BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
27 N
29

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

13-3-M-5

~~13-1-D-31~~

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PRIVILEGIA
SACRO ORD. MINIMORVM
S. FRANCISCI
DE PAVLA
PER SVMMOS PONTIFICES

SIXTVM IV.

VSQVE AD VRBANVM VIII.

CONCESSA.

DECLARATA, ET ILLVSTRATA

A. R. P. F. LAVRENTIO DE PEIRINIS

Eiuſdem Ordinis in Prouincia Genuenſi Prouinciali.

Opus Religioſis omnibus maximè neceſſarium.

TOMVS POSTER.

GENVAE,

APVD IOSEPHVM PAVONEM. MDCXXVII.

DE LICENTIA SVPERIORVM.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMAN.

Digitized by Google

ADMODVM
REVERENDO PATRI
P. F. DEODATO LOMELLINO.
Ordinis Minimorum Zeloſo, & Vic. generali Apoſtolico.
Mæcenati ſuo.

F. LAVRENTIVS DE PEIRINIS.

VNICO putaueram comprehendere tomo, quæ de Regularium priuilegijs præparaueram. At fefellit opinio. Licèt enim multa truncaſſem, & breuitati pro poſſe ſtuduiſſem, in monſtrum tamen creſcere proſpiciebam, ſi omnia in eum congererem. Quare amicorum, & peritorum conſilio adhærens, vt ſoleo, in duos diſtribui. Eo te animo recepturum, quo feci, confidens. Vale, atque etiam vale. Et me ama.

Digitized by Google

PAVLVS III.

Romanus, Petri Aloyſij de Farneſijs filius, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno Domini 1534. die 12. Octobris, dedit Ordini noſtro infraſcripta priuilegia.

CONSTITVTIO I.

Confirmat in ampliſſima forma ex certa ſcientia omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus Minimis conceſſa, tam in genere, quàm in ſpecie, & ea extendit ad omnes, & ſingulos Conuentus Religionis, tam conſtructos, quàm conſtruendos.

PAVLVS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium. *Regimini militantis Eccleſiæ, diſponente Domino, præſidentes, circa ſtatum fidelium quorumlibet, præſertim Religioſorum ſtudio piæ vitæ vacantium, proſperè dirigendum attentius cogitamus; & eos, vt quietius Altiſſimo vota ſua perſoluere poſſint, eorumq; domos, & loca benignis fauoribus confouemus, ac his, quæ propterea per prædeceſſores noſtros prouidè conceſſa fuiſſe*

Digitized by Google

fuiſſe dignoſcuntur, vt firmiora perſiſtant, cum à nobis petitur, Apoſtolici muniminis præſidiũ propenſius impertimur.

§. 1. Dudùm ſiquidẽ fel. rec. Sixto Papæ IV. prædeceſſori noſtro pro parte quondam Franciſci de Paula Ordinis fratrum Minimorum Inſtitutoris inter alia expoſito, quòd antea bonæ mem. Pyrrhus Archiepiſcopus Conſentinus, tunc in humanis agens eidem Franciſco, vt Oratorium ſub vocabulo S. Franciſci in tenimento de Paula Conſentinen. Diœceſis ædificare poſſet, per ſuas literas licentiam conceſſerat: Ipſeq; Franciſcus Oratorium huiuſmodi proprijs manibus, ac expẽſis cum dormitorio pro ipſius, & ſociorum ſuorũ vſu, & habitatione pro magna parte ædificauerat, & nonnullos ſocios vitam eremiticam ducentes ibidem receperat. Idem prædeceſſor tunc Epiſcopo S. Marci, eius proprio nomine non expreſſo, per quaſdam ſuas literas dedit in mandatis, vt, ſi, vocatis qui forent euocandi, de præmiſſis ſibi legitimè conſtitiſſet, conceſſionem, & literas dicti Pyrrhi Archiepiſcopi, ac in eis contenta quæcumq; cum ſupplectione defectuum auctoritate Apoſtolica approbaret, et confirmaret: Ipſeq; prædeceſſor in euentum approbationis, confirmationis, & ſupplectionis huiuſmodi Franciſco, Memorat cõſtitut. 2. Sixti IV.

&

& eremitis præfatis, vt omnibus, & ſingulis priuilegijs, indulgentijs, & gratijs, quibus frater Petrus de Piſis, cæteriq; eremitæ potiebantur, & gaudebant, vti, & gaudere poſſent, conceſſit.

Memorial cō-ſtit. 2. Sixti IV. §. 3. & 4. ſupra.

§. 2. Et deinde eidem prædeceſſori expoſito, quòd bonæ memoriæ Goffredus Epiſcopus ſancti Marci tunc in humanis agens ad executionem literarum ipſius prædeceſſoris, illarum forma ſeruata, procedens, conceſſionem, & literas Pyrrhi Archiepiſcopi huiuſmodi, ac omnia, & ſingula in eis contenta cum ſuppletione defectuū dicta auctoritate approbauerat, & confirmauerat: Quodquè præfatus Pyrrhus Archiepiſcopus per dictas ſuas literas eremitis, & fratribus ipſius Franciſci, vt quoſcumq; Superiores, & officiales canonicè eligere, necnon ſtatuta, & ordinationes pro huiuſmodi vitæ obſeruantia, à iure tamen diuino, & ſanctorum Patrum inſtitutionibus non deuiantia facere poſſent, ſibi, & huiuſmodi officialibus omnimodam iuriſdictionem ordinariam in ſpiritualibus, & temporalibus Congregationis huiuſmodi perſonarum, etiamſi ſacerdotali, ſeu quauis alia præfulgerent dignitate; ac etiam iuriſdictiones locorum, & animalium, ac rerum omnium ad eumdem Franciſcum, eiuſq; Congregationem quomodolibet ſpe-

ctantium;

Google

ſtantium; ac quoſcumq; rebelles, & inobedientes, omniumq; huiuſmodi Congregationis perſonarum delinquentium peccata, & delicta, & cuiuſcumq; generis maleficia, & crimina, prout iuris foret, puniendi, delinquentes incarcerãdi, corrigendi, cæteraq; faciendi, quæ in præmiſſis, & circa præmiſſa Franciſco, & eremitis huiuſmodi viderentur fore neceſſaria, & opportuna, & quæ ipſemet Pyrrhus Archiepiſcopus facere poſſet: Sacerdotibus verò huiuſmodi Congregationis, ſeu ſecularibus, vel regularibus per eos eligendis miſſas etiam ante diem, & in quocumq; loco ad id congruo, & honeſto cum altari portatili celebrandi: Euchariſtiæ, & alia quæcumq; eccleſiaſtica ſacramenta Frãciſco, & alijs Congregationis huiuſmodi perſonis, quoties deuotio ingrueret, & neceſſitas poſtularet, & abſq; quacumq; Superiorum licentia miniſtrandi: Confeſſiones etiam audiendi, & ab omnibus caſibus excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, ac ſuper quacumq; irregularitate eidẽ Pyrrho Archiepiſcopo tam à iure permiſſis, quàm ab eo reſeruatis, toties quoties opus foret, abſoluendi, & diſpenſandi, votaq; quæcumq; permutandi, & relaxandi, ac pænitentiam ſalutarẽ iniungendi: Loca, et Oratoria quæcumq; ac Ec-

cleſias licitè recipiendi, et retinendi: Quaſcumq; et perſonas eccleſiaſticas, & ſeculares ad eos venientes, & cum eis moram trahere, & habitum per eos geſtari ſolitum recipere, ac profiteri volẽtes, ad huiuſmodi habitum, & profeſſionem obſeruantiæ caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ acceptandi, & recipiendi. Quòdq; omnibus, & ſingulis priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, & exemptionibus, quibus fratres Minores, cæteriq; Mendicantes fruebātur, & vtebantur, frui, ac vti poſſent, indulſerat: Quòdq; prædictum, & alia quæcumq; Oratoria, loca, & Eccleſias per ipſos in poſterum acquirenda, et recipienda cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis, rebuſq; ad eos, & eorum loca quomodolibet ſpectantibus, necnon eremitis, & perſonis, inibi pro tempore degentibus, ab omni iuriſdictione, ſubiectione, ac ſuperioritate matrum Eccleſiarũ, ac ſua, ſuæq; Eccleſiæ Cõſentinenſis, cæterarum quoq; perſonarũ ex certa ſua ſciẽtia in perpetuũ, etiam motu proprio exemerat, & totaliter liberauerat, ac protectioni, ſubmiſſioni, iuriſdictioni, & ſuperioritati Sedis Apoſtolicæ totaliter remiſerat, & relaxauerat.

Memorat cõſ. 2. Sixti IV. § 6. ſupra.

§. 3. Idem prædeceſſor per alias ſuas indultũ, exemptionem, libertatem, remiſſionem, & relaxatio-

xationẽ Pyrrhi Archiepiſcopi huiuſmodi, ſuaſq; & dicti Pyrrhi Archiepiſcopi literas, necnon cõfirmationem, & defectuum ſuppletionem præfati Goffredi Epiſcopi ſancti Marci, proceſſuſq; deſuper habitos, ac inde ſecuta quæcumq;, ac omnia, et ſingula in prioribus ſuis, et dicti Pyrrhi Archiepiſcopi literis, ac proceſſibus, & inſtrumentis publicis deſuper habitis contenta eadem auctoritate, & ex certa ſcientia, cum ſimili defectuum ſuppletione laudauit, approbauit, & confirmauit, decreuitq; priores ſuas literas, ac proceſſus huiuſmodi, et inde ſecuta quæcũq; valere, ac roboris firmitatem obtinere perinde, ac ſi omnia, & ſingula per præfatum Pyrrhum Archiepiſcopum Franciſco, & eremitis huiuſmodi conceſſa, & in ipſius Pyrrhi Archiepiſcopi literis contenta, in ſuis prioribus literis huiuſmodi ſpecialiter, & ſingulariter narrata, & expreſſa fuiſſent.

§. 4. Et inſuper Franciſcum, et eremitas prædictos, ac eorum quemlibet, eremitoriumq; ſiue Eccleſiam S. Franciſci huiuſmodi, necnon omnia, et ſingula alia eremitoria, Eccleſias, et loca per eos in quibuſcumq; Ciuitatibus, et Diœceſibus, ac vbilibet eatenus recepta, et in poſterum recipienda cum omnibus iuribus, et pertinentijs (Memorat dictã cõſt. Sixti IV. §. 7.)

ſuis, eremitaſq;, et perſonas in illis pro tempore degentes, ac res, et bona quæcumq; mobilia, & immobilia ad Franciſcum, et eremitas huiuſmodi, et ad eorum quemlibet, ipſorumq; loca, et eremitoria, ſeu Eccleſias quomodolibet communiter, vel diuiſim ſpectantia, ab omni iuriſdictione, dominio, et poteſtate, viſitatione, correctione, et ſuperioritate præfati Pyrrhi, et pro tempore exiſtentis Archiepiſcopi Conſentinen. et aliorum Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Ordinariorum, Iudicum, ac Superiorum quorumcumque, etiam illorum, in quorum iuriſdictione, Ciuitatibus, et Diæceſibus eremitoria, loca, Eccleſiæ, eremitæ, ac perſonæ, res, et bona huiuſmodi conſiſterent, et conſiſtere poſſent quomodolibet in futurum, auctoritate, et ſcientia prædictis prorſus exemit, et totaliter liberauit, ac ſub beati Petri, et Sedis prædictæ, et Eccleſiæ Romanæ, ac ſua protectione ſuſcepit, et exempta, et immunia eſſe voluit, ſibiq; ac ſucceſſoribus ſuis Romanis Pontificibus, canonicè intrãtibus, ac prædictæ Sedi immediatè ſubiecit; ita quòd Archiepiſcopi, Epiſcopi, Ordinarij, ac Iudices ſupra dicti ratione delicti, ſeu contractus, aut rei, de qua ageretur, vbicumq; committeretur delictum, vel iniretur contractus, aut res ipſa conſiſteret, nullã

in

ineremitoria, loca, Eccleſias, eremitas, et perſonas huiuſmodi, ac res, & bona prædicta iuriſdictionem, poteſtatem, aut dominium poſſent quomodolibet exercere, ſed dumtaxat coram dicta Sede, vel eius Legatis eremitæ, et pſonæ huiuſmodi in locis, Eccleſijs, et eremitorijs præfatis pro tempore degentes tenerentur de iuſtitia reſpõdere.

§. 5. Ipſiſq; omnibus, & ſingulis eremitis, et perſonis, locis, Eccleſijs, & eremitorijs huiuſmodi, vt omnibus, & ſingulis priuilegijs, indulgentijs, conceſſionibus, gratijs, & indultis, cæteriſq; omnibus, & ſingulis in prioribus, & poſterioribus ſuis, & dicti Pyrrhi Archiepiſcopi literis, ac ſuper eis habitis proceſſibus prædictis cõtentis in quacumq; Ciuitate, & Diæceſi, ac vbicumq;, & in quocumq; loco vti, & gaudere; ac omnia, & ſingula in literis, & proceſſibus prædictis contenta, cuiuſuis Superioris ſuper his, aut aliquo præmiſſorum licentia minimè requiſita, auctoritate Apoſtolica præfata liberè exercere poſſent, conceſſit, & indulſit; decreuitq; omnes, & ſingulas excommunicationis, ſuſpenſionis, et interdicti, aliaſq; eccleſiaſticas ſententias, cenſuras, & pœnas, ac proceſſus, quos, & quas cõtra eremitas, ac perſonas, Eccleſias, eremitoria, & loca huiuſmodi, ac eorum quemlibet promul-

Memorat dictã conſt. Sixti §. 8, & 10.

Digitized by Google

gari, & haberi contingeret, irritos, & inanes, ac nullius exiſtere firmitatis, vel momenti.

§. 6. Et ſucceſſiuè piæ memoriæ Alexãder Papa VI. etiam prædeceſſor noſter per quaſdam in forma Breuis literas omnia, & ſingula priuilegia, indulgentias, immunitates, exemptiones, gratias, & indulta Franciſco, & eremitis huiuſmodi, ac eorum Ordini, & domibus, etiam ante inſtitutionẽ ipſius Ordinis, dum adhuc eremitæ nuncuparentur, per eoſdem Sixtum, & Innocentium prædeceſſores quomodocumq; conceſſa auctoritate Apoſtolica præfata approbauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere decreuit. Et quia Sixtus prædeceſſor huiuſmodi ſingula priuilegia, exemptiones, immunitates, indulta quæcumque Prædicatorum, Minorum, eremitarũ S. Auguſtini, ac Carmelitarum, necnon alijs Mendicantium Ordinibus, & eorum cuilibet, ac illorum profeſſoribus, & domibus, ac eorum Eccleſias viſitantibus quomodocumq; conceſſa, ad Ordinem Minimorum huiuſmodi extenderat. Idem Alexander prædeceſſor extenſionem huiuſmodi confirmauit, & ſi qua alia indulta, priuilegia, & gratiæ poſt datam extenſionis huiuſmodi, ab eodem Sixto, & ſanctæ mem. Innocẽtio Papa VIII. etiam prædeceſſore noſtro, vel ab ipſo

Alexand. VI. omnia priuilegia cõfirmauit. Vide ſupra in cõſt. 1. eiuſdẽ; nu 4. 5. & 6.

ſo Alexandro eiſdem Ordinibus Mendicãtium, aut alicui eorum conceſſa erant, illa etiam ad eoſdem eremitas, et fratres, ac illorum Ordinem, & domos extendit, et ampliauit, ac ipſis ſuffragari voluit in omnibus, & per omnia, ac ſi pro eiſdem eremitis, & illorum Ordine huiuſmodi emanaſſent. Deinde pro parte Fräciſci, et eremitarum, ſeu fratrum Ordinis Minimorũ huiuſmodi eidem Alexandro prædeceſſori expoſito, qđ ipſe Franciſcus Regulam, ſeu modum viuendi ſui tertij Ordinis pro vtriuſq; ſexus perſonis ſub eadem Regula, ſeu modo viuendi pœnitentiã agere volentibus ediderat. Idem Alexander prædeceſſor Pyrrhi Archiepiſcopi, ac Sixti, & Innocentij prædeceſſorum, ac ſuas literas huiuſmodi, necnon omnia, et ſingula in eis contenta, ac alia priuilegia, conceſſiones, immunitates, exemptiones, & indulta quæcumq; eiſdem fratribus Minimis, ac eorum Ordini, & domibus à Sede prædicta, vel eius Legatis, ſeu aliàs quomodolibet facta, & conceſſa, necnon Regulam, ſeu modũ viuẽdi tertij Ordinis huiuſmodi pro vtriuſq; ſexus perſonis, & in illius Capitulis contenta quæcumq; cum ſuppletione defectuum per reliquas ſuas approbauit, & confirmauit, & pro potiori cautela Societatem pauperum quondam eremi- Vide conſt. 3. Iul. 2. §. 7.

Digitized by Google

eremitarum huiuſmodi in Ordinem fratrũ Minimorum Franciſci de Paula erexit, & ſingulas literas prædictas, & in eis contenta quæcũq; necnon priuilegia, & indulgentias tam generales, quam ſpeciales, conceſſiones, immunitates, exemptiones, et indulta quæcumq; eiſdem fratribus, ac eorum Ordini, et domibus à Sede præfata, et eius Legatis, ſeu aliàs quomodocũq; facta, et conceſſa innouauit, et de nouo conceſſit, et Regulam, ſeu modum viuendi tertiariorũ eiuſdem Ordinis Minimorum laudauit, benedixit, approbauit, et cõfirmauit, ac normam, Regulam, ſeu modum viuendi tertiariorum huiuſmodi per quaſcumq; perſonas vtriuſq; ſexus ſuſcipi, ac pro pia in Chriſto Regula, et modo viuendi ſalutari, et commodo amplecti, et obſeruari poſſe decreuit.

Vide conſt. 1. Iul. § 9.

§. 7. Ac etiam conceſſit, et indulſit, quòd omnes, et ſinguli Ordinis Minimorum huiuſmodi fratres tunc præſentes, et futuri, qui ſingulis Quadrageſimæ, et alijs cuiuslibet anni ſtationũ temporibus aliquam ipſorũ Eccleſiam, vel aliã, in qua eos pro tempore cum obedientiæ merito fore contingeret, viſitarent, et inibi ante illius altare maius quinquies orationem Dominicam, et toties ſalutationem Angelicam deuotè recitarent, omnes,

Alexand. cõceſſit fratribus noſtris viſitantibus vnã Eccleſiam indulgẽtias ſtationum. Vide conſtit. 1. Iul. §. 11.

omnes, et ſingulas indulgentias conſequerentur, & conſequi poſſent, quas temporibus huiuſmodi conſequuntur viſitantes Eccleſias ſtationum Vrbis, & alias extra illius muros, pro ſtationibus deputatas, quaſq; fratres ibi conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi Eccleſias ſtationum huiuſmodi eiſdem temporibus perſonaliter viſitarent. Inſtituit etiam, atque ordinauit, quòd liceret ipſis fratribus Minimis, à promiſſa paupertatis perfectione, puritateq; non recedendo, perpetuas, & temporales eleemoſynas eis pro eorum, & Eccleſiæ neceſſitatibus ſubleuandis piè legatas, ac vtenſilia, & oblationes quaſcumq, cuiuſcumq; ſpeciei exiſterent, ſeu exiſtere poſſent, ſub certis tunc expreſſis modo, & forma ad ſe recipere, & diſtribuere, oſtiatimq; mendicare, ac in qualibet ipſorum Eccleſia tam conſtructa, quàm conſtruenda cippum, ſeu truncum ad quotidianas deuotorum eleemoſynas commodè reponendas vbiq; habere. Vide conſt. 1. Iul. II. §. 22.

§. 8. Et poſtremò ſimilis mem. Iulius Papa II. etiam prædeceſſor noſter per quaſdam eidem Franciſco directas literas omnia, & ſingula priuilegia, gratias, cõceſſiones, immunitates, libertates, exemptiones, ac indulta prædicta, quibus præfati quatuor Mendicantium Ordines, ac illorum perſonæ in genere vtebantur, potiebantur, & gaudebant, Memorat conſtit. 1. Iul. II. §. 14.

ſeu

ſeu vti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, Ordini Minimorum, ac illius perſonis, & fratribus huiuſmodi conceſſit, ac, vt illis Ordo Minimorũ, et illius perſonæ, ac fratres huiuſmodi vterentur, potirentur, & gauderent, ac vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valerent, approbauit, & ſui ſcripti patrocinio cõmuniuit; dictiſq; fratribus Minimis, vt de dictis priuilegijs, & indultis fidem facere poſſent, quòd ſumpta ex Camera Apoſtolica ſuper ſingulis priuilegijs, conceſſionibus, gratijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & indultis huiuſmodi præfatis quatuor Mendicantium Ordinibus per quoſcũq; Romanos Pontifices, & Sedem præfatam conceſſis, & in poſterum concedendis, habere, & illa, ac literas Apoſtolicas, eas, & ea quomodolibet concernentes, necnon literas ſuas huiuſmodi per ipſius Cameræ Auditorem, & quoſcumq; alios iudices ordinarios ritè tranſumptari, & authenticari facere valerent, & poſtquam tranſumptata, & authenticata forent, illis, ac ſuis, & alijs literis huiuſmodi ſuper dictis priuilegijs, conceſſionibus, gratijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & indultis ad inſtantiam quatuor Ordinum Mẽdicantium, & perſonarũ, ac fratrum eorumdem, aut aliquorum ex eis iam ritè factis, & tranſumptatis,

Digitized by Google

ptatis ea prorſus fides adhiberetur, vbi forent exhibita, vel oſtenſa, ac ſi ſuæ, & aliæ literæ huiuſmodi tunc exhiberentur, ac priuilegia, gratiæ, cōceſſiones, immunitates, libertates, exemptiones, & indulta præfata Ordini Minimorum, ac illius perſonis, & fratribus huiuſmodi conceſſa, & in eis Ordo Minimorum, ac illius fratres, & perſonæ huiuſmodi ſpecialiter, & nominatim expreſſi fuiſſent, ac pro eis principaliter emanaſſent. Quòdq; de cætero famuli domorum Ordinis Minimorum huiuſmodi, necnon cæteri eiuſdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis domibus ſepulturam eligentes, omnibus, & ſingulis priuilegijs Ordini Minimorum huiuſmodi quomodolibet conceſſis gaudere valerent, indulſit. Ac quòd fratres Ordinis Minimorum huiuſmodi in vigeſimoſecūdo ſuæ ætatis anno tunc, & pro tempore conſtituti ad preſbyteratus ordinem, alias tamen ritè, ſe promoueri facere poſſent. Necnon loca, & Oratoria quæcumq; eatenus vbilibet recepta pro eorum perpetuis vſu, & habitatione vigore cōceſſionis ipſius Sixti prædeceſſoris ipſius retinere, conſtruere, ac ædificare, ſeu conſtrui, ac ædificari facere abſq; alia deſuper facienda noua conceſſione Apoſtolica: Et quòd deinceps Ordinis Minimorū huiuſmodi Conſeruatores, quoties opus foret, eidem Ordini Minimorum,

Vide dictam 1. conſt. Iulij, § 15.

Vide dictam conſt. § 16.

Vide ibid. § 20.

morum, ac illius perſonis, & fratribus in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, ne aliqui, cuiuſcumq; nobilitatis, aut dignitatis exiſtentes, Ordinis Minimorum huiuſmodi fratres alicubi in aliquo damnificare, moleſtare, perturbare, aut inquietare vllatenus auderent, ſub excommunicationis latæ ſētētiæ pœna inhibere poſſēt. Quodq; Ordinis Minimorum Generalis, & Vigiles, ac Prouinciales, eorumq; vices gerētes omnes, & ſingulas eiuſdem Ordinis Minimorum Eccleſias, Cæmeteria, Capitula, & Oratoria vbicumq; receptas, ſeu recepta, & recipiendas, ſeu recipienda ſolemni benedictione benedicere, ac etiam illas, ſeu illa, & eorū quodlibet ſanguinis, ſiue ſeminis effuſione, ſiue aliàs quomodocumq; pollutas, ſiue polluta, quoties opus foret, aqua tamen priùs per aliquem catholicum Antiſtitem, vt moris eſt, benedicta, reconciliare: Ac ſingulæ Ordinis Minimorum huiuſmodi Tutrices, prout ipſius Ordinis Minimorum Fundatrices, etiam cum earum vtriuſq; ſexus liberis procreatis, & procreandis, omnibus, & ſingulis eiuſdem Ordinis Minimorum priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, indultis, conceſſionibus, & indulgentijs vti, potiri, & gaudere valerent, licentiam, & facultatem cōceſſit, pariter & indulſit.

Vide eādem 1. conſt. Iul. § 22.

Vide eādē cōſtit. Iulij § 24.

§. 9. Et

§. 9. *Et ſucceſſiuè pro parte præfati Franciſci eidem Iulio prædeceſſori expoſito, quòd ipſe Regulam ſororum eiuſdē Ordinis ad inſtar Regulæ fratrum Minimorum huiuſmodi de nouo ediderat, & inſtituerat, ac Regulam ſororum dicti Ordinis Minimorum irrefragabiliter appellari, ac per ipſum Iulium prædeceſſorem benedici, approbari, & confirmari cupiebat. Idem Iulius prædeceſſor per alias ſuas Regulam huiuſmodi cum defectuum ſuppletione approbauit, & confirmauit, ac ipſam Regulam ſororum eiuſdem Ordinis Minimorum perpetuò irrefragabiliter nuncupari voluit.* Memorateā ſē conſt. Iulii §. 26.

§. 10. *Et deinde idem Iulius prædeceſſor tunc Epiſcopo Pariſienſi per alias ſuas in forma Breuis literas mandauit, quatenus dicti Ordinis Minimorum Conſeruator eſſet, &, quoties opus foret, Ordini Minimorum, ac illius perſonis, & fratribus huiuſmodi in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſteret, & non permitteret, quòd aliqui, cuiuſcumq; dignitatis, aut nobilitatis exiſterent, fratres Ordinis Minimorū huiuſmodi alicubi in aliquo dānificare, moleſtare, perturbare, aut inquietare vllatenus auderent, nec eos de cætero ſuper ſepulturis, & corporibus illorum, qui in eiuſdem Ordinis Minimorum Eccleſijs ſepeliri eligerent pro tempore, impedire præſumerent, ſub excommunicationis latæ* Memorateā dē conſt. §. 27.

Digitized by Google

ſententiæ pœna inhiberet, ac Eccleſias, ad quas corpora defunctorum, qui in Ordinis Minimorum huiuſmodi Eccleſijs iuxta ordinationẽ ipſorum defunctorum ſepeliri deberent, deferrentur, eccleſiaſtico ſupponeret interdicto, donec corpora ipſa eiſdem fratribus Minimis in demorũ Ordinis Minimorum huiuſmodi Eccleſijs reſtituerent.

Memorata ĩ cõſt. § 29. & 30. §. 11. Et poſtremò idem Iulius prædeceſſor eiuſdem Frãciſci ſupplicationibus per reliquas ſuas ſub plumbo literas Pyrrhi Archiepiſcopi, & Goffredi Epiſcopi S. Marci, ac Sixti, & Alexandri prædeceſſorum prædictorum, ac ſuas literas præfatas, necnon omnia, & ſingula in eis contenta approbauit, innouauit, & confirmauit, ac ſui ſcripti patrocinio communiuit, illaq; omnia, & ſingula Frãciſco, & alijs Ordinis Minimorum huiuſmodi fratribus, & perſonis, ac illorum Eccleſijs, domibus, & locis constructis, & conſtruẽdis ſub Minimorum nomine de nouo conceſſit, & indulſit. Ac pro potiori cautela omnia, & ſingula in dictis literis quomodolibet contenta, etiam quòad hoc, vt

Vide § 31. Franciſcus, & alij Ordinis Minimorum huiuſmodi fratres pro tempore exiſtentes, tam quatuor Mendicantium, quàm aliorum quorumcumque, quantumcumque priuilegiatorum Ordinum, quaſcumque religioſas perſonas ad ſe

venien-

venientes, & habitum per eos geſtari ſolitum ſumere volentes, primitus verbo, vel ſcripto à ſuis immediatis Superioribus, per ſe, vel per interpoſitam perſonam petita licentia, quamuis nõ obtenta, ad Minimorum Ordinem, & habitum huiuſmodi recipere: Necnon confeſſiones quarumcumq; perſonarum, tam religioſarum, quàm eccleſiaſticarum, & ſecularium vbilibet audire, &, illis auditis, perſonas ipſas, & earum quamlibet iuxta formam, & tenorem priuilegij per præfatum Sixtum prædeceſſorem Ordini Minimorum huiuſmodi, ac illius perſonis, & fratribus dudum conceſſi, & confirmati abſoluere, & pœnitentiam ſalutarem illis iniungere valerent: Necnon Ordinis Minimorum huiuſmodi Eccleſiæ, Oratoria, domus, & loca, tam recepta, quàm recipienda, tamquam Sedis, & Eccleſiæ Romanæ huiuſmodi ſpecialia Oratoria, Eccleſiæ, domus, & loca, cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis prorſus ab omni decimarum, & oblationum ſolutione, ſeu iuriſdictione perpetuò libera eſſent, & eſſe cenſerẽtur, ac ſub beati Petri, & dictæ Sedis, ac ſua protectione immediatè ſubiacerent: Ipſiuſq; Ordinis Minimorum fratres pro tempore exiſtentes de hortis, & virgultis, & alijs quibuſcumq; bonis Ordini Minimorum huiuſmodi, & illius domibus,

Vide §. 31.

Vide §. 33.

&

& Eccleſijs pro tempore relictis, & legatis, ac ſuper luminaribus, & alijs rebus diuino cultui pro tẽpore dedicatis decimas, aut oblationes aliquas, et ex noualibus, vel quartam ex funeralibus ſoluere minimè tenerentur, nec ad id à quoquã, cuiuſcũq; nobilitatis, aut dignitatis exiſteret, valerent quo-
Vide §. 34. modolibet coarctari: Quòdque Ordini Minimorum huiuſmodi, ac illius perſonis, & domibus per eumdem Sixtum prædeceſſorem ſub eremitarum nomine dudum conceſſa priuilegia, ſub ipſius prædeceſſoris nomine, mutatis in eis nominibus eremitæ, ac eremitarum, in Minimi, ac Minimorum, ac eremitorij, & eremitoriorum, in domorũ Ordinis Minimorum huiuſmodi nomina, cæteriſq; ſingulis ad hunc effectum de neceſſitate mutandis,
Vide § 35. innouata, & mutata eſſent, & eſſe cenſerentur. Necnon ſuper omnibus, ac ſingulis Maris magni, & alijs quibuſcumq; bullis quatuor Mendicantium Ordinibus, & eorum cuilibet quomodolibet conceſſis, vnum, vel plura tranſumpta cõiunctim, vel diuiſim fieri facere poſſent perinde, ac ſi illa mutatis in eis nominibus quorumcumq; Romanorum Pontificum prædeceſſorum ſuorum, & ipſorũ Mẽdicantium, in ipſius prædeceſſoris, & fratrum Ordinis Minimorum huiuſmodi nomina, cæteriſq; ſingulis ad huiuſmodi effectum de neceſſitate mutandis

tandis, conceſſa forent. Ac quod tranſumptum, ſeu tranſumpta huiuſmodi taliter facta, & manu alicuius Notarij publici ſubſcripta, ac ſigillo alicuius Prælati eccleſiaſtici ſigillata, Ordini Minimorum huiuſmodi, ac illius perſonis, & fratribus pro tẽpore exiſtentibus, vbiq; locorum ſuffragarentur perinde, ac ſi ſingulæ prædictæ bullæ præfatis quatuor Mendicantium Ordinibus per quoſcumq; prædeceſſores prædictos quomodolibet conceſſæ, fratribus ipſis Minimis, & eorũ Ordini præfato ſub Minimorum nomine ſpecialiter, & expreſsè indultæ fuiſſent, ac pro eis principaliter emanaſſẽt. Quodq; sãctæ Trinitatis tunc ad Eccleſiam S. Stephani Giẽmi. & S. Rochi tunc ad Monaſterium S. Saturnini Tholoſan. Ordinis S. Auguſtini pleno iure ſpectantes Eccleſias, ac illorum domos, necnon reliquiam S. Blaſij per tunc Dominam de Borbon, ac tunc Epiſcopum Gratianopolitanum, etiam tunc dicti Monaſterij Abbatem, necnon omnia, & ſingula alia Oratoria, Eccleſias, reliquias, domos, loca, Conuentus, & bona in Galliæ, Calabriæ, Siciliæ, Hiſpaniæ, Bohemiæ, & alijs Regnis, ac Italiæ, Picardiæ, Aquitaniæ, Patrimonij, Paulen. & Paternæ, alijſq; Prouincijs, Ciuitatibus, & locis quibuſcumque, Ordini Minimorum, ac illius perſonis, & fratribus præfatis quomodocumq; conceſſa, Vide §. 36.

&

& per Franciſcum, & alios fratres Ordinis Mi-
nimorum huiuſmodi vigore priuilegij Sixti præde-
ceſſoris prædicti recepta, & per eos eatenus poſſeſſa
abſq; alia noua conceſſione Apoſtolica perpetuo pa-
cificè poſsidere valerent; ac ſuper illis, aut aliquo eo-
Vide §. 37. rum à quoquam moleſtari nequirent. Et quod fra-
tres ipſi Minimi in eorum Eccleſijs conſtructis, et
conſtruendis curialibus, mercatoribus, peregri-
nis, ac tranſeuntibus, & alijs quibuſcumq; perſo-
nis Euchariſtiæ ſacramenta, quoties opus foret,
miniſtrare, ac miniſtrari facere: Necnon eiuſdem
Ordinis Minimorũ fratres, ſorores, & oblati, nec-
Vide §. 39. nõ vtriuſq; ſexus Chriſti fideles tertij Ordinis Mi-
nimorum huiuſmodi, ac eiuſdem ordinis Conſer-
uatores per fratres Ordinis Minimorum huiuſmo-
di pro tempore capitulariter electi, ac Tutores, &
Tutrices, Fũdatores, & Fũdatrices, Procuratores,
et Procuratrices, ac eorum vtriuſq; ſexus liberi pro-
creati, et procreandi ſemel in vita, et ita in morte,
ſicut ac quæcũque perſonæ in dicto Ordine Mini-
morum de cætero recipiendæ in earum ingreſſu ple-
nariam omnium peccatorum ſuorum veniam, et
indulgentiam plenè, ac integrè conſequerentur, et
Vide §. 40. conſequi poſſent. Ac tam iam conſtructæ, quã aliæ
quæcumq; ſororum ſecundi Ordinis Minimorũ hu-
iuſmodi de cætero vbicumq; conſtruendæ, et ædi-
ficandæ

ficandæ domus, ac Eccleſiæ, omneſq; prænominatæ perſonæ ad eumdem Ordinem Minimorum quomodolibet ſpectantes omnibus priuilegijs, immunitatibus, indulgētijs, facultatibus, libertatibus, indultis, exemptionibus, fauoribus, & gratijs Ordini Minimorum huiuſmodi, ac illius fratribus, & domibus per eorumdem Sixti, & Alexandri prædeceſſorum, ac ſuas literas huiuſmodi quomodolibet conceſſis vti, potiri, & gaudere poſſent, ac ſi illa omnia eis expreſſè conceſſa fuiſſent, de nouo indulſit, extendit, & ampliauit, prout in ſingulis literis prædictis plenius continetur.

Supplicatio

§. 12. Cum autem, ſicut dilecti filij moderni Generalis, & Zeloſus Ordinis fratrum Minimorum huiuſmodi nobis nuper exponi fecerunt, ea firmiora cenſeantur, quæ eiuſdem Sedis confirmatione ſæpius roborantur, ijdem Generalis, & Zeloſus nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt prædictis priuilegijs, immunitatibus, indulgentijs, facultatibus, libertatibus, indultis, exemptionibus, fauoribus, cōceſſionibus, et gratijs, necnō ſingulis Sixti, Alexandri, et Iulij prædeceſſorū huiuſmodi literis noſtræ approbationis robur adijcere, aliaſq; in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Cōfirmat omnia dicta priuilegia.

§. 13. *Nos igitur ad fructus vberes, quos Ordo fratrum Minimorum huiuſmodi in agro militantis Eccleſiæ producere non ceſſat, debitū reſpectum habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, prædicta omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, exemptiones, fauores, & gratias eidem Ordini fratrum Minimorum, ac illius Eccleſijs, domibus, & perſonis, tam in genere, quā in ſpecie per eoſdem prædeceſſores, vt præfertur, conceſſa, necnon prædeceſſorum huiuſmodi deſuper confectas literas, quarum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis haberi volumus, ex certa ſcientia noſtra, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ firmitatis robur adijcimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruari debere, ac Generali, Zeloſo, fratribus, & perſonis Ordinis Minimorū huiuſmodi, necnon alijs quibuſcumque, quos illa concernunt, ſuffragari.*

Tollit facultatem aliter iudicandi.

§. 14. *Et ſic per quoſcumq; iudices, quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, iudicari, & diffiniri debere.*

Nec-

Digitized by Google

§. 15. Necnon quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritũ, & inane decernimus. Decretum irritans.

§. 16. Necnon priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, exẽptiones, fauores, & gratias huiuſmodi, modo, & forma, quibus conceſſa ſunt, ad domos, & loca quæcumq; dicti Ordinis fratrum Minimorum hactenus recepta, & inpoſterum recipienda extendimus, & ampliamus. Extendit prædicta priuilegia ad Cõuẽtus receptos, & recipiẽdos.

§. 17. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, etiam generalis Concilij Lateranen. vltimò celebrati, ac Ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon omnibus, quæ ſinguli prædeceſſores præfati in ſuis literis prædictis voluerũt nõ obſtare, cæteriſq; contrarijs quibuſcumque. Derogat contrarijs.

§. 18. Cæterum quia difficile foret præſentes literas ad quæcumq; loca, vbi illæ neceſſariæ fuerint, deferre, volumus, & præfata Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd earũdem præſentium literarum tranſumptis, manu Notarij publici ſubſcriptis, ac ſigillis alicuius Prælati eccleſiaſtici munitis, ea prorſus in iudicio, & ex- Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

Digitized by Google

tra fides plenaria adhibeatur, ac illis ſtetur in omnibus, & per omnia, ſicut ipſis originalibus literis adhiberetur, & ſtaretur, ſi forent exhibitæ, vel oſtẽſæ. Datum Romæ, apud ſanctũ Marcum, ſub annulo Piſcat. die 25. Iulij, 1540. Pontif. noſtri anno 6.

CONSTITVTIO II.

Concedit viſitantibus Capellam S. Franciſci de Paula Conuentus S. Aloysij Neapolis, omnes indulgentias, quas Leo X. ſupra, conſtit. eius 8. concesſerat viſitantibus Eccleſiam S S. Trinitatis de Vrbe.

PAVLVS PAPA III.

Procemium. SVpra gregem dominicum, noſtræ vigilantiæ diuinitus creditũ, prout nobis deſuper conceditur, intenti, exercentes ſpeculatoris officiũ, ad ea, perquæ animarum ſaluti conſulitur, & vt illæ demum lucrifiant, noſtri miniſterij partes ſolertius impertimur.

Memorat cõſtit. 8. Leonis X. §. 1. §. 1. Nuper ſiquidem nobis proparte dilectorum filiorum Correctoris, & fratrum domus S. Aloyſij prope, & extra muros Neapolis Ordinis

fratrum

Digitized by Google

fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula expoſito, quòd aliàs fel. rec. Leo Papa X. prædeceſſor noſter, omnibus, & ſingulis vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus Eccleſiam SS. Trinitatis in mõte Pinceo de Vrbe Ordinis prædicti ſingulis diebus à medietate Quadrageſimæ, vſq; ad, & per totam octauam Paſchæ Reſurrectionis D. N. Ieſu Chriſti annuatim deuotè viſitantibus, & ibidem in honorem eiuſdem SS. Trinitatis ter orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam recitantibus, eaſdem indulgentias, & peccatorum remiſſiones per ſuas ſub plumbo literas conceſſerat, & elargitus fuerat, quas, ſi alias almæ Vrbis noſtræ, & extra eam pro ſtationibus viſitari ſolitas; necnon B. Mariæ de Populo Eccleſias ſingulis diebus eiſdem viſitarent, conſequerentur.

§. 2. Nos tunc cupientes, vt Eccleſia dictæ domus S. Aloyſij, & Capella S. Franciſci de Paula in ea conſtructa in debita veneratione haberetur, & à Chriſti fidelibus congruis frequentaretur honoribus, ipſiq; Chriſti fideles eò libentiùs deuotionis cauſa ad Eccleſiam domus S. Aloyſij huiuſmodi confluerent, & Capellam ipſam viſitarẽt, quò exinde pro animarum ſuarum ſalute maiora ſpiritualia dona adipiſci poſſe cognoſce-

Memorât aliã ſuam conſtit. quam hic nõ habes.

gnoſcerent; omnes, & ſingulas indulgentias, & peccatorum remiſſiones per eumdem Leonem prædeceſſorem Eccleſiam SS. Trinitatis huiuſmodi diebus prædictis viſitantibus, vt præfertur, conceſſas, omnibus, & ſingulis vtriuſq; ſexus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, ſeu ſtatutis à iure temporibus confitendi propoſitum habentibus, qui eiſdem diebus Eccleſiã S. Aloyſij, et Capellam prædictam perpetuis futuris tẽporibus viſitarent, et ter orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam deuotè recitarent, per alias noſtras literas in forma Breuis cõceſſimus, & elargiti fuimus, prout in ijſdem literis plenius continetur.

Memorat dictam conſtit. Leonis X §. 1. & 2.

§. 3. Cum autem, ſicut accepimus, idem Leo prædeceſſor Chriſti fidelibus præfatis, qui etiam præfatam Eccleſiam SS. Trinitatis, et etiam in ſingulis diebus Dominicis cuiuslibet Quadrageſimæ, ac in Reſurrectionis, et Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti, necnon Pentecoſtes, ac eiuſdem SS. Trin. ac Natiuitatis eiuſdem D. N. Ieſu Chriſti feſtiuitatum diebus, à primis veſperis ſingularum Dominicarum, et feſtiuitatum, ſeu dierum huiuſmodi, vſque ad occaſum Solis cuiuslibet earum deuotè viſitarent, ac ſimiliter ibidem in honorem SS. Trinit. ter orationem Dominicã,

&

& toties ſalutationem Angelicam deuotè recitarent, annuatim ſingulis earumdẽ Dominicarũ, & feſtiuitatum diebus huiuſmodi plenariam, & verã omniũ peccatorum ſuorũ remiſſionem, et indulgentiã conceſſerit, et elargitus fuerit: Alijs verò ſingulis Dominicis diebus cuiuslibet reſpectiuè anni Eccleſiam ipſam modo prædicto viſitãtibus triginta annos; et totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentijs miſericorditer in Domino relaxauerit, prout etiam in eiſdem literis pleniùs continetur.

§. 4. Nos cupientes, vt deuotio fidelium ad Capellam ipſam feruentiùs inualeſcat, & animarum ſalus perampliùs propagetur, de omnipotentis Dei miſericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, plenariã Chriſti fidelibus in ſingulis dictis cuiuslibet Quadrageſimæ, ac Natiuitatis, Reſurrectionis, & SS. Trinit. feſtiuitatum diebus, necnon triginta annorum, & totidem quadragenarum in alijs diebus Dominicis cuiuslibet anni, necnõ omnes, et ſingulas alias, quas haberi volumus pro expreſſis, indulgentias, & peccatorum remiſſiones, tam per priores prædictas, quàm per quaſcumq; alias literas ab eodem Leone prædeceſſore Chriſti fidelibus Eccleſiam SS. Trinit. quibuſ-

Concedit indulgẽtias prout in ſummario.

cumq;

by Google

cumq; alijs diebus, et temporibus viſitantibus, et quibuſuis modis, et formis, nullis prorſus exceptis, quomodolibet conceſſas, ad Capellam prædictam, ita quòd omnes, et ſinguli Chriſti fideles præfati pœnitentes, et confeſſi, ſeu propoſitum confitendi, vt præfertur, habentes, dictam Capellã ſingulis diebus Dominicis cuiuslibet Quadrageſimæ, ac Natiuitatis, Reſurrectionis, Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti, necnon Pentecoſtes, et SS. Trinit. feſtiuitatum diebus, à primis veſperis ſingularum Dominicarum, et feſtiuitatum, ſeu dierum huiuſmodi, vſque ad occaſum Solis cuiuslibet earum deuotè viſitantes, ac inibi ter orationem Dominicam, et toties ſalutationem Angelicam recitantes, plenariam, et veram omnium peccatorum ſuorum: Singulis verò alijs Dominicis diebus cuiuslibet anni triginta annorum, & totidem quadragenarum: Alijs autem temporibus, et diebus prædictis viſitantes, omnes, & ſingulas alias indulgentias, & plenarias peccatorum remiſſiones conſequantur, quas conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi Dominicis, & feſtiuis alijs diebus, et temporibus ſupradictis præfatam Eccleſiam SS. Trinit. perſonaliter viſitarent, et inibi orationem Dominicam, et ſalutationem Angelicam, vt præmittitur, recitarẽt, auctori-

Digitized by Google

auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium exten-
dimus, & ampliamus, illaſq; concedimus, et
elargimur.

§. 5. Et, vt Chriſti fideles præfati indulgentiarum huiuſmodi commodiùs participes eſſe poſſint, Correctori pro tempore exiſtenti, & fratribus domus S. Aloyſij huiuſmodi confeſſores religioſos dicti Ordinis, qui eoſdem Chriſti fideles ad Capellam prædictam pro huiuſmodi indulgentijs conſequendis feſtiuitatum, & Dominicarum Quadrageſimæ diebus prædictis cuiuslibet anni, et à medio Quadrageſimæ, vſque ad octauam Paſchæ incluſiuè etiam cuiuslibet anni ſingulis diebus accedentes in eorum confeſſionibus audire, ac, illis diligenter auditis, ipſos, & illorum ſingulos à quibuſuis caſibus, etiã Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, exceptis cõtentis in literis Cœnæ Domini legi ſolitis, abſoluere, et eis pro commiſſis per eos delictis pœnitentiam ſalutarem iniungere poſſint, deputandi auctoritate, & tenore prædictis facultatem concedimus.

Facultas deputandi confeſſores cum poteſtate abſoluendi.

§. 6. Non obſtantibus conſtitutionibus, et ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis reuocationibus, et ſuſpenſionibus ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum pro tempore factis, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Nulli ergo omnino

Derogat contrarijs.

Digitized by Google

nino hominum liceat, &c. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incar. Dom. 1539. quarto Non. Iulij, Pontif. noſtri anno 5.

§. I.

1 NOto, quòd meo videri in relatione facta Pontifici ſunt duo errores. 1. eſt, quòd dicitur, Conuentum S. Aloyſij eſſe prope, & extra muros Neapolis, nam, vt audio, eſt intra Ciuitatem in nobiliſſimo loco, vicino Palatio Viceregis. Niſi fortè extenſi ſint muri illius Ciuitatis poſt illam conceſſionem, & ſic Conuentum noſtrum extra muros exiſtētem intus incluſerint. Sed hic error eſſentialis non eſt, nec ſufficeret ad vitiandam conceſſionem. 2. eſt, quòd dicitur, Leonē X. conceſſiſſe viſitantibus Eccleſiam SS. Trinitatis omnes indulgentias, & peccatorū remiſſiones, quas lucrantur viſitantes Eccleſias intus, & extra muros Romæ diebus ſtationū. Quod non inuenio dictū Leonē cōceſſiſſe, vt patet ex eius bulla 8. in qua ſolū concedūtur indulgentiæ S. Mariæ de Populo. Niſi fortè dicamus, quòd Leo per alias ſuas literas id conceſſerit, quas ego nō viderim.

§. II.

2 NOta circa illa verba *peccatorū remiſſiones*, quòd indulgentia per ſe nō valet ad remiſſionem peccati, & eſt certum de fide. Et ratio eſt; nam peccatum non remittitur, niſi vel per contritionem, vel per ſacramentum pœnitentiæ. Indulgentia autem nihil horum eſt, ergo. Antecedens eſt certum ex Trid. ſeſſ. 6. de iuſtif. cap. 4. & ſeſſ. 7. de ſacram. in genere, canon. 4. vbi dicitur *Sine ſacramentis, aut eorum voto, neminē poſſe iuſtificari* ita Filliu. tom. 1. tract. 8. cap. 7. num. 181. Cord. in ſuo quæſt. theol. lib. 5. q. 8. propoſ. vn. Neq; ſolum non poteſt indulgentia remittere peccatū mortale, ſed nec etiam veniale, vt

Trid.

Filliu.

Corduba.

Filliu.

Filliu. nu. 183. nam veniale ordinariè non poteſt deleri ſine actu hominis, quo prior volũtas aliquo modo mutetur, at per indulgentiam non datur homini talis actus contra peccatum veniale. Quando ergo dicitur hic, & alibi, Conceditur indulgentia, & remiſſio peccatorum, intelligitur per peccatorum ibi, pœnarum peccatis debitarum; peccatum enim in ſcriptura ſæpe accipitur pro pœna peccati, 1. Pet. 2. *Peccata noſtra ipſe pertulit*, ideſt. Pœnam noſtris peccatis debitam. Et 2. Machab. 12. dicitur *Vt à peccatis ſoluantur*, ideſt à pœnis; loquitur enim de animabus Purgatorij, quæ culparum expertes ſunt. Et quando dicitur, quòd conceditur indulgentia à culpa, & à pœna, intelligitur, quòd ibi remittitur culpa, non ratione indulgentiæ, ſed ratione contritionis, vel ſacramenti, quæ prærequiruntur ad conſequendũ effectum indulgentiæ. Vel etiam poteſt intelligi, quòd quando conceditur indulgentia, quæ abſoluat à culpa, & pœna, datur per iſtam formam facultas, vt volens eam indulgentiã lucrari, poſſit abſolui ſacramẽtaliter ab omni peccato quò ad culpam, etiam de reſeruatis. Ità Cord. loc. cit. qui dicit, talem eſſe ſtylũ Curiæ; Non datur tamen per iſtum modum facultas abſoluendi à cenſuris, niſi ſpecialiter exprimatur.

3 Nota hic etiam obiter quòd indulgentia per modum ſuffragij, eſt diſpenſatio, ſeu cõmunicatio theſauri indulgentiarũ, auctoritatiuè facta per Prelatum Eccleſiæ, pendens quò ad ſuum fructũ, ſeu effectum remiſſionis pœnarum, à ſola liberali, & gratuita Dei acceptatione. Ita Cord. in ſuo quæſt. theol. lib. 5. de indulg cap. 15. opin. 4. *Corduba.*

§. IV.

4 NOta, quòd hic Pontifex omnes, & ſingulas indulgentias conceſſas viſitantibus Eccleſiã

Digitized by Google

SS. Trinitatis, extendit, & de nouo concedit viſitantibus Capellam S. Franciſci de Paula iiſdem diebus. Quare in noſtris Eccleſijs diebus prædictis habentur indulgentiæ, & ad altare maius, & ad Capellam S. P. N. Franciſci de Paula; quas indulgentias puto omnino eſſe diſtinctas. Leo enim concedit viſitantibus Eccleſiam Trinitatis, & ante altare maius dicentibus ter Pater noſter indulgentiam. Iſte Pontifex concedit hanc eãdem indulgentiam viſitantibus Capellam S. Franciſci. Nec te turbent verba illa §. 2. *Qui eiſdem diebus Eccleſiam S. Aloyſij, & Capellam prædictam*, quaſi ad lucrandam dictam indulgentiam velit, vt viſitetur ſimul altare maius, & Capella prædicta: Nã, præterquàmquòd nihil de nouo concederet, & priuilegia ſemper ſunt interpretanda, vt aliquid de nouo concedant; cap. Si Papa, de priu. in 6. videretur imponere volentibus lucrari dictam indulgentiã nouum onus; qui enim viſitant altare maius per conceſſionem Leonis eam indulgentiam lucrantur: Si iſte Pontifex ad eamdem lucrandã addit dictam Capellam cum dictis tribus Pater noſter, onus nouum imponit, & non priuilegiũ concedit. Addo, quòd particula, &, quæ communiter eſt coniunctiua, ſæpe ponitur pro Seu, quæ eſt diſiunctiua. Tuſch. verbo Dictio, concl. 254. num. 3. Et in diſiunctiuis, ſeu alternatiuis ſufficit alterum verificari. Tuſch. ibid. concl. 268. Et ad mentem legislatoris potiùs eſt attendendũ, quàm ad verba; mens autem conſtat clarè ex hoc §. 4. vbi nulla mentio fit de viſitantibus Eccleſiam S. Aloysij, ſed ſolùm conceduntur indulgentiæ viſitantibus Capellam S. Franciſci.

Tuſchus.

§. V

5 NOta, quòd concedit facultatem Correctoribus in diebus indulgentiarũ deputandi confeſſores

feſſores noſtri Ordinis, qui accedentes ad lucrandas dictas indulgẽtias poſſint abſoluere ab omnibus caſibus, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, exceptis contentis in bulla Cœnæ. Quæ cõceſſio adhuc eſt in ſuo robore; & poſſunt dicti confeſſores abſoluere ab omnibus caſibus dictos accedentes, prætcrquã à ſeptẽ, de quibus dixi in appẽdice tom. 1. Relig. pag. 682.

6 Nota hic, quòd licèt ſupra in conſt. 2. Leonis X. §. 2. num. 3. dixerim, dictos confeſſarios deputatos dictis diebus non poſſe abſoluere à caſibus epiſcopalibus, vt in dicto §. 2. concedebatur, probabiliter tamen poteſt defendi, quòd poſſint etiam ab epiſcopalibus abſoluere: Nam qui obſeruationem legis ad tempus ex priuilegio quò ad unum effectum ſuſpendit, illam etiã eo tempore dicitur obſeruare. Qua ratione vtitur Henriq. lib. 13. cap. 48. num. 1. ad probandum, quòd priuilegia Regularium concedentia ſuſpenſionẽ interdicti in certis diebus, non ſunt reuocata per Concil. Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 12. Vnde cũ caſus videatur omnino ſimilis, pro iſta opinione adduco omnes Doctores, quos adduxi ſupra, in conſt. 2. Sixti IV. nu. 51. Ad decretum Clem. VIII. de prohibitione abſoluendi à caſibus epiſcopalibus, dic, quòd loquitur de prohibitione generali abſoluendi à dictis caſibus, & ſic derogat ea priuilegia, quę dictam generalem abſolutionem concedebant; cum qua tamen ſtat, quòd poſſint Minimi in aliquibus diebus anni à dictis caſibus abſoluere. Et hic etiã aduerte, quòd dictum decretum Clem. non habet vim niſi in Italia, & extra Vrbem, vt ex illo conſtat. Vnde in alijs partibus mũdi poterũt Correctores noſtri diebus indulgentiarũ prędictarũ cõfeſſarios deputare, qui ẽt poterũt abſoluere à caſibus epiſcopalibus. *Henriq.* *Trid.*

7 Et aduerte, quòd poſſunt dicti Correctores ad hoc munus explendum deputare non ſolùm ſacerdotes profeſſos, ſed etiã nouitios, vt docent Henriq. lib. 7. cap. 22. num. 7. *Henriq.*

CON-

CONSTITVTIO III.

Mandat ſub pœna excommunicationis poſt debitam monitionem ipſo facto incurrenda, vt extra Ordinem degentes in locis, in quibus non ſunt Conuentus Ordinis noſtri, non deferant caputium noſtro ſimilē.

PAVLVS PAPA III.

Vniuerſis, & ſingulis venerab. fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcop s, ac dilectis filijs Abbatibus, & alijs Eccleſiarum, necnon metropolitanarum, & aliarum cathedralium Eccleſiarum Canonicis, ac eorumdem Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Ep.ſcoporum Officialibus, ſeu Vicarijs in ſpiritualibus generalibus, & eorum cuilibet ſal. & Apoſt. bened.

§. I.

Supplicatio. *CVm, ſicut dilecti filij generalis, & prouinciales Correctores, ac Zeloſus Ordinis fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula nobis nuper exponi fecerunt, diuerſi ipſius Ordinis profeſſores poſt emiſſam ab eis in ipſo Ordine profeſſionem, diuerſis prætextibus ab obedientia ſuorum Superiorū ſe ſubtrahant, & cum habitu eiuſdem Ordinis, il-*

lius

Digitized by Google

lius regularem obſeruantiam contemnēdo, ſoli per plateas, & vicos ad eorum libitum diſcurrant: Necnon priuilegijs, gratijs, & libertatibus præfato Ordini à Sede Apoſtolica conceſſis abutantur; ac diuerſis medijs alios ipſius Ordinis profeſſores ſub obedientia ſuorum Superiorum degentes, in eorum ſocietatem, ac conſimilem vitam trahere ſatagant, in grauem Dei offenſam, & animarum periculum, ac profeſſorum ſub obedientia degentium maximam perturbationem, necnon ſcandalū plurimorum: Correctores, & Zeloſus prædicti nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt præmiſſis occurrere, aliàſq; opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur eorumdem Correctorum, ac Zeloſi in hac parte ſupplicationibus inclinati, vobis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus vos, vel duo, aut vnus veſtrum per vos, vel alium, ſeu alios, omnes, & ſingulos dicti Ordinis profeſſores, qui poſt emiſſam ab eis in ipſo Ordine profeſſionem quocumq; prætextu ſe ab obedientia ſuorum Superiorum hactenus ſubtraxerūt, vel in poſterum ſubtrahent, extra loca, & domos eiuſdem Ordinis degendo, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis pœna per eos, niſi monitionibus veſtris paruerint, eo ipſo incurrenda,

Mandat Cōmiſſarijs deſignatis, vt exequantur prout in ſummario.

Digitized by Google

renda, à qua non niſi per Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, aut in mortis articulo conſtituti abſolui poſsint, auctoritate noſtra moneatis, & requiratis, prout etiam eos harum ſerie monemus, & requirimus, quatenus infra terminū per vos eis arbitrio veſtro præfigendum, caputium cæteris caputijs per ipſos profeſſores geſtari ſolitis aliquantò breuius, ita quòd ſolùm ad medium pectoris extendatur, vt ab alijs ipſius Ordinis profeſſoribus ſub obedientia degentibus dignoſci poſsint, geſtare debeant cum effectu: Et, ſi monitionibus, & requiſitionibus veſtris huiuſmodi nō paruerint, elapſo termino prædicto, eos excommunicationis ſententiam, huiuſmodi incidiſſe, & incurriſſe declaretis. Et nihilominus, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, eamdem excommunicationis ſententiam etiam iteratis vicibus, prout expediens fuerit, aggrauare curetis, inuocato etiam, vt monitionibus noſtris huiuſmodi pareatur, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat contrarijs.

§. 3. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis literis per eoſdem profeſſores extra domos, & loca huiuſmodi degentes ſuper ſubtractione ſui ab obedientia Superiorum ſuorum, etiam à dicta Sede ſub quibuſcūq; verborum formis, & expreſsionibus, ac quibuſuis

etiam

etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; fortioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibus quoq; & alijs decretis, etiam in forma Breuis pro tempore obtentis, quas, illarum tenores præſentibus pro expreſsis habentes, nemini aduerſus præſentes ſuffragari poſſe decernimus, cæteriſq; cõtrarijs quibuſcũq;.

§. 4. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingula loca, in quibus de eis forſan facienda erit fides, deferre, volumus, & auctoritate Apoſtolica decernimus, quòd ipſarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ eccleſiaſticæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 6. Auguſti, 1539. Pontific. noſtri anno 5.

Tranſumptis fidē adhiberi iubet.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOto 1. quòd iſta conſtitutio fuit impetrata ad inſtantiam Capituli generalis Bononiæ 1. celebrati num. 29. vbi dicitur *Viſum eſt Patribus Capituli, quòd Generalis, & Zeloſus futuri nitantur impetrare Breue, quo illi, qui Ordinem reliquerint & habitum nihilominus Religionis detulerint, cogantur habitum dimittere, vel notabiliter diſtinctum portare.*

2 Noto 2. quòd iſta conſtitutio non loquitur propriè de apoſtatis: Nam contra apoſtatas adſunt ſupra multæ conſtitutiones; ſed de ijs, qui, poſtquam profeſſionem fecerunt, diuerſis prætextibus, V. G. adiuuandi parentes extremè, vel grauiter indigentes, vel impotentiæ vitæ quadrageſimalis ſeruandæ, vel alicuius infirmitatis, vel ſimilis, ſe à Religione ſubtrahunt, & deſerunt Religionis habitum, cum quo non viuunt eo modo, quo debent; quibus præcipitur portare caputium, quod ſolùm ad medium pectoris protendatur. Sed iſta conſtitutio non eſt in vſu.

3 Noto 3. quòd Iulius II. commiſit Prælatis omnibus eccleſiaſticis, vt examinent literas qualitercumque exeuntium ab Ordine; &, ſi cauſas in eis allegatas, inſtantibus Ordinis Superioribus, veras nō repererint, poſſint dictas literas reuocare, & annullare. Et ꝙ ſaltem nō permittant, eos morari in locis, vbi fuerint domus noſtri Ordinis. Ita refert. Rodriq. in ſuo bull in Iul. II. conſt. 12. quæ incipit, Exponi nobis. *Rodriq;*

CONSTITVTIO IV.

Confirmat acta Capituli generalis Paulæ celebrati, & derogat quibuſdam priuilegijs Apoſtolicis contra Regulam impetratis.

PAVLVS PAPA III.

Dilectis filijs Generali, Prouincialibus, Correctoribus, cæteriſq; Superioribus, & ſubditis fratrum Minimorum, & eorum ſingulis ſal. & Apoſtol. bened.

Since-

Sinceræ deuotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geritis Eccleſiã, necnon Religionis puritas, & exẽplaris vita, quibus Ordo veſter fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula in noſtro, & Sedis Apoſtolicæ, ac totius militantis Eccleſiæ conſpectu hactenus, Deo fauente, refulſit, promerentur, vt his, quæ pro dicti Ordinis, & veſtra ſalubri directione prouidè geſta dicuntur, vt illibata perſiſtant, potiſsimùm, cum à nobis petitur, Apoſtolici muniminis præſidium propenſiùs impertiamur.

§. 1. Exponi ſiquidem nobis nuper feciſtis, quòd vos generale Capitulum in Oppido Paulæ Conſentinen. Diœceſis in feſto Aſcenſionis Domini vltimè lapſo ſecundùm morem dicti Ordinis celebrantes, & prouidè attendentes, quòd aliàs eidem Ordini, ac illius domibus nonnullæ literæ Apoſtolicæ ſuper diuerſis caſibus ſecundùm exigentiam temporum, & ad petitionem fratrum Ordinis huiuſmodi, quæ tunc eidem Ordini neceßariæ videbantur, conceſſæ fuerant, quarum vſus ſucceſſu temporis Ordinis huiuſmodi candorem, & veram regularem obſeruantiam obnubilare videbatur.

Impetrarant fratres aliqua Apoſtolica diplomata contra Regulam.

§. 2. Quòd licèt dudum fel. rec. Leo Papa X. prædeceſſor noſter, quarumuis Religionum fratribus,

Digitized by Google

Memorat cõſtit. 6 Leonis X §. 3.

quantumcumq; priuilegiatis, eorumq; Superioribus, & Prælatis ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, quam contrafacientes eo ipſo incurrere voluerat, & à qua niſi ab eo, & Romano Pontifice canonicè intrante, præterquam in mortis articulo conſtituti abſolui nõ poſſent, per eius in forma Breuis literas diſtrictè inhibuerat, ne ex tunc aliquos fratres dicti veſtri Ordinis ad eos confugientes, vel venientes prætextu quorumcumq; priuilegiorum, & indultorum Apoſtolicorũ eis deſuper conceſſorum, in eorum domibus, ſeu Conuentibus reciperes, aut eis ipſorum habitum concedere, ſeu exhibere auderent, vel præſumerent; decernens, quaſcumq; receptiones, & habituum exhibitiones factas, & faciendas nullius exiſtere roboris, vel momenti, nullumq; tunc, & pro tempore exiſtenti generali Correctori dicti Ordinis fratrum Minimorum præiudiciũ propterea generari potuiſſe, aut in futurum poſſe: Ipſiſq; fratribus, Religioſos, & profeſſores Ordinis fratrum Minimorum huiuſmodi penes ſe, aut in eorum domibus, locis, & Conuentibus tenentibus ſub dicta excõmunicationis pœna modo præmiſſo incurrenda præceperat, ac in virtute ſanctæ obedientiæ mandauerat, quatenus fratres per eos receptos huiuſmodi infra ſpatium nouem dierum,

rum,

Digitized by Google

rum, à die intimationis literarum earumdem computandorum, cum eorum priori habitu Correctori generali Ordinis fratrum Minimorum huiuſmodi reſtituere haberent, ac de cætero à ſimili fratrum Minimorum Ordinis huiuſmodi receptione abſtinerent, & ad eos accedere volentes cum omni humilitate, & in ſpiritu ſapientiæ, & charitatis, ipſos de indulto, & inhibitione huiuſmodi certificantes, ad omnem ipſius Correctoris generalis, ac illius vices gerentis petitionẽ reſtituerent, prout in literis Leonis prædeceſſoris huiuſmodi pleniùs continebatur. Nihilominus nonnulli ex fratribus prædicti Ordinis prætextu literarum, & priuilegiorum per eos ab ipſa Sede multoties ſubreptitiè, & obreptitiè impetratorũ, & ab ipſo Ordine diſcedere, & cum eorum habitu extra Ordinem ipſum manere, ſeu ad alios Ordines, etiam excogitatis medijs, tranſire, & habitum Ordinum eorumdem ſuſcipere, ipſorumq; Ordinum Superiores, etiam de literis Leonis huiuſmodi certificati, illos recipere non verebantur, in animarum ſuarum periculum, & ipſius veſtri Ordinis depreſſionem.

§. 3. Vos prodicti veſtri Ordinis conſeruatione præmiſſis occurrere, & opportuna remedia adhibere volentes, procuraſtis, quòd nobis, & Sedi *Supplicatio*

di Apoſtolicæ pro reuocatione literarum earumdem, in quantum ipſius Regulæ candorem, & veram obſeruantiam obnubilare, ſeu vos turbare, aut ex literarum earumdem vſu ſcandala oriri poſſent, ſupplicaretur.

Celebratio Capit. nō poteſt anticipari, vel retardari: nec fratres ſe obligare ad ſuffragia perpetua: nec Superiores ingredi Monaſteria monialium.

§. 4. Quòdq. celebratio prouincialium Capitulorum dicti Ordinis contra Regulæ huiuſmodi diſpoſitionem anticipari, vel retardari. Et fratres ipſius veſtri Ordinis ad ſuffragia perpetua ſe obligare. Seu Generalis, velquicumq; alij Superiores, aut fratres dicti Ordinis Monaſteria monialium quorumuis Ordinum, etiam pro viſitationibus inibi faciendis, niſi iuxta ipſius Regulæ tenorem ingredi nullatenus poſſent.

Generalis ſtatim electus exercet officium, nec, eo durante, viſitur.

§. 5. Et idem Generalis, poſtquam iuxta regularia inſtituta dicti veſtri Ordinis electus foret, officium ſuũ, abſq; aliqua deſuper expectãda confirmatione, ad certum tempus exerceret, et, eius officio durante, nullatenus, ſed, eo ceſſante, per alium Generalem nouiter electum, & eius Collegas viſitaretur.

Conuentus S. Trin. Generali immediatè ſubijcitur. Vide conſtit. 7. Paul. V. § 3. infra.

§. 6. Necnon domus S. Trinitatis de Vrbe dicti Ordinis eidẽ Generali, vel ab eo deputato, aut Viſitatori oculato dicti Ordinis, prout etiã ipſe B. Frãciſcus voluerat, immediatè ſubijceretur, & nõnulla alia tũc expreſſà ſtatuiſtis, et ordinaſtis.

Quare

§. 7. *Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt literas Apoſtolicas, in quantum ipſius Regulæ candorem, & veram obſeruantiam obnubilare, ſeu vos turbare, aut ex earum vſu ſcandala oriri poſſent, reuocare, ac literas Leonis prædeceſſoris huiuſmodi, necnon præmiſſa omnia, & ſingula in dicto Capitulo, vt præfertur, ſtatuta, decreta, & ordinata approbare, & confirmare, aliàſq; in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.* Supplicatio.

§. 8. *Nos itaque ipſius veſtri Ordinis felicem ſucceſſum ſinceris deſiderantes affectibus, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, primò dictas literas Apoſtolicas, Ordini, aut domibus prædictis, vt præfertur, conceſſas, in quantum ipſius Regulæ candorem, & veram obſeruantiã obnubilare, ſeu vos turbare, aut ex earum vſu ſcandala oriri poſſent, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium reuocamus, & annullamus, ac pro reuocatis, & annullatis, ac viribus penitus vacuis haberi volumus.*

Reuocat cõſtit. quæ obſeruantiã Regulæ obnubilare videantur.

§. 9. *Necnon literas Leonis prædeceſſoris huiuſmodi, ac præmiſſa omnia, & ſingula, ac quæcumq; alia per vos in ipſo generali Capitulo ſtatuta, decreta, & ordinata, quorum tenores præſentibus pro expreſſis, ac ſpecificè deſcriptis, &*

Confirmat literas Leonis, & ſtatuta in Capit. Paulę.

anno-

annotatis haberi volumus, licita tamen, & honeſta, & ſacris Canonibus non contraria, auctoritate, & tenore prædictis approbamus, illiſq; perpetuæ firmitatis robur adijcimus.

Superiores, et ſubditi teneētur obſeruare decreta Capituli Paulæ.

§. 10 Ac vos, & pro tempore exiſtentes Correctorem generalem, ac Superiores, & fratres veſtri Ordinis huiuſmodi pro tempore exiſtentes, ad illorum omnium obſeruantiam teneri, & obligatos exiſtere.

Iterum cõfirmat literas Leonis, & ſupplet defectus.

§. 11. Necnon etiam literas Leonis prædeceſſoris huiuſmodi iuxta illarum tenorem inuiolabiliter ſeruari debere decernimus. Supplentes omnes, & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem.

Derogat contrarijs.

§. 12 Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon alijs dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.

Tranſumptis fidē adhiberi iubet.

§. 13 Verùm quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæq; loca, in quibus de illis fides forſan facienda fuerit, deferri, volumus, & eadem Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd præſentiũ literarum tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccle-

ſiaſtica

ſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 27. Martij, 1536. Pontif. noſtri anno 2.

§. IV.

1 NOto 1. quòd in Capitulo Ianuen. 1. num. 34. fuit ſtatutum, poſſe P. Generalem, ſeu eius Vicarium ſemel in quolibet triennio cum ſuis Collegis, ac Prouinciali, ſi præſens fuerit, liberè in Monaſteria noſtrarum monialium ingredi pro inibi viſitatione facienda, & in tempore infirmitatis alicuius ſororis poſſe ingredi earum confeſſarium. Et quia hæc duo puncta erant directè contra Regulam ſororum num. 17. 18, ideo Patres illius Capituli mandauerunt P. Zeloſo, vt ſuper hoc Breue à Sanctiſſimo obtineret; Quod P. Zeloſus impetrauit per modum viuæ vocis oraculi à Clemente VII. de quo teſtimonium fert Antonius Card. SS. quatuor, vt ſupra, in Clem. VII. conſtit eius 8.

2 Et eſt aduertendum, quòd dictum viuę vocis oraculum continet quinque indulta. Primum, quòd moniales noſtri Ordinis poſſint in miſſis coram ipſis ſolemniter celebrandis introitum, & cœtera alta voce, ſicut ſolent alia diuina officia, canere; quod illis erat vetitum in Regula ſororum, nu. 9. Secundum, quòd P. Generalis, vel ab eo deputandus, ſemel tantùm in triennio cauſa viſitationis monialium Monaſteria ingredi poſſit. 3. quòd tempore maximæ infirmitatis poſſit earum confeſſarius pro Euchariſtiæ, & extremę vnctionis ſacramentis adminiſtrandis. 4. quòd etiam poſſit ingredi phyſicus, aut medicus pro monialibus

infirmis. 5. quòd poſſint etiam alij artifices pro Monaſterij ædificatione, vel neceſſaria reparatione. Ex quibus per hanc conſtitutionẽ non video quòd reuocatum ſit niſi ſecundum; quia in ſupplicatione, quæ fit Papæ §. 4. ſolùm fit mentio de Generali, aut Viſitatoribus. Vnde, cum conſtitutio ad inſtantiam ex relatione iuſtificetur, certum eſt, quòd Papa ſolùm illud, quod ab illo petitur, reuocat. Atq. ita declaratũ eſt in Capitulo Valent. 4. num. 35. & docuerunt
Paſſarell. Paſſar. ad dictũ viuæ vocis oraculũ Clem. VII. & Ro-
Rodriq. driq. in ſuo bull. in Clem. VII. cõſtit. eius 10. fine.

3 Quò verò ad 4. & 5. hodie requiritur licentia
Trid. Superiorum Ordinis, iuxta Concilium Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. Reliqua ſtant in ſuo vigore; Nam licèt cap. 2. 2. eiuſdem ſeſſ. dicatur *Si qui verò Regulares, tam viri, quàm mulieres ſunt, qui ſub arcti ori Regula, vel ſtatutis viuunt, eos ab eorum inſtituto, & obſeruantia ſancta Synodus amouere non intendit*; Tamen circa confeſſarios tempore neceſſitatis, & alios ſeculares, tam medicos, quàm operarios conſuetudo obtinuit, vt in noſtra Religione dicto priuilegio vtamur, iuxta
Trid. formam à Trid. traditam ſeſſ. 25. de regul. cap. 5. cit. quòd nimirum dicti confeſſarij, medici, & operarij, ſtante neceſſitate, ingrediantur cum licentia in ſcriptis Superiorum.

4 Quam licentiã non poteſt dare Correctrix; nam tum ex Trid. tum ex bullis Pontificum, de quibus infra in Pio V. conſtit. eius 6. §. 1. num. 4. colligitur, non fuiſſe mulierum prudentiæ relictum tanti mo-
Sanchez. menti negotium. Ita Sanch. 6. in decal. cap. 16. nu.
Rodriq. 22. Rodriq. tom. 1. q. reg. q. 46. ar. 2. In caſu autem repentinæ neceſſitatis poſſet dicta M. Correctrix ex præſumpta Superiorum voluntate talem licentiam concedere. Sanch. loc. cit. num. 37. & Rodriq. etiã cit. Poſſet verò Superior iuſtè generalem licentiam concedere Correctrici, aut confeſſario concedendæ huius facultatis ingreſſus in caſibus frequenter oc-

Digitized by Google

currentibus. Nauarr. comm. 4. de reg. nu. 6. verſu Quarto quod dubitari, Rodriq. loc. cit. Graff. 1. p. decis. lib. 4. cap. 23. num. 6. fine. Sāch. loc. cit. nu. 23. *Nauarr.* *Rodriq.* *Graffius.* *Sanchez.*

5 Si quæras, an licentia ſpecialis, & in ſcriptis requiratur ad ingreſſum confeſſariorum, Vicariorum, ad ſacramenta infirmis miniſtranda; medici, chirurgi ad medendum; latomorum, cœmentariorum, lignariorum qui ad aliquod ædificium neceſſarij ſunt.

℞. Licentiam ingrediendi ſemper debere eſſe ſpecialem, vt conſtat ex cap. Periculoſo, in princip. de ſtatu Monach. in 6. ibi *Niſi ſpeciali licentia*, ideſt ſpecialiter obtenta; nec enim neceſſarium eſt in licentia ſpecialem alicuius perſonæ mentionem fieri, ſed ſatis eſt generalis licentia à Superiori conceſſa, vt medici, aut fabri, & ſimiles ingrediantur, quippe hæc ſpecialis dicitur, quia ſpecialiter ad ingreſſum conceditur, etſi non ſpecialis quò ad perſonam ſingularem, in ea nominatam. Ita Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 28. *Sanchez.* Nec ſolùm debet eſſe ſpecialis, ſed in ſcriptis, per Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. ita vt, etiāſi *Trid.* adſit legitima cauſa, & licentia ſpecifica Superioris, ſi hæc licētia nō ſit in ſcriptis, incurritur culpa lethalis; & aliæ pœnæ cōtra ingredientes monialiū clauſuram. Ita Sanch. cit. loc. num. 31. Sed Llamas in ap- *Llamas.* pend. ſui meth. §. 6. putat, in caſibus ſupradictis licentiam in ſcriptis non eſſe neceſſariam, neq; ſpecialem; ſed eam imbibi in generali admiſſione talium perſonarū ad talia munia monialibus præſtanda, cum ſcriptura non videatur de eſſentia, niſi quatenus habet fidem facere, quòd licentia ritè, & iuſtè conceſſa ſit, tam pro ingrediente, quàm pro licentiam concedente. Quod licèt poſſet ſuſtineri, tutius tamen eſt primum. In caſibus tamen repentinis, vbi neceſſitas vrgeret, & eſſet periculum in mora, ſi licentia Superioris in ſcriptis expectaretur, putat Sanch. loc. cit. num. 34. eam non eſſe neceſſariam.

6 Si quæras vlteriùs, an licentia data, non ad in-

greſſum, ſed ad concedendum ingrediendi facultatē, debeat eſſe in ſcriptis. Putat Sanch. loc. cit. nu. 38. id non eſſe neceſſarium. Sed neceſſarium puto pro rei iuſtificatione.

Sanch.

7 Si quæras etiam, an incurrat pœnas taxatas, qui de licentia Superioris in ſcriptis obtenta, non tamē conceſſa ex iuxta cauſa, ideſt in caſibus vrgentis neceſſitatis, prout infra in conſtit. 6. Pij V. ingreditur monialium Monaſteria.

Sanch. Reſpondet Sanch. 6. in decal. cap. 16. nu. 73. Vel ingrediens proponit bona fide cauſam ingreſſus Superiori diſcutiendam, & approbandam; & hoc caſu nullam incurrit pœnam, etiamſi cauſa de ſe ſufficiēs non ſit nam Superioris culpa eſt, qui non diſcuſſit; vt debebat. Vel Superiorem decepit, proponendo cauſam falſam; & hoc caſu incidit, quia, cum illa licentia ſit fraude extorta, perinde eſt, ac ſi non eſſet conceſſa. Vel Superior non decipitur quidem, ſed ſuà auctoritate abutens concedit licentiam extra caſum neceſſitatis, id ſciente ingrediente; & hoc caſu etiā incurrit, quia Superior hanc licentiam non poteſt dare, niſi in caſibus vrgent s neceſſitatis, vt ſtatuit Gregor. XIII. in ſua conſtit. quæ incipit, Vbi gratiæ, de qua infra in Pio V. conſtit. eius 6. num. 4. Et putat etiam Sanch. hunc incurrere in pœnas à Trid. taxatas ſeſſ. 25. de reg. cap. 5.

Trid.

8 Noto 2. quòd in eodem Cap. Genuen. 1. nu. 37. decreuerunt Patres, quòd de conſenſu Capituli prouincialis poſſent ſe fratres obligare ad ſuffragia perpetua; Sed quia hoc erat contra Regulam num. 15. mandauerunt P. Zeloſo, vt ſuper hoc reſcriptū Apoſtolicum impetraret: Quod fecit, & obtinuit viuæ vocis oraculū à Clem. VII. de quo teſtatur Cardinalis SS. Quatuor. Et eſt illud, quod derogare intendit, & de facto derogat hic Pontifex, §. 8. Quò ad hoc punctum tamē vide quæ dico ſupra, in conſtit. 4. Iulij II. §. 4. à num. 18. vbi iſtam materiam tracto diffusè.

9 No-

Digitized by Google

9 Noto 3. quòd in eodem Cap. Genuen. 1. nu. 38. publicatum fuit quoddam Apoſtolicum diploma, ſeu viuæ vocis oraculum Leonis X. de quo teſtatur Bernardinus Epiſcopus Sabinen. & S. R. E. Card. & pono ſupra in Leone, conſtit. eius 28. §. 4. circa anticipationem, & dilationem Capitulorum prouincialium; & eſt illud, quod hic reuocatur §. 8. quæ reuocatio ſemper ſuum obtinuit effectum.

§. V.

10 Noto, quòd duo hic dicuntur. 1. quòd Generalis ſtatim ac electus eſt, poteſt ſuum officium exercere, & cenſetur confirmatus; quod etiam conceſſerat Iulius II. in eius conſt. 1. ſupra §. 1. & ſtatuerunt Patres Capituli Paulæ, num. 23. 2. eſt, quòd Generalis, durante ſuo officio, non viſitetur, ſed poſt abſolutum officium, à ſuo ſucceſſore. Conformat cum cap. fin. de ſtatu Monach. §. Quòd ſi Abbas, verſu Sequentes autem, vbi Gloſſa verbo Et eorum negligentias; & Gloſſa marginalis multa adducit; Quod etiam fuit ſtatutũ in dicto Cap. Paulæ, num. 17. & 23. *Gloſſa*

§. IX.

11 Noto, quòd confirmat 1. literas Leonis, de quibus in poſtilla: Deinde confirmat omnia, & quæcumq; ſtatuta facta in Cap. Paulæ, quorum tenores haberi vult pro expreſſis. Vnde colligo, quòd iſta confirmatio ſit ex certa ſcientia: 1. propter illam clauſulam poſitam §. 6. *Et nonnulla alia tunc expreſſa*. Quæ clauſula indicat, Papam habuiſſe certam notitiam de omnibus ſtatutis in dicto Capitulo. 2. quia clauſula *Quorum tenores* operatur indiuiduã omnium

Riccius nium expreſſionem cum ſuis qualitatibus. Riccius collect. 949. Tuſch. verbo Clauſula, concl. 339. nu. 1. & 6. Felin. in cap. Nonnulli, de reſcript. nu. 6. Pariſ. lib. 8. de reſig. q. 7. num. 183. Et in ſpecie, quòd confirmatio ſtatutorum cum clauſula *Quorum tenores*, ſit ex certa ſcientia, docet theſaurus Panor. in verbo Clauſula, pag. 15. & Farin. to. 1. 2. p. deciſ. Rot. deciſ. 339. num. 3. facit clem. 1. de prob. Adde 3. ꝙ dictio, *Et ac quæcumq; alia* poſita in §.9. eſt vniuerſalis, & diſtribuitur ſingulariter ſingulis, ac ſi omnia ſingulariter eſſent ſpecificata, immo etiam includit ea, quæ ſpecialem requirerent ſpecificationem. Tuſch. verbo Dictio, concl. 351. num. 4. & 5. Addo denique, quòd clauſula illa *omnia, & ſingula* importat ſpecificationem ſpecialem, & quòd omnia ſingulariter cenſeantur comprehenſa. Tuſch. verbo Clauſula, concl. 296. num. 1. & 2.

Tuſchus, *Felinus*, *Pariſius*, *Panorm.*, *Farinacius*, *Tuſch.*, *Tuſch.*

CONSTITVTIO V.

Declarat, quòd vota ſororum, & fratrum tertij Ordinis collegialiter viuentium ſolemnia ſint.

PAVLVS PAPA III.

Dilectis filijs Magiſtro generali, & prouincialibus, ac conuentualibus Prioribus, vniuerſiſq; fratribus Ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exponi

§. I.

E Xponi nobis nuper feciſtis, quòd licèt aliàs fel. rec. Sixtus Papa IV. prædeceſſor noſter, accepto per eum, quòd quidam fratres, et ſorores tertij Ordinis S. Franciſci, ex eius, vel prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum ſpeciali conceſſione collegialiter viuentes, poſt annum probationis in manibus ſui Miniſtri, ſeu Miniſtræ ab eorum Collegio canonicè electi, vel electæ, coram toto ſuo Collegio tria ſubſtantialia vota emittebant; & quòd à pleriſq; dubitabatur, an talia vota eſſent ſolemnia, & ad Religionis obſeruantiam obligarent, per ſuas literas decreuerit, & ſtatuerit, vota præfata, vt præmittitur, emiſſa, vel quæ in futurum emitterentur, de cætero eam vim, & efficaciam habere, quam ſolemnia vota habent, & omnem inducere effectum, quem inducunt ipſa vota ſolemnia facta per quoſcumq; Religioſos, & Religioſas de Religionibus à Sede Apoſtolica approbatis; mandans omnibus, & ſingulis cuiuſcumq; gradus, dignitatis, conditionis, ordinis eſſent, ſub quorum cura, vel iuriſdictione fratres, vel ſorores præfati degebant, vel morabantur, aut degere, vel demorari contigerit in futurum, ne de cætero fratres, vel ſorores præfatos, præfata

Memorat quaſdam literas Sixti IV. quas hic non habet. Vide ſupra, in cõſt. 4. Sixti IV. §. 7. à num. 31.

vota

Digitized by Google

vota modo præfato emittentes, matrimonium de cætero contrahere, ſeu antea contractum poſt emiſſa vota huiuſmodi conſummare, vel Religionem ipſam dimittere, & ad ſecularem vitam redire permitterent: Quòdq; ſi ipſi fratres, & ſorores contrarium feciſſent, matrimonium huiuſmodi nullum fuiſſe, & eſſe, Apoſtolica auctoritate decernerent; ac ipſos fratres, & ſorores id facientes excommunicationis ſententia innodatos tamdiu denunciarẽt, donec ad cor reuertentes, habitum dictæ Religionis reſumerent, & votum, ac profeſſionem ſuam iuxta ſtatuta, & conſuetudines dicti Ordinis obſeruarent, meminiſſentq; ab huiuſmodi excommunicationis ſententia à ſuis Superioribus abſolutionem obtinere, prout in eiſdem literis plenius continetur: Ac omnia, & ſingula priuilegia, & indulta, Apoſtolica auctoritate eidem Ordini S. Franciſci quomodolibet conceſſa, vobis, & Ordini veſtro genegeneraliter communicata fuerint.

Motiua. §. 2. Nihilominus, quia literæ prædeceſſoris huiuſmodi vobis, & Ordini veſtro prædictis, ac ſub cura degentibus ſororibus tertij Ordinis, ſeu tertiæ Regulæ S. Dominici ſpecialiter communicatæ non reperiuntur, à nonnullis hæſitatur, an literæ prædeceſſoris huiuſmodi etiam in fratribus, & ſororibus dicti tertij Ordinis, ſeu tertiæ Regulæ S. Dominici

minici

Digitized by Google

minici collegialiter, vt præfertur, viuentibus, qui tria vota huiuſmodi emittere conſueuerunt, locum ſibi vendicet. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt omnem hæſitandi materiam tollere, aliàſq; vobis, & Ordini veſtro præfato in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§. 3. *Nos igitur quarumcumq; animarũ ſalutem obnubilantia dubia de cordibus fidelium tolli cupientes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, dicta auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium decernimus, ac ſtatuimus, quòd vota per fratres, & ſorores dicti tertij Ordinis, ſeu tertiæ Regulæ S. Dominici huiuſmodi eo modo emiſſa, ſecundùmq; vota per fratres, & ſorores dicti tertij Ordinis S. Franciſci emiſſa, iuxta decretum prædeceſſoris huiuſmodi, ſolemnia ſint, & cenſeantur, ac eumdem effectum prædictum faciant, & ad Religionis obſeruantiam arctent, & obligent.*

Declarat, vota emiſſa à tertiarijs collegialiter viuẽtibus eſſe ſolẽnia.

§. 4. *Mandantes omnibus, & ſingulis, ſub quorum cura, aut iuriſdictione fratres, aut ſorores tertij Ordinis, ſeu tertiæ Regulæ S. Dominici huiuſmodi degunt, & morantur, ſeu in poſterum degere, vel morari contigerit, cuiuſcũq; gradus, dignitatis, ordinis exiſtant, ne de cæte-*

Vnde nõ poſſunt cõtrahere matrimonium, & contrahentes excommunicat.

ro fratres, vel ſorores tertij Ordinis, ſeu tertiæ Regulæ S. Dominici huiuſmodi, qui prædicta vota modo præfato emiſerunt, matrimonium contrahere, ſeu antea contractum poſt emiſſionem huiuſmodi conſummare, aut Religionem ipſã dimittere, & ad ſecularem vitam redire permittant; Quòdq; ſi ipſi fratres, vel ſorores contrarium fecerint, matrimonium huiuſmodi nullum fuiſſe, & eſſe, eadem auctoritate decernant, ac fratres, & ſorores contrafacientes excommunicationis ſententia innodatos eſſe tamdiu denũcient, donec ad cor reuerſi, habitum Religionis S. Dominici reſumpſerint, & votum, ac profeſſionem ſuam, ſecundùm ſtatuta, & conſuetudines dicti tertij Ordinis, aut tertiæ Regulæ modo prædicto collegialiter viuentes, obſeruent, mereanturq; ab huiuſmodi excommunicationis ſententia à ſuis Prioribus abſolutionem obtinere.

Derogat cõtrarijs. *§. 5. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ dictus prædeceſſor noſter in literis ſuis voluit non obſtare, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die 26. Iunij. 1542. Pontifi. noſtri anno 8.*

CON-

CONSTITVTIO VI.

Eximit fratres, & ſorores à ſolutione cuiuſcumq; portionis legatorum.

PAVLVS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I.

HOneſtis petentium votis libenter annuimus, eaq; fauoribus proſequimur opportunis. Exponi ſiquidem nobis fecerunt dilecti filij Generalis, & Miniſtri prouinciales Ordinis fratrum Minorum de obſeruantia nuncupatorum, necnõ dilectæ in Chriſto filiæ Abbatiſſæ, & Prioriſſæ, ac moniales, & ſorores S. Claræ, & tertij Ordinis S. Franciſci, quòd licèt domus, & loca Ordinis fratrum Minorum de obſeruantia nuncupatorum, eorũq; Guardiani, & fratres, necnon Monaſteria, & domus Ordinis S. Claræ cuiuslibet Regulæ, ac tertij Ordinis S. Franciſci de pœnitentia nuncupati, eorumq; Abbatiſſæ, & Prioriſſæ, ac moniales, & ſorores eiſdem fratribus de obſeruantia ſubiecta, ex priuilegijs Apoſtolicis, eis, ſeu eorum Ordinibus conceſſis, fuerint, Supplicatio.

& ſint exempta à ſolutione, ſeu præſtatione cuiuſuis quartæ, ſeu quintæ legatorum, eis pro tẽpore factorũ, Ordinario loci, vel quibuſuis alijs quomodolibet facienda, ac in pacifica poſſeſſione, ſeu quaſi exemptione huiuſmodi. Nihilominus cum diuerſi Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & domus S. Ptholomæi Nepeſin. Ordinis Prædicatorum, ac S. Feliciani, necnon Hoſpitalis S. Spiritus in Saxia etiam de Vrbe, ac alij quæſtores, ſeu Commiſſarij prætextu diuerſorum priuilegiorum eis deſuper conceſſorum prætendãt, quartas, vel quintas legatorum huiuſmodi ſibi deberi; Generalis, & Miniſtri prouinciales, necnon Abbatiſſæ, & Prioriſſæ, ac moniales, & ſorores præfati dubitant ſuperinde ab eis vexari, ſeu moleſtari, aut aliàs diuerſimodè perturbari poſſe tempore procedente. Quare pro parte eorumdem Generalis, & Miniſtrorum, ac Abbatiſſarum, & Prioriſſarum, ac monialium, & ſororum huiuſmodi nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus tranquillitati eorum conſulere, ac aliàs ipſis in præmiſſis opportunè tunc prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Eximit à ſolutione quartæ legatorũ. Vide ſupra, in cõſt. 1. Iul. II. §. 33. & cõſt. 2. §. 16.

§. 2. Nos igitur eoſdem Generalem, & Miniſtros, ac Abbatiſſas, & Prioriſſas, necnon moniales, & ſorores ſpecialibus fauoribus, & gratijs

tijs proſequi volentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem omnibus, quòd ipſi de cætero, de, & ſuper legatis, & alijs relictis, eis per quoſcumq; quomodolibet pro tempore factis, prætextu quartarum, ſeu quintarum huiuſmodi ab eiſdem, ſeu quibuſuis alijs quæſtoribus, ſeu Commiſſarijs etiam pro S. Cruciata, aut aliàs quomodolibet deputatis vexari, ſeu moleſtari, aut aliàs quomodolibet perturbari non poſſint, nec quicquam ab ipſis peti valeat, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuò concedimus.

§. 3. Ac eiſdem, & quibuſuis alijs quæſtoribus, & Commiſſarijs, cuiuſcumq; dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtant, & quacumq; iuriſdictione, & facultate fungātur, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, ne Generalem, & Miniſtros, Abbatiſſas, & Prioriſſas, ac moniales, & ſorores præfatos occaſione quartarum, ſeu quintarum legatorum, ſeu relictorum huiuſmodi directè, vel indirectè, aut aliàs quomodolibet vexare, ſeu moleſtare, perturbare, ſeu quicquam ab ipſis petere poſſint, ſub excommunicationis, & alijs ſententijs, & pœnis eccleſiaſticis diſtrictiùs inhibemus. Exigentibus pœnā excōmunicationis imponit.

§. 4. Decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctorita- Decretū irritans.

ctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Cómiſſarios deputat.

§. 5. Quocirca vniuerſis, & ſingulis Patriarchis, & Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs locorum Ordinarijs per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, duo, aut vnus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, et in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Generalis, & Miniſtrorum, & Abbatiſſarum, & Prioriſſarum, ac monialium, & ſororum huiuſmodi, ſeu alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præfatos Generalem, & Miniſtros, ac Abbatiſſas, & Prioriſſas, ac moniales, & ſorores, & eorum quemlibet conceſſione, & indulto, ac omnibus præmiſſis pacificè frui, & gaudere; non permittentes, eos, vel eorum aliquem deſuper quomodolibet indebitè moleſtari; contradictores, moleſtatores quoslibet, & rebelles per cẽſuras eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia; appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac etiam pecuniarias pœnas, eorum arbitrio imponendas, moderandas, applicandas, ac, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas etiã

iteratis

iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

§. 6. Non obſtantibus fel. rec. Bonifac. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium non trahatur; & alijs ordinationibus, & conſtitutionibus Apoſtolicis, ac Baſilicæ, & Ordinis fratrum Prædicatorum, necnon S. Feliciani, & S. Spiritus, ac quorumuis aliorum Hoſpitalium, & Monaſteriorum, aliorumq; regularium locorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, necnon facultatibus, & auctoritatibus, etiam quæſtoribus, & Commiſſarijs prædictis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, et decretis aliàs quomodolibèt conceſſis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiãſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda

Derogat contrarijs.

uanda

uanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, et expreſſè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datum Peruſiæ, ſub annulo Piſcatoris, die 12. Septemb. 1544. Pōtif. noſtri anno 10.

CONSTITVTIO VII.

Concedit, quòd fratres poſſint ſe obligare ad ſuffragia perpetua.

ANTONIVS

Miſeratione diuina S. R. E. Preſbyter Cardinalis, tit. SS. quatuor Coronatorum, & S. Sedis Apoſtolicæ maior Pœnitentiarius, necnon Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula Protector, venerabil. Religioſis Correctori, & fratribus domus S. Trinitatis de Vrbe Ordinis Minimorum ſalutem in Domino.

Nuper

§. I.

Supplicatio.

NVuper S. in Chriſto P. & D. D. N. Paulo diuina prouidẽtia Papæ III. per vos expoſito, quòd licèt aliàs per Sedem Apoſtolicam vobis, & Ordini veſtro quæcumq; ſuffragia perpetua acceptandi facultas conceſſa fuiſſet. Nihilominus vos ad Regulæ veſtræ candorem, & puritatem prouidè attendentes, & ſincerè obſeruari cupientes, in vltimo veſtro generali Capitulo in Oppido Paulæ celebrato facultatem huiuſmodi reuocare, ac per ipſam Sedem Apoſtolicam reuocationem confirmandam eſſe per vos decretum fuißet, ne vos deinceps ad aliqua perpetua ſuffragia obligare deberetis. Cum autem Io: Baptiſta de Turchis, dum viueret, ex deuotione, quam Ordini veſtro, & præcipuè domui veſtræ S. Trinitatis de Vrbe gerebat, in Eccleſia dictæ domus vnam Capellam conſtrui, ac picturis ornari feciſſet, licèt non dotaßet, ſeu pro dote aliquos redditus aſſignaſſet, tamen ante eius obitum ex teſtamento eiſdem Correctori, & fratribus quamdam vineam, vnà cum domo in eadem exiſtente liberam, poſitam extra portam S. Mariæ de Populo iuxta ſuos fines, pro dote ipſius Capellæ reliquit; cum onere tamen, quòd ipſi fratres præſentes, & pro tempore exiſtentes teneantur ſin-

Nota, quòd hoc indultum obtentum eſt ante cõfirmationem Cap. Paulæ; hæc enim obtenta eſt anno 1536, anno 2.

gulis annis tres miſſas cantatas, vnam videlicet in feſto Concept. B. M. V. aliam in feſto Natiu. S. Io: Baptiſtæ, reliquam verò in die omnium defunctorum de eiſdem ſemel tantùm in anno, necnō etiam aliam legēdo ſingulis hebdomadis totius anni die Sabbathi in perpetuum celebrare, ſeu celebrari facere, ſi vineam, & domum in ea exiſtentem cum onere ſuffragiorum prædictorum eiſdem Correctori, & fratribus dictæ domus acceptandi, & recipiendi, ac receptas tenendi, &, ſi opus fuerit, in alios redditus in eiuſdem Eccleſiæ vtilitatē commutandi licentia concederetur.

Cōcedit prout in ſummario. Vide ſupra, in cōſt. 4. Iul: II. § 4. num:26.

§. 2. Profectò, vt conſcientijs veſtris, ac neceſſitati conſuleretur, ſua Sanctitas vobis vineā, vnà cum domo in ea exiſtente cum onere ſuffragiorum prædictorum acceptandi, & recipiendi, ac receptas tenendi, ac in alios redditus in eiuſdem Eccleſiæ vtilitatem commutandi liberè, & licitè, viuæ vocis oraculo deſuper nobis facto, licentiam cōceſſit, pariter & indulſit.

Subſcriptione firmat.

§. 3. In quorum fidem præſentes manu noſtra propria ſubſcripſimus, & per Secretarium noſtrum fieri, ſigilliq; noſtri parui iuſſimus impreſſione muniri. Datum Romæ, in Camera noſtræ ſolitæ reſidentiæ die 13. menſis Octobris 1535. Pontific. prælibati S.D.N. anno 1. Ita eſt. Antonius Card.

S S. qua-

Digitized by Google

SS. quatuor, maior Pænitentiarius. Pe. Io: de Viterbio, locus ✠ ſigilli.

CONSTITVTIO VIII.

Erigit Monaſterium monialium tertij Ordinis Minimorum.

ANTONIVS.

Miſeratione diuina, tit. SS. quatuor Coronatorũ Preſbyter Cardinalis, dilectis in Chriſto Religioſis, Beatis nuncupatis, domus ſub inuocatione Ieſu Mariæ Toleti, ſub tertia Regula Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula degentibus ſalutem in Domino.

INiunctum nobis ab Apoſtolica Sede ſeruitutis officium nos admonet, & inducit, vt ad ea libenter intendamus, per quæ diuinus cultus vbique ſuſcipiat incrementum, & religioſarum mulierum, quæ virginitatem ſuam Deo ſub profeſſionis regularis vinculo dedicare intendunt, ſalubribus votis gratum, immo debitum præſtemus aſſenſum. Procemium.

§. 1. *Sanè exhibita nobis pro parte veſtra peti-*

Digitized by Google

Supplicatio. tio continebat, quòd cum vos à quinque annis, vel circa in dicta domo vobis amore Dei donata permanſeritis, & clauſuram ſeruaueritis, præterquã quando ad confitendum peccata veſtra, & ſacramentum Euchariſtiæ ſuſcipiendum ad domum fratrum dicti Ordinis acceſſiſtis, & ſub correctione, & obedientia Prælati Prouinciæ Caſtellæ, & Generalis dicti Ordinis, quando ad iſtas partes accedere contingit, vixeritis: Nihilominus, quia Regula veſtra & vxoratis, & nuptis, cæteriſq; quibuſuis communis exiſtit, neque tria vota ſolemnia emittitis, cupitis vos, quæ omnes virgines eſtis, tria vota ſubſtantialia caſtitatis, paupertatis, et obedientiæ emittere, veſtramq; domum prædictam in Monaſterium monialium profitentium erigi, ſuper quibus ſupplicari feciſtis humiliter, vobis per Sedem Apoſtolicam de opportuno remedio miſericorditer prouideri.

Cõcedit prout in ſummario. §. 2. Nos igitur veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, auctoritate D. Papæ, cuius Pœnitentiariæ curam gerimus, & de eius ſpeciali mãdato, ſuper hoc viuæ uocis oraculo nobis facto, domum ueſtram prædictam in Monaſterium monialium dicti Ordinis tertiæ Regulæ profeſſarum erigimus, ita ut tria uota ſubſtantialia prædicta in manibus Superiorum dicti Ordinis Minimorum emitta-

emittatis, & quæ pro tempore Monaſterium veſtrum ingredientur moniales, poſt annum, & vnũ diem probationis elapſum, vt aliorum eſt mos, emittant: Omnibuſq; & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, gratijs, conceſſionibus, & indultis, tam ſpiritualibus, quàm temporalibus, quibus aliæ moniales dicta tria vota ſubſtantialia emittentes dicti Ordinis Minimorum vtuntur, potiuntur, & gaudent, ſeu vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè poſſitis, & valeatis, & pro tempore veſtri Monaſterij huiuſmodi moniales poſſint, & valeant, veris exiſtentibus præmiſſis, tenore præſentium indulgemus, ac licentiam, & liberam facultatem concedimus.

§. 3. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, dictiq; Ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, uel quauis firmitate alia roboratis, cæteriſq; cõtrarijs quibuſcumq;. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub ſigillo officij Pœnitentiariæ, quarto Nonas Auguſti, anno Domini 1539. Pontific. D. Pauli Papæ III. anno 5.

Derogat contrarijs.

CIRCA

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOto, quòd iſtud Monaſterium deſtructũ eſt, quia, petentibus dictis monialibus regi, & gubernari à Religione, Religio eas acceptare noluit; vt conſtat ex Cap. 2. Forijulij, nu. 5. Sed poſtmodũ, petente ſereniſſima Hiſpaniarum Regina, in Cap. Valent. 3. num. 5. Patres dicti Capit. eas receperunt in tertiarias, cum propoſito, ſi poſitæ fuiſſent in clauſura, & ſufficienter dotatæ, eas recipiendi in ſanctimoniales. Sed quia numquam id efficere potuerunt, ideo Patres eas numquam receperunt, & deſtructæ ſunt. Audio tamen, quòd in Gallia virtute huius cõſtitutionis, quæ reuocata non eſt, ſimiles tertiariæ in moniales receptæ ſunt.

2 Nota etiam hic, quòd Paulus III. inſtituit altare priuilegiatum pro animabus defunctorum in Eccleſia S. Trinitatis de Vrbe Ordinis noſtri, nimirum in Capella S. Crucis, & S. Helenæ pro omnibus ſacerdotibus, tam ſecularibus, quàm regularibus, & quocumq; anni tempore, per ſuas literas datas Romæ apud. S Petrum, decimo Kalend. Aprilis, Pontif. eius anno 14. Sed quia ex communi ſtylo Curiæ hæc altaria priuilegiata non communicantur cœteris Eccleſijs noſtri Ordinis, vt cœtera priuilegia, ideo hic illud non poſui, nec multa alia ſimilia diuerſis Eccleſijs conceſſa. Annotare autem id volui, propter aliquos exiſtimantes hæc etiam communicari, per conceſſionem præſertim Clem. VII. ſupra in conſt. eius 3. §. 2. vbi dicitur, quòd conceſſa vni domui intelliguntur conceſſa omnibus. Sed falluntur; nam in generali conceſſione non veniunt ea, quæ quis non eſſet veriſimiliter in ſpecie conceſſurus, vt dicitur in reg. In generali, quæ eſt 81. de reg. iur. in 6.

Digitized by Google

IVLIVS III.

Italus, ex Oppido S. Sabini Diœceſis Aretinæ in Prouincia Hetruriæ, Vincentij de Monte filius, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno 1550. die 8. Februarij, Ordini noſtro dedit infraſcripta.

CONSTITVTIO VNICA

Recipit Minimos, & bona ipſorum ſub protectione Sedis Apoſtolicæ, & confirmat omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus conceſſa.

IVLIVS EPISCOPVS

Seruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus, Correctoribus, ac Zeloſo, necnon vniuerſis fratribus Ordinis Minimorum ſalut. & Apoſtol. bened.

§. I.

CVm à nobis petitur, quod iuſtum eſt, & honeſtum, tam vigore æquitatis, quàm quia ordo exigit rationis, vt id per ſollicitudinem officij noſtri ad debitum perducatur effectum. Ea propter, dilecti in Domino filij, veſtris iuſtis postula-

Digitized by Google

Cōcedit pro-ut in ſummario.

poſtulationibus grato concurrentes aſſenſu, perſonas veſtras, & loca, in quibus diuino eſtis obſequio mancipati, cum omnibus bonis, quæ in præſentiarum in communi rationabiliter poſſidetis, & in futurum iuſtis modis, præſtante Domino, poteritis adipiſci, ſub B. Petri protectione ſuſcipimus, atq; noſtra: Omnes quoque libertates, & immunitates à fel. rec. Sixto IV. Alexandro VI. Iulio II. Leone X. Clemente VII. & Paulo III. prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, ſiue per priuilegia, conceſſiones, et alia indulta, vobis, & domibus veſtris communiter conceſſa; Necnon libertates, & exemptiones ſecularium exactionum ab Imperatoribus, Regibus, Ducibus, Principibus, ac alijs Chriſti fidelibus vobis, et domibus prædictis, etiam in communi rationabiliter indultas: Specialiter autem decimas, primitias, obuentiones, affictus annuos, reſponſiones, cenſus, fructus, redditus, prouentus, vineas, domos, hortos, virgulta, prata, paſcua, olineta, viridaria, nemora, ſyluas, lacus, ſtagna, piſcarias, et alia bona ad vos, et domos veſtras huiuſmodi etiam communiter ſpectantia, ſicuti ea omnia iuſtè, et pacificè poſſidetis, vobis, et eiſdem domibus veſtris auctoritate Apoſtolica confirmamus, et præſentis ſcripti pa-

trocinio

Digitized by Google

trocinio communimus; ſalua in prædictis decimis moderatione Concilij generalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, etc. Datū Romæ, apud S. Petrum, anno Incarn. Dom. 1553. quinto Kal. Maij, Pontif. noſtri anno 4.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOto 1. circa illam clauſulam *Suſcipimus ſub protectione*, quòd per eam eximitur Religio à poteſtate Ordinariorum. Ità Mandoſ. in praxi, tract. de ſignatura gratiæ, tit. Exemptiones, verſu Et de clauſula priuilegij: Operatur etiam iſta clauſula, quòd non poſſint fratres ſe ſubijcere iuriſdictioni Ordinariorum. Rota coram Seraphino deciſ. 595. num. 7. Sed quid, ſi diceret, Suſcipimus vos in proprios filios Romanæ Eccleſiæ. Dico, quòd iſta clauſula non dicit exēptionem ab Ordinarijs, ſed ſolùm quòd ſic recepti non poſſint excommunicari, ſuſpēdi, vel interdici à quoquam iudice, præterquam à Papa, vel eius Legato. Ita deciditur in cap. 1. de verb. ſignific. in 6. *Mandoſ.*

2 Noto 2. circa illam clauſulam in fine poſitam *ſalua in prædictis decimis moderatione Concilij generalis*, quòd in Concilio Viennenſi, de quo in clem. 1. de decimis, ponuntur quatuor caſus, in quibus Religioſi grauantes, vel fraudantes Eccleſias circa decimas eis debitas, ſi requiſiti per illos, quorum intereſt, non deſiſtunt intra menſem, vel de vſurpatis, vel retentis intra duos menſes nō fecerint emendam, ſuſpenſi ſunt ab officijs, adminiſtrationibus, & beneficijs, & talia non habētes ſunt excommunicati. Videatur Concil. Trident. ſeſſ. 25. de refor. cap. 12. Videantur etiam quæ ſupra dixi in conſt. 2. Iulij II. §. 30. *Trid.*

PAVLVS IV.

Italus ex Ciuitate Neapolis, Ioannis Antonij de Caraffa filius, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno 1555. 23. Maij, dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Recipit Minimos, & bona ipſorum ſub protectione Sedis Apoſtolicæ, & confirmat omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus conceſſa.

PAVLVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus, Correctoribus, ac Zeloſo, necnon vniuerſis fratribus Ordinis Minimorum, ſalut. & Apoſtol. bened.

§. I.

Cōcedit prout in ſummario.

CVm à nobis petitur, quod iuſtum eſt, & honeſtum, tam vigore æquitatis, quàm quia ordo exigit rationis, vt id per ſollicitudinem officij noſtri ad debitum perducatur effectum. Eapropter, dilecti in Domino filij, veſtris iuſtis poſtulationibus grato concurrentes aſſenſu, perſonas

veſtras,

veſtras, & loca, in quibus diuino eſtis obſequio mancipati, cum omnibus bonis, quæ in præſentiarum in communi rationabiliter poſſidetis, & in futurum iuſtis modis, præſtante Domino, poteritis adipiſci, ſub B. Petri protectione ſuſcipimus, atq; noſtra. Omnes quoque libertates, & immunitates à fel. rec. Sixto IV. Alexandro VI. Iulio II. Leone X. Clemente VII. Paulo III. & Iulio etiam III. prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, ſiue per priuilegia, conceſſiones, & alia indulta, vobis, & domibus veſtris communiter conceſſa: Necnon libertates, & exemptiones ſecularium exactionum ab Imperatoribus, Regibus, Ducibus, Principibus, & alijs Chriſti fidelibus vobis, & domibus prædictis, etiam in communi rationabiliter indultas: Specialiter autem decimas, primitias, obuentiones, affictus annuos, reſponſiones, cenſus, fructus, redditus, prouentus, vineas, domos, hortos, virgulta, prata, paſcua, olineta, viridaria, nemora, ſyluas, lacus, ſtagna, piſcarias, & alia bona, ad vos, & domos veſtras huiuſmodi etiam communiter ſpectantia, ſicuti ea omnia iuſtè, & pacificè poſſidetis, vobis, & eiſdem domibus veſtris auctoritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communi-

mus; ſalua in prædictis decimis moderatione Concilij generalis. Nulli ergo, &c. Datum Romæ, apud S. Marcum, anno Incar. Dom. 1555. decimo Kalend. Octobris, Pontific. noſtri anno 1.

CONSTITVTIO II.

Declarat, quomodò tractandi, & recipiendi ſint apoſtatæ ad Religionem reuertentes.

MICHAEL GHISLERIVS.

Miſeratione diuina tit. S. Mariæ ſuper Mineruam, ſacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Alexandrinus vulgariter nuncupatus, hæreticę prauitatis in tota Republica Chriſtiana ſupremus Inquiſitor à S. Sede Apoſtolica ſpecialiter delegatus, R R. P P. Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula ſuum generale Capitulum feliciter celebrantibus ſalutem in Domino, & Spiritus ſancti conſolationem.

Proœmium.

INgens deuotionis affectus, quem erga Ordinem veſtrum gerimus, efficit, vt in omnibus, quæ ad proſperos ſucceſſus veſtræ regularis ob-ſeruan-

ſeruantiæ attinent, auxilium, & conſilium,& quicquid ſumus, & poßumus, cum ratio poſtulat, & exigimur, vobis libenter impendamus.

§. 1. Cum igitur nobis in Chriſto chariſſimus frater Mathurinus Auberth Zeloſus veſter humiliter, & inſtanter ſupplicauerit, vt, ſicut illi verbo tenus declarauimus, quomodò de mente, & intentione S. D. N. Papæ recipi, & à vobis recepti tractari debeant apoſtatæ, qui poſt emanatam contra eos ex die 13. Kalend. Auguſti anni præteriti nouiſſimam eiuſdem ſuæ Sanctitatis bullam ad vos redeunt, vobis quoque in vnum pro Religionis veſtræ tractandis negotijs capitulariter congregatis exponere, & teſtimonialibus noſtris ad vos literis denunciare dignaremur, ne in re tanti momenti à voluntate, & recto inſtituto eiuſdem S. D. vel in minimo recedatis.

Supplicatio. Vide tom. 1. Relig. cap. 26. & conſt. 10. Vrb. VIII. à § 3. infra.

§. 2. Nos, quibus huiuſmodi apoſtatarum negotium per ſuam Sanctitatẽ ſpeciali cura demandatum eſt, viuæ vocis oraculo deſuper nobis facto, notum facimus, & tenore præſentium certiores reddimus, non fuiſſe, nec eſſe intentionis eiuſdem S. D. vt quoſcumq; huiuſmodi apoſtatas ſine diſcrimine, & abſq; vllo delectu recipiatis, & veſtræ Societati admiſceatis, ſed eos tantùm,

Non omnes apoſtatæ recipiendi.

tùm, de quibus emendatioris vitæ propoſitum cõcipere, & ſperare probabiliter poteſtis, & qui veſtræ Religioni poſſint eſſe bono vſui.

Apoſtatæ cogendi renunciare literis Apoſtolicis.

§. 3 Quos in primis oportet cogere ad renunciandum omnibus, & ſingulis Apoſtolicis literis contra profeſſionem ſuam, vel quouis modo contra regularem obſeruantiam in forma Breuis, vel etiam plumbatis, aut ſacræ Pœnitentiariæ Apoſtolicæ, ac quibuſuis priuilegijs, & exemplis per eos hactenus impetratis.

Debent iurare, quòd talia ampliùs non attentabunt.

§. 4 Præſtito etiam per eos iuramento in manibus Generalis, vel Prouincialis, aut eorum, quibus commiſerint, quòd talia, aut ſimilia impetrare numquam attentabunt, ſed in ſtatu profeſſionis ſuæ, cui per ſolemne votum ſe addixerunt, poſthac ſtabunt, & perſeuerabunt, iuxta Regulæ, & ſtatutorum Ordinis exigentiam.

Probandi in humilitate, & patientia.

§. 5 Quos ſic per vos receptos, quamuis non vt inimicos habere, ſed de eorum reſipiſcentia gaudere, & lætari debeatis, probandi tamen veniunt à vobis in camino patientiæ, & humiliationis, vtrum pœnarum timore, an virtutis amore, et vitæ melioris propoſito ad Religionis ſuæ gremium reuertantur.

§. 6 Ideo de eiuſdem S. D. mente, et voluntate eſſe tenore præſentium declaramus, huiuſ-

modi

modi apoſtatas per vos, vt præmiſſum eſt, receptos, et Religioni iterum inſertos, actiua, et paſſiua vocibus, iureq; ſuæ primogenituræ, necnon publica ad populum prædicatione, & confeſſionis ſecularium audientia priuatos eſſe, per nullos Superiores, nec etiam per generale, ſeu prouinle Capitula rehabilitandos, donec ad minùs per quadriennium bene, et laudabiliter ſub correctionis, et diſciplinæ ferula patienter, et humiliter vixerint. Quo quidem quadriennio ſic expleto, poſſe ad huiuſmodi, generalis, et prouincialis Capitulorum duarum ex tribus partibus vocalium accedente conſenſu, rehabilitari, et ad omnes, et ſingulos Religionis legitimos actus reſtitui, eiuſdem S. D. N. Pauli Papæ IV. auctoritate, et gratia permittimus, et indulgemus; dummodò tempus, quo manſerunt extra Religionem, inter ſuæ profeſſionis annos non computetur.

Sunt priuati voce actiua, & paſſiua, &c. per nullos Superiores rehabilitandi.

§. 7 Declarantes etiam, hactenus contra præſcriptam formam per vos receptos non (niſi duarum præſentis Capituli generalis partium ſuffragante illis conſenſu) eſſe pro receptis habendos, ſed habitu Religionis exuendos, et à Societate veſtra eijciendos, et ſic eiectos nihilominus pœnis in bulla prædicta cōtētis remanere obnoxios.

Contra iſtam formam recepti eijciendi.

§. 8 In quorum omnium, et ſingulorum fidem

præſen-

Digitized by Google

Subſcriptione firmat. *præſentes literas manu noſtra ſubſcriptas, per noſtrũ infraſcriptum Secretarium fieri fecimus. Datum Romæ, in ſacro Apoſtolico Palatio in ædibus ſolitæ reſidentiæ, die 10. Menſis Aprilis anni 1559. Pontific. S. D. N. Pauli Papæ IV. anno 4. ſub ſoliti ſigilli noſtri appenſione. F. Michael G. Card. Alex. Io: Matth. Rober. Secret.*

PIVS V.

Italus, ex Oppido Boſchi Diœceſis Alexandrinæ in Prouincia Lombardiæ, Pauli de Ghislerijs filius, Ordinis fratrum Prædicatorum, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno Domini 1566. die 6. Ianuar. dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Decernit, quòd ad Capitulum generale Ordinis Minimorum non teneantur accedere Collegæ Prouincialium, nec duo Commiſſi ipſius Prouinciæ, ſed tantùm Prouincialis cum vnico Cõmiſſo cuiuslibet Prouinciæ; & quòd in poſterum non celebrentur Capitula prouincialia intermedia, niſi dumtaxat per ſingulos Prouinciales cuiuslibet Prouinciæ, vnà cum Definitoribus eiuſdem Prouinciæ capitulariter eligendis in primo anno cuiuslibet triennij.

PIVS

Digitized by Google

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

SV per familiam domus Dei, meritis licèt imparibus, diuina diſpoſitione conſtituti, ad ea, per quæ perſonarum quarumlibet, præſertim ſub ſuaui Religionis iugo, & humilitatis ſpiritu Altiſſimo famulantium diſpendijs occurri poſſit, opportunis remedijs prouidemus, ac deſuper diſponimus, & ordinamus, prout, perſonarum, & temporum qualitate penſata, in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Procemium

§. 1 Cum itaque, ſicut accepimus, dilecti filij fratres totius Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula nuncupatorum, iuxta Regulam dicti Ordinis Capitulum generale pro electione ipſius Ordinis Generalis in die feſtiuitatis Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti de triennio in triennium celebrare conſueuerint, & ad Capitulum generale huiuſmodi ſex ex qualibet Prouincia, videlicet Prouincialis cuiuslibet Prouinciæ cum tribus Collegis, & duobus Commiſſis, ad quos pro tempore exiſtentium dicti Generalis, & Collegarum, & Motiua:

Digitized by Google

Procuratoris generalis, Zeloſi nuncupati electio ſpectabat, accedere teneantur; Ipſiq; fratres ſimiliter de triennio in triennium Prouinciales triennales in ſingulis Prouincijs eligere; dictiq; Prouinciales in ſingulis Prouincijs, vnà cũ dilectis filijs Correctoribus, et Cõmiſſis Monaſteriorũ, ſeu domorum ſingularum Prouinciarum pro Capitulis prouincialibus, ſeu intermedijs nuncupatis, in qualibet Prouincia anno ſecundo, & tertio dicti triennij celebrandis, in feſto S. Michaelis annis ſingulis, dicto triennio durante, iuxta ipsã Regulam ſeſe congregare, & Capitula intermedia huiuſmodi celebrare conſueuerint: Cumq; etiam, ſicut nobis innotuit, quoties Prouinciales, ac Collegas, & Commiſſos præfatos ad Capitulũ generale huiuſmodi accedere contingit, id cum maximo eorum vitæ periculo, his præſertim calamitoſis temporibus, & eorum detrimento, maximiſq; Prouinciæ ſumptibus fiat; & Capitula intermedia huiuſmodi in quibuſdam Prouincijs, ea præſertim de cauſa, ſeu nulla alia, quàm pro electione quatuor, aut plurium, ſeu minoris numeri Definitorum in qualibet Prouincia eligẽdorum facienda, per quos Definitores ferè omnia, quæ in ipſis Capitulis intermedijs fiunt, executioni demandantur, celebrare ſoleant, maximiq;

ſum-

ſumptus propterea ſubeundi ſint, quos dicti fratres maxima paupertate oppreſſi ſufferre nequeunt; idq; etiam non ſolùm in non modicum dicti Ordinis, illiuſq; Monaſteriorum, & regulariũ locorum detrimentum, & iacturam, ſed etiam, cum quamplures fratres ipſius Ordinis ad Capitula intermedia huiuſmodi annis ſingulis accedẽtes, & præcipuè in Bethicæ, ac Calabriæ, aliiſq; Prouinciis, & partibus in magno numero confluentes, eorum Monaſteria quaſi deſolata interim relinquere videantur, in diuini cultus diminutionẽ cedat, & proinde etiã eiſdẽ fratribus ad Capitula ĩtermedia, ſeu prouincialia huiuſmodi accedẽtibus nõ modica vagandi occaſio præſtetur.

§. 2 Nos igitur diſpendiis, & aliis præmiſſis opportunè prouidere, ac dicti Ordinis ſingulares perſonas vberiores in vinea Domini fructus in dies afferre non ceſſantes, ſpiritualibus fauoribus, & gratiis proſequi volentes, ipſoſq; & eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibèt innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, Ad Capitulũ generale ſolus Prouincialis cũ vno Cõmiſſo accedat.

motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de mera deliberatione, & certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, de cætero perpetuis futuris temporibus Prouincialem ex qualibet Prouincia, vnà cum Commiſſo dumtaxat, ad quos dicti Generalis, illiuſq; Collegarum, & Procuratoris prædictorum electio, vt moris eſt, dumtaxat ſpectare debeat, prout antea ad ſex prædictos ſpectabat, ad Capitulum generale huiuſmodi, abſq; Collegis, & Commiſſo prædictis accedere debere.

Quatuor, aut plures Definitores eligatur.

§. 3 Necnon quatuor, ſeu plures, aut minoris numeri, prout Prouinciali, & Correctoribus, ac Commiſſis Capitulum prouinciale primi anni pro tempore celebrantibus viſum fuerit, in Definitores etiam triennales de cætero etiam tempore electionis eorumdem Prouincialium eligi debere.

Capitula intermedia per Prouinciales, & Definitores abſq; Correctoribus celebrentur.

§. 4 Et Capitula intermedia huiuſmodi per ſingulos Prouinciales, vnà cum Definitoribus ipſis, abſq; eo quòd Correctores, et Commiſſi prædicti ad Capitula intermedia huiuſmodi accedere, ſeu conuocari debeant, vel teneantur, in ſingulis Prouincijs dicto die S. Michaelis celebrari poſſe.

Ius eligendi Generalē ad ſolos Prouinciales cũ ſuis Cõmiſſis ſpectat.

§. 5 Ac ius, & facultatem eligendi Generalem dicti Ordinis, illiuſq; Collegas, & Procuratorem præfatos ad Prouincialem ex qualibet Prouincia,

vnà

vnà cum Commiſſo dumtaxat, prout antea ad ſex prædictos ſpectabat, ſpectare; ipſoſq; Prouincialem, & Commiſſum, abſq; alijs Collegis, & Cõmiſſis prædictis, dumtaxat ex qualibet Prouincia ad Capitulum generale huiuſmodi accedere.

§. 6 Ius verò, & facultatem celebrandi Capitula intermedia huiuſmodi etiam ad ſingulos Prouinciales dumtaxat in qualibet Prouincia, vnà cũ Definitoribus prædictis, abſq; eo quòd dicti Correctores, & Commiſſi eiſdem Capitulis intereſſe, aut ad illa conuocari debeant, ſpectare, & pertinere.

Ius celebrãdi Capitula itermedia ad Prouinciales cum Definitoribus.

§. 7 Et inſuper tam Generalis, ſuorumq; Collegarum, ac Procuratoris, quàm Definitorum prædictorum electiones, per Prouincialem cuiuslibet Prouinciæ, & Commiſſum, ac Prouinciales prædictos reſpectiuè pro tempore factas, validas, & efficaces, ac canonicè factas fore, & eſſe, ſuoſq; plenarios effectus ſortiri debere in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi Generalis, & Collegarum, ac Procuratoris prædictorum electio per ſex ſupradictos facta fuiſſet.

Generalis, &c electiones prędicto modo factæ validæ ſunt.

§. 8 Definitorum verò electiones huiuſmodi in dictis Capitulis intermedijs faciendas, vt præfertur, omniaq; & ſingula Capitula intermedia huiuſmodi per ſingulos Prouinciales, & Definitores præfatos dumtaxat in qualibet Prouincia pro tempore

Capitula intermedia prędicto modo facta valent.

pore

Digitized by Google

pore celebrata, in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi vnà cum Correctoribus, & Commiſſis eo tẽpore celebrata, dictorumq; Definitorum electiones quolibet anno cum interuentu eorumdem Correctorum, & Commiſſorum factæ fuiſſent, perpetuò valere, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus.

Hæc cõſtitutio habet vim validi contractus.

§. 9 Necnon præſentes literas nullo vmquam tẽpore de ſurreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, ſeu inualidari poſſe, minùſq; ſub quibuſuis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi, ſed ſemper in priſtinum ſtatum reſtitutas, ac ſub data per ipſos fratres eligenda de nouo conceſſas cenſeri, vimq; validi, & efficacis contractus inter Sedem Apoſtolicam, & fratres præfatos ſortiri; ipſiſq; nullatenus, ac non niſi expreſſa de verbo ad verbum in derogatione huiuſmodi facta fuerit mentio, derogari poſsit; Sicq; per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac ipſius Ordinis Protectorem, Correctores, & Commiſſos præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere.

re. Irritum quoq; , & inane , ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter , vel ignorãter contigerit attentari , motu ſimili declaramus , & ordinamus .

§. 10 Et nihilominus venerab. fratribus Compoſtellan & Toletan. ac Hiſpalen. Archiepiſcopis, ſiue eorum in ſpiritualibus Vicarijs , aut Officialibus generalibus per præſentes motu ſimili mandamus , quatenus ipſi , vel duo , aut unus eorum per ſe , uel alium , ſeu alios , præſentes literas , & in eis contenta quæcumq; ubi , & quando opus fuerit , ac quoties pro parte ipſorum fratrum , aut alicuius eorum ſuper præmiſſis fuerint requiſiti , ſolemniter publicantes , eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes , faciant auctoritate noſtra præmiſſa omnia , & ſingula iuxta earũdem præſentium tenorem integrè , & inuiolabiliter obſeruari , eoſdemq; fratres illis pacificè uti , frui , & gaudere ; non permittentes , eos , aut eorum quẽpiam deſuper per quoſcumq; quomodolibet indebitè moleſtari . Contradictores , moleſtatores quoslibet , & rebelles per cenſuras , & pœnas eccleſiaſticas , ac alia opportuna iuris remedia , appellatione poſtpoſita , compeſcendo , ac , legitimis ſuper his habẽdis ſeruatis proceſſibus , cenſuras , & pœnas ipſas , etiam iteratis uicibus , aggrauando , inuocato etiam Cõmiſſarios deputat.

ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat contrarijs.

§. 11 Non obſtantibus Regula ipſius Ordinis, & Correctorio nuncupato, & alijs præmiſſis, & quibuſuis Apoſtolicis, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis, generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ipſius Ordinis, illiuſq; Monaſteriorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, & reformationibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Monaſterijs, & Ordini prædictis, illorumq; Superioribus, & perſonis quibuſuis alijs ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam motu ſimili quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad id ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi,

vel

Digitized by Google

vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 27. Maij, 1568. Pontific. noſtri anno 3.

§. IX.

1 NOta, quòd priuilegia per modum cõtractus, vt eſt iſtud, non reuocantur per clauſulam generalem, etiam expreſſam, niſi ſaltem in genere reuòcentur priuilegia, etiamſi per modum cõtractus fuerint conceſſa: Quia cum talia priuilegia iure ordinario irreuocabilia ſint, & neceſſaria ſit grauiſſima cauſa, vt iuſtè reuocentur, non præſumuntur reuocari, niſi prædicto ſaltem modo ſufficienter exprimantur. Ita Sanch. lib. 8. de matrim. diſp. 33. num. 8. Suar. lib. 8. de leg. cap. 38. num. 3. Mandoſ. in regul. 12. Cancellar. q. 9. num. 2. Circa hanc conſtit. multa eſſent dicenda, ſed quia pertinent ad Ordinis conſtitutiones, conſultò omitto, dicturus in actuũ generalium recollectione, ſi Religio iuſſerit. *Sanch.* *Suar.* *Mandoſ.*

CONSTITVTIO II.

Capuccini non poſſunt transferri ad Ordinem Minimorum, nec è contra.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

M *Sedis*

Proœmium. SEdis Apoſtolicæ ſolertia, dum ad ſalutare quorumdam remedium extructa in eorum detrimentum vergere cōſpicit, ne, quod illis profuturum maturitate ſumma prodijſſe comperitur, noxium incauto miniſterio efficiatur, celeris prouiſionis opem afferre cōſueuit, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Motiua. §. 1 Sanè accepimus, quòd, cum aliquando contingat, aliquos fratres religioſos, tam Ordinis S. Franciſci Capuccinorum, quàm eiuſdem S. Franciſci de Paula Minimorum nuncupatorum de vno loco ad alium, etiam forſan abſq; ſuorum Superiorum licentia, transferri, exinde perturbationes & mala exempla inter eoſdem fratres ſæpius oriri ſolent.

Statuit prout in ſummario. §. 2 Nos cupientes perturbationibus, & malis exemplis huiuſmodi, quantùm cum Deo poſſumus, obuiare; motu proprio, non ad alicuius inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa noſtra ſcientia, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus nullus ex fratribus Capuccinis ad dictum Ordinem S. Franciſci de Paula, nec è conuerſo, quòd vllus frater eiuſdem S. Frãciſci de Paula ad Ordinem fratrum Capuccinorum huiuſmodi vllo vmquam tempore, & quacumq;

Digitized by Google

cumq; etiam, & quantumcumq; iuſtiſſimâ cauſa, etiam de licentia ſuorum Superiorum, ſe transferre poſſit, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus.

§. 3 Decernentes, ſtatutum, & ordinationem huiuſmodi per fratres præfatos ſub indignationis noſtræ pœna inuiolabiliter obſeruari debere; ac ex nunc irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate tam ordinaria, quàm delegata, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Decretum irritans.

§. 4 Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Derogat contrarijs.

§. 5 Cæterùm quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæq; loca, in quibus de eis fides forſitan facienda foret, deferri; volumus, vt ipſarum tranſumptis manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, in iudicio, & extra, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Transumptis fidem adhiberi iubet.

 Petrum,

Digitized by Google

Procuratoris generalis, Zeloſi nuncupati electio ſpectabat, accedere teneantur; Ipſiq; fratres ſimiliter de triennio in triennium Prouinciales triennales in ſingulis Prouincijs eligere; dictiq; Prouinciales in ſingulis Prouincijs, vnà cũ dilectis filijs Correctoribus, et Cõmiſſis Monaſteriorũ, ſeu domorum ſingularum Prouinciarum pro Capitulis prouincialibus, ſeu intermedijs nuncupatis, in qualibet Prouincia anno ſecundo, & tertio dicti triennij celebrandis, in feſto S. Michaelis annis ſingulis, dicto triennio durante, iuxta ipsã Regulam ſeſe congregare, & Capitula intermedia huiuſmodi celebrare conſueuerint: Cumq; etiam, ſicut nobis innotuit, quoties Prouinciales, ac Collegas, & Commiſſos præfatos ad Capitulũ generale huiuſmodi accedere contingit, id cum maximo eorum vitæ periculo, his præſertim calamitoſis temporibus, & eorum detrimento, maximiſq; Prouinciæ ſumptibus fiat; & Capitula intermedia huiuſmodi in quibuſdam Prouincijs, ea præſertim de cauſa, ſeu nulla alia, quàm pro electione quatuor, aut plurium, ſeu minoris numeri Definitorum in qualibet Prouincia eligẽdorum facienda, per quos Definitores ferè omnia, quæ in ipſis Capitulis intermedijs fiunt, executioni demandantur, celebrare ſoleant, maximiq;

ſum-

Digitized by Google

ſumptus propterea ſubeundi ſint, quos dicti fratres maxima paupertate oppreſſi ſufferre nequeunt; idq; etiam non ſolùm in non modicum dicti Ordinis, illiuſq; Monaſteriorum, & regulariũ locorum detrimentum, & iacturam, ſed etiam, cum quamplures fratres ipſius Ordinis ad Capitula intermedia huiuſmodi annis ſingulis accedẽtes, & præcipuè in Bethicæ, ac Calabriæ, aliјſq; Prouincijs, & partibus in magno numero confluentes, eorum Monaſteria quaſi deſolata interim relinquere videantur, in diuini cultus diminutionẽ cedat, & proinde etiã eiſdẽ fratribus ad Capitula ĩtermedia, ſeu prouincialia huiuſmodi accedẽtibus nõ modica vagandi occaſio præſtetur.

§. 2 Nos igitur diſpendijs, & alijs præmiſſis opportunè prouidere, ac dicti Ordinis ſingulares perſonas vberiores in vinea Domini fructus in dies afferre non ceſſantes, ſpiritualibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, ipſoſq; & eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibèt innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes,

Ad Capitulũ generale ſolus Prouincialis cũ vno Cõmiſſo accedat.

motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de mera deliberatione, & certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, de cætero perpetuis futuris temporibus Prouincialem ex qualibet Prouincia, vnà cum Commiſſo dumtaxat, ad quos dicti Generalis, illiuſq; Collegarum, & Procuratoris prædictorum electio, vt moris eſt, dumtaxat ſpectare debeat, prout antea ad ſex prædictos ſpectabat, ad Capitulum generale huiuſmodi, abſq; Collegis, & Commiſſo prædictis accedere debere.

Quatuor, aut plures Definitores eligãtur.

§. 3 *Necnon quatuor, ſeu plures, aut minoris numeri, prout Prouinciali, & Correctoribus, ac Commiſſis Capitulum prouinciale primi anni pro tempore celebrantibus viſum fuerit, in Definitores etiam triennales de cætero etiam tempore electionis eorumdem Prouincialium eligi debere.*

Capitula intermedia per Prouinciales, & Definitores abſq; Correctoribus celebrentur.

§. 4 *Et Capitula intermedia huiuſmodi per ſingulos Prouinciales, vnà cum Definitoribus ipſis, abſq; eo quòd Correctores, et Commiſſi prædicti ad Capitula intermedia huiuſmodi accedere, ſeu conuocari debeant, vel teneantur, in ſingulis Prouinciis dicto die S. Michaelis celebrari poſſe.*

Ius eligendi Generalẽ ad ſolos Prouinciales cũ ſuis Cõmiſſis ſpectat.

§. 5 *Ac ius, & facultatem eligendi Generalem dicti Ordinis, illiuſq; Collegas, & Procuratorem præfatos ad Prouincialem ex qualibet Prouincia,*

vnà

Digitized by Google

vnà cum Commiſſo dumtaxat, prout antea ad ſex prædictos ſpectabat, ſpectare; ipſosq; Prouincialem, & Commiſſum, abſq; alijs Collegis, & Cõmiſſis prædictis, dumtaxat ex qualibet Prouincia ad Capitulum generale huiuſmodi accedere.

§. 6 Ius verò, & facultatem celebrandi Capitula intermedia huiuſmodi etiam ad ſingulos Prouinciales dumtaxat in qualibet Prouincia, vnà cũ Definitoribus prædictis, abſq; eo quòd dicti Correctores, & Commiſſi eiſdem Capitulis intereſſe, aut ad illa conuocari debeant, ſpectare, & pertinere.

Ius celebrãdi Capitula itermedia ad Prouinciales cum Definitoribus.

§. 7 Et inſuper tam Generalis, ſuorumq; Collegarum, ac Procuratoris, quàm Definitorum prædictorum electiones, per Prouincialem cuiuslibet Prouinciæ, & Commiſſum, ac Prouinciales prædictos reſpectiuè pro tempore factas, validas, & efficaces, ac canonicè factas fore, & eſſe, ſuosq; plenarios effectus ſortiri debere in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi Generalis, & Collegarum, ac Procuratoris prædictorum electio per ſex ſupradictos facta fuiſſet.

Generalis, &c electiones prędicto modo factæ validæ ſunt.

§. 8 Definitorum verò electiones huiuſmodi in dictis Capitulis intermedijs faciendas, vt præfertur, omniaq; & ſingula Capitula intermedia huiuſmodi per ſingulos Prouinciales, & Definitores præfatos dumtaxat in qualibet Prouincia pro tempore

Capitula intermedia prędicto modo facta valent.

pore

Digitized by Google

pore celebrata, in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi vnà cum Correctoribus, & Commiſſis eo tẽpore celebrata, dictorumq; Definitorum electiones quolibet anno cum interuentu eorumdem Correctorum, & Commiſſorum factæ fuiſſent, perpetuò valere, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus.

Hæc cõſtitutio habet vim validi contractus.

§. 9 Necnon præſentes literas nullo vmquam tẽpore de ſurreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, ſeu inualidari poſſe, minuſq; ſub quibuſuis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi, ſed ſemper in priſtinum ſtatum reſtitutas, ac ſub data per ipſos fratres eligenda de nouo conceſſas cenſeri, vimq; validi, & efficacis contractus inter Sedem Apoſtolicam, & fratres præfatos ſortiri; ipſiſq; nullatenus, ac non niſi expreſſa de verbo ad verbum in derogatione huiuſmodi facta fuerit mentio, derogari poſſit; Sicq; per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac ipſius Ordinis Protectorem, Correctores, & Commiſſos præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debe-

re.

re. Irritum quoq;, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignorãter contigerit attentari, motu ſimili declaramus, & ordinamus.

§. 10 Et nihilominus venerab. fratribus Compoſtellan & Toletan. ac Hiſpalen. Archiepiſcopis, ſiue eorum in ſpiritualibus Vicarijs, aut Officialibus generalibus per præſentes motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, uel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipſorum fratrum, aut alicuius eorum ſuper præmiſsis fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra præmiſſa omnia, & ſingula iuxta earũdem præſentium tenorem integrè, & inuiolabiliter obſeruari, eoſdemq; fratres illis pacificè uti, frui, & gaudere; non permittentes, eos, aut eorum quẽpiam deſuper per quoſcumq; quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores, moleſtatores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac, legitimis ſuper his habẽdis ſeruatis proceſsibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis uicibus, aggrauando, inuocato etiam Cõmiſſarios deputat.

ad

ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat contrarijs. §. 11 *Non obſtantibus Regula ipſius Ordinis, & Correctorio nuncupato, & alijs præmiſſis, & quibuſuis Apoſtolicis, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis, generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ipſius Ordinis, illiuſq; Monaſteriorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, & reformationibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Monaſterijs, & Ordini prædictis, illorumq; Superioribus, & perſonis quibuſuis alijs ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam motu ſimili quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad id ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi,*

vel

Digitized by Google

vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 27. Maij, 1568. Pontific. noſtri anno 3.

§. IX.

1 NOta, quòd priuilegia per modum cõtractus, vt eſt iſtud, non reuocantur per clauſulam generalem, etiam expreſſam, niſi ſaltem in genere reuocentur priuilegia, etiamſi per modum cõtractus fuerint conceſſa: Quia cum talia priuilegia iure ordinario irreuocabilia ſint, & neceſſaria ſit grauiſſima cauſa, vt iuſtè reuocentur, non præſumuntur reuocari, niſi prædicto ſaltem modo ſufficienter exprimantur. Ita Sanch. lib. 8. de matrim. diſp. 33. num. 8. Suar. lib. 8. de leg. cap. 38. num. 3. Mandoſ. in regul. 12. Cancellar. q. 9. num. 2. Circa hanc conſtit. multa eſſent dicenda, ſed quia pertinent ad Ordinis conſtitutiones, conſultò omitto, dicturus in actuũ generalium recollectione, ſi Religio iuſſerit. *Sanch.* *Suar.* *Mandoſ.*

CONSTITVTIO II.

Capuccini non poſſunt transferri ad Ordinem Minimorum, nec è contra.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Digitized by Google

Subſcriptione firmat. *præſentes literas manu noſtra ſubſcriptas, per noſtrũ infraſcriptum Secretarium fieri fecimus. Datum Romæ, in ſacro Apoſtolico Palatio in ædibus ſolitæ reſidentiæ, die 10. Menſis Aprilis anni 1559. Pontific. S. D. N. Pauli Papæ IV. anno 4. ſub ſoliti ſigilli noſtri appenſione. F. Michael G. Card. Alex. Io: Matth. Rober. Secret.*

PIVS V.

Italus, ex Oppido Boſchi Diœceſis Alexandrinæ in Prouincia Lombardiæ, Pauli de Ghislerijs filius, Ordinis fratrum Prædicatorum, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno Domini 1566. die 6. Ianuar. dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Decernit, quòd ad Capitulum generale Ordinis Minimorum non teneantur accedere Collegæ Prouincialium, nec duo Commiſſi ipſius Prouinciæ, ſed tantùm Prouincialis cum vnico Cõmiſſo cuiuslibet Prouinciæ; & quòd in poſterum non celebrentur Capitula prouincialia intermedia, niſi dumtaxat per ſingulos Prouinciales cuiuslibet Prouinciæ, vnà cum Definitoribus eiuſdem Prouinciæ capitulariter eligendis in primo anno cuiuslibet triennij.

PIVS

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

S*V per familiam domus Dei, meritis licèt imparibus, diuina diſpoſitione conſtituti, ad ea, per quæ perſonarum quarumlibet, præſertim ſub ſuaui Religionis iugo, & humilitatis ſpiritu Altiſſimo famulantium diſpendijs occurri poſſit, opportunis remedijs prouidemus, ac deſuper diſponimus, & ordinamus, prout, perſonarum, & temporum qualitate penſata, in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.* Proœmium

§. 1 *Cum itaque, ſicut accepimus, dilecti filij fratres totius Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula nuncupatorum, iuxta Regulam dicti Ordinis Capitulum generale pro electione ipſius Ordinis Generalis in die feſtiuitatis Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti de triennio in triennium celebrare conſueuerint, & ad Capitulum generale huiuſmodi ſex ex qualibet Prouincia, videlicet Prouincialis cuiuslibet Prouinciæ cum tribus Collegis, & duobus Commiſſis, ad quos pro tempore exiſtentium dicti Generalis, & Collegarum, &* Motiua.

Procuratoris generalis, Zeloſi nuncupati electio ſpectabat, accedere teneantur; Ipſiq; fratres ſimiliter de triennio in triennium Prouinciales triennales in ſingulis Prouincijs eligere; dictiq; Prouinciales in ſingulis Prouincijs, vnà cũ dilectis filijs Correctoribus, et Cõmiſſis Monaſteriorũ, ſeu domorum ſingularum Prouinciarum pro Capitulis prouincialibus, ſeu intermedijs nuncupatis, in qualibet Prouincia anno ſecundo, & tertio dicti triennij celebrandis, in feſto S. Michaelis annis ſingulis, dicto triennio durante, iuxta ipsã Regulam ſeſe congregare, & Capitula intermedia huiuſmodi celebrare conſueuerint: Cumq; etiam, ſicut nobis innotuit, quoties Prouinciales, ac Collegas, & Commiſſos præfatos ad Capitulũ generale huiuſmodi accedere contingit, id cum maximo eorum vitæ periculo, his præſertim calamitoſis temporibus, & eorum detrimento, maximiſq; Prouinciæ ſumptibus fiat; & Capitula intermedia huiuſmodi in quibuſdam Prouincijs, ea præſertim de cauſa, ſeu nulla alia, quàm pro electione quatuor, aut plurium, ſeu minoris numeri Definitorum in qualibet Prouincia eligẽdorum facienda, per quos Definitores ferè omnia, quæ in ipſis Capitulis intermedijs fiunt, executioni demandantur, celebrare ſoleant, maximiq;

ſum-

ſumptus propterea ſubeundi ſint, quos dicti fratres maxima paupertate oppreſſi ſufferre nequeunt; idq; etiam non ſolùm in non modicum dicti Ordinis, illiuſq; Monaſteriorum, & regulariũ locorum detrimentum, & iacturam, ſed etiam, cum quamplures fratres ipſius Ordinis ad Capitula intermedia huiuſmodi annis ſingulis accedẽtes, & præcipuè in Bethicæ, ac Calabriæ, alijſq; Prouincijs, & partibus in magno numero confluentes, eorum Monaſteria quaſi deſolata interim relinquere videantur, in diuini cultus diminutionẽ cedat, & proinde etiã eiſdẽ fratribus ad Capitula ĩtermedia, ſeu prouincialia huiuſmodi accedẽtibus nõ modica vagandi occaſio præſtetur.

§. 2 Nos igitur diſpendijs, & alijs præmiſſis opportunè prouidere, ac dicti Ordinis ſingulares perſonas vberiores in vinea Domini fructus in dies afferre non ceſſantes, ſpiritualibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, ipſoſq; & eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibèt innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes,

Ad Capitulũ generale ſolus Prouincialis cũ vno Cõmiſſo accedat.

motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de mera deliberatione, & certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, de cætero perpetuis futuris temporibus Prouincialem ex qualibet Prouincia, vnà cum Commiſſo dumtaxat, ad quos dicti Generalis, illiuſq; Collegarum, & Procuratoris prædictorum electio, vt moris eſt, dumtaxat ſpectare debeat, prout antea ad ſex prædictos ſpectabat, ad Capitulum generale huiuſmodi, abſq; Collegis, & Commiſſo prædictis accedere debere.

Quatuor, aut plures Definitores eligãtur.

§. 3 Necnon quatuor, ſeu plures, aut minoris numeri, prout Prouinciali, & Correctoribus, ac Commiſſis Capitulum prouinciale primi anni pro tempore celebrantibus viſum fuerit, in Definitores etiam triennales de cætero etiam tempore electionis eorumdem Prouincialium eligi debere.

Capitula intermedia per Prouinciales, & Definitores abſq; Correctoribus celebrentur.

§. 4 Et Capitula intermedia huiuſmodi per ſingulos Prouinciales, vnà cum Definitoribus ipſis, abſq; eo quòd Correctores, et Commiſſi prædicti ad Capitula intermedia huiuſmodi accedere, ſeu conuocari debeant, vel teneantur, in ſingulis Prouincijs dicto die S. Michaelis celebrari poſſe.

Ius eligendi Generalẽ ad ſolos Prouinciales cũ ſuis Cõmiſſis ſpectat.

§. 5 Ac ius, & facultatem eligendi Generalem dicti Ordinis, illiuſq; Collegas, & Procuratorem præfatos ad Prouincialem ex qualibet Prouincia,

vnà

Digitized by Google

vnà cum Commiſſo dumtaxat, prout antea ad ſex prædictos ſpectabat, ſpectare; ipſoſq; Prouincialem, & Commiſſum, abſq; alijs Collegis, & Cõmiſſis prædictis, dumtaxat ex qualibet Prouincia ad Capitulum generale huiuſmodi accedere.

§. 6 Ius verò, & facultatem celebrandi Capitula intermedia huiuſmodi etiam ad ſingulos Prouinciales dumtaxat in qualibet Prouincia, vnà cũ Definitoribus prædictis, abſq; eo quòd dicti Correctores, & Commiſſi eiſdem Capitulis intereſſe, aut ad illa conuocari debeant, ſpectare, & pertinere.

Ius celebrãdi Capitula ĩtermedia ad Prouinciales cum Definitoribus.

§. 7 Et inſuper tam Generalis, ſuorumq; Collegarum, ac Procuratoris, quàm Definitorum prædictorum electiones, per Prouincialem cuiuslibet Prouinciæ, & Commiſſum, ac Prouinciales prædictos reſpectiuè pro tempore factas, validas, & efficaces, ac canonicè factas fore, & eſſe, ſuoſq; plenarios effectus ſortiri debere in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi Generalis, & Collegarum, ac Procuratoris prædictorum electio per ſex ſupradictos facta fuiſſet.

Generalis, &c electiones prædicto modo factæ validæ ſint.

§. 8 Definitorum verò electiones huiuſmodi in dictis Capitulis intermedijs faciendas, vt præfertur, omniaq; & ſingula Capitula intermedia huiuſmodi per ſingulos Prouinciales, & Definitores præfatos dumtaxat in qualibet Prouincia pro tempore

Capitula intermedia prędicto modo facta valent.

Digitized by Google

pore celebrata, in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi unà cum Correctoribus, & Commiſſis eo tẽpore celebrata, dictorumq; Definitorum electiones quolibet anno cum interuentu eorumdem Correctorum, & Commiſſorum factæ fuiſſent, perpetuò valere, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus.

Hæc cõſtitutio habet vim validi contractus.

§. 9 Necnon præſentes literas nullo umquam tẽpore de ſurreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, ſeu inualidari poſſe, minùſq; ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi, ſed ſemper in priſtinum ſtatum reſtitutas, ac ſub data per ipſos fratres eligenda de nouo conceſſas cenſeri, vimq; validi, & efficacis contractus inter Sedem Apoſtolicam, & fratres præfatos ſortiri; ipſiſq; nullatenus, ac non niſi expreſſa de verbo ad verbum in derogatione huiuſmodi facta fuerit mentio, derogari poſſit; Sicq; per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac ipſius Ordinis Protectorem, Correctores, & Commiſſos præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere.

re. Irritum quoq; , & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignorãter contigerit attentari, motu ſimili declaramus, & ordinamus.

§. 10 Et nihilominus venerab. fratribus Compoſtellan & Toletan. ac Hiſpalen. Archiepiſcopis, ſiue eorum in ſpiritualibus Vicarijs, aut Officialibus generalibus per præſentes motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, uel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipſorum fratrum, aut alicuius eorum ſuper præmiſsis fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra præmiſſa omnia, & ſingula iuxta earũdem præſentium tenorem integrè, & inuiolabiliter obſeruari, eoſdemq; fratres illis pacificè uti, frui, & gaudere; non permittentes, eos, aut eorum quẽpiam deſuper per quoſcumq; quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores, moleſtatores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac, legitimis ſuper his habẽdis ſeruatis proceſsibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis uicibus, aggrauando, inuocato etiam Cõmiſſarios deputat.

ad

ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat contrarijs.

§. 11 *Non obſtantibus Regula ipſius Ordinis, & Correctorio nuncupato, & alijs præmiſſis, & quibuſuis Apoſtolicis, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis, generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ipſius Ordinis, illiuſq; Monaſteriorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, & reformationibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Monaſterijs, & Ordini prædictis, illorumq; Superioribus, & perſonis quibuſuis alijs ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam motu ſimili quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad id ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi,*

vel

Digitized by Google

vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 27. Maij, 1568. Pontific. noſtri anno 3.

§. IX.

1 NOta, quòd priuilegia per modum cõtractus, vt eſt iſtud, non reuocantur per clauſulam generalem, etiam expreſſam, niſi ſaltem in genere reuocentur priuilegia, etiamſi per modum cõtractus fuerint conceſſa: Quia cum talia priuilegia iure ordinario irreuocabilia ſint, & neceſſaria ſit grauiſſima cauſa, vt iuſtè reuocentur, non præſumuntur reuocari, niſi prædicto ſaltem modo ſufficienter exprimantur. Ita Sanch. lib. 8. de matrim. diſp. 33. num. 8. Suar. lib. 8. de leg. cap. 38. num. 3. Mandoſ. in regul. 12. Cancellar. q. 9. num. 2. Circa hanc conſtit. multa eſſent dicenda, ſed quia pertinent ad Ordinis conſtitutiones, conſultò omitto, dicturus in actuũ generalium recollectione, ſi Religio iuſſerit.

Sanch. *Suar.* *Mandoſ.*

CONSTITVTIO II.

Capuccini non poſſunt transferri ad Ordinem Minimorum, nec è contra.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

M *Sedis*

Proœmium. SEdis Apoſtolicæ ſolertia, dum ad ſalutare quorumdam remedium extructa in eorum detrimentum vergere cōſpicit, ne, quod illis profuturum maturitate ſumma prodijſſe comperitur, noxium incauto miniſterio efficiatur, celeris prouiſionis opem afferre cōſueuit, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Motiua. §. 1 Sanè accepimus, quòd, cum aliquando contingat, aliquos fratres religioſos, tam Ordinis S. Franciſci Capuccinorum, quàm eiuſdem S. Franciſci de Paula Minimorum nuncupatorum de vno loco ad alium, etiam forſan abſq; ſuorum Superiorum licentia, transferri, exinde perturbationes & mala exempla inter eoſdem fratres ſæpius oriri ſolent.

Statuit prout in ſummario. §. 2 Nos cupientes perturbationibus, & malis exemplis huiuſmodi, quantùm cum Deo poſſumus, obuiare; motu proprio, non ad alicuius inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa noſtra ſcientia; quòd de cætero perpetuis futuris temporibus nullus ex fratribus Capuccinis ad dictum Ordinem S. Franciſci de Paula, nec è conuerſo, quòd vllus frater eiuſdem S. Frāciſci de Paula ad Ordinem fratrum Capuccinorum huiuſmodi vllo vmquam tempore, & quacumq;

Digitized by Google

cumq; etiam, & quantumcumq; iuſtiſſima cauſa, etiam de licentia ſuorum Superiorum, ſe transferre poſſit, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus.

§. 3 Decernentes, ſtatutum, & ordinationem huiuſmodi per fratres præfatos ſub indignationis noſtræ pœna inuiolabiliter obſeruari debere; ac ex nunc irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate tam ordinaria, quàm delegata, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Decretum irritans.

§. 4 Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Derogat contrarijs.

§. 5 Cæterùm quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæq; loca, in quibus de eis fides forſitan facienda foret, deferri; volumus, vt ipſarum tranſumptis manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, in iudicio, & extra, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Tranſumptis fidem ahiberi iubet.

Digitized by Google

Petrũ, ſub annulo Piſcat. die 6. Octobris 1567. Põtif. noſtri anno 2.

§. I I.

1 NOto quò ad illam partem, qua prohibet Minimis ingreſſum ad Capuccinos, quòd videtur Pontificem fuiſſe malè informatum: Nam, cũ Religio noſtra ſit omnium ſtrictiſſima, vt dictum eſt ſæpius ſupra, & probo latè tom. 1. Relig. q. 1. c. 24. §. 1. de iure communi non poterant ad Capuccinos tranſire. Adde, quòd per multas conſtitutiones ſupra relatas prohibiti ſunt Minimi ad alium Ordinem tranſire ſub grauibus pœnis, quas tam recepti, quàm recipientes ipſo facto incurrere habeant, vt videri poteſt conſtit. 4. Pauli III. §. 2. Sed ſuſpicor, quòd aliqui apoſtatæ à noſtra Religione ad Capuccinos tranſirent, quos fortè recipiebant bona fide, putantes id ſibi licere; licèt ſi, vt verum fatear, numquam audiui, quòd vllus ex noſtris ad Capuccinos tranſierit, quamuis antiquiſſimos in Religione ſenes ſuper hoc interrogauerim. Scio bene, quòd ex Capuccinis ad nos conuolarunt multi, qui iure communi recipiebantur, & tot fuerunt aliquando, vt multùm ſuper hoc grauata Religio noſtra, pro remedio ſupplicauerit Pontifici, qui reciprocum hunc tranſitum prohibuerit, licèt quò ad nos fuerit pro potiori cautela, ſeu ad tollendos ſcrupulos, ſeu ad declarandũ ius commune. Quò verò ad tranſitum ipſorum ad nos fuit omnino neceſſarium, nam derogat iuri cõmuni, & tot priuilegijs ſupra conceſſis, quibus poſſumus ex omnibus Religionibus ad nos conuolantes recipere, ius commune corroborantibus.

CON-

Digitized by Google

CONSTITVTIO III.

Declarat, Ordinem Minimorum inter Mendicantes eſſe connumerandum, eiq; omnia priuilegia Mendicantibus conceſſa communicat.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

APoſtolicæ Sedis benignitas, ſicut ex debito paſtoralis officij erga omnes fideles generaliter affectum charitatis oſtendit, ſic eos, quos ſub regularis obſeruantiæ iugo diuino cultui emancipatos eſſe cognoſcit, ſpeciali tenetur patrocinio confouere. Procœmium.

§. 1. Exponi ſanè nobis nuper fecerunt dilecti filij fratres Ordinis Minimorū S. Franciſci de Paula, iamdudum Apoſtolica auctoritate approbati, quòd licèt inter alia eis conceſſa priuilegia, & indulta, omnia, & ſingula quatuor Mendicantium Ordinum priuilegia ad Ordinem Minimorū huiuſmodi, ac illius profeſſores, & domos, eorūq; Eccleſias per Sedem Apoſtolicam extenſa, & ampliata fuerint, & propterea fratres Ordinum huiuſmodi etiam ſub Mendicātium nomine comprehendi debeant, nec ſuper præmiſſis à quoquam moleſtari Supplicatio.

leſtari

lectari poſſint. Cum tamen, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, ex eo quòd nos nuper in quadam declaratione per nos ſub Mēdicantium fratrum Ordinibus, certis tunc expreſsis de cauſis, facta, præter S. Dominici, S. Franciſci, ac eremitarum S. Auguſtini, necnon Carmelitarum Mendicantium Ordines, etiam in illis B. Mariæ Seruorum inſeri voluerimus, ac propterea facilè à quibuſdam dubitari meritò poſſet, quòd, ſi Ordinis Minimorum fratres huiuſmodi ſub illis comprehendi voluiſſemus, nos ſpecialem etiam de illis mentionem omnino feciſſemus. Quare, ne ſuper præmiſsis vmquam dubitari contingat, ijdem fratres nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt ſibi in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Declarat prout in ſummario.

§. 2 Nos attendentes, eos, cum actu mendicēt, non niſi honeſta de cauſa in Mendicantium Ordines eſſe aſcriptos, ac propterea ſua priuilegia illæſa conſeruare volentes, eoſq; & eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes; necnon quarumcumq; litium, &

cauſa-

cauſarum ſtatus, ac merita, nomina, & cognomina iudicum, coram quibus illæ pendent, ac collitigantium, aliorumq; necnon quorumcumq; priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eis conceſſorum præſentibus pro expreſſis habentes, cauſaſq; huiuſmodi ad nos harum ſerie auocantes, illaſq; penitus, & omnino extinguentes, ac litigantibus huiuſmodi perpetuum ſuper præmiſſis ſilentium imponentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias, tam per nos nuper, quàm per quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, & Sedem eamdem quomodolibet Mendicantibus Ordinibus conceſſa, ad præfatum Minimorum Ordinem de nouo extendimus, & ampliamus; ipſoſq; verè Mendicantes eſſe, & ſub Mendicantium Ordinibus eſſe, & comprehendi debere; necnon omnia, & ſingula Concilij Trid. decreta pro Mendicantibus Ordinibus declarata, & modificata, etiam pro Ordine Minimorum huiuſmodi declaramus, & modificamus.

§. 3 Diſtrictiùs in virtute ſanctæ obedientiæ, ac alijs arbitrio noſtro infligendis pœnis inhibentes quibuſuis locorum Ordinarijs, ac alijs quibuſcũq; ne eoſdem fratres Ordinis Minimorum contra eis ſic

Mãdat Ordinariis, ne moleſtent fratres cõtra ſua priuilegia.

ſit conceſſa priuilegia moleſtare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præſumant.

Clauſulæ præſeruatiuæ.

§. 4 Decernentes quoque, præſentes literas vllo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe, minuſue ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, reſtrictionibus, & alijs contrarijs diſpoſitionibus, tam per nos, quàm etiam ſucceſſores noſtros quomodolibet, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſq; decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcumq; tenorum exiſtant, includi, ſed, illis non obſtantibus, in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenariè reintegratas, etiam ſub data per ipſos fratres Ordinis Minimorum eligenda de nouo conceſſas eſſe, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis noſtræ eſſe, &, ad hoc vt perpetua firmitate ſubſiſtant, vim validi, & efficacis contractus inter dictam Sedem, & præfatorum Ordinum Mendicantium fratres huiuſmodi habere.

Clauſula ſublata, & decretum irritãs.

§. 5 Sicq; per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarũ

Palatij

Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Card. ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquã quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Quocirca Venerab. fratribus Archiepiſcopo Theatino, & Epiſcopo Amerino, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte eorumdem fratrum Ordinis Minimorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra ipſos fratres Ordinis Minimorum huiuſmodi voluntate, ſtatuto, declaratione, & alijs præmiſſis omnibus, & ſingulis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes, eos per quoſcũq; quomodolibet indebitè moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. Et nihilominus, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, cenſuras, &

Deputat Cõmiſſarios.

N pœnas

pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus, aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat contrarijs.

§. 7. Non obſtantibus præmiſſis, ac fel. rec. Bonif. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & Cōcilij generalis de duabus dietis, dūmodo vltra tres dietas quis vigore præſentium ad iudicium nōn extrahatur, & alijs, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cōſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibus quoque, & alijs decretis, in genere, vel in ſpecie, & quomodolibet per quoſcūq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros præfatos, ac nos, & Sedem præfatam, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, etiam conſiſtorialiter, & de fratrum noſtrorum conſilio, necnon Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mētio, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruāda

da foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrarijs quibuſcumq;. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 9. Nouemb. 1567. Pontiſ. noſtri anno 2.

§. II.

1. NOto 1. quòd Religio Minimorum, antequã inter Mendicantes annumeraretur per hoc priuilegium, Mendicans Religio erat; tum quia & actu mendicabat, & ex ſua primæua inſtitutione euãgelicam paupertatem profitetur, vt patet ex Regula, num. 24. vbi dicitur, *Præterea ſub paupertate euangelica perpetuò militantes omnes dicti fratres clerici, & laici pecunias nullatenus tangant, nec illas ſcienter deferant. Neque ipſi in iudicio, aut extra contendendo repetant eleemoſynas temporaneas, vel annuas, aut perpetuas, huic Ordini quomodolibet oblatas, cum illæ ab eis in toto, vel in parte auferentur.* Quod eſſe ſatis ad rationem Religionis verè Mendicantis, docet Suar. tom. 4. de Relig. tract. 2. lib. 1. cap. 8. nu. 3. & 4. Quare iſta annumeratio potiùs eſt quædam ſolemnis declaratio, quàm aliud; non enim Religio noſtra eſt Mendicans, eo quia eam talem de- Suarez

clarauerit Pius V. Sed eam ſic declarauit; quia talis erat, & patet ex ipſa bulla §. 2. ibi. *Quare, ne ſuper præmiſſis vnquam dubitari contingat;* Et §. 3. fine, vbi ait. *Ipſosq; verè Mendicantes eſſe, & ſub Mendicantium Ordinibus eſſe, & comprehendi debere declaramus*, Vnde conſtat clarè, quòd Papa ad tollenda dubia declarat, Ordinem Minimorum eſſe Mendicantem.

2. Noto 2. quòd Prædicatores præferuntur ſemper alijs Mendicantibus, & obtinent primum locum inter illos; cap. Quorumdam, de elect. vbi Gloſſa verbo Prædicatorum dicit, id eſſe, quia ille Ordo eſt antiquior, & antiquiores ſunt honorabiliores; cap. 1. & cap. Statuimus, de mai. & obed. Sed hæc ratio nō valet; quia Ordines Auguſtinienſium, & Carmelitarum ſunt antiquiores Prædicatoribus, vt Caſſanæus in catal. gl. mund. p. 4. conſid. 69. & 70. Azor tom. 1. inſtit. mor. lib. 12. cap. 23. q. 3. verſ. Quæres. Ratio itaque poteſt eſſe: Vel quia dictus Ordo Prædicatorum fuit primò ſcripto, & ſolemni conſtitutione ab Apoſtolica Sede approbatus, vt dicit Azor loc. cit. Vel (ſi hoc non valet, vt contendunt dicti Auguſtinienſes, & Carmelitæ) quia dictus Ordo apud dictā Sedem plus alijs literis, & ſanctitate promeruerit: Et certè genuit ſemper, & aluit hic Ordo à primæua ſui inſtitutione viros grauiſſimos, doctiſſimos, & ſanctiſſimos, qui Romanam Eccleſiam verbis, & operibus conſtantiſſimè, & indefeſsè propugnarunt. Vel denique quia ita placuit ſummis Pontificibus erga hanc Religionem bene affectis, vt in rebus iſtis poſitiuis cōmuniter fieri ſolere, docet Gloſſa in cap. Cum ad ſacroſanctæ, de ſent. excom. extr. Io: XXII. verb. Duodecim; & Gloſſa in cap. fin. de ſent. excō. verb. Velle; & habetur in l. 1. ff. de conſt. princ. Vt vt ſit, certum eſt, Prædicatores præcedere omnes alios Mendicantes in proceſſionibus, diſputationibus, ſeſſionibus, cœteriſq; actibus publicis, vel priuatis, in quibuſcumq; Ciuitatibus, locis, & terris, etiamſi

Gloſſa

Caſſanæus
Azor

Gloſſa

Digitized by Google

etiamſi ibi Eccleſias, domos, & Conuentus non habuerint; ita, appoſita pœna excõmunicationis latæ ſententiæ contradicentibus, & dictos fratres inquietantibus, declarauit Pius V. per ſuam conſtit. quæ incipit, Diuina diſponente, apud Cherub. tom. 2. bull. in eius conſtit. 71. §. 3. & 4. pag. 267. Quæ declaratio licèt fuerit mutata à Greg. XIII. per eius cõſt. 84. quæ incipit, Expoſcit, apud dictũ Cherub. loc. cit. in Greg. pag. 469. fuit tamen poſtea reſtituta, & ampliata per Clem. VIII. per eius conſt. 13. quæ incipit, Inter cœtera, apud dictum Cherub. tom. 3. bull. in Clem. pag. 16. De his Feſtus in ſum. conſt. ſui Ord. p. 1. cap. 23. *Cherub.* *Feſtus*

CONSTITVTIO IV.

Declarat, quòd Ordines tam S. Dominici, & S. Frãciſci, quàm Eremitarum S. Auguſtini, & Carmelitarum, ac Seruorum B. M. ſunt verè, & propriè Ordines religioſi Mendicantes, etiamſi in cõmuni bona, quamuis immobilia, poſſideant, eorũq; gratijs omnibus perfruuntur.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

ROmanus Pontifex, tam vniuerſalis Chriſtianæ, quàm ſingularum eius Religionum præcipuus defenſor, omnibus illarum incommodis pro ſui Procemium.

ſui paſtoralis officij debito libenter occurrit, & eorum indemnitati ſalubribus, iuxta temporum, morumq; exigentiam, declarationibus, & alijs remedijs conſulere ſolet opportunis.

Mendicantes ſunt exempti à cõtributione ſeminarij & ſubſidij, &c.

§. 1 Sanè licet dilecti filij omnium Mendicantium Ordinum fratres à contributione ſeminarij Clericorum, in qualibet Ciuitate iuxta eiuſdem Concilij formam erigendi, per Trid. Concilij decreta eximantur; Noſq; inter alia eiſdem Mẽdicantium Ordinum fratribus conceſſa priuilegia, eos, & eorum quemlibet, tam à ſeminarij huiuſmodi cõtributione, quàm ſubſidio quomodolibet, necnon decimis quibuſcumq; & certis alijs oneribus Apoſtolica auctoritate ſimiliter exemerimus, & liberauerimus, eoſq; ad illorum omnium contributionem nullo vmquam tempore cogi, & compelli poſſe decreuerimus; Tamen non ſine animi moleſtia nuper accepimus, quòd nonnulli locorum Ordinarij, & forſan in prouincialibus Concilijs, eo forſan ſub prætextu, quòd Ordinum Mendicantium fratres huiuſmodi bona ſtabilia ex indulto, ſeu diſpenſatione Apoſtolica retinere poſſunt, & propterea Mendicantes re vera non ſint, eos ad ſeminarij, ſubſidij, decimarum, & aliorum onerum huiuſmodi contributionem cogere forſan præſumpſerunt, & in

dies

Digitized by Google

dies præſumunt, in graue ipſorum Ordinū grauamen, & præiudicium non modicum.

§. 2 Nos animo reuoluentes, eos ex fructibus bonorum huiuſmodi varias Reipublicæ Chriſtianæ vtilitates afferre, cum ex ipſis varios Magiſtros, & Doctores manuteneant, ex quorum doctrina ipſorum fratres nouitij eruditi poſtmodùm effecti, gregem Dominicum prædicationibus ſuis, conſilijs, confeſſionibus, orationibus, alijſq; innumeris pietatis operibus iuuent, & paſcant, eorumq; domos non minùs, immo magis quàm ea, quæ per Ordinarios erecta ſunt, ſeminaria vocari poſſe, & propterea Mendicantiū nomen amittere nullo modo debere. Volentes idcirco omnem dubitandi materiam amputare, omnes, & ſingulos Mendicantium Ordinum fratres huiuſmodi, ac eorum ſingulos à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſentētijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon quarumcumq; litium, & cauſarum coram quibuſuis iudicibus, & vbicumq; quomolibet pendentium ſtatus, & merita, nominaq; Declarat, qui ſint Ordines Mendicantes.

&

& cognomina iudicum, & collitigantium, necnon quorumcumq; priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorumdem Ordinum Mendicantium fratribus hactenus quomodolibèt conceſſorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes; lites quoq; & cauſas præfatas, vt præfertur, pendentes ad nos harum ſerie auocantes, illaſq; penitus extinguentes, & collitigantibus huiuſmodi perpetuum ſuper præmiſſis ſilentium imponentes; Motu proprio, non ad ipſorum fratrum, vel alicuius eorum nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulos quatuor Mendicantiũ Ordinum, videlicet S. Dominici, & S. Franciſci, ac Eremitarum S. Auguſtini, necnon Carmelitarum, inter quos etiam recenſeri volumus Seruorum B. M. nominibus comprehenſos fratres, eorumq; domus, Monaſteria, & loca, etiãſi in communi propria bona, tam mobilia, quàm immobilia, & ſtabilia, ac alia quæcumq; poſſederint Mendicantium vocabulo, omnibus, ac ſingulis Mendicatium priuilegijs, eis quomodolibet conceſſis vti poſſe, & debere, nec ſuper præmiſſis vllo vmquam tempore moleſtari poſſe, auctoritate Apoſtolica per præſentes ſtatuimus, &

declara-

declaramus: Ac tam Concilij Trid. quàm omnia, & ſingula alia decreta, ſtatuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia, ad omnes, & ſingulos Ordines præfatos, eorumq; domos, & loca etiam propria bona, in communi tamen, retinentes extendimus, & ampliamus, illaq; de illis loqui etiam auctoritate præfata per eaſdem præſentes declaramus.

§. 3 Ac inſuper eiſdem Ordinarijs, & quibuſuis alijs, tam eccleſiaſticis, quàm ſecularibus, quauis auctoritate fungentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ, & alijs arbitrio noſtro moderandis pœnis, ſimiliter per præſentes mandamus, vt, ſi quid per eos tam noſtro, quàm prædeceſſoris noſtri temporibus, tam ratione ſeminarij, ſubſidij, & decimarum, quàm aliorum onerum huiuſmodi exactum fuit, id totum eiſdem fratribus, omni mora, & dilatione poſtpoſitis, restituant; Diſtrictiùs inhibentes eiſdem locorum Ordinarijs, cæteriſq; perſonis, tam eccleſiaſticis, quàm ſecularibus, quauis auctoritate fungentibus, & cuiuſuis dignitatis, gradus, & cõditionis exiſtentibus, ne eoſdem Mendicantium Ordinum fratres præfatos, bona huiuſmodi retinentes, quouis prætextu ſuper ſeminarij, ſubſidij, & decimarum contributione moleſtare, in- Eximit de nouo Mendicãtes à cõtributione ſeminarij, & decimarum, &c.

O quieta-

quietare, vel perturbare audeant, vel præſumãt.

Clauſulæ præſeruatiuæ.

§. 4 Decernẽtes quoque, præſentes literas nullo vmquam tẽpore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari vllatenùs poſſe, minuſuè ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimiliũ gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, reſtrictionibus, & alijs contrarijs diſpoſitionibus, tam per nos, quàm etiam ſucceſſores noſtros quomodolibet, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritãtibuſq; decretis, pro tempore factis, & faciendis, quorumcumq; tenorum exiſtant, includi, ſed, illis non obſtantibus, in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenariè reintegratas, etiam ſub data per ipſos eligenda de nouo conceſſas eſſe, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis noſtræ eſſe, &, ad hoc vt perpetua firmitate ſubſiſtant, vim validi, & efficacis contractus inter Sedem Apoſtolicam, & præfatorum Ordinum Mendicantium huiuſmodi fratres habere debere.

Clauſula ſublata, & decretum irritãs.

§. 5 Sicq; per quoſcumq; iudices, & Cõmiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam cau-

ſarum

ſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere. Irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6 Quocirca dilectis filijs Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, necnon quorumcumq; tam cathedralium, quàm collegiatarum Eccleſiarum Decanis, Præpoſitis, Archipreſbyteris, Archidiaconis, Theſaurarijs, & quibuſuis alijs in eiſdem Eccleſijs dignitates obtinentibus, vbilibet, & in quibuſcumq; regionibus, terris, & locis exiſtentibus, per præſentes motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, & eorũ quilibet per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, et in eis contenta quæcumq; vbi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis omnibus efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciãt auctoritate noſtra eoſdem fratres, et eorum ſingulos præmiſſis omnibus pacificè frui, & gaudere; non permittentes, eos, vel eorum quempiam ſuper illis quomodolibet indebitè moleſtari. Contradicto- Commiſſarios deputat.

res quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo; & nihilominus, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras; & pœnas ipſas etiam aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat contrarijs.

§. 7 Nõ obſtãtibus fel. rec. Bonif. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas quis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, & alijs Apoſtolicis, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, et conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſq; & alijs decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſimili, & ex certa ſcientia, ac Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac aliàs quomodolibet, etiam conſiſtorialiter conceſsis, approbatis, confirmatis; & ſæpius innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, illorumq; totis tenoribus

ſpecia-

ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, & expreſſè derogamus; contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultũ, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

§. 8 Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, aut alicuius Prælati in dignitate eccleſiaſtica conſtituti ſigillo munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Tranſumptis fidē adhiberi iubet.

§. 9 Quòdq; eædem præſentes in valuis Cancellariæ Apoſtolicæ, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, necnon in acie campi Floræ per aliquem ex Curſoribus noſtris publicentur, & inter extrauagantes conſtitutiones perpetuò valituras conſcribantur, ac, poſtquam publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciant, necnon om- Iubet has literas publicari

nes, & ſingulos illas concernentes perinde ligent, ac ſi eſſent perſonaliter intimatæ. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcator. die 1. Octobris, 1567. Pontif. noſtri anno 2,

§ II.

1 NOto 1. quòd vltra dictos Ordines, inter Mēdicātes relati etiam ſunt Ordines Minimorum, vt ſupra conſtit. anteced. Fratrum S. Hieronymi Ieſuatorum per eumdem Pium in bulla, quæ incipit, Romanus Pontifex priuilegia; & refert Rodriq; in ſuo bull. in Pio V. bulla eius 21. & Cherub. tom. 2. bullar. in Pio V. conſtit. eius 50. Et Fratrum Societatis Ieſu, per conſtit. Pij V. quæ incipit, Dum indefeſsè; & refert Rodriq; in bullar. in Pio V. conſtit. eius 5. & fratrum Carmelitarum diſcalceatorum à Clem. VIII. per ſuam conſtit. quæ incipit, Decet pacē, apud Rodriq. in bull. in Clem. VIII. conſtit. eius vlt.

Rodriq. *Cherub.*

2 Noto 2. quòd omnes Religioſi, qui ſunt in Eccleſia Dei, in quatuor primarias, & principales ſpecies diuiduntur. In Monachos, in Mendicantes, in Clericos regulares, & in Clericos ſeculares. Monachi ſunt, & dicuntur illi, qui toti contemplationi dediti, ſolitariam vitam agunt. Mendicantes ſunt, & dicuntur illi, qui Martham, & Magdalenam imitantes, Deo, & proximo ſtudent inſeruire. Vnde Panor. in cap. Cauſam, el 1. de iudic. nu. 2. ait Monachi propriè, & ſtrictè poſſunt dici illi, qui vi Regulæ ſtant ſolitarij in Monaſterio, nec immiſcent ſe in prædicationibus, niſi habeant adminiſtrationem; dicuntur enim Monachi à ſolitudine; vnde omnes Monachi poſſunt dici fratres, ſed non conuertitur, quia omnes fratres non dicuntur Monachi, nam Mēdicantes in rigore non accipiunt illam denominationem

Panorm.

tionem ſtrictè ſumptam. Clerici regulares dicuntur, & ſunt illi, qui collegialiter viuunt ſub votis Religioni eſſentialibus, & à Monachis, vel fratribus Mēdicantibus parum, vel nihil differunt: In eſſentialibus nihil; in accidentalibus differunt. Clerici ſeculares dicuntur illi, qui in proprijs domibus habitant, & ex proprio, vel patrimoniali, vel labore parto viuunt; & conſtituunt tertium genus hominū. 1. enim genus eſt purè ſecularium; 2. purè Religioſorum; 3. eſt mixtum ex 1. & 2. & vocatur Clericorum ſecularium: Ita Hoſtien. in ſum. de vita, & honeſt. Cler. §. 2. *Hoſtienſ.*

3 Noto 3. ꝙ diſputant inter ſe Doctores, an Apoſtoli fuerint Clerici regulares; an verò Monachi, ſeu fratres. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 2. lib. 1. cap. 7 num. 12 Caracciol. in cōſt. Cleric. regul. in præfat. num. 1. Clericos fuiſſe aſſeuerant. Communis opinio eſt, fuiſſe Monachos, & Monachorum Patres. Ita Caſſian. collat. 18. cap. 5. Quòd tria Religionis vota emiſerint, docet D. Th. 2. 2. q. 88. art. 4. ad 3. Ex quo aliqui prætendunt probare, Apoſtolos Monachos fuiſſe: Sed non valet; nam & Clerici regulares eadem vota faciunt. Mihi videtur quæſtio de nomine; cùm iſti omnes in eſſentia conueniant, & ſolùm in nomine, habitu, & conſtitutionibus accidētalibus differant. Nihilominus dico, probabilius, & certius eſſe, Apoſtolos fuiſſe Monachos, ſeu fratres, quàm Clericos: Tum quia ita videntur ſenſiſſe omnes SS. Patres. Chryſoſt. homil. 3. contra vituperat. vit. monaſt. Iſidor. lib. 2. de off. eccl. cap 15. Bern. in apolog. ad Gulielm. Abb. versùs finem; Tū quia credendum eſt, Apoſtolos eam elegiſſe vitam, quæ eſſet omnium perfectiſſima, vt perfectionis magiſtri poſſent meritò dici, & ex abundantiſſima gratia, quam à Chriſto acceperant, aliud promanaſſe credendum non eſt. Sed illa vita eſt omnium perfectiſſima, quæ eſt omnium ſtrictiſſima, vt probo cum multis tom. 1. Relig. q. 1. cap. 24. concl. 7. Et patet.

Suarez *Caracciol.* *Caſſianus* *D. Thom.* *D. Chyſoſt.* *Iſidorus* *D. Bernard.*

1. quia

1. quia ad ſtrictiſſimam, vtpotè perfectiſſimam, datur tranſitus à quacumq; minùs ſtricta, & minùs perfecta. 2. quia illa Religio perfectior eſt, quæ magis religat, & ſubijcit ſenſus rationi; cum enim hæc vulnerata fuerit per peccatum Adæ, contra eam recalcitrarunt illi, & in ſe ipſos laxati ſunt; ſenſus autem non ſubijciuntur rationi magis quàm per abſtinētias, & pœnitentias; vndè dictum eſt *Vexatio dat intellectum*; & *caſtigaſti me, & eruditus ſum*. Ergo, cum negari non poſſit, Religiones Monachorum eſſe ſtrictiores; tum propter multitudinem, tum propter duritiam præceptorum; tum propter alia, quæ ipſi probant; neque etiam negari poteſt, quin Apoſtoli fuerint veri Monachi. Adde, quòd forma habitus, qui modò defertur à Papa, & à Cardinalibus, quam ab Apoſtolis deriuaſſe credendum eſt, habitui monachali, & caputio fratrum aſſimilatur potiùs, quàm habitui Clericorum. Similiter corona, ſeu tonſura Papæ, & Cardinalium magis aſſimilatur coronæ Monachorum, quàm Clericorum. Etſi non abradantur ex parte inferiori capitis, vel id vſus obtinuit, vel eſt, quia ratione ſtatus à temporalibus non ſunt omnino abſtracti. Et ſi vis ſcire, quid ipſa tonſura ſignificet; & quare fiat in ſummitate capitis cum abraſione capillorum; & quare eam non deferant conuerſi; & quare iſti in inferiori parte capitis abradantur (licèt hoc vltimum apud nos non ſit in vſu) conſule Gloſſam in clem. final. de vita, & hon. Cler. ver. Et tonſuram.

CONSTITVTIO V.

Reuocat omnes licentias cōceſſas mulieribus ingrediendi Monaſteria fratrum, & prohibet tales ingreſſus

ſub

ſub pœna excommunicationis ipſo facto, poſtquam harum literarum notitiam habuerint, abſolutionem ſibi reſeruando; introducentibus verò apponit pœnā priuationis, & ſuſpenſionis à diuinis.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

REgularium perſonarum, quæ, relicto ſeculo, Dei ſe obſequio dedicarunt, pro commiſſo nobis officio quieti conſulere cupientes, ad ea remouenda, quæ religioſum earum propoſitum impedire poſſunt, curam noſtram libenter intendimus, vt nulla re, quæ eas à diuino cultu auocet, præpeditæ, ſecundùm Ordinum ſuorum regularia inſtituta, & decretum ſacri Trid. Concilij tranquillis mentibus gratum Altiſſimo impendere poſſint famulatum. Prœmium.

§. 1 Quia igitur & Carthuſienſium Ordinis, & aliorum regularem vitam profeſſorum quies non parum ſolet, ſicut accepimus, perturbari, propterea quòd mulieres modeſtiæ matronalis oblitæ, domos, ac Monaſteria eorum contra ipſorum inſtituta, prætextu cōfeſſionalium, aut aliarum literarum Apoſtolicarum ingredi audeant, ipſis etiam Abbatibus, Præpoſitis, Prioribus, Motiua.

& alijs Præſidentibus aliquando recuſantibus, & renitentibus, non ſine magna eorum moleſtia, nec ſine graui laicorum etiam offenſione, ac ſcandalo, ſi quando admitti nimis facilè videantur.

Prohibet prout in ſummario. Vide cõſt. 6. Iul. II. § 3. à num. 4.

§. 2 Huic rei prouidere volentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas facultates, ac licentias ingrediẽdi Monaſteria, ac domos Carthuſienſium, & aliorum quorumcumq; regularium Ordinum, etiam Mendicantium, mulieribus cuiuſcumq; ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & quacumq; dignitate, ac præeminentia præditis, etiam Comitiſſis, Marchioniſſis, Duciſſis ſub quibuſcumq; verborum tenoribus, & formis, & cum quibuſcumq; etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis, ab Apoſtolica Sede quomodocumq; conceſſas, quarum tenores perinde, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus insererentur, haberi volumus pro expreſſis, tenore præſentium reuocamus, & caſſas, irritas, et inanes eſſe decernimus.

Introeũtibus apponit pœnas.

§. 3. Diſtrictè prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias prætendentibus ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, poſtquam harum literarum notitiam habuerint,

à qua

Digitized by Google

à qua non poſſint, niſi à nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, abſolui, præterquã in mortis articulo, ne dictas domos, & Monaſteria ingredi audeant.

§. 4 Ipſis verò Monaſteriorum, & Conuentuum Abbatibus, Præpoſitis, Prioribus, & alijs Præſidentibus, quocumq; nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus, ſiue Mendicantibus, ſiue non Mendicãtibus, ſub priuationis officiorum, quæ in præſentia obtinent, & inhabilitatis in poſterum ad illa, & alia omnia, & ſuſpenſionis à diuinis ipſo facto, ſine alia declaratione incurrendis pœnis, ne eas introducere, admittereuè præſumant.

Introducẽtibus apponit pœnas.

§. 5 Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Volumus autem, & mãdamus, vt hæ literæ ad valuas Baſilicæ B. Petri Apoſtolorum Principis, & in Cancellaria noſtra, atq; in acie campi Floræ de more publicentur.

Derogat cõtrarijs; & has literas publicari iubet.

§. 6 Quia verò difficile foret has literas ad omnia loca deferri; volumus, & declaramus, vt earum exemplis, & tranſumptis manu ſcriptis, vel impreſſis, & manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis; par vbique fides habeatur, ac ſi præſentes

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

 exhibi-

exhibitæ eſſent, vel oſtenſæ. Datũ Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 24. Octobr. 1566. Pontif. noſtri anno 1.

CONSTITVTIO VI.

Mandat omnibus monialibus clauſuram, etiam tertiarijs, & alijs, qui nec eam promiſerunt, nec vnquam ſeruauerunt. Prouidet, quòd per Conuerſas colligantur eleemoſynæ pro ipſarum monialium ſuſtentatione; quas tamen Conuerſas in ipſis Monaſterijs recipi vetat: quòd ſi eleemoſynæ per Conuerſas collectæ non ſufficiant, prouideant Ordinarij colligi per alias perſonas pias; nec plures moniales recipiantur, quàm quæ commodè ſuſtentari poſſunt.

PIVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. *CIrca paſtoralis officij nobis, meritis licèt imparibus, deſuper commiſſi curam, quantùm nobis ex alto permittitur, inuigilantes aſſiduè, ad ea, per quæ ſingulis erroribus, & exceſſibus obuiatur, ac perſonis quibuslibet, præſertim fœminei*

Digitized by Google

minei ſexus, virginitatem ſuam Altiſſimo vouentibus, ſub Religionis iugo Chriſto Saluatori in caſtitatis holocauſto famulari affectantibus, ſemita iuſtitiæ, & honeſtatis declinantibus; ne quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in regularis ponat honeſtatis gloria maculam, & diuinam meritò poſſit offendere maieſtatem, opportunè ſuccuritur, libenter intendimus, ac in his noſtræ vigilantiæ partes propenſiùs impertimur, prout in Domino ſalubriter expedire conſpicimus.

Moniales tacitè, vel expreſsè profeſſæ clauſuram ſeruent.

§. 1 Hac igitur perpetuò valitura conſtitutione, inhærentes etiam conſtitutioni fel. rec. Bonif. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, Periculoſo; & decretis Concilij Trid. ſuper clauſura monialium editis, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium ſtatuimus, atq; perpetuò decernimus, vniuerſas, & ſingulas moniales præſentes, atq; futuras, cuiuſcumq; Religionis, Ordinis, vel Militiarum, etiam Ieroſolimitan. ſint, quæ vel iam receptæ ſint, vel in poſterum in quibuſuis Monaſterijs, ſiue domibus recipientur, & tacitè, vel expreſsè Religionem profeſſæ, etiãſi Conuerſæ, aut quocumq; alio nomine appellentur; etiamſi ex inſtitutis, vel fundationibus earum Regulæ ad clauſuram non teneantur, nec

vmquam

vmquam earum Monaſterijs, ſeu domibus, etiã ab immemorabili tempore ea ſeruata non fuerit, ſub perpetua in ſuis Monaſterijs, ſeu domibus de cætero debere permanere clauſura, iuxta formam dictæ conſtit. fel. rec. Bonifac. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, Periculoſo, in ſacro Concilio Trid. approbatæ, & innouatæ, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam diſtrictè obſeruari mandamus.

Inobedientes coerceãtur p Ordinarios.

§. 2 Quòd ſi aliquæ moniales forſan reperiãtur, quæ conſuetudine etiam immemorabili, aut inſtituto, vel fundatione Regulæ ſuæ fretæ, animo obſtinato huic clauſuræ reſiſtant, aut quoquo modo reluctentur; Ordinarij, vnà cum Superioribus earum, omnibus iuris, & facti remedijs compellant eaſdem tamquam rebelles, & incorrigibiles ad præcisè ſubeundum dictam clauſuram, et perpetuò obſeruandum.

Tertiariæ, ſi ſolemne votũ emiſerĩt, clauſuræ ſubijciãtur; ſin autem p Ordinarios ad clauſuram ſuadeantur.

§. 3 Mulieres quoque, quæ tertiariæ, ſeu de pœnitentia dicuntur, cuiuſcumq; fuerint Ordinis, in Congregatione viuentes, ſi & ipſæ profeſſæ fuerint, ita vt ſolemne votum emiſerint, ad clauſuram præcisè, vt præmittitur, & ipſæ teneantur. Quòd ſi votum ſolemne non emiſerint, Ordinarij vnà cum Superioribus earũ hortentur,

Digitized by Google

tentur, & perſuadere ſtudeant, vt illud emittant, et profiteantur, ac poſt emiſſionem, & profeſſionem eidem clauſuræ ſe ſubijciant; Quòd ſi recuſauerint, et aliquæ ex eis inuētæ fuerint ſcādalosè viuere, ſeueriſſimè puniantur.

§. 4 Cæteris autem omnibus ſic abſq; profeſſionis emiſſione, et clauſura viuere omnino volentibus interdicimus, et perpetuò prohibemus, ne in futurum vllam aliam prorſus in ſuum Ordinē, Religionem, Congregationemuè recipiant. Quòd ſi contra huiuſmodi hanc noſtram prohibitionem, et decretum aliquas receperint, eas ad ſic viuendum omnino inhabiles reddimus, ac illarū quaſlibet profeſſiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam præſenti decreto irritas facimus, & annullamus.

Volentes ſine clauſura, & profeſſione viuere, non recipiantur in aliqua Religione, ſeu Cōgregatione.

§. 5 Porro, ne moniales, et tertiariæ prædictæ propter hanc clauſuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum neceſſitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum victum, patiantur, ſed vt eis opportunè conſulatur, auctoritate Apoſtolica præfata ſtatuimus, decernimus, præcipimus, atq; mandamus Ordinarijs, et Superioribus earum, vt curent colligi fidelium eleemoſynas per Conuerſas, quæ non ſint profeſſæ, vel ſi profeſſæ fuerint, ſint tamen annorum quadraginta,

Eleemoſynæ pro monialibus colligātur per Cōuerſas, aut p profeſſas habitantes propè Monaſteria ætatis annorum 40.

by Google

ginta, et in domibus contiguis, extra tamen Monaſterium degant, et non ingrediantur clauſuram aliarum monialium, niſi in caſibus ex earum conſtitutionibus permiſſis, & de earũ domibus exire non poſſint pro huiuſmodi eleemoſynis colligendis, niſi de licentia Ordinarij, vel earum Superiorum.

Cõuerſæ profeſſæ de cætero non recipiantur.

§. 6 Et de cætero nullæ aliæ Conuerſæ profeſſæ recipi ampliùs, etiam de conſenſu ſuorum Superiorum, vel Prælatorum poſſint. Quòd ſi aduersùs hanc noſtram prohibitionem receptæ fuerint; illarum receptio nulla, irrita, & inanis ſit, prout ex nunc nullam, irritam facimus, & annullamus.

Si eleemoſynæ à Conuerſis receptæ nõ ſufficiãt, prouideãt Ordinarij de alijs.

§. 7 Quòd ſi prædicto modo neceſſitatibus monialium, & mulierum tertiariarum prædictarum ſuccurri ſufficienter non poterit, mandamus ipſis Ordinarijs, & Superioribus earum, vt ipſi prouideant de alijs perſonis pijs, & Deo deuotis, quæ fidelium eleemoſynas colligant, vel aliàs eo meliori, & commodiori modo, quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipſarum monialium, & mulierum prædictarum, arbitrio Ordinariorum, & Superiorum earumdem, & prout eis congruentiùs expedire videbitur, prouideatur, & ſuccurratur.

§. 8 Et,

Monialiũ numerus reguletur iuxta Monaſteriorum redditus.

§. 8 *Et, ne propter monialium numerum exceſſiuum clauſuræ obſeruatio violetur, inhærentes etiã ſimiliter diſpoſitioni dictæ conſtit. Bonif. & Concilij Trid. decreto, monialibus prædictis, & illarũ Superioribus, & Ordinarijs diſtrictè inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earum Monaſterijs recipiant, & admittant, ſeu recipi, & admitti permittant, quàm ex proprijs redditibus ipſorum Monaſteriorum, vel conſuetis eleemoſynis commodè ſuſtentari poſſint.*

Executores deputat.

§. 9 *Mandantes propterea in virtute ſanctæ obedientiæ ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, vniuerſis vener. fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, quatenus in Ciuitatibus, & Diœceſibus proprijs præſentes literas noſtras publicari faciant, ac in Monaſterijs monialium ſibi ordinario iure ſubiectis: In his verò, quæ ad Romanam mediatè, vel immediatè ſpectant Eccleſiam, Sedis Apoſtolicæ auctoritate, vnà cum Superioribus eorumdem Monaſteriorum, clauſuram, vt permittitur, quamprimùm poterint, ſeruari procurent. Contradictores, atq; rebelles per cenſuram eccleſiaſticã, appellatione poſtpoſita, cõpeſcendo, inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.*

§. 10 *Ac, vt hoc tam ſalutare decretũ faciliùs*

Digitized by Google

Rogat Principes ſeculares, vt hoc opus adiuuent.

obſeruetur, omnes Principes ſeculares, & alios Dominos, & Magiſtratus temporales rogamus, requirimus, & obſecramus per viſcera miſericordiæ D. N. Ieſu Chriſti, eiſdem in remiſſionem peccatorum iniungentes, quòd in præmiſſis omnibus eiſdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs monialium Superioribus aſſiſtant, ac ſuum fauorem, & auxilium præſtēt, ac impedientes pœnis etiam temporalibus afficiant.

Derogat contrarijs.

§. 11 Præmiſſis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apoſtolicam approbatis, & confirmatis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam in fundatione, & inſtitutione eiſdem Monaſterijs, vel domibus, & monialibus ſub quibuſcumq; verborum formis, & clauſulis irritantibus, & alijs decretis quibuslibet conceſſis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi pro ſufficienti illorum derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, pro ſufficienter

ſicienter expreſsis habentes, quò ad effectum validitatis noſtræ conſtitutionis tantùm derogamus, contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, aut ſuſpendi non poſsint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionē.

§. 12 Per hoc autem in Monaſterijs exemptis Ordinarij locorum quò ad alia ſibi nullam credant iuriſdictionem, vel poteſtatem aliquatenus eis attributam. Ordinarij in hoc caſu etiā in locis exemptis procedāt.

§. 13 Volumus autem, quòd præſentes literæ ad valuas Baſilicæ B. Petri Apoſtolorum Principis, & in Cancellaria noſtra, ac acie campi Floræ publicentur, & inter conſtitutiones extrauagantes perpetuò valituras conſcribantur. Iubet. has literas publicari.

§. 14 Et quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæcumq; loca deferri, volumus, ac etiam declaramus, quòd earum trāſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis eadem prorſus fides vbicumq; adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo, &c. Datum Romæ, apud S. Petrum anno Incarnat. Dom. 1566. quarto Kalend. Iunij, Pontificatus noſtri anno 1. Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

Digitized by Google

§. I.

1 NOto 1. quòd innouat Papa cõſt. Bonif. VIII. quæ habetur cap. vn. de ſtatu Regul. in 6. & incipit, Periculoſo, vbi prohibetur monialibus tacitè, vel expreſsè profeſſis, clauſuras Monaſterij exire, niſi in caſu grauiſſimæ infirmitatis, non valentis cum alijs curari, niſi cum periculo graui, & ſcandalo. Prohibetur etiam ingreſſus, & acceſſus ad illas, niſi cauſa adſit legitima, & de Superioris licentia. Iubetur etiam, quòd in Monaſterijs monialium non mendicantium non recipiãtur, niſi tot ſorores, quot poterunt de ipſorum Monaſteriorum bonis ſine penuria ſuſtentari. Statuitur etiam, quòd ſi moniales debeant facere homagium pro feudo, quod Monaſterium ipſum tenet, quòd illud faciant per Procuratorem, ſi poſſit fieri; ſed ſi dominus nolit eas recipere per Procuratorem, debent ire ad ipſum dominum in decenti comitiua, &, facto homagio, ad Monaſteria redire. Statuit etiam, quòd domini temporales in ſuis Curijs admittant, Abbatiſſas per Procutores litigare, & ad id per ſuos Ordinarios cenſuris eccleſiaſticis compellantur. Eccleſiaſtici verò in tẽporalibus, & ſpiritualibus earum Procuratores admittere debent.

Trid. 2 Noto 2. quòd S. Trid. Synodus ſeſſ. 25. de Regul. cap. 5. innouat dictam cõſtit. Bonif. & præcipit Epiſcopis ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, vt etiam tamquam Sedis Apoſtolicæ delegati, in Monaſterijs exemptis clauſuram conſeruari, vel reſtitui diligenter procurent, contradictores per cenſuras eccleſiaſticas compeſcendo. Prohibentur etiam moniales profeſſæ è Monaſterijs exire, niſi ex legitima cauſa ab Epiſcopo approbanda. Ingredi autem intra ſepta Monaſterij nemini licere determinat ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia in ſcriptis obtenta, ſub pœna excom-

muni-

municationis ipſo facto, quæ tamen nemini reſeruatur, quam dicti dare non debent, niſi in caſibus neceſſarijs. Determinat etiam, quòd Monaſteria monialium Epiſcoporum, & aliorum Superiorum cura intra Ciuitates, & Oppida frequentia reducantur.

3 Noto 3. quòd idem Pius declarans hanc eamdem conſtit. quam præ manibus habemus, per aliam ſuã, quæ incipit, Decori, & honeſtati, apud Cherub. to. 2. bull. in Pio V. ſub conſtit. eius 8. pag. 185. primò ſtatuit, quòd moniales, cuiuſcumq; gradus, aut cõditionis ſint, non poſſint clauſura exire, etiam cauſa infirmitatis, aut gratia alia Monaſteria eiuſdem Ordinis, vel parentes viſitandi. Excipit tamen caſum magni incendij, & infirmitatis lepræ, aut epidemiæ. Quæ tamen infirmitas approbari, & cognoſci debet, non ſolùm à Superiore ipſarum monialium, ſi exemptæ ſint, ſed etiam ab Epiſcopo loci, & licẽtia exeũdi in ſcriptis danda eſt. Nec durat, niſi durante tali neceſſitate; aliter autem, quàm vt præfertur, exeuntes, ſunt ipſo facto excommunicatæ, & abſolutio eſt Papæ reſeruata. Simili excommunicationi ſubiacent licentiam concedentes, quomodocumq; comitantes, ac illarum receptatrices, ſiue ſeculares, ſiue eccleſiaſticæ perſonæ ſint, ſiue conſanguineæ, ſiue nõ. Et inſuper tam egreſſas, quàm earum Superiores licentiam aliter, quàm dictum eſt, concedentes, priuat dignitatibus, quas obtinent, & inhabilitat ad alias in futurum obtinendas. 2. annullat omnes licẽtias datas etiam à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus ſuis, etiam à ſe ipſo, & nulli ſuffragari poſſe declarat. Et has literas ſingulis annis publicari mandat per Epiſcopos, vel alios ab ipſis deputatos, & hoc ſub pœna peccati mortalis. *Cherub.*

4 Noto 4. quòd extat etiam alia conſtitutio Greg. XIII. quam habes apud Paſſar. pag. 261. & Cherub. tom. 2. bull. in Greg. XIII. cõſt. eius 8. pag. 368. quæ incipit, Deo ſacris, in qua declarat, & ampliat iſtam *Paſſarell.* *Cherub.*

conſt.

cõſtit. Pij V. prout in ſingulis §. notabo. Adeſt etiam eiuſdem Greg. alia cõſtitutio, quæ incipit, Vbi gratiæ, & refert Cherub. tom. 2. bull. in Greg. conſtit. eius 28. pag. 393. vbi reuocat omnes licẽtias quibuſuis etiam Comitiſſis, & quibuſuis viris eiuſdem ſtatus, &c. conceſſas ingrediendi Monaſteria, & loca monialium, & virorum, & excommunicat ipſo facto, ſibi abſolutionem reſeruando, qui, vel quæ dictarum licentiarum prætextu dicta loca, & Monaſteria virorum, ac monialium ingredi præſumpſerint. Abbatiſſis verò, & Abbatibus ſub eadem excommunicatione, & pœna priuationis officiorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, præcipit, ne prætextu dictarum licentiarum quãcumq; ex dictis perſonis in ſua Monaſteria, vel loca ingredi faciant, vel permittant. Prohibet etiam ſub iiſdem pœnis omnibus, & quibuſcumq; perſonis eccleſiaſticis, & ſecularibus; ac etiam quorumcumq; Ordinũ Mendicantium Regularibus, ne prætextu licentiarum ab Epiſcopis, vel Superioribus vigore Trid. ſeſſ. 25. de Regul. capit. 5. pro caſibus neceſſitatis obtentarum Monaſteria monialium ingredi; neuè moniales ſub eiſdem pœnis eos admittere; niſi in vrgentibus neceſſitatibus præſumant. Extat etiam eiuſdem Greg. alia conſtitutio, huius proximè declaratiua, quæ incipit, Dubijs; & refert Cherub. tom. 2. bull. in Greg. XIII. ſub dicta conſtit. 28. Vbi declarat, quod Superiores ipſi, ad quos pertinet dare licẽtiam ingrediendi in Monaſteria monialium in neceſſitatibus vrgentibus, ea ingredi non poſſint pro libito, ſed ſolùm in caſibus neceſſarijs, & à paucis, iiſq; ſenioribus, ac religioſis perſonis comitati. Quòd ſi contrafecerint, ſtatuit, atq; decernit, eos, qui pontificalis dignitatis fuerint, pro prima vice, qua contrafecerint, ingreſſu Eccleſiæ interdictos, pro ſecunda, à munere pontificali, & à diuinis ſuſpenſos, ac deinceps ipſo facto, abſq; alia declaratione excommunicatos

Trid.

Cherub.

nicatos exiſtere. Regulares verò omni officio, ac miniſterio priuatos, excommunicationi ſimiliter ſubiacere.

5 Noto 5. quòd Paulus V. per ſuam cõſtit. quæ incipit, Facultatum, apud Cherub. in ſuo bull. tom. 3. in Paulo V. conſtit. eius 52. circa modum vtendi facultatibus conceſſis à Romanis Pontificibus ingrediendi Monaſteria monialium, declarauit, & ordinauit, quòd nulla perſona, cuiuſcumq; gradus, & conditionis exiſtat, vigore licentiarum plura Monaſteria pluribus vicibus ingrediẽdi, poſſit ingredi aliqua, vel ſingula Monaſteria pluribus vicibus. Sed ꝙ licentię huiuſmodi reſpectu vniuerſorum, non autẽ aliquorum, vel ſingulorum Monaſteriorum ſuffragentur; ita vt cui bis in anno, ſeu ampliùs plura Monaſteria ingredi conceditur, bis, vel ampliùs tantùm vniuerſa, non autem eorum aliqua, vel ſingula ingredi liceat, etiamſi prædicta Monaſteria in diuerſis Ciuitatibus, Terris, Diœceſibus, & locis exiſtant. Quas licentias aliter interpretari, vel ijs vti prohibet ſub pœnis in Concilio Trid. & alijs conſtitutionibus Apoſtolicis inflictis contra ingredientes in Monaſteria monialium abſq. licentia. Extat etiam alia eiuſdem Pontificis conſtitutio, quæ incipit, Moniałiũ, apud Cherub. tom. 3. bull. in Paulo V. conſtit. eius 74. in qua reuocat omnes licentias datas mulieribus, cuiuſcumq; gradus, & conditionis exiſtant, etiam Marchionali, & Ducali dignitate fulgentibus, ingrediendi Monaſteria monialium; & inhibet prædictis mulieribus ſub pœna excommunicationis ipſo facto, abſolutionem ſibi reſeruando, ne prætextu dictarum licentiarum in dicta monialium Monaſteria ingredi præſumant, cui excommunicationi ſubiacere vult omnes Abbatiſſas, ac alios Superiores introducentes, & admittentes, ac admiſſas quoquo modo retinere præſumentes. Quas etiam Abbatiſſas, & Superiores priuat officijs, quæ obtinent, & inhabilitat

Cherub.

Cherub.

bilitat

bilitat ipſo facto, ſine alia declaratione, ad illa in poſterum obtinenda.

6 Noto 6. quòd ſacra Regularium Congregatio de mandato Sixti V. edidit decretum tenoris ſequentis.

Regulares ad Monaſteria monialiũ non accedant.

Illuſtriſſ. & reuerendiſſ. D D. Cardinales ſacræ Regul. Congreg. præfecti, ad occurrendum ſcandalis, quæ contingere poſſunt, aliiſq; iuſtis, & rationabilibus cauſis animum piè mouentibus, de ſpeciali, & expreſſo mandato S. D. N. D. Sixti diuina prouidentia Papæ V. viuæ vocis oraculo eis facto, decreuerunt, & mandauerunt, nulli poſthac Religioſo, cuiuſcũq; Ordinis, gradus, qualitatis, & dignitatis exiſtat, (Superiore, cui Monaſterij, ſeu domus cura incumbit, Viſitatore, vel Viſitatoribus, confeſſarioq; ordinario, & extraordinario, cum ad tempus deputabitur, dumtaxat exceptis) licere, abſq; licentia expreſſa eiuſdem ſacræ Congregationis, accedere ad Monaſteria, ſeu domus quarumcumq; monialium, vel ſororum, ſiue ſui, ſiue alterius cuiuſuis Ordinis, ad colloquendum, ſiue tractãdum cum eis. Quòd ſi aliquando mandato ſui Superioris aliquos Religioſos ad prædicandum verbum Dei, vel ad celebrandas miſſas in ipſarum monialium, ſeu ſororum Eccleſijs, ſiue Oratorijs exterioribus, ſiue extra clauſtra exiſtentibus, mitti contigerit, prohibuerunt, ne dicti Religioſi, vllo quæſito colore, moniales, ſorores, aut quamlibet aliam perſonam intra clauſuram degentes alloqui poſſint. Confeſſarijs autem ſimiliter interdixerunt, ne in ædibus Monaſterij, ſeu domus, vel Monaſterio, ſeu domui monialium, aut ſororum contiguis pernoctent, aut alios pernoctare faciant, vel alids ſecum retineant, neue extra tempora generalium confeſſionum, quibus ſoli tantùm confeſſario refectionem diurnam accipere vix permittitur, & tunc demum videlicèt cum ſua habitatio, aut virorum domus, vel Monaſterium, in quo degit, à monialium, ſeu ſororum Monaſterio, vel domo nimiùm diſtat, niſi tamen & eo caſu contrarium ſpecialiter conſtitutũ ſit, ibi nullo modo comedant, reficiantur, aut cibum ſumant. Quæ omnia, & ſingula ſub pœnis priuationis officiorum, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrendis, aliiſq; eiuſdem Congregationis arbitrio, præceperunt inuiolabiliter obſeruari.

Iniun-

Digitized by Google

Iniungentes cunctis RR. PP. Generalibus, Prouincialibus, & alijs quorumuis Monaſticorum, & Mendicantium, ac non Mendicantium Ordinum, & Congregationum Superioribus, ad quos ſpectat, quatenus infra terminum vnius menſis, à die, quo præſens decretum ipſis notificatum fuerit, computandi, debeant eiuſdem decreti copiam cum huiuſmodi præcepto, omnibus ſuorum Ordinum, & Religionum Monaſterijs, domibus, & Conuentibus intimare, & notificare, & intimaſſe, & notificaſſe, ne vllam aliquando deſuper ignorantiam in futurum allegare, aut prætendere quoquo modo poſſint. Romæ, Nonis Maij, 1590. Quod decretum ſacra Congregatio extẽdit ad milites Ieroſolimitanos, vt eſt apud Quarant. verbo Monaſt. monialium, pag. 451. *Quarant.*

7 Noto 7. quòd decretum hoc immediatè præcedens fuit ab eadem ſacra Congreg. de mandato Vrbani VIII. moderatum hoc pacto, videlicet. *Cum aliàs de anno 1590. per ſacram Cardinal. negotijs Regularium præfectorum Congreg. de mandato fel. rec. Sixti Papæ V. circa acceſſum Regularium cuiuſcumq; Ordinis ad monialium Monaſteria fuerit decretum, quòd nulli Religioſo, cuiuſcumq; Ordinis, gradus, qualitatis, & dignitatis exiſtat (Superiore, cui Monaſterij, ſeu domus cura incumbit; Viſitatore, vel Viſitatoribus, confeſſarioq; ordinario, & extraordinario, cum ad tempus deputabitur, dumtaxat exceptis) liceat, abſq; licentia expreſſa eiuſdem ſacræ Congreg. accedere ad Monaſteria, ſeu domus quarumcumq; monialium, vel ſororum, ſiue ſui, ſiue alterius cuiuſuis Ordinis, ad colloquendum, ſiue tractandum cũ eis: Quòd ſi aliquando mandato ſui Superioris aliquos Religioſos ad prædicandum verbum Dei, vel ad celebrandas miſſas in ipſarum monialium, ſeu ſororum Eccleſijs, ſiue Oratorijs exterioribus, ſiue extra clauſtra exiſtentibus, mitti contigerit, ne dicti Religioſi, vllo quæſito colore, moniales, ſorores, aut quamlibet aliam perſonam intra clauſuram degentes alloqui poſſint, ſub pœnis priuationis officiorum, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrendis, alijſq; eiuſdem ſacræ Congreg. arbitrio; fueritq; poſtmodùm declaratum, etiam Equites S. Ioannis Ieroſolimitani ſub eodem decreto cõprehendi, & quaſcumq;*

cumq; contrafacientes ab alio, quàm ab Apoſtolica Sede, aut à ſacra Congregatione abſolui, & rehabilitari non poſſe; ampliſſimi eiuſdem ſacræ Congregationis Patres decreta huiuſmodi innouanda, & inuiolabiliter obſeruanda ſtatuerunt.

Regulares cõſãguinei poſſunt per quatuor vices in anno ad Monaſteria monialium accedere.

Verùm quia experientia compertum eſt, interdum ob pias, & rationabiles cauſas, eaſq;, ita ferente caſu, repentinas, vt ab eadem ſacra Congregatione licentiam expectari ſummè incommodum, vel inutile ſit Regularibus ſupradictis colloquendi cum Monialibus ſibi attinentibus neceſſitatem obuenire; facto verbo cum S. D. N. Vrbano VIII, & de Sanctitatis ſuæ expreſſo ordine, & mandato, facultatem tribuerunt in poſterũ locorum Ordinarijs, vt, quatenus ſibi viſum fuerit in Domino expedire, licentiam concedere poſſint per quatuor vices ad ſummum quolibet anno cuicumq; Regulari, vt moniales ſibi in primo, & ſecundo tantùm conſanguinitatis gradu coniunctas cõuenire, & alloqui poſſit. Id verò non aliter, quàm ſeruata ad vnguem forma infraſcripta: Vt id nullo modo liceat diebus feſtiuis, aut in Aduentu, Quadrageſima, feria ſexta, ſabbatho, & vigilijs, prædictaq; licentia obtenta ab Ordinario, & ab alio, ad quem ſpectet eam concedere, coſignetur confeſſario ordinario Monaſterij, qui penes ſe retinere debeat, iſq; aſſociet, & præſens ſit, & auſcultatrices de more, non autem aliæ aſſiſtant, prædictaq; licentia pro die, & hora certa, & in ſcriptis concedatur, in libriſq; Cancellariæ eiuſdem Ordinarij annotetur. Quòd ſi prædicti locorum Ordinarij per plures vices, vel in vlteriori gradu coniunctis, aut aliter, quàm ſeruata forma ſupradicta, licentias conceſſerint, vel permiſerint, ſciant, ſe intentionis S. D. N. & ſacræ Congregationis tranſgreſſores, iudiciumq; reformident. Regulares autem pœnis in ſupradicto decreto contentis, ac ſi nullam licentiam obtinuiſſent, eo ipſo ſe nouerint eſſe addictos, & arbitrio ſacræ Congregationis ſeueriùs puniendos. Romæ 12. Kal. Decembr. 1623. Oct. Card. Bandinus. Laur. Campegius Secr.

8 Noto 8. quòd pro reformatione monialium factę ſunt à Congreg. Regul. vna, & quinquaginta ordinationes, quas habes apud Quar. in ſum. bull. verbo Monaſt. monial. pag. 453. & pag. 459. Et 460. habẽ-

Quarant.

tur

tur quædam declarationes dictarum ordinationum, quæ ordinationes omnino videndæ ſunt à Viſitatoribus monialium, & eas etiam refert Paulus Piaſ. in ſua praxi, p. 2. capit. 3. tit. De Viſit. monial. pag. mihi 204. Piaſecius

9 Noto 9. quòd circa numerum monialium recipiendarum in Monaſterijs iuxta eorum facultatem, adeſt decretum Congreg. apud Quar. pag. 461. & apud Piaſ. pag. 201. tenoris ſequentis. *Quemadmodùm ſacri olim Canones, & nouiſſimè ſacrum generale Concilium Trid. ſumma ratione decreuit, vt in Monaſterijs, & domibus, tam virorum, quàm mulierum, bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantùm numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur, qui vel ex redditibus proprijs Monaſteriorum, vel conſuetis eleemoſynis commodè poſſit ſuſtentari; ita quoque ſacra Congregatio S. R. E. Cardinalium, quæ negotijs, ac conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præeſt; cui antiquius nihil eſt, quàm ſalutaria huiuſmodi decreta debitæ executioni demandari curare, ſæpius locorum Ordinarijs reſcripſit, vt certum numerum in ſingulis Monaſterijs monialium, etiam curæ Regularium, ſeu Militiarum ſubiectis, iuxta cuiuſq; Monaſterij facultates præſcriberent, &, ſi quæ ſupra ſtatutum numerum reciperentur, duplicem eleemoſynam adferre, & ſupranumerarium locum tenere deberent. Verùm quia in dubium plerùmq; venit, nū ſupranumerariæ prædictæ, aliquibus ex numero in quolibet Monaſterio definito decedentibus, in earùm locum ſubrogari poſſent, aut deberent; eadem ſacra Congregatio, quæ peculiariter ſuper ea re ſæpenumerò reſcripſit, prouidere volens, ne quis deinceps dubitationis locus relinquatur, huius generalis decreti tenore ſtatuit, & declarat, moniales, quæ ſupra numerum in quolibet Monaſterio conſtitutum recipiuntur in locum monialium decedentium, intra numerum nequaquam ſubrogari, neq; impedimento eſſe, quin aliæ in locum earumdem ex numero demortuarum recipi eo modo valeāt, quo in ſingulis Monaſterijs moniales intra numerum poſſunt admitti; quinimmo eaſdem ſic ſupra numerum receptas, ſupranumerarias ſemper quò ad hoc remanere, etiamſi in cæteris ab*

Quarant. Piaſecius

Moniales ſupranumerariæ in loco defunctarū nō ſubrogantur.

R 2 *alijs*

alijs nihil differant, ſed illis in omnibus pares, & æquales iuxta cuiuſq; Monaſterij inſtitutum eſſe debeant.

Quid duplicis eleemoſynæ nomine intelligatur.

Declarat inſuper eadem ſacra Cõgregatio duplicis eleemoſynæ nomine intelligi ſemper debere duplicatam ſummã eius, quæ in receptione cuiuſq; monialis intra numerum in quolibet Monaſterio conſtitutum erogari pro tempore conſueuerit. Ita tamen, vt vbi ſumma, quæ confertur, minor eſt ſcutis ducentis, ibi ſaltem ratione duplicatæ eleemoſynæ ſoluenda ſint ſcuta quadringenta; & non minùs.

Loca vacatura per obitum monialiũ non concedantur, niſi reali vacatione ſecuta.

Eadem quoque ſacra Congregatio diſtrictè prohibet, ne loca per obitum monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura, cuiquam puellæ ad habitum regularem recipiẽdæ concedantur, neq; promittantur, niſi ſecuta vera, & reali illorum vacatione; atq; ita demum, & non antea de eis diſponi, ac in monialis demortuæ locum promiſſionem, aut receptionem in Capitulo, ſeu quouis alio modo fieri iubet, dummodò tunc temporis pũella ipſa recipienda & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requiſitas, quibus etiam præditas eſſe debere vult eas puellas; quæ ſupra numerum recipiendæ ſunt iam tunc cùm eis loca vel promittuntur, vel dantur: Si quid verò contra à quoquam fieri contigerit, irritum, & inane, ac nullius roboris, & momenti fore, & eſſe decernit: Ac nihilominus Abbatiſſas, Prioriſſas, & alios quoſcumq; Monaſteriorum Superiores, qui cuiuſuis puellæ receptioni, vel admiſſioni, aut locorum vacaturorũ promiſſioni, ſeu cõceſſioni, aduersùs præſentis decreti diſpoſitionem conſenſerint, priuationi vocis actiuæ, & paſſiuæ, alijſq; arbitrio eiuſdem Congregationis infligendis pœnis obſtrictos, & obnoxios fore declarat; ſaluis etiam ſemper; & in ſuo robore permanentibus alijs quibuſcumq; ipſius Congregationis decretis aliàs latis, præſenti decreto non contrarijs; præſertim circa monialium admiſſionẽ, & receptionem ad habitum, & profeſſionem, & circa eleemoſynarum depoſitionem, ſolutionem, & erogationem in bona ſtabilia, quibus nullatenus derogare vult, & intendit. Romę die 6. Menſis Septembris, 1604.

10 Noto 10. quòd per dictum decretum non impeditur, quin poſſint in Monaſterijs monialium recipi

Digitized by Google

ciſpi puellæ educandæ, iuxta decretum Cōgregationis Concilij ad Epiſcopum Hieracenſem apud Piaſec. in praxi Epiſcop. pag. 202. quod ita habet. *Reuerendiſs. D. ex ſacra Congregatione Cardinalium Trid. Cōcil. interpretum, Amplitudinis tuæ nomine quæſitum eſt, an puellæ in Monaſterijs monialium educationis cauſa permanere poſſint. Ij verò ſic cenſuerunt ad te ſcribendum: Iamdudum ab eadem Congregatione ſtatutum eſſe, nullo Concilij decreto prohiberi, quominus puellæ in Monaſterijs monialium educentur, ſi tamen eadem Monaſteria ante Concilium conſueuerint huiuſmodi puellas recipere, ſiq; à Superioribus Monaſteriorum ſcriptam licentiam impetrarint, atq; Abbatiſſæ, & reliquarum monialium conſenſus acceſſerit: Tum verò hæ ipſæ puellæ eo veſtitu in Monaſteria intromittantur, qui virginali pudori, modeſtiæ conueniat, nullamq; ſecum famulam adducant, nec manere in eis poſſint, niſi vſquè ad ætatis ſuæ annum vigeſimum quintum, atq; in eis dum erunt, eamdem ſeruent clauſuræ legem, quam moniales ipſæ, & ſi ſemel exierint, nullam habeãt ad ea reuertendi facultatem. Proindè Congregatio his literis impertiendam tibi hanc facultatem duxit, vt quotieſcumq; in iſta tua Ciuitate, & Diæceſi Hieracenſi id expedire Amplitudo tua iudicauerit, poſſit permittere, puellas in moniliũ Monaſteria, in quibus piè, & honeſtè inſtituantur, introduci, adhibitis tamen conditionibus ſupraſcriptis; Et bene in Domino valebit. Romæ die vlt. Auguſti, 1575. Amplitudinis tuæ vti frater, Philippus Boncompagnus Cardinalis S. Sixti.* Videatur Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 61. Confet. in ſum. tit. 22. cap. 8. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 1. cap. 10. num. 21. qui videtur etiam dicere, quòd dictæ moniales cum prædictis conditionibus poſſint recipere alias honeſtas fœminas ob graues cauſas.

Piaſecius

Sanchez
Confettius
Suarez

11 Noto 11. quòd multa nouiſſimè ſtatuta ſunt circa moniales à Greg. XV. in extrauag. De exemptorũ priuilegijs, quam pono infra in Gregorio XV. cōſtit. eius 2. vbi etiam ſunt aliquæ declarationes Congregationis, factæ de mente dicti Pontificis, quæ confirmatæ, & auctæ ſunt ab eadem Congreg. de manda-

to Vrbani VIII. quas omnes habes infra poſt dictam conſtit. Greg. XV. Et aduerte de paſſu, quòd extrauagantes ſunt eiuſdem auctoritatis, ac leges, & extrauagantes inſertæ in corpore iuris, vt Rodriq; tom. 1. quæſt. regul. q. 44. art. 3. poſt Ludouic. Gomez. in princ. reg. Cancell. q. 2. versùs finem, pag. mihi 13. cum hac tamen differentia, quòd ſacros Canones ignorari non licet, & contra illos lata ſententia nihil valet; at iſtas extrauagantes licet aliquando ignorare, ſi ſcilicet non ſint in aliquo certo volumine inſertæ, ſeu authenticæ non oſtendantur, vel ſint contra ius commune, vel non habeant decretum irritans, vel non ſint notoriæ, vel à parte non productæ. Ita Baldus in cap. In cauſis, de re iud. num. 3. Abbas in cap. Paſtoralis, de fide inſtrum. nu. 1. Sed omnino dic, quòd ſententia contra dictas extrauagantes lata eſt ipſo iure nulla, quia iſtæ publicantur in Curia, & poſt duos mẽſes à publicatione omnes arctãt; & quæ publicè facta ſunt, ignorare non licet; cap. 1. de poſtul. præl. §. Verum, & Gloſſa in cap. Exceptionem, de excep. verbo Publicè; & in hanc ſent. magis videtur inclinare Gomez & Abbas loc. cit.

Rodriq: Gomez. Baldus Abbas Gloſſa

§. II.

12 QVæres, an ſummus Pontifex poſſit obligare moniales ad clauſuram, quam nunquã ſeruauerunt, neq; vouerunt.

℞. Poſſe; quia hoc non eſt ſimpliciter ſupra Regulam, immo maximè ad caſtitatem, quam ſolemniter vouerunt, ſeruandam neceſſarium. Quare cum dicimus in noſtro Relig. tom. 1. q. 1. cap. 8. §. 1. Põtificem non poſſe præcipere Religioſis aliquid ſupra Regulam, quam vouerunt, id intelligi debet de ijs, quæ ſimpliciter ſunt ſupra Regulam, non de ijs, quæ implicitè ad illã pertinent, vt notaui dicto cap. verſu

ſu Primò expreſsè. Atq; ita docent Sanch. lib. 6. in decal. cap. 2. nu. 42. multos citans. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 1. cap. 8. num. 7. Sylu. verbo Religio 6. §. 6. verſu Ad primum; Rodriq. tom. 1. q. reg. q. 41. artic. 1. Nauar. comm. 4. de regul. num. 40. Non poſſunt tamen cogi ad vouendum, vt clarè colligitur ex §. 3. huius conſtit. vbi Pontifex ait, *Si autem votum ſolemne non emiſerint, Ordinarij hortentur*, &c. Et ratio eſt, quia hominis liberam requirit voluntatem; poſt votum autem poteſt vouens ad implendũ cogi, vt habetur in cap. Licèt, de voto. Dubitat autem Sanch. 6. in decal. cap. 15. num. 3. an hæc clauſura ſit monialibus indicta iure humano, an potiùs diuino naturali: Et reſoluit cum multis, eſſe ſolo iure humano, nam nullibi in Scriptura, vel Patrũ traditione id indici iure diuino reperitur. *Sanchez* *Suarez* *Syluest.* *Rodriq.* *Nauarr.* *Sanchez*

§. III. & IV.

13 NOta, quòd ad hoc, vt moniales tertiariæ ad clauſuram teneantur, requiruntur duæ conditiones. 1. vt in Congregatione viuant. 2. vt ſolemne votum profeſſionis emiſerint. Ex quo probat Nauar. comm. 4. de regul. num. 44. verſu Secundò nota hic; quòd illa mulier, quæ exiſtens in domo ſua faceret profeſſionem in manibus potentis eam recipere, ea lege, vt in ea remaneret, ad clauſuram non teneretur propter defectũ primæ conditionis. Quod dicit etiam Sanch. loc. cit. num. 17. & Graff. 1. p. deciſ. lib. 4. cap. 23. num. 17. *Nauarr.* *Graffius*

14 Nota Pontificis prudentiam; mira enim ſuauitate deſtruit ſuis mandatis obedire irrationabiliter recuſantes; quod etiam factum eſt cap. 1 §. 1. de relig. dom. in 6. & meritò quidem. Nam cum Pontifex ſit Religionum approbator, & confirmator, & ille, à quo Religiones recipiunt formaliter eſſe, &

Digitized by Google

qui Religionibus priuilegia, gratias, & indulta concedit, poteſt rationabiliter hæc denegare ijs, qui irrationabiliter illi obedire recuſant, in his præſertim, quæ ad ipſorum ſalutem pertinent.

§. V.

15 ADuerte 1. quòd ſalubrius, & efficacius remedium adhibitum eſt ad ſubleuandas dictas moniales à Gregorio XIII. in eius conſtit. Deo ſacris; vbi §. 3. ſtatuit, vt dimidium omnium eleemoſynarum, à quibuſcumq; in quacumq; mũdi parte, quacumq; lege, diſpoſitione, vel obligatione faciendarum pauperibus; diſtribuatur Monaſterijs monialium tertiariarum, vel aliarũ neceſſitate preſſis, conſiſtentibus in terris, & locis, in quibus illæ faciendæ ſunt, abſq; alia particulari iuſſione Papæ, vel alterius, & abſq; vlla petitione illarum, vel quorumlibet aliorum, dummodò duplex conditio concurrat. 1. Ne illæ eleemoſynæ ſint in pauperes certos diſtribuendæ. 2. vt licèt pauperibus incertis elargiẽdæ ſint, non ſint tamen ad vſus alios deſtinatæ, præterquam ad pauperum alimenta. Quod tamen remedium non eſt perpetuum, ſed ſolùm temporale, durante neceſſitate, vt patet ex §. 8. Et notat Nauar. comm. 4. de regul. num. 55. verſu Secundò collige. Quòd ſæpius in multis bullis Cruciatæ viſum eſt huiuſmodi eleemoſynas applicari illi ſancto operi.

Nauarr.

16 Aduerte 2. circa eumdem §. quatenus loquitur de Conuerſis, quòd circa illum Greg. §. 6. ita diſpoſuit; iubendo nimirum Ordinarijs, vt quibus Monaſterijs prædictarum monialium cognouerint circa victum, & veſtitum fuiſſe ſufficienter prouiſum, cõputatis quotidianis ipſarum monialium laboribus, horum Monaſteriorum Conuerſas reducant ſub eadem clauſura cum alijs monialibus, neque inde amplius

pliùs exire permittant. Conuerſas verò non profeſſas, & profiteri nolentes, dimiſſo habitu, domum remittant, neque alias in futurum, niſi profeſſionem ſuo tempore emiſſuras, atq; ſub perpetua clauſura manſuras, in Monaſteria huiuſmodi recipi permittantur.

§ VI.

17 ITa decernit Gregorius eodem §. 6. *Quòd autẽ idẽ Pius prædeceſſor ſtatuit, de cætero nullas alias Conuerſas recipi ampliùs etiàm de conſenſu ſuorum Superiorum poſſe; Ita eſſe intelligendum declaramus, præter illas Cõuerſas, quæ extra Monaſterium in domibus contiguis degerent.* Ex quibus colligit Nau. comm. 4. de regul. num. 56. verſu Ex quibus colligo; quòd iam non poſſunt recipi ampliùs Conuerſæ aliquæ in Monaſterijs, niſi tãtùm illæ, quæ debent manere extra Monaſterium in domibus contiguis cauſa quæſtus eleemoſynarũ faciendi. Sed meliùs de Conuerſis diſtinguit Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 44. art. 4. aſſert. 2. duplicis generis dari Conuerſas. Alias, quæ Donatæ dicuntur, & ſeruiunt pro eleemoſynis quærendis, & duo tãtùm vota emittunt, caſtitatis nimirum, & obedientiæ. Alias verò, quæ Sorores ſeruitiales dicuntur, quæ emittũt omnia vota, ſicut aliæ moniales ad chorum deſtinatæ, & clauſuram quoq; perpetuam ſeruant. Et ait, quòd de primis loquuntur Pontifices, non de ſecundis, quæ omnia vota eſſentialia faciunt, ſicut cœteræ moniales. Sed quicquid ſit de iſta diſtinctione; conſuetudo, quæ eſt optima legum interpres, obtinuit, quòd in Monaſterijs Conuerſæ recipiantur, & ideo licitè fieri poſſe dicendum eſt. Ita Sanch. 6. in decal. cap. 15. nu. 59. Videatur Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 1. cap. 8. nu. 19. & 20.

Nauarr. *Rodriq;* *Sanchez* *Suarez*

§. VIII. & IX.

18 NOta ſanctiſſimum remedium ad obſeruantiam Regularium omniũ, præſertim monialium penes neceſſarium. Vide Nauar. loc. cit. nu. 57. & de reddit. eccleſ. q. 1. monitu 62. Quod inculcauit etiam Greg. loc. cit. & Trid. ſeſſ. vlt. de Regul. cap. 3. & pro Regularibus viris Clem. VIII. Paul. V. Greg. XV. & nouiſſimè ſacra Congregatio de mandato Vrbani VIII. prout ſuis locis annotatũ eſt; Addit verò vnum Greg. nimirum, quòd Ordinarij ſtatuant in Monaſterijs ſibi ſubiectis, & etiam in exemptis, cum Superioribus eorum, quot moniales in eis de ſuis redditibus, & eleemoſynis conſuetis ſuſtentari valeant; & quòd nulla vltra illum, etiam de cõſenſu Superiorum, recipi valeat; ad quod faciendũ Ordinarij ſub pœna peccati mortalis obligantur per illa verba, *Super quo eorumdem Ordinariorum conſcientiam oneramus*. Sed circa hoc adeſt decretum ſacræ Congregationis ſupra num. 9.

Nauar. *Trid.*

19 Nota, quòd mortaliter peccãt Epiſcopi, & alij, ad quos ſpectat, hanc extrauagantem non publicantes, vbi publicari præcipitur, & ſingulis annis publicari iuſſit idem Pontifex in extrauag. Decori, huius declaratiua; quod ſuſtulit Greg. §. 11. Ita Nauarr. comm. 4. de regul. num. 54. & 58. Sanch. loc. cit. n. 23. qui etiam num. 20. dubitat, cuius ſit moniales ad hanc clauſuram cogere; & reſoluit num. 21. id pertinere ad Epiſcopum quò ad moniales illi, vel Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiectas; quò verò ad ſubiectas Regularibus, ad ſuos Superiores.

Nauar. *Sanchez*

§. X.

20 NOta, quòd Principes non præcipiuntur, ſed rogantur tantùm. Et congruit clem. 1. de

teſt.

teſt. vbi Gloſſa verbo Exhortamur, ait, quòd Papa loquitur curialiter; & licèt hæc exhortatio videatur conſilium, eſt tamē reuerentiæ, cui neceſſariò parēdum. At Nau. comm. 4. cit. num. 46. verſ. Ex quibus nota, ait quòd non peccant mortaliter vi huius legis ob negligentiam hoc faciendi, quia exhortatio non importat præceptum. §. fin. d. 4. cap. Quod præcipitur. 14. q. 1. Poſſent tamen peccare mortaliter vi aliarum legum, vt ſi ſuum brachium ſeculare ordinatè petitum, & inuocatum, abſq; iuſta excuſatione non præſtarent, vel ſi eorum omiſſio eſſet cauſa diſſolutionis. Ita Nau. comm. 4. de reg. num. 46. verſu Ex quibus. Magiſtratus verò ſeculares ad ſuum brachium præſtandum ſub pœna excommunicationis ipſo facto tenentur, per Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. Ita Sanch. 6. in decal. cap. 15. num. 22. Sed quia ſupradicta multas patiuntur difficultates, ideo aliqua ſpeciatim enucleare decreui ad materiam facilitādā. *Gloſſa* *Nauar.* *Nauar.* *Trid.* *Sanchez*

21 Quæres 1. Quinam ſint limites, intra quos clauſura monialium continetur, & quouſq; prætergrediendo clauſuram violent.

℞. id declaraſſe Greg. XIII. in bulla Deo ſacris, §. 9. vbi ait; *Declaramus præterea nullis monialibus*, &c. Ex quo deducitur, locum clauſuræ eſſe eum, qui ianua clauſa continetur, ad quem ſecularibus nō patet acceſſus; Atq; ita ſi locus huiuſmodi ſit, in quem ſeculares admittuntur, eſt extra monialium clauſuram, illucq; exeundo eam violant. Videatur Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 1. cap. 10. num. 6. *Suarez*

22 Quæres 2. Cuiuſnam ſit dare licentiam monialibus exemptis, & Regularibus ſubiectis ad egrediēdum clauſuram.

℞. Multos contendere, ad Superiores regulares pertinere. Llamas in append. ſui meth. §. 6. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 49. art. 6. Sed verè iſta opinio non eſt tuta; nam Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. ait, *Nemini autem ſanct. monialium liceat poſt profeſſionem exire à Mona-* *Llamas* *Rodriq.* *Trid.*

ſterio, etiam ad breue tempus, quocumq; prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa ab Epiſcopo approbanda. Et Pius V. in ſuo motu proprio, qui incipit, Decori, & honeſtati; poſtquam decidit, nulli monialium licere exitum, niſi ex cauſa magni incendij, vel infirmitatis lepræ, aut epidemiæ, ait; *Quæ tamen infirmitas præter alios Ordinum Superiores, quibus cura Monaſteriorum incumbet, etiam per Epiſcopum, ſeu alium loci Ordinarium, etiamſi prædicta Monaſteria ab Epiſcoporum, & Ordinariorum iuriſdictione exempta eſſe reperiantur, cognita, & expreſſè in ſcriptis approbata ſit.* Quæ verba ita clara ſunt, vt expoſitione non egeant. Quare reſponſiones allatæ à Rodriq;, & alijs apud Sanch. 6. in decal. cap. 15. num. 25. 27. extortæ nimium ſunt, & ad fauendum Regularibus videntur inductæ. Verùm nobis veritas colēda eſt, cap. Ad conditorem, de verb. ſignifi. extr. Ioan. XXII. Quare puto ſimpliciter, & abſolutè, in Monaſterijs Regularibus ſubiectis, ad hoc vt monialis exire poſſit, requiri licentiam Superiorum regularium, & Epiſcoporum, ſeu Ordinariorum loci, id eſt Vicariorum generalium Epiſcoporum, qui ſunt Ordinarij. Ita Azor tom. 1. inſtit. moral. lib. 13. cap. 8. q. 1. verſu Item quærebatur. Zer. p. 2. prax. verbo Moniales, dub. 8. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 1. cap. 9. num. 13. Si autem in partibus Hiſpaniarum conſuetudine approbatum ſit, quòd huiuſmodi licentia detur à ſolis Prælatis regularibus, vt Rodriq; & Llamas dicūt, ſeruanda eſt, ſi eſt legitima; Quod teſtantur etiam Sanch. loc. cit. nu. 28. & Cruz lib. 1. de ſtatu Relig. cap. 5. dub. 3.

Sanchez *Azor* *Zerola* *Suar.* *Sanchez* *Cruz*

23 Quæres 3. quænam ſit iuſta cauſa licentiam cōcedendi moniali ad exeundum clauſura.

℞. Tres explicari in bulla Pij V. quæ incipit, Decori, vt dixi quæſito præced. Nimirum magni incendij, lepræ, & epidemiæ. Sed difficultant Doctores, quid nomine epidemiæ intelligatur. Dicendum eſt, nomine epidemiæ non ſolùm intelligi morbum peſtis,

ſtis, ſed etiam quemcumq; morbum plurimos inua-
dentē, vt morbus Gallicus, S. Lazari, &c. licèt pe-
ſtifer non ſit. Ita Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 49. art. 4. *Rodriq.*
verſu Ex dictis ſequitur. Sanch. 6. in decal. cap. 15. *Sanchez*
num. 35. Et aduerte, quòd cauſæ iſtæ non erunt le-
gitimæ, ſi Monaſterium ita ſit capax, ac ea ſit in illo
eis medendi morbis commoditas, vt nullum eſſet pe-
riculum alias moniales inficiendi. Nam tunc non eſ-
ſet licitus exitus. Llamas in append. meth. §. 10. Sā- *Llamas*
ch. loc. cit. num. 32. Et probant ex cap. Periculoſo,
de ſtatu reg. in 6. Quod fuit innouatū à Trid. & Pō-
tificibus Pio, & Gregor. in quo cōceditur exitus mo-
niali infirmæ, quando infirmitas eſt talis conditio-
nis, vt non poſſit monialis cum alijs abſq; graui peri-
culo commorari.

24 Quæres 4. an prædicti tres caſus poſſint ad alios
ſimiles extendi.

℞. Quòd ſic; nam dictio taxatiua ſe extendit etiā
ad caſus ſimiles, vbi eadem, & vrgentior eſt ratio.
Abbas in cap. fin. num. 3. de donat. & in cap. Cum *Abbas*
dilecta, nu. 8. de confir. vtil. vel inutil. Sanch. cum *Sanchez*
multis loc. cit. nu. 37. Vnde primò iuſtè poterit con-
cedi moniali licentia exeundi clauſtro cauſa meden-
di morbo ita periculoſo, vt eius ſalus deſperetur, ea
non egreſſa; tum quia credendum non eſt, ſummos
Pontifices cum tanto diſpendio voluiſſe moniales ad
clauſuram obligare; tum quia leges eccleſiaſticæ nō
obligant cum tanto periculo; tū quia quod pro cha-
ritate inuentum eſt, contra illam retorqueri non de-
bet; tum quia defenſio naturalis nemini tollēda eſt.
Ita Nau. comm. 4. de reg. nu. 49. Llamas in append. *Nauar.*
meth. §. 10. Azor tom. 1. inſtit. moral. lib. 13. cap. *Llamas*
8. q. 1. ad finem, verſu Tertiò quæres. A Sorbo in *Azor*
comp. verbo Ingredi Monaſt. monial. pag. 363. ver- *A Sorbo*
ſu Et ſic etiam; Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. *Suar.*
1. cap. 9. nu. 9. Videatur Gutier. lib. 1. canon. quæſt. *Gutierr.*
cap. 14.

Digitized by Google

25 2. Iuſtè poterit concedi licentia exeundi monialibus ob belli imminentis timorem, ſiue à catholicis inimicis, ſiue ab hæreticis bellum geſtum ſit. Ita Llamas in append. meth. §. 11. Nau. comm. 4. de regul. num. 48. Sanch. 6. in decal. cap. 15. nu. 44. ſi bellum ab hæreticis, vel infidelibus geſtũ ſit. Azor tom. 1. lib. 13. cap. 8. q. 1. verſu, Tertiò quæres, qui abſq; tali limitatione loquitur. Et verè talis limitatio neceſſaria non eſt; nam milites omnes milites ſunt; & qui dixit.

Llamas
Nauar.
Sanchez
Azor

Nulla fides, pietaſq; viris, qui caſtra ſequuntur.

de omnibus loquutus eſt, ſicut etiam ille. *Iocus, & ludus ſunt in militia, domus diripere, fama ſpoliare, virgines rapere, ſolidas Vrbes, atq; Oppida incendere. Hæc ſunt militum decora, profuiſſe nemini, nocuiſſe quamplurimis, nullo reſpectu, aut recordatione præſidentis mundo Dei.* Ita gerũt in pollutis corporibus cœcos animos, vt Dei iuſtitiã non videant, & admoneri indignè ferant. Iſti ſunt, qui dicunt Deo, recede à nobis, ſcientiam viarum tuarum nolumus. Et qua inſolentia, & ore quàm importuno diuinas leges negligunt, & humanas aſpernantur, vt militari videatur eſſe, nihil arbitrari æqui, ac boni propter ſe eſſe ſancitum; nullo ſe iuri eſſe ſubditum, ſe in vagina leges omnes cum ferro geſtare, quicquid conſcelerato animo collibuerit, id ſolùm eſſe ius, atq; æquum. Vnde rectè dixit quidam, *Diaboli regnũ non eſt, ſi in bello non eſt.* Quod tantũ malorum in ſe comprehendit; vt à commemoratione humanum quoquè pectus abhorreat. Et alter in carminibus.

Arma amens amat, & gaudet fera bellua bello.
Bellum mors vitæ eſt, bellum ſentina malorum.
Pernicies hominum, vitij fons, hydra quietis.
Et ſcelerum torrens, & viua puerpera mortis.

Nec putandum eſt, hæc ſolùm eſſe ſpeculatiuè dicta; nam hæc proprijs oculis vidimus, & manus noſtræ contrectauerunt in bello illato Reipublicæ Genuenſi

Digitized by Google

nuenſi à die 25. Martij, anni 1625. à Rege Gallorũ, & Duce Sabaudiæ. Meritò itaque dixi; quòd tempore ingruẽtis belli poſsũt moniales clauſura egredi.

Et ſic cordatè, & prudenter ſtatutum eſt ab illuſtriſſimis noſtræ Reipublicæ Senatoribus, vt moniales, quæ extra Ciuitatem haberent Monaſteria, intra Ciuitatem introducerentur, vt fuerunt introductæ moniales terræ Nouarum, & moniales Monaſterij noui, & S. Claræ: Vidiſſes ſanctiſſimas, & ſacratiſſimas illas virgines, Dei ſponſas, Spiritus ſancti habitacula, binas eſſeda vectas, oculo demiſſo, facie decora, lacrymabundas, trementes, ac pallẽtes, quaſi nouum mundum aſpicientes, mirantes, ſtupẽtes, ecſtaticas, parentibus, conſanguineis, & affinibus, ac viris religioſis, & decoris ſenibus comitatas, in Ciuitatem quamq; ad deſignata Monaſteria concedere. Vidiſſes ex alia parte ſenes, & mulieres illas cum lacrymis aſpicientes, diuinam iuſtitiã implorantes, temporum miſeriam lugentes, vitam propriam deſpicientes: Iuuenes in hoſtes, tot, tantorũq; malorum cauſas ferocientes, ad bellum ſe præparantes, inuicem ſe animantes, mori pro lege, & patria diſponentes.

26 3. Iuſta etiam erit cauſa exitus, quando monialis eſſet electa in Abbatiſſam, ſeu Prioriſſam, vel Correctricem alterius Conuentus eiuſdem Religionis, quia ſic congruit bono communi illius Religionis. Ita Nau. comm. 4. de regul. num. 48. Rodriq; tom. 1. q. regul. q. 49. art. 5. coroll. 1. Sanch. 6 in decal. cap. 15. num. 45. Llamas in append. meth. §. 11. Gutier. loc. cit. num. 10. Et habetur expreſsè in Trid. ſeſſ. 25. de regul. cap. 70. Nec ſolùm poteſt egredi vt ſit Abbatiſſa, ſed etiam, vt ſit Magiſtra nouitiarum, ſi id bono communi congruat; Rodriq; ibid. Sanch. num. 46. Poterit etiam egredi ad nouũ Monaſterium fundandum, quia hoc etiam ad bonum commune pertinet; Qui caſus expreſſus eſt in *Nauar.* *Rodriq.* *Sanchez* *Llamas* *Gutierr.* *Trid.*

noſtra

noſtra Regula monialium, num. 33. vbi licèt ſit particula exceptiua, Niſi, quæ ſolùm communiter ad caſum expreſſum extenditur; puto tamen, quòd etiã in caſibus dictis, & dicendis poſſint noſtræ moniales egredi, quia ſunt maximæ neceſſitatis. Rodriq; art. cit. Sanch. num. 47. qui addit, poſſe etiam monialem egredi clauſura cauſa correctionis, ſi in proprio Monaſterio non poteſt commodè corrigi, & poteſt mutari in aliud eiuſdem Religionis, quia hoc etiam ad commune bonum ſpectat. Et idem Sanch. ait, hos tres caſus eſſe in praxi receptos. Et num. 62. ait, quòd ſi neceſſitas egreſſus vrgeret, & ratione longæ diſtantiæ Superioris, non poſſet adiri abſq; graui periculo, poſſet, eo Superiore inconſulto, monialis egredi, quia neceſſitas caret lege. Ita etiã Sylu. verbo Religio 7. q. 16. d. 2. fall. 1. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 49. ar. 2. verſu Aduertendum 2.

Rodriq. Sanchez

Syluest. Rodriq.

27 Quæres 5. quas pœnas incurrat monialis egrediens clauſura abſq. licentia debita.

℞. Id conſtare ex his, quæ dixi ſupra, num. 3. Et quò ad pœnas priuationis officiorum, & dignitatum videnda ſunt quæ dixi in conſtit. 6. Iulij II. num. 23. Hic ſolùm aduerte circa receptantes, aut comitantes, quòd non incurrunt has pœnas, quæ non ſunt cauſa egreſſus, nec vt monialis extra Monaſterium perſeueret, ſed eam recipiunt, aut comitantur poſt egreſſum, vt eius honori, & caſtitati conſulant. Ita Nau. comm. 4. de regul. num. 51. Graff. p. 1. deciſ. lib. 4. cap. 23. num. 17. Llamas in append. meth. §. 11. fine; Sanch. 6. in decal. cap. 15. nu. 72. Rodriq. tom. 1. q. reg. q. 49. art. 7. verſu Aduertendum denique. Et ratio eſt, nam excommunicatio cõtra recipientes hæreticos non comprehendit, niſi eos recipientes vt hæreticos, & vt talibus illis fauentes, non autem recipientes vt amicos, & conſanguineos, quadam naturali ſanguinis inclinatione, ſeu amicitia, vt cõmuniter: Et dixi tom. 1. Relig. q. 1. cap. 26. concl.

Nauar. Graffius Llamas Sanchez Rodriq.

Digitized by Google

26. concl. 5. verſu Notat autem. Notat etiam Sāch. num. 74. quòd incurrunt has pœnas Epiſcopi, Religioſi, & aliæ perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ comitantes, aut recipientes moniales modo dicto iniuſtè egreſſas, & etiam Epiſcopi illicitam egreſſus licentiam concedentes. Sanchez

28 Quæres 6. an monialis iuſta cauſa egreſſa Monaſterio, poſſit ī aliud monialiū Monaſteriū ingredi. Sanchez

℞. Bene Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 10. Vel loquimur de moniali iter agente, & accedente ad Monaſterium ſui Ordinis, vt hoſpitio recipiatur; Et licitè poteſt ingredi, & admitti abſq; alia Superioris licentia, quia iſta extranea non eſt, & debitum fraternitatis id poſtulat. Vel loquimur de moniali egreſſa pro recuperanda ſalute, quæ recreandi animi gratia, vel moniales inuiſendi, vellet aliud Monaſterium ſui Ordinis ingredi; Et dicendum eſt, quòd poſſit, propter eamdem rationem. Vel loquimur de moniali iter agente per loca, vbi non eſſet Monaſterium eiuſdem Ordinis, ſed alterius; Et poterit admitti de licentia Superioris illius Monaſterij, quia religioſa charitas, quæ perſonas religioſas maximè decet, & honeſtas ſtatus monialis id petit. Vel loquimur de moniali, quæ recreandi animi tātùm cauſa, vel inuiſendæ monialis cognatæ, vellet Monaſterium alterius Ordinis, aut habitus ingredi; Et tūc non eſt iuſta ingreſſus cauſa, nec Superior eam dare poteſt.

29 Quæres 7. Quis poſſit licentiam concedere ingrediendi Monaſteria monialium.

℞. Epiſcopum in ſibi, & immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiectis. In ſubiectis verò Regularibus poſſe illorum Superiores, iuxta Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. Ita Nau. comm. 4. de regul. num. 60. verſu Quintò quòd ille. Llamas in append. meth. §. 5. Rodriq; tom. 1. quæſt. regul. q. 46. art. 2. Azor. tom. 1. inſtit. moral. lib. 13. cap. 8. q. 7. Suar. to. 4. de Relig. tract. Trid. Nauar. Llamas Rodriq; Azor Suarez

1. lib. 1. cap. 10. num. 12. Nam cum hæc Monaſteria Epiſcopis ſubiecta non ſint, non poſſunt in ea vllam iuriſdictionem exercere, niſi quatenus ſpecialiter deputantur tamquam Sedis Apoſtolicæ delegati, ſed eſſe deputatos non conſtat, ergo. Et ita declarauit Pius V. infra conſtit. eius 7. §. 7. Adde, quòd in praxi in noſtris Monaſterijs monialium ita ſeruatur. Prælati autem, ad quos pertinet talem licentiam cõcedere, ſunt Generales, & Prouinciales, vel quibus ipſi commiſerint; vt Rodriq; loc. cit. Qui tamen ſemper committunt Correctoribus localibus, cum ipſi non poſſint vbiq; eſſe præſentes. Sed Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 15. putat, id Correctori locali iure competere, ſi ſit Superior illius Monaſterij monialium, & illi talis facultas per ſuperiores Prælatos, vel Capitula generalia ablata non ſit; nam Trid. loc. cit. abſolutè loquitur de Superioribus; & Superiores locales Superiores ſunt. Verùm cum Concilium nõ ſpecificet, integrum eſt Capitulo generali declarare, de quibus Superioribus id intelligendum ſit: Ipſi tamẽ Superiores in noſtro Ordine ingredi non poſſunt, per expreſſum Regulæ textum, vt dixi ſupra in conſtit. 4. Pauli III. §. 4. num. 2. Poterunt tamen ingredi tamquam confeſſarij, ſeu ſocij ſacramenta miniſtrantium, quia hoc nullo iure video eſſe prohibitum, & confeſſarios poſſe ingredi, probaui in dicta conſtit. Pauli III. loc. cit. nũ. 3. licèt Regula etiam id prohibeat. De Superioribus autem aliorum Ordinũ, quòd poſſint ingredi abſq; alia licentia, conſtat manifeſtè ex bulla Greg. XIII. Dubijs, quæ emergunt, de qua dixi num. 4. & docet Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 25.

Sanchez

30 Quæres 8. Propter quas cauſas, ſeu in quibus caſibus poſſint Superiores concedere licentiam ingrediendi.

Trid.

℟. Propter caſus vrgentis neceſſitatis; Trid. ſeſſ. 25. de regul. cap. 5. & Greg. XIII. in ſua conſtit. Vbi

gratiæ

gratiæ, de qua ſupra, num. 4. Sed hæc neceſſitas non eſt metaphyſico modo ſumenda, ideſt vt ſit extrema, ſeu ſtrictiſſima, ſed ſatis eſt, quòd ſit moralis. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 46. art. 4. Llamas in append. meth. §. 6. verſu Addimus inſuper; Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 40. Quia, cum præceptum ſit eccleſiaſticum, more aliorum præceptorum eccleſiaſticorum accipiendum eſt; At reliqua præcepta tantùm neceſſitatem moralem ad excuſandam tranſgreſſionẽ petunt; neceſſitas autem moralis erit, quando miniſterium exercendum concernit moralem Cœnobij neceſſitatem, nec per moniales commodè exerceri poteſt, nec abſq; Monaſterij ingreſſu; Secus, ſi per illas poſſit exerceri, vel abſq; Monaſterij ingreſſu. Confett. in comp. titul. 22. capitul. 7. Hinc dicas, habere iuſtam cauſam ingrediendi in dicta monialium Monaſteria confeſſarios pro audiendis confeſſionibus monialium infirmarum de lecto, etiam in principio infirmitatis, etiamſi dicti confeſſarij Regulares ſint, etiam cum ſocio, & ad miniſtrandum Euchariſtiam, & ad commendationem animæ; medici, chirurgi, fabri, cœmentarij, hortolani; baiuli ad deferenda onera, vel auferenda, & alij quicumq; miniſtri moraliter neceſſarij ad aliquod miniſterium intra clauſuram exercendum. Hinc etiam dicas, eſſe iuſtã cauſam ingrediendi, vt deferatur aliqua inſignis reliquia moniali infirmæ de lecto, eam in magna veneratione habenti, ab eaq; expectanti firmiter ſanitatẽ; vt contingit frequenter hic Genuæ, in qua eſt in maxima deuotione Caputium S. P N. Franciſci de Paula, per cuius merita dictum Caputium quotidie multa mirabilia operatur, multas confert gratias, & patrat miracula; ex quorum multitudine inſigniora quædam collegi, lucem aliquando aſpectura, ad Dei gloriam, Sancti honorem, & populi deuotionem. Dico itaque, quòd deuotio monialis huiuſmodi reliquiæ eſt cauſa iuſta ingreſſus; tum quia nos Mini-

Rodriq:
Llamas
Sanchez
Confettius

Digitized by Google

mi habemus ſtrictiſſimum præceptum dictum Caputium non conſidere cuiquam perſonæ, cuiuſcumq: dignitatis,& auctoritatis exiſtat; tum quia huiuſmodi reliquiæ more Eccleſię per manus fœminarum nõ tractantur; tum quia poteſt ſacerdos ingredi ad cõfirmandam, & conſolandam infirmam vicinã morti, vt Sanch. loc. cit. num. 48. & Llamas, cum hoc officium per mulieres etiam impleri poſſit; tum quia poteſt Epiſcopus ingredi ad miniſtrandum ſacramẽtum confirmationis moniali in periculo mortis exiſtenti; & tamen hoc ſacramentum non eſt neceſſitatis; tum quia piè poſſumus interpretari, piam volũtatem Eccleſiæ non eſſe denegaturam tam pium officium tam piæ deuotioni monialis ita indigentis; tum deniq. quia ingrediuntur medici corporales. Videatur Sanch. loc. cit. à num. 42. & Llamas loc. cit.

31 Quæres 9. An liceat in Conuentibus monialiũ admittere famulas ad monialibus ſeruiendum.

℞. Si adſint Conuerſæ, quæ poſſint miniſterijs Monaſteriorũ inſeruire, nõ poſſe introduci dictas famulas; Secus ſi non adſint; Nam tunc propter neceſſitatem admitti poſſunt; non enim poſſunt choro deſtinatæ his miniſterijs implicari; vltra quod ſæpe delicatæ ſunt, nec his exercitijs aſſuetæ. Ita Sanch. 6. in decal. cap. 16. nu. 66. Quod etiam inuenio conceſſiſſe Gregor. XIII. per ſuã cõſt. apud Rodriq: in bull. in Greg. bulla eius 6. pag. mihi 458. tenoris ſequẽtis *Significaſti nobis, te in omnibus ferè monialium Hiſpaniæ Monaſterijs, quæ curæ, & regimini fratrum tui Ordinis ſubſunt, eum inueniſſe morem, vt coquinæ, refectorio, horto, & alijs eiuſmodi adhibeantur ancillæ, quia talibus rebus moniales nolunt ſe immiſcere: quæ tamen ancillæ, dum ibi operantur, clauſuram egredi ſolitæ non ſunt: Et cum incertum ſit, verane conceſſione, vel potiùs conſuetudine, ſeu abuſu hæc inualuerint, ſupplicaſti etiam, vt aliqua opportuna ineatur ratio, qua ipſarum monialium conſcientiæ ſecuritati meliùs conſulatur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, tibi, vt iu*

Sanchez. Rodriq:

quibuſuis

quibuſuis Monaſterijs hoc neceſſarium eſſe duxeris, & donec Conuerſas apud ſe receperint, denis monialibus ſingulas habere ancillas indulgeas; quæ ancillæ, ſicut moniales, clauſuræ legem ſeruent, & ibi perpetuò, durante ipſarum vita, maneant, & Conuerſarum loco ſint; Sed tamen, infirmitate incurabili, vel perpetua ingruenti, aut ob corruptos mores, inde educi Superiorum iudicio poſſint, ita vt in eiſdem Monaſterijs, aut alijs ampliùs non recipiantur, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium facultatem tribuimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; in contrarium facientibus quibuſcumq; Datum Romæ, apud S. Petrũ, ſub annulo Piſcat. die 32. Decembr. 1583. Pontif. noſtri anno 13. Quod etiam puto procedere in noſtro Ordine, in quo ſtrictiſſima clauſura ſeruatur, & ita, vt nulla poſſit perſona ingredi abſq; licentia Papæ, vt patet in Regula, num. 17. Sed in caſu neceſſitatis id non procedit, quia neceſſitas non habet legem. Et iſta clauſura quò ad confeſſores, medicos, & chirurgos, &c. moderata eſt per Clem. VII. vt ſupra dixi in Paulo III. conſtit. eius 4. num. 2. & 3.

32 Quæres 10. an ingredientes Monaſteria monialiũ ex legitima cauſa, teneantur finito negotio exire.

℞. teneri. Rodriq. tom. 1. q. reg. q. 47. art. 11. Sanch. loc. cit. num. 68. Sicut enim monialis, quæ habet legitimam cauſam egrediendi, ea ceſſante, ſtatim redire tenetur, vt conſtat ex cap. Periculoſo, §. Verùm quando, de ſtatu reg. in 6. & expreſsè etiam in motu proprio Pij V. qui incipit, Decori. Vbi poſtquam interdixit egreſſum, niſi ob triplicem cauſam ibi declaratam, ſubdit hæc verba, *Sed nec in prædictis caſibus extra illa miniſteria, niſi ad neceſſarium tempus ſtare licet.* Ita videtur dicendum in hoc caſu: Sed cum hoc morale præceptum ſit, morali etiam modo interpretandum; vnde ſi quis aliquantulùm demoretur circuiens officinas ex aliqua curioſitate, non peccabit. Ita Rodriq; & Sanch. loc. cit. num. 69. qui addit, neq; etiam incurrere pœnas, & cenſuras, contra ingredien-

Rodriq. *Sanchez.*

gredien-

gredientes inflictas, ſi diuturnam moram etiam cum praua intentione in Monaſterio trahat: quia hæ pœnæ ſolùm ſunt contra ingredientes ſine licentia. Sed hoc mihi non probatur; nam probant Doctores, ingredientes Monaſteria monialium, ſtatim, loquendo moraliter, finito negotio, teneri exire, ex eo quod etiam monialis egreſſa, finito negotio, ſtatim etiam, moraliter loquendo, reuerti tenetur ad clauſuram. Sed monialis tenetur id facere ex præcepto iure communi indicto cap. illo Periculoſo, de ſtatu regul. in 6. & per conſt. Pij V. Decori: Ergo monialis legitimè egreſſa, ſi, ceſſante cauſa, non reuertitur, tranſgreditur præceptum Papæ, & conſequenter incurrit pœnas contra tranſgreſſores. Quo eodem pacto philoſophandum eſt de ingreſſo legitimè in Monaſteria monialium, ſi, finito negotio, non reuertitur, reus erit tranſgreſſionis præcepti, & conſequenter incurret pœnas tranſgreſſoribus inflictas. Naldus in ſum. verbo Clauſura, num. vlt. & verbo Monialis, nu. 15. Secundò quia, negotio finito, licentia non præſumitur ampliùs legitima. 3. ex fine huius prohibitionis, qui fuit ad tollendam omnem occaſionem monialibus peccandi. Poſſet quidem dici, quòd ſi durante negotio, V. G. durante animæ commendatione, quæ ſolet durare per vnam, aut duas noctes, ſeu durante fabrica Monaſterij, quis cum moniali fornicaretur, dictas pœnas non incurreret, quia hic legitimè ingreſſus eſt, nec tenetur exire, niſi negotio finito.

Naldus

33 Quæres 11. quas pœnas incurrat ingrediēs Monaſteria monialium abſq; licentia.

Trid.

℞. Per Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. incurrere pœnā excommunicationis ipſo facto, qui ſine licentia Superioris in ſcriptis obtenta, Monaſteria monialiū ingreditur. Greg. XIII. in ſua conſtit. quæ incipit, Vbi gratiæ, de qua ſupra nu. 4. excommunicat omnes perſonas cuiuſcūq; gradus, & conditionis, etiāſi Comitiſſæ, & Duciſſæ, quæ ingredi audent monia-

lium

Digitized by Google

lium Monaſteria virtute facultatum à Sede Apoſtolica conceſſarum, & ſibi abſolutionem reſeruat. Excommunicat etiam ipſo facto, vt ſupra, dictus Gregorius omnes Abbatiſſas, & Abbates, eos officijs, quæ habent, priuando, & ad futura inhabilitando, ſi in ſua reſpectiuè Monaſteria quemquam prætextu huiuſmodi licentiarum admiſerint. Excommunicat etiam eodem modo, & priuat, ac inhabilitat idem Pontifex eos, qui ex licentia Superiorum ingrediuntur eadem Monaſteria abſq; vrgenti neceſſitate; quibus pœnis ſubiacere etiam vult moniales, abſq; dicta neceſſitate admittentes. In bulla verò, quæ incipit, Dubijs, quæ emergunt, ponit alias pœnas cõtra Superiores ingredientes, de quibus ſupra num. 4.

34 Quæres 12. an fœmina bona fide intrãs monialium Monaſteria animo profitendi in eo, abſq; vlla Superioris licentia, incurrat pœnam in Trid. poſitã.

℞. Bonam fidem poſſe hanc fœminam excuſare, præſertim, ſi timeat ne ſcientes parentes ingreſſum prohibeant; ceſſante autem bona fide, non vitabit pœnas. Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 74. *Sanchez*

35 Quæres 13. An pœnæ inflictæ à Greg. XIII. in ſua conſt. Vbi gratiæ, incurrantur ab eo, qui ingreditur Monaſteria monialium, non virtute alicuius facultatis, ſed abſq; vlla prorſus licentia.

℞. Certum eſt, hunc incurrere pœnam excommunicationis poſitam à Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 5. *Trid.* quæ tamen nemini reſeruata eſt. Mihi etiam certum eſt, incurrere pœnas inflictas à Greg., eaſq; etiam ſubire admittentes; Nam credendum eſt, Pontifices principaliùs intendiſſe ad vetandum factum, qđ eſt ingredi, quàm illius ſolemnitatem, quæ eſt prætextu licentiarum, & magis impudenter videntur peccare ingredientes ſine licentia, quàm qui illa coperti. Et idem eſt de admittentibus. Atq; ita tenet Nau. comm. 4. de reg. num. 62. verſ. Quarto quod; *Nauarr.* qui ait, hanc fuiſſe mentem Pij V. in ſuo motu proprio

Digitized by Google

prio contra ingredientes Monaſteria virorum prę-textu quarumcumq; licẽtiarum. Et ita ſeruari in prętorio Pœnitentiariæ de ſententia S.D.N. Greg. XIII. Ex profeſſo Beia 1. p. caſ. caſu 3. verſu Hæc omnia; qui ita in tota Italia practicari ait, verſu Nihilominus. Azor. tom. 1. inſtit. moral. lib. 13. cap. 8. q. vlt. Quar. in ſum. verbo Monaſt. monial. pag. 448. Cõtrarium tenent Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 79. & alij apud Quar.

Beia

Azor.

Quarant.

Sanchez

36 Quæres 14. an Regulares, ſtante decreto Congreg. de non accedendo ad Monaſteria monialium, ad colloquendum cum eis, de quo ſupra, num. 6. ſine expreſſa licentia Congreg. peccent mortaliter, ſi ſine dicta licẽtia id faciant; vel etiam non obſeruatis circumſtantijs poſitis in decreto eiuſdẽ Congr. ſub Vrbano VIII. de quo num. 7.

℞. Caſum fuiſſe aliquando dubium; modò tamẽ eſſe clarum: Nam Congreg. anno 1606. die 1. Iulij declarauit in hæc verba. *Attentis narratis, ac dubio præfato maturè diſcuſſo, & examinato, cenſuit, ac declarauit, Regulares accedentes ad Monaſteria monialium contra formã decreti, quo huiuſmodi acceſſus per ſacram Congreg. prohibetur, vltra pœnas priuationis officiorum, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ, incurrere etiam pœnam peccati mortalis*. Refert Lõgus de caſib. reſeru. p. 2. caſu 3. num. 29. Et docet etiam, abſq; iſta declar. Nald. in ſum. verbo Monialis, nu. 17. quod procedit etiam poſt decretum Congreg. ſub Vrb. VIII. modo dicto. Notat etiam Lõgus num. 3. quòd non incurritur peccatum, neq; pœna prædicta propter aliquod verbum cauſa vrbanitatis dictum, dummodò limites non tranſcẽdantur, in quo boni viri iudicio ſtandum eſt, quia paruitas rei in quacumq; materia excuſat à mortali. Nec etiam incurritur, ſi quis Religioſus declaret aliquẽ caſum conſciẽtiæ alicui moniali, cum talis alloquutio ſpeciẽ habeat ſermonis, & exhortationis. Nequè etiam incurrit ille, qui per interpoſitam perſonam loquitur,

Longus

Naldus

Digitized by Google

tur, cum odia ſint reſtringēda. Videatur Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 1. cap. 10. à num. 24. *Suarez*

37 Quæres 15. An Regulares accedentes ad Monaſteria monialium abſq; Epiſcopi licentia, incidant in excommunicationem, quam Epiſcopus propoſuit contra tales.

℟. Non incurrere, ſi habeant priuilegium, vt nō poſſint excommunicari ab Epiſcopis, quale habent omnes Mendicantes, vt videre eſt apud Caſar. verbo Exemptio, nu. 9. 23. & 24. & Feſtum 4. p. ſui sūm. cap. 1. & patet ex bulla 2. Sixti IV. §. 10. Ita Rodriq. tom. 1. q. reg. q. 45. art. 2. fine. Quar. in ſum. bull. verbo Monaſt. monial. pag. 453. Et refert Suar. loc. cit. num. 27. declarationem ſacræ Congreg. datam die 9. Aprilis, anno 1587. in hæc verba. *Regulares adeuntes Monaſteria monialium ſine licentia Epiſcopi incidunt in pœnam excommunicationis, quam Epiſcopus ſuo edicto propoſuit, niſi Regulares illi haberent ex priuilegio, quòd non poſſent excommunicari, & tunc deberent puniri à ſuis Superioribus alia pœna. Qui Regulares ſic excommunicati non poſſunt abſolui à ſuis Superioribus, ſed ab Epiſcopo, qui ſibi hanc abſolutionem reſeruauit.* *Caſarub.* *Feſtus* *Rodriq;* *Quarant.* *Suarez*

38 Quæres 16. ad quem pertineat concedere licentiam adeundi Monaſteria monialium ſecularibus, ſeu alijs eccleſiaſticis ad colloquendum cum eis, quando moniales ſunt ſubiectæ Regularibus.

℟. Congregationem cenſuiſſe, id ſpectare ad Superiores regulares ipſarum monialium, niſi conſuetudo legitimè præſcripta haberet, hanc facultatem concedere pertinere ad Epiſcopum, vel ad Superiorem Regularium, & Epiſcopum coniunctiuè. Ita Quar. in ſum. verbo Monaſteria monial. pag. 453. *Quarant.*

39 Quæres 17. An moniales admittentes aliquem intra clauſuram, incurrant aliquas pœnas.

℟. Si moniales Superiores ſint, incurrere pœnam excommunicationis ipſo facto, & priuationem dignitatis, quam habent, & inhabilitatis ad alia; poſ-

Digitized by Google

ſet tamen excuſari ex inaduertentia, vel etiam negligentia; nam ſolùm fèruntur iſtæ pœnæ cōtra præſumentes admittere, vel facientes ingredi ex præſūptione, quæ temerarietatem magnam dicit. Cęteræ verò moniales, ad quas ex officio impedire non pertinet, non incurrent iſtas pęnas, etiamſi, cū poſſent, non impediuerint; ſecus autem ſi inuitarent, vel aliquo poſitiuo modo illam perſonam facerēt ingredi; quia tunc directè admitterent, Nald. in ſum. verbo Monialis, nu. 16. Sanch. 6. in decal. cap. 16. nu. 96.

Naldus *Sanchez*

40 Quæres 18. Qui violaret clauſuram monialium ingrediendo duos paſſus, & ſtatim reuertendo, incurret ne iſtas pęnas?

℞. Certiſſimum eſſe in omni materia paruitatem materiæ excuſare à peccato mortali; Atq; ita hoc caſu dicendum eſt. Naldus verbo Clauſura, num. 1. Graff. de caſib. reſeru. lib. 1. cap. 5. num. 45. & 1. p. deciſ. lib. 4. cap. 23. num. 15. & idem dicendum eſt de moniali ad dictos paſſus egreſſa. Et ſimiliter de muliere intra virorum clauſuram ingreſſa: Aliter videtur ſentire Sanch. 6. in decal. cap. 16. num. 70.

Naldus *Graffius* *Sanchez*

41 Quæres 19. Quis poterit abſoluere ab excōmunicatione, quam incurrit monialis clauſura egreſſa, ſeu perſona illicitè ipſarum Monaſteria ingrediens, vel fœmina ingrediens virorū Monaſteria, & dictas perſonas admittentes; contra has enim omnes perſonas adſunt excommunicationes Trid. Pij V. & Gregorij XIII. vt patet hic ſupra, num. 3. & 4.

℞. Circa ingredientes Monaſteria virorū iam dixi ſupra in conſtit. 6. Iulij II. à num. 21. Circa monialē egreſſam ait Sanch. 6. in decal. cap. 15. num. 76. Si delictum eſt occultum, poſſe Epiſcopum, per Concil. Trid. ſeſſ. 24. de reform. cap. 6. poſſe etiam cōfeſſores regulares, per priuilegium Pauli III. quo poſſunt abſoluere ab omnibus caſibus Pontifici reſeruatis, exceptis contentis in bulla Cœnæ. Quod idem Paulus nobis etiam conceſſit in quibuſdam anni feſtiuita-

Sanchez *Trid.*

Digitized by Google

ſtiuitatibus, vt patet ex eius conſtit. 2. §. 5. Et dixi in append. tom. 1. Religioſi, etiam poſt decretum ſacræ Congreg. ſub Clem. VIII. de caſibus reſeru. de quo ibi ex profeſſo. Circa inhabilitatem dixi ſupra in conſtit. cit. Iulij II. à num. 23. At verò circa ingreſſum virorum intra dicta Monaſteria monialium ad malum finem, eſt ſpecialis difficultas. Nam confeſſores regulares etiamſi poſſint abſoluere ab omnibus caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, ab hoc tamen non poſſunt abſoluere, quia ſpecialiter reſeruatur in dicto 2. decreto Congreg. quod incipit, Cum autem. Et refert Quar. in ſum. verbo Caſus reſeruati, pag. 200. Et habes in noſtro Religioſo loc. cit. pag. 682. Puto tamen, quòd poſſint Epiſcopi vigore dicti cap. 6. Concilij Trid. quia in dicto decreto eis non adimitur facultas. Quicquid dicat Graff. lib. 1. de caſibus reſeru. cap. 5. num. 17. *Quarant.* *Graffius*

42 Sed dices. Poteritne Prælatus regularis abſoluere ſuum ſubditum, qui monialium clauſuram ad malum finem violauit?

Certè iſte caſus propter atrocitatem mihi ſemper viſus eſt difficilis, & neminem diſcutientẽ vidi. Cú tamen ſupra dixerimus in conſtit. 4. Sixti IV. à nu. 6. poſſe Prælatos regulares abſoluere ſuos ſubditos ab omnibus caſibus, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis in bulla Cenæ, prçter aliquos; Dicendum etiam eſt ab hoc abſoluere poſſe. Neq; obſtat dictum decretum Congreg. neq; bulla Clem. VIII. Quæcumq; quam refert Cherub. tom. 3. bull. in Clem. conſtit. eius 115. pag. 164. Nam loquuntur clarè de poteſtate Regularium in ordine ad ſeculares, cum alioquin certum ſit, poſſe dictos Prælatos regulares abſoluere ſuos ſubditos ab omnibus caſibus, quos ſibi reſeruãt Epiſcopi, à quibus tñ illis locis prohibentur Regulares abſoluere. Si autẽ dictæ cenſuræ ſint deductæ ad forũ contentioſum, quis poterit ab eis abſoluere, vide quæ dico ſupra, in conſtit. 6. Iulij II. num. 21. *Cherub.*

Digitized by Google

CONSTITVTIO VII.

Numerat quadraginta grauamina illata Mendicantibus ab Epiſcopis, & Parochis, à quibus eos liberat, multa loca Concilij Trid. declarando; poſtremò confirmat omnia Mendicantium priuilegia.

PIVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Motiua.

ETſi Mendicantium Ordines, qui ſedulum in vinea Domini quotidie exhibere nõ ceſſant famulatũ, ſummo ſemper ſtudio, etiam dum in minoribus eſſemus, amplexi ſumus, ad ſummi tamen Apoſtolatus apicem, meritis licèt imparibus, diuina fauente clementia, aſſumpti, dum id mente recolimus, facere non poſſumus, quin eos propenſiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro ſuis ſanctis ſtudijs, honeſtiſq; laboribus, proq; ſalute animarum ab Apoſtolica Sede, cuius continuè pacem, & dignitatem Ordines ipſi fortiter tutati ſunt, tam ſpiritualia, quàm temporalia ſubſidia, ornamentaq; acceperint, & accipiant, quibus & ſã-

cta

Digitized by Google

cta ſua officia, ac vitam ſuam regularem facilius, atq; expeditius exequi, & tranſigere poſſint, & cæteræ religioſæ perſonæ, Ordineſq; alij exemplo ipſorum promptiores, alacrioreſq; ad ſua officia perſoluenda reddantur.

§. 1. Hinc eſt, quòd nos attendentes, pleroſq; ex venerab. fratribus noſtris Archiepiſcopis, & Epiſcopis, qui eoſdem Ordines præcipuè tamquã fructiferos in agro Domini palmites & colere, & adiuuare deberent, non ſolùm id exequi negligere, verumetiam, Concilij Trid. decretis in prauum ſenſum retortis, eos, & eorum quemlibet varijs afficere incommodis, & perturbationibus, eorumq; priuilegijs non modicum afferre grauamen conantur. Quidam enim Epiſcopi, vt accepimus, nolunt admittere quoſdam Regulares ad prædicationem etiam in ſuis Eccleſijs faciendam, quamuis de eorum habilitate ad huiuſmodi opus exercendum habeant bonum teſtimonium à ſuis Superioribus. Alij verò volunt, vt nedum ſemel, ſed etiam pluries in anno corã ipſis, vel eorum Vicarijs prædicatores præſententur, ac pro licentia prædicandi, quam non niſi in ſcriptis dare volunt, aliquid quandoq; exigunt. Alij etiam Epiſcopi maximam Regularibus iniuriam irrogare videntur, dum præter ordinem,

Ponit 40. grauamina Mendicantibus illata.

Primum grauamen vide §. 3.

2. Vide §. 4.

3. Vide §. 4.

&

ad veterem conſuetudinem, abſq; ulla ratione quoſdam reijciunt, & quoſdam pro eorum libito admittunt ad prædicationem huiuſmodi haben-
4. Vide §. 4. dam in locis ſuæ Diœceſis. Quorumdam etiam locorum Ordinarij quoſdam Religioſos probos viros, & idoneos, etiam à ſuis Superioribus approbatos, ad confeſſiones audiendas admittere
5. Vide §. 4. nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non ſolùm ſingulis annis, ſed etiam plurièſ in anno in aliquibus partibus eoſdem confeſſores ſibi præ-
6. Vide §. 4. ſentari. In aliquibus verò Oppidis, tam Epiſcopi, ſeu eorum Vicarij, quàm preſbyteri Curati nolunt, vt fratres Mendicantes vocati ad audiendas confeſſiones infirmorum, maximè ſi infirmitas eſt grauis; aut etiam ſanorum in priuatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in ſuis Eccleſijs, aut Monaſterijs, poſſint accedere. Nõ-
7. Vide §. 5. nulli etiam audent confeſſores monialium, qui pleno iure ſubſunt Regularibus, examinare, cum tamen id minimè per Cõcilium decernatur; ſicut & de fratribus, qui ſunt audituri confeſſiones aliorum fratrum. Quidam etiam in aliqui-
8. Vide § 6. bus partibus nituntur aſſerere, ſeu facere, ne quiſquam infra annum poſſit ſacram Euchariſtiam in Eccleſijs Mendicantium recipere, neq; etiam moniales Tertiarias nuncupatas ſuorum Ordinum,

Digitized by Google

Ordinum, vt aliqui aſſerunt, in aliquibus partibus fieri; cum tamen ſolùm in Paſchate quò ad ſeculares dumtaxat, iuxta priuilegia ſummorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorũ eiſdem Ordinibus conceſſa, id obſeruari debeat. Alij verò Epiſcopi, ſeu eorum Vicarij audẽt 9. Vide §. 7.
ad eorum libitum dare licentiam quibuſcumq; quæcumq; Monaſteria monialium, etiã S. Claræ ingrediendi, etiamſi Regularium curæ ſubdita ſint. Quidam verò ſub prætextu exquirendi 10. Vide §. 8.
voluntates puellarum, ante profeſſionem earum volunt eas extrahere à Monaſterijs, & per longum tempus alibi detinere, ipſaſq; puellas, ſeu nouitias de pleriſq; rebus interrogant, neq; neceſſarijs, neq; in decreto Concilij Trid. deſuper contentis, ex quibus non modica poteſt oriri occaſio ſcandali. Alij verò pleriq; noluerunt quoſdã 11. Vide §. 9.
Regulares aliarum Diœceſum ſacris ordinibus initiare, ac etiam à ſui Ordinis Prælatis approbatos admittere nolunt. Aliqui verò ſingulis 12. Vide §. 10.
Dominicis diebus in ſuos parochianos ad ſonum campanæ excommunicationem promulgant, vt non poſſint intereſſe miſſis, concionibus, & diuinis officijs, niſi in propria Parochia. Alij verò 13 Vide §. 10.
in aliquibus partibus in eorum Eccleſijs conciones ſacræ ſcripturæ, & ſermones pro mortuis

haberi

Digitized by Google

haberi nolunt; Et ſi aliquid ipſis relictum fuerit, vt ab ipſis miſſæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur, ipſi ſibi ea vſurpant, dicentes, quòd ipſi ea exequi non poſſunt, quia ipſi sũt
14 Vide §. 10. *paſtores. Alij verò ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & exilij per decennium à Diœceſi pœna inhibuerant, ne miſſæ in eorum Eccleſijs celebrentur in diebus feſtiuis, antequam Rector parochialis Eccleſiæ celebrauerit. Alij etiam nolunt,*
15 Vide §. 10. *vt dum prædicatio in Eccleſia cathedrali habetur, alibi prædicetur.*
16 Vide §. 11. *Ac inſuper in quibuſdam omnem ordinem, & quietem perturbant, dum controuerſias iamdiu ſopitas, & extinctas ſuper præcedentia excitarunt, & vbi nullæ erãt, pepererunt, dum pro arbitrio, & voluntate eorũ hos illis præferre voluerunt.*
17 Vide §. 12. *Quidam etiã Epiſcopi volunt, Regulares à cura animarum excludi, & illam ſolis preſbyteris ſecularibus committi.*
18 Vide §. 13. *Quidam verò quartam funeralium extẽdere volunt etiam ad miſſas, legata, & alia quæcumq; quæ domibus Regularium relinquuntur.*
19 Vide §. 14. *Alij autem volunt quartam partem omniũ eorum, quæ etiam pro ornamento Eccleſiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam, quæ pro victu fratrum relinquuntur.*
20 Vide §. 15. *Aliqui etiam in quibuſdam partibus*

volunt,

Digitized by Google

volunt, vt non ſolùm ius ſepulturæ ſolui conſuetum, quod ſemper ſoluitur, neq; denegatur, ſed etiam omne illud, quod Eccleſijs Ordinum ad eorum libitum partes dant, quando ſepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum Curatis etiam de nouo ſoluatur, inſtanter conantur, impediẽtes, ne aliter corpora defunctorum ad Monaſteria fratrum deferantur; vnde in hoc maximè tam partes, quàm ipſos fratres grauari cõtingit. Aliqui verò etiam ex locis Mendicantiũ, 21 Vide §. 16.
qui curam habent animarum, volunt pro ſeminario decimas exigere, ac in caſu renitentiæ etiã pignus exigunt. Alij autem præfatos fratres, ac 22 Vide §. 16.
moniales ſub eorum cura degentes ſubſidium regium perſoluere cogunt, cum multæ earumdem monialium vix habeãt pro earum victu, & veſtitu neceſſaria vitæ. Alij etiam in quibuſdam 23 Vide §. 17.
partibus pauperes Mendicantes eleemoſynas petere prohibent pro eorum dumtaxat ſuſtentatione, &, ſi inuenerint, eos panem, vel aliquid aliud ſimile amore Dei ſibi collatum portantes, quandoq; ab eis auferre minantur, afficientes graui iniuria, & contumelia. Nonnulli verò 24 Vide §. 16.
Epiſcopi, vel Capitula Canonicorum pauperes Mendicantes, tam fratres, quàm moniales ſuorum Ordinum, tam de redditibus bonorum, ſi

quæ habent, quàm de poſſeſſionibus, vineis, agris, & alijs ſuis bonis quibuſcumq; non ſolùm largitione fidelium ſibi conceſſis, ſed etiam aliàs iuſtis de cauſis ab eis acquiſitis, ac pecunijs emptis, ſibi decimas, ac primitias alijs reſpectiuè ſolue-
25 Vide § 18. *re cogunt. Alij autem auſi ſunt inquirere, & proceſſus facere contrà aliquos Regulares intra clauſtra delinquẽtes, vel de quorum delictis aliqua erat ſuſpicio, non expectata ſuorum Supe-*
26 Vide § 7. *riorum cenſura. Alij verò Epiſcopi monialium Monaſteria ingredi, & illa ingrediendi licẽtias alijs concedere, & aduersùs illas proceſſus formare, ipſorum Ordinum Superioribus irrequi-*
27 Vide §. 7 *ſitis, præſumunt. Aliqui etiam dominium tem-*
28 Vide § 7. *porale ſuper moniales habere prætendunt. Nonnulli verò frequentiſſimè Regulares citant, & iuriſdictioni ſuæ ſubijcere tentant, ac eorũ Conuentus occupant, ipſos expellendo, ac in ipſos*
29 Vide § 19. *iuriſdictionem, vel poteſtatem exercent. Aliqui verò ipſos carceribus abſq; cauſæ cognitione mãcipant, ac manibus, pedibuſq; laborant, vt Regulares Mendicantes ſuæ ditioni ſubijciant, & vſque adeo ſe intromiſerunt in gubernatione Cõuentuum, & in correctionibus fratrum, vt Prouincialibus, & Generalibus nullus amplius vi-*
30 Vide § 19. *deatur relictus locus, aut vlla iuriſdictio. Aliqui*

autem

autem Conuentuum Priores, & Guardianos rationes, & computa facere cum Syndicis Conuentuum huiuſmodi prohibent. Fratres quoque, qui ad Epiſcopos huiuſmodi recurſum habẽt, à Prioribus, & Guardianis præfatis caſtigari, & puniri interdicunt. Inhibent quoque Superioribus Ordinum, ne faciant proceſſus contra fratres, ac in ipſos imperium, & brachium ſeculare exercent. Alij verò ipſos extra clauſtra degentes ſub eorum protectione recipiunt, eoſq; ſic permanere permittunt; eoſq; etiam, inuitis ſuis Superioribus, detinent. Aliqui verò bonorũ ipſorum fratrum, tamquam ad eos, ſi extra clauſtra defuncti fuerint, ſpectantium, poſſeſſionem occupare præſumunt, & ad habitum Religionis reuerſis ſua bona conſignare nolunt. Ac etiam uniones à Sede prædicta, aut aliàs ritè factas de beneficijs eccleſiaſticis impediunt, & ſibi relaxari debere volunt, & contradictores excõmunicationis gladio feriunt. Alij verò, Regulares campanas diebus feſtiuis pulſare, vel eodem tempore, quo ipſi celebrant, miſſas celebrare nolunt. Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quamdam domum regularem, triginta, vel quadraginta ducatos exigere non erubuerunt. Alij verò eos mortuorũ corpora aſſociare; alij autem illos cum Parocho

31 Vide §. 20.

32 Vide §. 20.

33 Vide §. 21.

34 Vide §. 22.

35 Vide §. 23.

36 Vide §. 24.

37 Vide §. 25.

38 Vide §. 15. & 26.

ſimilia munera ſubire non permittunt, niſi maior.
39 Vide §. 27. Canonicorum pars interuenerit. Alij verò mortuorum officia in Regularium Eccleſijs peragi nolunt, niſi cum ipſorum præſentia, & ipſorum moniales, vel alias perſonas, etiamſi in earum funere Parochus interuenire non deberet, ſepelire prohibent, niſi ipſi Parocho priùs certum quid ſolutũ fuerit, & ſi aliquem ipſi ſciuerint in Regularium Eccleſijs ſepulturam elegiſſe, eum, vt dicitur, non ante ad illas deferre ſinunt, quàm ad Parochi Eccleſiam delatum, inibiq; officium
40 Vide §. 28. peractum fuerit. Poſtremò verò teſtamenta ſine preſbyterorum præſentia fieri prohibent, & ſi quid ipſis Regularibus relictum fuerit, id, aſſerentes contra Concilij Trid. Canones eſſe, reuocare omnino procurant.

Declarare Concilia ad Papam ſpectat.

§. 2 Ac propterea volentes præmiſſis, ac alijs ſimilibus exceſſibus, & grauaminibus ex noſtri paſtoralis officij debito prouidere, attendẽtes etiã, illos, qui onus diei, & æſtus tam in prædicationibus, quàm in cæteris ſpiritualibus muneribus quotidie ſuſtinent, niſi etiam aliquantiſper ſubleuentur, facile fore, vt oppreſſi, à ſuis officijs omnino deſiſtant, ne in poſterum eis aliquod inferatur grauamen, Concilij Trid. huiuſmodi decreta, quorum falſa, ſeu minùs vera intelligentia

tia præmiſſa irrepſerunt, quorumq; declaratio nõ niſi ad nos ſpectat, modo, & forma infraſcriptis declaranda cenſuimus.

§. 3 Nos igitur motu proprio, non ad alicuius inſtãtiam, ſed de mera deliberatione, & ex certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine declaramus, Canonem ſeſſ. 24. cap. 4. per quem omnibus Regularibus etiam in ſuorum Ordinum Eccleſijs, contradicente Epiſcopo, prædicationis officium interdicitur, Mendicantium Ordinum fratres huiuſmodi, quando à ſuis Generalibus, vel eorum Miniſtris prouincialibus ad id deputati fuerint, non comprehendere, neq; eos afficere poſſe; immo volumus, quòd in ſuis Eccleſijs, quando eis placuerit, licitè, & abſq; vllo impedimento, vel contradictione, etiã Epiſcopi, niſi ipſe prædicauerit, prædicare poſſint.

Mendicantes poſſint in ſuis Eccleſijs ad ſuum libitum prædicare.

§ 4 Quod verò in ſeſſ. 23. cap. 15. circa confeſſiones à Regularibus non audiendas ſtatuitur, hoc etiam dictorum Ordinum fratres à præfatis ſuis Generalibus, vel Miniſtris prouincialibus ad audiendas confeſſiones vtriuſq; ſexus Chriſti fidelium approbatos, vt præmittitur, minimè comprehendat, ita vt à confeſſionibus audiendis, tam intra eorum Eccleſias, domos, quàm extra minimè prohibeantur, ſuper hoc literas fel. rec. Pauli

Mendicantes poſſunt vbiq; confeſſiones audire.

Pauli Papæ IV. etiam prædeceſſoris noſtri, concedentes eiſdem fratribus Mendicantibus regularis obſeruantiæ poſſe confeſſiones ſecularium perſonarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & Monaſteria ſua, & vbilibet audire, approbando, & de nouo concedendo. Statuimus etiam, quòd ille, qui ſemel in vna Diœceſi admiſſus per Epiſcopum fuerit, ſemper in eadem Diœceſi habeatur pro admiſſo, nec ampliùs examinari, vel præſentari in dicta Diœceſi debeat, tam quò ad prædicationes faciendas, quàm quò ad confeſſiones audiendas: Nec aliquid pro prædictis exigi, vel recipi debeat.

Confeſſores fratrum, & monialium, neq; etiã Lectores examinentur ab Epiſcopis. Quò ad confeſſorés monialiũ vacat p̄ cõſt. 2. Greg. XV. § 4. infra; & etiam quò ad Lectores hic infra, nu. 8.

§. 5 Confeſſóres verò monialium, quæ degunt ſub cura Regularium, ab Ordinario examinari nolumus; quemadmodùm neq; etiam fratres, ſi debeant audire confeſſiones aliorum fratrum, examinari debent. Lectores inſuper ex eiſdem fratribus, & in theologia graduati, qui cum licentia ſuorum Superiorum ad gradum admiſſi fuerint, cum de ipſorum doctrina ambigendum non ſit, tam confeſſiones audituri, quàm prædicationis munus ſubituri, ab Epiſcopis minimè examinentur.

§. 6 Ipſiq; Chriſti fideles ſacramentum Euchariſtiæ, Reſurrectionis Dominicæ feſtiuitate dum-

dumtaxat excepta, ſumere, eiſq; illud per fratres huiuſmodi adminiſtrari valeat, nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut eccleſiarum Rectores præfatos, ſeù alios quoſcumq; (illorum licentia minimè requiſita) etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis, & alijs pœnis cogi, vel cõpelli poſſint, ſeu debeant, etiam decernimus, & declaramus. Et licèt in ſeſs. 25. cap. 12. caueatur, quòd cenſuræ, & interdicta eccleſiaſtica, etiam à locorum Ordinarijs promulgata, mandante Epiſcopo, à Regularibus in eorum Eccleſijs publicari debeant, tamen ſi tempore celebrationis alicuius ex feſtis Sanctorum Ordinum eorumdem, ac alijs feſtiuitatibus iuxta eorumdẽ Ordinum priuilegia Apoſtolica, interdictum huiuſmodi emanauerit, illud in præfatis feſtiuitatibus, & earum octauis ſuſpendimus.

Eucharistiæ ſacramẽtũ miniſtrare poſſunt; & in feſtis ſuorũ Ordinum interdicta ſuſpenduntur. Quò ad Euchar. vide cõſtit. 1. Iul. II. §. 37. nu. 85. Quò ad îterdicta, vide conſt. 2. Sixti IV. à nu 50.

§. 7 *Cumq; inhoneſtum ſit, quemlibet in alienam meſſem falcem inijcere; cumq; monialium Monaſteria non niſi de Epiſcopi, vel Superioris licentia, & in caſibus neceſſarijs aliquis ingredi præſumat, in ſeſs. 25. cap. 5. prohibetur; hoc tantùm in illis Monaſterijs locum habere volumus, quæ Ordinarijs ipſis pleno iure ſubſunt, in quibus in caſibus neceſſarijs ipſi dare licentiam poſſint, & non in alijs Monaſterijs: Ita vt in*

In moniales Superioribus regularib⁹ ſubiectas Epiſcopi nullatenus ſe impediant.

pra-

Digitized by Google

præfatis Monaſterijs; quæ Ordinarijs ipſis pleno iure non ſubſunt, ipſi Ordinarij illa ingredi non poſſint, prout in Regulis earum, ſeu de iure ſtatuitur; & eis aliquos proceſſus aduersùs moniales ipſas, ſeu fratres huiuſmodi propterea, ſeu aliàs, ipſorum Ordinũ Superioribus irrequiſitis, quoquomodo formare, aut facere poſſe omnino prohibemus, ita vt aliquam iuriſdictionem, ſeu aliquod quodcumq; dominium in moniales, & fratres huiuſmodi reſpectiuè habere, exercere, aut exequi nullatenus poſſint, aut debeant; immo illas, & illos omnes ab eorum ſuperioritate, dominio, & iuriſdictione, & poteſtate eximimus, & liberamus, prout eis conceſſum eſt per ſua priuilegia à Sede præfata obtenta. Et ita præfatæ moniales, ac fratres ſint excluſi à ſuperioritate, & iuriſdictione Ordinariorũ reſpectiuè huiuſmodi, vt etiam in illarum, vel illorum Syndicis, aut Procuratoribus deputandis, vel in diſponendis illorũ facultatibus, vel ad alia ſibi non competentia facienda vllatenus non ſe intromittant. Nec etiam Ordinarij ipſos Regulares præfatos citare, & iuriſdictioni ſuæ ſubijcere, ac eorum Conuentus occupare, ipſos ab eis expellendo, ac in ipſos iuriſdictionem aliquam, & poteſtatem exercere, vt præmittitur, aut ipſos carce-

carceribus mancipare, & contra eos aliud facere poſſint, vt ſuæ ditioni ſubijciantur.

§. 8 Volumus etiam quòd puellarum Deo dicãdarum, an ſcilicet coactæ, vel ſeductæ fuerint, examen faciendam, non niſi infra quindecim dies, poſtquam iuxta Concilium Trid. Epiſcopi, vel eorum Vicarij requiſiti fuerint, fieri poſſit; Quibus elapſis, ampliùs in hoc illis ſe intromittere non liceat. Cuius occaſione nec Epiſcopus, nec eius Vicarius intra ſepta Monaſteriorum ingrediantur, ſed ſtent ante cratem ferream. Et interrogationes alias, quàm eas, quas præfatum Concilium Trid. iubet, eis fieri omnino prohibemus. Ac ſimiliter volumus, quòd puellæ, ſeu nouitiæ ipſæ ad alias interrogationes reſpondere minimè teneantur.

Examẽ puellarum Deo dicandarũ quomodò, & quãdo ab Epiſcopis fieri debeat.

§. 9 Seſſione verò 23. cap. 8. Neminem, niſi à proprio Epiſcopo ordinari poſſe ſtatuens, in Regularibus locum non habere omnino declaramus. Ita quòd fratres huiuſmodi præfatos etiam ſacros ordines à quolibet Antiſtite gratiam, & communionẽ Apoſtolicæ Sedis habente, Ordinarij loci minimè requiſita licentia, in locis, ſeu domibus fratrum huiuſmodi, aut alibi recipere poſſint.

Mendicãtes à quocũq; Epiſcopo ordines poſſunt ſumere. Vide ſupra, in conſt. 2. § xii I V. à num 33.

§. 10 Et inſuper ſeſſ. 22. decretum, per quod populum ſæpe ad ſuas Eccleſias, ſaltem Dominicis, & maioribus feſtiuis diebus conuenire debere mo-

Poſſunt ſẽper, & vb q; miſſas celebrare, etiã antequã Parochus celebrauerit.

 net,

Digitized by Google

net, inſequendo, volumus, quòd fratribus Mẽdicantibus huiuſmodi non ſolùm prohiberi non poſſit, ne miſſas, & alia diuina officia faciant in eorum Eccleſijs, verumetiam in quibuſcumq; alijs, vbi celebrari miſſas ſolitum eſt, etiam ipſis non vocatis, ſeu ad id requiſitis, celebrare valeant; Ac etiam quòd conciones, & lectiones ſacræ Scripturæ, & ſermones pro mortuis etiam in Eccleſijs facere, ac eleemoſynas pro celebrandis huiuſmodi miſſis, & alijs diuinis officijs peragendis, ſi eis illas donari, ſeu relinqui contingat, recipere: Necnõ miſſas, & diuina officia huiuſmodi etiam in diebus Dominicis, vel feſtiuis, etiam antequam Rector parochialis Eccleſiæ celebrauerit, celebrare, & facere, & quando eis videtur, etiamſi tunc in Eccleſia cathedrali prædicetur, prædicare, ac etiam quicumq; vtriuſq; ſexus Chriſti fideles totius anni tempore illas, & illa in Eccleſijs fratrum huiuſmodi audire poſſint; Ipſiq; Chriſti fideles vllatenus deſuper moleſtari, aut impediri per locorum Ordinarios, ſeu Rectores parochialium Eccleſiarum, aut alios quoſcumq; vllo pacto, cauſa, vel occaſione non valeãt, ſeu debeant, ſed præfati Chriſti fideles audiẽdo miſſas, et alia diuina officia in Eccleſijs fratrũ huiuſmodi diebus Dominicis, aut feſtiuis, præcepto Eccleſiæ de illis audiẽdis ſatisfeciſſe cenſeantur. §. 11 Con-

Digitized by Google

§. 11 Controuerſias autem omnes de præcedentia, quæ eadem ſeſſ. 25. cap. verò 13. per Epiſcopum terminari mandantur, non niſi durantes per illum dirimi, finitas autem nullo pacto innouari poſſe ſtatuimus.

Controuerſiæ de præcedentia ab Epiſcopis quomodò dirimendæ. Vide ſupra in conſt. 2. Sixti IV nu. 58 & hic īfra, § 29.

§. 12 Cumq; licèt cap. 11. ſeſſ. 25. ſtatuat, quod in domibus virorum, ſeu mulierum, quibus animarum perſonarum ſecularium cura imminet, nulli etiam ad nutum amouibiles inibi deputentur, niſi de Ordinarij conſenſu, ac præuio examine huiuſmodi præcedente, ad curā huiuſmodi admitti poſſe omnino volumus præfatos Regulares.

Regulares poſsūt admitti ad curā animarum ſecularū ſuis Cōuentibus annexam. Vide ſupra in cōſt. 2. Sixti IV. à num 23.

§. 13 Quartam autem funeralium, de qua ſeſſ. 25. cap. 13. nequaquam ſoluere teneantur Monaſteria, quæ à quadraginta annis citra fundata exiſtunt, poſtquam Concilium ipſum loquitur tātùm de Monaſterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt; & vbi ſolui conſueuit, id tantùm ceræ, & aliorū, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad ſepulturam deferuntur, non autem de miſſis, ſeu legatis, vel alijs, fratribus ipſis, ſeu monialibus huiuſmodi relictis, aut aliàs quomodolibet donatis, ſolui debet; ſicq; intelligi Concilij decretum quò ad quartā huiuſmodi ſoluendam debere decernimus. Vbi verò

Quarta funeraliū quomodò ſoluenda.

Digitized by Google

non eſt conſuetudo ſoluendi quartam huiuſmodi, de nullo ſupraſcriptorum ſolui debere declaramus.

Nec etiã tenētur ad quartam relictorũ. Vide in conſt. Pyrrhi, nu 54.

§. 14 Nec ad quartam, ſeu aliam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento Eccleſiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum, quæ dictis Eccleſijs relinqui, vel dari contigerit, etiamſi pro victu fratrum, aut aliàs relinquantur, aliquid contribuere teneantur.

Non poſſunt impediri, quo minus corpora defunctorũ ad ſuas Eccleſias tumulãda deferant.

§. 15 Ac etiam ius ſepulturæ ſolui tantùm conſuetum Curatis, & non aliquid aliud eis ſolui debeat, quamuis partes ad earum libitum Eccleſijs Ordinum huiuſmodi, ſeu eorũ fratribus alia quæcumq; tribuant, ſeu eleemoſynas elargiantur, quãdo ſepeliuntur ibidem corpora mortuorum huiuſmodi. Nec propterea impediri debeant, quin poſſint defunctorum corpora præfata ad eorum Eccleſias tumulanda deferri facere.

Non tenentur ad contributionem pro ſeminario, aut decimarũ, &c. etiam ſi curam animarũ habeant.

§. 16 Inhoneſtum quoque eſſe cenſentes, Mendicantium Ordines ad aliquorum onerum cõtributionem teneri, illos, illorumq; loca, etiamſi curam animarum habeant, ac quæcumq; beneficia illis vnita ad contributionem pro ſeminario, aut decimarum aliquarum ſolutionem, immo illos, & eorum domos, Monaſteria, beneficia, & loca quæcumque, & ab illis quomodolibet dependentia, eorũq; poſſeſſiones, vineas, agros, & prata, ac alia bo-

na

na quæcumq; tam ad ipſos, quàm ad moniales præfatas, etiam largitione fidelium, ſeu aliàs iuſtis de cauſis ab eis acquiſita, ac pecunijs empta, vel aliàs quomodolibet pertinentia minimè teneri, illoſq; & illas à quibuſcumq; decimis, primitijs, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, necnon ſubſidijs charitatiuis, etiam per nos conceſsis, ad quorumcumq; etiam Regum, Principum, & Dominorum temporalium inſtantiam, quacumq; etiã vrgentiſsima, & de neceſsitate exprimenda cauſa, ac etiam alijs quibuſcumq; oneribus, tam ordinarijs, quàm extraordinarijs, etiam ratione fructuum, olerum, virgultorum, lignorum, beneficiorum, & aliarum quarumcumq; rerum, tam pro victu, quàm veſtitu, aut aliàs ſibi neceſſariarũ quomodolibet, etiam auctoritate Apoſtolica nunc, & pro tempore impoſitis, ita vt penitus, & omnino ad alicuius rei contributionem minimè teneantur, omnino eximimus, & liberamus, illoſq;, & illas, ad illos, & illa, etiamſi ſeculares, & aliæ perſonæ quæcumq; in eas exigendi poſſeſsione fuerint, minimè teneri debere volumus; Nec ſub cap. 12. ſeß. 25. cõprehẽdi poſſe, vel debere decernimus.

§. 17 Quod verò de vſu quæſtorum eleemoſynarum auferendo loquitur ſeſſ. 21. capit. 8. id ad Mendicantium Ordines nullo modo referri poße, vel debere.

Mendicãtes poſſunt eleemoſynas quęrere.

debere, etiam decernimus: quin potiùs, cum eleemoſynis huiuſmodi viuere cogantur, eis id facere liberum omnino eſſe declaramus.

Epiſcopi quomodò Regulares notoriè delinquentes punire poſsi. Vide ſupra in conſt. 2. Sixti IV. à nu. 61.

§. 18 *Quoniam verò ex nimia Epiſcoporum ſibi irrogata auctoritate, ipſi perſonas Regulares ſuæ iuriſdictioni ſubijcere omnino ſtudent, ac decreto Concilij præfati ſeſſ. 25. cap. 14. edito, quo cauetur, quòd ſi Regularis intra clauſtra exiſtens, & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandaloſus ſit, termino ab Epiſcopo præfigendo, à ſuo Superiore omnino puniatur; ſin minùs, ab Ordinario delinquens puniri poſsit, confiſi, varijs, indebitiſq; grauaminibus Regulares afficiunt: Ordinarios præfatos aliquid contra Regulares in clauſtris degentes huiuſmodi, quouis prætextu, occaſione, vel cauſa innouare non poſſe, vel debere, nec aliquos proceſſus contra ipſas perſonas regulares formare, aut facere poſſe volumus, niſi propter manifeſtum ſcandalum, & ſuorum Ordinũ Superioribus priùs conſultis, & negligentibus, alioquin omnia, & ſingula contra præmiſſa facta, & geſta, ac facienda in futurum pro nullis, & infectis habeantur.*

Epiſcopi nõ ſe intromittãt in gubernatione Regularium.

§. 19 *Neq; etiam ſe intromittant vllo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione Conuentuum, tam fratrum, quàm monialium huiuſmodi, & illorum correctionibus; ſed omnia iſta, & alia neceſſaria*

Digitized by Google

ceſſaria ad correctionem, & gubernationem fratrum, aut monialium huiuſmodi, eorum Generalibus, ac Miniſtris, ſeu Prouincialibus; vel alijs eorum, aut earum reſpectiuè Superioribus, etiam ratione computa faciendi cum Syndicis Conuentuū huiuſmodi omnino relinquatur, nec vllo modo in prædictis per ſe; vel alios ſe intromittant.

Fratres recurrẽtes ad Epiſcopos à ſuis Superioribus puniantur.

§. 20 Fratres quoque ſi contigerit eos ad huiuſmodi Ordinarios recurſum habere, à præfatis Generalibus, Miniſtris, ſeu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & alijs Superioribus caſtigari, & puniri poſſe, & debere, neque ipſos Ordinarios præfatis Superioribus Ordinum huiuſmodi vllatenus inhibere; Quinimmo præfatos Superiores proceſſus contra fratres ſuos, & moniales huiuſmodi, quando opus fuerit, circa delictorum inquiſitionē, vel caſtigationem facere poſſe decernimus, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Epiſcopi fratres extra clauſtra degentes ſub protectione non recipiant.

§ 21 Inhibemus etiam ipſis Ordinarijs, ne fratres extra clauſtra degẽtes ſub eorum protectione recipiant, eoſq; inuitis ſuis Superioribus, detineant.

Bona fratrum ſecedẽtiũ extra clauſtra & ſine habitu, ad Ordinem, quem profeſſi ſunt, pertine-

§. 22 Prohibemus quoq; eiſdē Ordinarijs, ne aliquomodò ſe intromittant in bonis dictorū fratrū extra clauſtra ſuorum Monaſteriorum pro tempore degentium, ſiue decedentium; & quamuis in

habitu

habitu, ſiue abſq; habitu moriantur, volumus, quòd eorum bona mobilia, & immobilia, ad Ordinem, quem profeſſi ſunt, pertineant, diſponenda iuxta conſtitutiones, ſeu ordinationes præfatorum Ordinum, neque illa Ordinarij præfati occupare præſumant, immo huiuſmodi, & ad habitum Religionis reuertentium bona omnia Monaſterijs ipſis, cum ea, quæ acquirit Monachus, de iure Monaſterio acquirantur, pertinere etiam decernimus.

Epiſcopi vniones nō impediant, & poſſunt Regulares curā animarū ſuis Eccleſijs annexā per ſe ipſos, vel Capellanos ad ſuum nutū amouibiles exercere

§. 23 Ac ipſis Ordinarijs, ne quaſcumq; vniones, etiam perpetuas, à Sede prædicta, vel aliàs, vt præfertur, hactenus factas, & pro tempore faciendas de beneficijs eccleſiaſticis, ſeu illorum fructibus, quin ſuum ſortiantur effectum impediant, omnino etiam prohibemus, & cenſuras eccleſiaſticas, & alias pœnas per eos in cōtradictores pro tempore latas, nullius eſſe roboris, vel momenti ſimiliter decernimus, & declaramus. Inſuper volumus, quòd præfati Regulares, quibus cura animarum eſt, poſſint per ſe ipſos iuxta ſuorum Superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, ſeu Capellanos ſeculares, ipſorum Regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos, & ab Ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, præfatam curam exercere; neq; in eorum deputatione, vel amotione,

ne, neq; alicuius partis fructuum conſignatione pro præfatis Capellanis, ſeu Vicarijs ſecularibus, ſi per tales curam exerceri contigerit, Epiſcopi vllo pacto ſe intromittant.

§. 24 Prohibemus inſuper eiſdem Ordinarijs, ac alijs quibuſcumq; perſonis, ne impediant ipſos fratres, quando eis placuerit, tam in diebus Dominicis, ſeu feſtiuis, aut alijs totius anni temporibus campanas pulſare, & etiam tempore, quo ipſi celebrauerint, miſſas celebrare, necnon mortuorũ corpora aſſociare, & illa per fratres ipſos, quãdo in Eccleſijs ſuis præfatis delata fuerint, abſq; præſentia Rectorum Eccleſiarum huiuſmodi ſepeliri facere, ac officia mortuorum huiuſmodi peragi poſſe, neceſſariamq; præſentiam Rectorum, aut aliorum Clericorum, quin infirmi liberè ſua poſſint condere teſtamenta, minimè eſſe, ac ipſos Regulares legata, aut quæuis alia ſibi in teſtamentis relicta exigere, & obtinere poſſe; neq; aliquod ius in contrarium eſſe decernimus, & declaramus.

Ordinarij nõ poſſunt impedire fratres quocumq; tẽpore pulſare campanas, & miſſas celebrare, &c. Quò ad campanas vide ſup. in cõſt. 26. Leõ. X. §. 15. nu. 32.

§. 25 Licentias verò pro conſtruendis domibus regularibus, quæ 3. cap. ſeſſ. 25. niſi de Ordinarij licentia conſtrui prohibentur, gratis omnino dari, & non niſi legitima ſubſiſtente cauſa, Superioribus explicanda, illas recuſari poſſe.

Licentiã cõſtruẽdi Conuentus gratis dare debent Epiſcopi, quã ſine legitima cauſa negare non poſſunt.

§. 26 Necnon fratres præfatos etiam ſolos mor-

Fratres poſſũt etiã ſoli corpora aſſociare, & mandatum in die Cœnæ facere. Vide hic inf. §. 15. nu. 15. & ſup. in cõſt. 10. Leon. X. §. 2. nu. 1.

tuorum corpora aſſociare, ac mãdatum in die Cœnæ Domini fieri ſolitum, in Eccleſijs, ſeu domibus fratrum cuiuslibet Ordinis prædictorum ſolẽniter facere, & prædicta die prædicare hora, qua eis videbitur, nec per locorum Ordinarios, aut Rectores Eccleſiarum, ſeu alios quoſcumq; probiberi poſſe etiam decernimus, & declaramus.

Officia defũctorum in Eccleſijs fratrũ Parochi facere nõ poſſunt, nec corpora ſepelire abſq; fratribus ad ea ſepeliẽda vocatis Vide conſt. 2. Iul. II. §. 21. n. 57. Vide ſup. in conſt. 4. Sixti IV. num 39

§. 27 *Mandãtes etiam vniuerſis locorum Ordinarijs, ne mortuorum officia agere Rectores parochialium in Eccleſijs ipſorum fratrum contra illorum voluntatem permittant. Ac moniales dictis fratribus ſubditas, vel perſonas ſepulturam in eorum Ecclesijs eligentes, nulla ſoluta Parocho portione, ſepelire, vel, ſi fratres ad mortuorum corpora aſſocianda vocati fuerint, illa abſq. fratrum huiuſmodi præſentia ſepeliri facere audeant, vel præſumant.*

Abrogat vſũ non facienci teſtamenta ſine Parochis.

§. 28 *Cumq; maximè deceat, liberam eſſe cuiuſuis teſtantis voluntatem, prauum illum vſum paruo adhuc tempore, vt præfertur, introductum, per quem teſtamenta abſque preſbyterorum præſentia fieri interdicuntur, omnino abrogamus.*

Ad quas proceſſiones vocati fratres accedere teneãtur.

§. 29 *Poſtremò quod cap. 13. ſeſſ. 25. cautum fuit, quòd omnes ſcilicet tam Clerici, quàm Regulares quicumq; ad publicas proceſſiones vocati, accedere compellantur; id quò ad fratres præfatos,*

de

de illis tantùm proceſſionibus intelligi volumus, ad quas ſecundùm conſuetudinem antiquam locorum ſoliti ſunt accedere; vel quæ pro bono pacis Eccleſiæ, vel pro victoria contra infideles indicuntur. Quod etiam de illis Conuentibus, qui Collegia nuncupantur, minimè intelligi volumus, in quibus fratres ſub arctiori clauſura degunt; ita vt nec in choro cantent, nec ad mortuos accedant; ſed tantùm ſtudijs, & lectionibus vacent.

§. 30 Præterea ſi fortè inter Epiſcopos, vel Collegia, aut Capitula, vel alias quaſuis perſonas, & præfatos fratres, ſeu moniales, aut eorũ aliquos ſuper præmiſſis, vel aliquo eorum coram quocumq; ſeu quibuſcumq; iudicibus, etiam cauſarũ Palatij Apoſtolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus, tam in Romana Curia, quàm extra eam vbilibet, lis, ſeu lites reſpectiuè pendeant, nos litem, ſeu lites, & cauſam, vel cauſas huiuſmodi ad nos aduocamus, ac illam, & illas, quarum ſtatum, ac nomina, & cognomina iudidicum, & collitigantium præſentibus haberi volumus pro ſufficienter expreſſis, caſſamus, & extinguimus, ac partibus ipſis perpetuum ſilentium deſuper imponimus. Extinguit lites ſuper dictis pẽdentes.

§. 31 Ac inſuper, vt faciliùs præmiſſa omnĩa illibata perſiſtant, omnia, & ſingula priuilegia, Cõfirmat omnia priuilegia Mendicantiũ.

immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, diſpenſationes, fauores, & gratias, quæ decretis Concilij Trid. aliàs, quàm vt ſuperius eſt dictũ, cõceſſum, & declaratum, non contrarientur expreſsè, eiſdem fratribus, necnon monialibus quibuſcumq; & ſororibus tertij Ordinis prædictorũ Ordinum reſpectiuè, Ordinibus, ac illorum Eccleſijs, domibus, & perſonis etiam viuæ vocis oraculo, in genere, vel in ſpecie, tam per recolendæ mem. Eugenium IV. Sixtum IV. Leonem X. Paulũ III. ac dictum Paulum IV. & Pium etiam IV. quàm alios quoſcumq; Romanos Pontifices etiam prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem eamdem quomodolibet conceſſa, confirmata, & innouata, necnon noſtras, & prædeceſſorum noſtrorum, ac alias quaſcumq; deſuper confectas literas, quarum omnium tenores, ac eorumdem prædeceſſorum noſtrorum nomina, & alia de neceſſitate exprimenda, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, etiam præſentibus pro ſufficienter expreſſis haberi volumus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illiſq; perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruari debere, ac fratribus, Superioribus,

rioribus, & perſonis Ordinum huiuſmodi, necnon alijs quibuſcumq; quos illa concernunt, ſuffragari debere, ſeu poſſe volumus. Necnon priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, diſpenſationes, exemptiones, fauores, & gratias, tam ſpirituales, quàm temporales, modo, & forma, quibus conceſſa ſunt, etiam per viam communicationis, et extenſionis actiuè, & paſſiuè inter ſe, & alios quoſcumq; Ordines reſpectiuè de nouo concedimus, illaq; omnia, & ſingula ad domos, & loca quæcumq; dictorum Mendicantium Ordinum, & monialium quarumcumq; ac ſororum de tertio Ordine nuncupatarum in Cõgregatione viuentium dictorum Ordinum, vt præfertur, hactenus recepta, & in poſterum recipienda: Necnon eorum perſonas, & bona, etiamſi priuilegiorum, & aliarum gratiarum præfatorum authentica originalia propter temporis antiquitatem, vel varias Vrbis ruinas deperdita exiſtant, dummodò de eis aliàs legitimè conſtet, extendimus, & ampliamus.

§. 32 Et ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumq; iudices, & perſonas quauis auctoritate fungentes, etiam Cardinales, & Auditores præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, Decretum irritans

tate,

tate, & a uctoritate, iudicari, & definiri debere, necnon quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Cõmiſſarios deputat.

§. 33 Quocirca dilectis filijs noſtris Prædicatorum Cardinali Protectori, & S. Hieronymi Generali Ordinum, ac Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ etiam generali Auditori, nunc, & pro tempore exiſtentibus per Apoſtolica ſcripta motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorumdem fratrum, aut monialium, vel alicuius eorum fuerint deſuper requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes, & in eis contenta huiuſmodi firmiter obſeruari, ac ſingulos, quos literæ ipſæ concernunt, pacificè frui, & gaudere; non permittentes, eos, vel aliquem eorum deſuper contra præſentium tenorem per quoſcumq; etiam locorum Ordinarios quomodolibet indebitè moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo,

legitimiſq;

Digitized by Google

legitimiſq; ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus, aggrauando, & interdictum eccleſiaſticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

§. 34 Non obſtantibus præmiſſis, & alijs Apoſtolicis, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Epiſcopis, vel quibuſuis alijs perſonis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibus & alijs decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſimili, ac aliàs quomodolibet conceſſis, approbatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi pro illorũ ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo Cõtrarijs derogat.

ad

ad verbum, nil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus. Necnon omnibus illis, quæ in literis confirmationis, & innouationis priuilegiorum eorumdem, aliàs per eoſdem Paulum IV. & Pium etiam IV. prædeceſſores noſtros prædictos Ordini fratrũ Minorum huiuſmodi conceſſorum conceſſum eſt, non obſtare, contrarijs quibuſcumq;. Aut ſi locorum Ordinarijs, vel quibuſuis alijs communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas, Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

Pro intelligẽtia huius clauſulæ Aut ſi &c. Vide cap. Ne aliquis, de priu. in 6.

§. 35 Et quia difficile foret, earũdẽ præſentiũ literarũ notitiam ad quaſcũq; perſonas peruenire, & vbiq; illas præſentare, etiam motu, & ſcientia ſimilibus volumus, & decernimus, quòd transſumptis earumdem præſentium literarum, etiam per impreſſionem factis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, aut ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillatis, quemadmodum adhiberetur præſentibus

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

literis

Digitized by Google

literis originalibus, ſi præſentarentur, vbiq; adhibeatur, tam iudicio, quàm extra illud, plena, & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominũ liceat, &c. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incar. Dom. 1567. 17. Kal. Iunij, Pontif. noſtri anno 2.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOto 1. quòd iſta cõſtitutio variè proponitur à Doctoribus quò ad ordinem ipſum materialem. Ego in hoc ſequutus ſum Cherub. qui mihi viſus eſt diligens auctor, & qui bullas emendatiores alijs proponit, vtpotè qui Romæ, & huic rei in ſpecie ſtuduerit, & qui vltimò, viſis alijs, ſcripſit. Quod admonendum eſſe cenſui, ne quis Paſſar. Rodriq. & Quar. legẽs, meo marte me illã peruertiſſe ſuſpicetur.

2 Noto 2. communiter teneri, iſtam conſtit. Pij V. cum alijs concernentibus Regularium priuilegia, fuiſſe reuocatam per conſtit. Gregor. XIII. quæ incipit, In tanta. & eſſe reductam ad terminos priuilegiorum ante dictam bullam Regularibus conceſſorum, & Concilij Trid. decreta. Sed dicunt alij, quòd dicta conſtitutio In tanta, non fuit ſufficienter promulgata, nec in praxi recepta. Ita Henriq: lib. 7. de indulg. cap. 24. nu. 8. Thomas à Ieſu de procur. omnium gent. ſal. lib. 12. cap. 8. tit Sequitur collectio, pag. 847. verſu Nec ſolùm in foro interiori. Apertiſſimè Llamas 1. p. meth. cap. 7. §. 6. qui ſic ait. *Henriq. Th. à Ieſ.* *Llamas*

Bullam, ſiue motum proprium Greg. XIII. dictum numquam fuiſſe publicatum, neque in praxi receptum quò ad forum conſcientiæ, affirmat pius, & doctus Nauarrus eiuſdem Gregorij XIII. Pœnitentiarius, & Conſultor, manual. cap. 27. fine. Cum enim præmiſiſſet cap. 21. num. 5. quòd in fine cap. 27.

motum proprium Gregorij XIII. poneret, dicit, quòd nondum ille motus proprius exierat, neq; publicatus fuerat anno 1587. cum decretus fuerit anno 1572. Pontific. Greg. anno. 1. vt ex literis, quæ nunc circumferuntur, conſtat. Quod vt clariùs conſtet, affero verba ipſa Nauar. deſumpta ex manuali impreſſionis de anno 1588. vbi c. 27. fine ait. *Quoniam vero in cap. 21. num. 5. promiſimus inſerere hic tenorem cuiuſdam bullæ fel. rec. Pij V. & moderationis eius, de quibus in ſubiecta Gregorij XIII. bulla, ſi exiret interea, quæ quia non exiuit, ſolam hanc illius ſummam ſubijcimus.* Et ſubijcit bullam Greg. XIII. In tanta, quam referunt Quar. in ſum. bull. verbo Priuileg. Regul. pag. mihi 539. Cherub. tom. 2. bull. in Greg. XIII. conſt. eius 9. pag. mihi 370. ſub data 1572. Kalen. Martij. Ex quibus conſtat, quòd, cum iſta moderatio facta fuerit anno 1572. ſi anno 1588. nondum exierat, nec erat publicata, vt colligitur ex verbis Nauarri, non potuit ampliùs ſub nomine Greg. exire, neq; publicari, cum dicto anno 1588. iam eſſet vita functus Gregorius, & regnaret Sixtus V. eius ſucceſſor. Vnde, cum non conſtet, ab alijs Pontificibus fuiſſe ſufficienter publicatam, nullo modo obligabit, cum de eſſentia legis ſit, vt promulgetur; cap. In iſtis, §. Leges, d. 4. Tanta tamen ineſt auiditas in pectoribus aliquorum priuilegia Regularium exoſſandi, vt inde putem proueniſſe, quòd dictam bullam, decretam quidem à Gregorio, ſed propter legitimas rationes à ſanctiſſimo, & doctiſſimo Pontifice non promulgatam, diuulgauerint.

Nauarr. *Quarant.* *Cherub.*

3 Noto nihilominus 3. quòd etiam dato, quòd dicta bulla fuerit ſufficienter promulgata, vt communiter creditur, dubitatur, an ſit ſolùm reuocata quatenus concedit aliquid, quod eſt contra Concilium Trid. an verò ſit omnino reuocata, ita vt, etiamſi concederet aliquid, quod non eſſet contra Conciliũ, tamen illud poſt dictam reuocationem nihil valeret. Et dico, quòd tantùm reuocat ea, quæ Pius V. Regularibus

laribus conceſſerat contra Concilium Trid. Ita Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 8. art. 9. fine; & q. 43. art. 7. & q. 39. ar. 2. Mirand. to. 2. man. q. 48. art. 7. Sāch. 5. in decal. cap. 4. nu. 16. Thomas à Ieſu de conuerſ. omn. gent. lib. 12. tit. Sequitur collectio, pag. 846. Molf. 2. p. ſum. tract. 13. cap. 9. nu. 30. qui ait, ita fuiſſe declaratum ex ſacra Cõgreg. Concilij, & conſtat ex his, quæ dico hic infra, num. 8. fine, & nu. 25. Et ad minus dicta conſtit. In tanta, declarationes Concilij, quæ in hac conſtit. continentur, vtpotè factas à doctiſſimo, & ſanctiſſimo Pontifice, nullo modo reuocauit. *Rodriq.* *Miranda* *Sanchez* *Th. à Ieſ.* *Molfeſius*

§ II. & III.

4 NOto 1. quòd Papa vult ſubleuare Mendicãtes à prædictis grauaminibus. Ex quo collige, quòd ſi Mendicantes erant grauati, neceſſariò id erat, quia Epiſcopi illorum priuilegia obſeruare nolebant; alioqui enim in quo poterant grauari? exemptus enim in tantum ordinario Prælato nõ ſubditur, in quantum priuilegio à Superiore conceſſo ſe defendit. Quare videtur ſequi, quòd iſta conſtitutio nihil de nouo conceſſerit, ſed tantùm ius antiquum Mendicantibus ab alijs Pontificibus cõceſſum conſeruauerit, & dubia circa illud, Canones, & priuilegia emergentia declarauerit. Vnde etiam ſecundùm illos, qui dicunt conſtit. Gregorij XIII. In tanta, relinquere Mendicantes in ſtatu, quo erant ante hanc conſtitutionem, clarè patet, quòd ſolùm per dictam moderatoriam Gregorij reuocantur ea, quæ contra Trid. fuerant Mendicantibus conceſſa. Quod etiam fecerat ipſum Trid. ſeſſ. 25. de regul. cap. 22. *Trid.* & Pius IV. per ſuam conſtit. In Principis Apoſtolorũ, quam refert Cherub. tom. 2. bull. in Pio IV. conſtit. *Cherub.* eius 94. pag. 136.

Digitized by Google

5 Noto 2. quòd Mendicantes portant onus diei, & æſtus, tam in prædicationibus, quàm in cœteris ſpiritualibus muneribus; ac proinde tamquam palmites fructiferi in agro Domini colendi, & adiuuandi eſſent, vt vberiores in dies fructus producerent.

6 Noto 3. quòd Epiſcopi falſa, ſeu minùs vera intelligentia Concilij Trid. decreta in Mendicantiũ priuilegiorum grauamen interpretabantur: Vnde Pontifex, ad quem ſpectat Canones iuridicè interpretari, vt hic patet, & habetur in cap. Venerabilẽ, qui filij ſint legitimi: Concilij Trid. decreta in prauum ſenſum contra Regulares retorta, ſecundùm veram intelligentiam declarat; Vnde cõfirmo quod dixi num. 3. has declarationes non reuocari per conſtit. Gregorij In tan. Nam ſi reuocaret, concludendum eſſet, quòd doctiſſimus, & ſanctiſſimus Pontifex Pius non bene fuiſſet Concilium interpretatus, & ideo illius interpretationes, tamquam contra Cõcilij mentem, fuiſſe per Gregorium reuocatas; Quod non videtur dicendum.

7 Noto 4. quò ad §. 3. quæ dico ſupra in conſtit. 2. Sixti IV. à nu. 21. Et adde, quòd idem Pontifex Pius in ſua conſtit. declaratiua huius, quæ incipit, Ad hoc nos Deus, §. 8. quam refert Cherub. tom. 2. bull. in Pio V. pag. 234. ait; *Et inſuper, quòd fratres dicti Ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Eccleſijs, quando eis placuerit, etiam quòd in cathedrali Eccleſia, (non tamen ab Epiſcopo met) prædicetur, liberè, & licitè, abſq; aliquo impedimento, ſiue etiam ipſius Epiſcopi contradictione, & abſq; eo quòd coram dicto Epiſcopo ſe non præſentauerint, nec eidem licentiam muneris prædicationis huiuſmodi exhibuerint, & ab eodem Epiſcopo benedictionẽ, vt præfertur, non obtinuerint, prædicare, & munus prædicationis huiuſmodi exequi.* Hæc tamen declaratio moderanda eſt ad formam conſtit. Gregorij XV. Inſcrutabili, infra in Gregorio, conſtit. eius 2. §. 8. quòd nimirum teneantur dicti Regulares benedictionem ab Epiſco-

Cherub.

po

po-petere, quam tamen obtinere neceſſe non eſt, vt dictum eſt in conſt. 2. Sixti IV. loc. cit. Quòd ſi non petierint, poſſunt ab Epiſcopo tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato puniri.

§. IV.

8 VIde quæ dico ſupra in conſtit. 2. Sixti IV. §. 11. à nu. 41. & conſtit. 26. Leonis X. §. 7. num. 14. Et nota, quòd approbat conſtit. Pauli IV. quæ incipit, Cum ſicut exponi, quam refert Rodriq; in bull. in Paulo IV. conſtit. eius 3. in qua concedit, quòd fratres poſſint ſacramentum confeſſionis, tam intra eorum Eccleſias, quàm extra, etiam in domibus infirmorum miniſtrare. Et aduerte etiam, quòd idem Pontifex hanc conceſſionem moderauit quò ad confeſſorum pro ſecularibus approbationem, per ſuam conſtitut. quæ incipit, Romani Pontificis, quam refert Cherub. tom. 2. bull. in Pio V. conſtit. eius 133. pag. 345. vbi ſic habet; *Declaramus, decretum Concilij Trid. ſeſſ. 23. cap. 15. de approbatione Regularium audiendis confeſſionibus ſeculariũ præpoſitorum ab Epiſcopis ſacienda, obſeruari debere in omnibus Regularibus quorumuis Ordinum, etiam Mendicantium, etiã ſub regulari diſciplina viuentibus, etiamſi ſint Lectores, aut in theologia, etiam de Superiorum licentia, graduati, vel promoti, vel à ſuis Magiſtris generalibus, vel prouincialibus Miniſtris ſecularium confeſſionibus audiendis expoſiti. Volumus tamen, eos, qui ſemel ab Epiſcopo in Ciuitate, & Diœceſibus ſuis, prævio examine, approbati fuerint, ab eodẽ Epiſcopo iterum non examinari; Ab Epiſcopo autem ſucceſſore pro maiori conſcientiæ ſuæ quiete examinari de nouo poterunt.* Circa quod adeſt etiam declaratio ſacræ Congreg. quam habes ſupra in conſtit. 2. Sixti IV. num. 41. ex qua conſtat apertè id, quod dixi num. 3. nimirum hanc conſtitutionem non eſſe reuocatam, niſi qua-

Rodriq;

Cherub.

Trid.

tenus

Digitized by Google

tenus determinat aliquid contra Concilium Tridentinum.

§. VII. & VIII.

9 NOta quò ad §. 7. quæ dico ſupra in conſtit. 6. huius Pontificis, q. 7. num. 29. Quò ad illud, quòd Epiſcopi non poſſint ſe intromittere in diſponendis monialium facultatibus, nota, quòd Greg. XV. in ſua conſt. 2. §. 5. voluit, quòd adminiſtratores dictarum facultatum ſint obligati ſingulis annis rationem ſuæ adminiſtrationis reddere Epiſcopo loci.

10 Aduerte quò ad §. 8. quòd hic determinata ſunt in ſuo robore; vt etiam dicit Zerola 1. p. prax. verbo Monialis, nu. 1. Solùm inuenio, per declarationem Congreg. quam refert ibid. idem Zerola, additum, quòd Epiſcopus habēs cauſam iuſtam, vel certam ſuſpicionem, quòd ſtando puella intra Monaſterium, non liberè ſuam voluntatem manifeſtabit, poterit illam examinare in Eccleſia Monaſterij exteriori, vel in alia proxima, præſentibus duabus matronis, ætate grauibus, & honeſtis, & illæ duæ matronę non debent eſſe conſanguineæ, vel coniunctæ puellæ. Quod idem agendum eſt, antequam dicta puella iam induta habitu monachali, ſolemniter profiteatur. Et idem Zerol. ibid. ad 14. refert aliam ſacræ Congreg. declarationem, in qua dicitur, bis eſſe explorandam voluntatem puellæ, & antequam ſuſcipiat habitum, & antequam profeſſionem emittat, & hoc ab Epiſcopo, vel eius Vicario, iuxta decretum Trid. ſeſſ. 25. cap. 17. de regul. Declaratio autem ita habet. *Primum moniales ſubiectæ iuriſdictioni Regularium exemptorum, ſi ſine licentia Ordinarij egreſſæ fuerint è Monaſterijs, debent ipſæ, & earum Superiores, de quorum licentia de Monaſterijs egreſſæ fuerint, per cenſuras eccleſiaſticas, & alia*

Zerola

Trid.

Digitized by Google

alia iuris remediis ab eorum Ordinario puniri, non obſtantibus quibuſcumq; priuilegijs, &c. Secundum, ſi Superiores earumdem monialium alicui monialium habitum dederint, antequã ab Ordinario examinata fuerit, contra decreta ſacri Concilij Trid. faciunt. Tertium item, ſi prædictæ moniales profeſſionẽ emiſerint, antequam iterum ab Ordinario examinentur, contra eiuſdẽ Concilij decreta faciunt. Quartũ, quòd, caſus ſi euenerit, tenetur Ordinarius explorare voluntatem earum, quæ habitum tantùm ſusceperint, antequam in Religione profiteantur. Quintum, ab illis verò virginibus ſacris, à quibus non modò habitus eſt ſusceptus, ſed iam facta eſt profeſſio, & ſi examinatæ non fuerint, tamen ab eis nihil ſciſcitari debet Ordinarius, ſed eas permittere in ſuo ſtatu manere. Sextum, & prout à Concilio Trid. ſtatuitur, in Abbatiſſas, & Præfectas animaduertere poteſt, debetq; idem Ordinarius; & debeant etiam moniales, & earum Superiores moneri, ne vllis virginibus ſacrũ habitum, ac multò minùs patiantur in Religione profiteri, niſi prius earum voluntas perſpecta, & explorata ſit ab eodem Ordinario, quo facto, contrafacientes poterit idem Ordinarius coercere, non ſolùm pœnis à Concilio Trid. ſtatutis, & præſcriptis, ſed etiam eccleſiaſticis cenſuris, & alijs iuris remedijs, non obſtantibus quibuſcumq; priuilegijs, &c.

§: X.

11 QVò ad id, quod dicitur, fratres celebrare poſſe miſſas, &c. & quòd fideles ſatisfaciãt, &c. vide quæ dico ſupra in conſtit. 21. Leonis X. num. 1. Quò ad prædicationes vide hic ſupra §. 3. Quò ad id verò, quod dicitur, Mendicãtes celebrare poſſe miſſam, etiam antequam Rector parochialis celebrauerit in diebus feſtiuis, aduerte, quòd inter quædã dubia miſſa à Curatis Bononienſis Diœceſis ad Congregationem Concilij, adeſt etiam declaratio huic priuilegio conformis. Et quoniam hæ declarationes ſunt multùm vtiles ad tollẽdas quampluri-

Digitized by Google

plurimas lites inter Mendicantes, & Rectores parochialium Eccleſiarum, ideo has omnes hic inſerendas cenſui eo modo, quo ſunt impreſſæ.

DICHIARATIONI.

Della ſacra Congregatione dell'illuſtriſs. & reuerendiſſimi Signori Cardinali interpreti del ſacro Cōcilio di Trento, riceuute da Roma dall'illuſtriſs. & reuerendiſs. Signor Cardinal Ludouiſio Arciueſcouo di Bologna, e Prencipe, alli 2. di Luglio, 1620.

ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. Signori.

I Curati della Città, e Dioceſe di Bologna ſupplicano humilmēte le Signorie voſtre illuſtriſſime à fare loro gratia di determinare, ſe li frati, che hanno Chieſe non curate dentro le loro Parochie, poſsano fare li infraſcritti atti, per prouedere alle controuerſie, che naſcono ſpeſſo trà di loro. 1. Annunciar le feſte, & digiuni all'altare nella celebratione della meſſa 2. Raccogliere le offerte, & dar la pace al popolo alla meſſa. 3. Portar piuiale, ò ſtola per la Parochia fuori della Chieſa, ò clauſtro. 4. Quando ſono chiamati alla ſepoltura di qualche morto, ſe habbiano d'andare alla caſa del morto, ò traſferirſi alla Chieſa parochiale, doue ſi raduna il Clero, ò pur aſpettare per la ſtrada. 5. Celebrare la prima meſſa nella loro Chieſa auanti quella del Curato. 6. Publicare frà la meſſa li ordini del Signor Cardinale Arciueſcouo, i matrimonij, & altro, che occorra. 7. Predicare nelle loro Chieſe l'Auuento, la Quareſima, & frà l'anno, quando ſi predica nella Chieſa parochiale. 8. Portar fuori delle loro Chieſe, ò clauſtri piuiale, ò ſtola quando fanno le proceſſioni del loro Ordine, ò del cordone, ò della centura, ò del roſario. 9. Riceuere nelle loro Chieſe le donne alla purifi-

catione

Digitized by Google

zatione doppo il parto. 10. Morendo fratri, com'auuiene alle volte, & in particolar de Canonici Regolari Lateranenſi fuori del Monaſtero in caſa de loro parenti, & hauendo i Curati amminiſtrati loro i ſantiſſimi Sacramenti, ſe poſſano i loro Superiori farli portare di notte alla loro Chieſa ſenza dirne coſa alcuna al Curato, & ſenza darli le raggioni parochiali. 11. Quādo muore alcun loro Superiore, ò Maeſtro, ò Teologo collegiale in Conuento, ſe poſſano farlo portar per la Città per diuerſe Parochie, e per la piazza con muſiche, & riti ſtraordinarij, & metterli anche il piuiale ſenza interuento del Curato. 12. Eſſendo publicato vn ordine generale dal Signor Cardinal Arciueſcouo, che niuno laſci celebrar meſſa à preti foraſtieri, sēza prima vedere, che ne habbiano hauuta licenza da ſua Signoria illuſtriſs. ò dal ſuo Vicario generale, ſe li frati ſiano tenuti ad oſſeruarlo. 13. Se poſſano racorre grano, vua, legne, & ſimili altre coſe, prima che il Curato habbia raccolto le ſue primitie. 14. Se poſſano benedir le caſe nella Dioceſe la ſettimana ſanta, eſſendo queſto vfficio del Curato, come ſi legge nel Rituale Romano nono.

15 Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Trid. interpretū ad ſingula capita ſuperiùs propoſita hunc in modum reſpondit, videlicet.

Ad 1. Regulares non prohiberi dies feſtos, & ieiunia in ſuis Eccleſijs annunciare.

Ad 2. Reſpondit poſſe, dummodò à perambulationibus per Eccleſiā, ac ſimilibus eleemoſynarū extorſionibus abſtineant.

Ad 3. Non poſſe.

Ad 4. Debere ad parochialem Eccleſiam accedere, vbi Clerus congregari conſueuit.

Ad 5. Prohiberi non poſſe, quominùs miſſa in Eccleſijs Regularium celebretur ante miſſam parochialis Eccleſiæ.

Ad 6. Non poſſe publicare matrimonia.

Ad 7. Poſſe petita tamen benedictione ab illuſtriſſimo Archiepiſcopo.

Ad 8. Non licere Regularibus huiuſmodi proceſſiones facere extra Eccleſias, & ambitum illarum.

Circa proceſſionem autem Roſarij refert Feſtus in *Feſtus*

conſt. ſui Ord. p. 1. cap. 23. declar. Congreg. qua declaratur, poſſe dictã proceſſionem fieri per totam Ciuitatem, ſi ita habeat conſuetudo à decem retrò annis ſeruata, in quatuor feſtiuitatibus B. M. nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, & Aſſumptionis.

Ad 9. Regulares non prohiberi in eorum Eccleſijs mulieres poſt partum ad purificationem admittere.

Ad 10. Regulares extra clauſtra decedentes poſſe ad eorum Eccleſias deferri, etiam Parochis inconſultis.

Ad 11. Non poſſe.

Ad 12. Non licere Regularibus in ſuis Eccleſijs ad celebrandum admittere presbyteros ſeculares contra prohibitionẽ illuſtriſs. Archiepiſcopi.

Ad 13. Non eſſe id prohibitum Regularibus.

Ad 14 Non poſſe. Hor. Card. Lancellottus. locus † ſigilli. in Bologna per Vittorio Benacci Stampator Archiepiſcopale.

§. XIII.

14 VIde quæ dico ſupra in conſt. Pyrrhi, §. 12. à num. 54. Et nota huius §. declarationẽ in conſtit. huius Pontificis, Ad hoc nos Deus prætulit, §. 10. quam Cherub. in Pio V. pag. 234. vbi ait, *Quartam autem funeralium quò ad domos, ſiue Conuentus, & Monaſteria ipſius Ordinis tempore dicti Concilij Trid. ante 40. annos fundata, & erecta, & ratione illorũ, vbi conſuetudo illã ſoluendi tantùm extitit, ac de ceris, & alijs, quæ deferuntur iuxta cadauer, dũ ad ſepulturã defertur, nõ autẽ de alijs quibuſuis, eiſdẽ fratribus, ſeu monialibus, aut eorũ domibus, Conuentibus, Monaſterijs, Eccleſijs, & locis, etiam pro funeris, ſiue anniuerſarij, aut miſſarum celebratione donatis, legatis, ſiue aliàs quomodolibet largitis, & vbi duæ quartæ forſan ſolui conſueuerint, vna ſcilicet parochiali Eccleſiæ, alia verò Epiſcopo, ſiuè cathedrali, aut collegiatæ Eccleſiæ, ſiue Canonicis, & Capitulo eiuſdem vna tantùm, ſcilicet Epiſcopo: Vbi verò conſuetudo illam ſoluendi non fuit, ſiue domus, Conuentus, &* Cherub.

Mona-

Digitized by Google

Monaſteria dictorum fratrum, & monialium poſt 40. annos erecta, ſiue fundata fuerint, nequaquam, nec vllo modo ſoluere, ſeu tradere. Omnem aliam præmiſſis contrariam conſuetudinem, ſiue morem harum ſerie caſſantes, & extinguentes: Ac omnibus, & ſingulis, quorum intereſt, deſuper perpetuum ſilentium imponentes.

§ XV.

15 NOta eiuſdem Pontificis huius §. declarationem in conſtit. cit. Ad hoc nos Deus, §. 9. vbi ait. *Necnon fratres ipſi quæcumq; corpora defunctorum, qui ſe in eorum Eccleſijs ſepeliri ordinauerint, vel ſi à defunctorum hæredibus, ſiue curam funeris habentibus vocati fuerint, ipſorum fratrum Cruce eleuata, etiam ſine dictorum Canonicorum, ac capitularium perſonarum, necnon Curatorũ, vel aliorum preſbyterorum interuentu, ex ipſorum defunctorũ domibus leuare, eaq; accipere, & aſſociare, ac ad ipſorum fratrum Eccleſias directè deferri, & in eorum Eccleſijs (non tamen tempore interdicti) ſepeliri facere, ſaluo dũtaxat iure parochiali: Nec fratres ipſi ad alterius cuiuſuis contrariæ conſuetudinis, vſus, ſiue moris obſeruationem teneri, vel ſuper præmiſſis à quoquam quauis auctoritate moleſtari, ſeu perturbari poſſint, vel debeant.* Hæc tamen moderanda ſunt iuxta dicta ſupra in conſt. 26. Leonis X. §. 10. nu. 20. ſi ſcilicet, requiſito Parocho, venire expreſsè recuſauerit.

§: XVI.

16 VIde ſupra in conſtit. 1. Iulij II. §. 33. & in conſtitut. eius 2. §. 30. à numer. 123. Et attende aliam declarationem eiuſdem Pij in conſtit. ſæpius cit. Ad hoc nos Deus prætulit, §. 11. vbi ait; *Minùſq; fratres, & moniales ipſi ad aliquorum onerum realium, vel perſonalium, etiam ratione eorumdem*

Digitized by Google

domorum, ſeu Conuentuum, Monaſteriorum, Eccleſiarum & locorum, ac quorumcumq; beneficiorum eiſdem vnitorum, etiamſi, vt præfertur, curam animarum habeant, contributionem, ſiue ſolutionem, etiam pro ſeminario, & decimarum quarumcumq; aut cuiuſcumq; ſubſidij, etiam charitatiui, & triennalis nuncupati, nunc, & pro tempore per nos, & quoſcumq; Romanos Pontifices, aut Sedem præfatam impoſitorum, & imponendorum ex quauis cauſa, quantumcumq; vrgentiſſima, teneantur, vel deſuper aliter moleſtari poſſint, ſeu debeāt

§. XVII. & XIX.

17 VIde quæ dico tom. 1. Relig. qu. 1. cap. 22. verſu Circa 6. Et declaratum extitit à ſacra Congreg. quòd Mendicantes nullatenus à quæſtuatione, quæ de licentia ſuorum Superiorum fit, & in dies fieri continget, ab Epiſcopis prohibeantur. Ita refert Quar. in ſum. bull. verbo Confeſſor, pag. 235. Vide ſupra in conſtit. 4. Sixti IV. §. 8. à num. 41.

Quarant.

18 Quò ad §. 19. nota declarationem Concilij apud Quar. loc. cit. quæ ſic habet. *Ordinarij in cognitionibus cauſarum fratrum Mendicantium, tam ciuilium, quàm criminalium minimè ſe ſe ingerant; pariter nec in viſitatione eorumdem fratrum, vel Eccleſiarum ſuarum, niſi quatenus eis per Concilij Trid. decreta conceditur*, Vide hic ſupra §. 7. num. 9.

§. XX. & XXI.

19 NOta, quòd fratres appellantes ad tribunalia eccleſiaſtica, quibus non ſubduntur, ſunt excommunicati, qua excommunicatione feriuntur iudices appellationes acceptantes, per conſtit. Bonif. IX. & Leonis X. vt dico tomo 1. Relig. q. 1. cap. 20. concl. 3.

20 Quò

20 Quò ad §. 21. vide ſupra in conſtit. 13. Leonis X. §. 2. & quæ noto num. 8. eiuſdem. Hic quæro, an Superiores capere poſſint propria auctoritate ſuos fratres ab Epiſcopis, vel alijs retentos, abſq; auxilio brachij ſecularis. ℞. quòd ſic, vt etiam dixi ſupra in conſtit. 13. Leonis X. num. 7. Qui enim debent obedientiã perpetuam, ſi ab obedientia fugiant, poſſunt propria auctoritate capi, & ad obedientiam reduci. Sic maritus vxorem, dominus ſeruum, Prælatus ſubditum vbiq: capiunt etiam in Eccleſia. Gloſſa in leg. 1. §. 1. ff. de rei vendic. ver. Vendicare poſſe; Nald. ver. Cleric. nu. 25. Et hoc non ſolùm quando Religioſus fugit ſine licentia, ſed etiam quando iuit cum licentia per certum terminum; &, eo tranſacto, non vult ad obedientiam redire. Auil. de cenſ. p. 2. c. 3. diſp. 2. dub. 4. *Gloſſa* *Nald.* *Auila*

21 Quæres etiam, an ſubditi Religioſorum exemptorum, extra loca, in quibus degunt, delinquentes, ligẽtur excommunicationibus ſuorum Prelatorum. Videtur enim, quòd non, per ea, quæ dicta ſunt ſupra, in conſtit. 2. Sixti IV. nu. 9. de Clerico. Sed dic, quòd ſic. Ita Auila loc. cit. Ang. verb. Sententia, nu. 5. Quia Monachus vbicumq; eſt, ſemper eſt de iuriſdictione Abbatis, quem vice Dei ſuper caput ſuũ impoſuit; cap. Statuim⁹, 19. q. 3. cap. Si Religioſus de elect. in 6. Et fictione iuris ſẽper eſt in clauſtro; Ang. loc. cit. Clerici autem non ſunt tam ſtricto vinculo aſtricti ſuis Epiſcopis, ſicut Religioſi ſuis Prælatis, vnde abſq; licentia ab vna in aliam ſe cõferunt Diœceſim; & ſolùm ſunt aſtricti ſuis Epiſcopis ratione iuriſdictionis, veluti ſubditi Regis. At Regulares etiam ratione dominij. Adde, quòd contrarium dicere, eſſet in totum ferè eneruare diſciplinam regularem. Prælati .n. regulares non habent territorium; vnde ſubditi ad obſeruationẽ præceptorum ſuorum non tenerentur ſolùm in proprijs domibus, quod abſurdum eſt. *Angelus*

§. XXII. & XXIII.

Cherub. 22 HOc temperandũ eſt iuxta conſt. Greg. XIII. quæ incipit, Officij noſtri, apud Cherub. tom. 2. bull. in Greg. conſtit. 43. pag. 411. in qua diſponitur, quòd bona eorum Religioſorum, qui extra Religionem decedunt, pertineant ad Cameram Apoſtolicam. Quatenus autem decernit, quòd bona eorum, qui ad Religionem reuertuntur, ad Religionem pertineant, nihil eſt immutatum. Vide quæ dico tom. 1. Relig. q. 1. cap. 26. concl. 8.

Trid. 23 Quò ad §. 23. nota, quòd in Cõcilio Trid. ſeſſ. 7. cap. 6. de reform. ſtatuitur, quòd *vniones perpetuæ à 40. annis citra factæ, examinari ab Ordinarijs, tamquam à Sede Apoſtolica delegatis, poſſint, & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur*. Quod decretum cõfirmatur ſeſſ. 24. cap. 13. de reform. ibi, *Et quæ vnitæ ſunt, reuideantur ab Ordinarijs*. Quibus auctoritatibus freti aliqui Epiſcopi, non ceſſabant grauiſſimas moleſtias Regularibus inferre, qui Eccleſias parochiales, ſeu alia beneficia ſuis Eccleſijs habent aliquando vnita. Vnde Papa hic prouidet, quòd nõ poſſint Epiſcopi ſuper dictis vnionibus, etiam perpetuis, tam à Sede Apoſtolica, quàm ab ipſiſmet Epiſcopis, vel eorum anteceſſoribus, vel alijs factis, fratres Mendicãtes ampliùs moleſtare. Et declarat nullas ſententias ad hunc effectum contra Mendicantes latas. Decernit etiam, quòd Eccleſiæ Regularium, quibus eſt cura animarum annexa, poſſint regi per ipſoſmet Regulares, ſeu per Clericos ſeculares ab ipſis deputatos, & ipſorum nutu amouibiles. Quod etiam dixerat, ſed non tam clarè, §. 12. & vide locũ, quem ibi cito in Sixto IV. Et nota, quòd, petentibus Ieſuitis, an Parochia Toletana in Monaſterium erecta, & vnita eorum Collegio, gubernari poſſit à deputato ab ipſis, modò ſit approbatus ab Ordinario,

ſacra

Digitized by Google

ſacra Congregatio Cardinalium cenſuit poſſe: Sicut etiam Monachi poſſent, ſi ad id approbarentur.

§. XXV.

24 VIdenda ſunt omnino quæ dico ſupra in cõſtit. Pyrrhi, §. 9. num. 48. Quia multa sũt circa hoc de nouo ſtatuta, quæ omnino ſeruanda, non obſtante declaratione facta ab eodem Pontifice in ſua conſtit. Ad hoc nos Deus, ſæpe cit. §. 12. his verbis, *Quòdq; fratres, & moniales præfati vbique locorum nouas domos, ſiue Conuentus, & Monaſteria, ac Eccleſias dictorum Ordinis, cum clauſtris, cellulis, refectuarijs, dormitorijs, alijſq; officinis neceſſarijs, Ordinarij loci, ſiue cuiuſuis alterius licentia deſuper minimè requiſita, conſtruere, ædificare, erigere, & inſtituere, nec pariter ſuper his moleſtari poſſint, ſiue debeant, eiſdem auctoritate, & tenore etiam perpetuò ſtatuimus, ordinamus, & declaramus; eiſq; fratribus, & monialibus ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.*

§. XXIX.

25 VIde notata hic ad §. 11. Et nota, quòd non poſſunt Epiſcopi compellere Regulares accedere ad alias proceſſiones, quàm ad hic notatas, vt declarauit ſacra Congregatio Concilij in hæc verba. *Ordinarius poteſt præcipere Regularibus, vt eant ad proceſſiones publicas, vt puta in feſto Corporis Chriſti, in litanijs, & iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipſi habẽt Monaſteria, dummodò proceſſiones ſint eius generis, quòd in bulla S. D. N. Pij V. Mendicantibus conceſſa, quæ incipit, Etſi Mendicantium, publicata 17. Kal. Iunij anno 1567. cõprehendantur: Et dũmodò Regulares nõ ſint ex illis Conuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem bulla excipiuntur.* Ex

qua

Digitized by Google

qua declaratione apertè conſtat, hanc conſtit. non eſſe reuocatam à Greg. XIII. niſi quatenus ſtatuit aliquid, quod ſit contra Concilium Trid.

26. Nota etiam, quòd per publicas proceſſiones intelliguntur etiam hæ, quæ pro bono publico de nouo indictæ ſunt, vt declaratum eſſe à ſacra Congreg. *Quarant.* teſtatur Quar. verb. Præcedentia, verſu De præcedētia in proceſſionibus, pag. 505.

CONSTITVTIO VIII.

Concedit nouitijs monialibus in articulo mortis conſtitutis, vt profeſſionem poſsint emittere ante annum probationis expletum, dummodò ſint in ætate legitima conſtitutæ; ijſq; etiam indulgentiam plenariam concedit in forma iubilæi.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium. *SVmmi ſacerdotij cura, meritis licèt imparibus, nobis ex alto commiſſa, requirit, vt votis illis, per quæ animarum Chriſti fidelium, præſertim ſanctimonialium virtutum, Domino ſub ſuaui Religionis iugo, virgineaq; perpetuæ caſtitatis laureola famulantium ſaluti, ſpiritualiq; conſolationi conſulitur, libenter annuamus,*

Digitized by Google

mus, illaq; fauoribus proſequamur opportunis.

§. 1 *Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectarum in Chriſto filiarum monialium nouitiarũ nuncupatarum ad Regulam profitendam Ordinis S. Dominici fratrum Prædicatorum petitio continebat, quòd quoniam aliquando accidit, vt illæ, durante tempore probationis illarum ad emittendam profeſſionem regularem, & ante illius emiſſionem, ab hac vita migrant, & in dicto tempore probationis, obſtantibus conſtitutionibus, ſiue ſtatutis, & ordinationibus dicti Ordinis, non valentes dictam profeſſionem emittere, carent cæleſti merito, quo ex dono, & benignitate Sedis Apoſtolicæ cæteræ dicti Ordinis moniales profeſſæ, in dicta profeſſione, & Regula decedentes gaudent. Quare nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt ſibi in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.* Supplicatio

§. 2 *Nos igitur, qui ſalutem animarum dictarum monialium nouitiarum ſic ante profeſſionis emiſſionem, & durante tempore probationis earumdem decedentium, ſincero deſideramus affectu, ipſaſq; moniales nouitias, & earum ſingulas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine* Cōcedit prout in ſummario.

quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutas fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem monialibus nouitijs, nunc, & pro tempore exiſtentibus, & earum ſingulis, vt quando, & quoties aliqua ex eis nondum profeſſa, de alicuius medici conſilio ab hoc ſeculo tranſitura conſpicitur, ipſa pro conſolatione animæ ſuæ profeſſionem prædictam ante tempus requiſitum, quatenus tamen in ætate legitima conſtituta ſit ad illam emittendam, in manibus Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ, vel alterius Superioris nouitiarum ipſius Monaſterij, ſeu domus, ita tamen quòd ipſæ moniales nouitiæ ſic decedentes indulgentiam, & alias gratias, quas moniales verè profeſſæ decedentes conſequuntur, conſequi poſſint, emittere in articulo mortis liberè, & licitè valeant, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò concedimus, & indulgemus: Necnon eiſdem monialibus nouitijs ita tunc profeſſis decedentibus plenariam peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem in forma iubilæi miſericorditer in Domino eiſdem auctoritate, & tenore elargimur.

§. 3 Ac conceſſionem, indultum, & elargitionem

tionem

tionem huiuſmodi, ac præſentes literas ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarũ, & gratiarum ſuſpenſionibus, reuocationibus, & limitationibus, etiam in fauorem quorumcumq; factis, & faciendis nullatenus comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & de nouo conceſſas exiſtere, ipſiſq; monialibus, & profeſſionem emittentibus ſuffragari poſſe. Clauſulæ præſeruatiuæ.

§. 4 *Et ſic per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & ſacri Palatij Apoſtolici cauſarum Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus ſuper his à quoquã quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritũ, & inane decernimus.* Clauſula ſublata, cum decreto irritãte.

§. 5 *Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Monaſterij, ſeu domus, & Ordinis huiuſmodi, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumq; Superioribus, & perſonis ſub* Derogat cõtrarijs.

Digitized by Google

quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 23. Auguſti, 1570. Pontific. noſtri anno 5.

§. II.

1 NOto 1. quòd profeſſio monialis facta in tali articulo cum conditionibus, & ſolemnitatibus hic requiſitis, valida eſt, etiamſi monialis non decedat. Nam nihil deeſt ad validam profeſſionem, niſi tempus nondum completum, quod, cum de iure poſitiuo ſit, ſupplet Papa per ſuum priuilegium. Vnde producit dicta profeſſio omnes illos effectus, quos produceret, ſi fieret anno completo; & Monaſterio acquiruntur tam eleemoſyna pro moniali dari ſolita, quàm alia iura ipſi moniali cõpetentia. Nam ſicut matrimonium in articulo mortis contractum verè matrimonium exiſtit, cũ aliter in iure non reperiatur expreſſum, & filij illegitimi ex eiſdem perſonis procreati, per illud ſubſequens matrimonium legitimi efficiuntur, adeo quòd in omnibus parentum bonis ſuccedere poſſunt; ita pariter profeſſio nouitię in

in articulo mortis emiſſa, qua matrimonium ſpirituale cum Chriſto ſponſo contractum dicitur, virtute priuilegij omnes parit effectus, quos produxiſſet, ſi expleto anno probationis emiſſa fuiſſet; vnde vt Monaſterium ſuæ profeſſæ ſuccedat, eleemoſyna nō ſoluta ei debetur; & tamquam de iure debita peti, & exigi poſſe videtur. Ita Confett. in comp. tit. 22. cap. 15. Sanch. 5. in decal. cap. 4. nu. 16. Henriq. lib. 13. cap. 40. num. 2. in comm. litera R. Quicquid in cōtrarium dicat Rodriq; tom. 3. q. reg. q. 15. art. 6. verſu Secundò notandum eſt. Et quòd hoc priuilegio fruantur omnes participantes, tradit A Sorbo in cōp. verbo Abbatiſſa, verſu Eſt hic aduertendum, pag. 3. *Confettius* *Sanchez* *Henriq;* *Rodriq;* *A Sorbo*

2 Noto 2. quòd hoc priuilegium eſt in ſuo robore, nec eſt reuocatum per conſtit. Greg. XIII. In tanta. Ita Henriq; Sanch. & Rodriq; locis cit. Et ſi obijcias, hoc priuilegium eſſe contra Concilium Trid. ſeſſ. 25. cap. 15. de Regul. & ideo reuocatum. Reſpondet Rodriq; Gregorium tantùm reuocaſſe ea, quæ Pius conceſſerat contra Concilium ſuper ſtatu, & regimine monialium, non autem ſuper profeſſione in articulo mortis emittenda. Sed melius mihi videtur poſſe dici; mentem legislatoris eſſe ſemper prouidere ijs, quæ communiter accidunt; Leg. Nam ad ea, ff. de leg. Et D. Th. 2. 2. q. 120. art. 1. corp. docet; non caſibus particularibus. Quare licèt cōcedamus, Gregorium reuocaſſe quæ contra Concilium conceſſerat Pius, non per hoc cogimur concedere, etiam reuocaſſe hoc priuilegium pro caſu aliquo particulari, ad monialis particularis conſolationem, & bonum ſpirituale conceſſum. *Trid.* *D.Th.*

3 Si quæras, an nouitij hoc priuilegio fruātur. Neminem vidi tractantem. Sed ſi à paritate rationis argumentari licet; Sicut moniales fruuntur omnibus priuilegijs conceſſis fratribus, cum proportione, vt patet ex conſtit. 4. Sixti IV. §. 7. & ex conſtit. 1. Iulij II. §. 40. Et conſtat etiam ratione; quia quando conce-

conceditur aliquod priuilegium viris, cenſetur etiam eſſe conceſſum fœminis ab illis viris dependentibus, ſi illius ſint capaces. Ita Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 13. art. 22. & Suar. lib. 8. de legib. cap. 10. num. 7. Ita fratres debent gaudere priuilegijs conceſſis monialibus cum eadem proportione. Quod poſtea reperi docere Pereg. in comp. priuil. ſui Ord. tit. Nouitij, §. 2. Et ſequitur ex natura priuilegij ſimpliciter fauorabilis.

Rodriq; Suarez. Peregrin.

4 Noto 3. quòd nouitij habentes animum perſeuerandi, in articulo mortis poſſunt eligere confeſſorē, qui eos abſoluat ab omnibus peccatis, & cenſuris eccleſiaſticis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, ſiue ex alia quacumq; cauſa prouenientibus, quiq; eis plenariam omnium peccatorum indulgentiam largiatur. Quam indulgentiam prædicti nouitij conſequentur, etiamſi dictum confeſſorem eligere nō potuerint, ſeu obliti fuerint, dummodò moriantur in ſtatu gratiæ. Ita refert Caſarub. in comp. verbo Abſolutio extraord. quò ad fratres, num. 2. conceſſiſſe Eugen. IV.

Caſarub.

5 Sed quæres, quænam erit vtilitas huius priuilegij quò ad abſolutionem; cum pro illo articulo nullus ſit caſus reſeruatus.

Reſpondet Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 2. cap. 19. nu. 14. quòd duplex eſt vtilitas; 1. quia quilibet confeſſarius ordinarius, etiam præſente Prælato habente auctoritatem abſoluendi à reſeruatis, poterit infirmum abſoluere. 2. quòd nulla infirmo remanebit neceſſitas comparendi. Ita etiam Nugnus in explic. bullæ Cruciatæ, §. 11. verſu Secundò, notandum eſt, fine.

Suarez. Nugnus

6 Noto 4. quòd hic Pontifex concedit dictis nouitijs ſic profeſſis indulgentiam in forma iubilæi, quæ nihil aliud ſignificat, quàm quòd Papa tribuit illis facultatem, vt poſſint abſolui, & diſpenſari ab, & ſuper omnibus his, à, & ſuper quibus poſſunt tem-

pore

Digitized by Google

pore iubilæi. Quod nota pro omnibus ſimilibus indulgentijs.

CONSTITVTIO IX.

Concedit, quòd Superiores regulares in vnaquaq; Prouincia poſsint conſtituere etiam plures ſui Ordinis fratres, ab eis approbatos, in Notarios publicos pro intimandis mandatis, & reſcriptis Apoſtolicis, publicam, vel priuatam dicti Ordinis vtilitatem concernentibus.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

DEbitum paſtoralis officij nobis, meritis licèt imparibus, ex alto commiſſi, nos admonet, & inducit, vt circa Religionum quarumlibet, præſertim Ordinis fratrũ Prædicatorum S. Dominici, ad quem patrio quodam iure peculiarem gerimus paternæ charitatis affectum, ſtatum proſperè dirigendum, & reſcripta Apoſtolica quæcumq; publicam, ac aliàs priuatam dicti Ordinis, & fratrum, ſiue monialium eiuſdem vtilitatē concernentia, per probos, & idoneos eiuſdem Ordinis Religioſos perſonis, quibus opus fuerit, intimanda, Procemium.

Digitized by Google

intimãda, & inſinuanda, ac debitè exequenda, ſtudijs inuigilemus aſſiduis, ac aliàs omnibus illorum incommodis, & neceſſitatibus conſulamus, prout in Domino cõſpicimus ſalubriter expedire.

Motiua. *§. 1 Cum itaque, ſicut nobis, dum in minoribus conſtituti eſſemus, ſatis comprobatum fuit, fratres, Religioſi, & moniales dicti Ordinis fratrum Prædicatorum S. Dominici, ſiue Ordinem ipſum, vel illius Regulam profitentes, quem quidem Ordinem expreſſè profeſſi fuimus, tam vniuerſaliter, quàm particulariter quamplura damna, incommoda, & detrimenta patiantur, & impenſas ſuſtineant, ex eo quòd Notarij, tam Clerici, quàm laici ſeculares, etiam Apoſtolica, Imperiali, Regali, aut alia auctoritate creati, & conſtituti, in pleriſq; mundi partibus, Regionibus, Regnis, Prouincijs, Dominijs, & locis exiſtentes, ex eis oriundi, ſiue aliàs inibi commorantes, mandata, conceſſiones, gratias, priuilegia, & indulta, aliaq; reſcripta Apoſtolica, tam ad publicam, quàm priuatam vtilitatem emanata, ſiue conceſſa, & bonum, ſiue commodum publicum, ſiue priuatum concernentia, Dominis temporalibus, ſiue Poteſtatibus, Regibuſq; Ducibus, Principibus, Marchionibus, ac alijs Dominis, & perſonis, quibus intimanda, ſiue inſinuanda veniunt, ac*

unt, ac

unt, ac intimare, & inſinuare oportet, intimare, notificare, ſiue inſinuare, varijs confictis reſpectibus, recuſant, ſiue non audent, contra eorumdem officij liberum, & publicum exercitium, debitamq; Sedi Apoſtolicæ obedientiam, ac in non modicum publicæ, & priuatæ vtilitatis, & commodi præiudicium, & detrimentum.

§. 2. *Nos igitur cupientes, quantũ cum Deo poſſumus, in præmiſſis Ordini, & fratribus præfatis, ac etiam monialibus ipſis de opportuno remedio prouidere, & incommodis, detrimentis, expenſis, & damnis eorum obuiare, neq; mandata, priuilegia, gratias, conceſſiones, indulta, & reſcripta Apoſtolica, in genere, vel in ſpecie dicto Ordini, ſeu ipſius Ordinis Magiſtro generali, Prouincialibus, alijſq; Superioribus, Prioribus, & fratribus, & eorum ſingulis, dictiſq; Monialibus, ſiue earumdem Abbatiſſis, Prioriſſis, & earumdem etiam ſingulis eiuſdem Ordinis, ſiuè dictum Ordinem, & illius Regulam profitentibus quomodolibet, in genere, vel in ſpecie conceſſa, aliaq; mandata, & reſcripta Apoſtolica, publicam, vel priuatam ipſius Ordinis vtilitatem quomodolibet concernentia, & emanata, ob id debito careant effectu, & vacua remaneant, prouidere volentes, ipſoſque Ordinem, ac illius* Concedit pro vt in ſummario.

Magiſtrum generalẽ, Vicarium, Procuratorem, & fratres, ac Abbatiſſas, Prioriſſas, & moniales, eorumque ſingulos ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequentes, & à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, et interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, et pœnis, à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, et abſolutos fore cenſentes, necnon nomina, cognomina Magiſtri generalis, Prouincialium, Vicariorum, Procuratorũ, et aliorum Superiorum, ac dictarũ Abbatiſſarũ, Prioriſſarum, et monialium, inuocationesque, denominationes, et dependentias Monaſteriorum, domorũ, Conuentuum, et aliorũ regularium locorum, tam virorum, quàm mulierũ dicti Ordinis, ac etiã mandatorũ, conceſſionum, indultorum, et reſcriptorum, aliarumq; gratiarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiã, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, modernis, et pro tempore exiſtentibus dicti Ordinis Magiſtro generali, Vicarijs, et Prouincialibus, tam citra, quàm vltra, ac aliàs vbilibet conſtitutis, quòd

in vna-

in vnaquaq; eorum Prouincia vnum, duos, tres, quatuor, vel quinque, aut plures eis bene viſos dicti Ordinis Religioſos, ſeu fratres, probatos tamen, ac fide, & doctrina idoneos, & ab ipſis approbatos, in Notarios creare, conſtituere, & deputare: Qui ſic creati, conſtituti, & deputati, ſine aliquo reſpectu, & omni ceſſante recuſatione, liberè, quoties requiſiti fuerint, omnia, & ſingula mandata, priuilegia, conceſſiones, gratias, & indulta Apoſtolica, aliaq; tam vniuerſalia, quàm particularia dicto Ordini, ac quibuſuis alijs, quæ de obſeruantia ſunt tantùm, locis, domibus, Conuẽtibus, Monaſterijs, & Eccleſijs, tam virorum, quàm mulierum, ſeu eiuſdem Ordinis Magiſtro generali, Prouincialibus, Vicarijs, Prioribus, & alijs Superioribus, fratribus, ac Abbatiſſis, Prioriſſis, monialibus, & alijs perſonis ſub Regula dictorum fratrum degentibus, & quæ ſunt obſeruantiæ tantùm, in genere, vel in ſpecie, et ad vniuerſam, ſiue priuatam vtilitatem conceſſa, & emanata reſcripta Apoſtolica eiſdem Regibus, Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Dominis, alijsq; perſonis eccleſiaſticis, & ſecularibus quibuſcumq; vbi, & quoties opus fuerit, ac ad id requiſiti fuerint, notificare, & inti-

Digitized by Google

mare; ac eoſdem iuxta mandatorum, conceſſionum, indultorum, priuilegiorum, & reſcriptorũ huiuſmodi formã, continentiã, & tenorẽ, monere, & requirere, aliaq; omnia, et ſingula circa ea requiſita, et opportuna facere, agere, exercere, et exequi, ác de eiſdem omnibus, et ſingulis publicos, et publica, actus, et inſtrumenta coram teſtibus ad hoc requiſitis conficere, et ſtipulari, ac in notam redigere, et exinde ſemel, vel pluries, prout ad id requiſiti fuerint, vnum, vel plures, ac plura, publicos, et publica, actus, et inſtrumenta, quibus eadem prorſus fides adhibeatur in iudicio, et extra, ac vbique, ac ſi per alios quoſcumque publicos, et authenticos rogatos Notarios ſtipulata, confecta, et publicata, et authenticata fuiſſent, conficere, et debitis ſignis, et characteribus ſubſcribere, publicare, et authenticare libere, et licitè poſſint, et valeant, Apoſtólica auctoritate, tenore præſentium licentiam, et facultatem impertimur, concedimus, et indulgemus; eiſdemq; actis, notis, inſtrumentis, et ſcripturis per dictos Religioſos, vt præfertur, Notarios deputatos ſtipulatis, confectis, et, vt præfertur, authenticatis, plenam, et indubitatam fidẽ vbique, tam in iudicio, quàm extra adhiberi, ac eoſdem ſic intimatos, monitos, et requiſitos eis

afſici

affici, et arctari debere volumus, ſtatuimus, et ordinamus.

§. 3. Mandantes propterea in virtute ſanctæ obedientiæ, et indignationis noſtræ, ac ſuſpenſionis à diuinis, quò ad Archiepiſcopos, et Epiſcopos; quò ad alios verò inferiores ſub maioris excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, locorum Ordinarijs, et alijs quibuſuis perſonis, cuiuſcũq; ſtatus, gradus, ordinis, et conditionis exiſtentibus, et quacumque etiam dictæ Sedis auctoritate, facultate, ſeu poteſtate, etiam Legati de latere, ac Cardinalatus honore fulgentibus, ne ipſos Notarios, vt præfertur, deputatos, et electos, ſiue eorum aliquem, in executione ſupradictorũ omnium quouis modo impediant, ſeu impedire, aut perturbare audeant, vel præſumant.

Iubet prædictos Notarios non impediri.

§. 4 Ac decernentes, præſentes literas nullo vmquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, ſeu intentionis noſtræ vitio, ſeu defectu notari, ſeu impugnari poſſe; ac ſub quibuſuis reuocationibus, derogationibus, & alijs contrarijs diſpoſitionibus à nobis, vel ſucceſſoribus noſtris emanandis comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas exiſtere, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum, & validiſſimum, etiam ſub data per eoſdem Magiſtrum generalem, Prouinciales,

Clauſulæ præſeruatiuæ

&

& alios ſupra nominatos eligenda conceßas, reſtitutas, & plenariè reintegratas exiſtere.

Clauſula ſublata, & decretum irritans.

§. 5 Et ſic per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere: Ac irritũ, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Commiſſarios deputat.

§. 6 Quocirca dilectis filijs Iacobo tit. S. Mariæ in Coſmedin. Preſb. Card. de Sabellis nuncupato, noſtro in alma Vrbe Vicario, & Curiæ cauſarum Cam. Apoſt. generali Auditori, & Cancellariæ Apoſtolicæ Regenti, nunc, & pro tempore exiſtentibus per præſentes motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magiſtri generalis, Procuratoris, Prouincialium, & aliorum prædictorum, ſeu alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum ſingulos indulto, conceſſione, volũtate, ſta-

tuto,

tuto, ordinatione, mandato, & decreto noſtris huiuſmodi iuxta earumdem præſentium tenorem pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos deſuper per quoſcumq; quomodolibet indebitè moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, ac alia iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas, etiam iteratis vicibus, aggrauando, inuocato etiã ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

§. 7 Non obſtantibus fel. rec. Boniſ. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodò quis auctoritate præſentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, alijſque quibuſuis cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam dictæ Sedis de latere Legatis, Nuncijs, locorum Ordinarijs, & alijs quibuſuis perſonis in præiudicium præmiſſorum, per quoſcũq; Romanos Pontifices etiam prædeceſſores noſtros, ac Derogat cõtrarijs.

nos,

nos, & Sedem præfatam, tam ſub plumbo, quàm in forma Breuis, & etiam motu, & ſcientia ſimilibus conceſſis, approbatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excõmunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non faciẽtes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

§. 8 Volumus autem, quòd tranſumptis præſentium, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra vbique locorum adhibeatur, & adhiberi debeat, quæ literis ipſis originalibus adhiberetur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud

S. Pe-

Google

S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 21. Martij, 1571. Pontif. noſtri anno 6.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOto 1. quòd Cher. tom. 2. bull. in Pio V. cōſtit. eius 124. pag. 336 hanc eamdē bullam refert, & notat in margine ad §. 2. quòd hoc idē priuilegiū conceſſerat Iulius III. die 27. Febr. 1554. *Cherub.*

2 Noto 2. quòd hoc priuilegio gaudent alij Mendicantes communicationem cum Prædicatoribus habentes in conceſſis, & concedendis, vt Paſſar. notat pag. 244. & Rodriq. tom. 3. q. reg. q. 8. ar. 1. *Paſſarell. Rodriq;*

3 Noto 3. quòd iſti Notarij poſſunt deputari nō ſolùm pro negotijs communibus Religionis, ſed etiā pro particularibus.

4. Noto 4. quòd informationes intrantium Religionem, quas præcipit fieri Clemens VIII. approbando quò ad hoc bullam Sixti V. vt cōſtat ex conſt. 10. Vrb. VIII. num. 80. poſſunt fieri ab iſtis Notarijs Religionis; nam verba legis intelliguntur iuxta ſubiectam materiā, vt dicitur in cap. Intelligentia, de verb. ſign. Ita Cruz lib. 2. de ſtatu Relig. cap. 2. dub. 3. concl. 4. reg. 4. & pro hoc puncto vide infra in conſt. 2. Sixti V. num. 7. *Cruz*

5. Noto 5. quòd iſti Notarij poſſunt etiā authenticare priuilegia Apoſtolica, eaq; tranſumptare, quando talis tranſumptatio conceditur cum ſubſcriptione alicuius Notarij publici.

6. Noto 6. quòd iſti Notarij poſſunt creari à Generalibus, Prouincialibus, & Correctoribus, non ſolùm pro cauſis ciuilibus, ſed etiam pro criminalibus. Caſtell. in tract. de elect. cap. 20. pag. 444. *Caſtellin.*

7. Noto 7. quòd Notarius eſt perſona publica, cuius ſcripturis legitimè factis auctoritate iuris plena, & indubitata fides adhibetur, & de iure cōmuni Mo-

Digitized by Google

nachus à tali officio repellitur; tùm quia cenſetur mortuus mūdo; leg. Deo nobis, C. de Epiſ. & Cler. tum quia non eſt ſui iuris; cap. Non dicatis 12. q. 2. cap. Ex parte, de accus; tū quia non ſe debet impedire in negotijs ſecularium, leg. Repetita, C. de Epiſ. & Cler. Ita Io: Iac. Caniſ. in libel. de tabell. tit. Quis poſſit facere Notarium: Vnde neceſſe omnino fuit hoc priuilegium. Vide Hoſt. in ſum. lib. 3. Ne Clerici, vel Monach. num. 5.

Caniſ.

Hoſtienſ.

8. Noto 8. quòd nō poteſt ad tale munus aſſumi baſtardus, niſi ſit rehabilitatus, iuxta dicta ſupra in cōſt. 2. Iul. II. §. 29. à num. 39. ita Muſſus in formul. inſtrum. cap. 53. & debent habere omnes conditiones, quas hic requirit Papa §. 2. nimirum vt ſint moribus probati, ac fide, & doctrina idonei.

Muſſus

9. Noto 9. circa modū iſtos Notarios creādi, quòd Superiores, ad quos eos creare pertinet, adhibitis teſtibus ſufficientibus, & idoneis, etiā ex Religione, recipiūt iuramentū ab eo, qui in Notarium creandus eſt, vtpotè quod eſt de eſſentia talis officij, vt bene Aldr. lib. 1. de diſcip. cap. 8. num. 8. & 9. Quod iuramentum poteſt fieri ſub hac forma. *Ego N. promitto, & iuro Deo omnipotenti, & S. D. D. N. Papæ N. & tibi P. quòd meum fideliter exercebo officium in omnibus, & per omnia, ad hæc ſancta Dei euangel a.* Ita Specul. p. 2. de inſtrum. edit. §. Reſtat, num. 37. & Muſſus loc. cit. Iuramento hoc pacto recepto, Prælatus, tradendo illi calamum, & atramentarium, dicit. *Accipe poteſtatem notificandi, & intimandi in iſta Prouincia quibuſcumq; perſonis, etiā Regibus, mādata, indulta, ac priuilegia Apoſtolica, iuxta bullam ſanctæ mem. Pij Papæ V. faciendiq; publicos actus, & inſtrumenta. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.* Forma autem literarum pro fide facienda, quòd talis fuit in tale munus aſſūptus, poterit fieri hoc pacto. *Nos frater N. Prouincialis, &c. auctoritate S. M. D. Papæ Pij V. per ſuas literas datas Romæ die 21. Martij anni 1571. quæ incipiunt, Debitum paſtoralis,*

Aldrete

Speculat.

creaui.

Digitized by Google

creauimus, conſtituimus, & deputauimus in Notarium P. F. N. virum moribus probum, fide, & virtute idoneum, ad intimanda, & notificanda quæcumq; indulta, &c. & faciendi quæcumq; inſtrumenta, &c. recepto prius ab eo coram nobis genuflexo corporali iuramento fidelitatis ad ſacra Dei Euangelia coram teſtibus infraſcriptis. Datum, &c. In quorum fidem, &c. Vel poteſt fieri alia forma ad placitum, modò ſubſtantialia non deſint.

CONSTITVTIO X.

Statuit, quòd Religioſi non poſsint vti bulla Cruciatæ, nec alijs indultis particularibus quò ad electionē confeſſorum, & quò ad abſolutionem à reſeruatis: Poſſunt tamen abſolui, & diſpenſari à ſuis Prælatis, ſicut poßunt Clerici, & ſeculares à ſuis Epiſcopis per Concilium Trid.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis circumſpecta benignitas honeſta petentium vota, quæ perſonarum ſub Religionis iugo Altiſſimo famulantium ſtatum, & ſalubrem directionem reſpiciunt, ad exauditionis gratiam, libenter admittit, & fauoribus proſequitur opportunis. Prœmium.

Digitized by Google

Supplicatio

§. 1 Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior prouincialis Prouinciæ Hiſpaniæ Ordinis fratrum Prædicatorum, quòd, cum in bulla Cruciatæ ſanctæ, & alijs priuilegijs, quæ ab Apoſtolica Sede cōcedi ſolent, detur facultas eligendi confeſſorem idoneum, ab Ordinario approbatum, qui poſſit Chriſti fideles abſoluere à caſibus Ordinario reſeruatis, & à quibuſdam etiam, quæ dictæ Sedi reſeruata ſunt, Religioſi dicti Ordinis, ſeu eorū nonnulli etiam his facultatibus vti præſumunt, & illarum prætextu eligunt confeſſorem aliquando præter eos, qui à ſuis Prælatis pro audiendis eorum confeſſionibus deputati ſunt, quod aliquando in ſpeciale eorum vergit detrimentum. Quare prædictus Prior nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Non poſſunt Religioſi vti bulla Cruciatæ. Vide ſupra in cōſt. 13. Iul. II. §. 2. num. 3.

§. 2 Nos igitur huiuſmodi obuiare volentes, ac eumdem Priorem à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, talem conceſſionem Cruciatæ ſanctæ, &

aliorum

Digitized by Google

aliorum indultorum particularium, quantùm ad prædictum articulum eligendi confeſſorem, & abſoluendi à caſibus reſeruatis, cum fratribus, & ſororibus monialibus totius Ordinis prædicti, tam Prouinciæ Hiſpaniæ huiuſmodi, quàm extra eam vbilibet, locum minime habere, nec cenſeri, ſed noſtræ intentionis exiſtere, quòd ijdem fratres, & moniales quantùm ad ſacramenti pœnitentiæ, ſeu confeſſionis adminiſtrationem, diſpoſitioni ſuorum Prælatorum ſubiecti ſint, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò declaramus: Eiſdem tamen Prælatis, vt in vſu huius poteſtatis ſe cum ſubditis benignos, & faciles exhibeant, præcipiẽtes, & mandantes.

§. 3 *Et inſuper quia ſacrum œcumenicum generale Trid. Concilium conceſſit Epiſcopis, vt abſoluere poſſint in foro animæ, ſeu conſcientiæ ab omnibus peccatis, & diſpenſare in irregularitatibus, prout ſeſſ.24. cap.6. habetur, ne Prior conuentualis, & ſuperiores Prælati dicti totius Ordinis, tam in dicta Prouincia, quàm extra eam vbilibet in hac parte deterioris conditionis, quàm Clerici, aut ſeculares exiſtant, eiſdem Priori conuentuali, & ſuperioribus Prælatis, vt ipſi per ſe ipſos idem omnino poſſint in fratres, & moniales dicti Ordinis ſibi ſubditos, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos, & laicos*

Poſſunt tamẽ abſolui ab omnibus caſibus, ſicut ſubditi Epiſcopi. Vide ſuprà in conſt. 4. Sixti IV. § 5. à n 6.

laicos ſibi ſubiectos, tam quò ad abſoluendi, & diſpensãdi huiuſmodi, quàm alias quaſcumq; facultates, eiſdẽ auctoritate, & tenore etiã perpetuò concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus.

Clauſulæ præſeruatiuæ.

§. 4 Decernentes, præſentes literas perpetuò durare, & valere, & ſub quibuſuis illarum conſimilium, vel diſſimilium conceſſionum, indulgentiarum, & gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, alterationibus, derogationibus, vel alijs cõtrarijs diſpoſitionibus, etiam per nos, & ſucceſſores noſtros Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, aut Sedem Apoſtolicam, etiam ex quauis cauſa, aut aliàs quomodolibet, canonicè, vel de facto, nunc, & pro tempore factis, & faciendis nullatenus comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinũ, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas exiſtere, & fore, ac cenſeri, & ſuffragari debere: Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogat contrarijs.

§. 5 Non obſtantibus præmiſsis, & quibuſuis Apoſtolicis, ac vniuerſalibus, prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus; necnon quibuſuis etiam iuramento, cõfirmatione Apo-

ſtolica,

Digitized by Google

ſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſuis perſonis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac aliàs quomodolibet conceſſis, & approbatis, & innouatis; quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorũq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores ſuos, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in eis tradita obſeruata inſererẽtur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 21. Iunij, 1571. Pontific. noſtri anno 6.

GREGORIVS XIII.

Italus, ex Ciuitate Bononiæ, Chriſtophori de Boncõpagnis filius, ad Pontificatum aſſumptus

ptus anno 1572. die 13. Maij, dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Confirmat, & innouat de plenitudine poteſtatis Minimorum priuilegia cum clauſula Non obſtante Concilio Lateranenſi.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium.

R*egimini militantis Eccleſiæ, diſponente Domino, præſidentes, circa ſtatū fidelium quorumlibet, præſertim Religioſorum, ſtudio piæ vitæ vacantium, proſperè dirigendum attentiùs cogitamus, & eos, vt quietiùs vota ſua Domino perſoluere poſſint, eorumq; loca, & domos benignis fauoribus confouemus, ac his, quæ propterea per prædeceſſores noſtros prouidè conceſſa fuiſſe dignoſcuntur, vt firmiora perſiſtant, cum à nobis petitur, Apoſtolici muniminis præſidium propenſiùs impertimur.*

Hi ſummi Pōtifices multas gratias Ordini noſtro cōceſſerunt.

§. 1 *Dudum ſiquidem, ſicut accepimus, fel. rec. Sixtus IV. Innoc. VIII. Alex. VI. Iul. II Leo X.*

Clem.

Digitized by Google

Clem. VII. Paul. III. Iul. etiam III. Paul. IV. Pius etiam IV. ac Pius V. prædeceſſores noſtri, Ordini fratrum Minimorum S. Fracíſci de Paula, illiuſq; Correctori generali, & alijs fratribus, eorumq; Eccleſijs, & Conuentibus nonnullas gratias, conceſsiones, indulgentias, peccatorum remiſsiones, abſolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, diuerſaq; alia priuilegia, & indulta, tam ſpiritualia, quàm temporalia, etiam per ſolam ſignaturam, aut viuæ vocis oraculo, tam pro foro conſcientiæ, quàm foro fori, in genere, & ſpecie, etiam per modum communicationis, ſiue extenſionis priuilegiorum, etiam cum alijs quibuſcumq; Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus conceſſerunt, aut iam conceſſa confirmarunt, & approbarunt, prout in ſingulis conceſſionibus, & literis ipſorum prædeceſſorum deſuper confectis plenius continetur.

§. 2 Cum autem, ſicut dilecti filij modernus Corrector generalis, & Zeloſi dicti Ordinis Minimorum nobis nuper exponi fecerunt, ea firmiora cēſeantur, quæ Sedis Apoſtolicæ confirmatione ſæpius roborantur; ideo nobis ipſi Corrector generalis, & Zeloſi humiliter ſupplicari fecerunt, vt prædictis gratijs, conceſsionibus, & priuilegijs, & alijs præ- Supplicatio

F f misſis

miſsis, & in dictis prædeceſſorum literis contentis, noſtræ approbationis robur adÿcere, aliàſq; in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat, & inouat de plenitudine poteſtatis omnia priuilegia etiã per modũ viuæ vocis oraculi.

§. 3 Nos igitur ad vberes fructus, quos Ordo fratrum Minimorum huiuſmodi in agro militantis Eccleſiæ producere non ceſſat, debitum reſpectum habẽtes; huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, præmiſſa, ac omnia, & ſingula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruationes, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, indulgentias, & indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum alÿs Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eiſdem Correctori generali, & Zeloſis, ac alÿs fratribus, Eccleſÿs, domibus, Conuentibus, & locis dicti Ordinis Minimorum, ipſiuſq; Ordinis Minimorum monialium Monaſterÿs, & Eccleſÿs, ac ipſis monialibus, ſeu ſororibus, & locis eorum quibuſcumq; in genere, & ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut aliàs, tam per præfatos, & alios quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem præfatam, quàm Imperatores, Reges, & alios

Prin-

Digitized by Google

Principes, ſub quacumq; forma, et expreſsione verborum conceſſa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, ſingulas deſuper confectas literas, & in eis contenta, & inde ſecuta quæcumq; illorum omnium tenores, & formas, datas; effectus, & decreta in illis apposita, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes, dicta auctoritate Apoſtolica, ac poteſtatis plenitudine, quatenus ſint in vſu, & ſacris Canonibus, & decretis ſacri Concilij Trid. non aduerſentur, approbamus, confirmamus, & innouamus, perpetuamq; roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſeruari; necnon ipſis Correctori, Zeloſis, fratribus, monialibus, ſororibus, eorumq; Eccleſijs, domibus, Monaſterijs, & locis præfatis, etiam per modum communicationis, & extenſionis huiuſmodi ſuffragari, illiſq; frui, vti, & gaudere, quando, ac quoties opus fuerit, poſſe, & debere in iudicio, & extra, ac etiam in foro conſcientiæ in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi ſpecialiter, & expreſsè eiſdem Correctori, Zeloſis, fratribus, monialibus, ſiue ſororibus, Eccleſijs, Monaſterijs, domibus, & locis præfatis conceſſa fuiſſent, decernimus; necnon priuilegia, immunitates, indulgẽtias,

tias, facultates, libertates, indulta, exemptiones, fauores, & gratias huiuſmodi modo, & forma, quibus confirmata à nobis ſunt, ad domos, & loca quæcumq; dicti Ordinis fratrum Minimorũ hactenus recepta, & in poſterum recipienda extendimus, & ampliamus.

Derogat cõtrarijs.

§. 4 *Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, etiam generalis Concilij Lateranen. vltimo celebrati, ac Ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon omnibus illis, quæ ſinguli prædeceſſores prædicti in ſuis literis prædictis voluerunt non obſtare, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.*

Tranſumptis fidem adhiberi iubet

§. 5 *Cæterùm quia difficile foret præſentes literas ad quæcumq; loca, vbi illæ neceſſariæ fuerint, deferre; volumus, & prædicta auctoritate Apoſtolica decernimus, quod earumdem literarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarij publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati eccleſiaſtici, ſeu Curiæ eccleſiaſticæ munitis, ea prorſus in iudicio, & extra fides adhibeatur plenaria, ac illis ſtetur in omnibus, & per omnia, ſicut originalibus ipſis literis adhiberetur, & ſtaretur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S.*

Petrum,

Digitized by Google

Petrum, ſub annulo Piſcat. die 10. Octob. 1575. Pontific. noſtri anno 4.

§. III.

1 NOto 1. quòd per illã clauſulam *Quatenus ſint in vſu* ſignificatur, Pontificem intendere ſolùm confirmare priuilegia, quæ ſunt in viridi obſeruantia, ſuumq. valorem retinent. Non autem illa, quæ inualida ſunt per non vſum, vel per contrarium vſum. Secus autem ſi ſint in vſu, & inualida per quãcumq; aliam cauſam; Nam tunc, cum confirmet ex certa ſcientia, ea reualidat, & innouat, ſi ſint in vſu. Ita Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 8. art. 3.; Suar. lib. 8. de leg. cap. 18. num. 16. Videatur Cruz lib. 2. de ſtatu Relig. cap. 3. dub. 2. concl. 6. *Rodriq; Suarez Cruz*

2 Noto 2. circa illam clauſulam *Et ſacris Canonibus*, quòd ſacri Canones, de quibus hic loquitur Pontifex, non ſunt illi, qui ſunt inſerti in iure communi, & illud conſtituunt; Nam, cum omnia ferè priuilegia ſint contra ius commune, parùm proficeret dicta confirmatio; ſed ſunt Canones inſerti in Concilio Trid. Atq; ita illa dictio *&* eſt coniunctiua, & coniungit Canones Concilij cum ipſius decretis. Ita A Sorbo in comp. verbo Priuilegia fratrum, verſu Eſt etiam aduertendum, pag. 487. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 8. artic. 8. *A Sorbo Rodriq;*

3 Noto 3. circa illam particulam *Et decretis ſacri Concilij Trid.* quòd per illam clauſulam reuocantur tantùm priuilegia, quæ à Concilio Trid. ſunt reuocata per clauſulam Non obſtãtibus; aliud enim eſt, quòd priuilegia ſint contraria Cõcilio Trid. & aliud, quòd ſint ab illo reuocata: Quæ clauſula propterea interdum additur, & interdum non, vt patet ex ſeſſ. 23. cap. 8. de reform. & ſeſſ. 24. cap. 11. Nam illa ſunt ſimpli-

Digitized by Google

ſimpliciter Concilio contraria, quæ ab illo reuocantur. Quæ autem non reuocantur, tacitè admittūtur; atq; ita illi non ſunt contraria. Neq; obſtat, quòd ſeſſ. 25. de regul. cap. 22. ſancta Synodus præcipit obſeruari omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta, non obſtantibus quibuſcumq: priuilegijs, &c. Nam ſolùm reuocat illa, quæ ſunt contra decreta illa ſeſſ. de regul. non autem illa, quæ contra alias ſeſſiones. Neq; etiam obſtat bulla Pij IV. In Principis Apoſtolorum Sede, quæ reuocat omnia priuilegia, quæ Concilij Trid. decretis contrariantur; Nam, cum iſta bulla ſit facta in robur, & obſeruationem decretorū Concilij, vt patet, debet intelligi ſecundùm quòd intelligitur illud, & terminis illius eſt cōcludenda, vt docet Gloſſa in cap. Statutum, eod. verbo, de elect. in 6. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 8. art. 6. Suar. lib. 8. de leg. cap. 18. num. 18. Nauarr. in ſum. cap. 27. nu. 190. Thomas à Ieſu lib. 12. de conuerſ. omn. gent. tit. Sequitur collectio, pag. 847. verſu Illud tamen. Sed ſenſus communis iſtius clauſulæ modò obtinet in praxi, vt deroget non ſolùm quæ derogantur à Trid. ſed etiam, quæ illi ſunt ſimpliciter contraria.

Gloſſa
Rodriq;
Suarez
Nauarr.
Th. à Ieſ.

CONSTITVTIO II.

Statuit, quòd Generalis Ordinis Minimorum poſſit deputare quoſcumque Viſitatores in omnibus Prouincijs, & appellantes ad tribunalia ſecularia, & ſe dictis Viſitatoribus opponentes ſint excōmunicati.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex

EX paſtoralis officij noſtri debito ad ea aciem noſtræ mentis dirigimus, per quæ perſonæ eccleſiaſticæ, præſertim Regulares, ſub obedientia, quam profitentur, quietè, & pacificè vitam ducant. Proœmium.

§. 1. Sanè ad aures noſtras peruenit, quòd in Capitulo generali fratrum Ordinis Minimorũ nuncupatorum, Ianuæ nuperrimè celebrato, inter alia nonnulli Vicarij generales in diuerſis orbis Prouincijs deputati fuerunt, qui, durante triennio officij Correctoris generalis dicti Ordinis, alterius nationis in illis partibus res præfatorum fratrum gubernarent, & moderarentur. Verùm quia modernus generalis Corrector eiuſdem Ordinis intendit perſonaliter viſitare aliquas ex dictis Prouincijs, ex eo quia aliqui ex dictis Vicarijs, ſui officij immemores, in multis caſibus, præter, & contra dicti Ordinis inſtituta procedunt, ac proceſſus contra aliquos fratres formatos cõmunicant cum iudicibus ſecularibus; ita quòd aliqui fratres huiuſmodi perterriti fugam arripiunt, & ab obedientia ſuorum Superiorum ſe alienant, & apoſtatare coguntur in maximum plurimorum ſcandalum; dubitetq; quòd, ſi ipſe, vel pro tempore exiſtens generalis Corrector dicti

Memorat ſtatutum Capit. generalis 4. Genuæ num. 35.

ſimpliciter Concilio contraria, quæ ab illo reuocantur. Quæ autem non reuocantur, tacitè admittitur; atq; ita illi non ſunt contraria. Neq; obſtat, quòd ſeſſ. 25. de regul. cap. 22. ſancta Synodus præcipit obſeruari omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta, non obſtantibus quibuſcumq: priuilegijs, &c. Nam ſolùm reuocat illa, quæ ſunt contra decreta illa ſeſſ. de regul. non autem illa, quæ contra alias ſeſſiones. Neq; etiam obſtat bulla Pij IV. In Principis Apoſtolorum Sede, quæ reuocat omnia priuilegia, quæ Concilij Trid. decretis contrariantur; Nam, cum iſta bulla ſit facta in robur, & obſeruationem decretorū Concilij, vt patet, debet intelligi ſecundùm quòd intelligitur illud, & terminis illius eſt cōcludenda, vt docet Gloſſa in cap. Statutum, eod. verbo, de elect. in 6. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 8. art. 6. Suar. lib. 8. de leg. cap. 18. num. 18. Nauarr. in ſum. cap. 27. nu. 190. Thomas à Ieſu lib. 12. de conuerſ. omn. gent. tit. Sequitur collectio, pag. 847. verſu Illud tamen. Sed ſenſus communis iſtius clauſulæ modò obtinet in praxi, vt deroget non ſolùm quæ derogantur à Trid. ſed etiam, quæ illi ſunt ſimpliciter contraria.

Gloſſa
Rodriq;
Suarez
Nauarr.
Th. à Ieſ.

CONSTITVTIO II.

Statuit, quòd Generalis Ordinis Minimorum poſſit deputare quoſcumque Viſitatores in omnibus Prouincijs, & appellantes ad tribunalia ſecularia, & ſe dictis Viſitatoribus opponentes ſint excōmunicati.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex

EX paſtoralis officij noſtri debito ad ea aciem noſtræ mentis dirigimus, per quæ perſonæ eccleſiaſticæ, præſertim Regulares, ſub obedientia, quam profitentur, quietè, & pacificè vitam ducant. Procemium:

§. 1. Sanè ad aures noſtras peruenit, quòd in Capitulo generali fratrum Ordinis Minimorũ nuncupatorum, Ianuæ nuperrimè celebrato, inter alia nonnulli Vicarij generales in diuerſis orbis Prouincijs deputati fuerunt, qui, durante triennio officij Correctoris generalis dicti Ordinis, alterius nationis in illis partibus res præfatorum fratrum gubernarent, & moderarentur. Verùm quia modernus generalis Corrector eiuſdem Ordinis intendit perſonaliter viſitare aliquas ex dictis Prouincijs, ex eo quia aliqui ex dictis Vicarijs, ſui officij immemores, in multis caſibus, præter, & contra dicti Ordinis inſtituta procedunt, ac proceſſus contra aliquos fratres formatos cõmunicant cum iudicibus ſecularibus; ita quòd aliqui fratres huiuſmodi perterriti fugam arripiunt, & ab obedientia ſuorum Superiorum ſe alienant, & apoſtatare coguntur in maximum plurimorum ſcandalum; dubitetq; quòd, ſi ipſe, vel pro tempore exiſtens generalis Corrector di-

Memorat ſtatutum Capit. generalis 4. Genuæ num. 55.

cti

cti Ordinis ad illas partes accedat, vel alios Viſitatores deputet, prout ſuo officio incumbit, aliquis Vicarius, cornua contra ipſum erigendo, ipſi obedire recuſet, ſicq; diſſidia, & ſcandala varia oriantur.

Generalis poteſt deputare quoſcumque Viſitatores. Vide tom. 1. Relig. cap. 18. §. 1. ver. At obije. Vide ět ſupra in cōſt. 14 Leo X. & quæ ibi noto.

§. 2. Ideo nos volentes deſuper opportunè prouidere, tenore præſentium, Apoſtolica auctoritate ſtatuimus, decernimus, & ordinamus, quòd generalis Corrector nunc, & pro tempore exiſtens, quoſcumq; Viſitatores ſibi bene viſos in quacumque Prouincia, ad eius nutum amouibiles, vbi, & quando ſibi expedire videbitur, cũ generali, vel limitata auctoritate, poteſtate, & iuriſdictione cuiuſcumq; nationis deputare poſſit, & valeat, iuxta priuilegia, & regularia inſtituta dicti Ordinis: Qui omnes Viſitatores in omnibus ſibi obedire debeant, & teneantur, & vbi ipſe generalis Corrector, tam in partibus Hiſpaniarũ, quàm alibi præſens fuerit, ceſſet quæcumq; auctoritas, poteſtas, & iuriſdictio prædictorum Vicariorũ, & Viſitatorum, vel aliorum quorumcumq; Officialium dicti Ordinis, etiam in Capitulo generali deputatorum.

Nullus poteſt appellare ad tribunalia ſecularia, vel ex

§. 3. Necnon præcipimus, & mandamus præfatis Vicarijs, & quibuſuis alijs Prouincialibus, Viſitatoribus, & dicti Ordinis Prouincialibus, quonis

quouis nomine nuncupentur, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ, à qua contrauenientes non niſi à nobis, ſeu pro tempore exiſtente Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, abſolui poſſint; necnon priuationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quecumq; dicti Ordinis officia, & vocis actiuæ, & paſſiuæ eo ipſo incurrendis pœnis, ne quis Prouincialis, aut alius cuiuſcumq; dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis Ordinis huiuſmodi Religioſus, aut Religioſa ad tribunalia ſecularia, ſeu iudices ſeculares pro negotijs fratrum dicti Ordinis, ſeu ipſum Ordinem concernentibus, quouis prætextu, vel occaſione appellare, vel illa quoquo modo adire audeant, ſeu præſumant.

Adire pro negotiis fratrũ, ſub pœnis, &c. Vide tom. 1. Relig. cap. 20. concl. 4. & Rodr. in bull. ã Greg XIII. bulla 2. Quoniam.

§. 4. *Sed vbi opus fuerit, ad generalem Correctorem, & dicti Ordinis Protectorem, ſeu ad nos, & pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem recurſum habeant.*

Ordinem recurrendi præſcribit.

§. 5. *Declarantes, non ſolùm contrafacientes, verumetiam eorum fautores directè, vel indirectè, eaſdem pœnas incurrere.*

Fautores etiã dictas pœnas incurrunt.

§. 6. *Et inſuper ſub eiſdẽ pœnis præcipimus, & mandamus cuilibet Prouinciali, aut Correctori locali, & quibuſuis Religioſis dicti Ordinis,*

Nullus poteſt Viſitatoribus à Generali miſſis reſiſtere.

Digitized by Google

Qui reſiſtit de facto, non de iure.

ne Viſitatoribus, aut alijs Officialibus cuiuſuis regionis, aut nationis à prædicto Correctore generali pro viſitandis Prouincijs miſſis reſiſtere, aut ſe opponere audeant, ſed illis faueant, & obediant, & aſſiſtant.

Derogat cõtrarijs.

§. 7. Quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; cõtrarijs quibuſcumq; non obſtantibus.

Decretum irritans.

§. 8. Irritum, & inane decernentes quicquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

§. 9. Cæterùm quia difficile eſſet præſentes literas ad quæcumq; loca, vbi illæ neceſſariæ fuerint, deferre, volumus, & prædicta auctoritate decernimus, quòd earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici, & alicuius Prælati ſubſcriptis, & ſigillo dicti Prælati ſignatis fides indubitata in iudicio, & extra adhibeatur in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi originales fuerint. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 27. Martij, 1576. Pontif. noſtri anno 4.

§. IV.

1 VIde tom. 1. Relig. cap. 20. concl. 1. Et ſcias, recurſum ad Romanum Pontificem poſſe

eſſe

Digitized by Google

eſſe immediatum; per ſtatutum Cap. generalis Romani 6. num. 14. dub. 7. Et cõgruit cap. Ad Romanã, & cap. Quoties. 2. q. 6. & cap. Si duobus, de appell. Docẽt etiã Nauarr. lib. 2. conſil. de appell. conſil. 2. n. 1. & cõſil. 4. nu. 3. in caſu noſtræ Religionis; Pegna in direct. p. 3. com. 31. ver. Quòd ſi. Cum hac limitatione tamen, quòd non ſit de re leui, & ſi recurrens non probauerit, ſeueriori pœna plectatur. *Nauarr.* *Pegna.*

§. V.

2 QVæres 1. an iſta clauſula *Verumetiam fautores* extendatur non ſolùm ad fautores eorum, qui ad tribunalia ſecularia appellant; an verò etiam ad eos, qui fauent reſiſtentibus Viſitatoribus.

℞. Solùm extendi ad fautores eorum, qui appellant ad tribunalia ſecularia. Quia quando in vna diſpoſitione ſunt diuerſa negotia, tunc clauſula poſita ad vnum negotium, non extenditur ad aliud, maximè quando eſt odioſa, vt hæc. At appellare, & reſiſtere ſunt omnino diuerſa. Ita Panor. in cap. Secundò requiris, de appell. num. 10. Nec obſtat dictum caput Secundò requiris, quatenus ait, quòd nihil intereſt ad hoc vt clauſula concernat omnia contenta in vna diſpoſitione habente plures articulos, an ponatur in principio, medio, vel fine; nam intelligitur, quando nulla omnino poteſt reddi ratio, quare magis debeat concernere vnum articulum, quàm alios. Sed hic poteſt reddi; Tum quia in §. ſequ. præcipit omnibus, tum Superioribus, tum ſubditis, vt dictis Viſitatoribus non ſolùm non reſiſtant, ſe illis poſitiuè opponendo, ſed etiam vt illis faueant, obediant, & aſſiſtant. Vnde, cum omnes fratres vnius Conuentus, vel Prouinciæ teneantur prædicta facere, nullus fautor videtur quaſi remanere; Tum quia dictio, Inſuper, importat diuerſitatẽ; vnde clauſula *Panor.*

Digitized by Google

poſita in principio, vel ad finē vnius articuli, nō refertur ad ſequentia, quādo in illis adeſt dictio Inſuper. *Tuſchus.* Ita Tuſch. ver. Dictio, concl. 295. Et ita videtur intellexiſſe hanc conſtitutionem Capit. generale Barchin. 1. num. 16.

3 Quæres 2. Quinam dicantur fautores.

℞. 1. Dici fautores, qui omiſſione, ſeu negligentia ex officio potentes impedire, ne quis ad dicta tribunalia recurreret, & non facerent, V. G. Prouinciales, aut Corrector. 2. dicuntur fautores, qui cooperantur de facto. 3. qui conſilio, & verbis ad appellandum impellerent. *Farinac.* Ita Farin. tract. de hær. q. 182. §. 1. num. 1.

4 Quæres 3. an fautor, nòn ſecuto effectu, incidat has pœnas.

℞. non incurrere. Quia punitur ſeorſim à principali delinquente; *Caietan.* per doctrinam Cai. in ſum. verbo *Nauarr.* Excomm. cap. 25. notab. 1. & Nau. in ſum. cap. 27. num. 51. verſu Adde, quòd refert. Idem dic, ſi conſilium in tempore opportuno, quantum in ipſo fuit, *Innocent.* contrarium ſuadendo, reuocauit. Innoc. in cap. Ad audientiam, de homicid. num. 2.

5 Quæres 4. an qui ex negligentia, vel quia non vult ſe immiſcere rumoribus, potens tamen obuiare dictam appellationem, non obuiaret, incurreret pœnas hic poſitas.

℞. Licèt prima facie poſſit videri alicui, quòd iſte talis incurrat, cū in cap. Quantæ, de ſent. excom. dicatur, quòd fauere præſumitur, qui, cum poſſit, manifeſto facinori deſinit obuiare; Cenſeo tamē, quòd, ſi abſit dolus, & ſolùm ſit pura negligentia, & ſolùm pura commoditas intendatur, non incurret iſtas *Panor.* pœnas. Ita Panor. d. cap. Quantæ, num. 7. Secus tamen, ſi id doloſè fiat; nam tunc dicetur indirectè fauere; vel ſi vadat ad aſſociandum recurrentem; nam, cum dolus per coniecturas probetur, iſte, cum fuerit præſens, & non obuiauerit, cū potuerit, doloſè

Digitized by Google

id egiſſe præſumetur, & ſic ſaltem indirectè conſenſiſſe, & fauiſſe. Ita Panor. loc. cit. num. 8. & eius Additionator lit. C.

CONSTITVTIO III.

Decernit, quòd deſcendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum in Religione recipiantur, & ad dignitates admittantur, non tamen deſcendentes ex dictis relapſis, vſque ad quartam generationem incluſiuè.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

MVneris noſtri eſſe putamus ſedulò, ac diligenter omnia curare, quæ Religionũ conſeruationi, earumq; profeſſorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamq; in primis curam ſuſcipere, vt iјs, quæ materiam ſcandali præbere poſſunt, quamprimũ via præcludatur. Procemium.

§. 1. Cum itaque, ſicut nuper accepimus, ſtatutis in Capitulo generali Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula editis caueatur, vt nullus de genere Iudæorum, aut Mahumetanorum in eum Ordinem recipiatur; ac vt nouitius tam ad habitum, quàm ad profeſſionem admittendus, Memorat ſtatutum factum in Capitulo generali Foriiulii nu. 14. quòd deſcendentes ex genere cõfeſſorum non recipiantur.

interro-

interrogetur à Prælato, an ex huiuſmodi genere deſcendat, qui, ſi negatiuè reſponderit, recipiatur, præmiſſa etiam priùs proteſtatione, quòd quotieſcumq; poſtea inuentum fuerit, eum ex tali genere originem ducere, profeſſio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis: Quod non mediocrem dicti Ordinis tranquillitati, & multis, qui ex huiuſmodi genere originem duxere, perturbationem attulit.

Deſcendentes ex genere Iudæorum, &c. recipiātur in Religione.

§. 2. *Nos, qui deſideranter in votis gerimus, vt præfatus Ordo noſtris proſperetur temporibus, & materia ſcandali penitus ſucciſa, radicitùſq; euulſa lõgiùs propellatur, poſtquam præfatorum, qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorum originem trahunt, & ſcientes, vel ignorantes ſe ex huiuſmodi genere oriundos eſſe, profeſſionem in dicto Ordine emiſerunt, ſtatui, & quieti nuper, cum de eorum profeſſionis validitate, & ſtatu conſulti eſſemus, viuæ vocis oraculo ſufficienter, ſatis ſuperq; prouidimus, attendentes, leges, & ſtatuta non ideo debere fieri, vt per ea ſcandala gignantur, & publica præſertim animarum tranquillitas perturbetur, aut commoueatur, ſed potiùs ad ea tollenda, & ipſam communem quietem augendam; ac propterea ſtatuta prædicta quò ad ea tantùm, in quibus præſentibus noſtris lite-*

ris

ris aduerſantur, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium abrogantes, & abolentes, & ex nunc in poſterum nullius roboris, vel momenti fore decernentes, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia volumus, ſtatuimus, & ordinamus, vt de cætero in nouitijs recipiendis in Ordinem præfatum S. Franciſci de Paula fiat inquiſitio de moribus, & vita eorum, & de ſuorum progenitorum defectu. Volentes, quòd ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere deſcendunt, cum poſt ſuſceptum ab eis baptiſma, Græci, & Iudæi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis huiuſmodi, quominùs in Ordinem prædictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, nocere poſſit, vel debeat. Quantùm verò attinet ad filios, & deſcendentes hæreticorum, præcipimus, vt filijs, & deſcendentibus talium conuerſorum, & Eccleſiæ vnitati reſtitutorum pariter minimè circa præmiſſa quicquam obſtet.

§. 3. *Quò verò ad illos, qui ex Iudæis, ex eo quod poſt baptiſma ab eis ſuſceptum iterum à fide catholica receſſerint, per ſententiam in foro eccleſiaſtico latam dãnatis; Mahumetanis item, & hæreticis ſimiliter damnatis, viuis, vel defunctis, vel quorum oſſa, vel ſtatuæ combuſtæ ſunt,* Deſcendentes ex relapſis non recipiantur.

originem

originem ducunt per lineam paternam, vel maternam vſque ad quartam generationem incluſiuè, in Ordinem ipſum recipi, & admitti non poſſe: Et idem in ijs profeſſoribus eiuſdem Ordinis, qui ad ſacros, etiam presbyteratus, ordines admittuntur, ſeruari decernimus.

Derogat cõtrariis.

§. 4. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac priuatis, & quibuſuis alijs dicti Ordinis, in generalibus, vel prouincialibus Capitulis editis, tam generaliter de vniuerſo Ordine, quã ſpecialiter de ſingulis eiuſdem Ordinis domibus, vel Conuentibus, ſeu Monaſterijs diſponentibus, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;

Tranſumptis fidẽ adhiberi iubet.

§. 5. Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcat. die 1. Auguſti, anno 1583. Pontific. noſtri anno 12.

CIRCA

Digitized by Google

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 Vide ſimilem conſtit. Pij V. apud Paſſar. pag. 255. Vide etiam conſtit. Pij IV. apud Rodriq; in bull. in Pio IV. bulla, eius 3. & 4. Vide Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 14. art. 1. & per totam. Vide quæ dico tom. 1. Rel. cap. 25. §. 3. verſu Circa 2. interrogationem. *Paſſarell. Rodriq;*

2 Aduerte etiam, quòd iſta conſtitutio non fuit recepta à Cap. gener. Genuæ 5. celebrato, num. 31. & ſtatutum, quòd per P. Zeloſum ſupplicaretur Sanctiſſimo, vt eam dignaretur reuocare pro Religionis quiete. Sed, cum Papa reuocare noluerit, dicendum eſt quòd ſit in ſuo robore. Videatur Paſſar. in ſchol. ex Genuen. num. 31. *Paſſarell.*

CONSTITVTIO IV.

Concedit indulgentiam plenariam viſitantibus Eccleſias Ordinis Minimorum in die ſanctiſſimi Patriarchæ noſtri Franciſci.

GREGORIVS PAPA XIII.

Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes literas inſpecturis ſal. & Apoſtol. bened.

§. 1.

AD augendam fidelium religionem, & animarum ſalutem cæleſtibus Eccleſiæ theſauris pia charitate intenti, omnibus vtriuſq; ſexus Chriſti Cõcedit prout in ſummario.

Digitized by Google

fidelibus verè pœnitentibus, confeſſis, ac ſanctiſſima communione refectis, qui ſingulas Eccleſias Monaſteriorum, ſeu domorum fratrum Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula vbicumq; cõſtitutas, die feſto eiuſdem S. Franciſci de Paula à primis veſperis, vſque ad occaſum Solis eiuſdē diei ſingulis annis deuotè viſitauerint, & ibi pro chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ſanctæq; matris Eccleſiæ tranquillitate pias ad Deum preces effuderint, quoties id fecerint, toties plenariam ſuorum peccatorum indulgentiã, & remiſſionem concedimus, & elargimur.

Derogat contrarijs: & trãſumptis fidē adhiberi, iubet.

§. 2 Contrarijs non obſtantibus quibuſcũq; præſentibus perpetuò valituris. Volumus autē quod præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 1. Aprilis, 1579. Pontific. noſtri anno 7.

§. I.

1 NOto 1. quòd Pontifex Gregorius concedit indulgentiam plenariam verè pœnitentibus,

bus, confeſſis, ac ſanctiſſima communione refe ctis, qui in die S. Franciſci de Paula viſitauerint vnam ex Eccleſijs ſui Ordinis, & hoc toties, quoties illo die id fecerint. Et aduerte, quòd indulgentiæ tantùm valent, quantùm ſonant, & eſt communiſſimum dicterium in hac materia apud Theologos, & contrarium dicere, ait D. Th. in 4. d. 20. q. 1. ar. 3. quæſtiunc. 2. in princip. eſt valde periculoſum. *D. Th.*

2 Noto 2. Nullum me vidiſſe Doctorem negātem, quinimmo nec dubitantem, an Papa poſſit huiuſmodi indulgentias concedere: Cum enim ſecundùm D. Th. loc. cit. ad concedendam indulgentiam requiratur auctoritas, & vnio eius, cui diſpenſatur, ad eum, qui merebatur, quod eſt per charitatem; & ratio diſpenſationis, ſecundùm quam ſaluetur intentio illorum, qui opera meritoria fecerunt; & hic interueniant omnia, auctoritas in Papa, qui eſt theſauri Eccleſiæ diſpenſator, gratia in recipientibus, mediante ſacramentali pœnitentia, ſacra communione; & ratio diſpenſationis, quia nimirū iſta indulgentia conceditur ad honorem Dei, qui honoratur in Sanctis ſuis, & ad vtilitatem Eccleſiæ: Non video, cur ſcioli quidam, vel meliùs ſciolos ſe reputantes, audientes hanc noſtram indulgentiam, tam caperata fronte, & paruo, ac obliquo ore, quaſi ironicè fateantur, id ſe non intelligere; quos me hic docturum ſpero, niſi malitia ſit in voluntate, vel in malè affecto intellectu inſcitia.

3 Noto proinde 3. quòd dubitant inter ſe Doctores, an qui eodem die pluries facit actum, per quem conceditur indulgentia, V.G. pluries viſitat Eccleſiā, cui conceſſa eſt indulgentia, pluries etiam indulgentiam conſequatur. Et optima reſolutio eſt, quam tradit Tab. de mente D. Thomæ, verbo Indulgentia, num. 15. Vel enim in indulgentia dicitur, quòd quoties quis viſitauerit talem Eccleſiam, toties indulgentiam lucretur; & clarum eſt, quòd toties lucratur, *Tabiena.*

Digitized by Google

quot viſitat: Vel in conceſſione indulgentiæ exprimitur, quòd tantùm conceditur indulgentia pro vna vice; & tunc clarum etiam eſt, non poſſe pluries conſequi: Vel nihil horum exprimitur, & tunc adhuc diſtinguendum eſt: vel indulgentia eſt perpetua; & tūc conſequitur toties, quoties facit: vt D. Thom. in 4. d. 20. q. 1. art. 3. quæſtiūc. 2. ad quartū. Ang. verb. Indulgentia, num. 4. Tab. cit. Roſell. num. 12. Henriq. 7. de Indulg. cap. 10. num. 2. Graff. in append. ad ſuas deciſ. lib. 2. cap. 5. num. 53. Cord. in ſuo quæſt. theol. lib. 5. q. 33. Et quòd poſſit bis, aut ter in die prudenter, & deuotè quis talem indulgētiam conſequi, docet Nauarr. tom. 3. tract. de indulg. notab. 31. num. 36. Suar. tom. 4. in 3. p. diſp. 57. ſect. 1. num. 7. Filliuc. tom. 1. tract. 8. cap. 8. num. 197. Vel eſt determinata; Et tunc adhuc diſtinguendum videtur; Nam vel eſt determinata ad vnū ſolum diem, V.G. à primis veſperis, vſq; ad occaſum Solis alterius diei; & tunc dicunt omnes cit. quòd ſolùm ſemel quis conſequitur indulgentiā, etiamſi millies viſitet illo die Eccleſiam deſignatam, niſi aliter ſe explicet indulgentiam concedens, vt in ſpecie Cord. Tab. & Ang. Vnde Suar. quem ſequitur Filliuc. dicit ſemper tenorem indulgentiæ eſſe inſpiciendum: Vel eſt determinata ad tres, quinque, vel octo dies, & negant poſſe pluries illis diebus cōſequi Tab. Roſ. Ang. Probabile poſſe ſingulis illis diebus cōſequi, dicit Alph. Leo in tract. de iubil. par. 1. q. 5. num. 208. Immò dicunt Roſ. Ang. Cord. locis cit. & Caſar. verbo Indulgentia, notab. 6. cenſuiſſe Innoc. & Specul. quòd etiam quando indulgentia eſt determinata pro aliquo particulari die, poteſt quis eam lucrari toties, quoties dictam Eccleſiam eo die viſitauerit. Et ſic aiunt Caſar. & Cord. practicari in indulgentia Portiunculæ: Ad quam tamen praxim reſpondent, fortè ibi haberi ad hoc ſpecialem conceſſionem Papæ; vel certè adeſt eius voluntas tacita, ſeu interpretatiua, dum ſcit, & tolerat ex cauſa rationabili; nam

D. Th. Angelus. Tabiena. Roſella. Henriq. Graffius. Cordubа. Nauarr. Suarez. Filliucius. Alph. Leo. Caſarub

ſæpe

ſępe communis error facit ius, arg. cap. Ecce ego, diſt. 95. quia ſcilicet ſępe eſt cauſa aliqua, quæ facit, quòd Princeps conſentiat etiam licitè, vt validè fiat, quod aliàs non valeret, vt Cord. loc. cit. Ex quibus ſatis cōſtat, quòd quando tenor indulgentiæ eſt clarus, vt hic noſter, nulla poteſt eſſe difficultas, quin toties quis lucretur indulgentiā, quoties in die S. Franciſci P. N. prudenter viſitabit vnam ex noſtris Eccleſijs.

4. Sed dubium modò reſtat. Si quis viſitando prima vice cum debitis circumſtātijs lucratus eſt indulgentiam plenariam, & per cōſequens omnem remiſſionem pœnæ, ſuis peccatis debitæ, quid conſequetur 2. vice, & 3. ſi, vt ſupponimus, nihil pœnę remanet remittendum?

Certè hoc dubium faſtidioſum eſt, loquēdo de indulgentia plenaria: nam de limitata, V. G. tertia parte peccatorum, facilè ſoluit Cord. in ſuo quęſt. theol. lib. 5. q. 54. quòd prima vice remittitur illi tertia pars pœnarum, V. G. ſi eſt debitor 60. annorum, conſequitur 20. annos de indulgētia; 2. vice lucratur non quidem totidem 20. annos, ſed lucratur tertiam partem de reſiduo pœnarum, quibus tenetur, quando lucratur indulgentiam, puta de 40. annis reſiduis lucrabitur 14. circiter, & ſic de reliquis. *Corduba.*

5. De indulgentia verò noſtra plenaria optimè P. Montoya in Chronicis Minimorum, libro 2. cap. 25. dicit ſe conſuluiſſe viros doctiſſimos Vniuerſitatis Complutenſis, quorum placita refert, ex quibus & reſpondet, ſuppoſitò, quod dicit communis ſententia; Quòd, quando conceditur indulgentia pro vno die, nullus poteſt eam lucrari niſi ſemel, etiamſi decies viſitet, quod hoc plus concedit noſtra indulgentia: Quòd ſi quis, poſtquam ſemel conſecutus fuerit plenariam indulgentiam, & conſequenter remiſſionem omnium pœnarum, eodem die aliud mortale, vel veniale peccatum committat, poterit, iterum cōterendo, vel ſe cōfitendo de illo mortali, etiamſi Eucharistiam *Montoya.*

chariſtiam non ſumat, lucrari dictam Indulgentiam, & hoc toties, quoties id illi eo die acciderit, vel etiãſi non mortale, ſed venialia plura committat. Quòd ſi nullum mortale, vel veniale committat certum eſt, non poſſe pluries indulgentiã lucrari, ſi nihil remittendum remaneat. Vnde verba illa, *toties*, *quoties*, ſic ſunt interpretanda. Concedo, ait Papa, indulgẽtiam plenariam viſitãtibus Eccleſiam S. Franciſci de Paula ſuo die: & illo die toties indulgentiam concedo, quoties erit materia pœnarum, per indulgentiam delenda. Poſſet etiam dici, quòd conceditur toties, quoties, vt ſi caſu quis prima vice non fuiſſet bene diſpoſitus, & per conſequens indulgentiam non fuiſſet lucratus, additis gradibus charitatis ad gradus, per plures viſitationes tandem bene diſpoſitus indulgentiã lucretur. Seu etiam poſſet dici, quòd lucretur quis hanc indulgẽtiam prima vice pro ſe, ſecunda pro defunctis: Sed non inuenio fundamentum, licèt in S. Maria de Portiuncula, in qua non habentur iſta verba, vt dicunt Cord. & Caſar. locis cit. etiam vigeat opinio, quòd poſſint dictam Eccleſiam viſitantes indulgentiam lucrari pro mortuis. Et in multis locis etiam id practicatur in noſtra hac indulgentia in die S. Franciſci.

6. Et nota vnum particulare, quòd ſimilis indulgẽtia nullibi reperitur conceſſa, niſi Eccleſiæ S. Laurentij patrimonij Regis Hiſpaniarum die 24. Febr. à Pio IV. anno 1560. die 7. Februarij.

7. Nota etiam, quòd, vt dixi, debet iſta indulgentia prudenter ſumi, non ingrediẽdo, & ſtatim egrediendo, & ſic deinceps; Nam hoc eſſet magis deriſorium, quàm pium, nec hoc caſu præſumendum eſt, mentem Papæ eſſe, talem indulgentiam concedere; vnde, tum defectu intentionis Papæ, tum defectu cauſæ iuſtæ, quæ hoc caſu non adeſſet, qui ſic ingrediendo, & ſtatim egrediendo, & iterum ingrediendo, viſitaret, non lucraretur hanc indulgentiam.

8 Solùm

8. Solùm reſtat diſcutere, an quando transfertur feſtum S. Franciſci de Paula, transferatur etiam iſta indulgentia. Sed hoc dubium diſcuſſum eſt per Apoſtolicum diploma ab eodē Greg. XIII. quod ſic habet.

Gregorius Papa XIII. ad perpetuam rei memoriam. Aliàs omnibus vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, ac ſanctiſſima communione refectis, qui ſingulas Eccleſias Monaſteriorum, ſeu domorum fratrum Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula vbicumq; conſtitutas die feſto eiuſdem S. Franciſci de Paula à primis veſperis, vſque ad occaſum Solis eiuſdem diei ſingulis annis deuotè viſitarent, & ibi pro chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ſanctæq; matris Eccleſiæ tranquillitate, pias ad Deum preces effunderent, quoties id facerent, toties plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem conceſſimus, prout in noſtris inde ſub data die 1. Aprilis 1579. Pontific. noſtri anno 7. in forma Breuis confectis literis pleniùs continetur. Cum autem, ſicut accepimus, feſtum eiuſdem S. Franciſci de Paula, quod die 2. Menſis Aprilis quotannis celebrari ſolet, in Quadrageſimam incidat, illudque poſt octauam Reſurrectionis D. N. Ieſu Chriſti transferri ſoleat, & propterea in dubium verti poſſet, an eadem indulgentia die, quo ipſum feſtum transferri contigerit, ab eiſdem Chriſti fidelibus conſequi valeat. Nos in præmiſſis opportunè prouidere volentes, ac ſupplicationibus dilecti filij Ioannis Ropitelli dicti Ordinis Zeloſi, & Procuratoris generalis, in hac parte inclinati, harum ſerie volumus, & declaramus, vt dicta indulgentia ad eum diem, quo feſtum ipſum, vt præfertur, transferri, & poſt octauam eiuſdem Reſurrectionis celebrari contigerit, translata eſſe, & ab eiſdem Chriſti fidelibus eodem modo, quo die feſto prædicto conſequi poteſt, conſequi, eiſq; ſuffragari poſſe cenſeatur. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 20. Auguſti, 1580. Pontificatus noſtri anno 9.

CON-

CONSTITVTIO V.

Concedit, quòd electiones factæ in Capitulis generalibus à deputatis valeant.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I.

Memorat ſtatutum Capituli generalis Barchinon. celebrati.

EXponi nobis nuper fecit dilectus filius Idelphonſus Villamaior Corrector generalis Ordinis fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula, quòd licèt electio nonnullorum Vicariorum prouincialiũ eiuſdem Ordinis, & illorum Collegarum, ex ipſius Ordinis inſtitutis, & cõſuetudinibus ad Correctorem generalem, ac Superiores, & Præſidentes Capituli generalis eiuſdem Ordinis, capitulariter facienda, pertinere dignoſcatur; Nihilominus in Capitulo generali eiuſdem Ordinis nouiſſimè in Ciuitate Barchinonen. celebrato, cum pro ipſius Ordinis felici directione, ac morum correctione multa ibidem ſtatuta, & ordinata fuiſſent, ac propter temporis anguſtiam, & rerum penuriam ad electionem Vicariorum prouincialium, & Collegarum huiuſmodi commodè procedi nõ poſſet, Su-

periores,

Digitized by Google

periores, & alij Præſidentes præfati eidem Idelphõſo Correctori generali, & duobus alijs ſibi ad id adiunctis Collegis, de gremio dicti Capituli generalis existentibus, ius, ac omnimodam facultatem, & auctoritatem Vicarios prouinciales, eorũq; Collegas præfatos eligendi concesserunt, & in eos transtulerunt; Ipſiq; Idelphonſus Corrector generalis, & eius in ea parte Collegæ, facultatis huiuſmodi vigore, in Cataloniæ, & Tuſciæ, ac Hiſpalen. necnon Siciliæ, atq; Lombardiæ, & Betbicæ, ac Caſtellæ, necnon Aragoniæ Prouincijs ſingulos ſuos Vicarios prouinciales cum eorum Collegis elegerũt, & deputarunt, eademq; electione facta, poſtmodum idem generale Capitulum eoſdem denuo approbauit, prout in documentis publicis deſuper cõfectis plenius dicitur contineri.

§. 2 Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, dictus Idelphonſus Corrector generalis, ne de viribus earumdem electionum, & deputationum, ob non ſeruatam in eis inſtitutorum, & conſuetudinum huiuſmodi, ſeu Concilij Trid. in ſimilibus electionibus, & deputationibus forſan requiſitam formam, aut aliàs dubitari contingat, cupiant electionibus, & deputationibus prædictis pro earum ſubſiſtentia robur Apoſtolicæ confirmationis adijci. Supplicatio

§ 3 Nos, qui honeſtis petentium votis libenter

Cócedit prout in summario.

annuimus, eaq; fauoribus proſequimur opportunis, eumdem Idelphonſum Correctorē generalem à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, necnon formam electionum, & deputationum, ac tenores documentorum huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, ipſius Idelphonſi ſupplicationibus in hac parte inclinati, electiones, & deputationes præfatas Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium confirmamus, & approbamus, omneſq; & ſingulos, tam iuris, quàm facti, ac ſolemnitatum, etiam ſubſtantialium, alioſq; defectus, ſi qui interuenerint in eiſdem, ſupplemus. Decernentes, eaſdem electiones, & deputationes quouis prætextu impugnari, retractari, aut inualidari nullatenus poſſe, ſed illas validas, & efficaces eſſe, ac fore, ſuoſq; plenarios effectus in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi per eos, ad quos ſpectabat, & ſeruatis ſeruandis, factæ, & celebratæ fuiſſent, ſortiri, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum inuiolabiliter obſeruari debere; ipſoſq; ad id cenſuris eccleſia-

cleſiaſticis, aliiſq; opportunis iuris, & facti remedijs, appellatione poſtpoſita, cogi, & compelli poſſe.

§. 4 Irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Decretũ irritans.

§. 5 Non obſtantibus præmiſſis, & Apoſtolicis, ac in prouincialibus, ſynodalibus, & vniuerſalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus, necnõ dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cõſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſq; Correctori generali, Præſidentibus, Superioribus, Vicarijs, Prouincialibus, Conuentibus, fratribus, & perſonis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cũ quibuſuis etiam derogatoriarũ derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, in genere, vel in ſpecie, etiã motu proprio, & ex certa ſcientia, ac conſiſtorialiter, vel aliàs quomodolibet conceſſis, approbatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione aliàs de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu Derogat cõtrarijs.

Digitized by Google

quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datũ Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 15. Aug. 1580. Pontific. noſtri anno 10.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOta quòd iſte modus eligendi Superiores, qui deſunt in Capitulis generalibus, vel per mortem, vel per priuationem, vel per electionem ad maiora, eſt poſitus in praxi, licèt in aliquibus Capitulis generalibus non annotetur. Vnde ſtatutum Barchinonen. quod citatur §. 1. in dicto Capitulo non eſt inſertum, ſed eſt maxima incuria Scribæ. Et iſte modus eligendi eſt conformis cap. Quia propter, de elect. vbi approbatur electio per compromiſſum, qualis eſt hæc. Sed quia Trid. iubet, omnes electiones fieri per vota ſecreta ſeſſ. 25. cap. 6. de Reg. ideo fuit neceſſaria iſta conſtit. cũ derogatione Cõcilij generalis. Sed aduertant dicti electores, in quos compromittetur per Capit. generale, quòd non poſſunt facere dictas electiones per communem inſpirationem, licèt hic modus eligendi in dicto cap. Quia propter approbetur. Tum quia eſt contra Trid. loc. cit. Tum quia apud nos non eſt in vſu: Tum quia, dato, quòd licitè poſſet fieri, deberet fieri à toto Capit.

non

non à ſolis compromiſſarijs. Nam in hos Capit. cõpromittit, vt ſolùm faciant electiones ſecundùm vſum, & conſuetudinem Religionis, quæ ſolùm vtitur electione per ſcrutinium.

SIXTVS V.

Italus, ex Ciuitate Montis alti in Prouincia Piceni, Pereti de Peretis filius, Ordinis fratrũ Minorum Conuentualium, ad ſummum Pontificatum aſſumptus die 24. Aprilis, anno 1585. dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Mandat, feſtum S. Franciſci de Paula celebrari ſub ritu duplici, & in Calendario Romano aſcribi.

SIXTVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

I*N Cœli throno qui ſedet Rex omnipotens, terramq; ſcabellum pedũ ſuorum calcat, ſupremo è ſolio puſillorum ſeruorum reſpicit humilitatem,* Procemium: Vide 3.p. Rit. ante offic. huius Sancti not. 1.
eoſq;

eoſq; in quibus illa elucet, ad excelſa ſublimium honorum, & gaudiorum culmina extollit; quod in Sanctis ſuis omni tempore demonſtrauit: Recenti verò Patrum noſtrorum memoria in B. Franciſco de Paula amplè teſtificari dignatus eſt. Is enim ab ineunte ætate cæleſtium rerum amore incenſus, ex minimo, qualem ſe in Dei, hominumq; conſpectu fecerat, magnus euaſit: Interq; alia, quibus claruit, virtutum ornamenta, vnam mirificè amplexus eſt Regi Regum ſemper acceptam humilitatem, quam, ſicuti nouerat primum ingreſſum fuiſſe Chriſti Saluatoris noſtri in mundum, ita in anguſto ad pietatem, & ſanctitatem introitu patefaciendo primam ſibi, & ducem, & ſociam aſciuit. Hac, atq; alijs diuinæ gratiæ præſidijs B. confeſſor munitus, apud magnos Principes, & Reges, cum adhuc in mundo quaſi hoſpes peregrinaretur; in patria verò cæleſtes inter Choros poſt abſolutam peregrinationem à Deo, cui fideliter ſeruierat, ſeq; in primis humiliauerat, eſt exaltatus, magnaſq; virtutes, vt etiam in vita cum ſumma omnium, qui viderunt, vel audierunt, admiratione, meruit operari

Ordinem Minimorum inſtituit.

§. 1 Quibus vitutibus, fratrum Minimorum, congruente ſuæ humilitati denominatione, Ordinē, quem viuens inſtituerat, mirum in modum auxit, ita

ita vt ex ſancti viri imitatione, deuotiſq; fratrum ipſorum ſtudijs, multis iam in Italia, quæ de eius natiuitate, atq; in Gallia, quæ de ſancta obdormitione in Domino gloriantur, totiuſq; chriſtiani orbis Regionibus ædificatis templis, Cænobijſq; cõſtructis, eius memoria in dies magis propagetur.

§. 2 Ipſe autem à fel. rec. Leone Papa X. prædeceſſore noſtro, Sanctorum, quos catholica veneratur Eccleſia, catalogo ſolemni ritu aſcriptus, in Cœlo pro ipſa ſemper Eccleſia, aſſiduiſq; paſtoralis ſeruitutis, & ſollicitudinis noſtræ laboribus apud Deum, vnà cum omnibus Sanctis, & ſibi cognomine, atq; æternæ felicitatis conſorte B. Franciſco Ordinis fratrum Minorum Fundatore intercedit. A Leone X. canonizatus.

§. 3 Quare nos eius nomen, & ſanctitatem dignis, quantùm noſtra patitur infirmitas, honoribus decorare volentes, hac præſenti conſtitutione mandamus, vt eiuſdem B. Franciſci de Paula Confeſſoris glorioſi feſtus dies, qui quarto Nonas Aprilis peragitur, duplici poſthàc, & proprio, & vbi propria non erunt, de communi Confeſſorum non Pontificum, officio per cunctas totius chriſtiani orbis Eccleſias quotannis celebretur, & in Calendario cum duplicis feſti adiectione inſcribatur. Feſtum S. Franciſci ſub ritu duplicis celebretur.

§. 4 Præcipientes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, cæteriſq; Eccleſiarum Prælatis Præſentes publicentur.

in

in vniuerſo terrarum orbe conſtitutis, vt faciant in ſuis quiſq; Eccleſijs, Prouincijs, Ciuitatibus, & Diœceſibus præſentes noſtras ſolemniter promulgari, & ab omnibus eccleſiaſticis perſonis ſecularibus, & quorumcumq; Ordinum Regularibus omnino obſeruari.

Tranſumptis fidẽ adhiberi iubet.

§. 5 *Volumus quoque, vt præſentium exemplis, etiã impreſſis, manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus vbique fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forẽt exhibitæ, vel oſtẽſæ. Datum Romæ, apud S. Marcũ, anno Incar. Dom. 1585. Pontific. noſtri anno 1.*

CONSTITVTIO II.

Transfert celebrationem Capituli generalis, quæ fiebat die Aſcenſionis, ad diem Pentecoſtes.

SIXTVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium.

IN his, quæ ad ſacrarum Religionum regimẽ non mediocriter pertinere cognoſcimus, partes noſtras, prout ſuadet vtilitas, & neceſſitas exigit, libenter interponimus.

Cum

§. 1. *Cum itaque, ſicut accepimus, dilecti filij fratres Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula, qui vigeſimũ ſeptimum eorum Capitulum generale, iuxta ordinationem, & definitionem vltimo loco celebrati Capituli generalis, in Ciuitate Aquenſi celebrare debebant; noſq; illud ob varia impedimenta, præſertim epidemiæ contagionis in eadẽ Prouincia graſſantis incommoda, in alma Vrbe noſtra in domo SS. Trinitatis in monte Pinceo dicti Ordinis celebrari mãdauimus, in proximo feſto Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti præſentis anni Domini 1587. celebraturi ſint, in quo generalis Corrector, & alij eiusdem Ordinis Officiales ad triennium, vel aliàs iuxta eius Religionis morem canonicè deligendi ſunt.*

Transfert Romam celebrationem Capituli generalis.

§. 2. *Animaduertentes autem, vigente nunc in pleriſq; finitimis Italiæ partibus ingenti peſtis ſuſpicione, fratribus dicti Ordinis, quibus eam ob cauſam in dicta noſtra alma Vrbe ex Gallis, & Hiſpaniarum Regnis, alijſq; Prouincijs, & locis conueniendum eſſet, liberum non patere iter, aut acceſſum, ac propterea multos pro purganda malignitate contracti aeris in ipſius Italiæ oris retardari; Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra celebrationem proximi generalis*

Et à die Aſcenſionis ad diem Penteçoſtes.

Digitized by Google

neralis Capituli præſentis, quod ad dictam almam Vrbem per nos tranſlatum fuit, cui is iam dictus eſt dies, in aliud tempus, videlicet in feſtiuitate Pentecoſtes eiuſdem præſentis anni 1587. Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium tranſferimus.

Prouidetinterim de Superiore.

§. 3. Ac, ne interim idem Ordo in ſpiritualibus, vel temporalibus aliquod incommodum ſentiat, dilectum filium Stephanum de Francica nunc dicti Ordinis generalem Correctorem, vnà cum eius Socijs, necnon Zeloſum, videlicet Procuratorem generalem eiuſdem Ordinis, vſq; ad dictum feſtum Pentecoſtes ipſius anni 1587. vt præfertur, quo tempore idem Capitulum celebrandum erit, cū eiſdem facultatibus, & auctoritate, quibus in obtentis per eos officijs, & muneribus exercendis, vt præfertur, confirmamus. Decernentes, per Correctorem generalem, & alios Officiales præfatos vſq; ad tempus celebrationis dicti Capituli per nos præſcriptum, gerenda quæcumq; valere, ac ſubſiſtere perinde, ac ſi illi in generali Capitulo iuxta eiuſdem Ordinis ſtatuta, & conſtitutiones denuo electi, & confirmati fuiſſent.

Clauſula ſublata, & decretū irritans.

§. 4. Sicque per quoſcumq; iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiā cau-

ſarum

ſarum Palatij Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicãdi, et interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere; Irritũq; & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquã quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 5. Non obſtantibus cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, dictiq; Ordinis iuramẽto, cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & cõſuetudinibus; priuilegijs quoq; indultis, et literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſq; Superioribus, et pſonis cõceſſis, & cõfirmatis; quibus omnibus, illorũ tenores præſẽtibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore pmãſuris, hac vice dũtaxat, ſpecialiter, et expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcũque. Derogat cõtrarijs.

§. 6. Et quia difficile foret has literas ad ſingula quæque loca, quibus illis vtendum erit, deferri, volumus præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarij publici ſubſcriptis, et ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, ſiue quo Ordo præfatus vtitur, obſignatis, eamdem prorſus fidem haberi, quæ originalibus literis haberetur, ſi oſtenderentur. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 5. Maij, 1587. Pontificatus noſtri anno. 3. Tranſũptis fidem adhiberi iubet.

Digitized by Google

§. II.

1 NOto, quòd ex iſta conſtitutione non videtur ſufficienter probari, translationem Capituli à die Aſcenſionis ad diem Pentecoſtes debere eſſe perpetuam; nam ſolùm prolongatum eſt tempus ad expectandos Patres Hiſpanos detentos cauſa peſtis pro facienda quarantena in Ciuitate Genuenſi. Et ſolùm eſt prolongatum pro celebrando Capitulo 27. poſt cuius quidem celebrationem, ceſſante etiã cauſa dictæ prolongationis, videbatur Capitulum generale eſſe celebrandum ſecundùm ordinationem Regulæ in die Aſcenſionis.

2. Sed reſponderi poteſt, quòd licèt veriſſimum ſit, quòd ceſſante cauſa finali primaria,& propria,nõ ſecundaria,& impulſiua, ceſſat etiam priuilegium ipſo facto, vt habetur in cap. Cum ceſſante, de appell. & docent Panor. in cap. Suggeſtum, de decim. nu.5. & in cap. Recolentes, de ſtatu Monach. num. 1. Fel. in cap. Quæ in Eccleſiarum, de conſtit. nu. 29. Suar. lib.8. de leg. cap.30. num.1. Dicta tamen cauſa finalis debet ceſſare non tantùm negatiuè, ſed etiã contrariè, ad hoc vt ceſſet priuilegium habens tractum ſucceſſiuum (ideſt quòd non vnico ſolo actu conſummatur, ſed datur per modum poteſtatis ad ſucceſſiuè operandum, vel omittendum). Tunc autem dicitur cauſa finalis ceſſare negatiuè, quando ratio, quæ induxit Principem ad priuilegium concedẽdum, iam non ſubſiſtit: Nihilominus tamen vſus priuilegij non eſt iniuſtus, nec per ſe contra aliquam virtutem, V. G. priuilegium non ſoluendi decimas datum Monaſterio propter indigentiam, non ceſſat, etiamſi Monaſterium iam non indigeat. Item priuilegium retinendi ſimul plura beneficia, quia neutrũ ſufficiebat ad ſuſtentationem, non extinguitur, etiãſi beneficium creſcat, & fiat ſufficiens ad congruam

Panor.
Felinus.
Suarez.

ſuſten-

ſuſtentationem. Item priuilegium ad anticipandum tempus recitandi diuinum officium vltra ius cõmune datum alicui propter nimiam occupationem alicuius muneris non videtur ceſſare, etiamſi munus relinquat, niſi in ipſo priuilegio dicatur, Quamdiu tale munus exercueris, vel aliquid æquiualens. Tunc autem dicitur priuilegium ceſſare contrariè, quando vſus priuilegij propter mutationem materiæ, vel circumſtantiarum factus eſt perpetuò iniuſtus, vel iniquus, vt V. G. ſi Monaſterio applicata eſſet aliqua pars decimarũ alicuius Eccleſiæ, quia tempore conceſſionis ex reliquo poterat Eccleſia ſufficienter ſuſtentari, poſtea verò, mutatis rebus, ſuſtentari non poſſit, ſi tota illa parte decimarum defraudetur, tunc ceſſat cauſa priuilegij contrariè, & conſequenter priuilegium; Ita Suar. lib. 8. de leg. cap. 30. nu. 6. Ex qua doctrina ad caſum noſtrum applicata optimè cõſtat, quòd hoc noſtrum priuilegium, licèt, ſi ceſſauerit cauſa finalis, & primaria, quia tamen non ceſſauit niſi negatiuè, & in eo nihil apparet, per quod conijci poſſit, quòd Papa pro ſolo illo Capitulo cõcedere voluerit, non cenſendum eſt ceſſare. *Suarez.*

3. Si dicas, mentem Papæ conſtare, tum ex eo quòd prolongauerit dictum tempus pro celebrando Capitulo 27. tum ex eo quòd in derogatione contrariorũ ait *Hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus.*

4. Vt reſpondeam, noto doctrinam Suar. 8. de leg. cap. 26. nu. 2. quòd priuilegium conceſſum à Pontifice ſimpliciter, & ſine limitatione ad certum locum, valet vbique: Et ſimiliter priuilegium conceſſum ſine limitatione temporis, cenſetur perpetuum, niſi aliud conſtet de mente concedentis; Quia propoſitio indefinita æquipollet vniuerſali, vt eſt apud Iuriſtas commune dicterium. Cum ergo hic Pontifex indefinitè dicat, Transferimus Capitulum in feſtiuitate Pentecoſtes, abſq; aliqua limitatione, V.G. pro hac vice ſolùm; vel dumtaxat pro hoc anno, vel *Suarez.*

Capitulo,

Digitized by Google

Capitulo, &c. dicendum videtur, quòd iſta tranſlatio perpetua ſit. Neque quidquam facit, quòd in derogatione contrariorum dicat, Hac vice dumtaxat; Nam iſta clauſula generalis eſt, & ſolita apponi de communi ſtylo Curiæ in quacumq; derogatione, & ſignificat, quòd Papa derogat omnibus alijs conſtitutionibus, &c. non ſimpliciter, ſed ſolùm in quãtum continent aliquid contrarium conſtitutioni, cui talis clauſula appoſita eſt.

5. Sed quicquid ſit de dictis, conſuetudo, quæ eſt optima legum interpres, vt habetur in cap. Cum dilectus, de conſuetud. ita obtinuit, vt celebrentur Capitula poſt hanc coſtitutionem ſemper in die Pentecoſtes.

6. Duæ conſtitutiones huius Pontificis hic ponẽdæ eſſent circa eos, qui ad habitũ Religionis admitti debent, quas refert Cherub. tom. 2. bull. in Sixto V. conſt. eius 71. fol. 601. quarum prima incipit, Cum de omnibus. 2. Ad Romanum; Quas moderauit quò ad illegitimos Greg. XIV. per ſuam conſtit. quæ incipit, Circumſpecta, quam Cherub. ibid. in Greg. conſt. 3. pag. 687. Et quò ad nullitatem profeſſionis moderauit Clem. VIII. per ſuam conſtit. quæ incipit, In ſuprema, apud Cherub. tom. 3. bull. in Clem VIII. conſtit. 83. pag. 129. relictis in ſuo robore pœnis trangreſſoribus impoſitis. Sed quia de his dixi aliqua tom. 1. Relig. q. 1. cap. 25. §. 3. ad 3. interrog. Et quia hæ explicantur à Rodriq. tom. 3. q. reg. q. 54. per totam; & à Sanch. 4. in decal. cap. 19. de quibus etiam aliqua Llamas in append. ſuę meth. à §. 14. Poteſt videri etiam Scort. in ſelec. bull. à theor. 371. & plenè mihi dicendum eſt tom. 2. Relig. ideo pronunc eas omitto.

Cherub

Rodriq. Sanchez. Llamas. Scortia.

7. Hic ſolùm aduerto quò ad receptionem nouitiorum, quòd Clem. VIII. per ſuam conſtit. quæ incipit, In his, quæ; quam refert Rodriq. tom. 3. q. reg. q. 54. in fine, *Priori, & Conuentui fratrũ Prædicato-*

rum

Digitized by Google

rum S. Stephani Salmaticenſis, in perpetuum, vt quoſcumq; iuuenes, etiam 16. ætatis ſuæ annum excedentes, ad habitum in eodem Conuentu admitti petentes, recepto ab eis iuramento quòd criminoſi, rationibus reddendis obligati, furto, latrocinio, aut homicidio notati, aut alijs impedimentis, in dicta bulla Sixti V. contentis, detenti non ſint, recipere; ac poſtea per aliquem eiuſdem Conuentus Religioſum ad hoc deputatum, ad inueſtigationem ante actæ illorum vitæ, ac morum, & reliquorum præmiſſorum, abſq; ſtrepitu iudiciario, ſed per ſcrutinium ſecretum procedi facere, qui ad hoc deputatus proceſſum, & informationem captam dictis Priori, ſeu Præſidenti, ac Superiori, & Magiſtro nouitiorum, & ſtudentium, à quibus approbari, & reprobari poſſint, referre fideliter debeat, liberè, & licitè poſſint, & valeant, auctoritate Apoſtolica conceſſit, & indulſit.

8. Et idem Clem. per ſuam conſtit. Aſſidua, quam Cherub. tom. 3. bull. in append. in Clem. VIII. conſtit. eius 3. pag. 44. *Præpoſitis, & Religioſis Cong. Clericorum miniſtrantium infirmis conceſſit, & indulſit, vt in qualibet eorum domo, vbicumq; locorum exiſtente, tres ex antiquioribus Patribus à Capitulo conuentuali deputari poſſint, qui eamdem habeant facultatem, & poteſtatem in admittendis nouitijs, quæ commiſſa fuit Capitulis generalibus, & prouincialibus, alijſq; deputandis iuxta conſtitutionem ſuper nouitiorum receptione, à fel. rec. Sixto Papa V. ſub data ſexto kal. Decemb. anno 3. & alteram eius declarationem ſub data 12. kal. Nouemb. anno 4. eius Pontific. dummodo in reliquis earumdem conſtitutionum formam ſeruent; Ad hocq; plenam, & amplam dictis deputatis facultatem, & auctoritatẽ impertiuit.* *Cherub.*

9. Aliam etiam circa modum recipiendi nouitios edidit idem Clem. apud Cherub. in eodem, conſtit. eius 106. pag. 156.

10. Aliam declarationem pro nouitijs recipiendis circa dictas bullas Sixti V. pro Clericis regularibus Cong. S. Pauli decollati edidit Paul. V. apud Cherub. in Paul V. cõſt. 83. pag. 317. quę incipit, Aliàs fel. *Cherub.*

11. His adde decretum ſacræ Congreg. de propaganda

Digitized by Google

ganda fide, habitæ die 15. Decemb. 1624. quod ſic habet. *Nihil tam magnæ curæ eſt ſacræ de propaganda fide Congregationi, quàm vt operarios plures linguis inſtructos habeat, quos in meſſem Domini, præſertim ſub hæreticis, & infidelibus Principibus conſtitutam, mittere poſſit; Proinde animaduertens, aliam quoq; eſſe eoſdem multiplicandi, & augendi breuiorem viam, Generales omnes, annuente S. D. N. admonendos eſſe cenſuit, vt præter ſtudia linguarum aliàs à ſacra Congreg. Regularibus indicta, ſpeciali ſub decreto præcipere velint, vt in nouitiorum receptionibus in poſterum faciendis, aliqui ſemper ex varijs nationibus, & linguis, pro modulo tamen ſuarum Religionum, vnà cum alijs, qui hactenus recipi conſueuerunt, ad habitum aſſumantur, qui, peracto ſtudiorum curſu, & in ſimplici ſacerdotio conſtituti, & epiſcopali dignitate ornati, ad eorum Prouincias propagandæ fidei gratia mitti poſſint. Nam ſic facientes certò ſciant, ſe Chriſto Domino obſequium gratiſſimum, & acceptiſſimum præſtituros, & fidei catholicæ, & ſuarum Religionum generi, & amplificationi ſummoperè eſſe conſulturos.*

GREGORIVS XIV.

Italus, Mediolanenſis, Franciſci de Sfondratis filius, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno 1590. die 5. Decemb. dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Confirmat, & innouat priuilegia, & ſtatuta Minimorum.

GRE-

Digitized by Google

GREGORIVS PAPA XIV.

Dilectis filijs fratribus Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

ORdinem veſtrum optimæ famæ odore redolẽtem, ac in Patris, & Inſtitutoris veſtri B. Franciſci de Paula veſtigijs ambulantem meritò complectimur, ac fauoribus, & gratijs proſequimur opportunis. Procemium.

§. 1 *Veſtris itaque ſupplicationibus in hac parte inclinati, omnia, & ſingula priuilegia, gratias, exemptiones, immunitates, conceſſiones, indulta, & indulgẽtias, vobis per quoſcumq; Romanos Põtifices prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, & Sedem Apoſtolicam conceſſa, confirmata, & approbata, necnon etiam ſtatuta, Regulas, conſtitutiones, & ordinationes veſtri Ordinis, quatenus ſint in vſu, & ſacris Canonibus, Concilijq; Trid. decretis ſint conformia, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuò confirmamus, approbamus, & innouamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus, illiſq; Apoſtolicæ, ac inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, eaq; omnia, & ſingula per-* Confirmat prout in ſummario.

petuò valida, & efficacia fore, vobiſq. ſuffragari, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, aut in futurũ ſpectabit, obſeruari debere.

Decretũ irritans.

§. 2 *Irritumq; & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.*

Derogat cõtrarijs.

§. 3 *Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ in literis gratiarum, priuilegiorum, & indultorum huiuſmodi conceßum eſt non obſtare, cæteriſq; contrarÿs quibuſcumq; Datum Romæ, in Mõte Quirin. ſub annulo Piſcat. die 5. Iulÿ, 1581. Pontific. noſtri anno 1.*

§. I.

1 NOto circa illã clauſulã *Cõfirmam' & innouamus*, ꝙ innouatio, ſicut confirmatio, eſt duplex. Vna in forma communi. Alia ex certa ſcientia. Innouatio in forma communi non reſtituit priuilegia reuocata, vel quomodocumq; amiſſa, nec dat nouũ ius, ſed ſolùm antiquum conſeruat, cap. Quia intẽtionis, de priuil. Innouatio autem ex certa ſcientia confert ius nouum de ſe, & æquiualet conceſſioni, ideoq; reſtituit priuilegium perditum. Ita Suar. lib. 8. de leg. cap. 20. num. 2. & 8. Iſta eſt innouatio in forma communi.

Suarez.

CLE-

CLEMENS VIII.

Italus, Florentinus, Syluestri de Aldobrandinis filius; ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno 1592. die 30. Ianuar. dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Confirmat priuilegia Minimorum ex certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

INiuncti nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, vt ſacrarum Religionum in militanti Eccleſia ſuaues in Domino fructus aſſiduè præſtantium paternam curam gerẽtes, priuilegia, gratias, & indulta illis à Romanis Pōtificibus prædeceſſoribus noſtris, & Apoſtolica Sede conceſſa, quò validiùs perpetuò ſubſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore libenter cōmuniamus. Prœmium.

§. 1 *Volentes igitur vniuerſum Ordinem fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula, ex quo vberrimi in eadem Dei Eccleſia fructus, ad ipſius* Cōfirmat prout in ſummario.

Digitized by Google

omnipotentis Dei laudem, & chriſtianæ Reipublicæ ſpirituale commodum, & vtilitatem, ab ipſius Ordinis initio ſemper prodierunt, & in dies prodeunt, ac ipſius Ordinis Correctorem generalem, & fratres vniuerſos ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi; ac eorum vniuerſos, & ſingulos à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, a iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus eorum nomine per dilectum filium Franciſcum Humblot fratrem, & Procuratorem generalem eiuſdem Ordinis nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruationes, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, indulgentias, & indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum alijs Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, eidē Ordini Minimorum, eiuſq; Correctori generali, ac fratribus, & ſororibus, alijſq; Religioſis vtriuſq; ſexus, eorumq; domibus, Monaſterijs, Eccleſijs,

&

& locis regularibus quibuſcumq; per quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Apoſtolicam Sedem ſub quacumq; verborum forma, & expreſſione, in genere, & in ſpecie, aut aliàs quomodolibet conceſſa, ac pluries confirmata, cum omnibus, & ſingulis in eis contẽtis clauſulis, decretis, & declarationibus, ac ſingulas literas, tam ſub plumbo, quàm in forma Breuis, aut aliàs deſuper confectas, quarum tenorẽ præſentibus pro expreſſis haberi volumus, quatenus tamen ſint in vſu, & non ſint reuocata, ſeu ſub aliquibus reuocationibus comprehenſa, ac ſacris Canonibus, & Concilij Trid. decretis non aduerſentur, ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium perpetuò confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & ſingulos, tam iuris, quàm facti defectus, ſi qui interuenerint in eiſdem, ſupplemus.

§. 2 Quocirca venerab. fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, alijſq. locorum Ordinarijs quibuſcumq; necnon dilectõ filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, quandocumq; fuerint requiſiti, Deputat Cõmiſſarios.

ti, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, et in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Correctoris generalis, & fratrum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant eaſdem plenum eorum effectum ſortiri, illiſq; omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere: Non permittentes, quẽquam deſuper contra præſentium tenorem ſub quouis prætextu, & cauſa, etiam defectu intentionis noſtræ, per quoſcumq; quomodolibet indebitè moleſtari; quinimmo quicquid in contrarium attentari, vel fieri continget, omnino ſemper in priſtinũ reponi: Contradictores quoslibet, & rebelles etiam per quaſcumq; de quibus eis videbitur, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, cõpeſcẽdo, ac, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis:

Derogat cõtrarijs.

§. 3 *Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonif. Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium non trahatur, aliiſq;*

Apoſto-

Apoſtolicis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinum prædictorum ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cũ quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, quomodolibet, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiãſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quauis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quòd in eis caueatur expreſsè, quòd illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forẽt, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus, contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi,

vel

vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionẽ.

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

§. 4 *Verùm quia difficile foret, præſentes literas, vbicumq; opus eſſet, deferri, volumus, & pariter auctoritate Apoſtolica decernimus, quòd illarum tranſumptis, manu alicuius ex Secretarijs cuiuſuis prædictorum Prælatorum generaliũ, ac Romanæ curiæ Cõmiſſarij, & ſucceſſorũ, aut Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo officij alterius eorumdẽ, aut perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ, ſeu Curiæ eccleſiaſticæ munitis, eadẽ prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcat. die 15. Iunij, anno 1603. Pontific. noſtri anno 12.*

CONSTITVTIO II.

Ordinationi, auuertimenti, è ricordi, che ſi danno dalla Santità di N. S. Clemente Papa VIII. alli Padri del Capitolo generale di S. Franceſco di Paola radunati in Genoua queſt'anno 1596.

§. I *Tut-*

§. I.

TVtte l'elettioni, coſi nel Capitolo generale, come poi nelli altri prouinciali, è conuentuali, ſi faccino depoſta ogni paſſione, & affettione, conforme alla diſpoſitione del ſacro Concilio di Trento. Ne s'intenda per valida, e canonica quell'elettione, nella quale non ſaranno concorſi più della metà de i voti, non oſtante qualſiuoglia vſo, ò conſuetudine in contrario.

Electiones fiãt, omni paſſione depoſita: nec pro validis eę habeãtur, ĩ quas nõ concurrerint vota vltra medietatem.

§. 2 Ne poſſano li Superiori leuare i frati del Conuento per tre meſi auanti il tempo dell'elettione, che quiui s'harà da fare, eccetto ſe haueſſe commeſſo ſcãdalo notorio: è nell' elettioni d' eſſe, che s' haranno da fare ne i Capitoli conuentuali, non habbino voto quei frati, che non ſaranno ſtati locali in quel Conuento per tre meſi auanti il giorno dell' elettione.

Superiores nõ poſſint mutare fratres per tres mẽſes ante diẽ electionis; nec ĩ electionibus votum habeant, qui nõ fuerint locati per tres menſes ante diem electionis.

§. 3 Il Generale, che ſarà eletto, faccia ſubito publicare i decreti di N. S. e procuri poi con efficacia poſſibile, e con le prouiſioni opportune l' eſſecutione d'eſſi.

Generalis faciat publicare, & obſeruare decreta.

§. 4 Principalmente auuertiſca di fare, che in ogni modo ſia in tutto, e per tutto leuata ogni radice del vitio della proprietà, non ſolo apparentemente nell' eſteriore, mà anco interiormente,

Vitium proprietatis extirpetur.

Digitized by Google

te, con leuare à i frati tutte l' occaſioni, per le quali poſſi pullulare queſto pernitioſo vitio nelli animi loro; poiche da eſſo procedono ſcandali infiniti nelle perſone regolari.

Infirmi veſcentes carnibus in iſirmaria Conuentu non egrediãtur.

§. 5 E perche il quarto voto della vita quadrageſimale è quello, che fa riſplendere l' inſtituto, e la Regola della Religione; però per ouniare alli abuſi, è fraudi de i frati poco zelanti della buona oſſeruanza, ſi rinoui, e reſtituiſca intieramente, per oſſeruarſi poi eſattamente, li ordini della Regola, e Correttorio: Cioè che ogni frate, qual ſarà giudicato dal Medico douer mangiar cibi paſcali, ſia tenuto ſtarſene all' infermaria per tutto quel tempo, che magnerà detti cibi, ſenza vſcir mai di Conuento, e ſenza mangiar fuora di detta infermaria, ſotto pena di priuatione di voce attiua, e paſſiua per tre anni ſubſequenti; dalla qual pena non poſſa eſſere habilitato, ſe non per gratia ſpeciale di queſta ſanta Sede.

Generalis tenetur viſitare perſonaliter Conuẽtus prĩcipaliores, Vide ſup. cõſtit. 14. Leonis X. nu. 8.

§. 6 Il Generale ſia tenuto viſitare perſonalmente tutti li Conuenti più principali dell' Ordine; maſſime in Italia, Francia, & Spagna; & portar poi in queſta ſanta Sede tutte le ſue viſite con lo ſtato de i Conuenti, cõforme all' inſtrutione, che è ſtata data da i Prelati della reforma:

ma: & il tutto debba eſſequire, ſe non ſarà ritenuto da giuſto impedimento, del quale porti, ò mandi proue legitime, e concludenti per ſua eſcuſatione; e ſe ſarà poſſibile, che giuſta cauſa non l' impediſca, finite dette viſite, ſe ne venghi il Generale con eſſe à Roma, per dar cõto della buona eſſecutione delle commiſſioni di N. S. & informar la Santità ſua di quello, che conuerrà, che s' habbia à fare per ſeruitio, e buon gouerno della Religione.

§. 7 Li tre Compagni del Generale s' eleggano perſone mature; e di gouerno, che non ſiano attinenti di ſangue al Generale iſteſſo, ne notoriamente creature ſue, ò da lui dipendenti. Collegæ Generalis nõ ſint ipſius conſanguinei, nec creaturæ.

§. 8 Li predetti tre Compagni vadano perſonalmente col Generale in viſita tutt' il triennio del ſuo Generalato, & ſe alcuno mancherà, non hauendo legitimo impedimento, da prouarſi dalla Santità ſua, caſchi in pena della priuatiõ della voce attiua, e paſſiua per cinque anni ſubſequenti, ipſo facto, ſenz' altra dichiaratione, & nella viſita aiutino il Generale, facendo le parti loro, come diſpone la Regola, & Correttorio. Dicti collegæ teneantur ſemper ire cũ Generali ſub pœna priuationis.

§. 9 Li tre compagni de Prouinciali, & Correttori s' elegghino perſone non attinenti, ne dependenti notoriamente dal Prouinciale, ò Corret- Tres Collegæ Prouincialis, & Correctorũ non ſint ipſorum conſan-

guinei, nec creatuæ.

tori, come s' è detto de Cōpagni del Generale, et faccino l'vfficio loro, come di ſopra s' è eſplicato.

Superiores in Prouincijs ſtudia erigant.

§. 10 Li Superiori vſino diligenza per mettere in ogni Prouincia, oue non ſono, li ſtudij dell' humanità, filoſofia, teologia, ò almeno alcune di dette profeſſioni, ſecōdo la capacità dei luoghi, cō fare ogn' opra, che li frati attēdano à ſtudiare.

Examinēt cōſtitutos in ſacris.

§. 11 Li medeſimi Superiori eſſaminino li frati conſtituiti in ordini ſacri, & ſuſpendino quelli troueranno ignoranti dalle funtioni delli ordini, procurando poi ch'imparino, & ſi faccino ſufficienti, ne li rehabilitino, fin tanto che non ſiano idonei.

Nouitij profeſſi ſtent ſub cura Magiſtri.

§. 12 Li nouitij etiamdio doppo fatta la profeſſione, ſtiano ſotto la diſciplina del Maeſtro loro de nouitij per due, ò tre anni appreſſo, ſecondo che ricercherà la conditione, & natura del ſoggetto, à giudicio del Correttore. S. Tharuggio Cōmiſſ. di S. Spirito. M. A. Maſſa.

Generalis faciat publicare decreta, eorumq; copiā ſingulis Prouincialibus mittat, qui de ſtatu Religionis moneant.

§. 13 Reuerendiſſ. Padre oſſeruandiſſ. D'ordine di N. S. ſi mandano à V. P. reuerendiſſ. alcuni decreti, ordini, & auuertimenti, fatti per il buon gouerno, & reforma di coteſta ſua Religione, quali vuole la Santità ſua, che ella li facci publicare nel Capitolo generale, facendone dar copia à tutti li Prouinciali, con ordine, che debbano

bano

bano eſſequire, & metter in vſo in tutti li Conuenti delle Prouincie loro, & inſieme con li altri, che furono molti giorni ſono coaſſignati al P. Zeloſo, & maſſimamente il fatto particolare di leuare tutti li Conuenti piccioli, nelli quali nõ poſſono ſoſtentarſi almeno dodici frati di famiglia, e di porre in ſcritto lo ſtato di tutta la Religione, diſtinto per Prouincia, e poi per Conuenti, ſecondo la forma, che ſi dirà di ſotto. E caſo che per l' eſſecutioni di detti decreti, & ordini vi fuſſe qualche difficoltà, V. P. reuerendiß. li faccia metter in ſcritto con li temperamenti, che ſi deſiderarebbono, mandandone quà poi piena informatione, acciò ſi poſſa riſoluere, & ordinare appreſſo, quanto ſi giudicherà eſpediente. Mà frà tanto vuole, e commanda ſua Beatitudine ſenza replica alcuna s' oſſeruino detti decreti, & ordini, e che à carico del Generale ſtia il farli eſſequire intieramente, conforme alla pia, & ſanta intentione di ſua Beatitudine, con farli ancò inſerire frà le conſtitutioni dell' Ordine loro. Si vuol ſapere, quante Prouincie ſono quelle, nelle quali ſi diuide tutta la Religione, e come ſia ciaſcheduna Prouincia nominata, quanti Conuenti ſiano per ciaſcheduna Prouincia, quali, e quãti luoghi di ſtudij, quanti, e quali luoghi di nouitij:

Si

Si mandi nota, & information del ſito, & fabrica di ciaſcheduno Conuento, da chi, & quãdo ſiano ſtati fondati, ſe vi ſono Religioſi inſigni, & quali: Se hanno obligo di meſſe, e di quante: Se vi ſia cura d'anime eſſercitata da frati, ò da altri; Quanti frati vi ſiano reſidenti, quanti di eſſi ſiano Sacerdoti, Diaconi, Subdiaconi, Clerici, quanti Conuerſi, & quanti ſeruienti; Se l'intrate ſono certe, e ſe conſiſtono in beni ſtabili, danari, ò elemoſine, & quante ſiano: Se dette intrate ſiano ſufficiẽti per il numero delli dodeci frati; Con tutto quello di più, che parerà poterſi dire, & aggiongere alli ſopradetti capi. Cõche per fine, li baciamo le mani, e preghiamo dal Signor Iddio ogni vero contento. Da Roma, li 4. di Maggio, 1596. Di V. P. reuerendiſs. per ſeruirla S. Tharugg. Commiſs. S. Spiritus. M. Ant. Maffa.

Dimittantur Conuentus, q numerum 12. fratrum nequeũt ſubſtẽtare.

§. 14 *De mandato S. D. N. Papæ Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. præcipitur, & mandatur Superioribus Carmelitarum Mãtuan. Sanctiſſ. Trin. S. Franciſci de Paula Minimorum. S. Onofrij Auerd. vt ex cætero eligãt, & eligere debeant ex Conuentibus, ſiue Conuentitijs, de quibus notam dederunt, illos, quos eis viſum fuerit poſſe ſuſtẽtare numerum duodecim*

fra-

fratrum, ; illos autem, quos numerum huiuſmodi ſuſtentare non poſſe iudicauerint, dimittere ; & vlteriùs infra menſem poſt feſtum Pentecoſtes procurent à die ipſius feſti, videlicet prima die feſti Pentecoſtes prædictæ computandum, diſtinctam notam de Conuentibus electis, cum nominibus fratrum ibi reſidentium, ac de dimiſſis, & reelectis, cum ſpecificatione etiam locorũ, in quibus exiſtunt, Admodùm Ill. Et R. P. D. Sorbolongo viſitationis Apoſtolicæ S. D. N. Papæ Secretario, omni, & quacumq; acceptione moræ ceſſante, ſub pœna priuationis officiorum, ac alia S. D. reſeruata, realiter, & cum effectu, traditione, & conſignatione, tradere, & conſignare. In quorum fidem, &c. Datum Romæ, die 22. Maij, anno 1596.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1. NOto 1. quòd iſta decreta fuerunt miſſa ad Capitulum generale, quod Genuæ 6. celebrabatur, & lecta corã toto Capitulo Patres acceptauerunt, & obſeruari mandauerunt, vt patet ex Actis illius Capit. num. 2. Quare nulla poteſt eſſe difficultas, quin ad ea obſeruanda teneantur fratres noſtri.

2 Noto 2. quòd ſimul cum iſtis decretis fuerunt miſſa alia pro maiori obſeruantia regulari, quæ pariter acceptata fuerunt, vt patet ibidem. Quæ quoniam pro omnibus Regularibus deinde publicata ſunt,

ſunt, ideo ea hic omitto. Et quia poſtea dicta decreta fuerunt innouata, & aucta à Paulo V. & nouiſſimè à ſacra Congreg. ſub Vrb. VIII. & de mandato illius, ideo ea ponenda cenſui ſub dicto Vrb. infra in eius conſtit. 10.

3. Noto 3. quòd leges iuſtæ nimia ſeueritate, & aſperitate obſeruatæ, ſunt damnoſæ non minùs bonis, quàm malis, cum pauci admodùm ſint, quibus quandoq; illas, ſuadentibus vrgentibus occaſionibus, præuaricare non oporteat; vnde qui legiſlator vellet eas abſq; epicheia, & excluſis circumſtantijs, obſeruari, approbare videretur Stoicorum dogma, Omnia peccata æqualia eſſe confitentium; Præterquamquòd vel imprudentis, vel crudelis notam non effugeret; primum, ſi legem à ſe latam vt intolerabilem corrigere teneretur; ſecundum, ſi videns damnum, quod ſequitur ex literali legis obſeruatione, vellet nihilominus illam de toto rigore obſeruari. Quæ tamen quia de mente Pontificum, qui in omnibus rationabiliter procedunt, quique ſuas leges moderarè conſueuerunt, ſi ex ijs ſperatum, & intentum finem prouenire non perſpiciunt, præſumenda non ſunt; ideo neq; præſumendum eſt, quòd velint ſtatuta pro reformatione Religionum inducta, cum toto rigore literæ obſeruari, ſi ex tali obſeruatione intolerabilia reddantur

4. Noto 4 quòd lex poteſt tripliciter interpretari 1. Secundùm totum verborum rigorem, nulla circũſtantia admiſſa: quo pacto dicitur ſummum ius, ſumma iniuria; & Eccleſiaſtici 7. *Noli eſſe iuſtus multùm*, vnde imprudẽtes admodùm iudicantur Iephte Iudic. 11. Et Saul 1. Reg. 14. qui hoc nimio rigore ſua iuramentum, & edictum interpretati ſunt. Ait enim D. Th. 2. 2. q. 120. ar. 1. *quòd in aliquibus caſibus ſeruare legem eſt contra æqualitatem iuſtitiæ, & contra bonum commune, quod intendit lex.* 2. modo interpretatur lex, ſolo verborum tenore attento, & ſpreto legiſlatoris, &

legis

Digitized by Google

legis fine; quo pacto dicitur leg. Non dubium. Cod. de leg. *Fraudem facit legi; qui, ſaluis verbis legis, mentem eius circumuenit*. 3. modo interpretatur lex medio quodam modo, qui dicitur epicheia, ſeu æquitas, conſiderando circumſtantias temporum, locorum, perſonarum, attendendo præcipuè ad finem legis; quo pacto ſi Iephte ſuum iuramentum fuiſſet interpretatus, vidiſſet, quòd non ſe extendebat ad ſacrificandum, niſi vnum ex animalibus ſolitũ Deo ſacrificari, quod ſibi primò occurriſſet. Et Saul, quòd ſuum edictum non comprehendebat, niſi eos, qui comedendo bellum potuiſsent turbare; & quòd paruitas materiæ Ionatham excuſabat. De iſta æquitate ait D. Th. 2.2. q. 120. ar. 1. quòd eſt virtus. Et ar. 2. quòd eſt pars iuſtitiæ legalis. Et Paulus Iuriſc. leg. In omnibus, ff. De regul. iur. ait. *In omnibus quidem, maximè tamen in iure, æquitas eſt expetenda*. Et Poeta Horatius. *D. Th.* *Paulus.* *Horatius.*

Eſt modus in rebus, ſunt certi denique fines,
Quos vltra, citraque nequit conſiſtere virtus.

§. I.

5 NOta, quòd obſeruatur ad vnguem quò ad formam extrinſecam. An verò omni paſſione, & affectione depoſita, neſcio. Eſt enim tam radicatum in humanis pectoribus illud dominandi deſiderium, vt qui eo non trahitur, omnino perfectus dicendus ſit. Quare etiam dubito, an electores publicum bonum, vel priuatum potiùs reſpiciant. Deus nos adiuuet. Moneo hic vnum electores, quod vellem decerni, & obſeruari in Religione noſtra, vt decretum eſſe lege imperiali, & canonica docet Menoch. lib. 2. de arbitr. caſ. 564. vt honores, & dignitates gradatim conferrēt, & qui de ſe experimentum non dedit bonum, in dignitate inferiori, ad ſuperiorē non aſſumeretur: Aſſumuntur enim aliqui quando- *Menoch.*

Digitized by Google

que tam ex abrupto, & primo ictu ad Prouincialatus, & Generalatus, vt meritò & ipſi lugendi ſint, & multò magis, qui illis ſubduntur. Vnde poteſt tunc dici, Veh terræ, cuius Rex puer eſt, puer non ætate, ſed experientia.

§. II.

6 NOto 1. quòd mens Pontificis in hoc ſtatuto condendo fuit, obuiare abuſibus, qui paulatim in Religione irrepſerant; Prouinciales enim, quos videbant, ſibi futuros contrarios, vel requiſitos recuſare, vel etiam vltrò ſe non offerre, ne prætenſam electionem impedirent, amouebant à Conuentibus, in quibus electionem poterant impedire. Quem abuſum vt tolleret Pontifex, ſtatuit, vt non poſſint amoueri per tres menſes ante tempus electionis, niſi ratione notorij ſcandali.

7 Noto 2. quòd hoc non debet intelligi cum tanto rigore, vt Prouinciales nõ poſſint intra dictum tẽpus, etiam ſine ſcandalo, amouere fratres à dictis Conuentibus, & in alios Conuentus mittere, aliqua rationabili ſuadente ratione, tempore electionis reuerſuros. Nam hoc non eſſe contra mentem Pontificis, conſtat ex fine, qui nõ fruſtratur per iſtam amotionẽ.

8 Noto 3. quòd dubitari poteſt, an ſcandalum notorium, de quo hic, debeat eſſe notorium inter ſeculares, an ſufficiat, quòd ſit notorium inter fratres. Sed dico, ſufficere, quòd ſit notorium inter fratres; Nam notoriè ſcandaloſus, etiam inter fratres, indignus eſt vt ad eligẽdum Prælatum admittatur: quomodo enim penſandum eſt, debere bono communi conſulere, qui honori proprio, tanti æſtimando, nõ conſuluit; & qui ſibi nequam eſt, quomodò alijs bonus erit.

9 Si quæras, an iſte talis in Conuentu, ad quẽ tranſmiſſus

Digitized by Google

miſſus fuerit, poterit habere vocem in electione Correctoris. Dico quòd non. Quia Papa hoc eodem §. ſtatuit, vt nullus vocem habeat in electione Correctorum, qui non fuerit in illo Conuentu locatus per tres menſes ante diem electionis.

10 Noto 4. quòd iſta amotio fratrum nō poteſt fieri, niſi per tres menſes ante tempus electionis; & ita, vt amotis remaneat tempus commodè ſe transferendi ad locū, in quo fiunt locales, ideſt ante tres menſes diei electionis, vt dicit Papa hic. Et ratio eſt, quia fratres non poſſunt ſine cauſa priuari iure eligendi; vnde, ſi amouerentur intra tempus, quo nō poſſent cōmodè ad locum, quò mittuntur, proficiſci, ita vt illuc non appellerent per tres menſes ante diē electionis, illis maxima irrogaretur iniuria; iure enim ſuo ſine cauſa priuarentur; quod eſt iniquum; cap. Satis peruerſum, d. 56. & cap. Inuentum 16. q. 7. & per conſequens poſſent proteſtari de grauamine, & de nullitate electionis, & appellare ad Superiorē, qui teneretur electionem illam nullam declarare, ſi illi conſtaret, quòd appellans fuiſſet amotus à Conuentu tam tēpore coarctato, vt non potuiſſet in aliū commodè ſe transferre, in cuius electione votum haberet; arg. cap. Quod ſicut, §. Quod ſi, de elect.

11 Noto 5. quòd per illam clauſulam *ante tempus electionis* ſignificatur, quòd amouendus debeat amoueri per tres menſes antecedentes diem electionis incluſiuè; Et ſic quando dicitur, quòd electores debent eſſe locati per tres menſes ante diem electionis, intelligitur etiam incluſiuè. Qui itaque fuerit locatus die 15. Iunij, dicetur locatus per tres menſes ante diem electionis, quæ fit 15. Septembris; & ſimiliter qui eo die fuerit amotus, ſi cōmodè poterit ſe transferre ad locū, in quo locatur, dicetur amotus per tres menſes ante diem electionis; Ante diem enim apud Iuriſtas idē ſignificat, quod ipſo die. Ita Cuiac. tom. 1. ſuorum operum, leg. Qui ante, ff. de verb. obliq. *Cuiacius.*

Digitized by Google

pag. 856. id multis probat Lexicon iuris.

12 Noto 6. quòd de tali aſſignatione ante tres mẽſes debet conſtare Superiori, & Conuentui, in quo talis eſt aſſignatus, ad tollendas fraudes. Vnde ego in talibus aſſignationibus ſemper curaui, vt aſſignatus literas ſuæ aſſignationis coram Superiore, & fratribus localibus dicti Conuẽtus ſimul vnitis publicaret. Quod poſtea vidi eſſe ſtatutum apud fratres Prædicatores, prout refert Caſtell. cap. 5. de elect. num. 78. verſu Quod totum, pag. 151. Quòd ſiquis de ſua aſſignatione conſtare non fecerit Capitulo Conuentus, in quo eſt aſſignatus, tempore electionis non erit admittendus; præſumitur enim in fraudem ſuam aſſignationem tacuiſſe. Ita Caſtell. modò citandus pag. 134. verſu Aliæ aſſignationes.

Caſtellinus.

13 Noto 7. quòd poteſt Prouincialis mittere aliquẽ fratrem localem in aliquem Conuentum ante tres menſes diei electionis, qui ſic miſſus, localitate ſumpta, & ibi per tres, aut quatuor dies permanens, poteſt redire, ſuadente id aliqua ratione, ad aliũ Conuentum, reuerſurus tempore electionis ad eligendũ in illo Conuentu, in quo fuit localis aſſignatus. Ita declaratum eſt in Cap. 6. Romano, me præſente, inſtante Vicario prouinciali Aragoniæ, licèt hoc decretum negligentia Scribæ inter alia decreta dicti Capituli inſertum non fuerit. Quod lætùs reperi deinde tenere Caſtell. de elect. cap. 5. num. 37. verſu Aſſignatus verò, pag. 133. Ex quo etiam confirmo id, quod dixi nu: 7. Si enim poteſt quis pro ſuo libito id facere, quare non licebit Prouinciali aliqua iuſta ratione ducto, eum mittere? Hæc enim non ſunt contra mentem Pontificis, quæ ſolùm fuit obuiare abuſibus, qui auiditate regnandi in huiuſmodi electionibus fiebãt: Ita enim ante hoc decretũ Prouinciales diſponebãt res, vt vnus in tribus, aut quatuor electionibus votaret; Nondũ enim erat ſtatuta dies electionis, quæ fuit ſtatuta in Cap. Rom. 6. nu. 16.

Caſtellin.

ſed

Digitized by Google

ſed eam ſtatuere ad Prouinciales pertinebat.

14 Si dicas, illud decretum Romanum non valere, nam Papa videtur tempus illud trium menſium requirere, vt fratres poſſint cognoſcere Conuentuum neceſſitates, & ita ſecundùm ſuam conſcientiam illis prouidere de Superioribus.

℞. Id nullo modo poſſe eſſe verum; nam 1. Prouinciæ non ſunt tam magnæ in noſtra Religione, vt fratres non ſciant plùs, minuſvè, quid cuique Conuentui eſſet vtile; id enim vel ſciunt per experientiam, quia ibi aliàs fuerunt locales, vel ſaltem ab ijs, qui ibi fuerunt audierunt. Deinde non coguntur fratres eligere in Correctorem de corpore Conuentus, ſed ſufficit, quòd de corpore Prouinciæ; & fratres vnius Prouinciæ ſuſq;deq; ſe cognoſcunt.

15 Si quæras, quid dicendum de Collegis Generalis & de P. Zeloſo, qui, cum ſua officia terminentur in Capitulo generali, quod fit in die Pentecoſtes, nõ poſſunt vt plurimum ad ſuas Prouincias appellere in tempore quo poſſint per Prouinciales aſſignari locales in aliquo Conuentu ante tres menſes electionis.

℞. in Cap. Rom. 7. ſeſſ. 9. matutina ſtatutum eſſe, quòd Patres Collegæ præteriti Generalis, & P. Zeloſus ſint locales, & habeant vocem in illis Conuentibus, in quibus fuerint aſſignati à P. Prouinciali, poſt ipſorum reditum ad Prouincias proprias, etiamſi non fuerint locati per tres menſes ante diem electionis. Et ratio, quæ ibi redditur, eſt, quia fuerunt occupati in negotijs Religionis; & nemo debet abſque culpa iure eligendi priuari. Quod ſtatutum eſt valde conforme regulæ iuris Cæſarei 183. quæ dicit, quòd *abſentia eius, qui Reipublicæ cauſa abeſt, neq; ei, neq; alij damnoſa eſſe debet*: & habetur expreſsè in cap. Expoſuit, de dilat. vbi Gloſſa verbo Vtilitate multa congerit; Et docet Bart. ad leg. Teſtamento, ff de alim. & cib. legat. num. vn. Secus autem eſt de ijs, qui negotiorum propriorum gratia ad Capitulum generale accedunt: Hi

Gloſſa.

Bartolus.

Hi enim vel remanent locales in ijs Conuentibus, à quibus diſceſſerunt & in quibus erant locales: vel, ſi ad alienam Prouinciam mittantur, pro eo anno, ſi tẽpore debito non appulerint, debent carere iure eligendi; proprij enim commodi gratia, non publici, abfuerunt. Ita expreſsè in leg. Qui libera. ff. de legat.

16 Si quæras etiam. Obtinuit quis obedientiam à P. Generali pro localitate alicuius Prouinciæ, ad quã iter capiendo attingit die 15. Iunij, & appellit primò Conuentum, in quo Prouincialis illius Prouinciæ non reperitur, qui eum poſſit aſſignare localem, votabitnè iſte in Conuentu, ad quem primò appellit, an verò pro illo anno non votabit?

℞. Hunc caſum fuiſſe definitum in Cap. Val. 3. nu. 23. his verbis. *Concluſerunt inſuper, quòd ſi quis fratrum per obedientiam P. Generalis ex vna Prouincia in aliam venerit, cumprimùm in aliquem talis Prouinciæ Cõuentum ſe contulerit, & ad Prouincialem commodè adire non poſſit, inſtetq; electionis tempus, voce actiua, & paſſiua in eadem illius Conuentus electione gaudebit; licèt à P. Prouinciali nondum ſit aſſignatus.*

§. IV. & V.

17 NOta ſanctum ſtatutum. Nam proprietas eſt Religionis ruina; vnde bene Papa ait, eam eſſe auferendam, non tantùm extrinſecè per præcepta, ſed etiam intrinſecè, dando Religioſis id, quod ſufficit ad victum, & veſtitum, vnicuique ſecundùm ſufficientiam. Verum eſt enim, quod dixit quondam Gregorius XIII. in quadam bulla, quæ incipit, Deo ſacris, quòd *quominùs Religioſi diſtrahuntur in quærendis ſibi neceſſarijs, eò ferventiùs in Dei ſeruitio occupantur.*

18 Nota quò ad § 5. quę dico tom. 1. Relig. q. 4. cap. 8. vbi ex profeſſo hoc ſtatutum declaro. Et adde concluſioni 2. quòd propter rationes ibi dictas puto, quòd

Digitized by Google

quòd conualeſcentes ex longa infirmitate poſſunt etiam egredi Conuentu ad corporis exercitationem, & mentis exhilarationem de licentia Medici, & Superioris. Puto etiam, poſſe egredi prædicatores, qui infirmitate correpti neceſſitantur comedere carnes; eſt enim rationi conſonum; Et has omnes declarationes, & illas ibi dictas admittit grauiſſimum hoc pœnale ſtatutum ſecundùm æquitatem interpretatũ. Ad quod facit optima doctrina Panor. in cap. Suggeſtum, de appell. num. 2. vbi ait, quòd *diſpoſitio generalis reſtringenda eſt ad limites rationis illius; quòd ſi nullam rationem exprimat, reſtringi debet ad rationem naturalem, propter quam coniecturare poſſumus, dictam diſpoſitionem fuiſſe factam; & illam diſpoſitionem ita ſeruare, vt ratio naturalis interpretata militet.* *Panor.*

19 Adde hic etiam alium caſum, ſcilicet. Quòd Religioſus modis debitis diſpenſatus ad comedendas carnes, ſi debet peregrinari, poteſt vbique carnes comedere. Nec eſt neceſſe, vt in ſingulis Conuentibus diſpenſationem petat à Medico, & Superiore quia iſta diſpenſatio eſt perſonalis, quæ perſonam ſequitur: Sicut à ſimili, ſi Epiſcopus diſpenſet cum aliquo ad comedendas carnes, vel ad non ieiunandum tempore Quadrageſimæ propter infirmitatem, quòcumque iſte vadat, poteſt carnes comedere, abſq; alia licentia Ordinariorum, in quorum Diœceſibus deget. Atque ita docet Suar. lib. 8. de leg. cap. 26. num. 14. & 15. multis id confirmans. Et denique concluſionem 3. qua probo, Superiores dicto ſtatuto non comprehendi, proba etiã ex clem. 1. de Regul. quæ loquendo de Monachis, & alijs habentibus adminiſtrationem, non comprehendit Abbatem, quia ibi non nominatur, & ſumus in odioſis. Ita Card. in d. clem. num. 7. Gomez q. 4. ad reg. Cancell. verſu Et in eadem ratione, pag. mihi 16. *Suarez.* *Cardinal.* *Gomes.*

§. VII.

§. VII. & VIII.

20 NOta, quòd Collegæ Generalis, & Collegæ Prouincialis, vt infra, §. 9. non poſſunt eſſe nec fratres, nec nepotes, nec conſobrini, nec conſanguinei vſque ad ſecundū conſanguinitatis gradum, nec ipſius Generalis, vel Prouincialis creaturæ, V.G. quòd ab illis habitum, & profeſſionem receperint, quòd ſub illorum tutela ſemper permanſerint, quòd communiter ab illis dependere exiſtimentur; & hoc vt abſq; reſpectu Superioris, quod iuſtum, & rectum illis viſum fuerit, pro ſua parte decernant.

Paſſarell. 21 Nota quòd ad §. 8. quòd Paſſar. in ſchol. ex Barchin. num. 17. defendit, quòd Collegæ Generalis, & Prouincialis non ſunt comparticipes officij, ſed ſolùm puri conſiliarij. Hæc quæſtio indiget longiori diſcuſſione, quæ huius loci non eſt. In expoſitione Regulæ, Deo dāte, pro veritate reſoluam. Hic ſolùm dico, communem vſum eſſe contra doctrinam Paſſar. Et in Correct. num. 23. dicitur, quòd poenitentiæ in dicto Correctorio taxatæ, de conſenſu Collegarum, qui intelliguntur nomine Seniorum, vt patet ex Regula, nu. 51. imponantur.

§. X.

22 NOta ſanctiſſimum ſtatutum, quod congruit cap. 1. & 2. de Magiſ. Et meritò pro reformatione Religionis inductum. *Ignorantia enim mater omnium delictorum eſt*, vt bene Lactan. lib. 3. diuin. inſtit. cap. 26. & Clem. Alex. p. 3. de offic. Sacer. multis de ignorantia dictis, ait. *Ex his colligitur, quòd origo totius mali ab ignorantia deſcendit.* Et Triſmegiſtrus in Pimandro dixit, *Ignorantiam mundū deſtruxiſſe*. Quare Eſai. cap. 33. Timendum, aiebat, de deſtructione Ieruſalem, quia literatus in ea non erat. Ecce verba.

Lactantius
Clē. Alex.
Triſmegiſ.

verba. *Cor tuum meditabitur timorem. Vbi eſt literatus? Vbi legis verba ponderans? Vbi Doctor paruulorum?* Quaſi dicat. Timebis, & meritò, deſtructionẽ tuam, ò Ieruſalem, quia non eſt in te vir literatus, qui ſcientiã ſcripturarum ignorantes doceat. Qui igitur cadentem Religionem ſuſtinere deſiderat, & relaxatam reformare, ſtudia inſtitua neceſſe eſt. *Scientia* enim *Scripturarum*, in quam ſpecialiter incumbunt Religioſi, *opprimit*, vt ait Lactan. loc. cit. *cupiditates, temperat iram, coercet libidinẽ. vitia omnia domat, & alterius naturæ hominem reddit.* Quare nobis magnificandus eſt valde hic Pontifex, qui ſtudia in Religione inſtiruẽda mandat, ſicut magnificatur à Scriptura S. Rex Ioſaphat, de quo dicitur 2. Paralip. 17. *Quòd tertio anno Regni ſui miſit de Principibus ſuis, vt docerent in Ciuitatibus Iuda, & cum eis Leuitas & Sacerdotes; docebantq; populum in Iuda, habentes librũ legis Domini, & circuibant cunctas Vrbes, atq; erudiebant populum.* Et ſubditur *Creuit ergo Ioſaphat, & magnificatus eſt vſq; in ſublime.* Et de Enoch dicitur Eccl. 49. *Nemo natus eſt in terra ſicut Enoch: nam & ipſe receptus eſt à terra.* Cuius rei ſi rationẽ quæras; Reſpõdet Sulpicius Seuerus Archiepiſcopus Bituricenſis in Apolog. Gilberti Abbatis, quòd ab Enoch Ciuitas condita eſt, auctoris nomine vocata, vbi Vniuerſitatem inſtituit ad veram ſcientiam Dei docendam. *Sulpi. Seuer.*

23 Sed quid dicemus de Prælatis, qui negligentes fuerunt, & ſunt in exequendo hoc ſaluberrimo ſtatuto, & vnico Religionis remedio. Certè à grauiſſima culpa non excuſo, & peſſimi regiminis condemno. Vt quid enim tot iuuenes bonæ indolis, & optimæ expectationis ad Religionem recipere, & deinde ſine literis, & virtutibus nutrire? Neſciunt, quòd

Fertilis, aſſiduò ſi non renouetur aratro,
Nil niſi cum ſpinis gramen habebit ager.

Audiant, quid de eis Oſeas dicat cap. 4. *Conticuit populus meus, eo quòd non habuerit ſcientiam; Quia tu ſcientiã repuliſti, repellam te, ne ſacerdotio fungaris mihi; & oblita*

es legis Dei tui, obliuiſcar filiorum tuorum & ego. Quaſi dicat Deus, cum Prælatis iſtis loquens. Ego, ò Prælati, interrogaui populum, quem meum voco, quia ad mihi in Religione ſeruiendum duxi, Quare tantis me malis, & peccatis affecerit; quare ſic Religionem meam à ſeruo meo Franciſco inſtitutam pro parte ſua deſtruxerit. Qui conticuit, dicens, id eueniſſe, quia non habuit ſcientiam, ideſt qui illum ſcientiā doceret. Tu, Prælate, qui repuliſti ſcientiam, & noluiſti iuuenes ſcientiam doceri, in id exequendo deſes fuiſti, ſcito, quia & ego repellam te ab officio, quod habes, priuabo te ſacerdotio, & emeritas faciam luere & hic, & in inferno poenas. Et tu Minimorum Religio, quia propter iſtorum Prælatorū nequitiam oblita es legis Dei tui, & filios tuos peccare, relaxatè, ſine diſciplina, & ſine mortificatione viuendo, feciſti, aut ſaltem permiſiſti, ſcias, quòd ego filiorum tuorum, non meorum, quia deprauati ſunt, obliuiſcar.

24 At fortè reſpondebunt iſti, quòd noſtra Religio in humilitate fundata, ad ſe conſeruandū literis non indiget, & quòd S. P. N. vir literarum expers erat. O Deus bone. Vitia ſe virtutes deprædicant? Ignorantia vitiorum mater dicitur humilitas, virtutum nutrix? Malus quando bonum ſe ſimulat, peſſimus efficitur. Vbi vitia virtutibus veſtiuntur, actum eſt. Vnde ex Aug. 4. contra Iul. cap. 3. refertur quòd *nullum vitium præſentius venenum habet, quàm quod ſub virtutis, vel pietatis titulo venditatur.* Et Seneca ep. 56. *omnia vitia,* inquit, *in aperto leuiora ſunt; morbi quoque tunc ad ſanitatem inclinant, cum ex abdito erumpunt: Et auaritiam itaq; & ambitionem, & coetera mala mentis humanæ pernicioſiſſima ſcias eſſe, cum ſimulata ſanitate ſubſidunt.* Impudens mendacium eſt, fuiſſe S P. N. omnium literarum expertem; Inter Scriptores eccleſiaſticos eum repoſuit Poſſeuinus in bibliotheca ſancta. Et meritò. Tres enim Regulas cœleſti doctrina plenas, Correctorium,

Auguſt. *Seneca.* *Poſſeuin.*

Digitized by Google

ctoriū,& cęremonias cōſcripſit; Doctores Sorbonicos interrogantes de abſtruſioribus theologiæ ſacræ quæſtionibus confudit. Lectores inſtituit, atq; Prædicatores. Hæc non ſunt ignorantium ſigna. Sed eſto, quòd humanarum ſcientiarum ignarus eſſet; quia tamen ad Religionem regendam literas eſſe omnino neceſſarias conſpexit, infuſas à Deo petijt, & obtinuit. Qui talem habet ſpiritum, per eaſdem gradiatur ſemitas. Cęterùm cautum eſt in iure, cap. Cum ex eo, de elect. in 6. quòd plùs proficit in legēdo Doctor, quàm ſimpliciter Curatus in Sacramentis miniſtrandis. Et ad regendam Religionem, iure naturali, & diuino requiri ſcientiam, & conſilij maturitatem, docet ex Ariſt. & Scriptura ſacra Gutier. par. 1. de tutel. cap. 18. num. 2. Gutier.

§. XII.

25 NOta, quòd nouitij, iuniores præſertim, etiam poſt profeſſionem debent manere ſub cura Magiſtri nouitiorum, & in ipſo nouitiatu per duos, aut tres annos, ſecundum iudiciū Correctoris. Quod maximè obſeruandum eſt in ijs Conuentibus, in quibus Clericatus ſeparati à dormitorijs aliorum fratrū non reperiuntur. Nec obſtat illud decretum factū ab hoc eodem Pontifice in decretis generalibus pro educatione nouitiorum, de quo infra in Vrb. VIII. conſtit. eius 10. §. 98. quatenus dicit, quòd, durante nouitiatu, non liceat nouitijs vnà cum profeſſis cōmorari, intelligitur enim de profeſſis, qui à cura Magiſtri nouitiorum, & nouitiatu ipſo exierunt, non de illis, qui nec à nouitiatu, nec à dicta cura vnquam egreſſi ſunt. Neque etiam obſtat aliud decretū ibid. §. 106. quatenus dicitur, quòd nouitij ſtatim, profeſſione emiſſa, in alium nouitiatum, ſi aderit; ſi nō, in alium Conuentum transferantur: Nam ſupponi-

Digitized by Google

mus, alium nouitiatum non adeſſe, neq; etiã Conuentum, quo ita diſciplinatè poſſint nutriri. Quæ omnia confirmantur ex alio decreto ibid. §. 107. vbi concedit Papa, quòd ſi conſuetudo ſit in aliqua Religione, quòd recenter profeſſi remaneant in nouitiatu ſub cura Magiſtri per duos, aut tres annos, aut vſque ad Subdiaconatum, vt id facere poſſint. Quod in hac noſtra Prouincia quò ad iuniores ſemper obſeruari vidi.

§. XIV.

26 NOto, quòd non fuit executioni mandatum. Vnde Sacra Congr. Regularium de mandato Greg. XV. vt infra in illo, conſtit. eius 6. ſtatuit, vt non reciperentur Conuentus, niſi in quibus duodecim fratres ſuſtentari poſſunt. Et nouiſſimè Cong. Concilij ſub Vrb. VIII. vt infra in Vrb. conſtit. 9. addidit ad dictum decretum, quòd Cõuentus recipiendi poſt dictum decretum Congregationis, in quibus duodecim fratres ſuſtentari non poterunt, ſubijciantur correctioni, & iuriſdictioni Ordinariorum.

CONSTITVTIO III.

Concedit Generali Ordinis Minimorum, vt poſſit examinare rebabilitationes fratrum priuatorum voce actiua, & paſsiua, obtentas à ſacris Congregationibus ſeu etiam à Papa ipſo.

CLE-

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecto filio Correctori generali Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula ſalutem & Apoſtolicam benedictionem.

§. I.

EXponi nobis nuper feciſti, quòd multi tui Ord. fratres, qui à Superioribus propter demerita eorum, ac exceſſus, & delicta ab ipſis patrata, priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, ac primogenituræ, alijſq; pœnis, & cenſuris, iuxta regularia dicti Ordinis inſtituta, fuerunt affecti; ac alij etiã, qui tales pœnas ipſo iure ob tranſgreſſionem conſtitutionum eiuſdem Ord. incurrerunt, veluti apoſtatæ, & fugitiui, & ij, qui votis eſſentialibus per eos emiſſis contrauenerunt, videntes ſe ab ipſis eorũ Superioribus ordinarijs, attento quòd non ſunt emendati, quinimmo de malo in peius quotidie prolabuntur, & in eorum pertinacia perſeuerant, rehabilitationem non facilè obtenturos eſſe, ambitionis ſpiritu moti, ad Apoſtolicam Sedem accedunt, ac fauoribus, ac alijs medijs ad ſacrã Pœnitẽtiariã noſtram, & alias ſacras Congregationes recurrũt, & ab illis abſolutionem, ac rehabilitationem, & reſtitutionem vocis actiuæ, & paſſiuæ, ac primogeni- Supplicatio.

mogeni-

Digitized by Google

mogenituræ, ſæpe etiam antequam aliquam pœnitentiam propter eorum delicta facere incipiant, impetrant, vt eo pacto ipſis Superioribus manus ligẽt, qui contra eos procedere non poſſunt, in graue totius Ord. detrimentum, & bonorum offenſionem, prout nouiſſime frater G. frater M. & frater I. fecerunt; qui frater I. cum ſimili rehabilitatione Corrector Prouinciæ Venetiarum eiuſdem Ordinis factus fuit, ad quam Prouinciam iſti tales ferè omnes confugiunt. Quare nobis humiliter ſupplicare feciſti, vt pro tui Ordinis quiete, & conſeruanda Superiorum auctoritate, & ne alijs delinquendi occaſio ex facilitate veniæ conſequendæ præbeatur, in præmiſſis opportunè ꝓuidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Cõcedit prout in ſummario.

§. 2 Nos igitur de tua fide, integritate, & Religionis zelo plurimùm in Domino confiſi, ac huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, tibi quaſcumq; abſolutiones, & rehabilitationes, tam à prænominatis G. M. & I. quàm alijs quibuſcumq; eiuſdẽ Ordinis fratribus, & tam à ſacra Pœnitentiaria, ac alijs Congregationibus, quã à nobis, & Apoſtolica Sede impetratas, & literas etiam deſuper Apoſtolicas, & in forma Breuis forſan expeditas reuidendi, & examinandi, ipſos impetrantes ad illas tibi exhibendas etiam ſub cenſuris, & pœnis

eccle-

Digitized by Google

eccleſiaſticis, alijſq; opportunis iuris, & facti remedijs cogendi, & compellendi, plenam, & liberam facultatem, auctoritatem, & licentiam auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium concedimus, & impertimur.

§. 3 Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ipſiuſq; Ordinis etiam iuramẽto, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Volumus autem, vt antequam de validitate, aut inualiditate dictarum gratiarum obtentarum aliquid ſtatuas, vel decernas, ad nos referre, ſimulq; tuam circa eas opinionem nobis ſignificare quãprimùm cures. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 5. Decemb. 1600. Põtif. noſtri anno 9. M. Veſtrius Barbianus. Derogat cõtrarijs.

CONSTITVTIO IV.

Concedit, vt, decedente aliquo fratre ſeu aliquo ex parentibus alicuius fratris, vel aliquo habente literas fraternitatis, vel qui fratres ad hoſpitium recipiunt, poſſint fratres illius loci, in quo vna ex talibus perſonis deceſſerit, miſſam vnam celebrare pro anima dicta perſonæ defunctæ, qua illam liberet a Purgatorij pœnis.

CLE-

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium. *DE omnium ſalute paterna charitate ſolliciti, ſpiritualia de theſauro Eccleſiæ libẽter erogamus, per quæ animæ fidelium defunctorum (præſertim Religioſorum) D. N. Ieſu Chriſti, & glorioſiſſimæ eius genitricis Mariæ, ac Sanctorum omnium ſuffragia meritorum conſequi, & illis adiutæ ex Purgatorij pœnis ad æternitatis gloriam feliciter valeant peruenire.*

Cõcedit prout in ſummario, *§. 1 Supplicationibus igitur pro parte dilectorũ filiorum Miniſtri prouincialis, & fratrum Prouinciæ S. Gabrielis Hiſpaniarum Ordinis S. Franciſci Diſcalceatorum nuncupatorum nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, ac de omnipotentis Dei miſericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, concedimus, vt, decedente aliquo dicti Ordinis Religioſo, vel alicuius Religioſi parentibus, vel altero ipſorum, aut perſona, quam ipſi Religioſi fratrem appellant, & in quolibet loco dictæ Prouinciæ ad eorum receptaculum, & ſubuentionem paratam habent, ab aliquo, ſeu aliquibus eius Conuentus, in quo Religioſi parentes,*

Digitized by Google

rentes, vel alter ipſorum deceſſerit, vel perſona præfata in fratrem deſcripta fuerit, miſſam defunctorum pro anima ipſius defuncti, quæ Deo in charitate coniuncta ab hac luce migrauerit, celebrante, ſeu celebrantibus, anima ipſa de theſauro Eccleſiæ indulgentiam cõſequatur, ita vt, D.N. Ieſu Chriſti, ac B. V. M. & Sanctorum omnium meritis ſibi ſuffragantibus, à Purgatorij pœnis liberetur.

§. 2 In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumq;. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcat. die 20. Iun. anno 1596. Pontif. noſtri anno 5. Derogatoria.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOto 1. quòd iſta conſtitutio refertur à Rodriq; in bull. in Clem. VIII. conſtit. eius 8. pag. mihi 554. & in princ. 3. p. q. reg. Rodriq;

2 Noto 2. quòd iſto priuilegio gaudent omnes Mẽdicantes communicationem habentes; nec eſt reuocatum per conſtit. Pauli V. reuocantis omnes indulgentias conceſſas fratribus, & nouas concedentis: Nam illa conſtitutio non comprehendit indulgẽtias conceſſas pro defunctis, prout idem Paulus declarauit, & dicam in ea, quæ eſt 8. illius Pontific. nu. 5.

3 Noto 3. quòd poteſt quilibet ſacerdos Ordinum Mendicantium, habitans in Conuentu, in quo decedit aliquis frater, celebrare miſſam defunctorum pro anima illius, & eam liberare à pœnis Purgatorij per modum ſuffragij. Similiter poterit eamdem miſſam defunctorum dicere pro anima patris, vel matris, vel vtrorumq; alicuius Religioſi, eamq; vel eas libe-

Digitized by Google

re, vt ſupra. Similiter poterit eãdem miſſam celebrare pro animabus illorum benefactorum, ſeu benefactricum, qui, vel quæ ipſos fratres recipiunt hoſpitio in ſuis domibus, quando illàc contingit eis tranſire: Et ſimiliter pro habentibus literas fraternitatis.

4 Noto 4. quòd Calliſtus III. conceſſit indulgentiã plenariam pro patribus, matribuſq; fratrum Minorũ, præſentium, & futurorum, & etiam defunctorum, vt refert Rodriq; tom. 3. q. reg. q. 27. art. 2. qui etiam declarat quomodò ſit intelligenda. *Rodriq;*

5 Noto 5. ꝙ de mãdato huius Pontificis anno 1601. die 17. Aprilis factum fuit edictum à Congreg. Regularium de non retinendis in locis eccleſiaſticis, in Italia tamen, bannitis, & decoctoribus, ſeu fallitis; idq; Regularibus quidẽ ſub pœna priuationis officiorum; cœteris verò eccleſiaſticis ſub pœna ſupenſionis. Ita dicit Scort. in ſelect. bull. theor. 357. verſu Porro. Sed ego decretum non vidi. Solùm vidi quaſdam literas ſcriptas à Cardinali de Florentia Vicario Archiepiſcopatus Genuenſis, quæ ſic habent. *Benche noſtro Signore voglia, che ſia oſſeruata l'immunità eccleſiaſtica, e che la conſtitutione di Greg. XIV. felice memoria ſia eſſequita, non li piace però, che le Chieſe, ne li altri luoghi ſacri ſeruano di aſillo, ne di recettacolo à triſti. Onde vuole, che facciate prohibire, & intimare per parte di ſua Beatitudine alli Superiori de Monaſteri de Regolari di tutti li Ordini, e delle altre Chieſe, e luoghi ſacri in coteſta Città, e Dioceſi, che per l'auuenire non diano ricetto à ſorte alcuna di condennati, ne banditi, ladri, ne altra gente di mal'affare, ne à falliti, ne debitori, ſotto pena della priuatione dell'vfficio à i Superiori regolari, e di ſoſpenſione alli altri, e ſotto altri pene maggiori ancora ad arbitrio della Santità ſua, ancora che i delinquenti non fuſſero trouati in fatto ne i Monaſteri, e luoghi ſacri, purche vi fuſſero ſtati. E di più vuole ſua Beatitudine, che ſiate auuertito, per punire quelli, ch'haueranno ardire di contrauenire à queſt'ordine. Potrete dunque coſì eſſequire: E conſeruateui ſano. Di Roma li 17. Aprile, 1601. Al piacer voſtro il Cardinal di Firenze.* *Scortia*

6 Noto

Digitized by Google

6 Noto 6. quòd Farin. de immun. eccleſ. num. 348. & 349. refert eiuſdem fere tenoris literas datas Nuncio Neapolitano, die 11. Aprilis 1602. ab eodē Cardinali de Florentia, & alias datas Vicario Archiepiſcopi Bononienſis à Cardinali Alexandrino die 7. Maij, anno 1595. *Farinac.*

7 Noto 7. quòd per dictas literas non eſt derogatū conſtitutioni Greg. XIV. de immun. eccleſ. quò ad condemnatos, bannitos, latrones, alioſq; facinoroſos homines, fallitos, & debitores, ita vt prædictæ perſonæ ad Eccleſiam confugientes illius immunitate generaliter gaudere non debeant, ſed etiam inuiti extrahi, & Curiæ ſeculari tradi. Sed ſolùm prohibetur illarum perſonarum receptatio, & manutentio à Superioribus eccleſiaſticis in præiudicium iuſtitiæ, & contra ſacrorum Canonum mentem. Atq; ita, ſi dictę perſonæ ad Eccleſias confugiant, gaudēt quidem Eccleſiæ immunitate, ſed iubentur dictis literis Regulares eos licentiare, & expellere, ſub pœnis in eis contentis. Ita Farin. de imm. eccleſ. num. 57. 64. & 150. *Farinac.*

8. Noto 8. quòd meo videri Superior regularis, qui reciperet, & retineret in ſuo Conuentu per aliquot dies bannitum, aliàs ſibi beneuolum, & benefactorē, aliquem propter homicidium, V. G. factum ſanguine calido, vel propter ſibi grauiſſimam illatam iniuriā, ſeu etiam fallitum abſq; dolo, non incurreret dictas pœnas; mēs enim Pontificis fuit ſolùm prohibere Regularibus, alijſq; eccleſiaſticis, ne illorū domus fierent receptacula hominum facinoroſorum; facinoroſus autem ex vi propriæ ſignificationis ſignificat hominem ſceleſtum, flagitioſum, ſceleratum, ſeditioſum. Puto itaque, prohiberi ſolùm eccleſiaſticos receptare in ſuis domib⁹ homines iſtos facinoroſos, quales ſunt latrones, aſſaſſini, decoctores doloſi, debitores fraudulenti. Atq; ita videtur colligi ex literis datis Vicario Bononienſi, ibi *perſone facinoroſe, e debitori fugitiui*. Et ita video obſeruari hic Genuæ.

Digitized by Google

Farinac. Videtur etiam dicere Farin. loc. cit. nu. 150. qui nu. 151. notat, dictas literas eſſe locales, & non per vim legis generalis emanatas. Quod probat; quia Paulus V. ſimiles etiam dedit Nuncio Neapolitano, quæ ſuperuacaneæ fuiſſent, ſi dictæ literæ Clementis per modum legis fuiſſent emanatæ. Sed poſſet dici, quòd *Scortia.* eas innouauerit. Scort. autem, qui teſtatur de decreto Congre. dicit, illud obligare in tota Italia. Et cõtra fauentes bannitis in ſtatu eccleſiaſtico adeſt conſtit. Sixti V. quæ incipit, Hoc noſtri, quam refert *Quarant.* Quar. verbo Bannitorum fautores, pag. 92.

19 Noto 9. hac occaſione, quòd contra Regulares tenentes arma prohibita in ſuis Eccleſijs, Monaſterijs, locis ſacris, aut alijs domibus ſuis in ſtatu Mediolanenſi, adeſt decretum ſacræ Congreg. Regul. *Naldus* quod refert Nald. in princ. ſuæ ſum. quo id illis prohibetur ſub pœna excõmunicationis, & ſub pœna priuationis officiorum, & inhabilitatis ad alia quæcumq; obtinenda, ipſo facto, abſq; alia declaratione incurrenda. Sed hoc decretum locale eſt, & alios regulares non comprehendit; cum enim pœnale ſit, vltra caſum expreſſum non eſt extendendum, iuxta ea, *Suar.* quæ dicit Suar. tom. 5. in 3. p. diſp. 23. ſect. 5. num. 8. vbi ex eo quòd in clem. Ne in agro, de ſtatu Monach. prohibeantur Monachi tenere arma intra clauſtra Monaſteriorum, colligit, dicta excommunicatione non comprehendi Canonicos regulares, quia in ea non nominantur. Et in ſpecie, quòd hoc decretũ nõ extendatur niſi ad Regulares commorantes in dicto ſtatu, colligo ex eodem, vbi bis replicatur, In ſtatu Mediolanenſi; & repetitio eiuſdem verbi *Gloſſa.* magnum myſterium indicat; vt bene Gloſſa in clem. 1. verbo Diœceſanis, de iur. patr. myſterium autem eſt, vt ſolùm illos in eodem ſtatu commorantes comprehendat.

PAV-

Digitized by Google

PAVLVS V.

Romanus, Marci Antonij de Burgheſijs filius, ad ſummum Pōtificatum aſſumptus die 15. Maij, 1605. dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Confirmat priuilegia Minimorum.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

INiuncti nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, vt ſacrarum Religionum in militanti Eccleſia ſuaues in Domino fructus aſsiduè præſtātium paternam curam gerētes, priuilegia, gratias, & indulta illis à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, & Apoſtolica Sede conceſſa, quò validius perpetuò ſubſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore libenter communiamus. Procœmium

§. 1. *Exponi ſiquidem nobis nuper fecit dilectus filius Hieronymus Durandus Procurator generalis Ordinis fratrum Minimorum S. Fraciſci de Paula, quòd dictus Ordo multis ſibi à noſtris prædeceſ-* Supplicatio

ſoribus

ſoribus Romanis Pontificibus conceſsis gaudet priuilegijs, quæ ſicut aliorum prædeceſſorum noſtrorũ confirmatione roborata fuere, ita & noſtrarum vigore literarum communiri, & confirmari deſiderat. Quare nobis idem Hieronymus totius Ordinis nomine humiliter ſupplicari fecit, vt deſuper opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Cõcedit prout in ſummario.

§. 2 Nos igitur honeſtæ huiuſmodi petitionis æquitatem attendentes, ac dicti Ordinis ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutas fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia, & ſingula, immunitates, exemptiones, libertates, fauores, prærogatiuas, facultates, gratias, conceſſiones, aliaq; priuilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia, eidem Ordini, illiuſq; Superioribus, fratribus, domibus, Eccleſijs, Oratorijs, & locis regularibus quibuſcũq; etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum alijs Ordinibus Mendicantiũ, & non Mendicantium, ac aliàs quomodolibet cõ-

ceſſa,

ceſſa, ac ſemel, vel pluries confirmata, & approbata, dummodo tamen ſint in vſu, & ſacris Canonibus, ac Concilij Trid. decretis, ac Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, & noſtris conſtitutionibus, nec debitæ nobis, & S. R. E. obedientiæ, & fidelitati repugnent, aut regularibus dicti Ordinis inſtitutis non aduerſentur, neq; reuocata, & abolita, aut ſub aliquibus reuocationibus comprehenſa ſint, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illiſq; perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adijcimus; ac omnes, & ſingulos tā iuris, quam facti, & ſolemnitatum etiam de iure neceſſariarum, & requiſitarum, aut quoſuis alios defectus, ſi qui in eis interuenerint, ſupplemus, illaq; eidem Ordini, illiuſq;. Superioribus, fratribus, regularibuſq; perſonis, necnon domibus, Eccleſijs, Monaſterijs, & locis huiuſmodi ſuffragari, eoſq; vniuerſos, & ſingulos illis vti, frui, potiri, & gaudere, vbi, quando, & quoties opus fuerit, poſſe, & debere in omnibus, & per omnia.

§. 3. Sicq; per quoſcumq; iudices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac irritum, Clauſula ſublata, & decretum irritans.

&

& inane, ſi ſecus ſuper his à quocumq; quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Cōmiſſarios deputat.

§. 4 Quocirca dilectis filijs Curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac noſtris, et Apoſtolicæ Sedis etiam de latere Legatis, & Nuncijs per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; plenum eorum effectum ſortiri, illiſq; omnes, quos concernũt, pacificè frui, & gaudere faciant: Non permittentes, quemquam illorum deſuper contra præſentium tenorem per quoſcumq; quomodolibet indebitè moleſtari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles etiam per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat cōtrarijs.

§. 5 Non obſtantibus fel. rec. Bonif. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium nō trahatur, alijſq; conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate

tate alia roboratis ſtatutis, & cõſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrariũ præmiſſorũ quomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis, & innouatis; quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.

§. 6 Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcat. die 16. Iulij, 1609. Pontific. noſtri anno 5. Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

CONSTITVTIO II.

Concedit indulgentiam plenariam viſitantibus noſtras Eccleſias ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis; & dictas Eccleſias viſitantibus ſingulis alijs ſextis ferijs totius anni ſeptem annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs.

PAVLVS PAPA V.

Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes literas inſpecturis ſalut. & Apoſt. bened.

§. 1.

Cócedit indulgentiã plenariam.

ALiàs ad augendam fidelium religionem, & animarum ſalutem cœleſtibus Eccleſiæ theſauris pia charitate intenti, ſupplicationibus quoque dilecti filij noſtri Scipionis tit. S. Chryſogoni Preſb. Card. Burgheſij nuncupati (noſtri ſecundùm carnem ex ſorore germana nepotis) nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus verè poenitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui Eccleſiam SS. Trinitatis in monte Pinceo de Vrbe ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis, ab ortu Solis, vſque ad occaſum dierum huiuſmodi ſingulis annis deuotè viſitaſſent, & ibi pro chriſtianorũ Principum concordia, hæreſum extirpatione, ac S. matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effudiſſent, quo die præfatorum id egiſſent, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino conceſſimus.

§. 2. *In-*

§. 2. Inſuper eiſdem Christi fidelibus ſimiliter verè poenitentibus, & confeſſis, ac ſacra cõmunione refectis, qui dictam Eccleſiam in ſingulis alijs ferijs ſextis totius anni, vt præfertur, viſitaſſent, &, vt præfertur, oraſſent, quo die id egiſſent, ſeptem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis, ſeu aliàs quomodolibet debitis poenitentijs in forma Eccleſiæ conſueta relaxauimus, & aliàs, prout in alijs noſtris in ſimili forma Breuis deſuper expeditis literis, quas ad decennium tantùm valere voluimus, pleniùs continetur. Cõcedit indulgentiam temporaneá.

§. 3. Cum autem, ſicut accepimus, dictum decennium propediem ſit expiraturum, nos Eccleſiam huiuſmodi ampliori dono illuſtrare cupientes, ac dictarum literarum tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Christi fidelibus verè poenitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui Eccleſiam SS. Trinitatis huiuſmodi ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis ab ortu Solis, vſque ad occaſum dierum huiuſmodi ſingulis annis deuotè viſitauerint, & ibi pro christianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ac S. M. Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id Confirmat prædictas indulgentias.

Digitized by Google

egerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus.

Confirmat etiã alias ſupradictas indulgentias.

§. 4. Inſuper eiſdem Chriſti fidelibus ſimiliter verè pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui præfatam Eccleſiam in ſingulis alijs ferijs ſextis totius anni, vt præfertur, viſitauerint, & orauerint, quo die id egerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis, ſeu aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Eccleſiæ conſueta, ſeruata in reliquis, in omnibus, & per omnia præfatarum literarum forma, relaxamus, præſentibus ad aliud decennium à fine dicti decennij computandum, tantùm valituris. Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, ſub annulo Piſcat. die 8. Auguſti, 1615. Pontif. noſtri anno 11.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1. NOto, quòd Vrbanus VIII. hanc indulgentiam conceſſit ad aliud decennium vt habes infra, in eius conſtit. 3. Et quia ſperamus ex benignitate Apoſtolica aliquando concedendam fore perpetuò, ideo hic eam repoſuimus. Circa quam poſſunt videri quæ dixi ſupra, in conſtit. 8. Leonis X. à num. 12.

CON-

CONSTITVTIO III.

Mandat celebrari feſtum S. Franciſci de Paulæ ſub ritu duplici.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

NOmen S. Franciſci de Paula Confeſſoris, ſanctitate vitæ, & miraculis clariſſimi, amplioribus honoribus decorare, quantum cum Domino poſſumus, cupientes, ac totius Ordinis fratrum Minimorum nuncupatorum, ab eodem S. Confeſſore ad decorem, & vtilitatem domus Dei vniuerſæ fundati, ſupplicationibus nobis humiliter porrectis incitati. Procemium.

§. I. De venerabilium fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſacris ritibus præpoſitorum conſilio, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus eiuſdem S. Franciſci de Paula Confeſſoris feſtus dies ſub ritu duplici per vniuerſum orbem ab omnibus vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus, tam regularibus, quàm ſecularibus, qui officium diuinum recitare tenentur, ſeu recitare voluerint, Concedit prout in ſummario Vide in noſtro Rit. ante off. S. P. Franciſci, not. I.

celebrari,

celebrari, ac recitari poſſit, & debeat, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus; atq; idcirco in Breuiarijs, & Kalendarijs in poſterum imprimendis eius feſtum duplex deſcribi, omnibuſq; Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, cæteriſq; Eccleſiarum Prælatis in vniuerſo terrarum orbe conſtitutis, vt in ſuis quiſq; Eccleſijs, Prouincijs, & Dioeceſibus præſentes noſtras literas ſolemniter publicari, & ab omnibus eccleſiaſticis perſonis ſecularibus, & quorumuis Ordinum Regularibus omnino obſeruari faciant, præcipimus, & mādamus.

Derogat cō-trarijs.

§. 2. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, coeteriſq; contrarijs quibuſcumq;

Tranſumptis fidē adhiberi iubet.

§. 3. Volumus autem, quòd præſentiū tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadē prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcat. die 4. Maij, 1613. Pontif. noſtri anno 8.

CON-

Digitized by Google

CONSTITVTIO IV

Extendit Generalatum Ordinis Minimorum ad ſexennium.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

§ 1.

CVm, ſicut accepimus, ex Regula, ſeu conſtitutione Ordinis fratrum Minimorum, S. Franciſci de Paula à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, ſanctaq; Sede Apoſtolica hucuſq; confirmata diſponatur, quolibet triennio, & in feſto SS. Pentecoſtes dicti Ordinis Capitulum generale celebrari; & in eo illius Corrector generalis, eiuſq; Collegæ, ac etiam ipſius Ordinis Zeloſus, ſeu Procurator generalis, in loco deputato, vt moris eſt, omnibus dicti Ordinis Prouincialibus, eorumq; Commiſſis congregatis, eligi debeant, prout in huiuſmodi feſto die penultima menſis Maij proximè præteriti obſeruato dictum Capitulum generale celebratum, & in eo Corrector generalis eiuſq; Collegæ, & Zeloſus, ſeu Procurator generalis prædicti

Generalis triênalis erat, nec poterat totam Religionem viſitare.

electi

Digitized by Google

electi fuerunt. Nihilominus, cum dictus Ordo, illiuſque domus regulares non ſolùm in Italia, ſed etiam in Gallia, & Hiſpania in dies propagentur, ac etiam amplientur, ipſi Generales, eorumq; Collegæ ſuas integras in prædictis nationibus viſitationes nullo modo infra dictum triennium, prout ipſorum regularis Ordo requirit, efficere poſſunt, immo verò quæ ab eis in aliqua prædictarum nationum viſitatione efficiuntur, ita feſtinanter propter temporis eis præſcripti breuitatem fiunt, vt in ſuum Ordinem nullum, vel ſaltem minimum poſſit inde reſultare emolumentum, ita vt nedum ex incommodis huiuſmodi, verumetiam ex ipſo triennali ſic, vt præfertur, totius Ordinis prædicti Prouinciacialium, eorumq; Commiſſorum ad Capitulum generale huiuſmodi celebrandum conuentu, ingentes ſumptus, graueſq; moleſtias dictus Ordo ſubire cogatur. Quibus, & alijs forſan cauſis per nos prouidè conſideratis, & re ipſa à dilectis filijs Prælatis Congregationis reformationis maturè diſcuſſa, ad euitandos huiuſmodi ſumptus, & expenſas, ac incõmoda, quæ præmiſſorum occaſione oriri poſſunt, modo infraſcripto prouidendum eſſe duximus.

§. 2. Nos igitur in ſupremo dignitatis culmine,

Digitized by Google

mine, diuina fauente clementia, conſtituti, ad ea, per quæ Religioſorum, piæ vitæ, diuiniq; numinis obſequijs ſub regularis obſeruantiæ norma vacantium ſtatus ſalubriter dirigi valeat, libenter attendentes; Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac mera deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus dictum Capitulum generale, non quolibet triennio, prout hactenus obſeruatum fuit, ſed de ſexennio in ſexennium celebretur, in eoq; Corrector generalis, illiuſque Collegæ, ac Zeloſus, ſeu Procurator generalis, prædicti Ordinis Prouincialibus, eorumq; Commiſſis congregatis, ac reliquis obſeruari ſolitis ſeruatis, ad huiuſmodi ſexennium eligantur, ac celebrari, & eligi debeant; ita vt electio dilecti filij Stephani Augerij moderni dicti Ordinis Correctoris generalis, eiuſq; Collegarũ, ac dilecti etiam filij F. Hieronymi Durandi Zeloſi, ſeu Procuratoris generalis, à die feſtiuitatis SS. Penteçoſtes huiuſmodi proximè præterita computanda duret, prout nos illam ad huiuſmodi ſexennium extendimus, & ampliamus. Quo quidem ſexennio durante, ipſi, & eorum quilibet eiſdem priuilegijs, prærogatiuis, antelationibus, fauoribus, auctoritate, officio, præeminentia,

Extendit Generalatũ, & Zeloſatum ad ſexénium. Vide tom. 1. Relig. cap. 18 §. 1. pag. 176.

Digitized by Google

tia, & iuriſdictione, aliiſq; gratijs, tam ſpiritualibus, quàm temporalibus, quibus dicti Ordinis Corrector generalis, eiuſq; Collegæ, & Zeloſus, ſeu Procurator generalis hactenus vſi, potiti, & gauiſi fuerunt, ac quibus de iure, vſu, cõſuetudine, priuilegio, aut aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poßunt, & poterũt quomodolibet in futurum, ipſi pariter, & pariformiter, abſque vlla prorſus differentia, vtantur, potiãtur, & gaudeant; dictoq; ſexennio elapſo, & non antea, dictum Capitulum generale celebretur, & celebrari debeat, in eoq; quæ de more fieri ſolent, dicto triennio penitus excluſo, fiant, & obſeruentur. Alij verò Officiales, Prouinciales, eorumq; Collegæ de triennio in triennium, ac Correctores domorum dicti Ordinis de anno in annum, prout ex Regula dicti Ordinis diſponitur, creentur, & deputentur, perpetuò ſtatuimus, & ordinamus.

Apponit pœnas pro obſeruatione.

§. 3. Et ita ſub indignationis noſtræ, necnon priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, ac inhabilitatis ad quæcumque dicti Ordinis dignitates, præeminẽtias, officia, & munia recipienda, & retinẽda, ipſo facto incurrenda pœna, per quoſcũq; dicti Ordinis fratres, & Regulares, ac quoſuis alios obſeruari præcipimus, & mandamus.

§. 4.

Digitized by Google

§. 4. Decernentes, præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut aliàs quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu inualidari, aut ad viam, & terminos iuris reduci, ſeu in ius, vel controuerſiam vocari, aut aduersùs eas quodcumq; iuris, & facti, vel iuſtitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus vmquam poſſe.

Clauſulæ præſeruatiuæ

§. 5. Sicque per quoſcumq; iudices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, dictæq; Sedis de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula ſublata, & decretum irritans.

§. 6. Quocirca dilectis filijs noſtris, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Franciæ, & Hiſpaniarum Nuncijs, & cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, &

Cõmiſſarios deputat.

quando opus ſuerit, & quoties pro parte Correctoris generalis, eiuſq; Collegarum, ac Procuratoris prædictorum, aut alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſq; & cuilibet eorum in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum quemlibet præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacificè frui, & gaudere: Non permittentes, illos, aut eorum quemlibet deſuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebitè moleſtari; Contradictores quoſlibet, & rebelles, ac præmiſſis nō parentes per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat cōtrarijs.

§. 7. Non obſtantibus fel. rec. Boniſ. Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium non trahatur, aliiſq; conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac prædicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eidem Ordini, illiuſq; Correctori,

Digitized by Google

ctori, Collegis, Procuratoribus, alijſque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & alijs decretis, in genere, vel in ſpecie, ac aliàs in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis; quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.

§. 8. Volumus autẽ, quòd præſentiũ tranſumptis, etiã impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius pſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ munitis, eadẽ prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipſis præſẽtibus adhiberetur, ſi forẽt exhibitæ, vel oſtẽſæ. Dat. Romæ, apud S. Marcũ, ſub annulo Piſcat. die 1. Octob. 1605. Pontif. noſtri anno 1.

Trãſumptis fidem ad hiberi iubet.

CON-

CONSTITVTIO V.

Mandat Superioribus Ordinis Minimorum ſub merito ſanctæ obedientiæ, & pœna excommunicationis maioris ipſo facto incurrenda, ne ad inſtantiam quarumcumq; perſonarum extra Ordinem exiſtentium dignitates ſuis ſubditis conſerant, nec pœnas remittant; quibus pœnis ſubiacere vult etiam ſubditos fauores procurantes.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. *ADmonemur paſtoralis officij noſtri debito diligentius proſpicere, ne Religioſis, qui regularem vitam profeſſi ſeculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emendicata ſuffragia ambitioſus pateat acceſſus.*

Statuit prout in ſummario. §. 1 *Quocirca motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, dilectis filijs Correctori generali, ac Prouincialibus, & reliquis Ordinis fratrum S. Franciſci de Paula Minimorum nuncupatorum Prælatis, nunc, & pro tempore exiſtentibus in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda præcipimus, & mandamus, ne ad inſtantiam,*

ſtantiam, & requiſitionem quarumcumq; perſonarum, tam laicorum, quàm eccleſiaſticarum, extra dictum Ordinem conſtitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumq; ſeculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuiuſuis dicti Ordinis Religioſo vllam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, ſeu gradus, honores, dignitates, officia, adminiſtrationes, functiones, & prælaturas eiuſdem Ordinis concedere audeant: Quinimmo dicti Ordinis fratres, & Religioſos, qui contra decreta hac via, & his medijs, & per conquiſitos fauores, & ſuffragia aliquid ſibi procurauerint, ad talia, & ſimilia, ac etiam maiora in eodem Ordine conſequenda perpetuò inhabiles declaramus.

§. 2 Inſuper dictis Religioſis, & fratribus eiuſdem Ordinis quibuſcumq; ſub eiſdem pœnis præcipimus, & expreſsè interdicimus, vt non ſolùm in præmiſſis omnibus fauores huiuſmodi minimè procurare, ſed nec etiam ſpontè oblatos, aut ab eis minimè procuratos recipere; & ſimiliter ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis perſonis exhibere audeant, ſeu præſumant. Fauores ſpõte oblatos recuſare tenentur.

§. 3 Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, dictiq; Ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Derogat cõtrarijs.

Digitized by Google

Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis; cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; . Aut ſi Ordini, & fratribus prædictis communiter, aut diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

§. 4 *Volumus autem, quòd præſentium literarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ munitis, eadem prorſus fides vbique adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, ſub annulo Piſcator. die 6. Septembr. anno 1619. Pontific. noſtri anno 15.*

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOta 1. quæ dico tom. 1. Rel. q. 2. cap. 2. §. 11. vbi iſtam conſt. declaro. Vide etiam ſimilem conſt. huius Pontific. pro Canonicis regularibus, quæ incipit, Quoniam nemo apud Cherub. tom. 3. bull. in Paulo V. conſtit. eius 35. pag. 224 Et aliam eiuſdem Pontific. pro Prædicatoribus, quæ incipit, Admonemur, apud Cherub. ibid. in eodem, conſtit. eius 39. pag. 228. Et aliam eiuſdem pro Eremitis S. Auguſtini, quæ incipit, Admonemur, apud

apud eumdem Cherub. ibid. in eodẽ, conſtit. eius 48. pag. 240. Vide etiam ſimilem conſtit. Clem. VIII. pro Cruciferis, quæ incipit, Quoniam nemo, apud Cherub. tom. 3. bull. in Clem. VIII. conſtit. eius 109. pag. 158. Et aliam eiuſdem apud eumdem Cherub. pro Carmelitis, quæ incipit etiam, Quoniã nemo, & eſt 23. pag. 31. Et aliam etiam ſimilẽ Greg. XIII. pro Prædicatoribus, quæ incipit, Cũ nihil, apud Cherub. tom. 2. bull. in Greg. XIII. conſtit. eius 62. pag. 439. Hinc coniectari poterit, quàm ſemper zelauerint ſummi Põtifices vitium ambitionis, quod eſt falx Religionis ignea, à Religioſorum pectoribus auellere. Et verè, vt ait dictus Clemens, deberent potiùs Regulares ſtudere promereri dignitates, quã eas appetere. An autem intentum dicti Põtifices ſint conſecuti, neſcio: Sicut neq; etiam ſcio, quomodò poſſint Religioſi contrafacientes ſe excuſare.

2 Nota 2. quòd videns S. in Chriſto P. Vrbanus Papa VIII. quàm parum profecerint dictæ conſt. ſuorũ prædeceſſorum ad arcendum à pectoribus Religioſorum ambitionis vitium: (vitium hominibus congenitum) tamquam pius pater zelans filiorum ſuorum Regularium animarum ſalutem, hoc anno 1627. cogitauit edere conſtit. valde terribilem, morbis enim inueteratis, & fiſtuloſis non remedijs ordinarijs, ſed igne, & ferro medendum; Quam tamen poſtea non edidit propter rationes, quas ignoro, paternam tamen clementiam reſpicere conijcio. Conſtitutio autem incipiebat, *Mendicatis fauoribus, quos rerum experientia docuit funditùs regularem diſciplinam conuellere*, & infra. *Hac perpetuò valitura conſtitutione, auctoritate Apoſtolica, ſub pœnis excommunicationis, priuationiſq; dignitatũ, & vocis actiuæ, & paſſiuæ, ipſo facto, abſq; alia declaratione incurrendis, quarum abſolutionem, & remiſſionem nobis, & ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus reſeruamus, diſtrictè inhibemus omnibus Religioſis, cuiuſuis gradus, & conditionis exiſtant, etiamſi Generales ſint, ne de cætero pro*

Procurantes fauores in ſua Religione, vel extra eã, ſunt ipſo facto excommunicati.

Prælaturis, dignitatibus, gradibus, honoribus, officijs, adminiſtrationibus, muneribus, prærogatiuis, exemptionibus, priuilegijs, vel obedientijs, ſeu facultatibus quibuſcumq; in ſua Religione, vel extra eam aſſequendis, vel retinendis, aut etiã pro quacumq; alia gratia, vel iuſtitia, in his, quæ ad regularem diſciplinam, vel obſeruantiam pertinent, impetranda, vel impedienda, ad fauores quarumuis perſonarum, ſiue ſecularium, etiamſi Ducali, Regia, vel Imperiali dignitate, ſiue eccleſiaſticarum, extra gremium ſuæ cuiuſq; Religionis exiſtentium, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, vel etiamſi ſint eiuſdem Religionis, ſed ad Epiſcopatus, vel Cardinalatus aſſumpti extra clauſtra degant, per ſe, vel interpoſitam perſonam, directè, vel indirectè, & priuatim, & occultè, pro ſe, vel pro alijs Religioſis recurrant, neuè eiſdem fauoribus, etiã ſpontè oblatis, & minimè conquiſitis, vtantur, aut ad prædicta præbeant auxilium, conſilium, vel fauorem, ſiue huiuſmodi fauores ſint apud Generalem, vel alium Superiorem, ſiue apud Capitulum generale, vel prouinciale, vel conuentuale, ſiue etiã apud Cardinalem Protectorem, ſiue ad Papam, ſiue id fecerint non priuato nomine, ſed Monaſterij, Conuentus, Prouinciæ, Congregationis, Capituli, vel totius Religionis; & etiamſi fauores effectum conſecuti non ſint.

Electores votantes pro illis, qui fauores cõqu ſierint, ſimilibus ſubiacent pœnis.

Ac ſimiliter omnibus, & ſingulis earumdem Religionum Generalibus, Abbatibus, Præſidentibus, Commiſſarijs, Procuratoribus generalibus, Definitoribus, Prouincialibus, Miniſtris, Præpoſitis, Prioribus, Guardianis, & alijs quibuſcũq; Superioribus, aut electoribus, ſeu vocalibus, ſub ijſdem pœnis, ipſo facto, vt ſupra, incurrendis inhibemus, ne quemq; Religioſum fauoribus huiuſmodi adactũ, ad Prælaturas, &c. eligant, aut eidem exemptionem, vel obedientiam concedant, aut quamcumq; aliam gratiam, vel iuſtitiam, in his, quæ regularem diſciplinam concernunt, intuitu hiuſmodi fauorum faciant. Decernentes electiones, & exemptiones nullas, & irritas; ita vt obtinentes, ante vllam declarationem, etiam in foro conſcientiæ his renunciare teneantur.

Præterea ſub ijſdem pœnis eo ipſo incurrendis, vt præfertur, ſtatuimus, vt quiſquis quoquo modo notitiam habuerit, aliquẽ

ſuæ

ſuæ Religionis ad fauorem, vt ſupra, recurriſſe, illum infra terminum quindecim dierum Generali, vel Prouinciali; &, ſi Generalis ille fuerit, Sedi Apoſtolicæ denunciare teneatur. Idemq; Generalis, vel Prouincialis, cui denunciatum fuerit, conſtito de eodem recurſu, illum, eiuſq; fautores, conſultores, & complices, in pœnas excõmunicationis, priuationis, & inhabilitatis huiuſmodi incurriſſe declaret. Scientes, aliquem procurare fauores, tenentur ſub iiſdem pœnis denunciare.

Demum volumus, vt ad probandum, & conuincendum, Religioſos prædictos in ſententias, & pœnas huiuſmodi damnabiliter incidiſſe, ſolæ Principum, atq; aliorum, vt præfertur, literæ, vel preces, plenam, indubiam, & ſufficientem in iudicio, & extra fidem faciant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur. Literæ fauorabiles ſufficiunt ad conuincendum.

Hæc conſtitutio, vt dixi, non exiuit; vnde non obligat; Hic tamen in ſumma poſui, quia fortè aliquando exibit, vel ſi non, videant Regulares, quàm oderint ſummi Pontifices iſtam diligentiam in procurandis fauoribus pro dignitatibus aſſequendis. Et ex ea vnum bonum effectum ſperarẽ, ſi exiret. *Cum enim recta ingenia*, vt ait Plinius, *debilitentur verecundia, & peruerſa confirmentur audacia. Imperitia* namque, vt ait Hieronym. in reg. Monach. *confidentiam, & eruditio timorem creat.* Ignorantiſſimi quidam, ſed verboſiſſimi, & audaciſſimi impudentiſſimè Curias Principum quotidie curſitare non erubeſcunt, eoſq; tot, tãtiſq; verbis, & mendacijs ſtudẽt allicere (*impudentes enim, & verboſi non habent in oculis pupillas virgines, ſed meretrices*, ait Plut. de vitios. verec.) quouſq; eos ſibi beneuolos reddant. Quod facilè quandoque obtinẽt (Regibus enim communiter mali, quàm boni, chariores eſſe ſolent) Quo obtento, nil aliud die, noctuq; cogitant, quàm ambitioſam ſitim extinguere dignitatibus; Vnde quod virtute non poſſunt, literis, & fauoribus ſuorum Dominorũ (vt ſine verecundia aiũt) acquirere ſatagunt. Quas ſi obtineant, vt non ſemel aduenit, quomodò exerceant, ex eo Taciti colligi poteſt. *Nemo vmquam imperium flagitio quæſitum, bonis* D. Hierony. Plutarch.

artibus exercuit. Et quæ, Deus bone, non faciunt, vt eas acquirant? quam fidem, quam legem non frangunt. Verè meritò dixit Salluſt. in Catil. *Ambitio multos mortales falſos fieri ſubegit; aliud clauſũ in pectore, aliud in lingua promptum habere; amicitias, inimicitiaſq; non ex re, ſed ex commodo æſtimare, magiſq; vultum, quàm ingenium, bonum habere*. Et hoc pacto à dignitatibus arcent viros literatos, & benemeritos, qui in ſuis cellulis, & Conuentibus commorantes, Deo, & Religioni ſtudẽt inſeruire. Iſti, inquam, timore pœnarum huius conſtit. cogerentur à dictis fauoribus abſtinere, Curiaſq; circumcurſare, in Conuentibus remanere, diuinis intereſſe, Superioribus obedire. Ex alia verò parte dubitarem, ſi dicta conſtit. exiret, ne breui Superiores verterentur in tyrannos, & ſubditi in deſperationem. Sunt enim quandoque Superiores Regularium (illi præſertim, qui mendicatis fauoribus dignitatem conſequuntur) indiſcreti, imprudentes, immiſericordes, inhumani, vt niſi ſubditi aliquod fauorabile diffugium haberent, propè in deſperationem deuenirent. *Salluſt.*

CONSTITVTIO VI.

Prohibentur fratres tertij Ordinis S. Franciſci portare habitum noſtri coloris.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter

Digitized by Google

INter graues paſtoralis officij noſtri curas, quibus aſſiduè premimur, hæc potiſſimùm nos vrget, vt Chriſti fideles, præſertim regularem vitam profitentes, ſemotis litium anfractibus, vnanimi voce, ſub concordiæ legibus Altiſſimo vota exoluant, & ſi quæ inter eos ortæ ſint lites, & diſcordiæ, illæ, prout ius, & æquitas poſtulant, eliminentur, &, ne in futurum reſurgant, opportunis remediis prouideatur. Procemium.

§. 1. Aliàs ſiquidem per nos accepto, quòd lis, & cauſa inter dilectos filios fratres tertij Ordinis S. Franciſci de pœnitentia nuncupati, vltramontanæ familiæ ex vna, & fratres Ordinis S. Franciſci de Paula partibus ex altera ſuper colore habitus geſtandi à dictis fratribus tertij Ordinis, vt à prædictis fratribus S. Franciſci de Paula apertè diſtingui poſſent, pendebat. Nos litem, & cauſam, ſeu cauſas huiuſmodi venerabili fratri noſtro Mariano Epiſcopo Tuſculano de Camerino, & dilecto filio noſtro Hieronymo tit. S. Blaſij de annulo, S. R. E. Presb. Cardinalibus Pamphilio nuncupatis, Minimorum S. Franciſci de Paula, & fratrum Minorum de obſeruantia Ordinum huiuſmodi apud nos, & Apoſtolicam Sedem reſpe-

Orta fuit differentia inter fratres tertij Ordinis S. Franciſci, & noſtros ſuper diſtinctione habitus.

ctiuè Protectori, & Viceprotectori audiendas, cognoſcendas, decidendas, fineq; debito terminandas, omni, & quacumq; appellatione remota, commiſimus.

§. 2. Qui quidem Marianus, & Hieronymus Cardinales in exequutionem commiſſionis huiuſmodi negotij pro maiori dictorum fratrum inter ſe quiete, & tranquillitate, iudicarunt, decreuerunt, & ſtatuerunt, vt iuxta ipſorum Regulam, indultaq; ſummorum Pontificum, præſertim fel. rec. Clementis Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, habitus prædictorum fratrum tertij Ordinis, de pœnitentia nuncupati, ſit ex humili panno confectus hoc modo, videlicet, vt ex quatuor partibus lanæ naturaliter nigræ, & ſine aliqua tinctura contextæ, & vna parte lanæ etiā naturaliter candidæ, ita quòd ſingulis quatuor libris lanæ naturaliter nigræ addatur vna libra lanæ albæ, & aliàs, prout in eorumdem Mariani, & Hieronymi decreto deſuper facto pleniùs dicitur contineri.

Pronunciatū eſt pro noſtra Religione.

§. 3. Cum autem vtriuſq; Ordinis prædicti fratres, vt nobis nuper exponi fecerunt, plurimùm cupiant, decretum huiuſmodi pro illius firmiori ſubſiſtentia, & inuiolabili obſeruatione à nobis confirmari, & approbari; ideo nobis humiliter

Vterq; Ordo ſupplicauit pro approbatione dictæ ſententiæ.

humiliter ſupplicari fecerunt, ut ſuper præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§ 4 Nos igitur illorum votis quò quietiùs, & ſecuriùs in humilitatis ſpiritu Altiſſimo famulari valeant, annuere, eoſq; ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, & à quibuſuis excommunicationis, &c. abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, decretum prædictum, & omnia, & ſingula in illo cõtenta Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illiſq; omnibus, & ſingulis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omneſq; & ſingulos tam iuris, quàm facti, & quoſcumq; alios, etiam quantumuis ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet interuenerint, aut interueniſſe dici, vel cenſeri poſſint, ſupplemus; eaq; omnia, & ſingula valida, & efficacia fore, & eſſe, perpetuamq; roboris firmitatem obtinere, ac ab omnibus, & ſingulis vniuſq; Ordinis prædicti fratribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus inuiolabiliter obſeruari debere decernimus. Quam Pontifex approbat.

§. 5 Mandantes nihilominus omnibus, & ſingulis ipſius Ordinis de pænitentia fratribus, Miniſtris, & Prælatis vltramontanæ familiæ, præſertim Fratres tertij Ordinis iubet dicto habitu vti.

Digitized by Google

tim Hiſpanorum, & Gallorum, tam præſentibus, quàm futuris in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub priuationis officiorum, inhabilitatiſq; ad illa, & alia in poſterum obtinenda, necnon latæ ſententiæ incurrendis pœnis, vt poſthàc, elapſis ſex menſibus, dicti fratres omnes tertij Ordinis habitu illo prædicto modo contexto induantur, & in futurum vtantur.

Cõmiſſarios deputat.

§. 6 Quocirca venerab. fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filijs noſtris, & Apoſtolicæ Sedis Nuncijs per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte vtriuſq; ſeu alterius Ordinis fratrum huiuſmodi fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtẽtes, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacificè frui, & gaudere: Non permittentes, illos deſuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebitè moleſtari: Contradictores quoſcumq; per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, cõpeſcendo, inuocato etiã, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat cõtrarijs.

§. 7 Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus

nibus

nibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ordinum prædictorum, etiam iuramento, &c. roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, illorumq; Superioribus, & fratribus, & quibuſuis alijs perſonis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & alijs decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis; quibus omnibus, & ſingulis, eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plenè, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datum Romæ, apud S. Marcum, die 14. Auguſti, 1610. anno 6.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 VIde ſupra, in conſt. 2. Iul. II. §. 18. num. 53. & conſt. 9. Leon. X. Vide etiam Io: de Morales in fund. Andal. tex. 4. §. 4. vbi eleganter probat, quòd habitus antiquorum Monachorum, & B. M. V. fuit ex lana naturaliter nigra .i. fului, furui, ſeu pulli coloris, vt noſter; Et Card. in clem. 1. de ſtatu Monach. in princ. dicit, quòd dictus color eſt cœteris vilior, & magis fuſcus, & fuit electus à Monachis ad denotandā mortificationē carnis, & triſtē vitam, quam debent in ſe habere huius militiæ pro-

Io. de Moral

Cardinalis

Digitized by Google

Caſſanæus. feſſores; quod idem cõfirmat Caſſan. in catal. glor. mun. p. 12. cõſid. 93. ver. Color etiam obſcurus.

Fulu. Pelegr. 2 In laudem huius coloris dicit Fulu. Pelegr. in ſuo tract. de ſignif. color. quòd Reges Gallorum, & Imperatores Turcarum, ac alij illuſtriſſimæ nobilitatis Principes eo, vt grauiori, honoratiori, cõuenientiori, & omnium pulcriori frequentiſſimè vtuntur. Et addit, quòd dicitur pullus, ſeu leonatus, à leone, non iuuene, ſed ſene, & quòd ſignificat taciturnitatem, & ignauiam ſapientem, vnde ait.

Copre il tanto in se ſaggia ſciocchezza.

Ex quibus licet inferre: quòd aſſumendo S. P. N. habitum iſtius coloris pro ſe, & ſuis, ſignificauit, debere ſuo ſub habitu militantes eſſe ſenes, taciturnos, & ſtultos ſapientes.

3 Senes, inquam, non annoſi, ſed iudicioſi, non albati, & barbati, ſed modeſti, & morigerati. *Diuitiæ .n. ſenum*, vt ait Caſſian. coll. 2. c. 13. *non ſunt canities capitis, ſed induſtria iuuentutis, ac præteritorum laborum ſtipendijs metiendæ; quæ .n. non cõgregaſti in iuuentute, quomodò inuenies in ſenectute tua. Senectus .n. venerabilis eſt, non diuturna, neq; annorum numero computata, cani autem ſunt ſenſus hominis, & ætas ſenectutis vita immaculata; & idcirco non omnium ſeniorum, quorum capita canities tegit, quoſq; vitæ longæuitas ſola commendat, nobis ſunt ſectanda veſtigia, ſeu traditiones, ac monita ſuſcipienda; ſed eorum, quos laudabiliter vitam ſuam, ac probatiſſimè comperimus in iuuentute ſignaſſe, nec præſumptionibus proprijs, ſed maiorum traditionibus inſtitutos. Sunt .n. nõnulli, quorum etiã (quod eſt lugubrius) maior eſt multitudo, qui in tempore ſuo, quam ab adoleſcentia conceperunt. atq; ignauia ſeneſcentes, auctoritatem ſibi, non maturitate morum, ſed annorum numeroſitate conquirunt* Hæc Caſſian. Qui ſubdit, quòd hos poſuit dæmon in exemplum iunioribus ad eos ſubuertendos. Et Hieron. relatus à Lorino in cap. 4. Sap. ver. 8. ait, *Non ſunt à vetuſtate hominum æſtimanda ingenia, ſed à probitate, eruditione, & morũ grauitate.* Et Bern.

Caſſian. Lorinus. D. Bernardus.

ep 44.

ep. 44. verſus finē, *Nec dicamus*, inquit, *quamcumque ætatem Dei gratia præmaturam, ſicut nec ſeram. Cum multos videamus iuniorum ſuper ſenes intelligere, moribus antiquare dies, præuenire tēpora meritis, & quod ætati deeſt, cōpēſare virtutibus. Meliores bonæ indolis adoleſcentes inueteratis dierum malorū* Anacl. Papa, vt habetur in cap. Porro, diſt. 84. *Porro*, ait, *Moſi præcipitur, vt eligat preſbyteros, ideſt ſeniores; vnde & in Prouerb. dicitur, Gloria ſenū canities; hæc verò canities ſapientiam deſignat, de qua ſcriptum eſt, Canities hominum prudentia eſt.* Et Iob 32. dicitur, *Sperabam, quòd ætas prolixior loqueretur, & annorum multitudo doceret ſapientiam; Sed, vt video, ſpiritus eſt in hominibus, & inſpiratio omnipotentis dat intelligentiam. Non ſunt longæui ſapientes. nec ſenes intelligunt iudicium.* Quaſi dicat, ſcientiam, & rerum prudentiam non eſſe ponderandam, tam ex multis annis, quàm vel ex ſtudio ipſius, quo homo redditur facilis, & idoneus ad intelligenda diuina, vel ex Dei beneficio, à quo omnis ſapientia eſt; Eccl. 1. Vnde Dauid pſ. 118. *Super ſenes intellexi, quia mandata tua quæſiui.* Et profectò indigni ſunt ſenum vocabulo imprudentes, inexperti, indocti, immoderati. Sic Plato in Timæo pueros nominabat Græcos ignaros antiquitatis. Zeno apud Senec. ep. 33. Turpe eſſe dicebat ſeni, aut proſpicienti ſenectutem, ex commentario ſapere. Et Seneca ep. 36. *Turpis, ait & ridicula res eſt elementarius ſenex. Iuueni parandum, ſeni vtendum eſt.* Plato. Seneca.

4 Sint itaq; ſenes, quales eos deſcribit Apoſt. ad Tit. 2. *Senes*, inquiens, *ſobrij ſint, pudici, prudentes, ſani in fide, in dilectione, in patientia.* Cum .n. *vino*, vt ait Cæl. lib. 28. cap. 29. *ſenum frigus recaleſcat, ſpirituum exhilaretur triſtitia, bilis atræ vis redundans reprimatur, ſomni concilietur appetentia, præfracti meatus recludantur, ſiccitas nimia mitigetur, vniuerſa denique ſenectæ laſſitudo renideat. ætas illa facilè ebrietate corripitur.* vt ait Plutarc. lib. 3. cōuiu. q. 3. & meraciori vino oblectatur, vt idem Plutarc. lib. 5. q. 4. Sed quia ex altera parte *vinum non modicè* Tit. 2. Cælius. Plutarc.

ſumptum rationem conturbat, intellectum hebetat, memoriam eneruat, obliuionem immittit, errorem infundit, & ignorantiã inducit; modicè verò ſumptum acuit ingenium, vt Boet. de diſcipl. cap. 2. ex Beda axiom. philoſoph. lit. R. fine Ideo decet ſenes eſſe ſobrios, vt ſint vigilantes, & alacres. *Beda.*

5 Et nota hic de paſſu, quod Religioſi vinum temperare debent aqua; cap. A crapula, de vit. & honeſt. Cler. Vnde, ſi vinum purum bibant, peccant mortaliter, quia faciunt contra dictum cap. quod eſt ſtatutum Concil. gener. Later. ſub Innoc. III. Ita Gutierr. lib. 2. can. quæſt. cap. 4. num. 57. Quod tamen intellige, ſi bibendo purum inebriantur, vel periculum inebriandi incurrunt, vt Abbas dicto cap. A crapula, num. 2. & Armil. ver. Ebrietas, num. 7. Neque debent dicti Religioſi in conuiuijs alios ad bibendum inuitare, ſeu non debent alijs brindare; dicto cap. A crapula, ibi; *Neque ad bibendum quis incitetur*; Gutierr. loc. cit. num. 58. Neque debent ſe obligare ad reddendam rationem brindantibus, ſeu ad rebrindandum. Gutierr. num. 59. *Gutierrez. Abbas. Armilla.*

6 Et ſi roges, an Religioſi poſſint agere contra Superiorem, vt det ſibi bonũ vinum, & bonam pictantiam, ſicut alij Superiores præcedentes. Dico, quòd ſic. Ita Barthol. de Capua ſing. 35. qui probat ex lege Sed etſi hæreditas, ver. Proinde, ff. Ad exhibendum; Et conſuetudines decem, vel viginti annorum, ſi contra ius non ſunt, vim legis, & conſtitutionis obtinent; cap. Conſuetudo, iuncta Gloſſa diſt. 12. Nec poteſt eas Prælatus mutare. Et bona Monaſteriorũ vniuerſorũ Religioſorum ſunt, Superior purus miniſter. Hæc tamen intellige, ſi cœtera ſint paria. *Bart. de Cap. Gloſſa.*

7 Si quæras quoque, an poſſit Superior obligare fratres ad bibendum vinum nouum menſe Septembris, vel Octobris. Dico, quòd non; nam vinũ nouum non debet incipi potari, niſi à prima die menſis Nouembris. Ita Roman. ſing. 380. Probat ex lege *Romanus.*

Iubemus

Iubemus, de erogat. milit. annon. Cod. lib. 12. Nã ante eſt ſanitati nociuum.

8 Et ſi vis etiam ſcire, quæ conditiones requirãtur ad hoc vt vinum ſit bonum, lege verſus ſequentes.

Vina probantur odore, ſapore, nitore, colore,
Si bona vina cupis, hæc quinque probantur in illis.
Fortia, formoſa, fragantia, frigida, friſca,

9 Sed reuertamur iam ad noſtros ſenes. Debẽt etiã ſecundùm Apoſtolum eſſe *pudici* .i. graues, & honeſti, vt ætatis grauitatem morum grauitas decoret. Dedecet .n. multùm, amore capi ætatem illam, vnde verſus.

Turpe ſenex miles, turpe ſenilis amor.

Et Seneca ep. 4. *Adhuc .n.* inquit, *non pueritia in nobis, ſed, quod eſt grauius, puerilitas remanet; & hoc quidem peius eſt, quòd auctoritatem habemus ſenum, vitia puerorum, nec puerorum tantùm, ſed infantium. Illi leuia, hi falſa formidant; nos vtraq;*. Et Eccl. 25. dicitur, *Tres ſpecies odiuit anima mea, pauperem ſuperbum, diuitem mendacem, ſenem fatuum, & inſenſatum;* fatuum, inquam, ideſt amoribus, & concupiſcentijs deditum; quæ .n. maior fatuitas, quàm in ea ætate libidini vacare cum iuniorum ſcandalo, in qua natura ipſa, frigeſcente iam ſanguine, Veneri parcendum iubet. Seneca.

10 *Prudentes* etiam ſint ſenes, non prudentia mũdana, qua ſe totos auaritiæ dedant, cogendiſq; pecunijs intendant, eòq; plus colligant viatici, quò illis minus remanet viæ; ſed morali, ad dirigendas, & regulandas, non ſuas tantùm, ſed iuuenum actiones; & ſpirituali, qua bene operentur, & orationi inuigilent. Prudentes ſint, ſicut ſerpentes, ne à quoquam fallantur, & ſimplices, ſicut columbæ, ne cuiquam malum machinent. *Opera .n. ſunt virorum*, vt dixit quidam Poeta Græcus, *bella iuuenum, conſilia ſenum*.

11 Debent etiam eſſe *ſani in fide*. i. conſtantes in promiſſis, ſani etiam mentis, ne leuiter offenſi, odiũ concipiant, ne leui verbo, aut ſcommate, aliauè iniu-

ria

ria appetiti, aut læſi, murmurent, ſtomachentur, maledicant, vindictam expetant. *In dilectione* .i. in charitate feruentes, amando, & benefaciendo proximis ſuis. Deniq; *in patientia*, quia, vt Plutarc. ait lib. de non iraſc. *Fœminæ, ægri, ſenes, & fortunati ſunt ad iraſcendum procliues*. Et in ſenibus id accidit, tum ex ipſa ſenectute, quæ morbus eſt; tum quia priſtinæ felicitatis memores, ſe illa carere ægrè ferunt; tum quia non ita eſtimantur, vt vellent, atque ita facilè indignantur; tum quia, cum vitæ periculum ſibi imminere videant, mœrore afficiuntur. Sed domandi naturales appetitus ratione, & coercendi prudentia: Sique tolerabilē volunt ſenectutem agere, præceptū Cicer. de ſenect. ſeruēt; moderati ſcilicet, & non difficiles, nec inhumani ſint.

Plutarc.

Cicero.

12 Senes itaq; quos hic deſcripſimus, honorandi, æſtimandi, & reuerendi: & talis ſenectus venerabilis eſt; & coram iſtis iubet conſurgere Deus. Leuitici 19 Et Iob. 32. *Iunior ſum tempore, vos autem ſeniores, idcirco, demiſſo capite, veritus ſum vobis indicare ſententiam meam*. Et S. Ephræm tom. 3. de timore Dei, in princ. *Honora ſenes, tamquam qui diu, multùmque Chriſto ſeruierunt*; & pagel. 4 *Honorem ſenibus defer propter Dominum, & ob peritiores quoſdam ex fratribus, ne ſenes ad opus compellas, nam carnes iuuentutis ſuæ in exercitatione attriuerunt, & ſufficit recta conſcientia timenti Dominum*; & pagella 8. *Iuniorem laborioſum ne nimis oneres, & cum ſene ſtulto ne incedas, ſapientes verò ſenes poſt Deum fratrum ſunt firmamentum*; & pagel. 13. *Senes honora propter Dominum, & iuueni egenti compatere*. Et Iuuenal.

S. Ephræm.

Iuuenalis.

Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,
Si iuuenis vetulo non aſſurrexerat, & ſi
Barbato cuicumque puer.

Et in leg. Semper, ff. de iur. immun. in princ. Senes iubentur venerari vt Superiores. His in rebus dubijs definiendis, & terminandis, pluſquam iuuenibus, eſt deferendum; cap. De quibus; vbi Gloſſa d. 20. De

Gloſſa.

iſtis

iſtis ſemper præſumitur, quòd virtutibus boniſque moribus iuniores vincant; cap. Niſi cumpridem, verſ. Alia, de renunc. Iſti ſemper anteferuntur iunioribus in honoribus, officijs, & dignitatibus; Menoch. de præſump. lib. 6. præſump. 47. num. 6. *Menoch.*

13 Sed pone, quòd quis relaxatè vixerit in iuuentute, erit ne honorandus, & venerandus, vt diximus, in ſenectute; eritne præferendus ratione ætatis in dignitatibus conferendis. Dic, quòd qui ſerò poſt multam ætatem reſipiſcunt, exiguam ſanè prudentiam, & ſapientiam colligant neceſſe eſt; Vnde Prouerb. 19. dicitur, *Audi conſilium, & ſuſcipe diſciplinam, vt ſis ſapiens in nouiſſimis tuis*. Si tamen, ſuperabundãte gratia Dei, habeat ſupradictas conditiones, quas in ſenib' requirit Apoſtolus, erit, vt diximus, honorandus, & dignitatibus etiam decorandus, iuxta leg. Semper cit. Quod tamen quò ad dignitates limito, ſi ſimiles ſenes, qui ſemper virtuoſè vixerint, inibi non reperiantur. *Gloſſa.*

14 Cum ſenum à nobis deſcriptorum verba tamquam oracula recipiantur à iunioribus, oportet eos in primis taciturnitatem ſeruare, & dogma Bern. in tract. de perfect. optimè cuſtodire *Bis ad limam veniant verba, quam ſemel ad linguam*. Silentium namq; ſtultiſſimum quemq; ſapientiæ, atq; prudentiæ laude exornat: Vnde refertur dictum Simonidis, *Si es ſtultus, ſapienter facis, ſi ſapiens, inſipienter*; Et Seneca, & refert A Lapide Threnorum 3. verſu 26. *Summa ſummarum*, ait, *hæc erit, tardiloquentem te eſſe iubeo*. Et Euripides *Decorum ſilentium corona eſt viri*. *Loquacitas .n. eſt certum argumentum ignorantiæ*, vt ait Climac. gradu 11. *Et taciturnitas ſcientiæ adiectio, & ſpeculationis opifex*. Et certa omnino ſunt, quæ de ſilentio dixerunt antiqui; Ariſtides, *Tutum ſilentij præmium*. *D. Bernar.* *A Lapide.* *Climacus.*

Nam nulli tacuiſſe nocet, nocet eſſe locutum.

15 Non ſemper tamen tacendum; nam *tempus tacendi, & tempus loquendi*, vt dicitur Eccleſiaſtis 3. &

Eccleſ.

Ecclеſ. 20. *Homo ſapiens tacebit vſque ad tempus*. Et Prouer. 25. *Mala aurea in lectis argenteis, verbum dictum in tempore ſuo*, ideſt verba tempeſtiuè dicta ſunt tamquã mala aurea inſculpta vaſis argenteis. Et eodem loco dicitur *Sicut Vrbs patens, & abſq; murorum ambitu, ita vir: qui non poteſt in loquendo cohibere ſpiritum ſuum*. Et pſ. 140 *Pone, Domine, cuſtodiam ori meo, & oſtium circumſtantiæ labijs meis*. Ad quem locum ait Chryſoſt. *Quemadmodùm non iuuat Vrbs, non moenia, non portæ, niſi ſint, qui eas cuſtodiant, & ſciant quando oportet ea quidem claudere, quando verò aperire; ita etiam oris, & linguæ nulla eſt vtilitas, niſi ſit ratio, cui ſcienter, accuratè, & circumſpectè ea claudere, & aperire permiſſum ſit, & ſciat, quæ ſint efferenda, quæ verò tenenda, & admittenda*. Et Eccleſiaſtici 6 *Si tibi eſt intellectus, reſponde proximo, ſin autem, ſit manus tua ſuper os tuum, ne capiaris in verbo indiſciplinato, & confundaris*. Sed quoniam maius ſemper periculum eſt in loquendo quàm in tacendo, ideo priùs diſcendũ eſt tacere, quàm loqui; Quod optimè obſeruarũt Pythagorici.

D. Chryſoſt.

16. Significat etiam color habitus noſtri ſapientem ſtultitiam, de qua Paulus 1. Cor. 3. *Nemo ſe ſeducat, ſi quis videtur inter vos ſapiens eſſe in hoc ſeculo, ſtultus fiat, vt ſit ſapiens*. Quaſi dicat, Conſtitutiſſimum eſt, & abſq; controuerſia, nemo ſe fallat, ſibi blandiendo, quia illi, qui mundo ſecundùm mundanas rationes iudicanti videntur ſapientes, tales non ſunt, ſi id in vera, & ſpirituali ſtatera menſuretur, niſi priùs ſtulti mundo fiant per contemptum illius, humilitatem, & ſui abiectionem; quid .n. ſtultius iudicio mundi, quàm mentem verbis oſtendere, nihil callida machinatione ſimulare, nullas iniurijs contumelias reddere, pro maledicentibus orare, paupertatem quærere, poſſeſſa relinquere, rapienti non reſiſtere, percutienti maxillam alteram præbere: Hæc tamen eſt vera ſapientia. Et Chryſoſt. homil. 10. in cap. 3. 1. ad Cor. ait. *Stultus mundo ille eſt, qui exteriori contempta ſapientia, ſibi perſuadet, nihil ei ad fidei ſuſceptionem profuturam*. Hæc

D. Chryſoſt.

ſignat

ſignat habitus noſtri color; nimirum canitiem in ſenſibus, opportunam taciturnitatem, ſanctamq; inſipientiam.

17 Ad vltimum aduerte, quòd, cum magis, & minus ſpecie non differat ſecundùm philoſophos, nihil refert, an color noſtri habitus ſit niger, vel minùs niger, clarior, vel obſcurior, & pannus ſit bonus, vel melior, vilis, vel minùs vilis, iuxta Prouinciarū varietatem. Modò vniformitas ſeruetur in omnibus prouincialibus, quò ad fieri poteſt, & tincturæ indiuiduales vitentur. Ita Panor. in clem. 1. de ſtatu Monach. num. 8. *Panor.*

CONSTITVTIO VII.

Decernit, quòd Conuentus SS. Trinitatis de Vrbe regatur, & inhabitetur per Patres Gallos, & q ſolùm ſit ſubiectus P. Generali, ac eius oculato Viſitatori.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

ROmani Pontificis, in quo, diuina diſpoſitione, poteſtatis plenitudo conſiſtit, prouidentia circumſpecta, ad ea, quæ ſtatui proſpero, præſertim regularium locorū quorumlibet, & in illis ſtudio piæ vitæ deditarum perſonarum, profutura cōſpicit, operoſis ſtudijs intendit, & his, quæ propte- Pro œmium

rea ordinata fuiſſe dicuntur, vt illibata perſiſtant; Apoſtolici muniminis adijcit firmitatem, & aliàs deſuper diſponit, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Ortæ ſunt lites inter Regē Galliarum, & fratres Gallos ex vna, ac inter fratres aliarum nationū, ex alia, quas Clem. VIII. & Leo XI. dirimendas mādarūt duobus Cardinalibus.

§. 1 *Sanè pro parte chariſſimi in Chriſto filij noſtri Henrici Francorum, & Nauarræ Regis chriſtianiſſimi nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd cum aliàs, ſeu nuper, poſtquam lites, & controuerſiæ inter ipſum Regem, & dilectos filios fratres nationis Gallicanæ Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula, domus, ſeu Conuentus SS. Trinitatis in Monte Pinceo de Vrbe ex vna, & fratres aliarum nationum eiuſdem Ordinis partibus ex altera, occaſione habitationis, reſidentiæ, regiminis, & præeminentiæ dictæ domus, ſeu Conuentus ortæ extitiſſent, & grauiores in dies oriri formidarentur, fel. rec. Clemens Papa VIII. & Leo XI. prædeceſſores noſtri, deſiderantes litibus, & controuerſijs huiuſmodi finem imponere, ac quieti, & tranquillitati dictæ domus, ſiue Conuentus in perpetuum conſulere: Dilectis filijs noſtris Pompeio tit. S. Balbinæ Arigonio, necnon Hieronymo tit. S. Blaſij de annnulo Pamphilio nuncupatis, S. R. E. Preſb. Cardinalibus, differentiarum, & controuerſiarum huiuſmodi cauſam per ſpecialia reſcripta terminandam commiſerint; Ipſiq; Cardinales*

nales, præuia per eos ſuper præmiſſis matura deliberatione habita, definitiuam in ſcriptis tulerint, & pronunciauerint ſententiam tenoris ſubſequẽtis. §. 2 Die 20. Iulij, 1605. videlicet. Chriſti nomine inuocato, pro tribunali ſedentes, & ſolum Deum præ oculis habentes, per hanc noſtram definitiuam ſententiam, quam vnanimiter in his ſcriptis de iuriſperitorum conſilio, & aſſenſu ferimus in hac cauſa, & cauſis, quæ coram nobis virtute ſpecialium Breuium, ſeu commiſſionum fel. rec. Clementis VIII. & Leonis XI. vertũtur inter chriſtianiſsimum Galliarum Regem, & fratres nationis Gallicanæ Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula Conuentus SS. Trinitatis in Monte Pinceo ex vna, & fratres aliarum nationum eiuſdem Ordinis partibus ex altera, de, & ſuper habitatione, reſidentia, regimine, & præeminentia dicti Conuentus, ſeu domus SS. Trinitatis, rebuſq; alijs, in actis cauſæ, & cauſarum præfatarum latiùs coram nobis deductis, dicimus, ſentẽtiamus, decernimus, & declaramus, Conuentũ præfatũ SS. Trinitat. in Mõte Pinceo de Vrbe per fratres Gallicæ nationis regendum, & habitandũ, quamdiu inueniantur, qui inibi reſidere, & cultui diuino inſiſtere voluerint, ita vt de cætero, quãdiu fratres dicti Ordinis præfatæ nationis Gallica-

Declarauerũt dicti Cardinales, put in sũmario.

næ idonei reperirentur, vt præmiſſum eſt, nullus alius, quàm eiuſdem nationis Gallicæ in Correctorem eligi, ſeu admitti, aut electus confirmari quoquo modo poſſit, ſeu præſumatur: Necnon domum, ſeu Conuentum præfatum S S. Trinitatis ab omni, & quacumq; ſuperioritate, iuriſdictione, viſitatione, correctione, ſubiectione, & obedientia, præterquam pro tempore exiſtentis R. P. Correctoris generalis, vel eius oculati Viſitatoris penitus eſſe liberum, immunem, & exemptum; vexationes, & impedimenta, perturbationes, & moleſtationes quaſcumq; per dictos fratres aliarum nationum, de, & ſuper præmiſſis, & illorum occaſione quomodolibet factas, & præſtitas, factaq; & præſtita, fuiſſe, & eſſe temerarias, illicitas, indebitas, iniquas, & iniuſtas, temerariaq; illicita, indebita, iniqua, & iniuſta, ac de facto præſumptas, & præſumpta; illaſq; & illa ipſis fratribus aliarũ nationum minimè licuiſſe facere, neq; licere; & propterea illis, & quibuſcumq; prætenſionibus eorumdem fratrum aliarum nationum, de, & ſuper præmiſſis imponendum perpetuum ſilentium fore, & eſſe, prout imponimus; mandatumq; quodcumq; deſuper neceſſarium, & opportunum, & de manutenen. decernendum, & relaxandum fore, & eſſe, prout decernimus, & relaxamus,

xamus, dictoſq; fratres aliarum nationum ab expenſis hactenus factis abſoluimus. Et ita dicimus, declaramus, decernimus, pronunciamus, ac diffinitiuè ſententiamus, non ſolùm modo, & forma præmiſsis, ſed etiam omni meliori modo, &c. Ita pronunciamus. Pompeius Cardinalis Arigonius. Ita pronunciamus Hieronymus Cardinalis Pamphilius.

§. 3 Nos attendentes, præfatos nationis Gallicanæ dicti Ordinis fratres hactenus piè, et religioſè, cum odore bonæ famæ ſub ſuaui dicti Ordinis iugo in dicto Conuentu vixiſſe, & de præſenti viuere, aliiſq; aliarum nationum eiuſdē Ordinis fratribus pietate, moribus, & obſeruantia regulari præluxiſſe, & prælucere, ob idq;. Ordinem huiuſmodi in ſuo laudabili ſtatu, ac illius fratres præfatos in perpetuis tranquillitate, & pace fouere, necnon quibuſuis litibus, diſcordijs, & ſcandalis obuiare, dictorumq; prædeceſſorum, ac Regis præfati volũtati annuere volentes, eiuſdem Henrici Regis chriſtianiſsimi ſupplicationibus hac in parte inclinati, præfatam ſententiam, ac omnia, & ſingula in ea contenta, & expreſſa quæcumq; ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiq; perpetuæ, & in- Cõfirmat prædictam ſententiam.

Digitized by Google

uiolabilis Apoſtolicæ poteſtatis robur adijcimus, omneſq; & ſingulos ſolemnitatum, ac alios defectus, ſi qui deſuper quomodolibet interuenerint, ſupplemus.

Prohibet, quod in dicto Conuentu nõ poſſint eſſe Correctores, neq; locales fratres aliarũ nationum.

§. 4 Diſtrictiùs inhibentes pro tempore exiſtentibus generali Correctori, & fratribus dicti Ordinis, ac eorum ſingulis ſub maioris excommunicationis latæ ſententiæ, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, necnon priuationis dignitatum, officiorũ, vociſq; actiuæ, & paſsiuæ, & perpetuæ inhabilitatis ad illa, vel alia in poſterùm obtinenda per eorum quemlibet, ſi contrauenerint, ſeu aliquis eorum contrauenerit, eo ipſo incurrendis pœnis, ne de cætero quoſuis alios, quàm præfatæ nationis Gallicanæ dicti Ordinis fratres in Conuentu huiuſmodi Correctores, ſeu alios locales, & conuentuales, vel habitatores eligere, aut electos confirmare, inibi recipere, vel eis locum, & domicilium aſsignare, ſeu etiam quoquo modo eos admittere, vel tolerare præſumant.

Fugitiui Galli in dicto Conuentu non admittantur.

§. 5 Nolumus tamen, quòd fratres dictæ nationis Gallicanæ, qui fugitiui, ſeu quauis alia iuris, aut facti infamia notati fuerint, in dicta domo, ſeu Conuentu recipiantur, vel admittantur.

Decretum irritans.

§. 6 Decernentes ex nũc irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quocumq; quauis auctoritate,

tate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7 Quocirca venerab. fratri Epiſcopo Sabinẽſi, ac dilectis filijs noſtro in alma Vrbe Vicario, & cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Regis chriſtianiſsimi, & Correctoris, & fratrum dictæ domus SS. Trinitatis, aut alicuius eorum requiſiti fuerint, ſolemniter publicantes, illiſq; in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra, illos, & eorum quemlibet præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacificè frui, & gaudere, Non permittentes, eos deſuper à quocumq; quauis auctoritate quomodolibet moleſtari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoſcumq; per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis. Commiſſarios deputat.

§. 8 Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, Derogat cõtrariis.

tutis, & conſuetudinibus; necnon priuilegijs, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innouatis; quibus omnibus, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes; illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, contrarijs quibuſcũq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud S. Marcum, ſub annulo Piſcat. die 13. Iulij, 1606. Pontific. noſtri anno 2.

§. III.

1 QVæres 1. an Corrector SS. Trinitatis de Vrbe habeat præcedere Prouinciales ibi reſidentes, præſertim tempore Capituli generalis.

Videtur quòd ſic. 1. per ſtatutũ Cap. Auenion. 2. num. 11. vbi id diſertis verbis ſtatuitur; & talis huius rei redditur ratio; Quia nimirum ille Conuentus ſedes eſt R. P. Generalis, & ei immediatè ſubiectus.

2 Secundò quia dictus Corrector eſt in poſſeſſione.

3 Dico tamen, Correctorem SS. Trinitatis de Vrbe perperam ſibi vſurpare locum ante Prouinciales, nõ ſolùm tempore Capituli generalis, ſed etiam extra illud. Probatur 1. quia Correctores locales in Ordine noſtro non ſunt Prælati, niſi inferiores ad plus, vt

patet

patet ex textu claro Correct. nu. 11. cui titulus eſt De nomine Prælatorum, vbi dicitur. *Hæc etiam eſt pro generali regula habendum, quod vbicumq; in præſenti Correctorio fit mentio de huius Ordinis ſuperioribus Prælatis, intelligendum eſt de prænominatis, videlicet de generali Correctore, ac de propriis Vigilibus, & Prouincialibus.* Quàm autem abſurdum ſit, & quàm contra bonum regimẽ Reipublicæ, ſimplices Superiores, ſeu Prælatos inferiores præcedere ſuperiores Prælatos, iudicet vnuſquiſq; penſe. Videatur Nald. in ſum. verbo Præcedentia, num. 3. Naldus

4 2. Ex eodem Correct. num. 62. vbi dicitur. *Præterea prouideatur, quòd vbicumq; ſimul præſentes fuerint Corrector localis, & Prouincialis, aut eius Vicegerens, Prouinciali cedat ipſe localis Corrector, ſuoq; Vicegerenti, vt minor maiori.* Vbi notat P. Paſſar. quòd ſi contigerit, alienæ Prouinciæ Prouincialem in refectorio comedere, Paſſarell. ſiue in proceſſionibus ire, abſente proprio Prouinciali, Corrector Conuentus debet ei dare locum, cũ ille non ſit locus iudicij, ſed dignitatis. Et notat vlteriùs id etiam habere fratres Prædicatores. Quod deinde fuit diſertis verbis ſtatutũ in Cap. Val. 4. n. 48.

5 3. Nam in 1. Capitulo generali Ordinis celebrato Apoſtolica auctoritate, vt videre eſt num. 1. Cardinalis tunc præſidens dicto Capitulo aſſignauit omnibus fratribus Prælatis, & Correctoribus proprium locum, futuris perpetuis temporibus tenendum, & Correctoribus aſſignauit poſt Prouinciales, & poſt ipſorum Commiſſos, vt videre eſt in dicto Capitulo 1. num. 9.

6 At inquies, Commiſſi non tenẽt locum poſt Prouinciales, ſed ſuæ profeſſionis, prout determinatum eſt in Cap. Paulæ, num. 15. Ergo ſicut Cap. Paulæ potuit derogare huic de Commiſſis, licèt auctoritate Apoſtolica cõfirmato, potuit & Cap. Auenionẽſe derogare in caſu iſto particulari illi de Prouincialibus, cum non minoris fuerit auctoritatis.

Digitized by Google

3. Quando Capitula cele brantur eadem auctoritate, tum neutrũ habet in alterutrum auctoritatem; quia par in parem non habet imperium; cap. Innotuit, §. Quamuis, de elect. Quando autem vnum celebratur auctoritate Papæ, ſeu eadem auctoritate cõfirmatur, tunc quod tali auctoritate non eſt celebratum, vel confirmatum, ijs derogare non poteſt; quia inferior in ſuperiorem iuriſdictionem nõ habet: cap. Inferior, d. 21. Cum ergo Capit. 1. Romanum fuerit auctoritate Papæ celebratum, Capit. verò Paulitanũ fuerit eadem auctoritate confirmatum, non eſt mirum, quòd hoc potuerit illi derogare. At Cap. Auenionen. nec fuit auctoritate Papæ celebratum, nec eadem confirmatum, vnde nullo pacto potuit Capit. Romano derogare. Quæ eſt doctrina Paſſar. in ſchol. ex Barchinon. num. 25.

7 4. Quia Epiſcopus extra propriam iuriſdictionem præcedit Abbates in propria iuriſdictione, quia locus ille dignitatis eſt, non iuriſdictionis. Ergo & Prouincialis, qui habet auctoritatem quaſi epiſcopalem, vt eſt communis opinio, etiam extra propriã iuriſdictionẽ debet præcedere Correctores ĩ propria.

8 5. Quia Prouinciales tempore Capituli generalis non ſunt extra ſuam iuriſdictionem, ſed in propria, repræſentant enim totam Religionem, & pro illius negotijs ſunt congregati. Vnde abſurdum eſt, quòd Corrector eos præcedat; quam rationem fortificat

Caſſanæus mirabiliter Caſſan. in catal. glor. mundi, 4. p. conſid.

Nauarr. 32. in princ. Nauar. lib. 1. cõſil. de maior. & ob. cõſ. 4. num. 2. Et poteſt confirmari ex eo, quia Cardinales commorantes Romæ, etiamſi Epiſcopi ſint, dicuntur reſidere, eo quia ſingulis Eccleſijs videntur

Germonius deſeruire: vt Germ. de indultis, §. Tibi quoad vixeris, num. 12. & §. Volumus, num. 15. Ergo ſimiliter Prouinciales in Cap. generali, cum toti Religioni, & ſingulis Prouincijs inſeruiant, videtur eſſe in ꝑpria reſidentia, & ſic loco ſibi debito priuari non debẽt.

9 6. Pro-

Google

9 6. Probatur ex textu claro in ca. Ex ore, de priu. vbi abſurdum dicitur, quòd Abbas ſupra Epiſcopos ſedeat. Sed non minùs abſurdum eſt, Correctorem SS. Trinit. præcedere Prouinciales, qui ſunt Epiſcopi ſuorum ſubditorum, vt Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 49. art. 6. Ergo abſurditas iſta, quæ videtur induci per illud ſtatutum Auenion. omnino vitanda eſt. Ita Panor. d. cap. Ex ore, num. 2. *Rodriq;* *Panor.*

10 Ad 1. in contrarium ℞. ſtatutum illud eſſe contra Regulam, & contra ſtatutum Cap. 1. Romani auctoritate Apoſtolica celebrati loc. cit. & ideo nihil valere, vt patet ex dictis.

2. ℞. Si quid valet, ad ſummum valet in Prouincialibus degentibus Romæ extra Capitulum generale, & hoc ſolùm intendit ipſum ſtatutum, vt patet ex ipſo contextu. Sed nec hoc eſt cōcedēdū per dicta.

3 ℞. Quòd nihil valet ratio pro hac præcedentia allata; Quia Collegæ Generalis ſunt immediatè illi ſubiecti, & tamen nullam preeminentiam habent ſupra Correctores, neq; ſupra Prouinciales.

4 Ex eo quòd ſit ſedes Generalis, non licet illi habere aliquam præeminentiam; Quia pari modo Cōuentibus, qui ſunt ſedes Prouincialium, poſſet concedi aliqua præeminentia ſupra alios Correctores; quod nemo dicit.

5 Dico, Capitulū generale non poſſe cōcedere priuilegium alicui contra Regulam, præſertim quando eſt in præiudicium tertij, vt eſt hoc; priuilegia enim intelliguntur ſemper conceſſa, ſalbo iure tertij; niſi ab habente poteſtatem aliter declaretur.

11 Ad 2. dico, quòd poſſeſſio ad hoc vt præſcribat, debet eſſe pacifica per multos annos cōtinuata, abſq; interruptione, clamore, & litigio per multos actus confirmata, vt probo tom. 1. Relig. q. 1. cap. 8. §. 4. qualis non eſt poſſeſſio Cōuentus SS. Trinitatis. Adde, quòd non valet conſuetudo contraria, quòd minùs dignus præcedat ſuum maiorem. Decius conſil. *Decius*

 21. num.

Digitized by Google

Tuſchus 21. num. 64. & ſeq. Tuſch. verbo Renunciare, cõcl. 171. num. 4.

n. 12 Quæres 2. an poſſint permittere fratres Galli, vt in dicto Conuentu habitet localiter alius quiſpiam frater alterius nationis.

R. Meo videri poſſe; Nam hoc eſt priuilegium dictæ nationi conceſſum, & vnuſquiſq; poteſt ſuo priuilegio renunciare; cap. Si de terra, & cap. Accedẽtibus, de priuil. & cap. Ad Apoſtolicam, de regul. Et in praxi renunciarunt dicti fratres quò ad habitationem P. Zeloſi, cuiuſcumq; nationis ſit (niſi id ſit etiam declaratum à ſummo Pontifice; quod nõ ſcio) Neq; obſtat, hoc priuilegium non eſſe ſolis fratribus conceſſum, ſed etiam Regi Galliarum. Nam Rex nõ fuit pars principalis in hac cauſa, ſed ſolùm coadiuuãs ratione protectionis dicti Cõuentus: nec in his ſe immiſcuit, niſi quatenus à fratribus rogatus, vt per ipſius auctoritatem faciliùs obtinerent intentũ. Neq; obſtat, quòd priuilegio habenti clauſulam Irritum, atq; inane, non poteſt renunciari, etiam de conſenſu *Mandoſius* partium: Mand. in praxi, tract. de monit. num. 46. verbo Exemptus à iuriſd. Epiſc. Nã intelligitur poſitiuè, non permiſſiuè; ſeu de conſenſu totali, non aliquali. Et cenſuræ poſitæ ſunt contra præſumentes. Quare ignorantia etiam craſſa excuſaret; & cum ignorantia craſſa talis legis poſſent etiam poſitiuè aliquem admittere.

n. 13 Sed tunc tria oriuntur dubia. 1. Ad quoſnam fratres pertineret admittere aliquem alium fratrem ex alia natione ad inhabitandum in dicto Conuentu. 2. an poſtquam dictum admiſerint, poſſent eum eijcere. 3. an, & quomodò ſibi præiudicarent.

n. 14 Ad 1. dico, hoc priuilegium eſſe conceſſum toti nationi Gallicanæ. Quare puto, quòd permiſſio ad totam nationem pertineret. Nec ad id ſufficeret Cõuentus SS. Trinitatis, qui non eſt tota natio, ſed minima illius pars: Vnde toti nationi præiudicare non poſſet.

Digitized by Google

poſſet. Ita Suar. 8. de leg. cap. 35. num. 6.

15 Ad 2. dico, quòd poſtquam quis fuiſſet legitimè admiſſus à tota natione Gallicana, non poſſet ampliùs ab ea expelli. Nam communis opinio eſt, quòd per vſum directè contrarium in priuilegijs negatiuis, vt eſt hoc non faciendi, ab habente auctoritatem factum animo volenti, & lubenti, perditur priuilegiũ. Ita Gloſſa per textum in cap. Gratum, de off. deleg. verbo Receſſum. Et latè Suar. 8. de legib. cap. 35. per multa. Facit regula *Quod ſemel placuit, ampliùs diſplicere non poteſt*, quæ eſt 21. de reg. iuris in 6 Verum quidem eſt, quòd non perderent priuilegium, niſi quò ad illum, non autem quô ad alios; Id etiam dic, ſi negatiuè permitterent: cap. Ex ore, cum Gloſſa ver. Renunciare, de his, quæ fiunt à mai. & cap. Gratũ, cum Gloſſa ver. Receſſum, de off. deleg. Gloſſa in cap. Accedentibus ver. Renunciaſſe, de priu. Videatur Suar. loc. cit. num 9. — Suarez, Gloſſa, Suarez, Gloſſa

16 Ad 3. R. , quòd dicti fratres Galli ſibi præiudicarent, faciendo actum priuilegio contrarium per tempus ad præſcriptionem neceſſarium, V. G. ſi P. Generalis faceret localem in dicto Conuentu aliquẽ fratrem non Gallum, qui ibi permaneret per decem, aut viginti annos & deinde continuaret ad faciendum locales alios vſque ad tempus neceſſarium ad præſcribendum, quod eſt annorum 40. continuatorum abſque litigio, & interruptione, vt in cap. Accedentibus, de priuileg. videntibus Gallis, & tacentibus, ac conſentientibus, tunc per preſcriptionẽ cenſerẽtur hoc priuilegium amiſiſſe. Habetur in cap. Si de terra, & cap. Accedentibus, de priuileg. Cum præſertim hoc priuilegium ſit præiudiciale fratribus aliarum nationum. Secus autem eſſet, ſi intra dictum tempus proteſtarentur; Nam tunc à tali tempore nõ poſſet inchoari præſcriptio. Videatur Suar. 8. de leg. cap. 35. num. 10. & ſeq. — Suarez

17 Quæres 3. an Galli non ſubditi Regi Galliarum poſſint

poſſint localiter permanere in dicto Conuentu.

Ptolemæus ℞. Supponendo primò Galliam ſecundùm Ptolemæum lib. 1. geographiæ in Galliæ deſcriptione, diuidi in quatuor partes, quas hic non numero, quia ad me non ſpectat; ſufficit, quòd in Gallia continentur Flandria, Brabantia, Olandia, Lotharingia, Sabaudia, & Comitatus Auenionenſis, in quibus tamen non dominatur Rex Galliæ. Suppono 2. quòd priuilegia præiudicium alicui afferentia, ſeu poteſtati ordinarij derogantia odioſa ſunt quò ad interpretationem, & ideò reſtringenda potiùs, quàm extendenda, & ita interpretanda, vt quàm minùs poteſt, communi iuri aduerſentur, vt docent Sanch. 8. de matrim. diſp. 1. num. 1. & 4. Nau. in ſum. cap. 12. num. 79. Et habetur in cap. Sanè, & cap. Porro, de priuil. & cap. 1. de priu. in 6.

Sanchez Nauarr.

℞. Ergo, quòd Galli etiam non ſubditi Regi Galliarum comprehenduntur in iſto priuilegio, & poſsũt localiter aſſignari à Generali in dicto Conuentu, & in Correctores eligi. Patet ex dicta conſtit. §. 3. vbi dicitur, quòd *non poſſint in dicto Conuentu localiter permanere, niſi fratres Gallicanæ nationis*, ſed Auenionenſes, Sabaudienſes, Lotharingij, Flandobergij, &c. Gallicanæ nationis ſunt. Ergo in eo poſſunt permanere: Si enim voluiſſet Papa, quòd non poſſent ibi habitare, niſi ſubditi Regi, vtique dixiſſet; cum notiſſimũ ſit, nationem Gallicanam non eſſe totam ſubditam Regi Galliæ. Sed cum Pontifex excluderet omnes Hiſpanos, Italos, Germanos, &c. voluit omnes Gallos ſubditos, & non ſubditos Regi includere. Addo in Cap. generali Romæ 7. ſeſſ. 7. matutina, cum quæſitum fuiſſet, ad quẽnam Collegatum Generalis deberent aſſumi Religioſi oriundi ex Lotharingia, Belgio, ex Comitatibus Auenionenſis, & Burgundiæ, ex Ducatu Sabaudiæ, ex Eluetia. Reſponderũt vnanimiter Patres, tam Galli, quàm Hiſpani, & Itali, debere aſſumi ad Collegatum Galliæ, cum iſta

Digitized by Google

omnia ſint intra gremium, & viſcera Galliæ. Ex quo non parùm confirmatur noſtra ſententia, vt patet.

18 Quæres 4. an in Correctorem SS. Trinitatis, ſeu etiam S. Andreæ de Vrbe poſſit ab Vrbe abſens, & in dictis Conuentibus non localis eligi.

℞. Affirmatiuè. 1. Quia ad hoc vt aliquis poſſit in Correctorem noſtri Ordinis canonicè eligi, ſufficit, quòd ſit eiuſdem Ordinis; clem. 1. de elect. & habeat conditiones requiſitas cap. Cum in cunctis, eodem tit. & conditiones requiſitas in cap. 9. noſtræ Regulæ, num. 39. Ergo qui omnes dictas conditiones habet, ſiue in dictis Conuentibus commoretur, ſiue non, poterit in eorumdem Correctorem eligi.

19 2. Quia dicti Conuentus ſunt ſedes R. P. Generalis, & illi immediatè ſubiecti; Cap. Paulæ, nu. 43. Bonon. 1. num. 43. Barchin. 1. nu. 26. Vnde Correctores illorum habent iuriſdictionem quaſi prouincialem. Quare etiam præcedunt Prouinciales in ſuis Conuentibus præcedere (licèt id falſum ſit, vt conſtat ex nu. 3.) Nouitios ad habitum recipiunt; Cap. Auenion. 1. num. 10. Veſtimenta ſacerdotalia benedicūt, vt colligitur ex Cap. Barchin. 1. n. 26. & id cōuenire oībus Correctoribus in cōi, probaui 2. p. Ritualis, not 9. & notaui ſupra in conſtit. 1. Iulij II. §. 19. num. 44. Soluunt Generali eamdem ratam, quā cœteri Prouinciales; Auenion. 2. num. 11. Electiones illorum fiunt in die S. Michaelis, & ſtatim publicātur, vt electiones Prouincialium; quod eſt omnino ſingulare. Sed Prouinciales poſſunt eligi ex alienis Prouincijs, Cap. Val. 3. num. 8 Ergo & iſti Correctores. Quod autem Corrector S. Andreæ fruatur omnibus priuilegijs, quibus Corrector SS. Trinitatatis, conſtat ex Cap. Auenion. 2. num. 11.

20 3. Quia de iure communi omnes ſacerdotes habentes conditiones dictas num. 18. poſſent in Correctores eligi, quantumcumque in alienis, & remotiſſimis Prouincijs exiſterent (niſi Cap. Auenion. 2.

num. 29.

num. 29. id ſpecialiter prohibuiſſet) per textum clarum in cap. 1. de procur. in 6. Statutum verò Auenion. declaratur in cap. Barchinon. 2. num. 23. his verbis: *Ad clariorem Auenion. ſtatuti intelligentiam, quo cauetur, ne quis in aliena Prouincia Corrector eligatur, niſi prius in illa per annum ſaltem permanſerit, de ijs intelligitur, qui numquam in ſimili Prouincia fuerunt*. Ex quo ſine cõtrouerſia conſtat; quòd ſi quis aliàs in dictis Conuẽtibus per annum commoratus fuiſſet, poſſet nunc in Correctorem dictorum reſpectiuè Conuentuum eligi, quantumuis in remotiſſimis ageret. Sed plus prætendo, nimirum quòd dicta ſtatuta Auenion. & Barchinon. nullo modo loquantur de Conuentibus, qui ſunt ſedes Generalis, & puto conſtare 1. ex verbis ipſis. 2. Quia ſi dicta ſtatuta voluiſſent comprehendere Conuentus, qui ſunt ſedes Generalis, debuiſſent illos nominatim exprimere: quæ enim habent ſpecialem aliquam prærogatiuam, in generali locutione non veniunt; cap. Sedes Apoſtolica, de reſcript. cap. De multa, de præb. Gutierr. lib. 3. practicarũ quæſt. q. 16. num. 51. *Gutierr.*

21 4. Quia negatiua iuris, & qualitatis, vt in caſu noſtro, probari debet ab eo, qui negat, iuxta Gloſſ. in cap. Bonæ memoriæ, el. 1. de elect. ver. Per rerum naturã; Omnis enim præſumitur idoneus, niſi aliud in contrarium oſtendatur; cap. fin. de præſumpt. Et omnia conceſſa ſunt, quæ non ſunt prohibita; arg. cap. Cum Eccleſia Sutrina, de cauſa poſſeſs. vbi Gloſ. verbo Ne veniret; at hoc nullo loco reperitur prohibitum, quod ſciam; ergo. *Gloſſa.* *Gloſſa.*

22 5. Quia id ſæpius factum eſt in Cõuentu S. Andreæ, vt anno 1603. & anno 1626. & etiam aliàs: Ergo videtur legitima conſuetudine introductũ: Pro quo facit fortiter dictum cap. Cum Eccleſia Sutrina, iuncta Gloſ. ver. De cõſuetudine; & ver. Breuitatẽ. *Gloſſa*

23. Quæres 5. ex abundanti, vt multis importunantibus ſatisfaciam, an Prouinciales in Ordine Mini-

morum

morum poſſint auferre auctoritatem à Correctoribus localibus, eorumq; officium exercere, pecunias Cõuentus expendere contra dictorum Correctorũ voluntatem; dictiſq; Correctoribus omnino prohibere, ne fratres extra Conuentus mittant.

24 Videtur prima facie, quòd ſic; per textum ſatis clarum in Correct. nu. 64. vbi dicitur, *Correctores locales ita ſuum exerceant officium, in quantum ſibi à ſuis ſuperioribus Prælatis fuerit permiſſum.*

25 2. In dicto Correct. num. 105. præcipitur, quòd Correctores in præſentia Prouincialium nullas graues pœnitentias abſq; ſcientia, & conſenſu Prouincialium cuiquam imponant; & contrarium facientes iubentur plecti pœna, qua plecti meruerat delinquens. Ex quo videtur colligi, quòd miniſtratio Cõuentus in præſentia Prouincialis, ad ipſum, non ad Correctorem, pertineat, ſi Prouincialis ita velit.

26 3. In dicto Correct. num. 62. dicitur, quòd *vbicumque ſimul præſentes fuerint Corrector localis, & Prouincialis. Prouinciali cedat ipſe localis Corrector*, & fratres egreſſuri, vel reuerſuri, à Prouinciali, præſente Correctore, benedictionem petant. Ergo ſignum eſt, quòd, præſente Prouinciali, Corrector fratres foràs mittere non poteſt, ſi Prouincialis contradicat.

27 4. In Cap. Tholoſ. num. 35. ſtatuitur, quòd *Corrector recedens extra Conuentum, non ponat Viceconrectorem in loco ſuo, præſente in eodem Conuentu maiore ſuo Superiore; niſi de ſpeciali aſſenſu ipſius; ita ſemper, prout eſt de iure, quòd maior poteſtas minori ad obediendum præponatur, vt ſuperior minor, & ordinarius de permiſſione dicti Superioris ſui ſuum exerceat officium.*

28 5. In Cap. Bonon. 1. num. 14. ita habetur *Corrector non faciat ſignum, nec loquatur in menſa, niſi expreſſo nutu ſui ſuperioris Prælati, nihilq; concludatur notabile in Conuentu per Correctorẽ, & Capitulũ, & concluſũ non mãdetur executioni niſi ex ſcientia, & aſſenſu ſuperioris Prælati, ſi præſens fuerit; ſciãt enim Correctores, ſe ſuis Prælatis eſſe ſubditos.*

29 6. In Cap. Valent. 2. num. 10. ſtatuitur, quòd Prouinciales poſſint cōſtituere Vicarium ſuper Correctorem, pro quanto tempore id expedierit, ſed hic Vicarius, ne fruſtra conſtitutus ſit, aliquod debebit officiū exercere in ipſo Conuentu; non poterit aliud quàm Correctoris. Ergo & id multò magis poterit Prouincialis ipſe; nemo enim poteſt plus iuris transferre in alium, quàm ſibi competere dignoſcatur; per regul. Nemo, quæ eſt 79. de regul. iuris in 6.

30 7. In Cap. Rom. 6. num. 14. dub. 3. ſtatutū eſt, quòd Corrector non poſſit congregare Capitulum, inuito Prouinciali, neq; tempore viſitationis, neq; extra illud.

31 8. In Cap. Bonon. 1. num. 13. ſtatuitur, quòd Corrector non poſſit exire Conuentu, etiam de cōſenſu Seniorum, ſine expreſſa licentia Prouincialis præſentis; & quòd cōtra Seniorum voluntatem poſſit Corrector à Prouinciali foràs mitti, ſicut cœteri fratres.

32 9. Ex iure communi. Quia quod licet minori ex officio, multò magis licet maiori; cap. Illud ſuperfluum, d. 95. arg. cap. Hiſtoria 33. q. 2.

33 10. Quia maior facit ceſſare minorem, vt eſt cōmune dicterium apud Iuriſtas, de quo Tuſchus verbo Maior, concl. 16. *Tuſchus*

34 11. Quia lumen maius offuſcat minus, cap. Solitæ, §. Præterea, de maior. & obed.

35 12. Quia Corrector videtur aſſimilari Curato, cum Prouincialis aſſimiletur Epiſcopo, & Curatus eſt coadiutor Epiſcopi; cap. fin. de offic. Archipreſb. Sed abſurdum videtur, Epiſcopum non poſſe facere, quæ Curatus; immo Curatus non debet præſumere quidquam facere contra ordinationem Epiſcopi, vt dicitur in dicto cap. fin. de off. Archipreſb.

36 Quibus tamen non obſtantibus, dico, quòd Prouincialis non poteſt ſine legitima cauſa auferre auctoritatem à Correctore, nec officium Correcto-

ris

ris exercere: Nec in ſpecie poteſt expendere pecunias Conuentui prouenietes, nec in generali vetare Correctori, ne fratres extra Conuentum mittat.

37 1. Ex textu claro in Correct. num. 64. vbi dicitur. *Non per hoc intendatur, quin ipſi locales Correctores (in quantum ſibi à ſuis prædictis ſuperioribus Prælatis, & eorum Vicesgerentibus permiſſum fuerit) ſuum ordinarium officium exerceant; & ter in qualibet hebdomada locale Capitulum celebrent, ac ſuos fratres corrigant, & de ſui Monaſterij bonis licitè diſponant.* Qui textus probaret euidenter intentū, niſi includeret illam clauſulam, *in quantum ſibi à ſuis ſuperioribus Prælatis permiſſum fuerit*. Sed hæc clauſula nihil obſtat, vt dicam in reſponſione ad primum. Ergo textus euidenter concludit.

38 2. Correctores habent ordinariam iuriſdictionē, vt patet ex Regula num. 49. & Correct. num. 64. Et conſtat; quia poteſtas ordinaria eſt illa, quæ habetur beneficio legis, vt docent ſcribentes in cap. Cum ab Eccleſiarum, de off. Ord. vbi Gloſſ. ver. Eccleſiaſtica ſententia, fine: Et in ſpecie Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 17. art 6. Mir. tom. 2. man. q. 19. art. 4. concl. 2. à iuriſdictione Prouincialium diſtinctam, ex Correct. num. 47. 48. 49. Sed ordinarius non poteſt ſine manifeſta, & rationabili cauſa impediri ſuum munus exercere, vt conſtat clarè ex Correct. nu. 64. & cap. Monachi, §. Priores, de ſtatu Monach. Nam nemo ſine culpa iure ſuo priuari debet, cap. Satis peruerſū, d. 56. & cap. Inuentum 16. q. 7. & docet Rodriq; loc. cit. artic. 7. & Mir. artic. 5. *Gloſſa* *Rodriq;* *Miranda*

39 3. Specialiter, quòd bona Monaſteriorum adminiſtrare ad Correctorem pertineat, conſtat manifeſtè ex Correct. num. 47. vbi obligatur de ipſis rationem reddere ſingulis tribus menſibus coram locali Capit. & in termino ſui officij coram proprio Prouinciali. Et num. 48. iubetur puniri, qui ſibi datas eleemoſynas Correctori non præſentauerit, & qui eaſdem abſq; Correctoris licentia retinuerit. Et nu.

Digitized by Google

49. iubentur puniri Correctores, qui eleemoſynas inæqualiter diſtribuerint. Et nu. 50. non poſſunt neq; Generalis, neq; Prouinciales bona vnius Conuentus in alium transferre abſq; Correctoris, & Capituli conſenſu. Et num. 109. iubentur etiam Correctores puniri ſuper inæquali bonorum diſtributione. Ex quibus ſatis patet, adminiſtrationem bonorum ad Correctores omnino pertinere, independẽter à Prouinciali; & eſt conforme cap. Nullam 18. q. 2. Quod caput intelligi de noſtris Correctoribus, colligitur ex Nau. comm. 3. de Regul. num. 4. Et eſt etiam cõforme cõſuetudini legitimè præſcriptæ. Nam Correctores talem adminiſtrationem de facto habent; etiã in Conuentibus, vbi ordinariè Prouinciales reſidẽt. Nec vmquam vidi ſuper hoc Correctores à Prouincialibus diſcretis moleſtari.

Nauarr.

40 4. Quia Prouincialis non poteſt impedire iuriſdictionem ſpiritualem Correctoris; ergo neq; temporalem. Antecedens probatur; Quia quod à Superiori cõceditur, ab inferiori reuocari nõ põt; cap. Inferior, d. 21. clem. Ne Romani, de elect. Mir. tom. 2. man. q. 19. art. 5. Conſequentia patet; quia ſunt connexa; non enim ſeparari poteſt ſpiritualitas à tẽporalitate ſine corruptione, & connexa eſſe inſeparabilia, docet Menoch. lib. 2. de arbitr. caſ. 95. n. 5.

Miranda.

Menoch.

41 5. Denique quia improbum, & difficile eſt, vt vnus homo duorum gerat officium; leg. Si plures. ff. De pactis; cap. Singula, d. 89. Immo punitur, qui de alterius officio quidquam vſurpat; cap. Peruenit ad nos, 11. q. 1. cap. Epiſcopi, qui, 9. q. 3. ne confundatur ordo eccleſiaſticæ Hierarchiæ; Et plura huius generis habes d. 89. per totam: Penna leg. Omnes iudices, C. De Decur. lib. 10. col. 13. Immo etiãſi Superior in tali officio eſſet idoneus, decet tamen, vt ſua onera partiatur; cap. fin. de off. Archipreſb. cap. Mandata, de præſumpt. Legant per charitatem Prouinciales cap. Diaconi ſunt, à §. Nunc autem, d. 93.

Penna

Dico

Digitized by Google

Dico itaque, quòd Prouincialis prædicta exercens vſurparet ſibi Correctoris iuriſdictionem, & per cõſequens mortaliter peccaret, iuxta leg. fin. ff. de iuriſd. omn. iud. & D. Th. 2. 2. q. 60. ar. 6. & Nau. lib. 5. conſil. de hær. conſil. 2. num. 4. D. Thom. Nauarr.

42 At inquies, ſi Prouincialis præſens videat Correctorem malè adminiſtrare dicta bona, tolerabit ne hoc ſibi in faciem fieri? Nequaquam. Sed Correctorem hoc caſu puniet, &, ſi factum exiget, officio priuabit, cùm illius Superior ſit.

43 Fateor tamen, quòd poteſt in aliquo caſu particulari, iuſta, & euidenti aliqua ratione ſuadente, Prouincialis impedire Correctori vſum ſui officij, V. G. poteſt præcipere Correctori, vt ſoluat debita Conuentus: quòd illum cadentem reparet; quòd tali fratri indigenti det talem veſtem, & ſimilia: Vel quòd tempore viſitationis, & bacchanalium fratres foràs non mittat; quòd talem, vel tales fratres numquàm mittat; quæ Corrector, velit, nolit, obſeruare tenetur. Poteſtas enim Correctoris eſt eminenter in Prouinciali; Vnde in aliquo caſu particulari, iuſta, & euidenti ratione ſuadente, poteſt Correctoris auctoritatem impedire. Ita Sanch. 5. in decal. cap. 4. num. 70. Et dixi tom. 1. Relig. cap. 26. §. 2. cõcl. 4. Sanchez

44 Nec ſufficeret Prouinciali in his caſibus dicere, ſe habere ad id iuſtam cauſam, ſed illam deberet aſſignare, vt dixi loc. cit. ex Nau. lib. 3. cõſil. de Reg. conſ. 56. num. 2. Nauarr.

45 Et ſi quæras, quid faceret Corrector in caſu, quo Prouincialis de facto procederet expendendo pecunias Conuentus, & cenſuris prohibendo, ne fratres foràs exirent, etiam mandante Correctore?

Reſpondet Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 17. art. 7. ꝙ Prouincialis peccabit; & ꝙ tẽpore viſitationis poterit cõueniri, & puniri. Quia ordinarius nõ põt ſine iuſta cauſa impediri, ne ſua vtatur iuriſdictione. Sed ego addo vnum punctum (quem tamen nollem practi- Rodriq;

cari

cari à Correctoribus ad vitandas lites) quòd poterit in dicto caſu Corrector reſiſtere, ſi abſit ſcandalum; nam, ſi ſecuturum eſſet ſcandalum, teneretur obedire; per ea, quæ dico tom. 1. Relig. cap. 7. pag. 61. & tunc poſſet facere id, quod dicit Rodriq. Sicut enim Superiorum iura decet ſeruari, ita non decet permittere, inferiores iniurias ſuſtinere; cap. In ſingulis, §. Si verò, de ſtat. Monach. Et procedenti de facto de facto etiam reſiſtendum eſt. Leg. 1. §. Et hoc edictum, ff. Si mulier ventris nomine: Marcus de Mantua ſing. 446.

Rodriq;

Mar. de Mã.

46 Ad 1. ergo in contrarium, quod eſt Achilles, contrariæ opinionis, ℞. ſuppoſito 1. quòd dicit Aug. 3. de doctr. chriſtian. cap. 26. nimirum ꝙ *vbi Scripturæ apertiùs ponũtur, ibi diſcendũ eſt, quomodò in locis intelligantur obſcuris*. 2. quòd in dicto numero 64. Correct. declaratur, quòd eodem modo ſe habeant Prouinciales reſpectu, & in præſentia Generalis, ſicut ſe habent Correctores reſpectu, & in præſentia Prouincialium, ideſt ſuum exerceant officium, in quantum illis per Generalem permiſſum fuerit. Suppono 3. ꝙ in numero 102. Correct. determinatur, quòd *Prouincialis in præſentia Generalis poſſit liberè ſuum exercere officiũ, & quòd poſſit liberè de ſuis fratribus diſponere in his, quæ diuinum cultum, ſalutem ſubditorum, & huius Ordinis commodum concernere noſcuntur*. Suppono 4. quòd in eodẽ Correct. nu. 105. ſtatuitur, quòd Correctores in præſentia Generalis, vel Prouincialis, pœnas carceris, & alias graues pœnitentias cuiquam non imponant; nec ſimiliter eaſdem poſſint imponere Prouinciales in præſentia Generalis. Ex quibus omnibus colligo, quòd clauſula illa Correctorij num. 64. *In quantum ſibi à ſuis ſuperioribus Prælatis permiſſum fuerit*, intelligitur vel tempore viſitationis; vel in caſibus aliquibus particularibus; iuxta dicta num. 43. vel in pœnitentijs grauibus nõ imponendis à Correctoribus in præſentia Prouincialium, niſi de conſenſu, & ſcientia illorum,

Auguſtin.

loſum. prout declaratur in dicto nu. 105. Nam alioquin dicti textus non ſibi cohærent. Si enim eodem modo philoſophandum eſt de Prouinciali in præſentia Generalis, ſicut de Correctore in præſentia Prouincialis, vt dicitur dicto num. 64. & num. 105. Cũ num. 102. dicatur, Prouinciales coram Generali poſſe liberè ſuum exercere officium, ſequitur meo videri manifeſtè, quòd idem officium poſſint etiam Correctores liberè exercere coram Prouinciali, & quòd quæ dicuntur num. 64. declarentur num. 105. Immo addo, quòd illud ſtatutum num. 105. videtur ſolùm ibi poſitum ad declaranda iura dubia, poſita ſupra nu. 64. & 102. Nam ſi Correctores nullo modo poſſunt in præſentia Prouincialium ſuum exercere officium, niſi in quantum illis permiſſum fuerit, neq; etiam poterunt aliquas pœnitentias graues imponere, niſi in quantum eis per illos permiſſum fuerit. Ergo ſtatutum illud num. 105. eſt omnino ſuperfluũ; quod cum dicendum non ſit, dicendum eſt voluiſſe declarare, id, quod dixerat num. 64. de Correctoribus in præſentia Prouincialium, intelligi ſolùm de pœna carceris, & alijs pœnitentijs grauibus; & limitare quod dixerat num. 102. de Prouincialibus, quò ad pœnam carceris, & pœnitentias graues. Quã explicationem confirmat mirabiliter ſtatutum Tholoſanum num. 35. Vbi poſtquam dictum eſt: *Superior minor, & ordinarius de permiſſione dicti Superioris ſui ſuum exerceat officium*; declarans, quid ſignificaret illa clauſula *de permiſſione dicti Superioris* ſubiungit. *Ita q̃, ſi Superior huiuſmodi maior inuenerit dictum minorem Superiorem ſuper pœnitentijs alicui impoſitis, & alijs delinquentem, & fratribus ſibi ſubditis neceſſaria iniuſtè diſtribuentem, corrigat, &c.* Adde denique, quòd ratio dicat, dicta ſtatuta ita debere intelligi. Nam alioqui Corrector ſtaret in præſentia Prouincialis tãquam Aſinus in lyra; poſſet enim Prouincialis illi in totum auctoritatem auferre, & eam ſibi vſurpare; quod eſt contra Canones,

Digitized by Google

nes determinantes, Superiorem ordinarium non poſſe abſq; cauſa legitima auctoritate priuari, vt dixi num. 38. & eſt etiam abſurdum, abſurda autem vitanda ſunt; cap. Ex ore, de priu. Et per hæc patet etiam ad 2. Quod eſt omnino obſeruandum.

147 Ad 3. Immo textus ille num. 62. fauet valde nobis. Nam dicitur ibi, quòd *ſi aliquando fratres benedictionem petant à Correctore, præſente Prouinciali, Corrector ſupplicet nutu, vel verbo Prouinciali, vt dictos fratres benedicere dignetur*; non dicit, Vt licentiet ad exeundum, ſed quod benedicat, quæ ſunt inter ſe valde diuerſa, & à diuerſis non fit illatio; cap. Ad audientiam, de decim. Vnde ſupponit, quòd dicti fatres iam fuerint licentiati ad exeundum à Correctore; quòd ſi accedentes ad ſumendam benedictionẽ immediatè egreſſuri à Correctore, illum inueniant cum Prouinciali, à Prouinciali, tamquam maiori, benedictionẽ petãt.

148 Ad 4. R. Per illud ſtatutum non tolli facultatem à Correctore, exeunte à Conuentu, conſtituendi Vicarium; hoc enim habet à iure, quo Superior ordinarius poteſt ſuas vices alteri mãdare; regula Poteſt, quæ eſt 68. de reg. iuris in 6. ſed ſolùm obligari Superiorem localem ad id faciendum de aſſenſu Prouincialis, ob reuerentiam, quæ illi præſenti debetur: Et ille aſſenſus requiritur potiùs quò ad perſonam eligendam, quam quò ad poteſtatem eligentis.

149 Ad 5. concedendum eſt totum; quia Prouincialis ſuperior Prælatus eſt, ideo illi ſua iura ſeruanda. Sed ex hoc non ſequitur, quòd poſſit expendere pecunias Conuentus ad ſuum libitum contra Correctoris voluntatem, de hoc .n. nullum inuenio veſtigiũ in Regula, neque conſtitutionibus: Nec quòd poſſit in totum auferre poteſtatem à Correctore fratres foràs mittendi.

150 Ad 6. Concedo, poſſe Prouincialem conſtituere Vicarium ſuper Correctorem pro quanto tempore id expedierit, ſed ſolùm pro emergentibus negotijs, vt

cantat

cantat textus Correct. num. 166. At iſte Vicarius pro emergentibus nullam habet præeminentiã, neq; auctoritatem, niſi eo tempore, quo dicta emergentia negotia durant. Quæ autem ſint emergentia negotia, pro quibus dictus Vicarius poterit conſtitui, determinatur in Cap. Auenion. 2. num. 31. his verbis. *Fuit dubium expoſitum ad tollendas lites, quidnam cenſeretur, cum ſuperiores Prælati Vicarium deputarint in emergentibus. Viſumq; fuit Patribus, ea dici, iudicariq; emergentia, in quibus vrgent, & premunt negotia, egentq; maxima celeritate, nec ad Superiorem commodè recurri poteſt.*

51 Ad 7. ℞ Illud ſtatutum eſſe rationabile; pertinet enim ad reuerentiam debitam Prælato, vt omnia, quæ in Conuentu fiunt, quæ ſunt alicuius importantiæ, cum illius ſcientia, & aſſenſu fiant; Sed nihil inde contra nos. Immo dictum ſtatutum patitur ſuas difficultates; Nam poteſt congregari Capitulum, inuito etiam Prælato, quando ageretur de illius depoſitione, vt conſtat ex Corrector. num. 9.

52. Ad 8. Dico, illud ſtatutum Bononienſe eſſe rationabile ſi ſano modo intelligatur; iuſtum enim eſt, vt Prælatus inferior Prælatum ſuperiorem recognoſcat; cap. Ad hoc, d. 89. ſed ſi intelligatur, vt videtur ſonare, nimirum quòd dictus Corrector debeat obtinere ad exeundum domo dictam expreſſam licentiam, ita vt eam illi poſſit Prouincialis pro ſuo libito denegare; dico, quòd nihil valet; nam eſt contra ſtatutum Capit. Thuronen. num. 37. quod fuit confirmatum à Iul. II. vt ſupra in eius conſt. 8. & in dicto ſtatuto dicitur, quòd ſolùm pro honeſtate tenetur Corrector intimare Prouinciali præſenti, per ſe, vel per alium fratrem, velle ſe exire; quam intimationem tenetur etiam facere Prouincialis Correctori, quando exire voluerit. Et hoc ſtatutum Thuronen. fuit confirmatum in Cap. Tholoſ. num. 64. Addito, quòd Corrector benedictionẽ petere teneatur per ſe, vel per interpoſitam perſonam. Intelligo ita-

que illud ſtatutum Bononienſe de benedictione, largè interpretando nomen illud licentiæ: quam benedictionem tenetur expreſsè petere; & licèt nō obtineat, poterit exire, eo modo, quo prædicatores Regulares ad prædicandū in ſuis Eccleſijs tenētur petere benedictionē ab Epiſcopo Diœceſano ex Trid. ſeſſ. 5. de refor. cap. 2. quam tamen non eſt neceſſe obtinere, vt dico ſupra in conſt. 2. Sixti IV. num 20. Pro qua doctrina facit, quod dicit Paſſar. in notab. priu. not. 26. Neq; obſtant hic dictis, quæ dico ſupra in dicta conſt. 8. Iul. num. 3. nimirum quòd acta in vno Cap. confirmato à Papa in forma communi, poſſunt in alijs Capit. reprobari. Nam intelligitur quando non conſtat de mente confirmantis; conſtat autem ex §. 4. dictæ conſt. quòd Papa poſſit in libertate Cap. ſubſequentis, quod Tholoſæ celebrari debebat, approbare, vel reprobare dicta ſtatuta Capit. Thuronen. Quod Capit. Tholoſ. cum cōfirmaſſet dictum ſtatutum Thuronen. cum limitatione dicta ſumendi benedictionem à Prouinciali, videtur, quòd non reliquerit poteſtatem alijs Capit. dicta ſtatuta Thuronen. infirmare. Et poteſt hic adduci illud iuris dicterium, quòd Exceptio firmat regulam in cōtrarium. Sed quicquid ſit de hic dictis. Licèt concederemus, dictum ſtatutum Bononien. de toto rigore debere obſeruari, nihil inde contra nos.

53 Ad 9. Quod licet minori quò ad forum interius animæ, licet multò magis maiori, & eſt caſus illius cap. & eſt verum; nihil enim poteſt Corrector in illo foro, quod non poſſit multò magis Prouincialis; At quò ad forum exterius, & iuriſdictionem temporalem multa poſſunt inferiores, quæ non poſſunt ſuperiores, vt eſt textus clarus in cap. Epiſcopus gubernationē, d. 88. & cap. fin. de offic. Archipreſb. Et ratio redditur à Turrecr. in cap. Volumus, d. 89. num. 1. vt ſuperior Prælatus maioribus negotijs ſuperintendat.

Trid.

Paſſar.

Turrecr.

54 Ad

54 Ad 10. Dic; quòd maior facit ceſſare minorem à ſe in eſſe, & conſeruari dependentem. At quando ab eo non dependet, vt in caſu noſtro, neq; in eſſe, neq; in conſeruari, illa regula non valet. Valeret in Vicario prouinciali; nam vbi Prouincialis adeſſet, ſtatim ceſſaret illius auctoritas.

55 Ad 11. Verum eſt, lumen maius offuſcare minus, ſic Sol offuſcat lumen cuiuſcumq; luminoſi: Sed non tollit actiuitatem, quam non tribuit. Sic Prouincialis offuſcat, non eſt dubium, auctoritatem Correctoris; at non tollit actiuitatem, quã nõ dat.

56 Ad 12. Verum eſt, Correctores aſſimilari Curatis, vt dicunt Rodriq. tom. 1. quæſt. regul. q. 17. art. 3. Miran. tom. 2. man. q. 19. art. 3. Sed Curati per dictum cap. fin. de off. Archipreſb. minora negotia, ſecundum Gloſſam ibid. verbo Referant, determinare poſſunt per ſe ipſos, cum habeant juriſdictionẽ ordinariam. Sic Correctores poterunt minora negotia terminare. Et ſi quæratur, quæ ſint minora negotia, quæ poſſunt Correctores per ſe determinare. Reſpondent Rodriq. & Mir. loc. cit. eſſe omnia ea, quæ pertinent ad obſeruantiam diſciplinæ regularis, ad quæ poſſunt ſuos ſubditos cenſuris cogere, eaq; omnia definire, quæ pertinent ad ordinariam gubernationem Conuentus, quæ non poſſunt generaliter impediri à Prouincialibus exercere; cum præſertim per Regulam, vt vidimus, eis ſpecialiter concedantur. Pro quo facit cap. Cum ab Eccleſiarum, iũcta Gloſſa verbo Non relaxes, de offic. Ord. Ad id, quod dicitur, Curatum non debere facere quidquam contra ordinationem Epiſcopi. Reſpondeo, id eſſe intelligendum, quando, ſuadente aliqua rationabili, & euidenti ratione, in caſu aliquo particulari ordinariã auctoritatem ſuſpendit, iuxta dicta ſupra num. 43.

Rodriq.
Mirand.
Gloſſa

57 Nota etiam, quod hanc conſtitutionem confirmauit, inſerto toto tenore, Gregorius XV. ac propterea ex certa ſcientia confirmauit per ſuam

conſtit. quæ incipit, Aliàs, ſub data 15. Septembr. 1621. anno 1. ſui Pontificatus.

CONSTITVTIO VIII.

Reuocat omnes indulgentias Regularibus conceſſas, & alias de nouo concedit.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanus Pontifex in B. Petri Sede conſtitutus, cui inter alia cæleſtis indulgentiarum theſauri diſpenſandi cura incumbit, ſollicitè proſpicere debet, ac ſolerter, vt huiuſmodi indulgentiarum diſpenſatio, & vſus ad Dei gloriam, & animarum ſalutem præcipuè dirigatur, & ne ex illarum multiplicitate confuſio, aut inanis interpretatio exoriatur.

Clemens VIII. præſcripſit formã aggregandi Congregationes per ſuam conſtit. Quæcumque, quæ

§. 1 *Proinde cum fel. rec. Clemens Papa VIII. prædeceſſor noſter, magna cum diligentia, & ſollicitudine procurauerit abuſus, & corruptelas, tum in communicando indulgentiarum theſauros, tum in modo illos recipiendi irreptos tollere; & propterea*

ſua

ſua quadam constitutione formam aggregandi, inſtituendi, & rectè adminiſtrandi Societates, & Confraternitates præſcripſerit; licèt morte præuentus hanc piam eius voluntatem ad finalem exequutionem deducere, neq; etiam, vt cogitauerat, circa indulgentias, à pleriſq; Romanis Pontificibus prædeceſſoribus Religionibus, & Ordinibus Monaſticis, & Mendicantibus diuerſis temporibus conceſſas, aliquid deliberare potuerit.

est 115. apud Cherub. fol. 164. De indulgentijs tamen Regularibus conceſſis deliberare nō potuit.

§. 2. Nos, qui nullis noſtris meritis, ſed ſola Dei benignitate ad ſummi Apoſtolatus officium vocati ſumus, ſuſceptum à tanto Pontifice pium hoc opus ad optimum finem perducere cupientes, vbi primum catholicæ Eccleſiæ regimen ſuſcepimus, venerab. fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus ad hoc opus à dicto Clemente prædeceſſore deputatis, de quorum numero tempore ipſius Clementis prædeceſſoris eramus, iniunximus, vt in illo opere ad vlteriora progrederentur, & indulgentias Regularibus conceſſas cognoſcerent, iiſq; recognitis, rem nobiſcum communicarent.

Hic Pontifex hoc negotiũ Cardinalibus cõmiſit.

§. 3. Cum itaque præfati Cardinales priuilegia, conceſſiones, & gratias, prædictis Religionibus & Ordinibus cõceſſas diligenter inſpexerint, & examinauerint, ac eorumdem Ordinum Superiores, & Officiales plùries audiuerint, ac circa eaſ-

Qui indulgẽtias omnes reuocãdas, & nouas concedendas cenſuerunt.

ca eaſdem indulgentias varia dubia, & incertitudines, & confuſiones adeſſe compererint, & ex iudicio eorumdem etiã Regularium, vel aliquorum ex illis nobis propoſuerint, valde expedire pro eorum maiori ſecuritate, & beneficio, vt indulgentias ipſis Religionibus, & Ordinibus ad inſtar, vel per communicationem, aut alio modo hactenus cõceſſas annullaremus, & reuocaremus, ac alias particulares illis concederemus.

Nouas igitur hic Pontifex concedit.

§. 4. Nos, matura ſuper hoc conſultatione præhabita, cupientes perſonis regularibus quibuſcumq; quorumuis Ordinum, tam Monaſticorum, quàm Mendicantium ſpirituale ſolatium, & iuuamen afferre, infraſcriptas indulgentias, & gratias, quas perſonis regularibus intra clauſtra, aut extra, cum licentia tamen ſuorum Superiorum, legitima de cauſa illis conceſſa, degentibus tantũmodò ſuffragari debere declaramus, concedendas duximus.

Et primò ſuſcipientibus habitũ regularem, plenariam.

§. 5. Omnibus igitur Chriſti fidelibus, qui canonicè, & iuxta ordines cuiuslibet Religionis, & conſtitutiones Apoſtolicas, habitum regularem à legitimis Superioribus, cauſa profitendi in illo, ſuſceperit; die primo eorũ ingreſſus in ipſam Religionẽ, ſi verè pœnitentes, & confeſſi ſanctiſſimũ Euchariſtiæ ſacramentũ ſumpſerint, plenariã.

§. 6 Ac

Digitized by Google

§. 6. Ac cuilibet nouitio, qui pænitens, & confeſſus, ac ſacra communione refectus, poſt completum probationis annum profeſſionem emiſerit, etiam plenariam. Profeſſionẽ emittentibus item plenai.ã.

§. 7. Necnon cuilibet Religioſo intra clauſtra ſui Monaſterij viuenti, qui in feſto principali ſui Ordinis confeſſus, et ſacra cõmunione refectus fuerit, aut miſſam recitans, pro chriſtianorum Principum concordia, hereſum extirpatione, Romani Pontificis ſalute, ac S. M. Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderit, etiam plenariam. In feſto principali ſui Ordinis celebrãtibus itẽ plenariam.

§. 8. In cuiuslibet verò mortis articulo, ſi pariter verè poenitens, & confeſſus, ac ſacra communione refectus; vel, quatenus id facere nequiuerit, ſaltem contritus, nomen Ieſu ore, ſi potuerit; ſin autem, corde deuotè inuocauerit, etiã plenariam. In mortis articulo pœnitentibus item plenariam.

§. 9. Qui verò ad Preſbyteratus ordinem canonicè promotus, & confeſſus, primam miſſam celebrabit, necnon etiam ijs Religioſis, qui pariter confeſſi, ac ſacra communione refecti, eidem miſſe interfuerint, aut ipſo die miſſam ſimiliter celebrabunt, etiam plenariam. Miſſam primam celebrãtibus, vel intereſſentibus item plenariã.

§. 10. Iis verò, qui de ſuorum Superiorum licentia à negotijs per decem dies alieni, in cella Speciale exercitiũ de quo hic, facientibus item plenariam.

la commorabuntur, aut ab aliorum conuerſatione ſeparati, in piorum librorum, & aliarum rerum ſpiritualium, animos ad deuotionem, & ſpiritum inducentium, lectionibus operam ſuam dederint, addendo ſæpe conſiderationes, & meditationes myſteriorum fidei catholicæ, diuinorum beneficiorum, quatuor nouiſſimorum, Paſſionis D. N. Ieſu Chriſti, & aliorum exercitiorum, orationum iaculatoriarum, aut vocalium, ſaltem per duas horas in diem, & noctem, orationibus mentalibus ſeſe exercendo, faciendo eodem tempore confeſſionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum ſumpſerint, aut miſſam celebrauerint, toties pro quolibet prædictorum exercitiorum, plenariam ſimiliter omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus.

Eorum Eccleſias viſitãtibus indulgẽtias ſtationum

§. 11. Præterea iidem Religioſi intra clauſtra viuentes, qui ſuam Eccleſiam deuotè viſitauerint, &, vt præfertur, orauerint, conſequantur eaſdem indulgentias, quas viſitantes Eccleſias Vrbis, & extra eam diebus ſtationum conſequuntur in omnibus diebus, perinde, ac ſi ipſas Vrbis Eccleſias perſonaliter viſitarent.

§. 12. Omnibus item Religioſis intra clauſtra,

vt

Digitized by Google

vt ſupra, viuentibus, qui quinquies orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam ante altare eorum Eccleſiæ dixerint in quolibet die; quinque annos, & totidem quadragenas.

Ante altare eorum Eccleſiæ orantibus quinque annos, & totidē quadragenas.

§. 13. Iis verò, qui de ſuorum Superiorum licentia in itinere exiſtentes, aut extra clauſtra degentes, tamquam Prædicatores, & Lectores, quinquies eamdem orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam ante quodlibet altare ſimiliter dixerint, etiam quinque annos, & totidem quadragenas.

Similiter Lectoribus, & Prædicatoribus in itinere exiſtentibus.

§. 14. Necnon etiam Religioſis, qui per menſem integrum ſingulis diebus ſpatio mediæ horæ orationem mentalem fecerint, ac confeſſi, & ſacra communione vltima Dominica menſis huiuſmodi refecti fuerint, ſexaginta annos, & totidem quadragenas.

Orationem mētalem per menſem facientibus 60. annos, & totidem quadragenas.

§. 15. Qui verò contrito corde, & poenitentes, eorum culpas, & peccata, ac imperfectiones in Capitulis culparum accuſabunt, & ſpiritualiter cōmunicabunt, & exercitium virtutum facient, tres annos, & totidem quadragenas.

Culpas proprias in Capitulis accuſantibus 3. annos, & totidē quadragenas.

§. 16. Quotieſcumque autem de licentia ſummi Pontificis, aut ſuorum Superiorum, in ditiones, & terras infidelium, aut hæreticorum ad concionandum, aut catholicos docendum, vel in-

Miſſiones ad terras infidelium, &c. acceptantibus pro duabus vicibus plenariam.

Digitized by Google

ſideles, & hæreticos ipſos ad fidem catholicam conuertendum, & Eccleſiæ gremio reducendum miſſi fuerint, ſi poenitentes, & confeſſi, ac ſanctiſſima communione refecti fuerint, vel miſſam celebrauerint, vt meliùs ad huiuſmodi opus ſeſe parare valeant, pro duabus vicibus, videlicet quando itineri ſe accingent, & quando in Prouinciam, vbi prædicta opera eis exercenda erunt, ingreſſi fuerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiã, & remiſſionẽ miſericorditer in Domino pariter cõcedimus, & elargimur.

Orationibus 40. horarum à Superioribus tempore viſitationum collocatis intereſſentibus plenariam.

§. 17. *Et inſuper, cum Superior in viſitationibus generalibus orationes quadraginta horarũ pro bono viſitationis progreſſu collocare voluerit, ijs Religioſis, qui dictis orationibus ſaltem ſpatio duarum horarum in diuerſo tempore interfuerint, & ibi pro chriſtianorum Principum cõcordia, hereſum extirpatione, Romani Pontificis ſalute, ac S. M. Eccleſiæ exaltatione, necnon diſciplinæ, & obſeruantiæ regularis augmento pias ad Deum preces, vt ſupra dictum eſt, effuderint, ſi confeſſi, & ſacra communione refecti fuerint, aut miſſam celebrauerint, plenariam ſimiliter omnium peccatorũ indulgentiam, & remiſſionem, vt præfertur, concedimus.*

§. 18. *Volumus autem, vt omnes ſupradictæ*

in-

indulgẽtiæ, & gratiæ, Religioſis regularibus cuiuſuis Ordinis, tã Monaſtici, quàm Mendicantis dũtaxat, vt præfertur, cõceſſæ, etiã omnibus monialibus cuiuſuis Regulæ approbatæ, & intra clauſtra cũ tribus votis ſolemnibus viuẽtibus, & perpetuã clauſurã ſeruantibus, tã Ordinarijs locorũ, quàm etiã Regularibus cuiuſcumq; Ordinis, Regulæ, & Inſtituti ſubiectis ſuffragẽtur. Præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

Hæ indulgentiæ cõcedit etiam monialibus.

§. 19. Cœterùm omnes, & ſingulas indulgentias, quibuſcumq; Ordinibus, & Inſtitutis regularibus huiuſmodi, etiam Mendicantibus, & quibuslibet perſonis regularibus, tam vigore priuilegiorum, & literarum Apoſtolicarum, quàm viuæ vocis oraculo, aut aliàs quouis modo per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Apoſtolicam Sedem hactenus conceſſas, confirmatas, approbatas, & innouatas, auctoritate, & tenore prædictis perpetuò reuocamus, caſſamus, annullamus, & abrogamus, & ad præſentium noſtrarum literarum præſcriptum reducimus, & moderamur.

Reuocat quaſcumque alias indulgentias.

§. 20. Non obſtantibus quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac eorumdem Ordinum, & Inſtitutorum regularium etiam iuramento, confirmatione Apo-

Derogat cõtrarijs.

Digitized by Google

ſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Mare magnum, & Bulla aurea nuncupatis, eiſdem Ordinibus, & Inſtitutis, eorumque Monaſterijs, Conuẽtibus, Collegijs, domibus, Superioribus, & perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis; quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, eorumq; totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, coeteriſque contrarijs quibuſcumque.

Trãſumptis ſidem adhiberi iubet.

§. 21. Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem fides habeatur vbique, quæ præſentibus ipſis originalibus literis haberetur. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 23. Maij, 1606. Pontif. noſtri anno 2.

§. IV.

Digitized by Google

§. IV.

1 NOto, quòd indulgentijs hic conceſſis à num. 5. poſſunt etiam frui Religioſi, quando extra proprias domos, & Eccleſias commorantur; viſitando altaria Eccleſiarum illorum locorum, in quibus commorantur, ſiue ibi ſint per modum itineris, ſiue per modum ſtatus ad breue tempus. Ita refert Peteg. 1. p. ſui comp. tit. Indulgentia, num. 7. conceſſiſſe ſuæ Congregationi Pium IV. & confirmaſſe Pium V. & viuæ vocis oraculo declaraſſe Paulum V. poſt hanc indulgentiarum reuocationem. Quod viuæ vocis oraculum, quia factum eſt Generali dictæ Congregationis Clericorum regularium, ſuſpicabitur quiſpiam eſſe reuocatum per bullam huiuſmodi viuæ vocis oracula reuocantem, de qua infra in Gregorio XV. conſt. eius 5. Sed perperam; nam ſolùm ibi reuocat indulta, facultates, priuilegia gratias, & conceſſiones quaſcumq; viuæ vocis oraculo factas, de quibus non teſtatur aliquis S. R. E. Cardinalis. In iſta autem declaratione nulla continetur gratia; ſolùm declarat Pontifex, per ſuam conſtitutionem non eſſe derogatum huic priuilegio, quod eſt valde diuerſum à conceſſione gratiæ; Qui enim declarat, nihil de nouo concedit; Ludouicus Gomes in regul. Cancell. de non tollen. iure quæſit. q. 13. in princip. pag. mihi 54. & Guido Pap. ſing. 772. A diuerſis autem non fit illatio; cap. Ad audientiam, de decimis, & leg. Papinianus exul. ff. De minoribus. Alphonſus Leo in tract. de iub. p. 1. q. 6. num. 247. pag. 61. qui ait, dictum viuæ vocis oraculum Pauli V. fuiſſe factum Cardinali, quem non nominat; Vt vt ſit; ratio facta conuincit.

Peregrin. *Gomes.* *Guid. Pape.* *Alph. Leo.*

2 Nota etiam, quòd infirmi, & decrepiti noſtræ Religionis, qui non poſſunt Eccleſiam adire ad lucrandas indulgentias à Paulo V. Regularibus conceſſas,

Digitized by Google

ceſſas, poſſunt eas cõſequi in lectulo ſuo, dummodò agant aliquod opus pium arbitrio confeſſarij. Ita declarauit Paulus V. Congregationi S. M. Fulien. anno 1609. Pontif. ſui anno 5. vt habetur in eorum comp. tit. Infirmi, §. 4. Pereg. eod. §. 1.

§. XI.

3 QVæres 1. an indulgentijs, de quibus hic, poſſint Regulares gaudere ſingulis diebus totius anni, an verò ſolùm diebus ſtationum.

℞ Meo videri ſolùm poſſe frui diebus ſtationum; Tum quia quando vult Pontifex concedere indulgentiam pro quolibet die, id explicat, vt patet ex §. ſequ. Lex enim vbi aliquid vult, id exprimit, vt Mandoſ. in reg. 32. Cancell. q. 28. num. 2. Gutierr. lib. 1. can. q. cap. 30. num. 21. cap. Ad audientiam, de decim. Tum quia, ſi Regulares poſſent his frui ſingulis diebus, non curarent frui alijs minoribus, vnde hæ ſolùm ad pompam viderentur conceſſæ.

Gutierr. *Mandoſius*

4 Quæres 2. an in iſtis indulgentijs includantur indulgentiæ plenariæ conceſſæ dictis diebus Eccleſijs Vrbis, & extra eam.

℞. Suarez tom. 4. in 3. p. diſp. 52. ſect. 8. nu. 12. Molfes. p. 1. ſumm. tract. 7. c. 26. num. 92. quòd non includuntur, niſi id in ſpecie exprimatur, quia ſic eſt ſtylus, & praxis Curiæ Romanæ, & regula Cancellariæ. Sed meo videri (ſaluo ſemper ſtylo dictæ Romanæ Curiæ) in prædictis diebus ſtationum poſſunt Regulares lucrari indulgentias etiam plenarias; Tum quia dictio, Perinde, omnem ſimilitudinem importat. Tuſch. ver. Dictio, concl. 375. num. 13. Tum quia, cum conſtet de poteſtate concedentis, & ſolùm dubitetur de voluntate, latè eſt interpretanda; Tum quia ita videtur intellexiſſe communis Religioſorum ſenſus.

Suarez. *Molfeſius.* *Tuſchus.*

§. XIX.

Digitized by Google

§. XIX.

5 QVæres 1. an per iſtam reuocationem reuocentur indulgentiæ conceſſæ Regularibus pro defunctis.

℞. Paulum V. declaraſſe Congreg. S. M. Fulien. viuæ vocis oraculo facto Card. Bandino die 23. Febr. 1609. non reuocari. Ita Pereg. 1. p. ſui comp. verbo Indulgentia, num. 9. *Peregrin.*

6 Et ſic modò poſſunt Regulares frui priuilegio Leonis X. conceſſo Congreg. S. Iuſtinæ, quòd celebrantes tres miſſas pro anima alicuius defuncti conſanguinei intra tertium gradum ſuper vno altari, per Superiorem in propria Eccleſia aſſignato, liberant ipſius animam à pœnis Purgatorij, ac ſi celebraſſent ſuper altari S. Gregorij, aut S. Sebaſtiani Romæ. Ita refertur in compend. priuil. Congreg. S. M. Fulien. tit. Indulg. pro defunct. §. 6. Pereg. eod. §. 15. *Peregrin.*

7 Noto etiã, quòd Leo X. conceſſit, vt omnes indulgentiæ ab ipſo, & prædeceſſoribus ſuis conceſſæ Mendicantibus vſque ad quartum ſui Pontificatus annum, die 3. Febr. pro viuis, poſſint ab ijs pro defunctis per modum ſuffragij applicari. Ita refert Pereg. loc. cit. §. 10. Et refertur in comp. Soc. Ieſu, tit. Indulgentia, §. 10. Et in comp. priuil. S. M. Fulien. tit. Indulg. pro defunct. §. 4.

8 Quare omnes Sacerdotes, qui Dominicis diebus, aut in ſolemnitatibus D. N. Ieſu Chriſti, & B. M. celebrant, & non Sacerdotes quotieſcumq. communicant, conſequuntur plenariam indulgentiam; per conceſſionem Innoc. VIII. factam Minoribus, vt refert dictus Pereg. loc. cit. §. 12. Sed iſtam non poſſunt lucrari pro ſe, quia quò ad viuos reuocata eſt per iſtam conſt. Poſſunt autem illam applicare pro defunctis.

9 Quoties etiam Regulares dicunt coronam B. M. quæ

Digitized by Google

quæ continet 63. Aue, & 7. Pater, vel coronam Domini, quæ continet 33. Pater & 5. Aue, vel ſeptem pſalmos pœnitentiales, aut pſalmos graduales, aut officium defunctorum pro defunctis, conſequuntur indulgentiam plenariam, defunctis applicandam. Infirmi verò, & ſenes decrepiti eamdem indulgentiam conſequuntur, quoties pſalmum 50. aut canticum B. V. aut hymnum Aue maris ſtella dixerint, & hoc per conceſſionem Iulij II. & Leonis X. vt refert Pereg. 1. p. ſui compend. tit. Indulgentia, §. 13. & refertur etiam in comp. priuil. S. M. Fulien. tit. Indulg. pro defunct. §. 2. & 3. & in comp. priuil. Soc. Ieſu, tit. Indulgentiæ, §. 9.

Peregrin.

10 Quæres 2. an per iſtam reuocationem reuocentur indulgentiæ conceſſæ pro articulo mortis.

℞. Non reuocari: Nam quæ ſpeciali digna ſunt nota, non cenſentur tacitè eſſe ſublata, vt dicitur in leg. Item apud Labeonem, §. Ait Prætor, ff. De iniurijs. Ita Alph. Leo 1. p. de iubil. q. 6. num. 243. verſu Ex qua declaratione ſequitur primò. Qui id colligit ex quadam declaratione facta ab Vrb. VIII. publicata Romæ ab illuſt. Coccino Vicegerente Pœnitentiariæ, anno iubilæi 1625. quòd anno iubilæi nõ ſuſpendũtur indulgentiæ conceſſæ pro articulo mortis. Quare poterunt in dicto articulo frui indulgentia plenaria conceſſa à Sixto IV. Eugenio IV. &c. quòd poſſint Regulares in dicto articulo confeſſorẽ eligere, qui eis poſſit concedere indulgentiam plenariam; & quòd, ſi occurrerit caſus, quòd non poſſint confeſſorem eligere, ſeu habere, tunc etiam cõſequantur prædictam indulgentiam, ſi ſunt in ſtatu gratiæ, vt refert Caſar. verbo Indulgentia quò ad fratres, num. 1. & Suar. tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 2. cap. 19. num. 8.

Alph. Leo.

Caſarub, Suarez.

11 Quæres 3. an per iſtam reuocationem prohibeantur Regulares conſequi indulgentias conceſſas alicui Eccleſiæ, vel populo, ſeu hoſpitali, &c.

℞. Per

Rx. Per iſtam conſtitutionem non reuocari, niſi indulgentias perſonales conceſſas ipſis Regularibus, & ipſorum intuitu. Vnde non videtur mens Papæ fuiſſe prohibere, quin dicti Regulares poſſint lucrari indulgentias locales. Ita Filliuc. tom. 1. tract. 8. cap. 6. num. 130. Aduertit tamen D. Th. ſupplem. 3. p. q. 27. ar. 2. ad 2. quòd *Religioſi exiſtentes in ſuis Monaſterijs promerentur amplius, quàm diſcurrendo, aut peregrinando ad lucrandum indulgentias*. Vnde deberent eſſe contenti de indulgentia temporanea, quam cõſequuntur ſuas Eccleſias viſitando. Idem exiſtimo dicendum de imaginibus, medalijs, &c. Quia indulgentiæ illis conceſſæ, reales ſunt, non perſonales. *Filliucius. D. Tho.*

CONSTITVTIO IX.

Mandat Superioribus Regularium, ne cognoſcant cauſas ſuorum ſubditorum, ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis pertinentes.

PAVLVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex ea interdum, quæ à prædeceſſoribus ſuis, temporum, & rerum qualitate id tunc expoſcente, prouidè pro hæreſum extirpatione ſancita ſunt, nouis emergentibus ra- **Procemium.**

Digitized by Google

tionibus, reuocat, & immutat, aliaq; deſuper diſponit, & ordinat, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire.

Pius IV. iuſſit Inquiſitores procedere contra quoſcumq; Regulares, dūmodo ab eorum Superioribus non eſſet preuentum.

§. 1. Dudum ſiquidem fel. rec. Pius Papa IV. prædeceſſor noſter ſua perpetuò valitura conſtitutione ſtatuit, ordinauit, & declarauit, quod ex tunc deinceps in omnibus chriſtiani orbis partibus Inquiſitores hæreticæ prauitatis, tam generales, quàm in quibuſuis Prouincijs, Ciuitatibus, Oppidis, Terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra omnes quorumcumque Ordinum, etiam exemptorum, etiam Mendicantium, profeſſores, & Religioſos, ac etiam alios quoſcumque quouis modo priuilegiatos, & exemptos, de hæreſis crimine quomodolibet ſuſpectos, aut culpabiles, dummodò ab eorumdem profeſſorum, & Religioſorum Superioribus, vel Prælatis in cauſis huiuſmodi præuenti non fuiſſent, iuxta facultates officij inquiſitionis ipſius prauitatis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repertos ſecundùm canonicas ſanctiones caſtigare, atque punire poſſent, & valerent, ac aliàs, prout in literis ipſius Pij prædeceſſoris latiùs continetur.

Hic modò Pont. facultatem quibuſ-

§. 2. Cum autem rerum vſu compertum ſit, occaſione præuentionum huiuſmodi nonnulla interdum

terdum impedimenta orta eſſe, quominus cauſæ huiuſmodi ea, qua decet, diligentia cognoſcantur. Nos de conſilio venerab. fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, contra hæreticam prauitatem generalium Inquiſitorum, illa de medio tollere volentes; Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac matura deliberatione, hac noſtra etiam perpetuò valitura conſtitutione, omnia, & quæcumq; priuilegia, indulta, facultates, & conceſſiones Generalibus, Superioribus, & Prælatis quorumcumq; Ordinum, ſiue Mendicantium, ſiue Clericorum regularium, cuiuſuis Ordinis, & Instituti, etiam in dicta conſtitutione non expreſſorum, & quantumuis exemptorum, & quocumq; nomine nuncupentur, per dictum Pium, ac quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, & Sedem Apoſtolicam cōceſſa, approbata, & innouata, & quantumuis etiam longiſſimo tempore obſeruata cauſas ad dictum officium quouis modo ſpectātes cognoſcendi, & terminandi, ſeu in illis quoquo modo ſe intromittendi, quorum omniū, & ſingulorū tenores, etiāſi de illis ſpecialis, & expreſſa mentio habēda eſſet, præſentibus pro plenè, & ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò caſſamus, re-

cumq; Ordinum Prælatis cognoſcendi cauſas Regularium, ad officium inquiſitionis ſpectantes, quoquo modo cōceſſam reuocat.

uocamus, & abolemus; ipſiſque Generalibus, Superioribus, & Prælatis, vt de cætero, quouis quæſito colore, vel prætextu præuentionis, vel conſuetudinis, & præſcriptionis immemorabilis, ſeu cognoſcendi, an delationes huiuſmodi calumnioſæ ſint, necne, in eiuſdem cauſis tam motis, quàm mouendis quoquo modo ſe intromittere, ſeu immiſcere, denunciationes recipere, teſtes examinare, proceſſus conficere, cauſas ipſas cognoſcere, definire, vel terminare minimè audeant, ſeu præſumant, ſimili auctoritate diſtrictius inhibemus.

Regulares omnes Ordinarijs, & Inquiſitoribus liberè denunciari mandat.

§. 3. *Volentes, & expreſsè mandantes, vt ipſi Religioſi poſſint, & debeant omnes etiam Ordinum huiuſmodi profeſſores, de hæreſi ſuſpectos Inquiſitoribus, vel Ordinarijs locorum vicinioribus liberè denunciare, abſq; eo quòd Superiores prædicti perſonas denunciandas, et cauſas perquirere, vel quoquo modo id impedire, vel retardare audeant, ſeu præſumant.*

Et cauſas coram ipſis Prælatis pendentes Inquiſitoribus, & Ordinarijs committit.

§. 4. *Inſuper omnes, & quaſcumq; cauſas ad dictum officium quomodolibet ſpectantes, & pertinentes, coram Generalibus, Superioribus, & Prælatis huiuſmodi in quibuſcumque locis exiſtentibus, ac contra quoſcumq; Religioſos, vt præfertur, exemptos motas, & pendentes, ad nos ha-*

rum

rum ſerie auocamus, eaſque omnes in ſtatu, & terminis, in quibus de præſenti reperiũtur, ipſius prauitatis Inquiſitoribus, vel Ordinarijs locorum vicinioribus terminandas committimus.

§. 5. Præterea ipſis Generalibus, Superioribus, & Prælatis pari auctoritate præcipimus, atq; mandamus, vt omnes proceſſus, & acta cauſarum huiuſmodi Inquiſitoribus, vel Ordinarijs prædictis reſpectiuè remittant, & conſignent; necnon profeſſores, fratres, Religioſos ſupradictos, quos hæreſis labe infectos, vel ſuſpectos etiã in viſitatione eſſe nouerint, abſque alia conſultatione cum proprijs Superioribus facienda, eiſdem Inquiſitoribus, vel Ordinarijs locorum vicinioribus reſpectiuè denuncient. Prælatis ad tranſmittendũ omnia acta, & omnes Regulares de hęreſi ſuſpectos ijſdẽ Ordin. & Inquiſitoribus mandat.

§. 6. Quòd ſi Generales, alijq; prædicti præſentibus literis nõ paruerit, eos omnes priuationis quarumcumq; dignitatum, ſeu Prælaturarum, vel officiorum ſuorum Ordinum, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ, perpetuæq; inhabilitatis ad eaſdem, necnon contra fautores hæreticorum, & impeditores officij ſtatutas, & inflictas poenas, aliaſq; cenſuras eccleſiaſticas, etiam excommunicationis maioris latæ ſententiæ, à qua non, niſi à nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo, abſolutionis beneficium Contrauenientibus pœnas imponit.

neficium valeant obtinere, eo ipſo incurriſſe.

Clauſulas præſeruatiuas apponit.

§. 7. Necnon præſentes literas, licèt Generales, Superiores, et Prælati prædicti, aut quicumque alij, quauis auctoritate, dignitate, vel officio, ſeu honore fulgentes, in præmiſſis quomodolibet intereſſe habentes, vel habere prætendentes ad hoc vocati non fuerint, ſemper, et perpetuò validas, et efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios, et integros effectus ſortiri, et obtinere, ac ab omnibus inuiolabiliter obſeruari; Sicq; per quoſcumq; iudices, et Commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, et eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere. Irritum quoque, et inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Derogat cõtrarijs.

§. 8. Non obſtantibus prædicta, ac quibuſuis alijs conſtitutionibus, et ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ordinum, et Inſtitutorũ quorũcumq; iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, et conſuetudinibus; priuilegijs quoq; indultis, et literis Apoſtolicis, etiã Maremagnũ, vel aliàs quomodolibet nuncupatis, eiſdem Ordinibus, eorumq; Generalibus,

libus, Superioribus, et Prælatis, ac perſonis etiã per quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac Sedem prædictam, et per nos quouis modo conceſſis, confirmatis, et iteratis vicibus approbatis, et innouatis; quibus, ac alijs omnibus, quæ præſentibus quomodolibet obſtare poſſent, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, et expreſſa, ac indiuidua, et de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, eorum tenores pro plenè, et ſufficienter præſentibus expreſſis, et totaliter inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permãſuris, hac vice dũtaxat, ſpecialiter, et expreſsè derogamus, coeteriſq; contrarijs quibuſcumque.

§. 9. Ut autem præſentes literæ ad omnium notitiam deducantur, neuè aliquis ignorantiam earum prætendere, aut contra eas ſe excuſare valeat, illas in valuis S. Ioannis Lateranen. & Principis Apoſtolorum Baſilicarum de Urbe, necnon Cancellariæ Apoſtolicæ, ac acie campi Floræ de more affigi, & publicari, earumq; exempla inibi affixa dimitti, ac poſt publicationem huiuſmodi omnes, & ſingulos, quos concernunt, & concernent in futurum, perinde arctent, & afficiant, ac ſi eorum Formam ad effectum publicationis præſcribit.

cuilibet

cuilibet perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Tranſumptis fidē adhiberi iubet.

§. 10. Quòdque earum tranſumptis, etiam impreſſis, Notarij publici manu ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eamdem prorſus fidem in iudicio, & extra vbique gentium, & locorum adhiberi volumus, & mandamus, quæ eiſdem originalibus literis adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Et nihilominus, vt ad maiorem notitiam ſingulorum, & quorumcumque Religioſorum prædictorum præſentes deueniant, etiam volumus, & in virtute ſanctæ obedientiæ præcipimus, & mãdamus Generalibus, Superioribus, & Prælatis prædictis, vt in primis proximis futuris Capitulis, ſeu Congregationibus prouincialibus, vel generalibus cuiuſcumque Prouinciæ, tam in Italia, quã extra, præſentes noſtras literas legi, & publicari faciant, & procurent. Nulli ergo, &c. Datum Romæ, apud S. Marcum, anno Incarn. Dom. 1606. Kalend. Sept. Pontif. noſtri anno 2.

§. I.

Cherubin.

1 NOto, quod Pius IV. per ſuam cõſtit. quæ incipit, Paſtoris æterni, quam refert Cherub. tom. 2. bull. in Pio IV. conſtit. eius 51. pag. 66. dedit facultatem Inquiſitoribus cognoſcendi de cauſis ad ſuum

ſuum tribunal pertinentibus contra quoſcumq; Regulares exemptos, dummodò eorum Superiores non præuenerint. Quā præuentionem hic Pontifex tollit, concedendo dictis Inquiſitoribus, vt contra quoſcumq; Regulares poſſint procedere, & quòd Superiores regulares in dictis cauſis ſe intromittere non poſſint. Vide 3.p.direct. Inquiſit.q.28. vbi multa tradit Pegna cōment. 77. Farin. tract. de hæreſi, q. 186. §. 2. num. 28. Azor tom. 1. inſtit. mor. lib. 8. cap. 18. q. 12. Rodriq; tom. 2. q. reg. q. 81. art. 1. Sanctarell. tract. de hæreſi, cap. 40. dub. 3. num. 20. Mol. tom. 6. diſp. 28. num. 18.

Pegna
Farinac.
Azor
Rodriq.
Sanctarell.
Molina.

2 Noto 2. quòd licèt poſſint Inquiſitores inquirere contra quoſcumq; Religioſos exemptos, non poſsūt tamen inquirere contra Generales Ordinum, vel Religionum Militiarum, ob prærogatiuam dignitatis. Ita Pegna, Rodriq; loco cit. & Farinac. In generali enim locutione non veniunt ea, quæ habent nomen ſpeciale, & elegans, vt optimè Gutierr. lib. 3. pract. quæſt. q. 16. nu. 51. & colligitur ex cap. De multa, de præben. & cap. Sedes Apoſtolica, de reſcript. cap. final. de off. deleg. in 6 & cap. Ne aliqui, de priu. eod. lib. Poteſt etiam citari Gomes q. 4. ad reg. Cancell. verſu Et in eadem; vbi probat commune illud dicterium, quòd Lex generaliter loquens numquam cōprehendit caſus ſpecialiter priuilegiatos. Contra hos cum procedendum eſt, res priùs eſt nuncianda Inquiſitoribus generalibus, qui, cauſa cognita, decernant, quid opus facto ſit. Poſſunt tamen Inquiſitores recipere dicta teſtium, & ſi dicti Generales eſſent ſuſpecti de fuga, poſſent Inquiſitores eos incarcerare, & ad Inquiſitores generales remittere. Similiter ſi aliquid molirentur, quod in manifeſtum fidei detrimentum, & fidelium perniciem conuerteretur. Ita Pegna loco cit.

Gutierr.

Gomes

Digitized by Google

§. II.

3 QVæres, quænam ſint cauſæ illæ, quæ ad officium Inquiſitorum ſpectant, in quibus ſe non poſſunt Superiores regulares intromittere.

R. Inquiſitores iure communi inquirere primò in hæreticos. Hæreticus autem eſt, qui habet aliquem errorem in intellectu contra fidem cum pertinacia. *Toletus.* Ita Tol. in ſum. lib. 1. cap. 19. num. 2. *Farinac.* Vide plures huiuſmodi definitiones apud Farin. tract. de hæreſi, *Sanctarell.* q. 178. §. 1. num. 10. & Sanctar. tract. de hæreſi, cap. 1. à num. 3. Et nota, quòd etiam qui pertinaciter de rebus fidei dubitat, hæreticus eſt; Sanctar. num. 13. Similiter qui pertinaciter aſſereret aliquid contra ea, quæ ad fidem non pertinent, licèt ſit in ſacra Scriptura diſpoſitum, vt Tobiã non habuiſſe canẽ, vel Aaron non habuiſſe barbam, mentitur enim Deum, à *Ricciull.* quo Scriptura ſacra dictata eſt. Ita Ricciull. de iure perſ. lib. 5. cap. 8. num. 4.

4 Secundò in credentes hæreticorum. Credentes autem hæreticorum dicuntur illi, qui ſpecialiter nulla quidem hæreſi infecti ſunt, ſed verbis tamen, vel factis id profitentur ſe credere, quod hæretici credũt; veluti qui verbo, vel facto declarat ſe cum Caluiniſtis ſentire; vel ſi dicat, ſe velle mori cum illorum erroribus; vel ſe credere, eos nihil contra fidem catholicam docere. Ita Azor tom. 1. lib. 8. cap. 15. q. 1. *Azor Farinac.* Videatur Farin. de hær. q. 182. §. 8. à num. 104.

5 Tertiò in receptores. Receptores autem hæreticorum dicuntur, non qui hæreticos tamquam conſanguineos recipiunt, ſed qui ſcienter tamquam hæ- *Azor Farinac.* reticos domi, vel alicubi excipiũt; Azor tom. 1. lib. 8. cap. 15. q. 2. Farin. de hær. q. 182. §. 9. nu. 132.

6 Quartò in defenſores hæreticorum. Defenſores autem dicuntur qui quomodolibet impediunt capturam hæreticorum, condemnationem, animad-

uerſio-

uerſionem, ſupplicium, & pœnam; qui quauis itidem ratione ſtudent, & curant, ne hæretici in manus iudicis deueniant, aut ne denuncientur, accuſentur, vel ne deferantur ad iudices eorum hæreſes, prauaq; dogmata, ne examinentur, interrogentur. Deniq; tales iudicantur, qui quauis ratione Inquiſitorũ munus, & functionem impediunt. Ita Azor loco cit. q. 6. Vide Farin. loc. cit. §. 4. num. 56.

7 Quintò in fautores hæreticorum. Fautores autem dicuntur ex omniſſione, vel negligentia, vt Magiſtratus omittentes exequi contra hæreticos, quę iure deberent. Et qui ex commiſſione, & facto excuſant, prædicant, laudant, commendant ſcienter; Quiq; eis auxilium, & opem tulerint, vel vitæ neceſſaria miniſtrant; niſi id faciant, non ratione hæreſis, ſed propinquitatis; Azor loc. cit. q. 7. Farin. loco cit. §. 1. à num. 1.

8 Sextò in eos, qui legunt, vel qui apud ſe retinent, vel qui typis mandant libros hęreticorũ prohibitos, ſiue damnatos. Pro explicatione iſtius caſus vide Farin. de hæreſi, q. 180. per totam. Azor tom. 1. inſtit. mor. lib. 8. cap. 16. 17. Sanch. 2. in decal. cap. 10. à num. 20. Rodriq; tom. 2. q. reg. q. 82. *Farinac. Azor. Sanch. Rodriq.*

9 Hic aduerte, quòd Generalis cum conſilio Collegarum poteſt concedere facultatem noſtris fratribus legendi libros hæreticos ad oppugnandum. Ita conceſſit Gregor. XIII. poſt Pium V. Societati Ieſu; & habetur in eius comp. tit. Libri prohibiti, §. 1. & refert Rodriq. tom. 2. q. reg. q. 82. art. 3. *Rodriq.*

10 Poſſunt etiam noſtri fratres ad id habentes licentiam à Prouinciali, vti libris non hæreticis, licèt habeant annotationes, & ſcholia auctorum hæreticorum, aut quando auctores ipſi mali ſunt, ſi libri non ſunt editi ad ſtabilienda dogmata hæretica; & dummodò nomen auctoris, & errores, propter quos ſunt prohibiti, deleantur. Poſſunt item emendare per ſe ipſos libros ſuſpenſos, & facere omnia, quæ

Digitized by Google

in catalogo, & decreto S. R. Inquiſitionis præcipiuntur, ad effectum vt illi retineri poſſint, dummodò errores deleantur, & ad id habeant facultatem à Prouinciali; qui ſolus eam dare poteſt, vt Rodriq; loc. cit. Ita conceſſerunt Pius V. & Greg. XIII. Soc. Ieſu, vt in eius comp. tit. Libri prohibiti, §. 2. quæ priuilegia fuerunt conceſſa, non obſtantibus bullis Cœnæ Domini, quotannis publicari ſolitis, vt patet ex bulla Greg. quam refert Rodriq. loc. cit. Similem conceſſionem fecerat Sixtus IV. Ordini Prædicatorum, & Minorum, vt Pereg. in ſuo comp. tit. Libri prohibiti. Neq; his obſtat conſt. Greg. XV. quæ incipit, *Apoſtolatus officium*; & infra *Cum librorum prohibitorum lectio magno eſſe ſinceræ fidei cultoribus detrimento noſcatur, &, ſicut accepimus; licentiæ libros huiuſmodi legendi nimis excreuerint. Nos, vt huic malo maturè occurratur, & in poſterum quàm cautiſſimè licentiæ huiuſmodi concedantur, quantum cum Domino poſſumus, prouidere volentes; Motu proprio; & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris; deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas licentias legendi, & habendi libros quoſcumq; ob hæreſim, vel falſi dogmatis ſuſpicionem, vel alias quomodolibet prohibitos, quibuſcumq; perſonis, cuiuſcumq; gradus, & conditionis exiſtentibus, etiam per literas Apoſtolicas, ad tempus, ſeu ad vitam, & aliter quomodocumq; & ex quacumq; cauſa, tam per literas in forma Breuis, quàm aliter quomodocumq; à nobis; ſeu prædeceſſoribus noſtris Rom. Pontif. ſeu ab habentibus à nobis, vel ab eis facultatem, & auctoritatem conceſſas, earum tenorem præſentibus pro expreſſis habentes, tenore præſentium reuocamus, caſſamus, & annullamus, ac pro reuocatis, caſſis, & annullatis haberi, nulliq; in poſterum ſuffragari; quinimmo libros per licentias huiuſmodi permiſſos legentes, aut habentes, pœnas in ſacris Canonibus, & conſt. Apoſt. & indicibus librorum prohibitorum contentas incurrere volumus. & declaramus.* Et, paucis interpoſitis, iubet qui tales libros habuerint, ad Inquiſitores, ſeu Ordinarios, qui eos quàm citiùs comburere debeant, deferre,

Rodriq.

Pereg.

Digitized by Google

deferre, & q ſciuerint ſimiles libros habere, denūciare teneantur. Et quòd in poſterum ſimiles licentiæ non concedantur, niſi à Congreg. S. Officij. Eſt data Romæ 30. Decembris, 1623. Non obſtat, inquam, quia loquitur de licentijs particularibus conceſſis ad legendos libros hæreticos, vel de hæreſi ſuſpectos, ſeu aliàs quomodocumq. prohibitos; non autem de priuilegijs Regularibus conceſſis; neq; his derogat. Et in omni caſu ſuſpenſos, donec corrigantur, non prohibet legi ab his, qui aliàs habent per priuilegia facultatem.

11 Regulas librorum prohibitorum ex indice Clementis VIII. & propoſitiones, quæ expurgatione, & correctione indigent, vide in expurgatorio Braſichel in principio. Et in expurgatorio Sandoual.

12 Septimò in diffamatos de hæreſi. Diffamati autem de hæreſi dicūtur illi, de quibus eſt publica vox, & fama, & communiter apud omnes, vel maiorem, & ſaniorem partem Ciuitatis, vel viciniæ, aut villæ, quòd tales hæreſim prædicauerint, ſeu defenſauerint, vel aliter illi hæreſi adhæſerint; Direct. Inquiſitorum p. 2. q. 77. num. 1. Farinac. de hæreſi, q. 187. §. 5. num. 53. *Farinac.*

13 Octauò in ſuſpectos de hæreſi. Suſpecti autem de hæreſi dicuntur. 1. qui fidelium conſortia deuitant, ſua peccata non cōfitentur, diuina officia nō audiūt, non ieiunant, diebus vetitis carnes comedunt. 2. qui facilè, & ſæpe carnaliter cognoſcunt mulieres conſanguineas, affines, moniales, commatres, aliaſq; ſimiles. 3. qui horrenda iuramenta, execrabiles blaſphemias, verba impudiciſſima proferūt. 4. ſortilegi, & inuocantes dæmones. 5. teſtes recuſantes ſe examini ſubijcere in cauſa hæreſis. 6. qui primò de ſe, vel de alijs hæreſim confeſſi ſunt, & poſtea negant. 7. non recuſantes hæreticum. 8. libros hæreticorum retinentes. 9. duas ducentes vxores. 10. qui Chriſti fidē ore negant, licèt nō corde. 11. apoſtatæ à Religione,

ſi per

Google

ſi per annum in excommunicatione perſtiterint, negligentes ad Religionem redire. 12. fideles cum hæreticis matrimonium contrahentes. 13. Officiales, & Domini temporales negligentes in puniendis, & fugandis hęreticis, & requiſiti recuſantes eos apprehēdere. 14. qui hæreticorum conciones audiunt, qui hæreticos receptant, illis fauent, eos defendunt, cū illis conuerſantur, eos viſitant, eis munera mittunt, cum illis confœderationes contrahunt, qui eos ſepeliunt. 15. qui impediunt officium ſanctæ inquiſitionis, nō tamen ſi id faciant ex amicitia, & conſanguinitate, vel pretio. Ita Sanctar. in tract. de hæreſi, cap. 41. dub. 3. Videatur Menoch. de præſūpt. lib. 5. præſump. 6. à num. 16. & num. 15. ponit tres gradus ſuſpicionis, aliqui .n. dicuntur violenter ſuſpecti, aliqui vehementer ſuſpecti, aliqui verò leuiter ſuſpecti.

Sanchez Menoch.

14 Nonò in ſchiſmaticos. Ii autem dicuntur, qui diuiſi ab vnitate Eccleſiæ Romanæ, ſummo Pontifici ſubeſſe renuunt. Farin. de hæreſi, q. 184. nu. 8. 9.

15 Decimò in apoſtatas à fide. Hi autem ſunt, qui fidem relinquunt chriſtianam, quam in baptiſmo promiſerunt, & tranſeunt ad Iudæos, Turcas, Saracenos, idolatras, hæreticos; Farin. de hæreſi, q. 183. num. 13. & hoc etiamſi id faciant ex libidine, vel deſperatione, animo non linquentes catholicam fidem, quia quantùm ad Eccleſiam apoſtatæ ſunt. Farin. ibid. num. 22.

Farinac.

16 Vndecimò in blaſphemos, ſiue maledicos, qui proferunt verba hæreſim continentia. Blaſphemi autem, qui Inquiſitorum iudicio ſubduntur, ſunt illi, qui hæreticales blaſphemias euomunt, vt qui verba proferunt contra articulos fidei; vt Deum non eſſe omnipotentem, B. V. non eſſe puram, ſed meretricem, &c. Direct. Inquiſit. p. 2. q. 41. num. 2. vel proferunt verba, quæ habent ſignificationem infidelitatis, & fidei abnegationem, & directè opponuntur confeſſioni fidei, vt abnego Deū, non credo in Deum,

diſcredo

Digitized by Google

diſcredo de Deo; renego fidem, vel Crucem D. Ieſu Chriſti, vel chriſma, quod fronte recepi. Ita Pegna in directorio comm. 66. meretrix autem Dei, an ſit hæreticalis, dubitant aliqui; puto, quòd non. Nam communiter non ſignificatur, Deum meretricem habere, quo ſenſu ſine dubio hęreticalis eſſet, ſed aliqua mulier, quæ aliquando fuit meretrix, nunc gratiâ Dei conuerſa Deo eſt. *Pegna.*

17 Duodecimò in ſortilegos, diuinatores, magos, &c. qui in ſuis ſortilegijs faciunt, vel admiſcent aliqua, quæ hæreſim continent, aut ſapiunt, vt ſi dæmonibus honorem latriæ, aut duliæ impendant, puerū rebaptizent; vel in ſortilegio amatorio Deum abnegent, & Eccleſiæ ſacramenta; aut in eodē ſortilegio Eccleſiæ ſacramenta, vt oleum ſanctum, ſacram Euchariſtiam; vel ſacramentalia, vt aquam benedictam, cereum paſchale, vel candelas de arundine, vel Sanctorum reliquias, & agnos Dei admiſceant. Ita direct. Inquiſ. p. 2. q. 42. num. 3. vbi Pegna comm. 67. Sortilegi autem, de quibus hic, dicuntur qui ſub nomine fictæ religionis, per quaſdam, quas Sanctorum ſortes vocant, diuinationis ſcientiā profitentur, aut quarumcumque ſcripturarum inſpectione futura promittunt, vel qui diabolicam profeſſi religionem, noxia quæque ſuperſtitioſa, aut eluſoria dæmonis inſtructione patrant. Sortilegiorū autem ſpecies tres potiſſimùm ſunt, diuinatoria, amatoria, venefica. Ita Godof. in theor. crim. §. Sortilegium, num. 2. & 5. Videatur Farin. de hęr. q. 181. *Pegna.* *Godofred.* *Farinac.*

18 Et ſi vis ſcire, quæ ſortilegia contineant hæreſim, & quæ hæreſim ſapiant, adi Martin. del Rio lib 5. Magic. diſquiſ. ſect. 5. axiom. 1. *Del Rio.*

19 Si etiam vis ſcire, quæ propoſitio ſit hæretica, q̄ ſapiat hæreſim, quæ erronea, quæ temeraria, quæ ſchiſmatica, quæ ſcandaloſa, quæ iniurioſa, quæ impia, quæ blaſphema, adi Ricciull. lib. 5. de iure perſ. cap. 8. p totū; Bariol. in flor. Inquiſ. poſt 3. p. pag. 187. *Ricciull.* *Bariol.*

20. De-

lia, perſonæ tam regulares, quàm ſeculares eiuſmodi curam exercentes, ſubſint immediatè in ijs, quæ ad dictam curam, & ſacramentorum adminiſtrationem pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cuius Diæceſi ſunt ſita: Itemque vt Epiſcopi vniuerſi ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, in omnibus Monaſterijs ſibi ſubiectis ordinaria, in alijs verò Sedis Apoſtolicæ auctoritate clauſuram ſanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt, conſeruari maximè procurent; inobedientes, atq; contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, aliaſq; pœnas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes: Atq; vt Regulares in Eccleſijs ſuorum Ordinum prædicare volentes, ſe coram Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur; in Eccleſijs verò, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, nullo modo prædicare poſſint ſine Epiſcopi licentia: Contradicente autem Epiſcopo, nulli, etiam in ſuorum Ordinum Eccleſijs, prædicare præſumant.

Seſſ. 25. de Regul. cap. 5.

Seſſ. 5. de refor. cap. 2.

Seſſ. 24. cap. 4. de refor.

§. 2 Verùm quia experientia compertum eſt, eccleſiaſtici regiminis rationes poſtulare, vt decretis eiuſmodi aliquid adiungatur; matura deliberatione noſtra, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac generali, ac perpetuò va-

Exēpti omnes circa ſacramentorum adminiſtrationē Ordinarijs ſubijciantur.

litura conſtitutione decernimus, ſtatuimus, & declaramus, vt deinceps tam Regulares, quàm ſeculares quomodolibet exempti, ſiue animarum curam perſonarum ſecularium, Monaſterijs, ſeu domibus regularibus, aut quibuſuis alijs Eccleſijs, vel beneficijs, ſiue regularibus, ſiue ſecularibus incumbentem exerceant; ſiue aliàs eccleſiaſtica ſacramenta, aut vnum ex illis miniſtrent; præuia Epiſcopi licentia, & approbatione; ſiue quoquo modo in dictæ curæ exercitio, aut in eorumdem ſacramentorum, vel alicuius ex illis adminiſtratione, de facto, abſq; vlla auctoritate, ſe ingerant; in his, quæ eiuſmodi curam, ſeu adminiſtrationem concernunt, omnimodæ iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Diœceſani Epiſcopi, tamquam Sedis Apoſtolicæ delegati, plenè in oĩbus ſubijciãtur.

Vide ſup. in conſt. 2 Sixti IV. nu. 14

§. 3 Ad hæc tam Regulares, quàm ſeculares huiuſmodi, nullis priuilegijs, aut exemptionibus tueri ſe poſſint, quominùs ſi deliquerint circa perſonas, intra ſepta degentes, aut circa clauſuram, vel circa bonorum adminiſtrationem Monaſteriorum monialium, etiam Regularibus ſubiectarum, ab Epiſcopo loci ſimiliter, tamquam ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.

Exempti oẽs ſi deliquerint circa moniales, & eorum bona, ab Epiſcopo puniãtur.

§. 4 Confeſſores verò, ſiue Regulares, ſiue ſeculares,

lares, quomodocumq; exempti, tã ordinarij, quàm extraordinarij, ad confeſſiones monialium, etiam Regularibus ſubiectarum, audiendas nullatenus deputari valeant, niſi priùs ab Epiſcopo Diœceſano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant.

Cõfeſſores tã ordinarij, quã extraordinarij monialium omniũ ab Epiſcopis ſpecialiter approbẽtur.

§. 5 Sed & adminiſtrantes bona, ad eiuſmodi Monaſteria ſanctimonialium, vt præfertur, etiam Regularibus ſubiectarum, pertinentia, ſiue Regulares extiterint, ſiue ſeculares quomodolibet exempti, Epiſcopo loci, adhibitis etiam Superioribus regularibus, ſingulis annis rationes adminiſtrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idq; iuris remedijs cogi, & compelli queant.

Adminiſtrantes bona monialiũ teneantur Epiſcopis rationẽ reddere.

§. 6 Liceatq; Epiſcopo ex rationabili cauſa Superiores regulares admonere, vt eiuſmodi confeſſores, atq; adminiſtratores amoueant, ijſq;. Superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos confeſſores, & adminiſtratores amouendi, quoties, & quando opus eſſe iudicauerit.

Moneant Epiſcopi Superiores Regularium, vt cõfeſſores monialium, & adminiſtratores amoueant.

§. 7 Ac ſimiliter poſſit Epiſcopus, vnà cum Superioribus regularibus, quarumcumq; Abbatiſſarum, Prioriſſarum, Præfectarum, vel Præpoſitarum eorumdem Monaſteriorum, quocumq; nomine appellentur, electionibus, per ſe, vel per aliũ,

Poteſt Epiſcopus intereſſe per ſe, vel per alium electioni Abbatiſſarum.

 inter-

intereſſe, ac præſidere; abſq; vlla tamen ipſorum Monaſteriorum impenſa.

Epiſcopus poteſt punire Regulares prædicantes ſine eius licentia, vel benedictione. Vide ſup. in conſt. 2. Sixti IV. n. 20. 21.

§. 8 *Ac demum habeat Epiſcopus, tamquam dictæ Sedis delegatus, auctoritatem coercendi, ac puniendi quoſcumq; exemptos, tã ſeculares, quàm Regulares, qui in alienis Eccleſijs, aut quæ ſuorũ Ordinum non ſunt, abſq; Epiſcopi licentia; & in Eccleſijs ſuis, aut ſuorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prædicare præſumpſerint.*

Epiſcopus poteſt delinquẽtes in ſupradictis caſibus punire.

§. 9 *Itaut Epiſcopi in ſupraſcriptis caſibus, & in prænominatas perſonas in præmiſſis omnibus, & ſingulis, aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra viſitationem, per cenſuras eccleſiaſticas, aliaſq; pœnas, vti eiuſdem Sedis delegati, procedere, omnẽq; iuriſdictionem exercere liberè, & licitè valeant.*

Clauſula ſublata, & decretũ irritans.

§. 10 *Decernentes ſic per quoſcũq; iudices, quavis auctoritate fungentes, etiam ſacri Palatij Auditores, necnon S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquã quavis auctoritate, ſciẽter, vel ignoranter contigerit attentari.*

Derogat cõtrarijs.

§. 11 *Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinatio-*

dinationibus Apoſtolicis, in fauorem quarumcumq; perſonarum, atq; Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Ioannis Ieroſolimit. Congregationum, Societatum, ac cuiuſuis alterius Inſtituti, etiam neceſſariò, & in indiuiduo exprimendi, Monaſteriorum, Conuentuum, Capitulorum, Eccleſiarum, & aliorũ quorumcumq; tam ſecularium, quàm regularium locorum, necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, vel conſuetudinibus, etiam immemorabilibus; exemptionibus quoque, indultis, & priuilegijs, etiam in corpore iuris clauſis, aut ex cauſa, & titulo oneroſo, vel in limine fundationis conceſſis, etiam Marimagno, ſeu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis; Conſeruatorum deputationibus, eorũq; atq; alijs inhibitionibus, quibus Epiſcopi deferre minimè teneantur; & quibuſuis alijs, ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarũ derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritãtibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiamſi pro illorum ſufficienti

ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, & formis ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes; mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, quibus quò ad ea, quæ eiſdem præſentibus aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſſè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.

Dat formam has literas publicandi; & tráſumptis fidem adhiberi iubet.

§. 12 Cæterùm quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca deferri, vt eæ tamen omnibus innoteſcant, mandamus, illas ad Valuas Lateranen. & Principis Apoſtolorum de Vrbe Baſilicarum, atq; Cancellariæ Apoſtòlicæ, & in acie campi Floræ publicari, & inibi affigi, & per aliquod temporis ſpatium dimitti, eiſq; detractis, earum exempla eo in loco relinqui; Ac volumus, vt earumdem præſentium literarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo Prælati, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, in iudicio, & extra illud, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi

forent

forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

§. 13 *Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, declarationis, decretorum, derogationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autē hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorū eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incar. Dom. 1622. Nonis Febr. Pontific. noſtri anno 2.* Sanctio pœnalis.

DECLARATIONES.

Aliquot ſacrę Congregationis Concilij ſuper conſtitutione S. M. Gregorij XV. de exemptorū priuilegijs, &c. Romæ ex typographia R. Camerę Apoſtolicę 1623.

Poſita conſtitutione fel. rec. Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, &c. dubitatur.

1. An liceat Epiſcopis viſitare altaria Regularium Eccleſiarum, quibus cura animarum perſonarum ſecularium non incumbit, aut loca, vbi in iiſdem Eccleſijs aſſeruatur ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum, vel vbi audiuntur confeſſiones perſonarum ſecularium.

2. An Epiſcopi poſſint Regularibus præſcribere, vt certis tantùm in locis, ac temporibus, aut certarum perſonarū confeſſiones audiant, vel aliàs illorum priuilegia reſtringere, ac moderari in ſacramentis adminiſtrandis.

3. An facultas Epiſcopis per conſtitutionem attributa in exemptos tam ſeculares, quàm Regulares, intelligatur etiam tributa in perſonas nullius Diœceſis?

4. *An*

4. *An eadem facultas competat inferioribus Prælatis, proprium territoriũ, ac iuriſdictionẽ quaſi epiſcopalem habentibus.*

5. *An per eamdem conſtitutionem in illis verbis, Poſſit Epiſcopus, vnà cum Superioribus regularibus, quarumcumque Abbatiſſarum, &c. electionibus, per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere, ius Abbatiſſas confirmandi Epiſcopis attributum cenſeatur.*

6. *An confeſſores monialium ante editam conſtitutionem deputati, debeant ab Epiſcopo examinari, & approbari.*

7. *An Superiores regulares ſimiliter ante ipſius conſtitutionis publicationem electi, ſeu deputati, alia indigeant Epiſcopi approbatione pro confeſſionibus ſanctimonialium ſibi ſubiectarum audiendis.*

8. *An confeſſiones, quas audiunt Superiores regulares electi, ſeu deputati, vel confirmati poſt publicationem, & ſcientiam tenoris dictæ bullæ, non obtenta Epiſcopi approbatione, ſint nullæ, atque irritæ, nec ne.*

9. *An Regulares generaliter ab Epiſcopo approbati ad confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas, cenſeantur etiam approbati ad audiendas confeſſiones monialium ſibi ſubiectarũ.*

10. *An regularis, ad audiendas confeſſiones monialiũ vnius Monaſterij ab Epiſcopo approbatus, confeſſiones monialium alterius Monaſterij audire poſſit.*

11 *An confeſſores regulares extraordinarij ſemel ab Epiſcopo deputati, & approbati ad audiendas monialium confeſſiones pro vna vice infra annum ad præſcriptum ſacri Concilij Trid. poſſint virtute dictæ approbationis pluries, tamquam confeſſores extraordinarij, earumdem confeſſiones audire, abſque noua Epiſcopi licentia.*

12. *Cum in eadem conſtitutione ſtatutum ſit, vt liceat Epiſcopo ex rationabili cauſa Superiores regulares admonere, vt amoueant confeſſores monialium, atq; adminiſtratores bonorũ, ad earumdem monialium Monaſteria pertinentium, iiſq; Superioribus id facere detrectantibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos confeſſores, & adminiſtratores amouendi, quoties, & quando opus eſſe iudicauerit; an eiuſmodi cauſam Epiſcopus Superioribus regularibus ſignificare teneatur.*

13 *An*

nu. 4. Affirmant Sanch. lib. 2. in decal. cap. 38. nu. 34. Farin. tract. de hær. q. 181. §. 1. nu. 59. Salas 1. 2. q. 9 art. 5. tract. 5. diſp. 2. ſect. 3. num. 36. Hęc 2. opinio tutior eſt, cum præſertim non omnes Doctores pro 1. clarè loquantur. *Sanchez.* *Farinac.*

25 Quæres, an quis teneatur ſub pœna peccati mortalis denunciare incurſum in vnum ex ſupradictis caſibus, quem ſolus ipſe nouit.

℞. Affirmatiuè. Ita Suarez de fide, diſp. 20. ſect. 4. num. 7. Sanctar. de hær. cap. 9. num. 2. licèt alij contrarium ſentiant apud Suar. loc. cit. num. 6. Probatur ex cap. 2. de hæret. & cap. Quapropter 2. q. 7. Quod tamen limitandum puto, ſi talis pertinax ſit, vt Tol. in ſum. lib. 4. cap. 5. num. 1. & adhibita priùs fraterna correctione, vt Gloſſa in d. cap. Quapropter, ver. Protinus; & dico infra in conſt. 4. Greg. XV. §. 9. num. 26. *Suarez.* *Sanctarell.* *Toletus.* *Gloſſa.*

26 Nota etiam, quòd Greg. XV. per ſuam conſt. datam Romæ die 20. Martij, 1623. præcepit denunciari ſortilegos, & maleficos his verbis *Omnipotentis Dei*; & infra. *Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium decernimus, præcipimus, & mandamus, vt conſtito, quòd aliquis pactum cum diabolo fecerit, & à fide apoſtatando, maleficijs, ſiue ſortilegijs, vnam, ſeu plures perſonas ita læſerit, vt ex maleficio, vel ſortilegio mors ſecuta ſit, etiam pro primo lapſu, Curiæ ſeculari tradatur, debitis pœnis puniendus. Qui verò ſimiliter apoſtatando, pactum cum diabolo, vt præfertur, fecerit, & maleficium, ſeu ſortilegium commiſerit, ex quo, licèt mors ſecuta non ſit, infirmitas tamen, diuortia, impotentia generandi, ſiue animalibus, frugibus, vel alijs fructibus damnũ notabile prouenerit, muro claudi, ſiue perpetuis carceribus in ſancto inquiſitionis officio, vbi illud exiſtit, fabricandis mancipari debeat. Qui verò ſimilium delinquentium notitiam habuerint, eos Epiſcopo, ſiue Inquiſitori denunciare teneantur.*

27 Nota etiam præceptum illuſtriſſ. & reuerendiſſ.

DD. Cardinalium Inquiſitorum generaliũ, quod ſic habet. *Præceptum de hæreticis, ſeu de hæreſi ſuſpectis ſancto officio propalandis. Octauius Epiſcopus Prænestinus Bandinus, Carolus tit. S. Cæſarei Madruttius; Io: Garſia tit. SS. quatuor Coronatorum Millinus; Fabritius tit. S. Auguſtini Verallus; Gaſpar tit. S. Crucis in Ieruſalem Borgia; F. Felix Centinus tit. S. Anaſtaſiæ Aſculanus; Scipio Cobellutius tit. S. Suſannæ; F. Deſiderius Scaglia tit. S. Clementis de Cremona; Ludouicus tit. S. Laurentij in Damaſo Ludouiſius Preſbiteri; & Ludouicus S. Adriani Diaconus de Lauallette nũcupati, miſeratione diuina S. R. E. Cardinales, in vniuerſa Republica chriſtiana aduersùs hæreticam prauitatem Inquiſitores generales, à S. Sede Apoſtolica ſpecialiter deputati. Vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, tam eccleſiaſticis, quàm ſecularibus vtriuſque ſexus, cuiuſuis ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ exiſtentibus, & quacumque dignitate, & auctoritate, etiam maxima, fulgentibus, harum ſerie, ac tenore, auctoritate noſtra, & huiuſmodi noſtri officij, qua fungimur in hac parte, præcipimus, & mandamus, quatenus infra duodecim dies proximè computandos, quorũ primos quatuor pro primo, & reliquos quatuor, primis quatuor immediatos pro ſecũdo, & vltimos quatuor pro tertio termino, & peremptorio, ac trina monitione canonica aſſignamus, omnes, & ſingulos hæreticos, ſeu de hæreſi quomodolibet ſuſpectos, de quibus notitiam habuerint, debeant nobis, vel R. Commiſſario noſtro quò ad habitantes in Vrbe, quò verò ad alios extra Vrbem, & vbiuis locorum degentes, Inquiſitoribus, vel locorum Ordinarijs, vel eorum Vicarijs generalibus, ſub excommunicationis maioris latæ ſententiæ pœna, quam in contrarium facientes ipſo facto incurrant, iudicialiter propalare, cuius excommunicationis maioris abſolutionem S. D. N. Papæ, & nobis reſeruamus. Certificantes huiuſmodi conſcientiæ ſuæ immemores, ac dictam excommunicationis pœnam contemnentes, quòd contra ipſos, tamquam contra hæreticorum fautores, & aliàs, prout meliùs viſum, & iuris fuerit, procedetur; Ideo, &c. Datum in noſtra, & officij S. Romanæ vniuerſalis Inquiſitionis*

Digitized by Google

quiſitionis Congregatione die 3. Ianuarij 1623. Octauius Epiſcop. Præneſtin. Cardinalis Bandinus. C. Card. Madruttius; Io: Garſia Card. Millinus. Fabr. Card. Verallus. G. Card. Borgia; Frater Felix Card. Aſculanus. Scip. Card. S. Suſannæ; Frater D. Card. de Cremona; L. Card. Ludouiſius; L. Card. de Lauallette. Andreas de Pettinis S. R. & vniuer. Inquiſitionis Not. Aduerte autem circa has obligationes denunciandi, eas debere limitari, prout dictum eſt num. 25. Aduerto etiam, quòd licèt ſupradicta diſpoſitio proponatur ſub nomine præcepti, vnde aliqui opinati ſunt, eam non eſſe perpetuam; mihi tamen omnino certum videtur, eam eſſe perpetuam; Tum quia ſi diceret; Decretũ, nullus dubitaret, quin eſſet perpetuum; at præceptum, & decretum ſæpiùs confundũtur in iure, vt ex Tuſch. ver. Præceptum, concl. 480. nu. 4. & 11. Et clariùs ex quadam conſt. Sixti V. circa agitationes taurorum, quę incipit, Nuper ſiquidẽ, quã refert Gutierr. lib. 1. can. q. cap. 7. nu. 36. vbi poſtquã retuliſſet Papa cõſt. quamdam Pij V. & Greg. XIII. ait, *Nos vt Romanorũ Pontificum præcepta, prout decet, inuiolabiliter obſeruẽtur*; vbi conſt. Pontificum vocat præcepta: Tum quia ex dicto præcepto nullum apparet ſignum, quare non debeat eſſe perpetuum; illud enim *præcipimus, vt infra duodecim dies proximè computandos*, intelligo à die notitię delicti, nõ à die datę dicti præcepti. Et colligitur ex eo, quia obligat vbiq; locorum; & pœna indefinitè poſita perpetua eſt ſecundùm multos; proponitur autem ſub nomine præcepti, fortè quia id eſt familiarius illi ſancto tribunali. *Tuſchus.* *Gutierrez.*

28 Nota etiam, quòd Regulares recurrentes ad ſanctum officium, vt in eo teſtimonium perhibeant, nõ poſſunt à ſuis Superioribus grauari. Ita decreuit Pius V. die 17. Auguſti, anno 1567. ſub his verbis. *S. D. N. Pius Papa V. in generali Congreg. ſancti officij conſulens libertati ipſius ſancti officij, & indemnitati recurrentium ad illud, vel in eo teſtimonium perhibentium, ſtatuit, & decreuit,*

vt Regulares quorumuis etiam Mendicantium Ordinum perſonæ, quæ pro tempore ad officium ſanctæ Inquiſitionis pro quocumque negotio recurrerint, ſeu confugerint, vel in eo teſtimonium perhibuerint veritatis, aut aliàs quomodolibet depoſuerint, nequaquam à ſuis Superioribus per quinquennium continuum à die recurſus, ſeu depoſitionis huiuſmodi moleſtari, vel ex quacumque cauſa, vel exceſſibus prætenſis perſonarum iſtarũ, & de debitis propterea pœnis, ſeu pœnitentijs eiſdem imponendis, niſi ipſi illuſtriſſ. Cardinales Inquiſitores generales certiores facti fuerint, vel eis aliter clarè notificatum, & ab ipſis Cardinalibus deſuper reſponſum fuerit.

129 Nota etiam, quòd Regulares pœnitentiati à ſancto officio ſunt omnino inhabiles ad dignitates, etiãſi pœnitentias compleuerint. Ita die 1. Octobris decreuit Vrban. VIII. anno 1626. ſub his verbis. *In generali Congregatione S. R. & vniuers. Inquiſitionis habita in Palatio Apoſtol. montis Quirin. coram S. D. N. D. Vrbano diuina prouidentia Papa VIII. ill. DD. S. R. E. Cardinalibus in vniuerſa Rep. aduerſùs hæreticam prauitatem Inquiſitoribus generalibus à S. Sede Apoſtol. ſpecialiter deputatis. S. D. N. iuſtis de cauſis animum ſuum mouentibus decreuit, & ſtatuit, vt in poſterum Regulares omnes cuiuſuis Ordinis, Religionis, Societatis, & Inſtituti, quibus pro delictis ad S. Inquiſitionis officium ſpectantibus pœnitentiæ genus aliquod impoſitum fuerit (ſalutaribus pœnitentijs exceptis) eo ipſo ad omnes Religionis ſuæ gradus, & officia inhabiles cenſeantur, & deinceps (etiamſi pœnitentiæ tempus expleuerint, vel gratiã receperint) ad illa tamen promoueri nullatenus poſſint, niſi priùs obtenta à S. D. N. vel ab hac ſacra Congreg. coram Sanctitate ſua habenda, ſpeciali, & expreſſa rehabilitationis gratia; Aliàs promotio quælibet nulla ſit, & promouentes ipſi priuationem ſuorum officiorũ, ac præterea vocis actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrant, ad quæ reſtitui, niſi ab eodem S. D. N. vel ab eadẽ ſacra Congreg. corã Sãctitate ſua habenda, non poſſint. Præſens autem decretum omnibus Religionum Superioribus intimari mãdauit idẽ S. D. N. Thomas de Federicis S. R. ac vniuer. Inquiſitionis Not. ſubſtit. de mandato.*

Aduerte,

Digitized by Google

30 Aduerte, quòd pœnitētiæ ſalutares dicũtur, quæ ſolæ extra iudicialiter infliguntur, & priuatim, & in ſecreto complentur; ieiunia, diſciplinæ, recitationes pſalmorum, &c.

GREGORIVS XV.

Italus, Bononienſis, Nicolai de Ludouiſijs filius, ad ſummum Pontificatum aſſumptus die 9. Februarij, anno 1621.

CONSTITVTIO I.

Confirmat priuilegia Minimorum.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Iniũcti nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, vt ſacrarum Religionũ in militanti Eccleſia ſuaues Domino fructus aſſiduè præſtantium paternam curam gerentes, priuilegia, gratias, & indulta, illis à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus Proœmium.

bus noſtris conceſſa, quò validiùs ſubſiſtant, Apoſtolicæ cõfirmationis robore libenter cõmuniamus.

Supplicatio

§. 1 Cum itaque, ſicut dilecti filij Procurator generalis, & fratres Ordinis S. Franciſci de Paula Minimi nuncupati, nobis nuper exponi fecerunt, ipſi diuerſis priuilegijs, gratijs, & indultis, ſibi, & eorum domibus regularibus, & Ordini à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris conceſſis gaudeant, eademq; priuilegia, gratias, & indulta, pro maiori eorum validitate, Apoſtolicæ noſtræ cõfirmationis robore cõmuniri plurimùm deſiderat.

Cõfirmat priuilegia.

§. 2 Nos Procuratoris, & fratrum prædictorũ votis, quantùm cum Domino poſſumus, benignè annuere, ipſosq; ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, & eorum ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus eorum nomine nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, omnia, & ſingula priuilegia, gratias, & indulta, per quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros fratribus prædictis, eorumq; domibus regularibus, &

Ordini

Digitized by Google

Ordini conceſſa, dummodò ſint in vſu, & non ſint reuocata, aut ſub aliquibus reuocationibus comprehenſa, & ſacris Canonibus, ac Concilij Trid. decretis, & conſtitutionibus Apoſtolicis non aduerſentur, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſq; inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adijcimus.

§. 3 *Decernentes, præſentes literas validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ac fratribus prædictis in omnibus, & per omnia pleniſſimè ſuffragari debere. Necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.* Decretũ irritans.

§. 4 *Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datum Romæ, apud S. Mariam maiorem, ſub annulo Piſcat. die 11. Auguſti, 1622. Pontific. noſtri anno 2.* Derogat cõtrarijs.

CONSTITVTIO II.

Moderat exemptorum priuilegia circa animarum curam, & ſacramentorum adminiſtrationem, ſanctimonialium Monaſteria, & prædicationem verbi Dei.

GRE-

Digitized by Google

13. *An eadem conſtitutio, qua parte ſupponit Epiſcopi iuriſdictioni Regulares delinquentes circa perſonas degentes intra ſepta Monaſteriorum monialium, aut circa clauſuram, vel bonorum adminiſtrationem eorumdem Monaſteriorum, habeat locum in omnibus delictis, an verò ſolùm in notorijs, & cum ſcandalo populi.*

SACRA CONGREG. CARDINALIVM.

Concilij Triden. interpretum cenſuit, conſtitutionem S. M. Gregorij X V. de exemptorum priuilegijs, nequaquam ſubijcere Regulares exemptos, quibus cura animarum perſonarum ſecularium non incumbit, Epiſcoporum iuriſdictioni in his, quæ ſacramentorum adminiſtrationem concernunt, niſi cũ in ſacramentis perſonis ſecularibus adminiſtrandis ijdem Regulares delinquunt: Ac propterea.

Cõſt. Greg. non ſubijcit Regul. iuriſdictioni Epiſc. niſi cum delinquũt in adminiſtrandis ſacramentis perſonis ſecularibus.

Ad 1. dubium reſpondit, Epiſcopis non licere in vim eiuſdem conſtitutionis viſitare altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura perſonarum ſecularium, nec loca, vbi in ijsdem Eccleſijs aſſeruatur ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum, vel vbi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur.

Epiſcopi nõ poſſunt viſitare altaria Regul. nec loca, vbi cõfeſſiones ſecularium audiunt.

Ad 2. Hac in parte conſtitutionem nihil noui iuris induxiſſe, nec vllam nouam auctoritatẽ Epiſcopis in Regulares attribuiſſe; ideoq; in vim ipſius conſtitutionis non poſſe Epiſcopos Regularibus præſcribere, vt certis tantùm in locis, ac temporibus, aut certarum perſonarum confeſſiones audiant, vel aliàs illorum priuilegia in ſacramentis adminiſtrandis reſtringere, aut moderari: Quòd ſi aliunde Epiſcopis huiuſmodi facultas competat, illam non fuiſſe ab eadem conſtitutione ſublatam.

Vigore dictæ conſt. nõ poſſunt Epiſc. reſtringere facultatem cõfeſſorum regul.

Ad 3. Cenſuit eiuſmodi facultatem non intelligi tributam Epiſcopis in perſonas nullius Diœceſis.

Perſonæ nullius Diœceſ. non comprehenduntur.

Ad 4. Non competere.

Ad 5. Ius confirmandi Abbatiſſas minimè fuiſſe Epiſcopis per conſtitutionem attributum.

Hæc facultas non competit Prælatis iuriſdictionẽ

Ad 6. Confeſſores quidem extraordinarios monialium nul-

quaſi epiſcop. habentibus.

latenus poſſe poſt conſtitutionem illarum confeſſiones audire, niſi priùs ab Epiſcopo Diœceſano idonei iudicentur, & approbentur: Ordinarios verò confeſſores ante conſtitutionis publicationem deputatos, poſſe, durante triennio, ab eorum deputatione inchoando, pergere in confeſſionibus ſanctimonialium audiendis, abſq; alio examine, & approbatione Epiſcopi. Quòd ſi contingat, vt illorum facultas à Sede Apoſtolica vltra triennium prorogetur, tunc debere eos ab Epiſcopo examinari, & approbari?

Per eam nõ competere Epiſco ius Abbatiſſas confirmandi.

Confeſſores extraordinarij nõ poſſunt monial. confeſſ. audire ſine Ordin. approb. Ordinarij verò pergant durante triennio.

Ad 7. Superiores regulares electos, ſeu deputatos ante ipſius conſtitutionis publicationem, quibus alioqnin facultas cõpetat audiendi confeſſiones monialium ſibi ſubiectarum, poſse, durãte eorum officio, pergere, ſine alia Epiſcopi approbatione, in confeſſionibus audiendis illarum tantùm, quæ ſponte, ac proprio motu id ab eis petierint: At verò eos, qui poſt conſtitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorũ officijs, ſeu dignitatibus, expleto iam tempore, à conſtitutionibus cuiuſq; Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam poſſe ſanctimonialium confeſſiones audire, niſi priùs à Diœceſano Epiſcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint.

Superiores regul. durãte eorũ officio, confeſſiones monialiũ, quę id petierint, audiant ſine alia approbatione Epiſcopi.

Ad 8. Confeſſiones huiuſmodi nullas, atq; irritas eſſe.

Confeſſiones factæ contra formam hic p̄ſcriptã ſũt nullæ.

Ad 9. Regulares generaliter ab Epiſcopo approbatos ad confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas, nequaquã cenſeri approbatos ad audiendas confeſſiones monialium ſibi ſubiectarum; ſed egere quò ad hoc ſpeciali Epiſcopi approbatione.

Regul. approbati generaliter ad audiendas confeſſiones, non ſunt approbati pro monialibus.

Ad 10. Regularem ad audiendas confeſſiones monialium vnius Monaſterij ab Epiſcopo approbatum, minimè poſſe audire confeſſiones monialium alterius Monaſterij.

Ad 11. Confeſſores extraordinarios ſemel deputatos, atq; approbatos ab Epiſcopo ad monialium confeſſiones pro vna vice audiendas, haud poſſe pluries in vim approbationis eiuſmodi illarum confeſſiones audire; ſed ab Epiſcopo toties eſſe approbandos, quoties caſus deputationis contigerit.

Approbatus pro vno Monaſterio, non eſt approbatus pro alio.

Ad 12. Non teneri eiuſmodi cauſam ſignificare Superioribus regularibus; ſed hoc relinqui arbitrio, & prudentiæ Epiſcoporum, quorum conſcientiam ſacra Congregatio ſeriò onerauit,

Digitized by Google

rauit, ne facultate ſibi hac in parte attributa quoquomodo abutantur, eius rei in diſtricto Dei iudicio rationem redditurі. *Confeſſores extraordinarij pro vna vice approbati, non poſſunt alia vice audire.*

Ad 13. *Conſtitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notorijs tantùm, & cum populi ſcandalo.*

Quæ ſacræ Congregationis reſponſa ad ſe relatæ fel. rec. Greg. XV. & S. D. N. Vrbanus VIII. in omnibus approbarũt. A. Card. Caetan^o. Proſper Fagnanus ſanctæ Cõgr. Secret.

14. *An liceat Epiſcopo in vim conſtitutionis S. M. Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, punire Regulares, qui ad Abbatiſſæ electionem procedunt ante tempus ipſi Epiſcopo ſignificatum, aut die electionis eidem nullatenus prænunciata.* *Epiſc. non tenẽtur ſignificare Superioribus, quare debeant amouere cõfeſſores, vel adminiſtratores.*

Ad 14. *Sacra Congregatio Cardinaliũ Concilij Trid. interpretum reſpondit, Regulares ex eadem conſtitutione ita demum teneri Epiſcopo ſignificare diem electionis Abbatiſſæ, eumque vſque ad præfinitum tempus expectare, ſi antea ipſe expreſſè declarauerit, ſe vti velle facultate ſibi hac in parte attributa, Abbatiſſarumq; electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere. Poſt eam verò declarationem licere Epiſcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus ſignificatum, aut die electionis eidem non prænunciata, ad Abbatiſſæ electionem procedunt. Coſ. Card. de Torres, Loco † ſigilli. Proſper Fagnanus ſacræ Congreg. Secr. Romæ ex Typographia R. Cameræ Apoſtolicæ* 1626. *Iſta conſt. habet locum in omnibus delictis. Tenentur Regul. Epiſc. ſignificare diẽ electionis Abbatiſſæ, ſi Epiſc. declarauerit, ſe velle ei intereſſe.*

CONSTITVTIO III.

Reuocat cõceſſiones quaſcũq; viuæ vocis oraculo, nõ tñ S. R. E. Cardinalib⁹ factas, vel ipſorũ manu firmatas.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

ROmanus Pontifex in ſpecula militantis Eccleſiæ diuina prouidentia conſtitutus, gratias, & indulta à ſe, & prædeceſſoribus ſuis conceſſa, *Procemium*

iuſtis interdum ſuadentibus cauſis, iuxta creditũ ſibi paſtoralis officij debitum moderatur, aut reuocat, prout, rerum, & temporum qualitatibus debitè penſatis, conſpicit in Dño ſalubriter expedire.

Annullat prout in ſummario.

§. 1 *Itaque motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula indulta, facultates, priuilegia, gratias, & conceſſiones quaſcumq; ſpirituales, & eccleſiaſticas, tam ad forum interius, quàm ad exterius ſpectantes, ac tam ad ſupplicationem partium, quàm motu, ſciẽtia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus à Sede Apoſtolica, quæ tamen viuæ vocis oraculo hactenus quandocumq; & qualitercumq; ex quauis etiam de neceſſitate exprimenda cauſa, quibuſuis Collegijs, Capitulis, Ordinibus, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Societatibus, etiam Societati Ieſu, ac Congregationibus quibuslibet, ſiue eorum, & earum reſpectiuè Præpoſitis, Decanis, Magiſtris, Miniſtris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, Generalibus, vel Prouincialibus, quocumq; nomine nuncupatis Superioribus, etiam quomodolibet exemptis, ac Sedi prædictæ immediatè ſubiectis, cuiuſcumq; dignitatis, præeminentiæ, aut quouis priuilegio munitis, non tamen ad ſupplicationem Regum conceſſas, in ijs videlicet,*

quæ

quæ non ſunt ſortita effectum, tenore præſentium reuocamus, caſſamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac reuocata, caſſa, ſublata, abrogata, & annullata, viribuſq; & effectu vacua perpetuò fore, & eſſe, neq; in poſterum cuiquam ſuffragari poſſe, vel debere, neq; aliquem ijs de cætero vti nullo modo poſſe, etiamſi expreſſa, & ſpecifica mentio, etiam de verbo ad verbum de ijs facienda eſſet, decernimus, & declaramus; firmis tamen, & in ſuo robore permanentibus omnibus indultis, & alijs conceſſionibus prædictis, viuæ vocis oraculo S. R. E. Cardinalibus ad ipſorũ, vel aliorum quorumcumq; fauorem, propria S. R. E. Cardinalium manu firmatis, pro ipſis, vel alijs factis, & de quibus ijdẽ S. R. E. Cardinales teſtimonium in ſcriptis præbuerunt.

§. 2 Decernentes, præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; etiam ex eo quòd quicumq; in præmiſſis intereſſe habentes, ſeu habere prætendẽtes ad hoc vocati, et auditi non fuerint, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, ſeu alio quocumq; defectu notari, impugnari, redargui iure, vel in controuerſiam reuocari, ad terminos iuris reduci, aut aduersùs illas quodcumq; iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus poſſe, ſed illas sẽper validas, Clauſulæ præſeruatiuæ.

&

Digitized by Google

& efficaces exiſtere, & fore, ſuoſq; plenarios, et integros effectus ſortiri, & obtinere.

Clauſula ſublata, & decreti irritans.

§. 3 Sicq; per quoſcumq; iudices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Nuncios, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogat contrarijs.

§. 4 Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorũq; Præpoſitis, Decanis, Magiſtris, Miniſtris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, & alijs Superioribus prædictis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & alijs decretis, in genere, vel in ſpecie, ac aliàs in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus

ſpecia-

ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro plenè, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.

§. 5 Volumus autem, vt præſentium transũptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur in iudicio, et extra illud, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ; quòdq; eædem præſentes literæ, ſeu illarum exempla ad valuas Baſilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apoſtolorum de Vrbe, et in acie campi Floræ affixæ, omnes ita arctent, et afficiant, ac ſi vnicuiq; perſonaliter intimatæ fuiſſent. Datum Romæ, apud S. Mariam maiorem, ſub annulo Piſcat. die 2. Iulij, 1622. Pontific. noſtri anno 2. Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 Nota,

Digitized by Google

1 NOta, quòd *pro parte F. Dominici de Molina Ordinis Prædicatorum, & Procuratoris omnium Religionum Mendicantium, & non Mendicantium, Prouinciæ Bethicæ, ſtante conſtitutione fel. rec. Gregorij XV. reuocatoria oraculorum viuæ vocis, petitur declarari, an gratiæ, & priuilegia viuæ vocis oraculo facto Magiſtris generalibus, Vicarijs generalibus, & Procuratoribus generalibus, conceſſa eorum Ordinibus, quæ ſortita fuerunt effectum ante reuocationē, licèt effectus habeat tractum ſucceſſiuum, vel aliàs reſpiciant particulares perſonas; vt ſunt præſentaturæ, vel magiſteria, nō obſtante prædicta reuocatione, maneant in ſuo robore, & valida cenſeantur, vti in dicta reuocatoria conſtitutione non comprehenſa, vel aliqua indigeant reualidatione, tam in temporalibus, quàm in ſpiritualibus.*

Sacra Congregatio Cardinalium negotijs Regularium præpoſita, illuſtriſſimo de Cremona deferente, prædictas gratias, & priuilegia in dicta reuocatoria conſtitutione non comprehendi, nullaq; reualidatione indigere, proindeq; validas, & valida fore, & eſſe, eiſdemq. ſecurè vti poſſe cenſuit, prout aliàs fuit reſponſum. Romæ die 2. Aprilis. 1625 Ita refert Caſtell. de elect. cap. 5. num. 37. verſu Pro parte. *Caſtellin.*

2 Noto 2. quòd viuæ vocis oracula habent eamdē vim, quam aliæ conſtitutiones, vt dico ſupra in conſtitutione 17. Iulij II. num. 1.

3 Si quæras, an Cardinalibus in damnum tertij credendum ſit, quando dicunt, ſe habere viuæ vocis oraculum S. D. N. Papæ.

℞. In præiudicium tertij nō eſſe Cardinalibus credendum, etiamſi dicant habere viuæ vocis oraculum Papæ. Ita Abbas p. 2. conſil. conſil. 18. num. 2. & in cap. Quod ſuper, de fide inſtrum. nu. 5. vbi eius Addit. verſu Circa hoc, multos textus, & Doctores adducit: Et idem Abbas in cap. Sicut nobis, de ſent. exc. num 6. vbi etiam eius Addit. verbo Cardinalis multa congregat. Fel. in cap. Quod ſuper his, de fide inſtrum. num. 10. 11. Tuſch. verbo Cardinalis, conclu. 103. 3. n. Gloſſa in cap. Sicut nobis, de ſent. exc. *Abbas* *Felin.* *Tuſch.* *Gloſſa.*

verbo

verbo Alio modo; quæ reſpondet ad caput Nobiliſſimus, d. 97. quòd intelligatur quando nulli ſit præiudicium. Facit cap. Cum à nobis, de teſtibus.

4 Vbi autem nõ agitur de præiudicio tertij, de ſtylo Curiæ Cardinali creditur. Tuſch. loc. cit. n. 2. Quo pacto poſſunt intelligi Doctores, dicentes Cardinalibus eſſe credendum. Videatur Nau. lib. 1. conſil. de off. iud. del conſil. 9. num. 7. Farin. 2. p. deciſ. p. 1. deciſ. 339. Bellemera concluſ. 635. Maſcar. de prob. concluſ. 269. *Nauar.* *Farinac.* *Bellemera.* *Maſcardus*

5 An autem Papa poſſit ſtatuere, quòd vni Cardinali plena fides adhibeatur in præiudicium tertij. Videtur, quòd non. Ita Addit. Panor. ad cap. Sicut nobis, de ſentent. excom. verb. Cardinalis; Couarr. in cap. Cum eſſes, de teſtam. num. 3. Felin. cap. vlt. de maior. et obed. Anguian. lib. 3. controu. 19. nu. 3. Rom. ſingul. 715. vbi multa cõgerunt Addit. Facit fortiter cap. Indicas 3. q. 9. & eſt expreſsè deciſum in cap. Admonere, 33. q. 2. *Add. Pan.* *Couarru.* *Felinus.* *Anguian.* *Roman.*

CONSTITVTIO IV.

Eſt contra confeſſarios ſollicitantes pœnitentes in confeſſionibus.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

VNiuerſi Dominici gregis curam, quamquam immeriti, cœleſti diſpenſatione gerentes, ſedulò inuigilare tenemur, vt ab omnibus

prauis contagijs conſeruetur immunis, multoq; maiori ſtudio prouidere, ut omnis peſtis ab ijs auertatur, quibus alios ſanandi officium eſt commiſſum, ne, quod euangelica ſcripta nos admonent, ſale infatuato, non ſit in quo ſaliatur, & ad nihilum proſit vltra, niſi vt mittatur foras, & conculcetur ab hominibus.

Motiua.

§. 1. Quoniam autem à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris quibuſdam in locis prouiſum fuit, vt impium, ac nefandum ſcelus, quod non ſolùm inter Chriſti fideles non eſſe, ſed nec etiam nominari debet, procul ab ijs arceatur, videlicet vt aliquis ſacerdos ad ſacras audiendas confeſſiones deputatus, ſacroſancto pœnitentiæ ſacramento, ſollicitando pœnitentes ad turpia, abutatur, ac pro medicinâ venenum, pro pane aſpidẽ porrigat, & ex cœleſti medico infernalis veneficus, ex patre ſpirituali proditor execrabilis animarum reddatur: Idcirco nos ea, quæ his pernicioſiſſimis diaboli inſidijs arcendis certis locis ſalubriter conſtituta ſunt, vt nullibi deſiderentur, quantum ex alto conceditur, prouidendum duximus.

Refert ad literam conſt. Pij. IV.

§. 2. Aliàs ſiquidẽ à fel. rec. Pio Papa IV. prædeceſſore noſtro emanarunt literæ tenoris ſubſequentis, videlicet; Pius Papa IV. venerab.

fratri

fratri Archiepiſcopo Hiſpalenſi in Regnis Hiſpaniarum hæreticæ prauitatis Inquiſitori generali. Cum, ſicut nuper non ſine animi noſtri moleſtia accepimus, diuerſi ſacerdotes in Regnis Hiſpaniarum, atq; etiam in eorum Ciuitatibus, & Diœceſibus curam animarum habentes, ſiue eam pro alijs exercentes, aut aliàs audiendis confeſſionibus pœnitentium deputati, in tantam proruperint iniquitatem, vt ſacramento pœnitentiæ in actu audiendi confeſſiones abutantur, nec illi, & qui id inſtituit Domino, Deo, & Saluatori noſtro IESV CHRISTO iniuriam facere vereantur, mulieres videlicèt pœnitentes ad actus inhoneſtos, dum earum audiunt confeſſiones, alliciendo, & prouocando, ſeu allicere, & prouocare tentando, & procurando, ac loco earũ per ſacramentum huiuſmodi Creatori noſtro reconciliationis, grauiori peccatorum mole eas onerando, & in manibus diaboli tradendo, in diuinæ Maieſtatis offenſam, & animarum perniciem, Chriſti fidelium ſcandalũ non modicum.

§. 3. Nos in animum inducere nequeuntes, quòd qui de fide catholica rectè ſentiunt, ſacramentis in Eccleſia Dei inſtitutis abutantur, aut illis iniuriam faciant, fraternitati tuæ, de cuius eximia pietate, virtute, atq; doctrina plurimùm

Sunt ſuſpecti de hæreſi, qui ſollicitant in cõfeſſione.

in Domino confidimus, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus per te, vel per alium, ſeu alios à te deputandum, ſeu deputandos, contra omnes, & ſingulos ſacerdotes dictorum Regnorum, ac illarum Ciuitatum, & Diœceſum de præmiſſis quomodolibet diffamatos, tã ſeculares, quàm quorumuis etiam exemptorum, ac Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiectorum Ordinum Regulares, cuiuſcumq; dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ exiſtant, tam ſuper præmiſſis, quàm ſuper fide catholica, & quid de ea ſentiant, diligenter inquiras, & iuxta facultatum tibi contra hæreticos, aut de hæreſi quouis modo ſuſpectos à Sede Apoſtolica conceſſarum continentiam, & tenorem procedas, ac culpabiles repertos iuxta exceſſuum ſuorum qualitates, prout iuris fuerit, punias, eos etiam, ſi, & prout de iure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione, ſecularis iudicis arbitrio puniendos tradendo. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum, & Monaſteriorum, necnon Ordinum quorumlibet, quorum ipſi ſacerdotes fuerint, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; priuilegijs quoque,

indultis

indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam motu proprio, aut aliàs quomodolibet concesſis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis; quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro expresſis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 16. Aprilis, 1561. Pontif. noſtri anno 2.

§. 4. Igitur, vt literæ prædictæ perpetuis futuris temporibus, & vbiq; locorum inuiolabiliter obſeruentur, motu proprio, et ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, ac de cõſilio venerab. fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, contra hæreticam prauitatem generalium Inquiſitorum, præinſertas literas huiuſmodi, ac omnia, & ſingula in eis contenta Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſq; omnibus, & ſingulis inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adijcimus, illaſq; non ſolùm in prædictis Regnis Hiſpaniarum, ſed in quibuſuis chriſtiani orbis partibus firmiter, & inuiolabiliter obſeruari præcipimus, & mandamus. *Confirmat prędictas literas Pij IV. & extendit ad omnes mundi partes.*

§. 5. Ac prætereа, ne in futurum de pœna

his

Declarat, quinam dicẽdi ſint ſollicitatores.

his delinquentibus imponenda, & de modo contra eoſdem procedendi ab aliquo dubitari poſſit, ſtatuimus, decernimus, & declaramus, quòd omnes, & ſinguli ſacerdotes, tã ſeculares, quàm quorumuis etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiectorum Ordinum, Inſtitutorum, Societatum, & Congregationum Regulares, cuiuſcumque dignitatis, & præeminentiæ, aut quouis priuilegio muniti exiſtant, qui perſonas, quæcumq; illæ ſint, ad inhoneſta, ſiue inter ſe, ſiue cum alijs quomodolibet ꝑpetranda in actu ſacramẽtalis confeſſionis, ſiue ante, vel poſt immediatè, ſeu occaſione, vel prætextu confeſſionis huiuſmodi, etiam ipſa confeſſione non ſecuta, ſiue extra occaſionem confeſſionis, in confeſſionario, aut in loco quocumq; vbi confeſſiones ſacramentales audiantur, ſeu ad confeſſionem audiendam electo, ſimulantes ibidẽ confeſſiones audire, ſollicitare, vel prouocare tentauerint, aut cum eis illicitos, & inhoneſtos ſermones, ſiue tractatus habuerint, in officio S. Inquiſitionis ſeueriſſimè, vt infra, puniantur.

Contra tales iubet procedi, prout in cauſis fidei, & determinat pœnas.

§. 6. Et præterea omnes hæreticæ prauitatis Inquiſitores, & locorum Ordinarios omnium Regnorum, Prouinciarum, Ciuitatum, Dominiorum, & locorum vniuerſi orbis chriſtiani in ſuis

quemq;

quemq; Diœceſibus, & territorijs per has noſtras literas, etiam priuatiuè quò ad omnes alios, ſpecialiter, ac perpetuò iudices delegamus, vt ſuper his contra prædictos ſimul, vel ſeparatim in omnibus, prout in cauſis fidei, iuxta ſacrorum Canonum formam, necnon officij inquiſitionis huiuſmodi conſtitutiones, priuilegia, conſuetudines, & decreta diligenter inquirant, & procedant, & quos in aliquo ex huiuſmodi nefarijs exceſſibus culpabiles repererint, in eos pro criminũ qualitate, & circumſtantijs, ſuſpendẽtes ab executione ordinis, priuationis beneficiorum, dignitatum, & officiorum quorumcũq; ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, necnon vocis actiuæ, & paſſiuæ, ſi Regulares fuerint, exilij, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum, abſq; vlla ſpe gratiæ, aliaſque pœnas decernant, eos quoque, ſi pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione, Curiæ ſeculari puniendos tradant.

§. 7. Dantes etiam facultatem venerab. fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus generalibus Inquiſitoribus, ne delictum tam enorme, & Eccleſiæ Dei tam pernicioſum remaneat ob probationum defectum impunitum, cum difficilis ſit probationis, teſtibus etiam ſingularibus concurrentibus

Dat facultatem ad probationem huius delicti admittendi teſtes ſingulares

rentibus, præſumptionibus, indiciis, & alijs adminiculis, delictum probatum eſſe arbitrio ſuo iudicandi, & Curiæ ſeculari, vt præfertur, reum tradendum eſſe pronunciandi.

Derogat cõtrarijs.

§. 8. *Non obſtantibus omnibus, quæ dictus prædeceſſor in ſuis literis prædictis voluit non obſtare, cæteriſq; contrarijs quibuſcumque.*

Confeſſores tenentur monere pœnitentes ſollicitatos de obligatione denunciandi.

§. 9. *Mandantes omnibus confeſſarijs, vt ſuos pœnitentes, quos nouerint fuiſſe ab alijs, vt ſupra, ſollicitatos, moneant de obligatione denũciandi ſollicitantes, ſeu, vt præfertur, tractantes, Inquiſitoribus, ſeu locorum Ordinarijs prædictis; quòd ſi hoc officium prætermiſerint, vel pœnitentes docuerint non teneri ad denunciandũ confeſſarios ſollicitantes, ſeu tractantes, vt ſupra, ijdem locorum Ordinarij, & Inquiſitores illos pro modo culpæ punire non negligant.*

Tranſumptis ſidem adhiberi, & publicari mandat.

§. 10. *Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis eadem prorſus fides in iudicio, & extra vbique habeatur, quæ præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ; quòdque eædem præſentes literæ, ſeu illarum exempla ad valuas Baſilicarum S. Ioannis*

Lateranen.

Lateranen. ac Principis Apoſtolorum de Vrbe, & in acie campi Floræ affixæ omnes ita arctent, & afficiant, ac ſi vnicuiq; perſonaliter intimatæ fuiſſent. Datum Romæ, apud S. Mariam maiorem ſub annulo Piſcat. die 30. Aug. 1622. Pontif. noſtri anno 2.

§. II.

1 NOto, 1. quòd hanc conſt. Pij IV. de qua hic, habes etiam apud Cherub. tom. 2. bull. in Pio IV. cõſt.eius 31. pag.46. Extat etiã alia dictæ omnino ſimilis Pauli V. data Romæ die 16. Sept. anno 1608. quæ etiam incipit, Cum ſicut nuper; quam refert Rod. à Cunha in princ. ſui tract. de confeſſ. ſollicit. & Scor. in ſelec. bull. theor. 197. meminit decreti eiuſdem Pauli V. de eadem materia. Extat etiã alia conſtit. de hac materia Clem. VIII. data die 3. Decemb. 1592. de qua Molf. 1. p. ſum. tract. 7. cap. 24. num. 34. *Cherub.* *A Cunha* *Scortia.* *Molfeſ.*

2 Noto 2. quòd cum ſollicitudo dicat vehemens ſtudium ad aliquid agendum ſecundùm D. Th. 2.2. q. 47. art. 9. ſollicitantes in propoſito dicuntur, qui in actu confeſſionis, vel immediatè ante, vel poſt, vel eius occaſione, &c. inducere procurant perſuaſionibus, vel mendacijs, vel precibus, aut blanditijs, oſculis, & tactibus, aut alijs ſignis perſonam ad aliquid inhoneſtum perpetrandum, ſiue hoc faciant per ſe ipſos immediatè, ſiue per interpoſitam perſonam; Quod ſecundum licèt videatur durum; colligo tamen tum ex vi vocabuli, Sollicitare; dicitur enim mulierem quis ſollicitare, ſiue per ſe ipſum id faciat, ſiue per lenonem; tum ex §. 5. huius conſtit. quæ in ſollicitatoribus includit, qui occaſione con- *D. Thom.*

 feſſio-

feſſionis ſollicitāt, ſed occaſione confeſſionis diceretur ſollicitare cōfeſſor, qui audiēs mulierē in cōfeſſione, eāque leuē ibi cognoſcens, lenonē paulò pòſt ad dictæ mulieris veſtigia inſequenda mitteret, eāq; domū intrātē ſollicitaret, ſeu etiā in itinere. Ita videtur dicere Graff. to. 1. cōſ. li. 4. de cognat. ſpir. cōſ. 1. à n. 37. & de caſib. reſer. lib. 2. cap. 12. n. 30. E contra verò ex vi vocabuli non diceretur ſollicitator, qui in confeſſionario de rebus turpibus cum aliqua muliere confabularetur, abſque ſollicitatione ad aliquid inhoneſtum perpetrandum; licèt hic caſus in conſt. etiam comprehendatur, vt patet ex §. 5. quem ideo ibi puto fuiſſe expreſſum.

Graffius.

§. III.

3 NOto 1. circa illa verba *de præmiſſis quomodolibet diffamatos*, per quæ videtur ſignificari, ꝙ conſtit. non liget niſi eos, qui de hoc crimine iam fuerunt aliqua notati infamia. Atque ita quòd mulieres ſollicitatæ non teneantur denunciare niſi eos, qui tali fuerunt notati infamia, & contra tales ſolùm poſſe Inquiſitores procedere. Noto, inquam, ꝙ hæc cōſt. afficit oēs de hoc crimine ſuſpectos, de quib' denunciatum eſt; & quòd mulieres ſollicitatæ tenentur denunciare ſollicitantes, etiamſi de ijs nulla præceſſerit infamia. Quia conceditur hac conſtit. facultas Inquiſitoribus procedendi contra iſtos eo modo, & forma, quibus contra hæreticos; At Inquiſitores procedunt contra hæreticos denunciatos, & ſuſpectos. Quare illa verba *Quomodolibet diffamatos*, connecti debent cum alijs inferiùs eodem §. poſitis *Diligenter inquiras*; ac ſi velit dicere, quòd ad procedendum per viam inquiſitionis contra tales criminoſos, debet aliqualis infamia præcedere; nam de natura inquiſitionis eſt, vt eam infamia præcedat; non

per

per hoc vult Pontifex, quòd Inquiſitor non poſſit procedere contra denunciatos, & accuſatos, etiam non diffamatos: Atque hanc eſſe genuinam interpretationẽ illius clauſulæ, docet A Cunha q. 4. nu. 8. *A Cunha*

4 Si quæras, an propter denunciationem vnius fœminæ ſollicitatæ poſſint Inquiſitores procedere ad ſollicitantis capturam, torturam, & cõdemnationẽ. Reſpondet Freita addit. ad Cunha, q. 4. à nu. 16. quòd non. Nam ait, vel fœmina inhoneſta eſt, & tunc reijcienda; vel honeſta, & facit tantùm præſumptionem, & aliquale indicium; vnicum autem indicium ad torquendum non ſufficit, nec dictum vnius teſtis, niſi ſit omni exceptione maior; fœmina autem numquam eſt omni exceptione maior; cap. Forus, de verb. ſign. §. Teſtes. Farin. lib. 1. conſil. conſ. 19. num. 20. Nec etiam, ait, delationem huiuſmodi eſſe ſufficientem ad carcerandum, ſed ſolùm dicta delatio facit ſufficiens indicium ad inquirendum: Quòd ſi per inquiſitionem apparuerit, cõfeſſarium eſſe malæ vitæ, tunc poterit capi, atq; ſubinde torqueri. Ita Freita num. 28. A Cunha q. 23. num. 9. ait, teſtimonium duarum mulierum non eſſe ſufficiens ad incarcerandum reum. *Freita* *Farin.* *Freita* *A Cunha*

5 Sed dic clariùs, quòd vel mulier denuncians cõfeſſarium eſt malæ famæ, & confeſſarius bonæ, & tũc non creditur mulieri denuncianti; quia præſumitur ex odio denunciaſſe; vel mulier eſt bonæ famæ, & confeſſarius malæ, & tunc proceditur ad capturam confeſſarij, &, ſi examinatus neget, torquetur. Atq; ita Inquiſitores, quando denunciatur aliquis pro hoc delicto in illo ſancto tribunali, priuſquam ad capturam deueniant, ſumunt ſecretas, & verbo tenus informationes de denunciante, & denunciato, quibus habitis, procedunt, vt dixi, & ita ſeruatur in praxi, prout teſtatur Molf. tom. 1. ſum. tract. 7. c. 24. à nu. 38. & Aloyſ. Ricc. collect. 149. *Molfeſius* *Riccius*

6 Noto 2. quòd confeſſarij ſollicitantes ſunt ſuſpe-

Digitized by Google

cti de hęreſi. Patet ex illis verbis *Nos in animum induce-re nequeuntes*, &c. & probant A. Cunha q. 2. num. 7. Sanctar. cap. 44. nu. 2. de hæreſi; Rodriq; tom. 2. q. reg. q. 27. art. 1. fine. Pegna in direct. Inquiſ. p. 2. com. 81. col. 4. verſu Ille quoque grauiter peccat. Molf. 1. p. ſumm. tract. 7. cap. 24. num. 33. Et ratio eſt; nã cum ſacramentum pœnitentiæ ſit inſtitutum ad delenda peccata ex ſua primaria, & formali inſtitutione, contra ſacramenti ſubſtantiam facit, qui eo vtitur ad perpetrãdum peccatũ; vnde meritò ſuſpicatur, quòd de eo malè ſentiat; quia, quantum eſt ex ſe, conatur ſacramentum profanare; & hoc etiamſi ardore ſolùm libidinis motus fuerit ad ſollicitandum.

A Cunha *Sanctarell.* *Rodriq.* *Pegna.* *Molfeſius*

7 Noto 3. quòd confeſſor ſollicitãs mulieres in cõfeſſione ad alia peccata non carnalia, non ſubiacet pœnis huius conſtit. A Cunha quæſt. 8. num. 6. Sanctar. de hær. cap. 46. dub. vn. nu. 1. nã ſolùm in iſtis conſtit. fit mentio de ſacerdotibus ſollicitãtibus pœnitentes ad actus venereos; vnde extendere ad alia peccata eſſet nimia extenſio, quæ neq; expreſsè, neq; tacitè in conſtit. verbis cõtinetur. Et in quodam decreto pro Inquiſitoribus dato à Clem. VIII. quod referunt A Cunha, & Sanctar. dicitur, quòd Inquiſitores procedere debeant contra confeſſarios ſollicitantes mulieres ad impudicitiam, & peccata carnis.

A Cunha *Sanctarell.*

8 Noto 4. quòd mulieres ſollicitantes cõfeſſarium ad venerea non comprehenduntur hac conſtit. neq; confeſſores illas tenentur Inquiſitoribus denunciare. Ita A Cunha q. 9. num. 3. Sanctar. cap. 46. dub. vn. num. 4. quia conſtitutio loquitur de confeſſarijs ſollicitantibus fœminas, non de fœminis ſollicitantibus confeſſarios, quod rarè admodùm ſolet accidere.

A Cunha *Sãctarell.*

9 Sed quid, ſi confeſſarius conſentiat mulieri ſollicitanti in actu confeſſionis? Dico, quòd non incurrit pœnas huius conſtit. quæ ſolùm intendit punire confeſſarios ſollicitantes in confeſſione, non fornicarios.

carios. A Cunha q. 11. num. 7. Sanctar. loc. cit. nu. 2. Idem dic, ſi fœmina infirmitatem fingens, confeſſarium domum auocet & animo prauo manifeſtato, recuſante confeſſario, iſta minetur clamare, ab illo ſibi vim inferri, niſi conſentiat, & iſte leui iſto timore correptus conſentiat. Freita addit. ad Cunha, q. 9. num. 9. *A Cunha* *Sanctarell.* *Freita*

10 Sed quid, ſi mulier incipiat quidem primò ſollicitare, & ſollicitationem proſequatur deinde confeſſarius, itaut mutuò ſe pelliceant. A Cunha q. 11. num. 11. Freita ibi, num. 24. putant, confeſſarium non ſubijci pœnis huius conſtit. quia pœnę appoſitæ in ſollicitantem diriguntur; confeſſor autem hoc caſu non poteſt dici ſollicitator, ſed ſollicitationi conſentiens, illectus à ſollicitante muliere. *A Cunha* *Freita*

11 Quid etiam, ſi confeſſarius fœminam ſollicitet, quam fortè antea cognouit, non paratus ad audiendas confeſſiones, nec putans, mulierem velle confiteri; mulier autẽ, reiecta ſollicitatione, cõfeſſionem petat, & ſtatim cõfeſſor, omiſſa ſollicitatione, eã audiat? Nõ incurrit has pœnas. Freita addit. ad Cunha, qu. 14. numer. 17. nam tunc non ſollicitat confeſſionis intuitu. Sed ſi iſta ſollicitatio fiat in loco ad audiendas confeſſiones deputato, tunc incurret, per §. 5. huius conſtit. *Freita*

12 Noto 5. quòd ſi mulier conſentiat confeſſario ſollicitanti, adhuc tamen tenetur denunciare: Non tenetur tamen proprium cõſenſum manifeſtare; nec poteſt ſuper hoc ab Epiſcopo, vel Inquiſitore interrogari. Et in caſu, quo pœnitens, qui conſenſit, vellet conſenſum manifeſtare, non debet ſcribi in actis, tamquam res non ſpectans ad ſanctum inquiſitionis tribunal. Quæ omnia debent à confeſſarijs perſonis ſollicitatis manifeſtari, ad eas inducendas ad denunciandos ſollicitantes. Quòd ſi adhuc ſollicitati noluerint dictos ſollicitãtes manifeſtare, poterũt Epiſcopi, vel Inquiſitores dare auctoritatem confeſſario

recipiendi

Digitized by Google

recipiendi in ſcriptis cum iuramento denunciationẽ perſonæ ſollicitatæ, quæ conſenſit, quam ſtatim cõfeſſarius tenebitur deferre Inquiſitori, vel Epiſcopo. Ita decretum eſt in ſacra Congreg. die 27. Septembr. 1624. per literas datas omnibus Archiepiſcopis, ſubſcriptas à Card. Millino. Videatur Sanctar. tract. de hær. cap. 44. dub. vn. num. 12. *Sãctarell.*

§. V.

13 NOto 1. quòd ante iſtam cõſtit. dubium erat, an ſollicitantes ante, vel poſt confeſſionẽ immediatè, non actu ipſo confeſſionis, comprehenderentur in conſtit. Pij IV. Et multis, quos refert A Cunha q. 5. num. 4. viſum eſt, quòd non. Alijs autem, quòd ſic. Sed poſt bullã hanc Greg. ſublata eſt omnis difficultas illis verbis poſitis in hoc §. *Siue ante, vel poſt immediatè*, &c. *A Cunha*

14 Noto 2. quòd confeſſarij ſollicitantes pueros ſubiacent pœnis huius cõſtit. Quod modò eſt ſine cõtrouerſia, vt patet ex hoc §. 5. ibi, *Qui perſonas, quæcumq; illæ ſint*. Licèt ante hanc conſtit. tenuerint etiã viri doctiſſimi, quos citat, & ſequitur A Cunha q. 6. num. 6. Quar. in ſumm. bull. ver. Confeſſor, verſu Ampliatur, pag. mihi 239. Lopez 1. p. inſtr. cap. 35. verſu At hic iã, & alij, quos refert Sanctar. cap. 45. dub. vn. num. 1. tenet etiam Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 59. art. 4. fine, & tom. 2. q. 27. art. 3. Et ita declaraſſe Paulum V. anno 1612. die 29. Nouembr. cõſtat ex literis Card. Millini, ſcriptis ad generalem Inquiſit. Luſitaniæ anno 1613. die 28. Febr. vt refert Freita addit. ad Cunha, q. 6. n. 26. & Scor. in ſelect. bull. theor. 197. *A Cunha* *Quarant.* *Lopez* *Sanctarell.* *Rodriq* *Freita* *Scortia*

15 Noto 3. quòd ante bullã Greg. XV. vigore bullarum Pij IV. & Pauli V. probabile erat, quòd ſacerdos ſollicitans fœminam in loco ſolito audire confeſſio-

feſſiones, ſi verè eius confeſſionem non audiret, nec fœmina ad ſe confitendum accederet, licèt ſi fingeret eam abſoluere pro vitando ſcandalo, non incurrere has pœnas. Ita ſenſit A Cunha. q. 15. licèt pro contraria multa etiam adducat, quæ non reſoluit à num 3. tenuit etiam Freita reſolutè ibid. num. 11. & Sanctar. cap. 46. dub. vn. nu 6. quia in bullis Pij, & Pauli ſolùm puniebantur ſacramento pœnitẽtiæ abutentes. At poſt bullam Greg. non eſt locus ampliùs diſputationi, exprimitur enim hic caſus hoc §. ibi *Aut in loco, vbi confeſſiones ſacramentales*, &c. Quod etiã declaraſſe Paulum V. die 10. Iulij 1614. refert Longus 1. p. de caſ. reſeru. ſect. 2. art. 22. nu. 4. fine: etiã non ſollicitando, ſed ſolùm de inhoneſtis in dicto loco tractando. *A Cunha* *Freita* *SanctareU.* *Longus*

16 Noto 4. quòd ſi confeſſarius ſollicitet fœminã in actu confeſſionis, vt tradat ei ſuam filiam, ſeu aliã perſonam, vel ſi ſollicitet mulierem, vt cõſentiat tali amico ſuo, incurrit pœnas huius cõſt. Ita A Cunha q. 17. nu. 5. Freita ibi, num. 13. Graff. de cognat. ſpirit. tom. 1. cõſil. lib. 4. conſil. 1. nu. 41. & 42. Sãctar. tract. de hær. cap. 44 num. 19. At poſt hanc bullam Greg. de hoc nulla eſt dubitatio, vt patet ex hoc. §. ibi, *Siue inter ſe, ſiue cum alijs*. *A Cunha* *Freita* *Graſſius* *SanctareU.*

17 Noto 5. quòd ſacerdos non incurrit pœnas huius conſtit. ſi ſollicitet fœminam, miniſtrando ei alia ſacramẽta, baptiſmi, Euchariſtiæ, matrimonij, &c. Ita A Cunha q. 16. num. 4 Sanctar. cap. 46. num. 5. Quia, cum conſtat de legiſlatoris mente, legis extẽſio fieri non debet, nec coniecturis locus relinquitur; At hic conſtat, Pontificem ſolùm intendiſſe obuiare abuſibus, qui ſacramento pœnitentiæ frequẽtiùs, faciliùs, & commodiùs fieri poſſunt. *A Cunha* *SanctareU.*

18 Noto 6. quòd non poſſunt Inquiſitores procedere contra confeſſarios inceſtum cum filiabus ſpiritualibus committentes. Nau. lib. 5. conſil. de hæret. conſil. 2. nu. 1. Graff. p. 1. lib. 2. cap. 48. num. 16. A *Nauarr.* *Graff.* *A Cunha*

Cunha

Cunha q. 5. nu. 14. Licèt enim commiſceri cum filiabus ſpiritualibus ſacrilegium ſit ratione ſpecialis prohibitionis Eccleſiæ; cap. Omnes quoq; cap. Si quis ſacerdos; cap. Non debet Epiſcopus 30. q. 1. vnde eſt circumſtantia neceſſariò in confeſſione aperienda, vt probat cum multis Sanch. lib. 7. de matr. diſp. 55. num. 3. Lopez 1. p. inſtr. cap. 35. verſu At hic iam; licèt Sa verbo Confeſſio, nu. 26. Henriq; lib. 1. cap. 14. num. 8. & alij apud ipſum Sanch. loc. cit. num. 2. contrarium teneant, exiſtimantes, nullam cognationem ſpiritualem oriri inter confeſſarium, & pœnitentem, id conantes probare ex cap. fin. in fine, de cognat. ſpir. in 6. quod certè cum ſua Gloſſa id apertè dicere videtur. Freita addit. ad Cunha, q. 5. nu. 53. exiſtimat, in praxi vtramq; opinionem poſſe ſeruari. Et aduerte, quòd confeſſarius ſi maribus, quos in confeſſione audiuit, ſe immiſceat, non tenetur circumſtantiam confiteri. Quia capita cit. inducentia cognationem ſpiritualem inter pœnitentem, & confeſſarium, loquuntur de fęminis, vt patet. Ita Freita loc. cit. num. 55. Licèt, inquam, contrahatur hæc ſpiritualis cognatio inter pęnitentem, & cõfeſſarium, non poſſunt tamen Inquiſitores contra tales confeſſarios procedere, vt dicunt præfati Doctores; quia id nullo iure cauetur.

Sanchez *Lopez* *Sa* *Henriq;* *Freita*

19 Si quæras, an filia ſpiritualis ſit, quam ſacerdos ſemel audiuit, & non abſoluit. Graff. tom. 1. conſil. lib. 4. de cogn. ſpir. conſ. 1. nu. 20. ait, quòd ſic, quia talis confeſſio ſacramentalis eſt, & ibi audita tenetur ſacerdos tenere ſub ſigillo confeſſionis. Alij tamen negant apud ipſum, quibus aſſentio, quando non ex malitia, vt cum ea fornicaretur, confeſſarius abſolutionē denegauit; nam verè illa filia ſpiritualis nõ eſt.

Graſſius

§ VI.

20 NOto 1. quòd inquirere de hoc delicto hodie pertinet ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis,

Digitized by Google

uitatis, & ad Ordinarios locorum ſimul, vel ſeparatim, vt patet ex § 6. Priuatiuè quò ad Regulariũ Superiores, vt etiam patet ex conſt. 9. Pauli V. ſupra, & refert decretum ſpeciale circa hoc Clem. VIII. A Cunha num. 10. & patet ex hoc § 6. illis verbis *etiam priuatiuè quò ad omnes alios ſpecialiter*; Quare Epiſcopi poſſunt in cauſa ſollicitationis procedere accumulatiuè cum Inquiſitoribus, ideſt ſicut Inquiſitores, & inter eos datur locus præuentioni, quando ſimul non procedunt. Et pro intelligẽtia iſtorum terminorum, Accumulatiuè, & Priuatiuè, pono hoc exemplum: Datur alicui inferiori auctoritas faciendi aliquid accumulatiuè cũ Superiore, ſignificat, quòd inferior poteſt vti illa iuriſdictione ſicut Superior, & quòd inter eos datur locus præuentioni. Si verò detur priuatiuè, ſignificat, quòd Superior non poſſit ſe intromittere in tali cauſa, ſicut hic, cum dicitur *etiã priuatiuè quò ad omnes alios*, ſignificatur, quòd Superiores regulares, qui alioquin iuriſdictionem habẽt ordinariam in ſuos ſubditos, quò ad hunc caſum illa priuantur. Videatur Couarr. in cap. Alma mater p. 1. §. 12. num. 3. A Cunha Couarru.

21 Noto 2. quòd Inquiſitores poſſunt, & debent procedere cõtra confeſſarios, qui non verbis expreſſis, ſed ſolùm tacitis, & occultis alliciunt penitentes ad actus inhoneſtos, vt ſi illos de pulcritudine, venuſtate, &c. laudent. Ita A Cunha q. 7. num. 13. Sãctar. tract. de hær. cap. 44. num. 9. tum quia talis videtur eſſe mens Pontificis, vt conſtat ex illis verbis pòſitis § 1. *vt ab omnibus prauis contagijs*, &c. tum quia confeſſarij huiuſmodi blanditijs abutuntur ſacramẽto penitentiæ; tum quia præbent mulieribus accedentibus ad confeſſionem ſcandalum, & magnam ſuſpicionem, quòd velint ad actus turpes allicere. Neq; valet, quòd lex penalis non eſt extendenda: Nam quando eſt ſancita in animæ fauorem, extendi debet vt fauorabilis, vt dicunt Doctores in cap. Si A Cunha Sanctarell.

 quis

Digitized by Google

quis ſuadente. Quod licèt loquatur ſolùm de Clericis, intelligitur tamen etiam de nouitijs, & Conuerſis. A Cunha q. 7. num. 22. Gloſſa in cap. Sciant cũcti, de elect. in 6. verbo Alios: & in cap. Si poſtquam, eodem titu. vel prouiſione, in fine. Freita addit. ad Cunha; q. 7. num. 42. Itaque mulieres, quæ non ſolùm verbis claris, ſed etiam tacitis, ſubobſcuris, & ambiguis, ſeu etiam nutibus, vel tactibus fuerint ad libidinem à confeſſarijs ſollicitatæ; debẽt eos Inquiſitoribus denunciare. Limita tamen, niſi verba etiã inhoneſta à confeſſore prolata, eſſent neceſſaria pro complemento ſacramenti, V. G. ſi quærat, an intra vas, vel extra illud ſeminatum fuerit, &c. Pro quibus vide Molf. 1. p. ſum. tract. 7. cap. 24. nu. 43.

A Cunha *Gloſſa* *Freita* *Molfeſ.*

§. VII.

22 NOto, hoc crimen poſſe plenè probari per fęminas, quæ ſint teſtes ſingulares, adiunctis præſumptionibus, indicijs, & alijs adminiculis iuris. Ita conceſſit Gregorius hoc §. 7. Id etiam potuiſſe fieri ante hanc bullam, docet A Cunha q. 22. num. 8. & in ſequentibus id multis probat. Et ratio eſt, quia hoc delictum, cum fiat inter ſolam fęminã, & confeſſarium, aliter probari non poteſt, & fruſtra alias eſſent horum Pontificum conſtit. Teſtes adminiculantes dicuntur, qui ſuper vnico deponunt actu, vt in cap. vlt. de ſucceſſ. ab inteſt. & Decius conſil. 658. num. 10. Freita addit. ad Cunha, q. 22. num. 18. Teſtes verò ſingulares dicuntur, & ſunt, qui de diuerſis actibus diuerſo loco, & tempore geſtis deponunt. cap. Nihilominus 3. q. 9. Panor. c. Bonæ mem. el 1. de elect. Videatur Farin. p. 1. prax. crim. q. 64. à num. 16. Nota etiã, quòd per teſtes ſingulares poteſt probari, aliquem eſſe hæreticum, vel hæreſim olere. A Cunha q. 22. num. 22. qui multos citat. Et

A Cunha *Decius* *Freita* *Panor.* *Farinac.* *A Cunha*

crimẽ violationis ſigilli niſi per teſtes ſingulares probari poteſt. A Cunha loc. cit. num. 10. *A Cunha*

23 Si quæras, quot teſtibus indigeat huius criminis plena probatio?

℞. Varias eſſe Doctorum ſententias. Param. de orig. Inquiſit. apud Cunha q. 23. num. 3. fine exiſtimat, per duos teſtes fœminas hoc delictum ſufficienter probari; quem impugnat meritò A Cunha à nu. 4. quantumuis illæ duæ mulieres ſint magnæ conditionis. Nam teſtimonium mulierum muliebre eſt; licet enim admittantur, vbi veritas aliter haberi non poteſt, vt Maſcard. concl. 462. num. 6. & cõcl. 762. num. 16. & 22. verùm in capitalibus tres fœminæ nõ conuincunt. Freita addit. ad Cunha, q. 23. num. 24. Lucius apud Freita num. 22. tres teſtes exigit ad hoc crimen probandum. A Cunha requirit quatuor earum fœminarum, quas ducit diuini ſpiritus zelus, non odium, non iniqua alia quæuis cauſa. Ita q. 23. nu. 11. Melius linquitur Inquiſitorum prudenti iudicio, vt Freita loc. cit. num. 25. Sanctar. de hær. cap. 44. dub. vii. num. 6. *Paramus* *A Cunha* *Maſcardus* *Freita* *Freita* *Sanctarell.*

§. IX.

24 NOto 1. quòd mulieres, ſeu maſculi ſollicitati à confeſſarijs in ſacramento pœnitentiæ tenentur ſub peccato mortali eos Inquiſitoribus denunciare, alioquin non poſſunt abſolui à confeſſarijs, quantumcumq; priuilegiatis. Rodriq; tom. 2. q. reg. q. 27. art. 1. & in ſum. p. 1. cap. 207. concl. 1. A Cunha q. 21. num. 6. Sanctar. cap. 46. dub. vn. num. 10. Probatur; quia ad id tenentur (abſtrahendo ab edictis particularibus, quæ diuerſa ſunt in diuerſis Prouincijs, & Regnis, & in partibus Hiſpaniarum præſertim continent pœnam excommunicationis) ſub mortali: Nam Greg. XV. ait hoc, §. *Mandantes* *Rodriq.* *A Cunha* *Sanctarell.*

quis ſuadente. Quod licèt loquatur ſolùm de Clericis, intelligitur tamen etiam de nouitijs, & Cōuerſis. A Cunha q. 7. num. 22. Gloſſa in cap. Sciant cūcti, de elect. in 6. verbo Alios & in cap. Si poſtquam, eodem titu. vel prouiſione, in fine. Freita addit. ad Cunha; q. 7. num. 42. Itaque mulieres, quæ non ſolùm verbis claris, ſed etiam tacitis, ſubobſcuris, & ambiguis, ſeu etiam nutibus, vel tactibus fuerint ad libidinem à confeſſarijs ſollicitatæ, debēt eos Inquiſitoribus denunciare. Limita tamen, niſi verba etiā inhoneſta à confeſſore prolata, eſſent neceſſaria pro complemento ſacramenti, V. G. ſi quærat an intra vas, vel extra illud ſeminatum fuerit, &c. Pro quibus vide Molf. 1. p. ſum. tract. 7. cap. 24. nu. 43.

A Cunha *Gloſſa* *Freita* *Molfeſ.*

§. VII.

22 NOto, hoc crimen poſſe plenè probari per feminas, quæ ſint teſtes ſingulares, adiunctis præſumptionibus, indicijs, & alijs adminiculis iuris. Ita conceſſit Gregorius hoc §. 7. Id etiam potuiſſe fieri ante hanc bullam, docet A Cunha q. 22. num. 8. & in ſequentibus id multis probat. Et ratio eſt, quia hoc delictum, cum fiat inter ſolam feminā, & confeſſarium, aliter probari non poteſt, & fruſtra aliàs eſſent horum Pontificum conſtit. Teſtes adminiculantes dicuntur, qui ſuper vnico deponunt actu, vt in cap. vlt. de ſucceſſ. ab inteſt. & Decius conſil. 658. num. 10. Freita addit. ad Cunha, q. 22. num. 18. Teſtes verò ſingulares dicuntur, & ſunt, qui de diuerſis actibus diuerſo loco, & tempore geſtis deponunt. cap. Nihilominus 3. q. 9. Panor. c. Bonæ mem. el 1. de elect. Videatur Farin. p. 6. prax. crim. q. 64. à num. 16. Nota etiā, quòd per teſtes ſingulares poteſt probari, aliquem eſſe hæreticum, vel hæreſim olere. A Cunha q. 22. num. 22. qui multos citat. Et

A Cunba *Decius* *Freita* *Panor.* *Farinac.* *A Cunha*

crimē violationis ſigilli niſi per teſtes ſingulares probari poteſt. A Cunha loc. cit. num. 10. *A Cunha*

23 Si quæras, quot teſtibus indigeat huius criminis plena probatio?

Rę. Varias eſſe Doctorum ſententias. Param. de orig. Inquiſit. apud Cunha q. 23. num. 3. fine exiſtimat, per duos teſtes fœminas hoc delictum ſufficienter probari; quem impugnat meritò A Cunha à nu. 4. quantumuis illæ duæ mulieres ſint magnæ conditionis. Nam teſtimonium mulierum muliebre eſt; licet enim admittantur, vbi veritas aliter haberi non poteſt, vt Maſcard. concl. 462. num. 6. & cōcl. 762. num. 16. & 22. verùm in capitalibus tres fœminæ nō conuincunt. Freita addit. ad Cunha, q. 23. num. 24. Lucius apud Freita num. 22. tres teſtes exigit ad hoc crimen probandum. A Cunha requirit quatuor earum fœminarum, quas ducit diuini ſpiritus zelus, non odium, non iniqua alia quæuis cauſa. Ita q. 23. nu. 11. Melius linquitur Inquiſitorum prudenti iudicio, vt Freita loc. cit. num. 25. Sanctar. de hær. cap. 44. dub. vn. num. 6. *Paramus* *A Cunha* *Maſcardus* *Freita* *Freita* *SanctareIl.*

§. IX.

24 NOto 1. quòd mulieres, ſeu maſculi ſollicitati à confeſſarijs in ſacramento pœnitentiæ tenentur ſub peccato mortali eos Inquiſitoribus denunciare, alioquin non poſſunt abſolui à confeſſarijs, quantumcumq; priuilegiatis. Rodriq; tom. 2. q. reg. q. 27. art. 1. & in ſum. p. 1. cap. 207. concl. 1. A Cunha q. 21. num. 6. Sanctar. cap. 46. dub. vn. num. 10. Probatur; quia ad id tenentur (abſtrahendo ab edictis particularibus, quæ diuerſa ſunt in diuerſis Prouincijs, & Regnis, & in partibus Hiſpaniarum præſertim continent penam excommunicationis) ſub mortali: Nam Greg. XV. ait hoc §. *Mandan-* *Rodriq.* *A Cunha* *Sanctarell.*

 tes

ſis omnibus confeſſarijs : &c. Quòd præceptũ in re graui ad mortale obligat. Ergo ſi confeſſarij tenentur monere pœnitentes, quos nouerint, &c. de obligatione denunciandi ſollicitantes, ſignum eſt, iſtam obligationem, cum ſit in re graui, mortale peccatũ inducere. Ergo ſi nolint denunciare, cum nolint à mortali recedere, abſoluendi non ſunt: Niſi fortè firmiter promittant denunciaturos, ſi adſit cauſa, propter quam prudenti confeſſario videatur, denunciationem eſſe differendam; vel ſi ceſſaſſet cauſa denunciandi; quia V. G. confeſſarius, qui ſollicitauit, mortuus eſt.

25 Noto 2. quòd confeſſarius ſollicitans ab omnibus abſolui poteſt. A Cunha q. 21. nu. 2. Rodriq; in ſumm. 1. p. cap. 208. concl. 1. Henriq. lib. 6. cap. 16. §. 2. in comm. lit. H. Freita addit. ad Cunha, q. 21. num. 21. Quia præceptum dirigitur in non reuelantem, non in ſollicitantem.

A Cunha
Rodriq:
Freita

26 Noto 3. quòd mulier à confeſſario ſollicitata, priuſquam illum Inquiſitoribus denunciet, tenetur eum fraternè corrigere, ſi ſpem emendationis probabilem habeat; quam ſpem nouerit ex rubore peccantis, ex ſubmiſſione, ex vi, & affectu, quo nititur impetrare veniam, ex lõgo temporis interuallo poſt commiſſum delictum, ex alijſq; huiuſcemodi indicijs: Quòd ſi, dictis, vel aliquibus ex dictis indicijs ſtantibus, mulier ſollicitata fraternam correctionem prætermiſerit, peccabit omnino mortaliter, ex illo principio ab omnibus theologis approbato, quòd Præceptum correctionis fraternæ obligat ſub mortali, quando adeſt probabilis ſpes lucrandi fratrem. Quod docet D. Th. quodlib. 1. art. 16. Graſſ. 1. p. decis. lib. 2. cap. 69. num. 18. Hanc opinionem, q. ſcilicet hoc peccatum admittat correctionem fraternam, tenui tom. 1. Relig. q. 1. cap. 16. §. 2. in fine, cum Ledeſ. p. 2. ſum. tract. 4. cap. 4. concl. 24. dub. 2. & in generali multos citaui, cenſentes etiam, peccatum

D. Thom.
Graſſius
Ledeſma

catum hæreſis fraternam correctionem admittere, & plures citat A Cunha q. 18. nu. 4. quam nunc confirmo ex D. Paulo ad Titum 3. vbi ait; *hæreticum hominẽ poſt vnam, aut ſecundam correctionem euita*. Quam doctrinam firmat A Cunha, dum loc. cit. num. 14. ait, ꝙ ſi quis firmiter exiſtimaret, quòd ſtatim per ſecretam admonitionẽ poſſet huiuſmodi mala impedire, correctionem adhibere teneretur; & dicit hanc verè veram eſſe opinionem D. Tho. 2. 2. q. 33. art. 7. Et verè, cùm præceptum correctionis fraternæ ſit iuris naturalis, ex Soto de ratione teg. ſecr. memb. 2. q. 1. concl. 1. à Domino renouatum Matth. 18. non video, quare in hoc peccato, cum adeſt ſpes probabilis lucrãdi fratrem, omitti debeat. Cum præſertim præſumendum ſit, confeſſarium vehementiſſima tentatione, quæ illum dementauerit, ad tale ſcelus perpetrandum fuiſſe impulſum. Facit etiam cap. 2. de hæret. vbi dicitur, *Qui alios, cum poteſt, ab errore non reuocat, ſe ipſum errare demonſtrat*. — *A Cunha* — *D. Thom.* — *Sotus*

27 Neq; contra hoc faciunt edicta, quæ ſolent publicari ab Inquiſitoribus, quibus præcipiunt ſub anathematis cenſura, vt quiſquis aliquid ſciuerit eorum delictorum, quorum in edicto mentio fit, ſtatim deferat ad ipſos, abſq; aliqua conſultatione. Nam huiuſmodi edicta humana intelligenda ſemper ſunt cũ modificatione, ſeruata forma euangelica in admonitione facienda. Quam reſponſionem admittit Bãn. 2. 2. q. 33. art. 8. dub. 2. ad 7. dum reſpondet ad replicam argumenti in cõtrarium. Illud autem, quòd deferantur huiuſmodi delicta abſq; conſultatione, nõ vult dicere, quòd qui ſciuerit, non teneatur fraternè admonere peccantem, ſed quod non debeat cum aliquo conſultare, eo quod huiuſmodi delicta, multa attẽtione, & cõſultatione præmiſſa, exiſtimãtur boni cõmunis chriſtianæ Reipublicæ deſtructiua. Non tñ veniat in mentẽ alicuius fidelis, mentem piiſſimorũ Patrum eſſe, vt in ſacramentali confeſſione non liceat — *Bannes*

ceat cuilibet ſtatum ſuæ conſcientiæ ſcrupuloſæ aperire diſcreto confeſſori, qui tenebitur, ſi res dubia eſt, mittere pęnitentem, vt conſulat aliquem ex Patribus ſancti officij. Hæc Bannes loc. cit.

128 Noto 4. aliquas poſſe aſſignari cauſas, propter quas perſona ſollicitata non teneatur, ſaltem ſtatim, ſollicitantem denunciare; ſed poſſit, & debeat à cõfeſſarijs abſolui cum opportunis cautelis. Et prima eſſe poteſt metus probabilis mortis, vel truncationis alicuius membri, ſeu etiam vulneris, præſertim in facie. Qui quidem metus, ſi cadat in conſtantem virum, excuſabit perſonam ſollicitatam à denunciatione. Ita A Cunha, qu. 19. num. 5. qui id probat ex cap. Cum dilectus, de his, quæ vi. Idem dicendum eſt, ſi fęmina non ſuam propriam mortem, ſed ipsã filiorum timeat; vel etiam ſi timeat mortem viri ſui; ſeu etiam conſanguineorum, & affinium, vel domeſticorum, vt probat Sanch. lib. 4. de matrim. diſp. 4. per totam, & A Cunha loc. cit. num. 6. 7. & 8. Et ratio eſt, quia ſecundùm communem ſententiam metus cadens in virum conſtãtem excuſat à legis obſeruantia: Ita Sotus lib. 7. de iuſt. q. 2. art. 1. in ſolutã ad 2. Sylu. verbo Metus, q. 7. D. Th. 2. 2. q. 147. art. 3. ad 2. vbi ponit hanc concluſionem vniuerſalem in omnibus præceptis poſitiuis, & humanis: *Si quis ex rationabili cauſa ſtatutum non reſeruet, præcipuè in caſu, in quo etiamſi legislator adeſſet, non decerneret eſſe ſeruandum, talis transgreſſio non conſtituit peccatum mortale.* Quando autem dico, In conſtantem virum, limita, attenta conditione perſonæ; nam alioquin metus, qui terrebit virum quietum, pacificum, inermem, non terrebit militem rixoſum, aſſuetum armis; & ſic de fœmina, in qua minor metus deſideratur, quàm in viro; Vnde optimè Sanch. lib. 4. de matrim. diſp. 3. n. 2. metum cadentem in conſtantem virum reſoluit, attendendum eſſe reſpectu patientis illum.

129 2. Excuſabitur fęmina à denunciatione, ſi timeat

A Cunha

Sanchez

Sotus

Syluest.

D. Thom.

Sanch.

meat honoris amiſſionem. Ita Sanch. loc. cit. diſp. 9. num. 11. A Cunha q. 19. num. 9. qui alios citat; Nã viro bono grauior eſt honoris iactura morte ipſa. Sed in hoc cauendum eſt, ne trepidetur à timore, vbi timor non eſt, & ſuadendum mulieri, non eſſe inhoneſtum comparere coram Inquiſitoribus pro catholicæ fidei defenſione ad denunciandum taliter delinquentes. *A Cunha*

30 3. Si timeat infamiam iuris, vel facti, cui non facile occurri poteſt. Sanch. loc. cit. num. 14. 15. A Cunha num. 10 Quia timor infamiæ æquiparatur metui mortis, leg. Iuſta, ff. De manumiſſis vind. Sanch. num. 15. *Sanchez* *A Cunha*

31 4. Si mulieri ſollicitatæ conſtet de emendatione ſollicitantis. A Cunha q. 3. nu. 15. Freita num. 34. Et ratio eſt, quia cum probauerimus num. 26. hoc peccatum fraternam correctionem admittere, ſi hæc profuit, vel ſine hac peccatum eſt emendatum, quod ſolùm fraterna correctio requirit, non eſt cur ad denunciandum procedatur. *A Cunha* *Freita*

32 5. Non tenetur mulier denunciare confeſſarium ſollicitantem, quando hic ex aliarum delatione confeſſus, vel conuictus abiurauit. Freita add. ad Cunha, q. 3. num. 34. Quia tunc de emendatione conſtat; & ſic fœmina, quæ noluit eum denunciare, abſolui poterit, cum iam ceſſauerit denunciandi obligatio. *Freita*

33 Ad vltimum nota, quòd optimè faciet cõfeſſor, qui in tantum ſcelus proruperit, ſi ſponte coram Inquiſitoribus compareat, & peccatum ſuum fateatur; mos enim eſt ſanctiſſimi illius tribunalis, quod ſolùm puritatem fidei, & fidelium emendationem intendit, vt cum ſponte comparentibus mitiſſimè ſe habeat. Et prodeſt etiam iſta ſpontanea comparitio, quòd, ſi confeſſarius deinde denunciatus fuerit, non recipietur denunciatio; cum iam denunciatus diſceſſerit ab illo ſanctiſſimo tribunali emendatus. Ita monet

Molfeſ.

Molfeſ. 1. p. ſum: tract. 7. cap. 24. num. 45. 46. qui addit, id procedere, etiamſi ſollicitans fuiſſet denũciatus hic Genuæ V. G. & ipſe ſponte comparuiſſet ante dictam denunciationem Romæ. Nam non poſſet ab Inquiſitore Genuenſi amplius puniri; emendatus enim in vno iudicio, non eſt moleſtandus in alio pro eodem delicto; leg. Senatus, ff. De accuſat. Et docet Tuſch. verbo Condemnatus ſemel, cõcl. 573.

Tuſchus

34 Scias denique, datas eſſe literas omnibus Archiepiſcopis, & Vicarijs generalibus eorum die 3. Octobris, 1626. ſubſcriptas Cardinalis Millinus, quibus præcipitur dictis Ordinarijs de mandato S. D. N. Vrbani VIII. vt omnibus ſacerdotibus tam regularibus, quàm ſecularibus approbandis ad confeſſiones audiendas, in actu ipſo approbationis legatur, & intimetur hæc conſt. Greg. XV. præſertim §. 9. qui incipit, Mandantes; vt eodem tempore ſciant confeſſarij pœnas propoſitas tanto exceſſui, & quòd non hortantes, vt debent, pœnitentes ſollicitatos ad denunciandum, vel docentes eos non teneri denunciare; punientur ab Ordinarijs, vel Inquiſitoribus.

CONSTITVTIO V.

Dat formam eligendi Conſeruatorem; & decernit, de quibus cauſis cognoſcere poſſint.

Reuocat omnes Conſeruatores.

§. 1 *Sanctiſſimus in Chriſto P. & D. N. D. Gregorius diuina prouidentia Papa XV. ex certis rationabilibus cauſis animũ ſuum mouen. & de voto venerab. fratrum ſuorum S. R. E. Cardinalium Concilij Trid. interpretum,*

tum, partim fel. rec. Clem. Papæ VIII. prædeceſſoris ſui veſtigijs inhærendo, reuocauit, ac nullas, & inualidas decreuit omnes, & quaſcumq; Iudicum conſeruatorum electiones, nominationes, ſeu deputationes, tam in vim literarũ conſeruatoriarum, iuxta formam in quinterno Cancellariæ deſcriptam, quàm in vim quorumcumque priuilegiorum perpetuò, vel ad tempus nondum elapſum Apoſtolica auctoritate conceſſorum, ſeu aliàs quocumq; iure, vel titulo hactenus factas pro quibuſcũq; Conuentibus, Capitulis, Militijs, etiam S. Ioannis Ieroſolimit. Congregationibus, Collegijs, Ordinibus, Monaſterijs, Hoſpitalibus, aut alijs quibuſuis pijs, tam ſecularibus, quàm cuiuſuis Ordinis, etiam Mendicantium, ſeu Inſtituti, vel Societatis regularibus locis, quantumuis exemptis, etiam de neceſſitate exprimendis, ſeu illorum perſonis, cuiuſuis qualitatis, ſeu conditionis exiſtant.

Conſeruatores non ſolùm ſint in eccleſiaſtica dignitate conſtituti, ſed etiam iudices ſynodales;

§. 2. In futurum verò Sanctitas ſua hac generali, & perpetuò valitura conſt. ſtatuit, & decreuit, vt Iudices conſeruatores huiuſmodi, ſiue principales, ſiue ſubrogati, eligi, nominari, aut deputari nõ poſſint, niſi nõ ſolùm habeãt qualitates requiſitas, & deſcriptas in conſtit. ſimilis rec. Bonif. Papæ VIII. etiam prædeceſſoris ſui,

quæ incipit, Statutum, itaut vel dignitate eccleſiaſtica præditi, vel perſonatum obtinentes, vel Eccleſiarum cathedralium Canonici exiſtant, ſed etiam in Concilijs prouincialibus, aut Dioeceſanis iuxta decretum Concilij prædicti Iudices electi, ſeu deſignati ſint: Quòdq; deinceps literæ conſeruatoriæ per Sedem Apoſtolicam concedendæ, ſupraſcriptis tantùm dirigãtur, & ſi quæ literæ aliter expedientur, illæ, ac deputationes huiuſmodi, omniaque exinde ſequenda nullius ſint roboris, vel momenti.

Pœnæ contra eligentes Conſeruatores non ſeruata forma hic præſcripta.

§. 3. Et nihilominus qui ſecus, quàm iuxta formam ſuperius præſcriptam, Conſeruatores huiuſmodi cum effectu eligere, nominare, ſeu deputare, aut electis, nominatis, ſeu deputatis vti auſi fuerint, Regulares quidem voce actiua, & paſſiua ſint ipſo iure priuati, adeo vt habilitationem à nemine, præterquam à Romano Pontifice, conſequi valeant. Reliqui verò alijs pœnis arbitrio Sanctitatis ſuæ coerceantur, & prædictorum omnium Conuentus, Monaſteria, ac loca huiuſmodi, eorumque perſonæ, ac bona careant Conſeruatore ad annum, ita ut illorum cauſæ interea coram locorum Ordinarijs dumtaxat cognoſci, ac definiri debeant.

Epiſcopi plures Iudices ſynodales cõ

§. 4. Cæterùm, vt latiùs pateat Conſerua-

torum

torum huiuſmodi deligendorum facultas, Sanctitas ſua admonitos voluit omnes locorum Ordinarios, vt in Synodis prouincialibus, aut Diœceſanis quamplures perſonas ex habentibus qualitates in prædicta conſtit. eiuſdem Bonif. prædeceſſoris contentas, & alioquin ad id aptas deſignari procurent, & ſi aliquem interim ex deſignatis mori cōtigerit, ſubſtituat Ordinarius loci cū conſilio Capituli alium in eius locum vſq; ad futurā prouincialem, aut Diœceſanā Synodū.

ſtituant, quorum ſi aliquis moriatur, cōſtituant alium cum conſilio Capituli.

§. 5. Inſuper Sanctitas ſua, inhærendo hac in parte decreto ſimilis rec. Greg. XIII. etiam prædeceſſoris ſui, ſtatuit, & ordinauit, vt Regulares; ac perſonæ huiuſmodi in Italia infra duos; extra Italiam verò infra ſex menſes, à die publicationis in Vrbe præſentis conſtit. inchoandos; debeant ſibi eligere, ſeu aſſumere Conſeruatores iuxta formam ſuperius propoſitam, eiuſq; electionis, ſeu aſſumptionis documentum infra tempus huiuſmodi penes acta Curiæ Ordinariorum exhibere, & dimittere teneantur, alioquin, eo termino elapſo, quamdiu Conſeruatores ſecundùm formam præſentis conſtit. nō elegerint, coram eiſdem Ordinariis conueniantur; Quòdque Conſeruatores huiuſmodi ſemel legitimè deputatis niſi ex legitima cauſa à Sede

Conſeruatores poſtquam elegerint facultatem habētes debent id notificare Ordinario; & ſemel electi non poſſunt p quinquenniū, ſine cauſa ab Ordinario, vel à Papa approbanda, amoueri.

 Apoſto-

Apoſtolica, aut locorum Ordinarijs, prout ijſdem Regularibus, & alijs ſupradictis libuerit, approbãda, durãte quinquennio à die deputationis amoueri, aut mutari nullatenus poſſint, aut valeant.

Coram Conſeruatoribus poſſunt conueniri Regulares, non autem alios cõuenire, nec habent Conſeruatores iuriſdictionem extra Diœceſim.

§. 6. Ad hæc ſtatuit Sanctitas ſua, vt coram ipſis Conſeruatoribus Regulares, ac perſonæ ſupraſcriptæ conueniri quidem, aut trahi debeant, ſed alios conuenire, aut trahere non poſſint, itaut memorati Conſeruatores in cauſis, in quibus Regulares, & alij actores fuerint, nullam prorſus iuriſdictionem habeant, ſed in ijs tantum, in quibus rei extiterint; Neque extra Ciuitates, ſeu Diœceſes, in quibus fuerint deputati, contra quoſcumq; procedere præſumant.

Controuerſiæ inter Conſeruatores, & Ordinarios p arbitros decidantur.

§. 7. Si qua verò inter Iudices conſeruatores huiuſmodi, & locorum Ordinarios controuerſia ſuper competentia iuriſdictionis orta fuerit, nequaquam in cauſa procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos ſuper iuriſdictionis competentia fuerit iudicatum.

Conſeruatores in ſuo officio excedentes ſuſpendãtur p annum.

§. 8. Quòd ſi qui Conſeruatores, ſiue in hac parte, ſiue alias quomodolibet ſuos limites exceſſerint, per annum ab officio Conſeruatoris huiuſmodi ſuſpenſi ſint, & pars, quæ hoc fieri procurauerit, ſententiam excommunicationis incurrat iuxta formam alterius conſtit. eiuſdem Boniſ.

præde-

prædeceſſoris, quæ incipit, Hac conſtitutione, quā Sanctitas ſua in his omnibus, quæ præſenti cō-ſtit. non aduerſantur, innouauit, & innouat.

§. 9. Per hoc tamen nō intendit Sanctitas ſua prohibere, quominus Regulares, & alij ſupradicti in caſibus à iure permiſſis petant Iudicem non ſuſpectum à Principibus, ſeu Magiſtratibus ſecularibus, dum tamen hæc tria copulatiuè concurrant, videlicet vt Regulares, & alij prædicti ſint actores, non autem rei; vtq; agant contra laicum, non autem contra eccleſiaſticum, vel aliàs à iuriſdictione ſeculari exemptum; atq; vt cauſa, in quā iudex deputatur, fuerit profana, non autem eccleſiaſtica, & in ea iuxta ſacrorum Canonum diſpoſitionem laicus, vt præfertur, eligendus iudex competens exiſtat. Poſſunt Regulares, tribus ſtantibus cō-ditionibus, petere Iudicē à Principe ſeculari.

§. 10. Quæ omnia, & ſingula in præſenti conſtit. contenta Sanctitas ſua voluit inuiolabiliter obſeruari, decernens ſic in ijs, cæteriſque omnibus præmiſſis per quoſcumq; &c. etiam ſacri Palatij Apoſtolici Auditores, necnō S. R. E. Cardinales, ſublata, &c. iudicari, &c. necnon irritum, & inane, &c. Clauſula ſublata, & decretum irritās

§. 11. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac literis conſeruatorijs, quas omnes ad formam præſentis conſtit. Derogat cō-trarijs.

reduxit,

reduxit, in fauorem quorumcumque Ordinum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Ioannis Ieroſolimit. Congregationum, Societatum, aut cuiuſuis alterius Inſtituti, etiam neceſſariò exprimendi, Collegiorum, Capitulorum, Eccleſiarum, Monaſteriorum, ac piorum quorumcumque tàm ſecularium, quàm regularium locorum, necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus; priuilegijs quoque, etiam ex cauſa, & titulo oneroſo, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Marimagno, ſeu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolica poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiã ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; tenoribus, & formis ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quęuis alia,

alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habens, quibus quò ad ea, quæ præſentibus aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogauit, cæteriſq; contrarijs quibuſcumque.

§. 12. Cæterùm, vt præſens conſtitutio facilius omnibus innoteſcat, Sanctitas ſua voluit, & mandauit, vt non ſolùm in Cancellaria Apoſtolica, ſed etiam ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & in acie campi Floræ publicetur, illiuſque exempla in iiſdem locis affixa dimittantur, ac in quinterno Cancellariæ inter conſtitutiones perpetuas deſcribatur, & annotetur. Placet publicetur, & deſcribatur. A. Publicari mandat.

Lecta, & publicata fuit ſupradicta conſtit. in Cancellaria Apoſtolica ab altero ex R. P. D. maioris præſidentiæ Abbreniatoribus die 20. menſis Septembr. anno Incarn. Dom. 1621. Pontific. verò prælibati S. D. N. D. Greg. Papæ XV. anno 1. Et poſtmodùm die, & anno ſupradictis in quinterno eiuſdem Cancellariæ inter alias conſtit. Apoſtolicas deſcripta, & annotata fuit. Nicolaus Vrſinus Protoſcrib.

§. I.

§. I.

1 NOto 1. quòd memorat ordinationem quandam Clem. VIII. quæ incipit, Sanctiſſimus, datã die 19. Martij anno 1592. ſui Pontificatus anno 1. quam refert Moneta de Conſeru. cap. 5. nu. 145. & Cherub. tom. 3. bull. in conſt. 3. Clem. VIII. pag. 3. in qua præcipit duo. Primum, quòd Conſeruatores habeant conditiones requiſitas in cap. Statutũ, de reſcrip. in 6. Secundum, quòd ſint deputati Iudices ſynodales in aliqua Synodo prouinciali, vel diœceſana, iuxta decretum Concil. Trid. ſeſſ. 25. cap. 10. de reform. Sed quia in aliquibus locis, etiam tempore ipſius Clem. non fuit vſu recepta, non habuit vim legis, ſaltem poſt decennium. Conſtitutio enim vſu non recepta, non ligat; cap. In iſtis, §. Leges, diſt. 4. Tunc autem dicitur conſtitutio non eſſe vſu recepta, quando, Principe ſciente, per aliquot actus contrarios excluditur; eo autem ignorante, vbi per decennium negligitur. Ita Gutierr. lib. 1. can. quæſt. cap. 8. num. 3. Couarr. lib. 2. var. cap. 16. nu. 6. verſu Sunt, qui huius. Ideo hic Pontifex de nouo reualidauit, & perpetuò durare decreuit.

Moneta
Cherub.
Trid.
Gutierr.
Couarruu.

2 Noto 2. quòd Conſeruator ſecundùm ius commune eſt iudex à Papa datus ad defendendos aliquos contra manifeſtas iniurias, iudiciali non vtens indagine. Ita habetur in cap. Statuimus, de off. iud. deleg. in 6. Azor tom. 2. lib. 5. cap. 35. q. 1. Moneta de Conſer. cap. 1. num. 8. Mir. tom. 2. man. q. 47. art. 1. A Sorbo in comp. verb. Conſeruator, verſu Sunt autem, pag. 158. Paſſar. in notab. priu. not. 32. Secundùm autem priuilegia Regul. de quibus hic infra, num. 4. eſt iudex datus ad tuendos Regulares ab iniurijs illis illatis: Et cum ſecundùm ius commune ſit iudex delegatus ſolummodò ad manifeſtas iniurias repellendas, vt Azor q. 2. Moneta num. 11. (licèt ſi

Azor
Moneta
Miranda
A Sorbo
Paſſarell.

etiam

etiam in multis à delegato differat, de quibus Azor q. 5. & Mir. ar. 3.) tamen ſecundùm priuilegia eſt iudex ordinarius, vt patet ex conſtit. Greg. XIII. de qua hic infra, num. 4. & eſt datus ad vniuerſitatem cauſarum. Is autem dicitur datus ad vniuerſitatem cauſarum, cui ſub vno vniuerſali verbo commiſſæ ſunt cauſſæ omnes, vt Menoch. lib. 1. de arb. q. 67. num. 48. Et Conſeruatoribus Regul. mãdantur omnes cauſæ ad ipſos Regul. pertinentes. Mon. cap. 7. de Conſer. num. 40. Quare ex hoc etiam conuincitur, quòd dictus Conſeruator in hoc ordinario iudici cõparetur, vt Confett. in comp. tit 4. cap. 7. verſu Præterea. Vnde non erit neceſſe, quòd in citationibus inſerat literas conſeruatorias, ſed ſufficiet, quòd de eis conſtet in actis Notarij Curiæ Ordinarij. Poterit etiam ſubdelegare, vt dicam §. 2. num. 5. **Menoch.** **Moneta** **Confettius**

3 Noto 3. quòd dare Conſeruatorem nullus poteſt, præter Papam. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 65. art. 2. Mir. concl. 2. Vide Mon. de Conſer. cap. 4. vbi probat, Papam poſſe dare Conſeruatorem; & q. 2. quærit, an Concilium generale id poſſit; & q. 3. an Cœtus Cardinalium; & q. 4. an Legati Papæ; & q. 5. an, & quando Princeps ſupremus ſecularis id poſſit; & q. 6. an Principes ſeculares ſuperiorẽ recognoſcẽtes. **Rodriq; Miranda Moneta**

4 Noto 4. quòd Regularibus poſſunt à ſummo Põtifice dari Conſeruatores. Et quò ad perſonas ipſorũ Regularium extra Conuentuum clauſtra degentium conſtat ſatis apertè ex Trid. ſeſſ. 7. cap. 14. de refor. Quo verò ad ipſa Monaſteria, ſeu Conuentus, vel Religiones, conſtat ex eodem Concilio, ſeſſ. 14. cap. 5. de refor. ibi, *Vniuerſitates autem generales*, &c. Nec fuiſſe ſublatos Conſeruatores ab eodem Concil. ſeſſ. 24. de reform. cap. 20. quatenus ibi dicitur, quòd *omnes cauſæ ad forum eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes, in prima inſtantia coram Ordinarijs locorum dumtaxat cognoſcantur*, cenſuit ſacra Congreg. Concilij, etiam quòd cauſæ graues ſint, & plenariam cognitionem **Trid.**

Digitized by Google

Farinac. requirant. Ita refert Farin. 2. p. deciſ. deciſ. 6 6. nu. 4. & de facto à plurimis ſummis Pontificibus, tam ante, quàm poſt dictum Concilium omnibus Regul. dati ſunt Conſeruatores. Nobis Minimis à Iul. I I. in conſtit. eius 4. §. 6. & Clem. VII. in conſtit. eius 1. in qua dat dictis Conſeruatoribus modum procedendi in cauſis fratrum. Ordini Prædicatorum à Pio V. per illius conſtit. Ad hoc nos Deus prætulit, apud Cherubin. Cherub. in Pio V. ſub conſtit. eius 41. pag. 233. à §. 14. Et Societati Ieſu à Greg. XIII. per ſuam conſtit. 1. apud Cherub. tom. 2. bull. pag. 365. quæ incipit, Rodriq. Aequum reputamus. Alia vide apud Rodriq; tom. 1. Moneta q. regul. q. 65. art. 3. & Monet. de Conſer. cap. 6. q. Miranda 3. à num. 12. Mir. tom. 2. man. q. 47. art. 4.

§. II.

5 NOto 1. quòd licèt Conſeruator ſecūdùm ius commune cap. fin. de iud. deleg. §. Vices quoque ſuas; non poſſit alium ſubdelegare: tamen quia per literas conſeruatorias id Regularibus conceditur, vt patet ſupra ex conſtit. 1. Clem. VII. §. 2. ibi *Quatenus vos vel duo aut vnus veſtrum, per vos, vel alium, ſeù alios*. cum clauſula, Non obſtantibus cōſtit. de iudicibus delegatis, & Conſeruatoribus, vt patet ex §. 4. dicendum eſt, quòd Cōſeruator poteſt alium Subconſeruatorem ſubdelegare, & probat be- Moneta ne Mon. de Conſer. cap. 7. q. 2. nu. 58. & Rodriq. Rodriq; loc. cit. art. 10. A Sorbo in comp. tit. Conſeruator, A Sorbo pag. 159. verſu Item Conſeruator 3. Paſſarell. in no- Paſſarell. tab. priu. notab. 32. & ſupponit hic expreſsè Papa, ibi, *Siue principales, ſiue ſubrogati*. Vnde etiam confirmo qđ dixi ſupra nu. 2. Cōſeruatorem eſſe ordinarium. Subdelegatus tamen debet habere omnes conditiones requiſitas ad Conſeruatorem conſtituendum, vt patet ex cap. Statutum, §. In nullo, fine, de reſcrip. in

6. vbi Gloſſa verbo Deſignatis, & cap. fin. §. Vices quoque, de iud.deleg. vbi Gloſſa verbo Superius. Gloſſa

6 Noto 2. quòd vult Papa, vt Conſeruatores, ſeu ſubdelegati ab ipſis, habeant primò conditiones deſcriptas, & requiſitas in cap. Statutum, de reſcript. Et præterea quòd ſint iudices ſynodales. Quò ad 1. in dicto cap. ſic ait Bonif. VIII. illius capitis auctor: *Sancimus, vt nullis, niſi dignitate præditis, aut perſonatum obtinentibus, ſeu Eccleſiarum cathedralium Canonicis, cauſæ auctoritate literarum Sedis Apoſtolicæ, vel Legatorum eiuſdē de cætero committantur.*

7 Circa hoc ſtatutum 1. aduerte verbum illud, Sācimus, per quod nouam legem condi ſignificatur; Abbas 1. p. conſil. conſil. 102. num. 4. Abbas

8 Aduerte 2. quòd licèt dignitas, & perſonatus ſæpe ſint ſynonima, vt dixi ſupra in conſtit. 2. Iulij II. §. 29. num. 97. & conſtat ex cap. Cum acceſſiſſent, de conſtit. tamen in propria ſignificatione accepta diſtinguūtur. Vnde dignitatem habere dicitur is, qui habet aliquam præeminētiam, ſeu adminiſtrationē rerum eccleſiaſticarum, cum iuriſdictione. Perſonatus eſt quædam prærogatiua in Eccleſia ſine iuriſdictione, vt qui habet ſtallum honorificum in choro præ alijs Canonicis, etiam ante receptis, minorem tamen dignitatibus. Ita Mon. de Conſer. cap. 5. q. 7. à num. 84. Moneta

9 Aduerte 3. quòd non eſt neceſſe, quòd prædictas dignitates, vel perſonatus obtineant, qui in Cōſeruatores eligendi ſunt, in aliqua Eccleſia cathedrali; quod requirebatur in cap. fin. de iud. deleg. §. 1. Sed ſufficit, quòd dictas dignitates, vel perſonatus habeant, vt patet ex ipſo contextu verborum, qui eſt valde diuerſus à contextu cap. ſin. cit. Vnumquodq; enim membrum hic ponitur omnino diſiunctiuè, & abſq; aliqua dependentia ab alio; At in alternatiuis vnum ſufficit verificari; Abbas in cap. Inter cœteras, de reſcri. nu. 1. Graff. lib. 3. de caſ. reſc. cap. 2. nu. 7. Abbas Graffius

num. 7. Et habetur in reg. In alternatiuis, quæ eſt 70. de reg. iur. in 6.

10 Aduerte 4. quòd Canonici de iure communi nõ poſſunt eſſe Conſeruatores, ſiue ſint Canonici cathedralis, ſiue collegiatæ Eccleſiæ, non enim nominantur in cap. fin. de iud. deleg. vbi dicitur, *Conſeruatores de cætero deputari non poſſint, niſi Epiſcopi, vel eorum Superiores, aut Abbates, ſeu dignitates, vel perſonatus in cathedralibus, vel collegiatis Eccleſijs obtinentes*, vbi, vt patet, Canonici non nominantur, atq; ita Gloſſa ibi, verbo Obtinẽtes, dicit, quòd hæc eſt vna differentia inter Conſeruatorem, & iudicem delegatum, quod Canonicus Eccleſiæ cathedralis poteſt eſſe iudex delegatus, non poteſt tamen eſſe Conſeruator; Intellige tamen, niſi Canonicatui dignitas, vel perſonatus annexa ſint. Ita Mand. de ſignat. gratiæ, verbo Conſeruatoria, verſu Sed quod Canonicus. Mon. de Conſer. cap. 5. q. 8. num. 117. Rodriq: tom. 1. q. reg. q. 65. art. 2. Et colligitur clarè ex conſtit. 1. Clem. VII. §. 4. ibi, *Quòdq; vos filij Canonici*; derogat enim omnib⁹ contrarijs; & ait etiam ijs, *Quòdq; vos filij Canonici*, &c. Conſtat etiam ex conſtit. Innoc. VIII. ſupra, §. 4. ibi *Ac Canonicis Eccleſiarum*. Cum enim deputaſſet in Commiſſarios dictæ conſtit. omnes in eccleſiaſtica dignitate conſtitutos, ſubdit *ac Canonicis*. Et ex cõſt. 4. Iulij II. §. 6. ibi, *etiam Canonicos*. At quòd ſecundum priuilegia prædicti Canonici non ſolum cathedralis Eccleſiæ, ſed etiam collegiatæ poſſint eſſe Conſeruatores patet ex tit. prædictæ conſtit. Clem. VII. & etiam ex conſeruatoria Greg. XIII. data Ieſuitis, de qua dixi num. 4. Quod etiam approbat Greg. XV. §. 2. quò ad Canonicos Eccleſię cathedralis. Itaque nunc Canonici collegiatæ non poſſunt eſſe Conſeruatores. Plura videri poſſunt circa Canonicos apud Mon. loc. cit. à num. 118.

11 Ex dictis colligitur 1. quòd Prior conuentualis poteſt eſſe Conſeruator. Ita Rodriq; tom. 1. q. regul.

Gloſſa — *Mandoſius* — *Moneta* — *Rodriq;* — *Moneta* — *Rodriq;*

q. 65.

q. 65. art. 3. verſu Secundò eſt notandum; Capella Tholoſ. deciſ. 13. num. 3. Mir. tom. 2. man. q. 47. artic. 2. concl. 3. Paſſar. in not. priuil. not. 32. verſu Tamen per priuilegium. Mon. de Conſer. cap. 5. q. 2. nu. 24. Et conſtat, quia ſunt in dignitate eccleſiaſtica conſtituti, & quia iſti poſſunt eſſe iudices delegati; clem. 2. de reſcr. Et clarius patet ex conſtit. 1. Clem. VII. vbi Prioribus conuentualibus illa conſeruatoria dirigitur. Et quod dico de Prioribus, & Correctoribus, intelligo de Prouincialibus, & Generalibus, non tamen de Vicarijs aliquorum Conuentuſi, ſi ſint amouibiles ad nutum Prælati, nec de Prioribus clauſtralibus S. Benedicti; quia iſti nō poſſunt eſſe iudices delegati, vt conſtat ex dicta clem. 2. de reſcr. *Cap. Thol. Miranda, Paſſarell, Moneta*

12 Colligitur 2. Cardinales poſſe eſſe Conſeruatores, quia maximam habent dignitatem; cap. 1. de off. Leg. in 6. & cap. Felicis, de pœnit. eod. lib. Ita Mon. loc. cit. q. 3. à num. 33. qui id latè probat. *Moneta*

13 Colligitur 3. Epiſcopos, & Abbates poſſe eſſe Conſeruatores; quia expreſsè nominantur in cap. fin. de iud. deleg. Et etiam eorum Superiores, vt Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi. Latè probat Mon. loc. cit. q. 4. à nu. 40. Et patet etiam, quia dictis diriguntur literæ conſeruatoriæ à Clem. VII. vt patet ſupra, ex eius conſtit. 1. Et aduerte, quòd per Abbates intelliguntur non ſolùm ij, qui in Monaſterijs Regularium hoc nomine nuncupantur, ſed etiam Abbates Clericorum ſecularium, vt S. Matth. S. Antonij. Ita Mon. loc. cit. q. 6. num. 79. 80.

14 Colligitur 4. Vicarium Generalē Epiſcopi poſſe eſſe Conſeruatorem. Ita Sbrozz. lib. 2. de off. Vic. q. 27. nu. 9. Mir. to. 2. man. q. 47. art. 2. concl. 2. Rodriq. loc. cit. art. 3. verſu Ex his. Probabilem putat Mon. de Conſer. cap. 5. q. 5. num. 66. Et ratio eſt, quia Vicarius Epiſcopi habet dignitatem; quæ nihil aliud eſt, vt dixi, quàm adminiſtratio rerum eccleſiaſticarum cum iuriſdictione. At ſecundum priuilegia *Sbrozzius Miranda Rodriq. Moneta.*

non.

Sanchez. *Sbrozzius.* non eſt dubium; Vicarijs enim Epiſcopi, ſeu eius Officialibus, quod idem eſt (vt probat Sanch. 8. de matr. diſp. 27. num. 29. Sbrozz. de off. Vic. lib. 1. q. 2. num. 10. & q. 7. per totam) diriguntur literæ conſeruatoriæ Clem. VII. Secus tamen eſt de Vicario foraneo; Sbrozz. lib. 2. de off. Vic. q. 27. nu. 15. Mon. loc. cit. num. 62: quia nõ poteſt eſſe delegatus Papę, vt patet ex clem. 2. de reſcr.

15 Colligitur 5. Archidiaconũ, Archipreſbyterum, Primicerium, Præpoſitum, Decanum poſſe eſſe Cõſeruatores. Ita Confett. in ſum. priu. cap. 5. Mon. de Conſeru. cap. 5. q. 7. nu. 88. 89. 91. 92. 93. quia hi omnes dignitatem habent eccleſiaſticam. Poſſe etiã Priorem ſecularem Eccleſiæ collegiatæ. Mon. loc. cit. num. 94. quia hic habet dignitatem; vt Nauarr. lib. 1. conſil. de maior. & ob. conſil. 4. num. 3. *Confettius* *Moneta* *Nauarr.*

16 Colligitur 6. quòd obtinentes in Eccleſia cathedrali præbendam, ſeu ordinariam theologalem, aut pœnitentialẽ, cantoratum, aut ſuccentoratum, poſſunt eſſe Conſeruatores; quia iſti omnes perſonatũ habent. Ita Mon. de Cõſer. cap. 5. à nu. 99. q. 7. Qđ ſi qui forſan alij in aliquibus particularibus Eccleſijs habeant aliquod officium, quod ſecundùm communem exiſtimationem dignitatem, vel perſonatum dicat; iſti etiam poterunt in Conſeruatores eligi. *Moneta*

17 Colligitur 7. Vicecancellarium Papæ, Camerarium, ſummum Pœnitentiarium, Clericos Cameræ, Auditorem Curiæ cauſarum dictæ Cameræ, Auditores Rotæ, Referendarios, Prothonotarios poſſe eligi in Conſeruatores; quia iſti omnes habent dignitatem, vt probant Mon. de Conſer. cap. 5. à nu. 106. Et de Prothonotarijs Maſſob. de Synodo diœceſ. cap. 4. dub. 12. De ætate, ſcientia, & moribus Conſeruatorũ, vide Mon. loc. cit. q. 11. à num. 155. Vnum Regulares admonendos velim, vt ſemper perſonas doctas, & diſcretas eligere curent in Conſeruatores, quæ poſſint, velint, & ſciant ius ſuum *Moneta* *Maſſobrius*

vni-

vnicuiq; tribuere; & proprium defendere.

18 Itaque has omnes perſonas ſupradictas in Conſeruatores, ſecundùm ius commune, & priuilegiorum, certum eſt poſſe eligi. Sed ſecundùm nouiſſimum ius huius conſtit. requiritur præterea, quòd prædicti ad hoc vt idonei cenſeantur, ſint electi iudices ſynodales, iuxta ſtatutum Concilij Trid. ſeſſ. 25. cap. 10. de reform. in aliqua prouinciali vel diœceſana Synodo. Quod etiam præceperat cõſtit. Clem. VIII. cui iſta dicitur inhærere, vt dixi num. 1. Concil. autem Trid. ſolùm requirit, vt deſignandi in iudices ſynodales habeant conditiones requiſitas in cap. Statutum, de reſcr. in 6. Et præterea, quòd ſint perſonæ ad id aptæ, ideſt ſecundùm ſcientiam, ætatem, & mores, iuxta cap. Cum in cunctis, de elect. *Trid.*

19 Et aduerte, quòd Canonicus collegiatæ, qui ſit Doctor, non poteſt conſtitui iudex ſynodalis, quia in cap. Statutum dicitur, quòd *Eccleſiarum cathedraliũ Canonici ſolùm poſſint conſtitui iudices ſynodales*, vt patet ex num. 6. Et cum Trid. dicto cap. 10. ſeſſ. 25. de reform. requirat, quòd iudices ſynodales habeant cõditiones dicti cap. Statutum, ſequitur clarè, quod dixi. Ita etiam tenet Maſſob. de Syn. diœc. cap. 4. dub. 10. num. 5. qui num. 25. refert declarationem ſacræ Congreg. quam ipſe dixit ſe conſuluiſſe, in hæc verba. *An poſſit eligi in iudicem ſynodalem Canonicus Eccleſiæ collegiatæ, qui ſit Doctor, ſi non extant in cathedrali Doctores ſaltem ita idonei: Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Trid. interpretum cenſuit, Canonicum collegiatæ Eccleſiæ eligi non poſſe in iudicem ſynodalem. Subſcripta, L. Cardinalis de Torres.* *Maſſobrius*

20 Aduerte etiam, quòd qui dignitatem dimiſit; non poteſt conſtitui iudex ſynodalis, quia requiritur, vt eligendi actu in dignitate ſint, vt patet ex dicto cap. Statutum, & Trid. loc. cit. Ita Maſſob. de Syn. diœc. cap. 4. dub. 13. Verum quidem eſt, quòd ſi is, qui dignitatem dimiſit, antequam dimitteret, *Maſſobrius*

aliquam

Digitized by Google

aliquam cauſam cœpiſſet, poſt dimiſſionem, poſſet eam proſequi, & terminare, quia ſufficit ab initio fuiſſe capacem. Ita declarauit ſacra Congreg. die 21. Maij, anno 1587.

§. IV.

Trid. 21 NOto 1. quòd Concilium Trid. ſeſſ. 25. cap. 10. de reform. decernit, quòd creetur ſaltem quatuor, aut plures iudices ſynodales in qualibet Diœceſi, & ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alium in eius locum, vſque ad futuram prouincialem, aut diœceſanam Synodum.

22 Noto 2. quòd Pontifex admonet Ordinarios, vt plures iudices ſynodales conſtituant, ne Regulares pro Conſeruatorum penuria cogantur aliquam iacturam pati. Et verbum, Moneo, hic non inconguè poſſet interpretari pro, Præcipio; eſt enim negotium graue, & quod multùm damni poteſt afferre indigentibus Conſeruatorum, præſertim in magnis populis, vbi plurimi reperiuntur Regulares.

23 Noto 3. quòd conſilium Capituli in caſu mortis alicuius ex dictis iudicibus requiritur pro forma: quare Ordinarius illud præterire non poterit. cap. Nouit, cap. Quando, de his, quæ fiunt à Præl. Poterit tamen non ſequi; qui enim tenetur conſilium petere, ad illud ſequendum non obligatur. *Panor.* Panor. in cap. Cum in veteri, de elect. *Rodriq.* Rodriq. tom 1. q. regul. q. 3. artic. 17.

24 Si quæras, an Ordinarius poſſit id committere ſuo Vicario.

℞. Poſſe; qui tamen Vicarius tenebitur eiuſdem Capituli conſilium requirere. Habetur cap. Cum in veteri, de elect. vbi *Panor.* Panor. num. 3. Et nota hic etiã, quòd non ſufficit conſilium petere poſt actum deliberatum,

beratũ, ſed debet poſtulari in ipſo tractatu: Nec etiã ſufficit petere debito tempore, niſi tempore congruo expectetur reſponſum; dicto cap. Cum in veteri, vbi Panor. num. 7.

25 Sed quid, ſi Capitulum debito tempore non reſpondeat, vel plus debito differat? Dico, quòd tunc poteſt Epiſcopus, ipſius Capituli reſponſo non expectato, per ſeipſum prouidere. Panor. loc. cit. nu. 8.

26 Sed quid etiam, ſi Epiſcopus, poſtulando conſilium à Capitulo, arctauit ſe ad finem præfixum pro iſto actu terminando, & ita vt Capitulum congruum tempus non habeat ad reſpondendum? Dico, quòd nihil valet prouiſio ab Epiſcopo facta. Panor. loc. cit. num. 9. quia ſine conſilio determinat; & ita dicitur declaraſſe ſacram Congreg.

27 Sed quid, ſi iudex ſynodalis non moriatur quidem, ſed ſe per longum, & diuturnum tempus abſentet? Dico, quòd hoc caſu idem faciendum eſt, ac in caſu mortis, nã diuturna abſentia æquiparatur morti. Et ita etiam dicitur declaraſſe ſacram Congreg.

28 Sed ad quoſnam ex ſynodalibus, diœceſanis, vel prouincialibus pertinet dictos ſynodales iudices nominare? Dico, principaliter ad Epiſcopum, vel Archiepiſcopum, ſeu Synodo præſidentem; non tamen priuatiuè ad alios. Atq; ita declarauit ſacra Congreg.

29 Sed quantum durat officium iudicum ſynodalium? Dico, quòd vſque ad futuram Synodum prouincialem, vel diœceſanam, ſiue ſint electi principaliter in Synodo, ſiue loco mortui, vel abſentis ſuffecti. Ita ſtatuitur in Trid. ſeſſ. 25. de reform. cap. 10. & in hoc §. 4. Trid.

§. V.

30 NOto 1. quòd decretum Greg. XIII. de quo hic, refertur à Quaranta verbo Priuilegia Regul. Quarãt.

A Sorbo Regul. verſu Inſuper ſciendum, pag. 514. & A Sorbo in comp. tit. Conſeruatores, in princ. pag. 158. quod ſic habet. *Greg. XIII. omnibus Regularibus conceſſit, vt in Ciuitatibus Italiæ ſibi Conſeruatores eligerent, coram quibus conuenirentur, ſemelq; electos non, niſi in Capitulis prouincialibus, mutarent, eorumdemq; nomina intra menſem à die electionis Epiſcopis locorum Ordinarijs indicerent, alioquin coram ipſis Ordinarijs conueniri poſſent.*

31 Noto 2. quod tenentur Regulares inſtrumentũ electionis Cõſeruatoris exhibere, & relinquere apud Notarium Curiæ Ordinariorum infra tempus hic ſtatutum, ad tollẽdas fraudes, quæ in hoc poſſent fieri.

32 Noto 3. quod Conſeruatores ſic electos nõ poſſunt Regulares per quinquennium amouere; ſtatim enim ac electi ſunt, cenſentur ab Apoſtolica Sede deputati. Vnde ad libitum electorum amoueri non poſſunt. Concedit tamen Pontifex, vt ex legitima cauſa, puta negligentia, impotentia, inimicitia, approbanda ab Ordinario, vel à Papa, prout magis Regularibus, & alijs placuerit, amoueri poſſint.

§. VI.

33 Poſtulat hic §. vt de iuriſdictione Conſeruatorũ breuiter dicamus. Quæ iuriſdictio quia alia eſt ſecundum ius commune, cap. 1. & cap. fin. de iud. deleg. in 6. Alia ſecundum priuilegia Clem. VII. Pij V. Greg. XIII. & aliquorum Pontificum, de quibus dixi nu. 4. Alia ſecundum hanc conſtit. ideo debeo de illis diſtinctè dicere.

34 Noto ergo 1. quod Conſeruatores ſecundum ius commune, cap. 1. & fin. de iud. deleg. nõ poſſunt cognoſcere niſi de manifeſtis iniurijs, & violentijs. Nec poſſunt cognoſcere de his, quæ iudicialem requirunt indaginem. Per iudicialem autem indaginẽ intelligitur ea cauſæ cognitio, & examinatio, quæ à iudi-

à iudicibus adhiberi ſolet in rebus dubijs. Ita Gloſſa dicto cap. 1. verbo Indaginem. Gloſſa

35 Iniuria verò dicitur, quicquid non iure fit. Io: Andr. cap. 1. de iud. del. in princ. verbo Iniurijs. Cōprehēditq; hoc nomē violationē priuilegiorū; nā iniuria eſt priuilegia violare. Io: Andr. cap. fin. de iud. deleg. n. 3. Cōprehendit etiam culpā, & cōtumeliā, atq; iniquitatē, & iniuſtitiā. Hoſt. in ſum. tit. De iniurijs, num. 1. Farin. 3. p. prax. crim. lib. 3. q. 105. inſpect. 1. num. 1. Io: Andr. Hoſtienſis Farinac.

36 Fit autem iniuria tribus modis; re, verbis, & literis. Ita Hoſt. loc. cit. num. 3. Farinac. nu. 2. Re fit iniuria, quoties manus infertur. Verbis autem fit iniuria per conuicium. Literis verò fit iniuria, cùm quis librum, vel carmen, vel hiſtoriam ad infamiam alicuius pertinentem ſcribit, vel componit, vel edit, vel mandat, vel conſulit, vel dictat, vel exemplat, vel in publico legit, vel emit, vel vendit, vel retinet, vel affigit in publico, vel publicat, vel inuenit, & nō comburit, vel carmina, ſeu cantiones in alterius infamiam compoſitas cantat. Et nota, quòd de famoſo libello agi poteſt criminaliter ſecundum leges ad pœnam capitis contra omnes dictos, vt Hoſt. loc. cit. & Farin. loc. cit. à nu. 422. inſpect. 11. Sed ſecundùm Canones ſupradicti omnes flagellantur, & excommunicantur; cap. Qui in alterius & cap. Si quis 5. q. 1. quas omnes pœnas, tam temporales, quam eccleſiaſticas in talia præſumentes per ſacras leges, & canonicas ſanctiones latas confirmauit Pius V. per ſuam conſtit. 147. apud Cherub. tom. 2. bull. pag. 359. incipit, Romani Pontificis: Vide Farinac. loc. cit. inſpect. 11. à num. 442. vbi aduertit nu. 469. quòd eiſdem pœnis tenetur, qui fores ſtercorauit, vel eiſdem cornua affixit, vel qui obſcænas picturas in alterius infamiam in aliquo loco poſuit; & n. 474. ait, idem eſſe, etiamſi libellus, ſeu charta, ſeu ſcriptura nomen illius, cui infamia irrogatur, non con- Cherub.

Digitized by Google

tineat, dummodò aliunde conſtet, de quo libellus voluit intelligere. Vnde collige, quid ſit libellus famoſus; eſt enim compoſitio in ſcriptis in infamiam alicuius facta, eius, quod probare non vult, & in publico iactata; vel in loco, vbi inueniatur. Ita Sylu. verbo Libellus, q. 4. *Syluester.*

37 Violentia eſt iniuria quædam cum vi, & impetu perſonis, vel rebus facta, & eſt quintuplex ſecundùm Menoch. in prælud. de recuper. poſſeſſ. à num. 38. Prima dicitur ablatiua, quando per vim aliquid aufertur. 2. eſt expulſiua, quando per vim de poſſeſſione eijcitur. 3. eſt compulſiua, quando per metum quis compellitur facere aliquid, quod ſponte aliàs non erat facturus. 4. dicitur turbatiua, cum poſſeſſor in ſua poſſeſſione turbatur. 5. inquietatiua, quæ parum ab hac 4. differt; eſt cum quis non ſinit alium vti re ſua quietè, vel alter, eo inuito, vult ædificare in ſuo fūdo. Videatur Tuſch. verbo Vis, & violētia, cōcl. 214. *Menoch.* *Tuſchus*

38 Manifeſtum eſt, quod per facti euidentiam ita notorium eſt, vt examinatione non indigeat, vel ſi indigeat, poteſt tamen probari clarè, & certitudinaliter per multos teſtes, & ita, quòd negari non poſſit. Ita Tuſch. verbo Manifeſtum, concl. 71. nu. 7. Io: Monac. cap. 1 num. 31. de iud. deleg. His poſitis. *Tuſchus* *Io: Monach.*

39 Certum omnino puto, Conſeruatorem poſſe cognoſcere de omnibus iniurijs, & violentijs dictis, & in his cognoſcendis adhibere eam iudicialem indaginem, quæ in notorijs communiter adhiberi ſolet. Ita Moneta de Conſeru. cap. 7. q. 3. num. 90. & 93. Mir. tom. 2. man. q. 47. art. 7. concl. 2. & 3. Rodriq; tom. 1. q. regul. q. 65. art. 11. Mol. tom. 6. diſp. 29. num. 2. Et habetur manifeſtè in dictis cap. 1. & final. de iud. deleg. *Moneta* *Miranda.* *Rodriq;* *Molina.*

40 Solùm poteſt eſſe difficultas in eo, quod dixi, in his cognoſcendis poſſe Conſeruatores adhibere eam indaginem, quæ in notorijs communiter adhiberi ſolet, cum textus in dictis capitibus videantur eſſe contra-

contrarij. Sed hoc etiam eſt certum; & probat optimè Moneta loc. cit. num. 78. quia ita illud cap. 1. exposuit Innoc. qui et illius auctor fuit; explicando enim num. 4. verba illa *Ad alia*, ait, *Præterquam in notorijs, quia in notorijs bene habebunt indaginem*; & num. 6. in fine ait, *Expone ergo ſic literam, quia non habebit indaginem iudicialē, ſupple in non notorijs*. Ita etiam, Io: Andr. dicto cap. 1. in princ. & alij apud ipſum Mon. Et patet etiam ratione, quia cum cōmittatur iuriſdictio in notorijs, neceſſariò committuntur ea, ſine quibus illa non poteſt exerceri; non poteſt autem punire aliquos de notorijs, niſi eos citet, & citatos, & contumaces puniat in expenſis. Ita Io: Andr. Innoc. Mon. loc. cit. Azor tom. 2. lib. 5. cap. 35. q. 8. qui addit, quòd ſi delictum eſt notorium alijs, non ſibi, habet ius quærendi, & cogendi teſtes ad dicendum teſtimonium. Item quando notorium eſt delictum, & neſcitur, quis illud patrauerit, procedere poteſt per inquiſitionem generaliter, non ſpecialiter. Inſuper ſi reus, qui fuerit condemnatus, & excommunicatus, comparuerit intra annum, & dixerit ſe velle ſatisfacere, poteſt Conſeruator cognoſcere de grauitate damni illati, vel iniuriæ factæ. Senſus ergo illorum verborum *Nec ad alia*; &c. eſt, quòd Conſeruatorum iuriſdictio non ſe extendat ad dubia, & obſcura, in quibus verificandis, & probandis omnino ſpecialis requiritur indago. Quo eodem pacto intelligendum eſt cap. fin. quod ſolùm huius eſt enunciatiuum; Pro qua explicatione adduco cap. Ad noſtrā, el. 3. de iuiciur.

Innocen.

Io: Andr.

Azor

41 Nec ſolùm poſſunt Cōſeruatores defendere Regulares à manifeſtis iniurijs, iam illatis, ſed etiam ab his, quæ probabiliter creduntur inferendæ. Io: Andr. dicto cap. 1. in princ. Io: Monach. ibi, num. 5. Mol. tom. 6. q. 29. num. 2. Azor tom. 2. lib. 5. cap. 35. q. 7. verſu Si iterum quæras. Mir. tom. 2. man. q. 47. art. 7. concl. 4. Cum enim periculum eſt in

Io: Andr.
Io: Monac.
Molina
Azor
Miranda

mora,

mora; poteſt iudex incontinenti ſuis vti armis ad ſeruandos ſuæ defenſioni commiſſos. V.G. ſi videat aliquos paratos cum armis ingredi ad damnificandum aliquod Monaſterium, poteſt hoc pacto in illos excommunicationem ferre; Excommunico omnes, qui cum armis talem locum intrauerint, vel aliquod damnum dederint; Et ſi iniuria fuerit illata, poteſt per cenſuras eccleſiaſticas compellere reum ad ſatisfaciendum. Azor, Mir. locis cit.

42 Neq; ſolùm poteſt in prædictis cauſis cōtra Clericos procedere, ſed etiā contra laicos. Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 65. art. 15. concl. 2. Mir. loc. cit. concl. 3. Probatur ex cap. Cum ſit generale, & cap. Conqueſtus, de foro comp. Facit etiam Trid. ſeſſ. 22. cap. 11. de reform.

Rodriq: Miranda Trid.

43 Sed inſurgit in hoc magna quæſtio, quomodò Conſeruator poſſit de ſupradictis cauſis cognoſcere; an ſcilicet criminaliter, an ciuiliter, an mixtè. Sed priùs declarandi ſunt termini, in quorum declaratione ſudant Doctores. Clarus lib. 5. pract. crim. §. fin. q. 1. Menoch. de arb. caſu 265. Nau. in rubr. de iudic. à num. 31. Fuſè Farinac. 3. p. prax. crim. q. 106. Mon. de Conſer. cap. 7. q. 2. à num. 208. Germon. tom. 2. lib. 1. animad. cap. 19.

Clarus Menoch. Nauarr. Farinac. Moneta Germanus

Breuiter dico, quòd de delictis poteſt agi in iudicio criminaliter, ciuiliter, & mixtè. Agitur criminaliter, quando agitur principaliter de crimine, & particulariter ad publicam vtilitatem. Ciuiliter, quando agitur ad priuatam vtilitatem. Mixtè, quando de crimine agitur particulariter ad publicam vtilitatē, & particulariter ad priuatam. Exemplum ſit in furto. Damnificatus à fure agit contra illum in iudicio, vt furca ſuſpendatur, vel fuſtigetur, &c. Hic agitur de furto criminaliter ad publicam vtilitatem, cuius maximè intereſt, vt fures ad aliorū exēplū caſtigentur. Si poteſt damnificatus ſolùm de furto agere ciuiliter, vt ſibi reſtituatur res ablata, de pœna iure furibus debita

bita nihil curans, immo illam remittens: si autem contra dictum furem agat in iudicio particulariter, tum ad pœnam, tum ad reſtitutionem pecuniæ, dicetur agere mixtè. Ita Nau. loc. cit. num. 31. 34. Clarus num. 2. & 7. Farin. num. 4. 6. 54.

44 Ad quæſitum ergo reſpondeo, quod Conſeruatores non poſſunt cognoſcere, ſtando in iure cōmuni, de prædictis iniurijs, & violentijs manifeſtis criminaliter, neque mixtè. Ita Mon. loc. cit. num. 253. Tum quia punire delicta ad publicam vtilitatem, ad Iudices ordinarios pertinet. cap. Placuit 6. q. 3. Cōſeruatores autem ſecundùm ius commune diximus eſſe delegatos. Tum quia Conſeruatores dantur ad priuatam vtilitatem, vt patet ex cap. 1. & fin. de offi. del. Ciuiliter autem de prædictis cauſis cognoſcere ſine dubio poſſunt Conſeruatores. Ita Mon. loc. cit. num. 267 & ſequitur clarè ex dictis; cū enim de prædictis iniurijs cognoſcere poſſint per prædicta, cap. 1. & fin. de iud. del. nec poſſint criminaliter, neque mixtè, ſequitur neceſſariò, quòd poſſint ciuiliter, cùm non detur quarta ſpecies procedendi in iudicio, ab illis tribus totaliter diſtincta.

45 Pro prædictis verò cauſis, etiā ciuiliter procedēdo, poterit cenſuris eccleſiaſticis vti, brachium ſeculare inuocare. Azor tom. 2. lib. 5. cap. 35. q. 10. Mon. de Conſer. cap. 7. num. 279. Probatur ex cap. Sanè qui 2. de iud. deleg. & ſupponitur in ca. Auctoritate, de priuil. in 6. Cum enim mandatur alicui negotium, mandatur etiam id, ſine quo illud impleri non poteſt, & fruſtra datur iuriſdictio, quæ non eſt cum coactiua coniuncta. Cum autē Conſeruatores contra Epiſcopos debebunt agere, adhibeāt ſemper cautelam requiſitam dicto cap. Sanè, vt cum eis, tanquam cum Prælatis Eccleſiæ, modeſtè, & patienter, ac reuerenter ſe gerant.

Azor
Moneta

46 Si quæras, an ſtando præcisè diſpoſitioni dictorū capitū 1. & fin. de Iud. deleg. poſſint Regulares, vt

actores

Digitized by Google

actores coram ſuo Conſeruatore reos, ſiue Clericos, ſiue laicos trahere.

Io. Andr. 46. Poſſe. Io. Andr. dicto cap. fin. num. 2. Io. Mon. ibid. Mon. de Conſer. cap. 7. q. 6. num. 338. & probant ex illis verbis poſitis dicto cap. fin. *Conſeruatores non præſumant trahere vltra vnam dietam*; Ergo à contrario ſenſu intra illam poſſunt trahere. Verbum autem, Trahere, proprium eſt actoris ad iudicium reum trahentis, vt conſtat clarè ex verbis huius §. quem explicamus, ibi *alios conuenire, aut trahere non poſſint*.

Io. Monac.

Moneta

47 Aduerte etiam, quòd Conſeruator debet in his cauſis pronunciare, delictum eſſe notorium, aliàs ſententia ſua, quæ debet fundari ſuper notorio, eſſet nulla. Tuſch. verbo Conſeruatores, concl. 760. num. 5.

48 Noto 2. quòd ſecundùm priuilegia Regularibus conceſſa certum eſt primò, Conſeruatores eſſe iudices ordinarios. Ita eos vocat Greg. XIII. in conſeruatoria pro Ieſuitis apud Cherub. in conſtit. 1. Greg. §. 2. Secundò eos poſſe cognoſcere de omnibus cauſis, tam manifeſtis, quàm non manifeſtis, patet ex illis clauſulis, *Quæ ſpecialem requirunt indaginem, Contradictores quoslibet compeſcendo, Conſeruatores, & iudices*, quæ habentur ſupra in conſtit. 1. Clem. VII. per quas cõceditur iuriſdictio iudicialis etiam in non manifeſtis. Farin. 2. p. deciſ. deciſ. 616. num. 3. & 4. Tertiò poſſunt cognoſcere de omnibus cauſis, tam criminalibus, quàm mixtis, atq; ciuilibus. Patet ex dicta cõſt. 1. Clem. VII. §. 2. & ex conſeruatoria Greg. XIII. pro Ieſuitis, ibi, *Vt in quibuſcumq; cauſis, tam ciuilibus, quàm criminalibus, ac mixtis*. Quartò poſſunt Conſeruatores cognoſcere de omnibus his cauſis, ſint Regulares rei, vel actores; Patet ex dicta cõſt. Greg. §. 2. Quintò poſſunt Conſeruatores noſtri Ordinis apoſtatas, & ſe ab obedientia ſubtrahentes, cenſuris eccleſiaſticis, & alijs pœnis ad Religionem reuocare, quod eſt ſpeciale in noſtra conſeruatoria Clem. VII. Quod puto

Cherub.

Farinac.

rema-

remanere in ſuo robore, etiam poſt iſtam conſtit. Greg. XV. nullum enim adeſt veſtigium, quod mõſtret, intendiſſe Papã hoc reuocare. Sextò poſſunt Conſeruatores per huiuſmodi priuilegia articulũ ab alijs inchoatũ proſequi. Patet ex §. 5. conſeruatoriæ Clem. VII. ſupra; Quod puto ẽt permanere in ſuo eſſe, ſi, elapſo quinquennio, vellẽt Regulares aliũ ſibi eligere Conſeruatorẽ, qui haberet conditiones hac conſt. requiſitas, vel loco defuncti, &c. Hic ſic electus poſſet proſequi articulũ à ſuo pdeceſſore inchoatũ; de hoc enim nihil præſcribitur hac conſtit. Videatur Rodriq; to. 1. q. reg. q. 65. ar. 9. Septimò poſſunt citare per edictũ, vbi tutus non patet acceſſus ad perſonaliter citandũ. Conſtat ex cõſt. cit. Clem. VII. §. 3. & ex cõſeruatoria Greg. XIII. pro Ieſuitis §. 3. Octauò poſſumus Cõſeruatores eligere, etiãſi non ſint in Ciuitatibus, in quibus deputati ſunt Cõſeruatores. Patet ex conſt. 1. Clem. VII. §. 2. & conſeru. Greg. XIII. §. 3. Nonò poſſunt etiã trahere ad ſuũ iudicium perſonas exiſtentes extra Ciuitates, & Diœceſes, in quibus deputati ſunt Cõſeruatores, dũmodò non trahant vltra tres dietas; ideſt 60. milliaria. Patet ex dicta conſt. Clem. VII. §. 4. & Greg. XIII. §. 6. Rodriq;

49 Noto 3. ꝙ Greg. XV. hoc §. ſtatuit, quòd Regulares ſolùm poſſint cõueniri tamquã rei corã ſuis Cõſeruatoribus, alioſq; autẽ tamquã actores corã eis nõ poſſint cõuenire; atq; ita ſtatuit prout de iure; cap. Si Clericus; cap. Cũ ſit, de foro cõp. & leg. 2. C. de iur. om. iud. quòd actor ſequatur forum rei.

50 Sed dubiũ eſt, an hoc procedat in omnib⁹ cauſis. Saluo ſẽper iudicio meliùs iudicantis, dico, ꝙ hoc nõ procedit, niſi in cauſis ciuilibus eorũ, qui aliquã pecunię ſummã ipſis Regularibus debẽt, ſiue eã debeãt ex locatione, legatis, teſtamentis, &c. De alijs autẽ manifeſtis iniurijs, & violentijs, Regularibus, ſiue eorũ bonis illatis, poſſunt Cõſeruatores cognoſcere, etiãſi Regulares actores ſint, ſecundùm formam iuris

Nnn com-

Digitized by Google

communis cap. 1. & fin. de iud. deleg.

51 Moueor 1. qa hic Pōtifex videtur velle extēdere ad Regulares ſtatutū Concil. Trid. ſeſſ. 14. cap. 5. de refor. vbi determinatur, ꝙ qui habent Cōſeruatores, nō poſſint in cauſis ciuilibus corā eis aliquē trahere; ſed ſolùm poſſint corā eis trahi; in cauſis verò criminalib⁹, & mixtis dictæ perſonæ Cōſeruatorē habētes cōueniātur corā ſuo Epiſcopo, vel alio Superiore ſuo ordinario. Vnde apparet, ꝙ Cōciliū facit differentiā in modo procedēdi quò ad cauſas criminales, & mixtas, à modo ꝓcedēdi quò ad cauſas ciuiles; in his .n. vult, vt habentes Cōſeruatores actiuè quidē corā eis neminē trahere, ſed forū rei ſequantur; paſſiuè autē trahi equidē poſſint; in cauſis verò criminalibus è cōtra vult, vt prædicti habentes Conſeruatores, paſſiuè quidē corā ſuis Epiſcopis, & ordinarijs Superioribus trahantur, actiuè autē corā dictis Conſeruatorib⁹ trahant. Ad hoc enim dantur Conſeruatores, vt à moleſtijs, iniurijs, & violentijs ſub tutela receptos conſeruent illæſos, & defendant, & hoc modo intelligit Cōciliū Gutier. pract. q. lib. 3. q. 9. nu. 15. & 16. quo eodē prorſus modo puto intelligēdā hanc cōſt. in qua Cōcilij multa verba referūtur, vt patet ex §. ſequ.

Trid.

Gutierrez

52 2. Quia alioquin nō apparet, à quibuſnā debeāt Cōſeruatores cōſeruare; vnde potiùs dicendi erunt iudices dati pro miniſtranda iuſtitia Regularibus, quàm Conſeruatores.

53 3. Cū maxima eſſet quæſtio inter Doctores, an Regulares poſſent corā ſuis Cōſeruatoribus ſuos debitores cōuenire, ſtante dicta diſpoſitione Cōcilij, vt videri poteſt apud Gutier. loc. cit. & Rodriq. tom. 1. q. reg. q. 65. art. 12. licèt aliqui affirmarent, vt Guido Pape q. 18. fine, & Rodriq; loc. cit. Qui negabant tamen, vt Gutier. cōcedebant, ꝙ Regulares poſſent cōuenire ſuos moleſtatores, & inquietatores in iniurijs notorijs, & manifeſtis, excludēdo ab his eos, qui nollent notoriè, & manifeſtè, quæ debebant, Regularibus

Guid. Pap.

Rodriq.

bus ſoluere, vt patet ex dicto Gutier. num. 16. Vnde, cum hic Pontifex hanc litem quò ad debitores diremerit, reliqua in ſuo ſtatu liquiſse dicendum eſt.

54 4. Quia hic caſus videtur in iure expreſsus; cap. Conqueſtus; & cap Cum ſit, de foro comp. vbi dicitur. *Cum ſit generale, vt actor forum rei ſequatur. Verùm quoniam ſeculares iudices in exhibenda iuſtitia perſonis eccleſiaſticis ſæpe in iudicio ſunt remiſſi, in fauorem Eccleſiæ eſt introductum, vt malefactores ſuos, qui ſacrilegi ſunt cenſendi, venerabilium locorum Rectores poſſint ſub quo maluerint iudice conuenire*; Ergo cum ius commune ab illa generali regula, *Actor ſequitur forum rei*, quam hic videtur approbare Pontifex, excipiat eos, qui malefecerint publicè, & notoriè Regularibus, eorum bona diripiendo, diſſipando, inuadendo, moleſtando, iniuriando, violentando; Dicendum eſt, quòd etiã hic Põtifex velit hunc caſum excipere. Et quòd ſolùm intẽdat, quòd Regulares actores forum rei ſequantur in exigendis pecunijs, ſibi à debitoribus debitis; in reliquis autem relinquat antiquos Canones, & conſtitutiones in ſua diſpoſitione. Videatur Mon. de Conſeru. cap. 7. q. 6. nu. 343. qui etiã hũc caſum excipit. *Moneta*

55 5. Id non obſcurè innuitur in illis verbis in fine huius §. poſitis *Contra quoſcumq; procedere*, &c. Et vult dicere, quòd Conſeruatores non poſſint procedere ad inſtantiam eorum, quorum ſunt Conſeruatores, contra quoſcumq; reos, exiſtentes extra Ciuitatem, & Diœceſim, in qua fuerint deputati Conſeruatores, trahendo illos ad ſuum tribunal. Sicut enim dixi hic ſupra, num. 46. quòd per illam clauſulam poſitam in cap. fin. *Aut aliquos vltra vnam dietam trahere*, poſſunt Conſeruatores cognoſcere de manifeſtis iniurijs, etiam quando Regulares erunt actores; ita etiam dico hic; cum hæc clauſula deſumpta ſit ex dicto cap. fin, in quo etiam per illã *vltra vnam dietam trahere* declaratur. Quæ clauſula non ideo hic omittitur quia nolit Papa, fratres vt actores poſſe coram ſuis Con-

ſeruatoribus dictos reos trahere, ſed quia non vult, vt poſſint eos vltra vnam dietam à fine Diœceſum trahere; quod ibi conceditur.

56 6. Tandẽ hanc ſententiam certam omnino reddit hæc declaratio ſacræ Congreg. *In conſtitutione de Conſeruatoribus edita à S. M. Greg. XV. ex ſententia ſacræ Congreg. Concil. inter cætera ſtatutum eſt, vt coram Conſeruatoribus Regulares conueniri quidem, aut trahi debeant, ſed alios conuenire, aut trahere non poſſint, ita vt memorati Conſeruatores in cauſis, in quibus Regulares, & alij actores fuerint, nullam prorſus iuriſdictionem habeant, ſed in ijs tantùm, in quibus rei extiterint.*

Dubitatur nunc, an per hæc verba ſublata ſit facultas, quam habent Conſeruatores defendendi Regulares, & alios à manifeſtis iniurijs, & violentijs, quæ illis defacto inferuntur, dum à ſuis poſſeſſionibus deijciuntur, & proprijs bonis vti, ac frui impediuntur.

Sacra Congreg. Card. Concil. Trid. interpretum cenſuit, eiuſmodi verbis minimè ſublatam fuiſſe facultatem, quam habent Cõſeruatores, defendendi Regulares à manifeſtis iniurijs, ac violentijs, dummodò obſeruent formam præſcriptam conſtitutionibus Innoc. IV. & Bonif. VIII. relatis in cap. 1. & fin. de off. deleg. in 6. C. Card. de Torres. loco ✠ ſigilli. Proſper Fagnanus S. Congreg. Secr. Romæ ex Typographia R. Cameræ Apoſtol. 1624.

57 Aduerte etiam circa illam clauſulam, *Neq; extra Ciuitates, ſeu Diœceſes,* &c. quòd habet duplicem ſensũ. Primum, quòd ipſi Conſeruatores exiſtentes extra Ciuitates, & Diœceſes, in quibus fuerint deputati, non poſſint Conſeruatoris officium exercere, bene tamen poterunt tunc alteri exiſtenti in loco, in quo ipſi deputati fuerint, ſuas vices cõmittere, vt Mon. de Conſ. cap. 7. q. 2. num. 61. Secundum, quòd non poſſint ſuam iuriſdictionem exercere, niſi cum exiſtentibus in Ciuitatibus, & Diœceſibus, in quibus fuerint Conſeruatores deputati; ſecundùm quẽ vtrũque ſenſum ſeruanda eſt. Poſtulat enim æquitas, vt minùs

Moneta

Digitized by Google

minùs quàm fieri poteſt, partibus, præſertim reis, præiudicetur. Videatur Rodriq; tom. 1. q. reg. q. 65. art. 7. & 8. Mon. loc. cit. num. 376. *Rodriq;*

§. VII.

58 NOto, quòd idem ſtatuitur in Cōcilio Trid. ſeſſ. 14. cap. 5. de refor. In iure autem de arbitris agitur in cap. Cum ſpeciali; cap. Secundò requiris, de appell. cap. Si quis contra Clericum, de foro comp. cap. Suſpicionis, de off. deleg. cap. Legitima, de appell. in 6. & eod. lib. cap. Si contra vnum, de off. deleg. Vide quæ dico tom. 1. Relig. qu. 1. cap. 19. §. 1. *Trid.*

59 Quæres 1. an Conſeruator poſſit vt ſuſpectus recuſari.

℞. Si agatur de manifeſtis iniurijs Religioſis illatis ſecundùm formam cap. 1. & fin. de off. deleg. & pœna ſit à iure impoſita, non poteſt vt ſuſpectus recuſari; quia tunc videtur ſe habere tamquam merus executor, qui cum grauare non poſſit, neque etiam poterit recuſari. Si verò pœna non ſit à iure impoſita, ſed illius arbitrio relinquatur, tunc poterit recuſari, etiamſi iniuria ſit manifeſta. Ita Panor. in cap. Si quis contra Clericum, de foro comp. num. 11. Farinac. 1. p. prax. crim. q. 21. num. 130. *Panor. Farinac.*

60 In alijs verò cauſis, de quibus poteſt cognoſcere Conſeruator iuxta hanc conſtit. & in quibus Regulares rei ſunt, dico, quòd adhuc poteſt recuſari, per communia iura; cap. Si quis contra Clericum, de foro comp. & cap. Secundò requiris, §. Tertiò poſtulas, de appell. & Concil. Trid. ſeſſ. 14. cap. 5. de reform. & tunc eligendi arbitri, qui de cauſa recuſationis cognoſcant. Vide tom. 1. Relig. cit. Et ſi vis ſcire, propter quas cauſas poteſt iudex tamquam ſuſpectus recuſari, vide loc. cit. Relig. §. 2. *Trid.*

61 Quæ-

Digitized by Google

61 Quæres 2. an à Conſeruatore poſſit appellari.

℞. In notorijs iniurijs, & violentijs appellari non poteſt; nam in notorijs non admittitur appellatio; cap. Cum ſit Romana, §. Sin autem; cap. Peruenit; cap. Conſuluit, el. 1. cap. Cum ſpeciali, §. Porrò, de appell. & cap. Romana, §. Si autem, de appell. in 6. Et probat, quāplurimis Doctoribus adductis, Farin. 1. p. prax. crim. q. 21. num. 117. Quod tamen eſt intelligendum, niſi excederet in infligenda pœna. Idē Farin. ibid. nu. 118. Abbas in cap. Cum ſpeciali, nu. 3. & cap. Ad noſtram, nu. 1. & cap. Reprehenſibilis, fine; & cap. De priore, nu. 2. de appell. In alijs autem cauſis dubijs, de quibus ſecundùm hanc conſt. poſſūt cognoſcere Conſeruatores, poteſt ab eis appellari. Mon. de Conſ. cap. 9. n. 176. Probatur ex cap. Veniētes, de iureiur. cap. 1. de re iud. Appellandum autem ad Papam; Tuſch. verbo Conſeruatores, concl. 760. nu. 6. Anchar. conſil. 72. nu. 1. quia Conſeruatores dantur à Papa, cui immediatè ſubduntur Regulares. Non eſt tamen appellandum ab his, niſi poſt definitiuam ſententiam, vel interlocutoriam continentem grauamen, quod per definitiuam reparari nō poteſt. Mon. loc. cit. nu. 180. Quæ autem ſint grauamina, quæ per definitiuam reparari non poſſunt, Vide tom. 1. Rel. cap. 2. verſu Aduertendum tamen, q. 1.

Farinac.

Abbas

Moneta

Tuſchus

Anchar.

§. VIII.

62 NOta, quòd Bonif. VIII. cap. fin. quod incipit, Hac cōſtit. de off. deleg. ſtatuit, quòd Conſeruatores excedentes limites in ſua iuriſdictione ſint eo ipſo ab officio ſuſpenſi, & pars, quæ hoc fieri procurauerit, eo ipſo excommunicationem incurrat. Erat autem magna quæſtio inter Doctores, an illa ſuſpenſio ab officio eſſet eccleſiaſtica cenſura. & priuaret ijs omnibus, quibus ipſa cenſura priuat, vt

Digitized by Google

vt videri poteſt apud Mon. de Conſer. cap. 7. q. 12. *Moneta*
nu. 160. Sed hic Pontifex hanc quæſtionẽ ſoluit, declarando, quòd ſolùm ſint ſuſpenſi per annū ab officio Conſeruatoris, poteſtateque illud exercendi: Et congruit, cap. Prouida, de elect. in 6. cap 1. de tranſlation. Epiſcopi.

63 Aduertendum tamen, quòd ad dictam ſuſpenſionem incurrendam in dicto cap. fin. requiritur ſciẽtia; dicit enim ibi Bonif. VIII. *Conſeruatores, qui ſcienter ſe intromiſerint*; & licèt iſta particula hic ſit omiſſa; cum tamen velit, vt pars, quæ hoc fieri procurauerit, ſententiam excommunicationis incurrat, iuxta formam dicti cap. fin. dicendum eſt, quòd etiam iuxta eamdem formam incurratur ſuſpenſio, ſi ſcilicet ſciẽter ſe intromiſerint, Atq; ita non incurreret dictã ſuſpenſionẽ, qui id faceret ex ignorantia, etiam craſſa, & ſupina; bene tamen qui ex affectata, aut ſi illa craſſa ita foret, vt eſſet ingens temeritas, iuxta ſententiã Suar. tom. 5. in 3. p. diſp. 31. ſect. 3. nu. 17. & Sãch. lib. 9. de matr. diſp. 32. nu. 36. & 39. Rodriq: tom. 1. q. reg. q. 65. ar. 19. illa enim dictio, Scienter, clarã iuris notitiam denotat. Quando autem ignorãtia ſit craſſa, & ſupina, vide Sanch. loc. cit. nu. 32. 33. *Suarez* *Sanchez* *Rodriq;*

64 Aduerte etiam, ꝙ Conſeruator, qui fuerit ſic ſuſpenſus ab officio, elapſo anno, ſtatim abſq; alia abſolutione eſt reſtitutus; per ea, quæ dixi ſupra, in cõſtit. 1. Iulij II. §. 16. nu. 21. quando .n. ſuſpenſio eſt tẽporalis, elapſo tẽpore, ſtatim ceſſat, vt ibi probaui.

65 Noto 2. quòd pars, quæ ſcienter procurauerit Cõſeruatores excedere limites poteſtatis traditæ hac conſtitutione, incurrit ſententiã excommunicationis eo ipſo, à qua non poteſt abſolui, niſi ei, quẽ ſic moleſtauit indebitè, primò ſatisfaciat integraliter de expenſis, quæ eſt forma poſita in cap. Hac conſtitutione, quod eſt fin. de iud. deleg. in 6. Et licèt dicto cap. fin. non ſit illa particula, Eo ipſo, tamen ex eo quòd ibi dicitur, *incurrat*, ſignificatur, illam pœnã eo ipſo incurri,

Gloſſa incurri, vt notat Gloſſa ibi, verbo Incurrat.

66 Aduerte etiã, quòd qui id procurat, debet eſſe pars, non tertia perſona, & procuratio debet eſſe cũ effectu, ideſt, ꝙ Cõſeruator, procurãte parte, proceſſerit, vt Suar. tom. 5. in 3. p. diſp. 23. ſect. 4. nu. 10. addita ratione, quam affert nu. 7. & iſta excõmunicatio non incurritur, niſi à ſciente; vnde etiã ignorãtia craſſa, & ſupina excuſat, iuxta dicta nu. 63. Ab ea autem ante compenſationẽ impenſarũ nemo poteſt abſoluere, niſi ſolus Papa: Poſt compenſationẽ poterit Epiſcopus. Azor p. 2. lib. 5. cap. 35. q. 13. Mon. de Conſer. cap. 7. nu. 591. Licèt etiam poſſit dici in ſententia eorum, qui tenent, ꝙ ab excommunicatione nemini reſeruata poteſt quilibet ſacerdos abſoluere, quòd, cum hæc excommunicatio poſt cõpenſationẽ nulli reſeruetur, poſſit à quolibet ſacerdote abſolui. Vide Doctores hoc ſẽtiẽtes apud Mon. loc. cit. n. 590.

Suarez

Azor

Moneta

§. IX.

67 COncedit, quòd habentes Conſeruatorẽ, in caſibus à iure permiſſis, ideſt in quibus dicti erunt actores, poſſint petere iudicẽ non ſuſpectum à Principibus, ſeu Magiſtratibus ſecularibus, qui iudex non ſit excommunicatus, neq; ſuſpenſus, neq; interdictus, modò has tres conditiones copulatiuè cõcurrant. Et ſi vis ſcire, quomodò cauſa dicatur profana, Vide deciſ. Rotæ coram Ludouiſio, deciſ. 174. nu. 7. Hic cauſa profana dicitur ad differẽtiam cauſæ ſacræ, ſeu ſpiritualis, & eſt idem, quod cauſa temporalis.

68 Sed quid? ſi cauſa merè profana nõ ſit, ſed mixta, & ſpirituali adhærẽs, poterũt ne hoc caſu Regulares à Prĩcipe laico iudicẽ petere? Nequaquã. Nã res, quæ alteri digniori adhæret, ſumit naturã eius, vnde deſinit eſſe ꝓfana. Germ. de ſacror. imm. lib. 3. c. 12. n. 10. Ad vltimum nota, ꝙ Conſeru. tenentur ſub mortali, quãdo fuerint electi, acceptare. Probat Rodriq; loc. ſæpius cit. art. 4. niſi cauſa legitima excuſet.

Germon.

Rodriq:

CON-

CONSTITVTIO VI.

Quæ eſt decretum ſacræ Congreg. Concil. in quo ſtatuit, quòd non fundentur noui Conuentus, niſi in ijs poſſint ſuſtentari duodecim fratres, & quòd alij Religioſi ibi habitantes vocentur.

§. 1. *CVm aliàs fel. rec. Clemens Papa VIII. decreuerit, Ordinarios locorum licentiam ad nouos Conuentus cuiuſcumq; præſertim Mendicantium, Ordinis in Ciuitatibus, & locis, eorum ordinariæ iuriſdictioni ſubiectis erigendos impertiri non poſſe, niſi vocatis, & auditis aliorum in eiſdem Ciuitatibus, & locis exiſtentium Conuentuum Prioribus, ſeu Procuratoribus, & alijs intereſſe habentibus; & cauſa, ſeruatis ſeruandis, cognita, in iiſdem Ciuitatibus, & locis nouos huiuſmodi erigendos Conuentus ſine aliorum detrimento commodè ſuſtentari poſſe conſtiterit: Si verò ab eorum ſententijs ad Sedem Apoſtolicam prouocari, & appellari contigerit, ipſos Ordinarios tamdiu erectionem nouorum Conuentuum ſuſpendere debere, quamdiu à dicta Sede in ea cauſa pronunciatum extiterit, ac aliàs, prout in decreto huiuſmodi pleniùs continetur.* Memorat conſt. Clem. VIII. quæ incipit, Quoniam, apud Cherub. t. 3. bull. conſt. 99. pag. 146.

§ 2 *Verùm per piæ mem. Paulum Papam V. accepto, pleroſque ex Ordinarijs prædictis fauore, vel nimia expoſcentium importunitate, ad nouos Conuentus, ſeu domus, præter, & contra tenorem prædicti decreti erigendos plerumque adduci; quo fit, vt, non habita debita eleemoſynarum, ſeu reddituum cuiuſcũ-* Conuentus non fundatur niſi vbi 12. fratres ſuſtentari poſſint; Et vocẽtur alij fratres, etiã cir-

Digitized by Google

circumuicini ad quatuor millia paſſuum.

que Monaſterij, Conuentus, ſeu domus ratione, Monachi, ſeu fratres, aut Religioſi ibi degentes manuteneri nequeant, & ad tam exiguum numerum reducantur, vt cultus diuinus in eorum Eccleſijs deſtituatur, ibique regularis diſciplina, vt conuenit, conſeruari non valeat. Sacra Congregatio illuſtr. DD. Cardinalium, negotijs Regularium præpoſitorum, ad quos idem Paulus Papa V. negotium huiuſmodi reiecerat, tot incommodis obuiàm ire, eiſq; aliquod opportunum remedium adhibere cupiens, decreti huiuſmodi veriores, ac totos tenores præſentibus, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, pro plenè, & ſufficienter expreſsis habens, viuæ vocis oraculo à S. D. N. Gregorio Papa XV. habito, decretum prædictum, quatenus opus ſit, innouat, & in vſum reducit. Volens, quòd de cætero Monaſterium, Conuentus, domus, Congregatio, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium cuiuſcumq; etiam Mendicantium, Ordinis, Societatis, & Inſtituti, quocumq; nomine nuncupentur, etiamſi de illis particularis, expreſſa, & ſpecifica mentio habenda eſſet, in quacumq; Ciuitate, vel Oppido, ſeu quocumq; alio loco non erigantur, niſi in eo ſaltem duodecim fratres, aut Monachi, ſeu Religioſi inhabitare, ac ex redditibus, & ex conſuetis eleemoſynis ſuſtentari valeant; ac Priores, ſeu Procuratores aliorũ Monaſteriorum, Conuentuum, ſeu domorum aliarum Religionum, vel Congregationum, aut Societatum, ſeu Inſtitutorum huiuſmodi, non ſolùm in prædictis, ſed etiam in alijs per quatuor millia paſſuum circumuicinis locis ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni conſenſerint, vel aliàs Ordinarijs locorum conſtiterit, Religioſos Monaſterij, Conuentus, ſeu domus regularis

gularis ſic erigendi, ſeu erigendæ, abſque detrimento Religioſorum in Monaſterijs, ſeu domibus antea in Ciuitatibus, ſeu locis huiuſmodi erectis degentium, ibi in numero duodecim commodè, & congruè manuteneri, & ali poſſe.

§ 3. Si verò noui Conuentus, domus, Congregatio, vel Societas huiuſmodi inſtituendæ erunt, nulliq; alij Regulares inibi reperiantur, Ordinarij locorum nihilominus diligenter inquirant, an locorum incolæ, & habitatores, quorum & conſenſum requirant, ac adhibeant, huiuſmodi duodecim Religioſos in Conuentibus, vt præmittitur, inſtituendis commodè alere, & manutenere valeant.

Vbi nulli alij Regulares habitant, Epiſcopi ab incolis inquirãt, an poſſint 12. fratres cõmodè alere.

§. 4 Si verò à decreto, ſeu decretis per Ordinarios prædictos in cauſis huiuſmodi ferendis legitimè appellari contigerit, ex nunc, prout ex ea die, qua appellatio interponetur, ea ad eamdem ſacram Congregationem, vnà cum toto negotio principali deuoluta cenſeatur; appellationeq; huiuſmodi pendente, nihil innouandum eſſe.

In caſu appellationis totum negotiũ ad Cong. deuoluatur.

§. 5 Irritumque, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernens; quibuſcumque in contrarium facien. non obſtantibus. Romæ 17. Auguſti, 1621. Ant. Card. Saulius, locus † ſigilli. N. Zambeccarius Secret.

Decretum irritans.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 VIde quæ dico ſupra, in conſt. Pyrrhi nu 48. & 49. Et nota, quòd nõ dicitur acquiri nouus Conuentus, quando in eadem Ciuitate, vel Oppi-

Rodriq. do fit mutatio de vno ad alium locum. Ita Rodriq; tom. 2. q. reg. q. 49. ar. 9. Quia tunc nullum fit præiudicium alijs Religioſis, niſi fortè per accidens, ratione propinquitatis. Et ratio eſt, quia locũ mutãtes iam habent ius eleemosynas quærendi in dicta Ciuitate, vel Oppido.

2 Nota etiam, quòd ſi aliqui Regulares omnino dereliquiſſent, & ſpontè aliquem Conuentum, non poſſent poſt multum temporis abſq; ſolemnitatibus hic requiſitis illum reaſſumere; quia poſſent eſſe damni alijs Religioſis, eo tempore ibi habitantibus. Contrarium ſentit Rodriq. loc. cit.

VRBANVS VIII.

Italus, Florentinus, Thadæi Barberini filius, ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno Domini 1623. die 6. Auguſti, dedit Ordini noſtro infraſcripta.

CONSTITVTIO I.

Confirmat priuilegia Minimorum ex certa ſcientia.

VRBANVS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Prooemium. *INiucti nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, vt ſacrarum Religionũ in militanti Eccleſia ſuaues in Domino fructus aſſiduè præſtantium, paternam*

paternam curam gerentes, priuilegia, gratias, & indulta, illis à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, & Apoſtolica Sede conceſſa, quò validiùs perpetuò ſubſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore libenter communiamus.

§. 1 *Volentes igitur vniuerſum Ordinem fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula, ex quo vberrimi in eadem Dei Eccleſia fructus, ad ipſius omnipotentis Dei laudem, & chriſtianæ Reipub. ſpirituale commodum, & vtilitatem, ab ipſius Ordinis initio ſemper prodierunt, & in dies prodeunt, ac ipſius Ordinis Correctorem generalem, & fratres vniuerſos ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi, ac eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, ſupplicationibus eorum nomine per dilectum filium Deodatum Lomellinum fratrem, & Procuratorem generalem eiuſdem Ordinis, nobis ſuper hoc humiliter porrectis, inclinati, omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruationes, de-* Confirmat prout in ſummario.

Digitized by Google

clarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, cõceſſiones, indulgentias, & indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum alijs Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium; eidem Ordini Minimorum, eiuſq; Correctori generali, ac fratribus, & ſororibus, alijq; Religioſis vtriuſque ſexus, eorumque domibus, Monaſterijs, Eccleſijs, & locis regularibus quibuſcumq; per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Apoſtolicam Sedem, ſub quibuſcumq; verborum formis, & expreſſionibus, in genere, vel in ſpecie, aut aliàs quomodolibet conceſſa, ac pluries confirmata, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, ac ſingulas literas, tam ſub plumbo, quàm in forma Breuis, aut aliàs deſuper confectas, quarum tenores præſentibus pro expreſſis haberi volumus, quatenus tamen ſint in vſu, & non ſint reuocata, ſeu ſub aliquibus reuocationibus comprehenſa, ac ſacris Canonibus, & Concilij Trid. decretis non aduerſentur, ex certa noſtra ſciẽtia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illisq; perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & ſingulos, tam iuris, quàm facti de-

fectus,

fectus, ſi qui interuenerint in eiſdem, ſupplemus.

§. 2 Quocirca venerab. fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, alijſq; locorum Ordinarijs quibuſcumq; necnon dilecto filio cauſarũ Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, quandocumq; fuerint requiſiti, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Correctoris generalis, & fratrum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eaſdem plenum eorum effectum ſortiri, illiſq; omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere; Non permittentes, quempiam deſuper contra præſentium tenorem ſub quouis prætextu, & cauſa, etiam defectu intentionis noſtræ, per quoſcumque quomodolibet indebitè moleſtari; quinimmo quicquid in contrarium attentari, vel fieri continget, omnino ſemper in priſtinum reponi; contradictores quoslibet, & rebelles etiam per quaſcumq; de quibus eis videbitur, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac, legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad Commiſſarios deputat.

ad

Digitized by Google

ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

Derogat cõtrarijs.

§. 3 Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonif. Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium non trahatur, alijſque Apoſtolicis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinum prædictorum ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quòd in eis caueatur expreſſè, quòd illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præ-

ſentibus

Digitized by Google

ſentibus pro ſufficienter expreſsis, & inſertis habentes, motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus, contrarijs quibuſcumq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

§. 4 Verùm quia difficile foret præſentes literas, vbicumq; opus eßet, deferri, volumus, & pariter auctoritate Apoſtolica decernimus, quòd illarum tranſumptis, manu alicuius ex Secretarijs cuiuſuis prædictorum Prælatorum generalium, ac Romanæ Curiæ Commiſſarij, & ſucceſſorum, aut Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo officij alterius eorumdem, aut perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu Curiæ eccleſiaſticæ munitis eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem, ſub annulo Piſcat. die 28. Iunij, 1624. Pontif. noſtri anno 1. Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

CONSTITVTIO II.

Concedit, quòd fratres Minimi ſe poſſint obligare ad ſuffragia perpetua.

VRBANVS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium. *APoſtolicam decet benignitatem vltimis piè teſtantium voluntatibus fauere, & , vt illæ ſuum ſortiantur effectum, etiam ſtrictiorum Ordinum regularia inſtituta interdum relaxare, maximè cum relaxatio huiuſmodi ad diuini cultus incrementũ tendere dignoſcitur, & vota perſonarum regularium, præſertim reformatarum, hoc à nobis expoſcunt.*

Motiua, & facti narratio. *§. 1. Sanè nobis exponi nuper fecit dilectus filius Bartholomæus Leuius Prouincialis Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula in Prouincia, & Comitatu noſtro Venaiſſino, quòd de anno Domini 1609. tũc in humanis agens Magdalena de Lagnet, dum viueret Domina in temporalibus Oppidi de Causãs, deuotionis zelo ducta, titulo donationis irreuocabilis, quæ dicitur*

inter

Digitized by Google

inter viuos, donauit dicto Ordini ſeptem millia ſcuta monetæ, duo millia videlicet ad effectum conſtruendi Eccleſiam ſub inuocatione Aſſumptionis Diuæ Genitricis Mariæ, & Conuentum dicti Ordinis in Ciuitate Carpẽtoraten. & quinque millia ſcuta ad ſuſtentationem 12. Religioſorum dicti Ordinis, electa per ipſam ſepultura in dicta Eccleſia, ſub Sedis Apoſtolicæ beneplacito ſic conſtruenda, pro eius corpore humando, oneratiſq; eius hæredibus, quiqui fuerint, vt ſi ipſa non dediſſet dicta ſcuta ſeptem millia Ordini prædicto, ſtatim, ea functa vita, darent ipſi duo millia ſcuta ad effectũ prædictum Prouinciali dicti Ordinis pro tempore præſenti; reliqua verò quinque millia ſcuta darentur in penſionem annuam ad fauorem dicti Conuentus. Cumq; pro dicta Eccleſia, & Conuẽtu conſtruen. locus commodus in dicta Ciuitate non reperiretur, bonæ mem. Horatius tunc Epiſcopus Carpentoraten. Oratorium prope, & extra mœnia caſtri, ſeu fortalicij loci de Venaſco Carpentoraten. Diœceſis, ad menſam illius epiſcopalem ſpectans, ac minimè collatiuum, eiſdem fratribus obtulit; ipſaq; Magdalena donatrix requiſita de eius conſenſu dictis fundationi, & donationi eiuſdem præſtando, anno Domini 1613.

 decla-

declarauit, ſe gratum habere, dictam Eccleſiam, & Conuentum, per eam fieri ordinatum, in Ciuitate Carpen. fieri, & erigi in dicto Oratorio, quatenus ſupradictus Horatius Epiſcopus illud, ſub dictæ Sedis Apoſtolicæ beneplacito, à menſa epiſcopali diſmembrare, & ſine aliquo onere pro conſtructione dictæ Eccleſiæ liberare concederet. Et nihilominus idem Horatius Epiſcopus Oratorium prædictum non purè, & liberè dictis fratribus conceſſit, iuxta mentem Fundatricis, immo ſub diuerſis oneribus, & conditionibus: Vnde mortua dicta Magdalena de anno eiuſdem Domini 1615: inſtitutis hæredibus vniuerſalibus dilectis filijs Preſbyteris doctrinæ chriſtianæ Auenionen. introductoq; iudicio in Rota pro conſecutione dictorum ſeptem millium ſcutorum ad effectum prædictum, fuit denegata pro tunc executio, quia aſſignatio dicti Oratorij non fuerat facta liberè: Quod vt componeret fel. rec. Gregorius Papa XV. prædeceſſor noſter, ad ſupplicationem venerab. fratris Coturi moderni Epiſcopi Carpentoraten. & dilecti filij Ioannis à Turre tunc Prouincialis Ordinis Minimorũ in dicta Prouincia, & Conuentu Venaiſſino, onera quæcumq; in dicto Oratorio appoſita Apoſtolica auctoritate in Conuentum Auenion. eiuſ-

dem

dem Ordinis tranſtulit, Oratoriumq; prædictum in omnibus, & per omnia exonerauit; iterumq; petita exequutione in Rota, & oſtenſa liberatione Oratorij, fuit relaxatum mandatum.

§. 2 *Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, dicti aduerſarij more reorũ ſolutionem dictorum ſeptem ſcutorum millium effugere, aut ſaltem protrahere omni eorum conatu ſatagentes, dederint vltimo loco de obſtantia Regulæ dicti Ordinis Minimorum, qua expreſſe cauetur, ne dicti Religioſi, qui ſub perpetua quadrageſimali vita, & ex mendicatis eleemoſynis viuunt, perpetuas miſſas, ſeu aliqua ſuffragia perpetuò, particulariter, & in ſpecie, ac vltra quinquaginta annos ſuſcipere valeant; Cumque donatio prædicta habeat huiuſmodi onera, & conditiones requiſitas, licèt credatur, eas omnino fore reijciendas, ac fauore piæ cauſæ, Eccleſiæ ſcilicet conſtruendæ, ac alimentorum dictis duodecim Religioſis præſtandorum, iuris interpretatione haberi pro non appoſitis, concurrente præſertim indulto ex literis bonæ men. Cardinalis S S. quatuor Coronatorum olim ſummi Pœnitentiarij, quibus concedebatur fratribus prædictis facultas acceptandi in poſterum dicta onera, quamuis perpetua, miſſarum, abſq; conſcientiæ*

Motiua aduerſariorum pro non ſoluendo legato.

Digitized by Google

tiæ ſcrupulo, Regula prædicta non obſtante, ac attenta etiam reſolutione aliàs capta in generali Capitulo in Ciuitate Ianuen. celebrato, non eſſe eſſentiale in Regula, quòd fratres non poſſint ſe obligare ad onera perpetua; Nihilominus, quia poſtmodùm in actis Capituli generalis habiti Paulæ Regula prædicta confirmata fuit, & receſſum à reſolutionibus captis in Capitulo Ianuæ, actaque, & receſſus prædicti fuerunt à fel. rec. Paulo Papa III. ſimiliter prædeceſſore noſtro in forma ſpecifica confirmati.

Concedit, vt poſſimus acceptare legatum cum perpetuo onere miſſarum Vide ſupra in conſt 4. Iul. 2. à num. 18.

§. 3 Idcirco ad tollenda omnia ſubterfugia partis, penes quam effici non poteſt, vt pecuniæ, vt ſupra, donatæ remanere debeant, ac vt celerius pro diuini cultus incremento, & pro obſeruatione voluntatis prædictæ donatricis, Eccleſia, & Conuentus præfati ædificari poſſint, neq; diutius ſuum cadauer inhumatum deſeratur, quæ pro ipſo ſepeliendo dictam Eccleſiam proprijs impenſis extrui mandauit. Nos eumdem Bartholomæum Prouincialem ſpecialis gratiæ fauore proſequi volentes, necnon à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus

exiſtit

exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, porrectis nobis pro parte ſua ſuper hoc ſupplicationibus inclinati, acceptationem prædictæ donationis in Capitulo generali dicti Ordinis iam factam cum onere celebrandi, ſeu celebrari faciendi vnam miſſam ſubmiſſa voce omnibus diebus dominicis, & alijs de præcepto Eccleſiæ feſtiuis in perpetuum in Capella loci de Cauſans, conditione item ſuperaddita, quòd preces, ſeu horæ publicæ, canonicæ, quæ dietim in dicto Conuentu, & Eccleſia ſic cõſtruenda dicũtur, matutinum ſcilicet laudes, prima, tertia, ſexta, nona, veſperæ, & completoriũ, necnon etiam miſſa, quæ conuentualis dicitur, & ſolet à dictis fratribus celebrari in omnibus eorum Eccleſijs pro ſalute animarum earumdem Eccleſiarum Fundatorum, ac aliæ omnes miſſæ, votiuis exceptis, dicantur, & applicentur ad intentionem ipſius Fundatricis, iuxta formam inſtrumentorum dictarum donationum, dummodò tamen dicta donatio, vt præfertur, in Capitulo generali præterito fuerit acceptata, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium in omnibus, & per omnia approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis

robur

robur adijcimus, eidemque Religionis, & fratribus, ſeſe ad onera in dicta donatione vt præfertur, iniuncta, quamuis perpetua, præmiſſis non obſtantibus, obligare poſſint, concedimus, & indulgemus, eoſdemq; ad præmiſſa dicta auctoritate ad effectum executionis donationis prædictæ efficaciter, & opportunè habilitamus, ac omnes, & ſingulos tam iuris, quàm facti, & ſolemnitatum defectus, ſi qui deſuper quomodolibet interuenerint, ſupplemus; dictamque acceptationem cum oneribus, & conditionibus præfatis factam ſubſiſtere;

Decretum irritans, cum derogatione contrariorũ.

§. 4 Sicque per quoſcumq; Iudices, & Commiſſarios iudicari, & definiri debere: Irritum quoque, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrarijs quibuſcumque. Datum Romæ, apud S. Petrum. ſub annulo Piſcat. die 14. Ianuar. 1625. Pontif. noſtri anno 2.

CON-

Digitized by Google

CONSTITVTIO III.

Concedit indulgentiam plenariam viſitantibus Eccleſias Minimorum ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis.

VRBANVS PAPA VIII.

Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes literas inſpecturis ſal. & Apoſtol. bened.

§. I.

AD augendam fidelium religionem, & animarum ſaluti cæleſtibus Eccleſiæ theſauris pia charitate intenti; omnibus vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui Eccleſiam S S. Trinitatis in monte Pinceo de Vrbe ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis ab ortu Solis, vſque ad occaſum dierum huiuſmodi ſingulis annis deuotè viſitauerint, & inibi pro chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ac S. M. Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die prædictorum Concedit prout in ſummario. Vide conſt. 2. Pauli V.

 id

Digitized by Google

id egerint, plenariam omnium peccatorum ſuorũ indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus.

Concedit 7. annos, & toticé quadragenas viſitãtibus ſingulis quibuſq; diebus veneris Eccleſias Minimorum.

§. 2. Inſuper eiſdem Chriſti fidelibus ſimiliter verè pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui dictam Eccleſiam in ſingulis alijs ferijs totius anni, vt præfertur, viſitauerint, & orauerint, quo die prædictorũ id egerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis, ſeu aliàs quomodolibet debitis pœnitentijs in forma Eccleſiæ conſueta relaxamus. Præſentibus ad decennium citra annum iubilæi valituris. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, ſub annulo Piſcat. die 7. Octobris, 1625. Pontif. noſtri anno 3.

CONSTITVTIO IV.

Iubet ſub pœna excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, ne ex Bibliotheca Genuenſi Ordinis Minimorum extrabantur quomodolibet libri.

VRBANVS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I.

Con-

CONſeruationi, & manutentioni Bibliothecæ domus regularis Ieſu Mariæ nuncupatæ Ianuenſis, Ordinis fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula, quantum cum Domino poſſumus, conſulere, ac dilectum filium Laurentium de Peirinis Prouincialem Prouinciæ Ianuenſis eiuſdem Ordinis ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, ipſumq; & dictæ domus ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentiũ dumtaxat conſequendũ, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes; ſupplicationibus eiuſdem Laurentij Prouincialis nomine nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati; Ne de cætero quiſquam, quauis auctoritate fungens, quoſuis libros, quinterna, folia, ſiue manu ſcripta, ſiue impreſſa, dictæ Bibliothecæ hactenus aſſignata, & in poſterum aſſignanda, quouis quæſito colore, vel ingenio, cauſa, vel occaſione, è dicta Bibliotheca extrahere, ſiue, vt extrahantur, vel remoueantur, permittere quoquo modo audeat, ſeu præſumat, Mandat prout in ſummario:

ſub excōmunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ pœnis per contrafacientes incurrendis; Apoſtolica auctoritate, tenore præſentiū interdicimus, & prohibemus.

Derogat cōtrarijs. *§. 2. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac, quatenus opus ſit, domus, ac Ordinis huiuſmodi, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrarijs quibuſcumq; Volumus autem, quòd præſentis prohibitionis copia in valuis dictæ Bibliothecæ, aut aliquo alio perſpicuo loco, vnde ab omnibus cerni poſſit, continuò affixa remaneat. Datum Romæ, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcat. die 13. Febr. 1625. Pontif. noſtri anno 2.*

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 NOtò 1. quòd iſta excommunicatio, & pœna priuationis non incurritur ipſo facto, ſed eſt inferenda per iudicis ſententiam; & ad eam incurrendam requiritur magna temeritas, hoc enim dicunt verba *Audeat, & præſumat*. Vnde bona fides, & ignorantia, etiã craſſa, excuſaret, vt dixi ſupra in cōſt. 5. Greg. XV. n. 63. Eſt tamē pœna priuationis poſt declarationem perpetua; quia ponitur indefinitè, quod perpetuo æquiualet, vt dixi ſupra in conſtit. 2. Sixti V. nu. 4. Ab ea verò ſic inflicta nullū Prælatum Re-

ligionis,

ligionis, neq; etiam Capitulum generale puto poſſe rehabilitare, ſed eſſe recurrendum ad Papam; per ea, quæ dixi ſupra in conſtit. 6. Iulii II. num. 25.

2 Noto 2. quòd cenſendi ſunt libri dictæ Bibliothecæ aſſignati, quandò in ea ſunt repoſiti ab habente auctoritatem, Prelato nimirum, & Bibliothecario, & deſcripti in manuali dictæ Bibliothecæ, & ſunt omnino, & liberè Conuentus.

3 Noto 3. quòd hi, ad quos incumbit cura dictæ Bibliothecæ, vt Superiores, & Bibliothecarij, ſi permittant extrahi, vel remoueri libros à dicta Bibliotheca, incurrunt dictas poenas; ſiue id faciant directè, ſiue indirectè: Vbi enim aliquid directè permiſſum non eſt, nec etiam conceditur per indirectum; per regulam Cum quid vna via, quæ eſt 84. de reg. iur. in 6. & habet Menoch. lib. 2. conſil. cõſil. 181. nu. 53. *Menoch.* Subditi autem, & alij, ad quos non incumbit, id permittentes, putarẽ non incurrere has pœnas; niſi poſitiuè inuitarent ad extrahendum, & remouendum; tunc enim tamquam principaliter extrahentes iudicandi eſſent; & valeret illa regula, *Qui per alium facit, per ſe ipſum facere videtur*. Permittentes autem ſolùm negatiuè licèt excuſarem ab his pœnis, non excuſarem tamen à peccato, etiam mortali, contra iuſtitiam, qua tenentur res, & bona Religionis tueri, & defendere pro poſſe; arg. cap. Nulli dubiũ 3. q. 1.

CONSTITVTIO V.

Reducit onera miſſarum perpetuarum ad rationem ſcutorum quinquaginta moneta Romanæ.

VRBA-

VRBANVS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1.

Supplicatio. EX poni nobis nuper fecit dilectus filius Deodatus Lomellinus Ordinis S. Franciſci de Paula Minimorum nuncupatorum Procurator generalis, quòd domus regularis fratrum dicti Ordinis Ianuen. tot oneribus miſsas in eorum Eccleſia per fratres huiusmodi celebrari faciendi, ratione diuerſorum legatorum, à diuerſis perſonis dictæ domui eapropter relictorum, quorum aliqua exigua, & oneri ex illis emergenti imparia ſunt, grauata exiſtit, vt fratres dictæ domus illis ſatisfacere nequeant. Quare dictus Deodatus nobis humiliter ſupplicari fecit, vt in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Concedit prout in ſummario. §. 2. Nos igitur dictum Deodatum, ac ipſius domus Priorem, & fratres ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, & eorum ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & poenis, à iure, vel

ab

ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, de venerab. fratrum noſtrorum S. R. E Cardinalium ſacri Concilij Trid. interpretum conſilio, onera, ſeu & miſſas huiuſmodi ad rationem ſcutorum quinquaginta monetæ Romanæ pro qualibet miſſa quotidiana perpetua reducimus. Decernentes, per celebrationem miſſarum ſic reductarum, ſaluti animarum eorum, quorum intentione miſſæ ſic reductæ fundatæ fuerunt, ſuffragari perinde, ac ſi illæ verè, & realiter, ac cum effectu celebrarentur, dictæq; domus pro tempore Priorem, & fratres deſuper à quoquã quauis auctoritate moleſtari, perturbari, vel inquietari non poſſe.

§. 3. Irritumq; & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Decretum irritans.

§. 4. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, domuſq; & Ordinis prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, coeteriſq; Derogat cõtrarijs.

con-

contrarijs quibuſcumq; Datum Romæ, apud S. Mariam maiorem, ſub annulo Piſcat. die 13. Iulij, 1626. Pontif. noſtri anno 3.

CONSTITVTIO VI.

Statuit, quòd Collegium, ſeu Conuentus S. Franciſci de Paula Ordinis Minimorum, ſitum in regione montium, iuxta palatium Monaſterij S. Petri ad vincula, & per bonæ mem. Io: Pizzullum Presbyt. Calabrum ex Oppido Reginæ, Biſinianen. Dioec. oriundum fundatum, perpetuis futuris temporibus à Religioſis dicti Ordinis ex Prouincia Calabriæ tantùm, & non ab alijs ex quacumque alia Prouincia, & natione gubernetur, & adminiſtretur.

VRBANVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. *INter cætera cordis noſtri deſiderabilia, ea quoque ex debito paſtoralis officij, noſtris humeris licèt imparibus diuina dumtaxat diſpoſitione impoſiti, non modicè nos vrget cura, vt inter Chriſti fideles quoslibet, præſertim religioſas*

ligioſas

ligioſas perſonas, ſub ſuaui vnius, & eiuſdem Inſtituti iugo, & charitatis vexillo Altiſſimo famulantes, præcluſo diſcordiarum, & zizaniarum inimici hominis ſementorum aditu, pax, & concordia vigeant, piorum teſtantium voluntates adimpleantur, & inuiolabiliter obſeruentur, ac Regularium loca ad diuinum cultum propagandum, & ignorantiæ caliginem diſcutiendum, ſacræq; paginæ doctrinam, qua mediante vberiores in vinea dextra Domini plantata fructus colligi, & animarum ſalus procurari noſcuntur, adipiſcendam, liberè deſtinata promoueãtur, & propterea, ne ſuceſſu temporis aliquid contra deſideriorum noſtrorum huiuſmodi diſpoſitionem auſu temerario fieri, vel attentari contingat, ſacri Apoſtolatus officij noſtri partes interponimus, ac aliàs vltrò diſponimus, prout, rerum, temporum, locorum, & perſonarum qualitatibus debitè penſatis, conſpicimus in Domino validius expedire.

§. 1 Cum itaque, ſicut nobis innotuit, quondam Io: Pizzullus Presbyter, dum vixit, Calaber, ex Oppido Reginæ, Biſinianen. Dioec. oriundus, Vrbis tamen incola, & ciuis, pio charitatis affectu, & ſpiritali erga natione citerioris Calabriæ beneuolentia, & amore ductus, in vl- Io: Pizzullus inſtitui hęredes fratres Conuentus S. Andreæ de Frattis cũ cõditione fabricandi Collegium inhabitandum ſolũ à fratribus ſtu-

demibus citerioris Calabriæ.

timo per eum condita, ſub cuius diſpoſitione ab humanis deceſſit, teſtamento, in omnibus ſuis mobilibus, & immobilibus, ac ſe mouentibus bonis, iuribus, actionibus, creditis, alijſq; quibuſcumque quomodolibet nuncupatis, & qualificatis, dilectos filios Correctorem, & fratres, ſeu Conuentum domus regularis S. Andreæ de Frattis nuncupati de Vrbe, Ordinis fratrum Minimorum S. Franciſci de Paula hæredes ſuos vniuerſales inſtituerit, & inter cætera ordinauerit, quòd ſumma ſex mille ſcutorum monetæ ad minus in emptionem alicuius fundi in prædicta Vrbe per dictos Correctorem, & fratres, ſeu Conuentum impendi, & in ipſo fundo Eccleſiam ſub inuocatione eiuſdem S. Franciſci de Paula, vnà cum hoſpitio, ſeu Collegio extrui; ac in eodem hoſpitio, ſeu Collegio fratres Ordinis, & nationis prędictorum ſtudiorũ cauſa recipi, & commorari, illiſq; de victu, & alijs ad ſtudiorum proſecutionem neceſſarijs prouideri, & ad eum effectum, ac pro ſeruitio, & vſu ſolùm dictorum fratrum ſtudentium omnes alij redditus hæreditatis ſuæ erogari, & conuerti deberent; ac omnem bonorum dictæ hæreditatis in toto, vel parte alienationem, ex quacumque etiam vrgentiſſima cauſa prohibuerit, volens, quòd bo-

na huiuſmodi ſemper ad effectum, vt ex fructibus inde pro temporo prouenientibus in dicto hoſpitio, ſeu Collegio fratres ſtudentes Ordinis, & nationis huiuſmodi manuteneri, & ali poſſint, & debeant, conſeruarentur; quodq; numerus ipſorum fratrum fructibus huiuſmodi, & expenſis pro eorum manutentione neceſſarijs, ad arbitriũ Cardinalis Protectoris Ordinis, & executorum teſtamẽti huiuſmodi pro tempore exiſtentium correſponderet, ſeu proportionatus eſſet; necnon inter ipſos fratres ſtudentes, eos, qui quouis modo domum maternam dicti teſtatoris, videlicet illorum de Grilli, etiam vſque ad quartum gradum excluſiuè, conſanguinitate attigerint; & deinde eos, qui ex dicto Oppido oriundi forent, ac ſucceſſiuè illos, qui ex Prouincia Calabriæ citerioris; & vltimò, ſi aliqua loca ſupereſſent, eos, qui ex Prouincia Vlterioris Calabriæ orti exiſterent, in ipſo hoſpitio, ſeu Collegio præferri, & in euentum, in quem dicti hæredes, vel fratres dicti hoſpitij, ſeu Collegij pro tempore exiſtentes hæreditatem huiuſmodi cũ conditionibus prædictis, & alijs oneribus per ipſum teſtatorem iniunctis, acceptare, vel, ea acceptata, conditiones, ac onera huiuſmodi adimplere nollent, aut etiam pro vna vice in quauis etiam, quantumuis minima, parte diſpoſitionem teſta-

mentariam huiuſmodi tranſgrederentur, tunc, & eo caſu etiam voluerit, & mandauerit, vt omni commodo, & beneficio hæreditatis prædictæ priuati remanerent, in eoq; fratres Congregationis Colloreti nuncupatæ, ſub regula, & habitu S. Auguſtini militantes, & in Prouintia Calabriæ citerioris prædictæ fundatæ ſuccederent, eoſdem fratres dictæ Congregationis ipſis hæredibus, vel fratribus hoſpitij, ſeu Collegij huiuſmodi in dicta hæreditate ex tunc cum eiſdem conditionibus, & oneribus ſubſtituendo: Deinde parochiali Eccleſia SS. Sergij, & Bacchi de eadem Vrbe, vnà cum dilectorum filiorum illius parochianorum animarum cura, per dilectum filium tunc exiſtentem Miniſtrum generalem dicti Ordinis à fel. rec. Gregorio Papa XV. prædeceſſore noſtro Ordini prædicto, ad effectum Collegium huiuſmodi conſtruendi concedi obtenta; idem teſtator volens per ſe ipſum ſuam huiuſmodi diſpoſitionem ad effectum perducere, quoddam palatium in dicta Vrbe, & regione montium, iuxta Monaſterium S. Petri ad vincula nuncupati ſitum, vnà cum viridarijs, membris, & pertinentijs ſuis, à dilecto filio nobili viro Io: Georgio Caſarino, Duce Ciuitatis Nouæ emerit, illudq; ſic emptum dicto Ordini ad effectũ inibi Eccleſiam, & hoſpitium, ac Collegium hu-

iuſmodi

iuſmodi conſtrui faciendi, cum onere, quod ipſi Corrector, & fratres, ſeu Conuentus dictum palatium ad vſum Collegij pro habitatione fratrum dicti Ordinis, theologiæ operam nauantium nationis citerioris Calabriæ huiuſmodi, reducere, ſeu reduci facere debeant, & in reliquis ſub eiſdem conditionibus, oneribus, caducitatibus, modoq; & forma in dicto teſtamento contentis, irreuocabiliter inter viuos perpetuò donauerit; ſubindeque dilectos etiam filios Io: Baptiſtam à S. Agatha, & Franciſcum de Spezzano, ac Dionyſium de Paula, necnon Vincentium de Conſentia, & Laurentium etiam de Spezzano, ac Michaelem à Regina, & Paulum de Ruito, necnon Ioannē etiam à Regina, & Antonium de Morano fratres dictum Ordinem expreſsè profeſſos, & ex citeriori Calabria huiuſmodi oriundos, in dicta domo S. Andreæ tunc commorantes, in actualem, & corporalem poſſeſſionem palatij, & viridariorum, aliorumq; membrorum, & pertinentiarum prædictorum introduxerit; ipſiq; denique ſic introducti Superiorum auctoritate Capellam, ſeu Oratoriū ſub inuocatione eiuſdem S. Franciſci de Paula, in quadam parte eiuſdem palatij exiſtentem, ſeu exiſtens ornauerint, & clauſuram Conuentus appellauerint; illis verò ordinationem ipſius conditio-

nis

nis exactius adimplere deſiderantibus, dictus teſtator, & donator, ſicut Domino placuit, ab hac vita deceſſerit, ac poſt eius obitum fratres dictæ domus S. Andreæ conſiderantes, ipſum teſtatorem, & donatorem nationis ſuæ Religioſos ex dicto eorũ Ordine exiſtentes Collegio huiuſmodi honorare voluiſſe, omniaq; ad eorum vſum, & vtilitatem deſtinaſſe, & conſequenter ſicut onera diuerſa, ſic & bonorum huiuſmodi adminiſtrationem eis demandare in animo habuiſſe, dictumq; Io: Baptiſtam prædicti Collegij Vicarium deputatum, & pro tempore exiſtentes illius Superiores idoneos, & opportunos dictæ hæreditatis adminiſtratores, & voluntatis eiuſdem teſtatoris, & donatoris diligentes obſeruatores, & executores futuros eſſe perſpicientes, de eiuſdem tunc exiſtentis Generalis, ac dilectorum ſimiliter filiorum dicti Ordinis, illiuſq; Collegarum aſſenſu, & cum interuentu, & præſentia tam dictorum Collegarum, quàm etiam dilecti pariter filij noſtri Hippolyti S. Mariæ Nouæ Diaconi Cardinalis Aldobrandini nuncupati, moderni eiuſdem Ordinis Protectoris, ſeu eius Auditoris ad id ab eodem Hippolyto Cardinale ſpecialiter deputati, ac ſub noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito acceptatam per eos dicti teſtatoris hæreditatem, omneq; commodum, & incommodum

illius,

illius, necnon ſua, & dictæ domus S. Andreæ iura, & actiones quæcumq; eis, & eorum cuilibet quomodolibet attributa, ac competentia, & competitura, cum omnibus, & ſingulis conditionibus, oneribus, vinculiſ, & poenis in dicto teſtamento contentis, in prædictum Io: Baptiſtam Vicarium, pro ſe, ac ſucceſſoribus ſuis, dictoq; Collegio, & illius Religioſis acceptantem, & eiuſdem Collegij Superiorem, & collegiales, ſeu Religioſos pro tempore exiſtentes transtulerint; ac Io: Baptiſtam, & pro tempore exiſtentes dicti Collegij Superiores, & collegiales, ſeu Religioſos prædictos, veros, & proprios adminiſtratores, procuratores, generales geſtores, & agentes totius hæreditatis prædictæ, cum facultate illam regendi, gubernandi, & adminiſtrandi, regiq; gubernari, & adminiſtrari faciendi; necnon Conuentum, & Eccleſiam, ac domum regularem erigendi, & fabricandi, omniaq; & ſingula faciendi, & adimplendi, ad quæ ex diſpoſitione teſtamenti, & donationis prædictorum obligati fuerunt, conſtituerint; Poſtmodumque idem Gregorius prædeceſſor ſupplicationibus teſtatoris, & donatoris, ac Io: Baptiſtæ, & Franciſci de Spezzano prædictorum inclinatus, donationem prædictam, ac deſuper confectum inſtrumentum Apoſtolica auctoritate approbari, & confirmari mandauerit:

uerit:

uerit: Ac inſuper nos translationem, & donationem, ac inſtrumentum huiuſmodi eadem auctoritate approbauerimus, & confirmauerimus, prout teſtamento, ac inſtrumentis, ſingulisq; literis Apoſtolicis exinde confectis plenius continetur. Ex forma verò, & tenore tam teſtamenti, quàm donationis huiuſmodi clarè, & manifeſtè appareat, dictum teſtatorem Collegium prædictum pro Religioſis ſuæ nationis tantum, & non pro alijs fundare, & dotare, ac eamdem nationem ſuam ſpeciali hoc beneficio, ad teſtandam, & declarandā ſui erga patriam animi pietatem, proſequi voluiſſe, & fratres dictæ domus S. Andreæ intentionem eiuſdem teſtatoris, & donatoris talem fuiſſe exiſtimantes, adhærendo, ad translationem, & ceſſionem prædictas ſponte, & libenter deuenerint: Ac ab eo tempore citra dictus Io: Baptiſta Vicarius, & Franciſcus, ac Dionyſius, necnon Michael, & Paulus, ac Ioannes, & Antonius prædicti hæreditatem huiuſmodi, illiuſque bona, ac dictum Collegium adminiſtrauerint, & gubernauerint. Et licet tam ipſi, quàm poſtea alij Religioſi dicti Ordinis, ex dicta natione oriundi, ſuper libero gubernio, regimine, & adminiſtratione eiuſdem Collegij, & illius bonorum moleſtari, & in ipſo Collegio alij Religioſi, quàm ex dicta Prouincia Ca-

labriæ

labriæ citerioris orti recipi, & commorari non poſſe videatur: Nihilominus quia ſucceſſu temporis facilè contingere poterit, vt Religioſi aliarum Prouinciarum, & nationum in Collegio prædicto recipi, & ad illius regimen, & gubernium aſſumi petant, & procurent; Id autem non ſolùm menti, & intentioni dicti teſtatoris omnino contrariū, ſed etiā Religioſis dictæ Prouinciæ Calabriæ graue præiudiciū allaturū eſſe; exindeq; probabile ſit, inter Religioſos dicti Collegij rixas, odia, cōtentiones, & diſſidia, aliaq; nō leuia inconuenientia, cū graui ſtatus dicti Collegij perturbatione, & forſan totali illius ruina, & excidio, ſine dubio paſſi moritura eſſe.

§. 2 Nos præmiſſis inconuenientibus, & incommodis, noſtræ, & Sedis prædictæ prouidentia, miniſterio conſultum eſſe deſiderantes, Io: Baptiſtam, & Franciſcum, ac Dionyſium, necnon Vincentiū, ac Michaelem, & Paulum, ac Ioannem, & Antonium prædictos, alioſq; dictæ nationis Calabriæ Religioſos, ſub Regula dicti Ordinis S. Franciſci de Paula nunc, & pro tempore militantes, ſpecialis gratiæ fauore proſequi volentes, eoſq; & eorum quemlibet à quibuſuis excōmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pænis, à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodo-

Concedit, quòd dictum Collegium ſolū habitetur, & regatur à fratribus citerioris Calabriæ: Qui fratres aliarum nationum recipere in eo non tenētur.

libet innodati exiſtant, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon teſtamenti, & inſtrumentorum; ac prædictarum literarum tenores, etiam veriores, præſentibus pro expreſſis habentes; Motu noſtro proprio, non ad Ioannis Baptiſtæ, aut Franciſci, vel Dionyſij, ſeu Vincentij, nec ad Michaelis, vel Pauli, ſeu Ioannis, aut Antonij prædictorum, vel alicuius eorum, aut cuiuſuis alterius nobis pro eis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione noſtra, dictæque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quòd ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus dictum Collegium, necnon tam prædictæ hæreditatis, quàm alia Collegij huiuſmodi proprietates, iura, & bona vniuerſa, præſentia, & futura, in quibuſcumque rebus conſiſtentia, & vbicumq; exiſtentia, ac etiã officia, & munera, tam oneris, quàm honoris, per Religioſos dicti Ordinis ex Prouincia citerioris Calabriæ prædictæ nunc, & pro tempore oriundos tantùm, dummodò Superiores dicti Ordinis ex Calabria ad regendum, & gubernandum dictum Collegium, ac illius redditus, & bona adminiſtrandum idonei reperiantur, & non per alios quarumcumq; aliarum Prouinciarum, & nationum eiuſdem Ordinis Religioſos, quos ad id omnino incapaces,

Digitized by Google

paces, & inhabiles eſſe volumus, & declaramus, ſub obedientia tamen, viſitatione, correctione, & omnimoda ſuperioritate eiuſdem nunc, & pro tempore exiſtentis dicti Ordinis Miniſtri generalis, regi, gubernari, & adminiſtrari, ac in eodem Collegio nulli alij Religioſi, quàm ex dicta Prouincia citerioris Calabriæ oriundi, & aliàs iuxta teſtamenti, & donationis prædictorum formam qualificati, recipi, commorari, ali, & manuteneri poſſint, & debeant: Et ſi ullo vmquam tempore alios Religioſos, quàm vt præfertur oriundos, ad regimen, gubernium, & adminiſtrationem Collegij, ac proprietatum, iurium, & bonorum, necnon ad officia, & onera huiuſmodi, etiam per dictum Miniſtrum generalem, & Prouinciales, alioſq; Superiores dicti Ordinis nunc, & pro tempore exiſtentes, ſeu eorũ auctoritate, etiam ex quacumq, quantumuis vrgenti, legitima, & neceſſaria cauſa deputari, & aſſumi, aut in Collegio prædicto manutenendos, & alendos, etiam ſtudij cauſa, mitti, vel in eis conſignari, aut deponi contigerit, Religioſi eiuſdem Collegij, ex dicta Prouincia Calabriæ citerioris oriundi, ibi pro tempore commorantes, illos recipere, & admittere nullatenus teneantur: Et ſi qui aliquando recepti, & admiſſi fuerint, eos inde dimittere, & expellere poſſint, & debeant, auctoritate Apoſtolica,

tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus; Necnon Miniſtro generali, & dilectis filijs Prouincialibus, alijsq; Superioribus nunc, & pro tempore exiſtētibus dicti Ordinis in virtute ſanctæ obedientiæ, ne ad regimen, gubernium, & adminiſtrationem Collegij, iuriumq; & bonorum prædictorum, ac officia, & onera huiuſmodi alios Religioſos, quàm ex dicta Prouincia Calabriæ citerioris oriundos, &, vt præmittitur, qualificatos, quouis prætextu, colore, vel ingenio, & ex quacumq; etiam lecturæ, & ſtudij cauſa, per ſe, vel alios deputare, & aſſumere, ſeu in Collegio huiuſmodi manutenendos, & alendos mittere, aut in illis conſignare, ſeu deponere, aut deputari, aſſumi, mitti, conſignari, & deponi facere quomodolibet audeant, ſeu præſumant, motu, deliberatione, ac de poteſtatis plenitudine, necnon auctoritate, & tenore ſimilibus diſtrictiùs præcipimus, & inhibemus.

Clauſulę pręſeruatiuæ.

§. 3 Decernentes, præſentes noſtras literas, etiã ex eo quòd dictus Miniſter generalis, dilecti filij Prouinciales, ac Superiores prædicti, alijq; quicumque in præmiſſis intereſſe habentes, vel habere prætendentes, illis non conſenſerint, ad eaq; vocati, & cauſæ, propter quas illa fiant, examinatæ, iuſtificatæ, aut aliàs approbatæ non fuerint, ſeu quouis alio prætextu, & ex quacumque quantumuis legitima,

Digitized by Google

legitima, & iuridica cauſa, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, inualidari, retractari, in ius, vel controuerſiam vocari, ad viam, & terminos iuris reduci, aut aduerſus illas quodcumq; iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, aut concedi non poſſe; neque ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarũ reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs diſpoſitionibus per quoſcumq; Romanos Pontifices ſub quibuſuis tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis irritantibus comprehendi, ſed ab illis ſemper exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo ante præmiſſa quomodolibet erant, ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenariè reintegratas, & de nouo etiam ſub quacumq; poſteriori data per dictos Io: Baptiſtam, & Franciſcum, ac Dionyſium, necnon Vincentiũ, & Michaelem, ac Paulum, & Ioannem, ac Antonium, eorumque ſucceſſores eiuſdem Collegij collegiales quandocumq; eligenda conceſſas, ſemperq; validas, & efficaces eſſe, et fore, ſuoſque plenarios, et integros effectus ſortiri, et obtinere.

§. 4 Sicq; per quoſcũq; iudices ordinarios, & delegatos, etiã cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, Clauſula ſublata, & decretum irritans.

ditores,

ditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, Vicelegatos, dictæq; Sedis Nuncios, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere: Ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Cómiſſarios deputat.

§. 5 Quocirca dilectis filijs noſtris Archipreſbytero Eccleſiæ Lateranen. ac noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis in Vrbe, eiuſq; diſtrictu Vicario in ſpiritualibus generali, S. R. E. Card. ac venerab. fratri Archiepiſcopo Conſentin. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes noſtras literas, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Io: Baptiſtæ, & pro tempore exiſtentis hoſpitij, ſeu Collegij huiuſmodi Superioris, ac collegialiũ, ſeu Religioſorum, aut alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra eaſdem præſentes literas, & in eis contenta huiuſmodi ab omnibus, ad quos nunc ſpectat, & pro tempore ſpectabit quomodolibet in futu-

futurum, inuiolabiliter obſeruari; necnon Io: Baptiſtam, ac pro tempore exiſtentem hoſpitij, ſeu Collegij huiuſmodi Superiorem, & collegiales, ſeu Religioſos prædictos illis pacificè frui, & gaudere; non permittentes, eos, aut eorum aliquos deſuper quomodolibet indebitè moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per ſentētias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, brachij ſecularis auxilio. Nos enim Archipreſbytero, & Vicario, ac Archiepiſcopo præfatis, & eorum cuilibet quoſcumq; moleſtatores, perturbatores, contradictores, & rebelles, etiam per edictum publicum, conſtito ſummariè de non tuto acceſſu, citandi, eiſq; ac quibus, & quoties inhibendum fuerit, etiam per ſimile edictum, quò ad Archiepiſcopos, & Epiſcopos ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ; quò verò ad alios inferiores etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis, & etiā pecuniarijs, eorum arbitrio imponendis, moderandis, & applicandis pœnis inhibendi, necnon eos, quos cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit, eas incurriſſe, ſeruata forma Concilij Trid. declarandi, ac, legitimis ſuper literis habendis ſeruatis proceſſibus, cenſuras, & pœ-

nas

nas ipſas, etiam iteratis vicibus, aggrauandi, reaggrauandi, & interdicendi, plenam, & liberam motu, ſcientia, auctoritate, & tenore præmiſſis concedimus facultatem.

Derogat cõtrarijs.

§. 6 Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonif. Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, qua cauetur expreſſè, ne quis extra ſuam Ciuitatem, vel Diœceſim, niſi in certis tunc expreſſis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ Diœceſis ad iudicium euocetur; ſeu ne iudices à Sede prædicta deputati, extra Ciuitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcũq; procedere, aut alij, vel alijs vices ſuas committere audeant, ſeu præſumant: Ac in Cõcilio generali de duabus dietis edita, dummodò quis vltra tres dietas vigore earumdem præſentium extra ſuam Ciuitatem, vel Diœceſim ad iudicium non trahatur: Necnon quibuſuis alijs conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Ordinis, & iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis; priuilegijs quoq; indultis, & literis Apoſtolicis, illi, illiuſq; Miniſtro generali, Prouincialibus, & Superioribus prædictis, ac alijs perſonis ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis in contrariũ

forſan

Digitized by Google

forſan præmiſſorum quomodolibet conceſſis, cõfirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hæc ſeruanda eſſet, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè harum ſerie derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcũq; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nõ poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenã, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mẽtionẽ.

§. 7 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, voluntatis, declarationis, ſtatuti, ordinationis, præcepti, inhibitionis, decreti, et derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incar. &c. 1624. Pridie Nonas Decembr. Pontif. noſtri anno 2. Apponit pœnas.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 QVæres 1. an dicti Patres Calabri habitantes in dicto Collegio teneantur recipere hoſpites aliarum nationum Romam adeuntes.

℞. Sine dubio teneri: Non enim dicendum eſt, mentem Papæ, & teſtatoris fuiſſe priuare dictũ Conuentum tanto bono, quantum eſt hoſpitalitas, nec voluiſſe fratribus illius iubere aliquid, quod contra charitatem, & ſanctum Euangelium, ac Regulam noſtram eſſet. Cum enim hoſpes ſuſcipitur, Chriſtus ſuſcipitur, ipſomet teſtante Matth. 25. *hoſpes eram, & collegiſtis me*. Et Matth. 10. *qui vos recipit, me recipit*. Ad Rom. 12. *hoſpitalitatem ſectantes*. Ad Hebr. 13. *hoſpitalitatem nolite obliuiſci*: Hæc fuit ſemper in maximo pretio habita, tum in veteri, tum in nouo teſtamento. Hac clari facti ſunt Abraham, Loth. Gen. 18. 19. Rahab Ierichuntina, Ioſue 2. Hac mulier Sunamitis filij mortui ſuſcitationem promeruit ab Eliſæo 4. Regum 4. Hac viduæ Eliæ toto tempore famis oleum, & farina non defuit. In primitiua Eccleſia adeo viguit hoſpitalitas inter Chriſtianos, vt dixe-
Tertullian. rit Tertull. lib. de præſcrip. cap. 20. tria tunc fuiſſe catholicæ fidei, & communicationis ſymbola, ſcilicet communicationem pacis, appellationem fraternitatis, & conteſſerationem hoſpitalitatis. *Quæ iura*, inquit, *non alia ratio regit, quàm eiuſdem ſacramenti vna traditio*. Vbi aduerte, quòd per conteſſeratione͂ hoſpitalitatis intelligit certum aliquod ſignum, quaſi teſſeram Chriſtianiſmi, quod qui afferret, vbilibet à Chriſtianis quaſi chriſtianus amicus, & frater, hoſpitio perbeneuolè excipiebatur. In Regula noſtra nu. 34. *Verumtamen*, dicitur, *hoſpites hilari corde, & vultu placido recolligantur, ac iuxta cuiuſq; loci facultatem, cibis quadrageſimalibus, & non alijs, per eos, quibus Superior id*

ipſum

ipſum manducauerit, & non per alios, benignè tractentur. D. Benedictus in ſua Regula cap. 53. multa circa hoſpites ſuis fratribus præcipit, præſertim, quòd ieiunium à Priore propter hoſpitem frangatur, (intellige de ieiunijs Regulæ) quòd Abbas aquam in manibus hoſpitibus det; pedes verò hoſpitibus omnes, tam Abbas, quàm cuncta Congregatio lauet. Quod vltimum de lotione pedum in noſtra Religione ſeruatur: & eſt deſumptum à ſcriptura Gen. 18. 19. 24. 43. Videatur Abul. cap. 19. Iud. q. 13. Et Hierony. in apolog. contra Ruff. de hac conſuetudine ait. *Propoſitum quippe nobis eſt pedes lauare venientium, non merita diſcutere*. Et in laudem hoſpitalitatis dicit Aug. ſer. 32. de verbis Domini in Lucam. *Agnoſce hoſpitalitatē, per quam peruentum eſt ad Dominum, ſuſcipe hoſpitem, cuius & tu es comes in via*. Et Ambr. lib. de Abraham, cap. 5. *Qui ſcis*, ait, *an Deum ſuſcipias, cum hoſpitem putas?* Chryſoſt. hom. 58. ad populum de antiquis Monachis ait, *omnes ex miniſtrantium ſunt numero, & hoſpitum quiſque pedes abluit, & multa de hoc contentio, & hoc facit, non examinans, quis ille ſit, & vtrum liber ſit, an ſeruus. ſed vnicuique miniſterium hoc exhibet: Nullus ibi magnus, nullus paruus*. Hilariter autem hoſpes recipiendus, vt in noſtra Regula iubetur; & ait Apoſt. ad Rom. 12. *Qui miſeretur in hilaritate*. Quæ hilaritas in tribus conſiſtit, in animi lætitia, in alacritate vultus, in affabilitate verborum. Sic Abraham Gen. 18. cum vidiſſet tres illos viros, *cucurrit in occurſum eorum de oſtio tabernaculi*. Renuens hoſpitari cogendus. Sic diſcipuli euntes in Emaus coegerunt Chriſtum ad ſecū manendum. Receptus liberaliter, ſtudioſè, & alacriter tractandus. Omnia Abraham, cucurrit, mactauit vitulum tenerrimum, fermentauit farinam, & comedētibus ſtando ſeruiuit. Nec eſt hoſpitalitatis officiū propter inopiam deſerendum. Nam Hieronym. explicans verba illa Matth. 10. *Quicumque dederit calicem aquæ frigidæ*, ait, *Rurſus poteris alius cauſari*, &

Abulen.
D. Hieron.
D. Augu.
D. Ambr.
D. Chryſoſt.

& dicere; paupertate prohibeor, tenuitas me retinet, vt hoſpitalis eſſe non poſſim; & hanc excuſationem leuiſſimo præcepto diluit, vt calicem aquæ frigidæ toto animo porrigamus, frigidæ, inquit, aquæ, non calidæ, ne, & in calida paupertatis ex penuria lignorum occaſio quæreretur. Quinimmo hæc hoſpitalitas apud barbaras etiam gentes commendatur, *Caſſanæus.* & inuiolabilis eſt: vt Caſſan. in catal. glor. mũdi, p. 11. conſid. 46. Et colligitur ex cap. Offerebat 32. *Gloſſa.* q. 7. vbi Gloſſa ait verbo Apud barbaras, quod hoſpes tenetur hoſpitem defendere. Decet itaque omnes Chriſtianos hoſpitales eſſe, ſed maximè Clericos, & Religioſos, cap. Hoſpitalem, diſt. 42. & Trid. *Trid.* ſeſſ. 25. cap. 8. de refor. admonet Religioſos, vt hoſpitalitatis officium promptè, & benignè exercere aſſueſcant. Et nemini hoſpitalitas denegāda eſt; cap. 1. de empt. & vend. cap. Monachi, de præb. & dignit. Et qui inhoſpitales ſunt, ad dignitates promoueri prohibentur; cap. Archidiaconum, d. 85. Vnde conſtat manifeſtè, quod Patres dicti Collegij tenentur dictos fratres aliarum nationum hoſpitari. Et poſſunt ad id excommunicatione, & alijs pœnis com*Gloſſa.* pelli; cap. Si quis deſpicit, §. Hinc etiã, d. 42. Gloſſa *Menoch.* in cap. 1. de empt. & vend. verbo Hoſpitales. Menoch. lib. 2. de arbitr. caſ. 182. num. 43.

2 Quæres 2. an dicti Patres Calabri poſſint conſentire, vt fratres aliarum nationum in dicto Conuentu localiter commorentur.

℞. Ad id iam reſponſum eſſe ſupra in conſt. 7. Pauli V. num. 12. Sed nunc dico confidentiùs, & clariùs, poſſe. Nec obſtat decretum in contrarium. Quia intelligitur, quando dicti fratres eo vti vellent. Ita *Io: Monach.* Io. Monach. in cap. Statutum, de præb. num. 4. vbi *Guliel. Ben.* multa Probus num. 6. Guliel. Benedictus in quæſt. de Epiſcop. num. 60. & 61. qui id multis probat.

CONSTITVTIO VII.

Prohibet fieri inueſtituras bonorum iuriſdictionalium ad Eccleſias inferiores ſpectātiū in vniuerſa Italia.

VRBANVS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

HVmanæ ſalutis auctor Chriſtus Dominus Romanā Eccleſiā ampliſſima temporalis ditionis prerogatiua decorauit, quam voluit inferioribus etiā Eccleſijs aliqua ex parte communicari, vt filiarum decor matris augeret in ſummis Pontificibus maieſtatem, quibus cum Eccleſiarū omnium regimen incumbat, illarum quoque omnium tutelam ad Apoſtolicam eorum prouidentiā neceſſe eſt pertinere. Prooemium.

§. 1 Olim equidem quamplurimi inferiorum Eccleſiarum Prælati, vt ſtrenuos, ac præſtantes virtute viros haberent, qui debitum ſibi, & Eccleſijs ſuis impenderent famulatum, temporales ditiones ad eaſdem Eccleſias pertinentes eximiorum virorum fidei, atque adminiſtrationi commiſerunt, tempore verò procedente dilabentibus Motiua

in de-

in deterius bonis inſtitutis, factum eſt, vt nõnulli Eccleſiarum Præſules humanis potiùs affectibus, quàm meritorum intuitu moti, ditiones tẽporales huiuſmodi variis perſonis, & Vniuerſitatibus in feudum, vel emphyteuſim dare; vel vltra triennium locare, & rurſus, occurrente earumdem ditionum temporalium deuolutione, ad nouam infeudationem, ſeu inueſtituram, vel locationem vltra triennium ſub ſpecie, quòd ille in feudum, vel emphyteuſim dari, vel, vt præfertur, locari ſint ſolitæ, ſeu alias cauſas prætexentes, deuenire conſueuerunt, quod in non modicum Eccleſiarum ipſarum damnum, & præiudiciũ tendere vſu compertum eſt.

§. 2 Nos itaque, noſtri muneris partes adimplendo, præmiſſis obuiam ire, necnon Eccleſiarum, Prohibet prout in ſummario. *Monaſteriorum, & locorum piorum quorumcũq; indemnitati, ac iurium eis quomodolibet competentium conſeruationi, quantum nobis ex alto cõceditur, prouidere volentes, motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione omnibus, & ſingulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, etiam Generalibus, cæteriſque Eccleſiarũ, et locorum piorum vtriuſque ſexus Præſulibus,*

Præ-

Prælatis, Præſidentibus, Rectoribus, Præceptoribus, Commendatarijs, & Adminiſtratoribus, cuiuſcumque ſtatus, gradus, dignitatis, & præeminentiæ exiſtant, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, necnon Capitulis, etiam generalibus, & prouincialibus, Conuentibus, Collegijs, Sodalitatibus, etiam laicorum, & quibuſcumque alijs Superioribus cuiuſuis Ordinis, Societatis, vel Inſtituti, etiam de neceſſitate exprimendi, aut Militiarum, etiam ſancti Ioannis Hieroſolymitan. in vniuerſa Italia, etiam in quorumuis Principum ſecularium, quomodolibet qualificatorum, etiam Ducali, Regia, Imperiali, vel quauis alia dignitate, honore, vel excellentia præſtantium, ditione temporali exiſtentibus, ſi pontificali, vel abbatiali immineant dignitate, ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, ac ſi per ſex menſes immediatè ſequentes ſub interdicto huiuſmodi perſeuerauerint, lapſis menſibus eiſdem, ſub regiminis, & adminiſtrationis Eccleſiarum, vel Monaſteriorum, quibus præſident in ſpiritualibus, & temporalibus, ſuſpenſionis; Capitulis verò, Conuentibus, Collegijs, Sodalitatibus, & Vniuerſitatibus prædictis ſub interdicti à diuinis, eorumque ſingularibus perſonis, ac inferioribus Prælatis,

tis, Commendatarijs, & alijs præfatis ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac omnium dignitatum, beneficiorum, & officiorum eccleſiaſticorum, de quorum rebus, & bonis contra præſentis conſtitutionis tenorem eos diſponere contigerit, vociſque actiuæ, & paſſiuæ priuationis, & perpetuæ inhabilitatis ad illa, ſeu quælibet alia in poſterum obtinenda, ipſo facto, etiam abſque iudicis miniſterio, vel ſentẽtia, incurrẽdis pœnis, ne de cætero Ciuitates, Terras, Caſtra, Oppida, Villas, Arces, Fortalitia, Munitiones, Territoria, Diſtrictus, Iuriſdictiones, aut quęuis alia loca, vel bona iuriſdictionalia, ſeu quouis modo iuriſdictionem temporalem, etiam cum alio, vel alijs, coniunctim, ſeu diuiſim, aut aliàs quomodolibet annexam habentia, aut eorum, ſeu iuriſdictionis partem, etiam minimam, ad Patriarchales, Primatiales, Metropolitanas, Epiſcopales, & alias Eccleſias, & Monaſteria, Collegia, vel loca pia ſupradicta, nunc, & pro tempore, quouis modo ſpectantia, & pertinentia, tam quæ ad præſens per Eccleſias, Monaſteria, & loca huiuſmodi pleno iure poſſidentur, quàm ea, quæ in feudum, vel emphyteuſim conceſſa, vel vltra triennium locata, aut per quoſcumq; quomodolibet, et ſub quibuſuis prætextibus occupata, ſeu vſurpa-

ta

ta reperiuntur, aut ad Eccleſias, Monaſteria, & loca prædicta iam de præſenti forſan de iure, vel de facto reuerſa, ſeu deuoluta ſunt, etiamſi Eccleſijs, Monaſterijs, lociſq; pijs huiuſmodi adhuc incorporata, & de eorum menſa effecta non ſint, aut quandocumq; perpetuis futuris temporibus per lineam finitam, canonem non ſolutum, delictum perpetratum, vel alio quocumq; modo reuertentur, ſeu deuoluentur in futurum, etiãſi ex antiqua, ſeu immemorabili conſuetudine, aut etiam priuilegio Apoſtolico, quamcumq; ob cauſam conceſſo, & iteratis vicibus approbato, in feudum, vel emphyteuſim concedi, vel vltra triennium locari, aut, finita conceſſione, vel locatione, huiuſmodi feuda, inueſtituræ, vel aliæ conceſſiones renouari conſueuerint, quibuſuis perſonis quauis eccleſiaſtica, ſeu mundana dignitate, vel excellentia fulgentibus, ac ſpeciali nota dignis, aut Capitulis, Collegijs, Eccleſijs, Congregationibus, Monaſterijs, Conuentibus, Hoſpitalibus, & quibuſuis Vniuerſitatibus, tam ſecularibus, quàm eccleſiaſticis, aut quibuſcũq; alijs quocumq; nomine, ac titulo nuncupatis, & quomodolibet qualificatis, in feudum, vel emphyteuſim concedere, aut vltra triennium locare, aut conceſſiones, inueſtituras, & locationes

Digitized by Google

huiuſmodi poſt finitum illarum tẽpus, vel alias quandocumq; renouare, prorogare, vel de nouo facere, etiam ad fauorem deſcendentium, hæredum, vel conſanguineorum illorum, qui Ciuitates, Terras, & bona iuriſdictionalia prædicta obtinuerint, poſſederint, vel occupata detinuerint, etiam intuitu meritorum, etiamſi conceſſiones, & alia præmiſſa in euidentem, immo euidentiſſimam vtilitatem Eccleſiæ, Monaſterij, vel loci pij cedant, aut conceſſionibus, inueſtituris, locationibus, vel illarum renouationibus, aut prorogationibus conſentire, aut aliud ſcripto, verbo, vel alio quouis modo, per quem dictæ Ciuitates, Terræ, & bona iuriſdictionalia huiuſmodi ad Eccleſias, Monaſteria, & loca pia prædicta, ſiue eorum Prælatos, Superiores, Rectores, ſeu adminiſtratores non reuertantur, etiãſi in prædictis conceſſionibus, inueſtituris, renouationibus, prorogationibus, & alijs præmiſſis noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum, etiam cum clauſula, & non alias, aliter, nec alio modo reſeruetur, & niſi illo in ſcriptis tantum prius obtento, facere audeant, vel præſumant, vltra alias pœnas per canonicas ſactiones deſuper quomodolibet inflictas, diſtrictè interdicimus, & prohibemus.

§. 3 Et

§. 3 Et inſuper quaſcumq; conceſſiones, inueſtituras, locationes, vel illarum prorogationes, & renouationes, quas contra præſentium tenorem quocumq; modo, & quouis tempore fieri contigerit, prorſus nullas, & irritas, & effectu omnino carere debere; Sicq; in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumq; iudices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, & eiuſdem Cameræ Apoſtolicæ Theſaurarium, & Clericos, necnon S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere; & quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus. Conceſſiones, & inueſtituræ contra hanc cõſt. factæ nullæ ſunt

§. 4 Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, etiam in corpore iuris inſertis, ac etiam in fauorem quarumcumq; Eccleſiarum, Prouinciarum, Ciuitatum, Vniuerſitatum, Collegiorum, Capitulorum, & locorum piorum, eorumq; perſonarum, atq; Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam dicti S. Ioãnis Hieroſolymitan. necnõ Congregationum, & Societatum, & cuiuſuis alterius Inſtituti, Derogat cõtrarijs.

Digitized by Google

etiam neceſſariò, vt præfertur, & in indiuiduo exprimendi, eorumq; Monaſteriorum, Conuentuum, & domorum regularium; necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, indultis quoque, & priuilegijs ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, etiam irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis; quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac indiuidua, & de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, quoad ea, quæ iiſdem præſentibus aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, harum ſerie ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;.

§. 5 Volu-

Digitized by Google

§. 5 Volumus autem, quòd de cætero Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, & Epiſcopi, necnon Abbates, Præſules, Prælati, alijq; præfati in alijs iuramentis ab ijs præſtandis, de præſenti etiam conſtitutione ſeruanda omnino iurare teneantur.

Prælati in iuramētis præſtandis tenētur iurare de hac cōſt. ſeruanda.

§. 6 Ipſaq; conſtitutio in quinterno Cancellariæ Apoſtolicæ deſcribatur; quòdq; præſentes ad valuas Lateranen. & Principis Apoſtolorum de Vrbe Baſilicarum, & dictæ Cancellariæ, & in acie cāpi Floræ publicentur, & ſic publicatæ, omnes, & ſingulos, quos concernunt, & concernent in futurum perinde arctent, & afficiant, ac ſi eis, & eorū cuilibet perſonaliter intimatæ forēt.

Forma publicationis ad effectū obligandi.

§. 7 Earundemq; tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo Prælati, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, in iudicio, & extra illud eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Tranſumptis fidem adhiberi iubet.

§. 8 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri interdicti, prohibitionis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationē

Sanctio pœnalis.

omni-

omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud S. Mariam maiorem, anno Incarn. Dom. 1625. Kalend. Nouemb. Pontif. noſtri anno 3.

CONSTITVTIO VIII.

Quæ eſt decretum Congreg. Concilij, editum de mandato Vrbani VIII. In quo prohibetur Regularibus alienatio.

§. I.

Prohibet fieri alienationes, & factas nullas declarat.

SAcra Congregatio Cardinalium Cõcilij Trid. interpretum, rerum experimento edocta, quantum Religiones accipiant detrimenti ex bonorum immobilium, & pretioſorum mobilium diſtractionibus, quas crebrò faciunt Regulares, Apoſtolicis priuilegijs innixi, ac proinde operæ pretium putans illorum facilitatem aliqua ratione compeſcere; Speciali S. D. N. iuſſu, generalibus, & prouincialibus Capitulis, vel Congregationibus, Abbatibus, Generalibus, & quibuſcũq; alijs Superioribus regularibus cuiuſuis Ordinis, Congregationis, Societatis, vel Inſtituti intra fines Europæ exiſtentibus, omnium rerum, & bonorum immobilium, ac pretioſorum mobilium alienationẽ, omneq; pactum, per quod ipſorum dominium transfertur, cenſus perpetuos, ſeu vitalitios, hypothecam, locationem, & conductionem vltra triennium, conceſſionem in feudum, vel empby-

emphyteuſim, præterquam in caſibus à iure permiſſis, fieri perpetuò prohibet, atq; interdicit, abſq; ipſius Cõgregationis Concilij expreſſa licentia, in ſcriptis, & gratis concedenda, ſub pœna priuationis omnium officiorũ, quæ tunc obtinebunt, vociſq; actiuæ & paſſiuæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa in poſterum obtinẽda, quam ipſo facto, abſq; alia declaratione incurrant, ſublata etiam Generali, & Protectori illam moderandi, aut relaxandi facultate; pœnis nihilominus Apoſtolicarum conſtitutionum, & præſertim fel. rec. Pauli II. quæ incipit, Ambitioſæ, in ſuo robore permanſuris. Alienationes verò, pacta, cenſus, hypothecas, locationes, cõductiones, & conceſſiones quaſcumq; contra huiuſmodi prohibitionem faciendas Sanctitatis ſuæ auctoritate ipſo iure nullas, atq; irritas decernit.

§. 2 Non obſtãtibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis in fauorem quarumcumq; perſonarũ, atq; Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiã S. Ioannis Hieroſolymit, Congregationum, Societatum, ac cuiuſuis alterius Inſtituti, etiam neceſſariò, & in indiuiduo exprimẽdi, Monaſteriorũ, Conuentuum, Collegiorum, domorum, ac locorum regularium quorumcumq; necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, vel conſuetudinibus, etiam immemorabilibus; exemptionibus quoque, indultis, & priuilegijs ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, & cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſciẽtia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam cõmunicationis, ſeu extenſio- Derogat cõtrarijs.

tenſio-

tenſionis conceſſis. & iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus, ac formis ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autē per clauſulas generales idem importantes mētio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, & aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, quibus quò ad ea, quæ præſenti decreto, ac prohibitioni aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permãſuris, ſpecialiter, & expreſſè Sanctitatis ſuæ auctoritate derogat, cæteriſq; contrarÿs quibuſcumq;. Datum Romæ, die 7. Septemb. 1624. Coſmus Card. de Torres. Proſper Fagnanus ſacræ Congreg. Secret.

CIRCA CONSTITVTIONEM.

1 VIde ſupra in cōſtit. 9. Iulij II. Et qui ſint caſus à iure permiſſi, vide ibid. nu. 6.

2 Nota etiam aliam declarationem eiuſdem Congreg. quæ ſic habet. *Cum poſt editum decretum de rebus Regularium non alienandis compertum ſit, Regulares, qui eodē decreto prohibētur cenſus imponere ſuper bonis ad eorum Monaſteria pertinentibus, loco cenſuum huiuſmodi, pecunias ad cambium, vel mutuò accipere cum ſolutione lucri ceſſantis, & damni emergentis; cumq; ex huiuſmodi contractu eludatur mens ſacræ Congreg. cui in primis in votis fuit conſulere Religionum indemnitati, quæ ex impoſitione cenſuum huiuſmodi plurimùm læduntur, S. D. N. approbante, decreuit, ac declarauit, huiuſmodi contractum eſſe contra mentem decreti, vt ſupra, editi, ideoq; non licere Regularibus pecunias, vt proponitur, accipere, ac, ſi acceperint, in ipſius decreti pœnas ipſo facto incidere. Datum Romæ, die 21. Martij, 1626. Coſmus Card. de Torres. Proſper Fagnanus.*

CON-

CONSTITVTIO IX.

Quæ ſunt decreta Congreg. Concilij, iuſſu Vrb. VIII. edita de celebratione miſſarum, & numero fratrũ vnicuiq; Conuentui deſignandorum.

CVm ſæpe contingat, in quibuſdam Eccleſijs, tam magnum miſſarum celebrandarum numerum ex varijs defunctorum relictis, aut piorum eleemoſynis impoſitum eſſe, vt illis pro ſingulis diebus præſcriptis nequeat ſatisfieri, & tamen noua onera miſſarum in dies ſuſcipiantur, indeq; fiat, vt depereãt piæ teſtantium voluntates, obſtricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animæ ſuffragijs priuentur, Eccleſijs debitus ſubtrahatur cultus, ac Chriſti fideles graui ſcandalo affecti plerumq; à ſimilibus charitatis operibus retrahantur: Cumq; his malis maximum inter cætera fomentum præbeat, aut quòd hi, qui miſſas ſupra vires celebrandas ſuſcipiunt, ſperent illas breui ad pauciorem numerum à Superioribus reductum iri, aut quòd Eccleſijs, ſorte pecuniarum abſumpta, plerumque nuda remaneant onera miſſarum abſque vllo emolumento, aut quòd eleemoſyna pro illis celebrandis ſit adeo tenuis, vt non facilè inueniantur, qui velint huic ſe muneri ſubijcere, & redditus Eccleſiæ, aut Monaſterij adeo exigui, vt Sacerdotes pro neceſſaria ſua ſuſtentatione nouis ſe oneribus obſtringere compellantur. Sacra Congreg. Card. Concilij Trid. interpretum animaduertens, facturam ſe rem Deo gratiſſimam, charitatiq; ac iuſtitiæ maximè conſentaneã, ſi pro viribus ſatagat hunc teterrimum abuſum è chri- Motiua.

ſtiana Republica conuellere, atq. eradicare S. D. N. Vrbani diuina prouidentia Papæ VIII. auctoritate ſibi ſpecialiter attributa, infraſcripta decreta edidit.

> Onera miſſarum non reducantur, niſi ab Apoſtolica Sede.

§. 1 *Ac 1. diſtrictè probibet, atq; interdicit, ne Epiſcopi in diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquo modo reducant onera vlla miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis; ſed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis, ad Apoſtolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perſpecta, id ſtatuet, quod magis in Domino expedire arbitrabitur, alioquin reductiones, moderationes, & cõmutationes huiuſmodi, ſi quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas, atq; inanes decernit.*

> Tot miſſæ celebrentur, quot ſtipendia ſunt recepta.

§. 2 *Deinde vbi pro plurimis miſſis etiam eiuſdem qualitatis celebrandis plura ſtipendia quantumcumq; incongrua, & exigua, ſiue ab vna, ſiue à pluribus perſonis collata fuerunt, aut conferentur in futurum, ſacerdotibus, Eccleſijs, Capitulis, Collegijs, Hoſpitalibus, Societatibus, Monaſterijs, Conuentibus, Congregationibus, domibus, ac locis pijs quibuſcumq; tam ſecularibus quàm regularibus ſacra Congregatio ſub obteſtatione diuini iudicij mandat, ac præcipit, vt abſolutè tot miſſæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint, ita vt alioquin ij, ad quos pertinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant, quinimmo grauiter peccent, & ad reſtitutionem teneantur.*

> Reuocantur priuilegia ſatisfaciendi miſſis cum anniuerſarijs, vel collectis.

§. 3 *Id verò vt deinceps obſeruetur exactiùs, ſacra Congregatio eadem auctoritate reuocat priuilegia, & indulta omnia quibuſuis perſonis, Eccleſijs, ac locis pijs, tam ſecularibus, quàm regularibus cuiuſcumq; Ordinis,*

nis, Congregationis, & Inſtituti quamcumq; ob cauſam conceſſa, quibus indulgetur, vt certarum miſſarũ, vel anniuerſariorum celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu orationibus plurium miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

§. 4 *Ac ſimiliter omne damnabile lucrum ab Eccleſia remouere volens, prohibet ſacerdoti qui miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem miſſam alteri, parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat.* Qui certam pecuniã pro miſſa celebrãda ſuſcipit, miſſã eam pro ea alteri nõ det.

§. 5 *Præterea, ne in Eccleſijs, in quibus onera miſſarum in perpetuum impoſita ſunt, ſacerdotes in eis, vt par eſt, adimplendis eò tepidiores, ac ſegniores reddantur, quòd onera huiuſmodi cum nulla, aut parua ſint vtilitate coniuncta, Statuit, atq; decernit, vt pecuniæ, ac bona mobilia Eccleſijs, Capitulis, Collegijs, Hoſpitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monaſterijs, Conuentibus, ac locis omnibus, tam ſæcularibus, quam regularibus, atq; illorum perſonis in futurum ſimpliciter acquirenda cum onere perpetuo miſſarum celebrandarum, ab ijs, ad quos pertinet, ſub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrenda, à die realis acquiſitionis ſtatim deponi debeant penes ædem ſacram, vel perſonam fide, & facultatibus idoneam, ad effectum illa, ſeu illorum pretium quamprimùm inueſtiendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expreſſa, & indiuidua mentione oneris, quod illis annexum reperitur; ac, ſi eadem bona immobilia auctoritate Apoſtolica deinceps alienari contigerit, eorumdem pretium ſub eadem pœna, vt ſupra, deponi, atq; in alijs bonis ſtabilibus itidem fructiferis, cum eiuſdem oneris repetitione, atq; annexione conuerti debeat.* Pecuniæ recipiendæ cũ onere perpetuo miſſarum conuertantur in bona immobilia.

Onera perpetua miſſarum non recipiantur ſine Epiſcopi, vel Generalis, aut Prouincialis licẽtia; & miſſæ manuales quando recipiendæ.

§. 6. *Ad hæc ſacra Congregatio quibuſuis Capitulis, Collegijs, Societatibus, & Congregationibus, necnon omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, ac piorum locorum, tam ſecularium, quàm regularium Superioribus, vel alijs, ad quos pertinet, diſtrictè prohibet, ne in poſterum onera perpetua ſuſcipiant miſſarum celebrandarũ, ſeculares quidem ſine Epiſcopi, vel eius generalis Vicarij, Regulares verò ſine Generalis, vel Prouincialis conſenſu, & licentia, in ſcriptis, & gratis concedenda; alioquin ſecularis, qui huius prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo, Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſq; actiuæ, ac paſſiuæ, abſq; alia declaratione incurrat. Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro miſſis celebrandis ita demum ijdem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, vt noua quoque onera ſuſcipere valeant; alioquin omnino abſtineant ab huiuſmodi eleemoſynis etiam ſponte oblatis in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſijs cum inſcriptione illa, Eleemoſyna pro miſſis, vel alia ſimili, ſub ijſdem pœnis ipſo facto incurrendis, ne fideles hac ratione fruſtrentur. Epiſcopus verò, ſeu eius Vicarius, aut Generalis, vel Prouincialis, vbi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirant de ſingulis miſſarum celebrandarum obligationibus, cuiq; Eccleſiæ, Monaſterio, aut loco pio incumbentibus, nec antea aſſenſum huiuſmodi, aut licentiam præbeant, quàm eis legitimè conſtiterit, illius ſacerdotes tam nouo oneri ſuſcipiendo, quàm antiquis iam ſuſceptis ſatisfacere poſſe; præcipuamq; rationem habeant, vt*

Digitized by Google

ut redditus, qui Eccleſijs, & locis pijs relinquuntur, omnino reſpondeant oneribus adiunctis, ſecundùm morem cuiuſq; Ciuitatis, vel Prouinciæ; intelligantq; ſi in re tanti momenti deſides, aut negligentes fuerint, in nouiſſimo die ſe huius prætermiſſi muneris rationem eſſe redditauros.

§. 7 *Poſtremò illuſtr. Patres non ſine graui animi dolore intelligentes, mala ferè omnia, quæ regularem diſciplinam euertunt, ac præcipuè nimiam hanc facilitatem fouent in oneribus miſſarum ſupra vires ſuſcipiendis, veluti ex infecta radice, pullulare ex maiori Regularium numero, quàm ferant redditus, & eleemoſynæ cuiuſq; Monaſterij; inhærentes ſummorum Pontificum, ac ſacri Trid. Concilij decretis hac de re editis, S. D. N. auctoritate præcipiunt, ac mandant omnibus, & ſingulis Generalibus, Prouincialibus, Commiſſarijs, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicarijs, & quibuſcũq; alijs Superioribus Monaſteriorum, Conuentuum, ac domorum regularium, bona immobilia poſſidentium, vel non poſſidentium, cuiuſcumq; Ordinis, Congregationis, & Inſtituti exiſtentium intra fines Italię, & Inſularum adiacentium, vt ſinguli, ad quos pertinet, in qualibet Prouincia, adhibitis duobus, aut tribus Regularibus ſui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, & rerum vſu peritioribus, bona immobilia, cenſus, redditus, & prouentus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obuentiones, tam communes Monaſteriorum, Conuentuum, & domorum eiuſdem Prouinciæ, quàm etiam ſingularibus perſonis religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas, in communem vſum deinceps conferendas, decem annorum immediatè præcedentium habita*

Vnicuiq; Cõuentui is numerus fratrũ aſſignetur, q competenter poſſit ſuſtentari.

Trid. ſeſſ. 25. de reg. cap. 3. Vrb. VIII. in conſt. 10. inf. §. 31. Paul. V. per ſuã conſt. 9. apud Cherub. tom. 3. bull. pag. 187. Vide tom. 1. Relig. qu. 2. cap. 2. §. 4. pag. 521.

ratione,

Digitized by Google

ratione, diligenter, & muturè recognoſcant, ijs omnibus detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliaue cuiuslibet generis onera conſueuerunt abſorbere, eaq; omnia ſcripto fideliter exarata idem Superior, cuius intereſt, in proximo Capitulo, ſeu Congregatione generali, vel prouinciali coram tribus iudicibus, ab ipſomet Capitulo, ſeu Congregatione deligendis proponat, qui computatis huiuſmodi redditibus, eleemoſynis, & obuentionibus vniuerſis, & oneribus, vt ſupra, detractis, ſedulò examinent, quot religioſi homines, connumeratis etiam laicis, alijſq; neceſſarijs ſeruientibus, in vnoquoq; Monaſterio, Conuentu, & domo regulari, iuxta Regionis, & proprij Inſtituti morem, victum, & veſtitum, & medicinalia in communi habentes, competenter valeant ſuſtentari. Tum eorumdem bonorum, redditium, eleemoſynarum, & onerum præciſam notam ipſimet Capitulo, ſeu Congregationi exhibeant, vt in illo, diligenter omnibus diſcuſſis, cuiuſq; familiæ, Monaſterij, Conuentus, ac domus regularis, in ſingula quaq; Prouincia, certus earum tantùm perſonarum numerus Patrum capitularium voto præfigatur, quæ redditibus, eleemoſynis, & obuentionibus, vt ſuperiùs, ſufficienter ali poſſint. Ne verò Superiores, qui id præſtare debent, ſeriùs, aut remiſſiùs, quàm par eſt, ſuo muneri ſatisfaciant, mãdat ſacra Congregatio, vt infra annum, poſt proximũ Capitulum generale, vel prouinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter geſta, in authenticã formam redacta, ad ſacram ipſam Congregationem Concilij ſinguli mittant; numerumq; familiæ, ſingulorumq; Conuentuum, Monaſteriorum, & domorum huiuſmodi regularium, Capituli, ſeu Congregationis

genera-

generalis, vel prouincialis ſententia, & auctoritate præfinitum iidem Superiores, tam Generales, & Prouinciales omnes, quam locales perpetuò ſeruare omnino teneantur, nec poſſint illum quoquo modo augere, etiã prætextu augmenti redditiuum, abſq; ſacræ ipſius Congregationis licentia. Superiores autem huiuſmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non prælliterint, vel numerum, vt ſupra, præſcriptum quouis modo augere præſumpſerint, priuationis omnium officiorum, quæ tũc temporis obtinebunt, vocisq; actiuæ, ac paſſiuæ, & ad omnia ſuæ Religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuæ pœnam eo ipſo incurrere, atq; alijs etiam grauioribus à Sede Apoſtolica infligendis pœnis ſacra Congregatio ſubiacere voluit, & declarauit.

§. 8 *Deinceps verò Monaſterium, Conuentus, domus, Congregatio, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium nullibi recipiatur, niſi, præter alia ad id requiſita, in ſingulis eiuſmodi locis duodecim ſaltem fratres, aut Monachi, ſeu Religioſi degere, & ex redditibus, & conſuetis eleemoſynis, detractis omnibus, vt ſupra, detrahendis, competenter ſuſtentari valeant ad præſcriptum decreti fel. rec. Gregor. XV. hac de re editi; alioquin Monaſteria, & loca huiuſmodi poſthàc recipienda, in quibus duodecim Religioſi, vt ſupra, ſuſtentari, atq; inhabitare non poterunt, & actu non inhabitauerint, Ordinarij loci viſitationi, correctioni, atq; omnimodæ iuriſdictioni ſubiecta eſſe intelligantur.*

Conuentus, vbi ſuſtentari nõ poſſint 12. fratres, nõ recipiantur, alioquin Ordinario ſubſint.

§. 9 *Porro, ne vllo vmquam tempore hæc in obliuionem, ſeu deſuetudinem abeant, Superiores locales cuiuſq; Monaſterij, Conuentus, ac domus regularis curare, atq; efficere teneantur ſub pœna priuationis officij, vociſq; actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrenda, vt in*

Hæc decretã ſexto quoque menſe in publica menſa legantur. Et nullus interpretetur.

perpe-

Google

perpetuum ſexto quoque menſe, ideſt feria ſecunda poſt primam Dominicã Aduentus, & feria ſexta poſt Octauam Corporis Chriſti, præſentes ordinationes in publica menſa perlegantur: Omnibus, tam eccleſiaſticis perſonis, cuiuſcumq; ſint Ordinis, conditionis, & gradus, quàm laicis, quocumq; honore, ac poteſtate præditis, præſentia decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta.

Derogat cõtrarijs. §. 10 *Non obſtantibus quò ad ſupraſcripta omnia, & ſingula in præſentibus decretis contenta, conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, in fauorem quarumcumq; perſonarum, atq; Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Ioannis Hieroſolymit. Congregationum, Societatum, ac cuiuslibet alterius Inſtituti, etiam neceſſariò, & in indiuiduo exprimendi, Eccleſiarum, Monaſteriorum, Conuentuum, Collegiorum, Capitulorum, Hoſpitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumq; tam ſecularium, quàm regularium locorũ, necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Marimagno ſeu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus,*

noribus, & formis ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habens, quibus quò ad ea, quæ præſentibus aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſacra Congregatio Sanctitatis ſuæ auctoritate ſpecialiter, & expreſsè derogat, cœteriſq; cõtrarijs quibuſcũq;

Dat formam publicãdi, & trãſumptis fidẽ iubet adhiberi.

§. 11 Et, ne præmiſſorum ignorantia à quoquã prætendi poſſit, voluit eadem ſacra Congreg. vt præſentes ordinationes in valuis Baſilicarum S. Ioannis Lateranen. & Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac in acie campi Floræ, ut moris eſt, affixæ, omnes, ad quos pertinet, ita arctent, & afficiant, ac ſi vnicuiq; perſonaliter intimatæ fuiſſent. Vtq; earumdem præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Romæ, die 21. Iunij, 1625. Coſmus Card. de Torres; Loco ✠ ſigilli. Proſper Fagnanus.

DECLARATIONES.

Aliquot ſacræ Congregationis Concilij S. D. N. Vrbani diuina prouidentia Papæ VIII. auctoritate editæ ſuper decretis eiuſdem Congregationis de celebratione miſſarum.

§. 1 *SVper primo ſacræ Congregationis de celebratione miſſarum, quo prohibetur, ne*

Digitized by Google

Epiſcopi in diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquo modo reducant onera vlla miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis. Quæritur, quid, ſi legatum ſit ita tenue, vt non ſit, qui velit onus illi iniunctum ſubire, & , ſi recurrendum ſit ad Sedem Apoſtolicam pro moderatione oneris, totum, aut ferè totum inſumendum ſit pro expenſis ad id neceſſariÿs? Et quid, ſi permittatur Epiſcopo in fundatione, vt poſſit huiuſmodi onera moderari?

§. 2 Secundò, ſuper ſecũdo eiuſdem Cõgregationis decreto, quo cauetur, vt celebrentur tot miſſæ, quot ad rationem tributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint. Quæritur, an verba illa (præſcriptæ fuerint) intelligenda ſint, de præſcriptione facta ab offerente, vel ab Ordinario?

§. 3 Tertiò, an cum Ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam, iuxta qualitatem loci, perſonarũ, ac temporum, ſacerdotes accipientes ſtipendium minus congruo teneantur miſſas illis ab offerente præſcriptas celebrare?

§. 4 Quartò, an ſacerdotes, qui tenentur miſſas celebrare ratione beneficÿ, ſeu capellæ, legati, aut ſalarÿ, poſſint etiam manualem eleemoſynam pro miſſis votiuis, aut defunctorum recipere, & vnico miſſæ ſacrificio vtriq; oneri ſatisfacere?

§. 5 Quintò, poſito, quòd teſtator relinquat, vt celebrentur pro eius anima centum miſſæ abſq; vlla præſcriptione eleemoſynæ. Quæritur, an liberum ſit hæredibus eleemoſynam ſibi bene viſam præſcribere; an verò eadem eleemoſyna præſcribenda ſit ab Ordinario?

§. 6 Sextò ſuper tertio Cõgregationis decreto, in quo eadem

Digitized by Google

eadem Congregatio *reuocat priuilegia, quibus indulgetur, vt certarum miſſarum, vel anniuerſariorum celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu orationibus, plurium miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat. Quæritur, an verba (in futurum ſuſcipiendis) intelligenda ſint de oneribus ſuſcipiẽdis poſt priuilegiũ?*

§. 7 Septimò, ſuper quarto eiuſdem Congregationis decreto, quo prohibetur ſacerdoti, qui miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem miſsã alteri, parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat. Quæritur, an permittendum ſit administratoribus Eccleſiarum*, vt retineãt aliquam eleemoſynarum portionem pro expenſis manutentionis Eccleſiæ, altarium inſeruientium, paramentorum, luminum, vini, hoſtiæ, & ſimilium?*

§. 8 Octauò, an hoc decretum habeat locum in beneficijs, quæ conferuntur in titulum, ideſt an rector beneficij, qui poteſt per alium celebrare, teneatur ſacerdoti celebranti dare ſtipendium ad rationem reddituum beneficij?

§. 9 Nonò, an ſacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna maior ſolita pro celebratione miſſæ, debeant dare eamdem integram eleemoſynam ijs, quibus miſſas celebrandas committunt, an verò ſatis ſit, vt dent celebrantibus eleemoſynam conſuetam?

§. 10 Decimò, ſuper quinto eiuſdem Congregationis decreto, quo inter cætera ſtatuitur in hæc verba, Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro miſſis celebrandis ita demum ijdem accipere poſsint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, vt noua quoque onera ſubire valeant, alicquin omnino abſtineant ab huiuſmodi eleemoſynis, etiam ſponte oblatis in futurum recipiẽ-

dis, & capſulas auferant, &c. Quæritur, an hoc decretum prohibeat abſolutè, quominus accipiant nouas eleemoſynas ij, qui acceptis non ſatisfecerunt, & quid, ſi congruo tempore poſsint omnibus ſatisfacere?

§. 11 *Vndecimò, quid, ſi offerens eleemoſynas, audito impedimento, conſentiat, vt ſacerdos miſſam celebret cumprimùm poterit?*

§. 12 *Duodecimò, an pœna interdicti, & aliæ appoſitæ in eodem decreto, afficiant tam eos, qui accipiunt eleemoſynas contra formam ibi præſcriptã, quàm eos, qui non auferunt capſulas ab Ecclesijs, vt ibidem præcipitur?*

§. 13 *Decimotertiò, an in hoc decreto comprehendãtur illæ capſulæ, quæ apponi ſolent in Ecclesijs in die cõmemorationis omnium Sanctorum, & vulgo dicuntur (Caſſe de morti)?*

§. 14 *Decimoquartò, an adminiſtratores Eccleſiæ magnæ deuotionis, & cõcurſus, poſsint eleemoſynas pro miſsis celebrandis accipere, ſi ijſdem miſsis non niſi poſt longum tempus, ſatisfacere valeant, ne aliàs cultus Eccleſiæ, & deuotio, ac concurſus fidelium, vt aiunt, minuantur?*

§. 15 *Decimoquintò, quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa ſolis Capitulis, Collegijs, Societatibus, Congregationibus, necnon omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, & piorum locorum, tam ſecularium, quàm regularium Superioribus, de quibus fit expreſſa mentio, non autem priuatis ſacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur ſub clauſula generali (Et alijs, ad quos pertinet) ſupplicatur pro opportuna declaratione.*

§. 16 *Decimoſextò, ſuper ſeptimo eiuſdem ſacræ Congre-*

Digitized by Google

gregationis decreto, quo cauetur, vt in ſingulis Monaſterijs Religioſorum præfigatur numerus, qui ex conſuetis redditibus, aut eleemoſynis commodè poſsit ſuſtẽtari. Quæritur, an vbi hæc præfixio facta iam fuit in vim ſimilis decreti S. M. Pauli V. abſq; tamen computatione redditùum cuiuſq; Religioſi, ſit denuo facienda, necne?

§. 17 *Decimoſeptimò, an nouitij ad habitũ regularẽ admiſsi, poſsint admitti ad profeſsionem in Monaſterijs, in quibus, habita, vt ſupra, præfixione numeri, commodè ali non poſſunt?*

§. 18 *Decimooctauò, ſuper vltimo, quo cauetur, vt nullibi recipiantur Conuentus Regularium, niſi, præter alia ad id requiſita, duodecim ſaltem fratres in eis degere, & competenter ſuſtentari valeant, ita vt alioquin ſubſint iuriſdictioni ordinariæ. Quæritur, an hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem miſſarum, comprehendat eas Religiones, quæ non conſueuerunt onera miſsarum recipere, vt ſunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis Ieſu.*

§. 19 *Vltimò, an idem decretum, vbi diſponit, vt nullibi recipiantur Monaſteria, niſi, &c. habeat locũ in Italia dumtaxat, ad quam eſt reſtrictum decretum proximè antecedens, an verò etiam extra Italiam.*

SACRA *Congregatio Cardinalium Concilij Trid. interpretum, auctoritate ſibi à S. D. N. attributa, ad ſingula dubia ſuperiùs propoſita ad hunc modum reſpondit, videlicet.*

Ad 1. Etſi legatum ſit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris, vt ſupra, impoſiti, ab ijs, ad quos pertinet, Sedem Apoſtolicam eſſe adeundam, quæ abſq; vlla

vlla impenſa id ſtatuet, quod magis in Domino è re eſſe iudicauerit: Verumtamen ſi in ipſa beneficij, erectione expreſsè cautum fuerit, vt liceat Epiſcopo iniunctũ onus reducere, ac moderari, legem hanc fundationis, quam decreta hac de re edita non ſuſtulerunt, eſſe validam, & obſeruandam.

Ad 2. Eſſe intelligenda de præſcriptione facta ab eo, qui eleemoſynam tribuit, nõ autem ab Ordinario: Quòd ſi tribuens eleemoſynam, numerum miſſarum celebrãdarum non præſcripſerit, tunc tot miſſas celebrari debere, quot præſcripſerit Ordinarius, ſecundùm morem ſuæ Ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad 3. Teneri.

Ad 4. Sacerdotes quibus diebus tenentur miſſas celebrare ratione beneficij, ſeu capellæ, legati, aut ſalarij, ſi eleemoſynas pro alijs etiam miſſis celebrandis ſuſceperint, non poſſe eadẽ miſſa vtriq; obligationi ſatisfacere.

Ad 5. Cenſuit vbi nullam certam eleemoſynam teſtator reliquit, eſſe ab Epiſcopo præſcribendam eleemoſynam congruam, quæ reſpondeat oneribus miſſarum celebrandarũ, ſecundùm morẽ Ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad 6. Ita eſſe intelligenda.

Ad 7. ℞. permittendum non eſſe, vt Eccleſiæ, ac loca pia, ſeu illorum adminiſtratores ex eleemoſynis miſſarum celebrandarum vllam, vtcumq; minimam, portionem retineant ratione expenſarum, quas ſubeunt in miſſarum celebratione, niſi cum Eccleſiæ, & loca ipſa alios non habent redditus, quos in vſum earumdem expenſarum erogare licitè poſſint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expenſarum, quæ pro ipſomet tantùm miſſæ ſacrificio neceſſariò ſunt ſubeundæ; & nihilominus, eo etiam caſu curan-

curandum eſſe, vt ex pecunijs, quæ ſuperſunt, expenſis, vt ſupra, deductis, abſolutè tot miſſæ celebrentur, quot præſcriptæ fuerint ab offerentibus eleemoſynas.

Ad 8. Non habere locum, ſed ſatis eſſe, vt rector beneficij, qui poteſt per alium miſſam celebrare, tribuat ſacerdoti celebranti eleemoſynam congruam, ſecundùm morem Ciuitatis, vel Prouinciæ, niſi in fundatione ipſius beneficij aliud cautum fuerit.

Ad 9. Debere abſolutè integram eleemoſynam tribuere ſacerdoti celebranti, nec vllam illius partem ſibi retinere poſſe.

Ad 10. ℞. Non prohibere abſolutè; ac propterea etſi oneribus iam ſuſceptis non ſatisfecerint, poſſe tamē noua etiam onera ſuſcipere miſſarum celebrandarum, dūmodò infra modicū tēpus poſſint omnibus ſatisfacere.

Ad 11. Quamuis onera ſuſcepta infra modicum tēpus adimpleri nequeant, ſi tamen tribuens eleemoſynam pro aliarum miſſarum celebratione, id ſciat, & conſentiat, vt illæ tunc demum celebrentur, cum ſuſceptis oneribus ſatisfactum fuerit, decretum non prohibere, quominus eo caſu eleemoſyna accipiatur pro ijſdem miſſis, iuxta benefactoris conſenſum celebrandis.

Ad 12. Has pœnas non habere locum, niſi in ſuſcipientibus onera perpetua miſſarum celebrandarum ſine licentia Epiſcopi, vel eius generalis Vicarij, aut Generalis, vel Prouincialis.

Ad 13. Comprehendi.

Ad 14. Non poſſe, niſi de conſenſu eorum, qui eleemoſynas tribuunt, vt ſupra in reſponſione ad 12.

Ad 15. Comprehendi etiam priuatos ſacerdotes.

Ad 16. Numeri præfixionem eſſe iterum faciēdam, ſeruata forma vltimi decreti hac de re editi.

Ad 17.

Ad 17. Eſſe admittendos ad profeſſionem, ſi aliàs habiles exiſtant, ac deinde in aliquo alio Monaſterio eiuſdem Religionis eſſe collocandos, vbi commodè ali poſſint.

Ad 18. Cenſuit comprehendere.

Ad vltimum, habere locum etiam extra Italiam. Coſmus Card. de Torres. Proſper Fagnanus ſacræ Congreg. Secret.

CONSTITVTIO X.

Quæ ſunt decreta Congreg. Vrb. VIII. iuſſu edita, in quibus agitur de Regularibus apoſtatis, & eiectis, alijſq; ordinationibus ad ipſos Regulares pertinentibus.

Proœmium. *SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Trid. interpretum Regularium eiectorum, & fugitiuorum ſtatui conſulere, illorumq; ſcandala ſummouere, & ſuccreſcentem numerum frangere operæ pretium exiſtimans: auditis Religionum Superioribus, req; diligentiſſimè perpenſa, communicato etiam conſilio cum S. D. N. Vrbano VIII. atq; ex peculiari Sanctitatis ſuæ facultate, infraſcripta decreta edidit.*

Innouat decreta Clem. VIII. pro Regularium reformatione. §. I *Ac primò, vt infecta ſemina, è quibus praui eiuſmodi fructus potiſſimùm prodeunt, deinceps ne ſerantur in vinea Domini, cenſuit, eſſe innouandas, & Sanctiſſimi auctoritate innouat conſtitutiones, & decreta generalia S. M. Clem. VIII. ad Regularium reforma-*

Digitized by Google

formationē, ac nouitiorum receptionem, profeſſionem, atq; inſtitutionem ſpectantia; diſtrictèq; præcipit Generalibus, atq. alijs omnibus Ordinum Superioribus, vt illa exactè obſeruent, atq; vt obſeruentur efficiant, ſub pœnis ſtatutis in ijſdem conſtitutionibus. A quibus tamen excipiendum cenſuit caput illud, quo decernitur, ne in Conuentibus, ſeu Monaſterijs, ad nouitios recipiendos hactenus deſignatis, & approbatis, ſeu in poſterum deſignandis, & approbandis, nouitij ad habitum vllatenus recipi poſſint, niſi priùs à Congregatione reformationis Apoſtolicæ, vel à proprijs locorum Ordinarijs expreſſè, & nominatim approbati fuerint, à cuius quidem decreti obſeruatione ſacra Congregatio iuſtis de cauſis cenſuit, Regulares eſſe abſoluendos, prout auctoritate S. D. N. abſoluit, atq; exemit.

§. 2 *Deinde, vt apoſtatādi opportunitas Regularibus præripiatur, ſtatuit, vt de cœtero nullus permittatur ad arctiorem Religionem tranſire, niſi priùs Superiori legitimè conſtiterit, eam Religionem paratam eſſe illum recipere, qui licentiam petit; tumq; Regularis recta ſe transferat ad arctiorem; quod vt re ipſa adimpleatur, idem Superior omni ſtudio, ac diligentia inuigilet.*

Nullus etiā ad ſtrictiorem Religionem tranſeat, niſi priùs ſuo Superiori conſtet, eam eſſe paratam illū recipere.

§. 3 *Rurſus ſtatuit, vt fugitiui, & apoſtatæ, ſiue habitum regularem deferant, ſiue non, poſſint, ac debeāt ab Epiſcopo loci, vbi moram trahūt, in carceres conijci, ac Superioribus regularibus conſignari, ſecundùm regularia inſtituta puniendi; vtq; ipſi quoque Superiores teneantur eos perquirere, ad Religionem reducere, atq; efficere, vt apprehendantur, ſalua tamen in omnibus facultate Ordinarijs locorum attributa decreto Concilij cap. 3. ſeſſ. 6. Quòd ſi apoſtatæ huiuſmodi ci-*

Apoſtatæ ab Ordinarijs capiātur, & ſuis Superioribus conſignētur. Vide ſup. in conſt. 1. Iul. II. §. 38. nu. 95.

Vide ſupra, in cōſt. 2. Sixti IV. nu. 22. & 62.

Digitized by Google

tra montes infra quatuor, vltra montes verò infra octo menſes, à præſentis decreti publicatione inchoandos, ſua ſponte ad ſuam quiſq; Religionem redierit, tum pœnarum omnium ipſis propter apoſtaſiam inflictarum, aut infligendarum remiſſionem, atq; impunitatem aſſequantur; ita tamen, vt debeant à Superiore abſolutionem humiliter petere, & coram eo culpam fateri, atq; emendationem polliceri; Superior verò è contra benignè illos teneatur excipere, ab huiuſmodi pœnis abſoluere, & paterna charitate complecti.

Incorrigibiles qui ſint, & quomodò à Religione eijciendi. Modera vt hic quæ dixi de eiectis tom. 1. Relig 1. cap. 25.

§. 4 *Ad hæc, vt in poſterum è Religionibus nullus legitimè profeſſus eijci poſſit, niſi ſit verè incorrigibilis; verè autem incorrigibilis minimè cenſeatur, niſi non ſolùm concurrant ea omnia, quæ ad hoc ex iuris communis diſpoſitione requiruntur, ſublatis hac in parte ſtatutis, & conſtitutionibus cuiuſq; Religionis, & Ordinis, etiam à Sede Apoſtolica approbatis, & confirmatis; verumetiam vnius anni ſpatio in ieiunio, & pœnitentia probetur in carceribus; proindeq; vnaquæq; Religio priuatos habeat carceres in qualibet ſaltē Prouincia: Elapſo autem anno, ſi nihilominus non reſipuerit, ſed animo indurato in ſua peruicacia perſeuerauerit, ne contagione peſtifera plurimos perdat, tamquā pecus morbida, ac membrum putre, eijci tandem poſſit, ſed ab ipſomet Generali tantùm, de conſilio, & aſſenſu ſex Patrum ex grauioribus Religionis eligendis in ſingulis Capitulis, vel Congregationibus generalibus; itāq; non niſi inſtructo ſecundùm eorum ſtylum, & conſtitutiones proceſſu, & plenè probatis cauſis expulſionis, ad ſacrorum Canonum præſcriptum. Interea tamen, vſq; ad primum generale Capitulum, ſeu Congregationem proximè celebrandam, ſi quempiam ex iuſtis, & ne-*

ceſſarijs

ceſſarijs cauſis expellere oportebit, eiectio fieri poſſit à Generali, cum conſilio, & aſſenſu ſex Patrū, vt ſupra, quos idemmet Generalis eligere debeat infra quatuor menſes à præſentis decreti publicatione; ſeruata tamen in reliquis forma ſuperiùs præſcripta. Sic verò eiecti, quamdiu non redierint ad Religionem, in habitu clericali incedant, atq; Ordinarij loci iuriſdictioni, & obedientiæ ſubſint; proindeq; Generalis illicò expulſionis ſententiam eidem Ordinario notificare teneatur. Cæterùm ſacra Congregatio Religionum Superiores ſeriò admonet, ac per Ieſu Chriſti viſcera obteſtatur, vt memores paternæ charitatis, & manſuetudinis, quam profitentur, nihil intentatum relinquant, vt lucrentur animas fratrum ſuorum, ferè in profundum malorum delapſas, antequam grauiſſimum, atque extremum expulſionis remedium experiantur; idq; eò magis, quòd ſubditorum ſanguinem, qui ex malo negligentium, & ſui officij immemorum Prælatorum regimine peribunt, D. N. Ieſus Chriſtus in ſupremo Dei iudicio de eorumdẽ Prælatorũ manibus ſit requiſiturus.

§. 5. Præterea ſtatuit, vt ijdem Superiores nemini ex Religioſis expulſis literas teſtimoniales concedant, illos ad Sedem Apoſtolicam reijcientes, vel iubentes aliã ingredi Religionem. Expulſis literæ non concedantur ad Sedem Apoſtolicam.

§. 6 Item vt eiecti extra Religionem degentes ſint perpetuò ſuſpenſi ab exercitio ordinum, ſublata Ordinarijs locorum facultate dictam ſuſpenſionem relaxandi, aut moderandi. Eiecti ſunt perpetuò ſuſpenſi ab exercitio ordinũ.

§. 7 Ac poſtremò cenſuit eſſe innouandam, & ſuæ Beatitudinis auctoritate innouat cõſtitutionem ſel. rec. Gregorij IX. relatam in cap. fin. extr. de regul. Ac præterea declarat, eã cõſtitutionẽ in ijs quoq; vendicare ſibi Superiores ſuos eiectos, & fugitiuos quotannis requirant.

locum, ſeruandamq; eſſe, qui iuſtè, diffinitiuèq; ac iuris ordine ſeruato, expulſi fuerint, dummodò tamen in expulſis huiuſmodi ſubſit ſpes euidens emendationis, ex literis ſaltem teſtimonialibus Ordinarij, cuius conſcientiam in his literis concedendis ſacra Congregatio ſeriò onerauit.

Hæc decreta bis ſaltem in anno i publica menſa legantur.

§. 8. *Ne qua verò difficultas in ſupraſcriptis decretis, & ordinationibus exequendis ſuboriatur, ſacra Congregatio, S. D. N. annuente, atq; approbante, vniuerſis Generalibus, Prouincialibus, Commiſſarijs, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicarijs, & quibuſcumq; alijs Superioribus quorumcumq; Ordinum, vel Congregationum, Monaſteriorum, Conuentuum, Collegioru͂, domorum, ac locorum regularium vbique locorum exiſtentium iniungit, ſeriòq; mandat, vt illa diligenter obſeruent, atq; obſeruari procurent in omnibus Cœnobijs, ac Monaſterijs, Collegijs, ac domibus quorumcumq; Monachorum, ac Regularium, vbique locorum exiſtentibus, efficiantq; vt tam decreta ſupradicta fel. rec. Clem. VIII. quàm præſentes ordinationes, in ſingulis eiuſmodi locis bis ſaltem in anno legantur in publica menſa.*

Apponantur pœnæ cōtrafacientibus.

§. 9 *Si quis verò ipſorum aduersùs ea, quæ ſuperiùs præſcripta ſunt, vel eorum aliquid quoquo modo facere, vel moliri præſumpſerit, ipſo facto pœnam incurrat priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, vociſq; actiuæ & paſſiuæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa in poſterum obtinenda, pœnaq; huiuſmodi ſit Sanctitati ſuæ, ac Sedi Apoſtolicæ reſeruata, ijſdem Superioribus, etiam Generalibus & Protectoribus, illam moderandi, ſeu relaxandi poteſtate penitus interdicta; & nihilominus*

Digitized by Google

nus ſit irritum, & inane quicquid ſecus à quoquam actum extiterit.

§. 10 *Non obſtantibus cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis in fauorem quarumcumq; perſonarũ, atq; Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Congregationum, Monaſteriorum, Conuentuum, domorum, ac locorum regularium quorumcumq; necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, vel conſuetudinibus, etiam immemorabilibus; exẽptionibus quoque, indultis, & priuilegijs, etiam in corpore iuris clauſis, aut ex cauſa, vel titulo oneroſo, vel in limine fundationis conceſſis, etiam Marimagno, ſeu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, & cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viã communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus, & formis ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importãtes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habens, quibus quò ad ea, quæ ſupradictis quomodolibet aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſsè Sanctitatis ſuæ auctoritate derogat, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;* Derogat cõtrarijs.

Digitized by Google

cumq; . Datum Romæ, die 21. Septẽb. 1624. Coſmus Card. de Torres. Proſper Fagnanus ſacræ Congreg. Secret.

Decreta generalia fel. rec. Clem. Papæ VIII. de nouitijs ad habitum regularem, & profeſſionem non admittendis, niſi in Conuentibus deſignandis.

CLEMENS PAPA VIII.

Nouitij non recipiantur, niſi in Conuentibus deſignatis.

§. 1 R*Egularis diſciplinæ reſtitutioni, pro qua potiſſimùm iuxta noſtri muneris debitũ laborare non deſiſtimus, illud in primis magnũ impedimentum afferre quotidiano vſu compertũ eſt, quòd in omnibus Conuentibus, ijs præſertim, qui maiori reformatione indigent, ſinguli ad Religionem venientes paſſim recipiuntur; vnde fit, vt quò magis nos varijs conſtitutionibus malè affectas radices amputare ſtudemus, eò magis in dies deprauata, infructuoſaq; eiuſmodi nouiter profitentium germina ſuccreſcant. Cui quidem malo occurrere volentes, præſenti decreto ſtatuimus, diſtrictèq; præcipimus omnibus Generalibus, Prouincialibus, Commiſſarijs, Miniſtris, cæteriſq; Superioribus Conuentuum, intra Italiæ, & Inſularum adiacentium fines exiſtentium, quibuſcumq; & quorumcumq; Ordinum Mendicantium, vt de cætero neminem ſub quouis prætextu, aut colore, ad habitum regularẽ admittant, niſi in Conuentibus auctoritate noſtra propediem in vnaquaq; Prouincia deſignandis. Inſuper ſancimus, vt quoad eiuſmodi Conuentus, vt præfertur, per nos deputati non fuerint; omnes præfatorum Ordinum Superiores à receptione quorumcumq; noui*

nouitiorum, ſiue ad habitum, ſiue profeſſionem, omnino abſtineant. Superior, qui huius decreti tranſgreſſor extiterit, ipſo facto pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, vociſq; actiuæ, & paſſiuæ, & perpetuæ inhabilitatis ad alia in poſterum obtinenda ſe nouerit incurriſſe, ac alijs etiam pœnis arbitrio noſtro ſubiaceat. Receptiones verò, & profeſſiones quaslibet eorum, qui contra huiuſmodi decretum noſtrum admiſſi fuerint, nullas, & irritas eſſe ex nūc decernimus, & declaramus. Priuilegijs, ſtatutis, & conſuetudinibus quibuſcumq; in contrarium minimè obſtantibus. Datum Romę, die 12. Martij, 1596.

§. 12 *Sanctiſsimus in Chriſto P. & D. N. D. Clem. diuina prouidentia Papa VIII. cum iamdudum animaduerteret, collapſæ regularis diſciplinæ reſtitutioni, pro qua potiſsimùm, iuxta ſui muneris debitum, vigilare, ac laborare non deſiſtit, illud in primis magnum impedimentum afferre, quòd in omnibus Monaſterijs, & Conuentibus, ijſq; præſertim, qui maiori indigent reformatione, ſinguli ad Religionem profitendam accedentes paſsim, ac ſine delectu recipiuntur, ac inde fieri, vt quò magis varijs conſtitutionibus malè affectas radices euellere ſtudet, eò magis infructuoſa nouiter profitentium germina quotidie ſuccreſcant: Cumq; ob zelum, ac deſiderium, quo tenetur Sanctitas ſua, omnes Regulares ad vetus ſuæ cuiuſq; Religionis inſtitutū redigendi, diſtrictè prohibuerit, ne quis in certis Monachorum, & Mendicantium Ordinibus ad ſuſcipiendum habitum Religionis admitteretur, profitereturuè, quouſq; Monaſteria, & Conuentus aliquot deſtinarētur, in quibus poſſet commodiùs regularis obſeruantia, ſecundùm reformationem à Sanctitate ſua inſtitutam introdu-*

Innouatio ſupradicti decreti de nouitijs non recipiendis, niſi in Conuentibus ab Apoſtolica Sede deſignandis,

Digitized by Google

introduci; Quia tamen, non obſtante tali prohibitione, cognouit, nonnullos fuiſſe, vel ſub colore facultatis, & licentiæ, à Sãctitate ſua obtẽtæ, vel quia talis prohibitio ad illorum notitiam non perueneriт, receptos, & admiſſos præter mentis ſuæ ſenſum; Idcirco huic malo proſpicere volens, ne licentiarum, ac facultatum huiuſmodi ſubreptione, ac prætextu, decretum Sanctitatis ſuæ irritum reddatur, nunc denuo diſtrictè præcipit, ac mandat omnibus Generalibus, Prouincialibus, Commiſſarijs, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, & Guardianis quibuſcumq; cæteriſq; Superioribus Conuentuum, Monaſteriorum, ac domorum, quocumq; nomine appellentur, intra Italiam, & Inſularum adiacentium fines exiſtentium, quorumcumq; Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium (exceptis tamen Carthuſianorum, fratrum Minorum de ſtrictiori obſeruantia, necnon Capuccinorum S. Franciſci, Reformatorum S. Dominici; Diſcalceatorum Ordinis Carmelitarum, necnon fratrum Congregationis Fuliẽſis Ciſtercienſis Ordinis, ac Eremitarum eremi Camaldulenſis, & Montis coronæ, Clericorum regulariũ, Theatinorum, Societatis Ieſu, S. Pauli decollati, & aliorum de Somaſcha, Miniſtrorum infirmorum reſpectiuè Ordinibus, Societatibus, ſeu Congregationibus nuncupatis; quæ etiam antea exceperat, & nunc iterum excipiẽdo, voluit, prohibitionem hanc ad illa nullo modo extendi.) Ne ſub cuiuſuis licentiæ, & facultatis impetratæ, vel impetrandæ obtentu, niſi per literas in forma Breuis dumtaxat, & non aliàs, quemquam ad habitum regularem ſuſcipiendum, nec etiam Conuerſos, niſi in Conuentibus, Monaſterijs, & domibus, auctoritate eiuſdẽ S. D. N. propediem in vnaquaq;

Digitized by Google

quaq; Prouincia deſignandis, recipere, aut receptos ad profeſſionem admittere vllo modo audeant: Quinimmo contra primam prohibitionem Sanctitatis ſuæ receptos, etiamſi imperfectum habitum, aut ſine capucio gerant, poſt præſentis decreti in Romana Curia publicationem omnino eijcere debeant.

§. 13 *Superiorem autẽ, qui huius decreti tranſgreſſor extiterit, ipſo facto pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, vocis actiuæ, & paſsiuæ, & perpetuæ inhabilitatis ad alia in poſterum obtinẽda, eo ipſo incurrere voluit, ac decreuit, & alijs etiam pœnis, arbitrio Sanctitatis ſuæ imponendis ſubiacere.* Apponit pœnas contrafacientibus.

§. 14 *Receptiones verò, & profeſſiones quaslibet eorum, qui contra huiuſmodi decretum admiſſi fuerint, nullas, & irritas eſſe ad quemcumq; effectum ex nunc decernit, & declarat.* Profeſſiones contra hanc formã factæ, nullæ ſunt.

§. 15 *Hoc autem decretum noluit Sanctitas ſua eos Ordines comprehendere qui Conuentus, domos, & Monaſteria à ſe probata pro nouitiorum receptione, & educatione hactenus permiſſione ſua conſtituerint.* Non cõprehẽdit Conuentus, qui habent nouitiatus deſignatos.

§ 16 *Cœteras verò licentias, ſiue particulares, quæ in hanc diem effectum non ſunt ſortitæ, reuocat, & annullat.* Reuocat licentias particulares.

§. 17 *Vult autem, decretum hoc ſuum in ſolitis locis Vrbis publicatum, ita prædictorum ſingulos afficere, ac ſi cuilibet perſonaliter fuiſſet intimatum. Priuilegijs, ſtatutis, & conſtitutionibus quibuſcumq; in contrarium minimè obſtantibus. Datum Romæ, apud S. Marcum, die 20. Menſis Iunij, 1599.* Forma publicandi, cum derogatione contrariorũ.

Decreta pro reformatione Regularium, tam Monachorum, quàm Mendicantium cuiuſcumq; Ordinis, & Inſtituti.

Digitized by Google

CLEMENS PAPA VIII.

Nullus ab officio chori ſit immunis. Cum Lectoribus, Prædicatoribus, & ægrotis poteſt diſpenſari.

§. 18 NVllus omnino prætextu cuiuſcumq; priuilegij, vel ſuperioritatis, etiam Generalatus, à ſeruitio chori cenſeatur immunis, niſi pro tempore, quo quis in proprij officij munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem, & Prædicatoribus Superiores ijs tantùm diebus, quibus eos legere, aut prædicare contigerit, diſpenſare poſſint; idem quoque præſtare valeant cum ægrotis, & ſtudiorum cauſa legitimè impeditis. In eos verò, qui negligentes, aut inobedientes fuerint, ſalutari pœnitentia Superiores animaduertant, ad præſcriptum Regulæ, & conſtitutionum, alimenti etiam, ſi opus fuerit, ſubtractione.

Lectio ſcripturæ, vel caſuum bis in hebdomada.

§. 19 Lectio ſacræ Scripturæ, vel caſuum conſcientiæ bis in hebdomada præſcriptis diebus, in ſingulis Monaſterijs, & Conuentibus habeatur, ad quam fratres omnes conueniant, eaq; abſoluta, mutua collatione circa explicatam doctrinam ſeſe vtiliter exerceant.

Paupertatis votum obſeruetur. Vide tom. 1. Relig. qu. 2. cap. 2. §. 1.

§. 20 Quò Trid. Concilij decreta de paupertatis voto cuſtodiendo fideliùs obſeruentur, præcipitur, vt nullus ex fratribus, etiamſi Superior ſit, bona immobilia, vel mobilia, aut pecuniam, prouentus, cenſus, eleemoſynas, ſiue ex concionibus, ſiue ex lectionibus, aut pro miſſis, tam in propria Eccleſia, quàm vbicumq; celebrandis, aliove ipſorum iuſto labore, & cauſa, & quocumq; nomine acquiſita, etiamſi ſubſidia conſanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Cõuentus poſſidere poſſit, ſed ea omnia ſtatim Superiori tradantur, & Conuentui incorporentur, atq; cum cæteris illius bonis, redditibus, pecunijs, ac prouentibus

conſun-

Digitized by Google

confundantur, quo communis inde victus, & veſtitus omnibus ſuppeditari poſſit.

§. 21 *Neq; Superioribus, quicumq; illi ſint, vllo pacto liceat eiſdem fratribus, aut eorum alicui bona ſtabilia, etiam ad vſumfructũ, vel vſum, adminiſtrationem, aut commendam, etiam depoſiti, aut cuſtodiæ nomine concedere.*

Superiores contra prædicta nõ diſpẽſent.

§. 22 *Eorum verò, quæ ad neceſſitatem conceſſa erunt, nullus quicquam poſſideat vt proprium, neq; vt proprio vtatur.*

Ad vſumcõceſſis, vt propriis non vtãtur.

§. 23 *Qui in præmiſſorum aliquo deliquerit, pœnas nedum à Concilio Trid. præſcriptas, ſed alias quoque multò grauiores Superiorum arbitrio imponendas incurrat.*

Pœnæ contrafaciẽtibus.

§. 24 *Nulla quorumcumq; Superiorum diſpenſatio, nulla licentia quantùm ad bona immobilia, vel mobilia, fratres excuſare poſſit, quominus culpę, & pœnæ ab eiuſdem Concilij decretis impoſitæ, & ipſo facto incurrendæ obnoxij ſint, etiamſi Superiores aſſeuerent, huiuſmodi diſpenſationes, aut licentias concedere poſſe, quibus in ea re fidem minimè adhiberi volumus.*

Prælati diſpẽſatio contra prædicta, à pœnis nõ excuſat.

§ 25 *Fratrum veſtitus, & ſuppellex cellarum ex communi pecunia comparetur, & omnino vniformis ſit fratrum, & quorumcumq; Superiorum, ſtatuiq; paupertatis, quam profeſſi ſunt, conueniat, ita vt nihil ſuperflui admittatur, nihil etiam, quod ſit neceſſarium, alicui denegetur.*

Veſtitus, & ſuppellex cellarum vniformis, dẽturq; fratribus neceſſaria.

§. 26 *Quæcumque fratrum veſtes, ſiue laneæ, ſiue lineæ, omniſque alia ſuppellex in aliquem commodum Conuentus locum deferantur, ibiq; ab vno, vel duobus fratribus huic muneri deputatis diligenter cuſtodiantur, vt inde Superioris arbitrio, pro-*

Omnia veſtimenta in cõmuni loco aſſeruentur.

Digitized by Google

ut vnicuiq; opus fuerit, ſubminiſtrari opportunè poſſint.

Victus omnibus, etiam Superioribus ſit æqualis.

§. 27 *Omnes, etiam Superiores, quicumq; illi ſint, eodem pane, eodem vino, eodemq; obſonio, ſiue eadem (vt aiunt) pictantia in communi menſa, prima, vel ſecunda, niſi infirmitatis cauſa impediti fuerint, veſcãtur, neq; ſingulare aliquid, quo priuatim quiſq; in cibũ vtatur, vllo modo afferri poſſit. Si quis ea in re peccauerit, nihil ea die alimẽti percipiat, niſi panẽ, & aquã.*

Superiorum prouiſiones in libro ſcribantur, & ſolùm ratione officij expendantur.

§. 28 *Superiores omnes, etiam Generalis, qui redditus, aut præſtationes peculiares ratione officiorum habent, eorum accepta, & expenſa in libro diſtincto fideliter, & diligenter annotari curent, neq; in alios vſus, quàm ratione officij ſui neceſſarios quicquam expendãt. Cum verò contigerit, ipſos in aliquo Conuentu cõmorari, eam pecuniæ quantitatem in commune conferãt, ex qua ſibi, & ijs, qui ſecum erunt, victus ad præſcriptum Regulæ, & conſtitutionum ſuppeditetur.*

Adminiſtratio bonorum Cõuentus tribus fratribus demandetur.

§. 29 *Nullus ex Superioribus locorum adminiſtrationem bonorum, aut aliarum rerum, diſpenſationemq; pecuniarum, & reddituum ſui Conuentus, etiam nomine Conuentus, per ſe ipſum habere, ſiue exercere poſſit, ſed vniuerſum id onus tribus fratribus eiuſdem Conuẽtus à Generali ita demandetur, vt vnus rerum, & bonorum, reddituumq; colligendorum, ac exigendorum curam habeat, alter tamquam depoſitarius pecunias, ac cætera ab illo collecta, & exacta fideliter aſſeruet; alius de pecunijs, & rebus à depoſitario acceptis Priori, & fratribus, ac Conuentui vniuerſo de neceſſarijs mãdante tamen ipſo Priore, non ſecundùm proprium affectum, ſed iuxta charitatis regulam, veluti bonus diſpenſator, prouideat, officiorum huiuſmodi confuſione penitus interdicta.*

§. 30 Cæte-

Digitized by Google

§. 30 *Cæterùm hi tres, tam impenſi, quàm accepti, ſingulis menſibus Superiori locali, adhibitis etiam duobus, vel tribus fratribus eiuſdem Conuentus probatioribus, rerumq; vſu peritis, rationem reddant: Deindè ipſimet rurſus, præſentibus Priore, & peritis prædictis, Generali, vel Viſitatoribus, cum aduenerint; denique ipſe Generalis, vel Viſitatores in quolibet proximo Capitulo generali, ſaltem coram tribus iudicibus ab ipſo Capitulo ad hoc conſtitutis, illorum omnium, vniuerſæq; ſuæ adminiſtrationis, tam publicæ, quàm priuatæ rationem reddere teneantur, cuius etiam exemplum authenticum ex actis Capituli extrahatur, ad hoc, vt ad omne mandatum noſtrum, vel Sedis Apoſtolicæ Romã tranſmitti poſsit.* Hi tres ſingulis menſibus rationẽ reddant.

§. 31 *In vnoquoq; Cõuentu fratrum is tantùm deinceps conſtituatur, & in poſterum retineatur numerus, qui ex redditibus illius proprijs, vel ex communibus conſuetis, vel etiam ſingulorum eleemoſynis, alijſue quibuſcumq; obuentionibus in commune, vt præfertur, conferendis, commodè poſsit ſuſtentari; redditus verò, & ſupradicta omnia in communi loco, ac tuto diligenter aſſeruentur.* Tot fratres in locis degãt, quot poſſunt ſuſtentari.

§. 32 *Superioribus autem, ne Concilij Trid. aut hæc noſtra decreta declarare, interpretari, aut relaxare vllo modo poſsint, omnino interdicimus, & prohibemus. Decernentes irritum, &c. Si quis autem contra præſumpſerit attentare, is eo ipſo omni gradu, officioq; priuatus, & adeo perpetuò inhabilis exiſtat.* Hæc decreta declarare non poſſunt Superiores.

§. 33 *Nullus, niſi actu legat, vel prædicet, aliquo ſui gradus priuilegio gaudeat.* Lectores priuilegijs non gaudent, niſi actu legant.

§. 34 *Si alicui ex neceſſaria cauſa, Generalis iudicio probãda, ſocius ex eodem Ordine, qui illi miniſtret, conce-* Socij dandi conuerſi ſint 25. annorum.

Digitized by Google

concedendus erit, is, niſi vigeſimumquintum agat annum, & qui communi ſeruitio ſit deputatus, non concedatur, &, ſi commodè fieri poteſt, ſit laicus conuerſus.

Ianitor eligatur;

§. 35 *Vt omnis ſcandalorum, & vagationis occaſio tollatur, Conuentus clauſura perpetuò, ac diligenter ſeruetur, ac propterea à Superiore ianitor conſtituatur, qui diligentia, ac morum integritate maximè commendetur; is ianuæ cuſtodiendæ ſemper aſsiſtat, eamq; nemini fratrum aperiat, niſi ſocium, & exeundi licētiam obtinuerit.*

Nullus abſq; licentia egrediatur.

§. 36 *Nullus à Conuētu egredi audeat, niſi ex cauſa, & cum ſocio, licentiaq; ſingulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta à Superiore, qui non aliter eam concedat, niſi cauſa probata, ſociumq; exituro adiungat, non petentis rogatu, ſed arbitrio ſuo, neq; eumdem ſæpius: Licentiæ verò generales exeundi nulli omnino concedantur.*

Contraueniētes pœna graui puniantur.

§ 37 *Contrauenientes autem pœna graui, etiam carceris, ad Superioris arbitrium plectātur; eamdem etiā ianitor ſubeat, ſi ſciens exeundi facultatem fecerit.*

Cum reuertūtur, benedictionē petant;

§. 38 *Cū autē quis in Cōuētū reuertitur, Superiorē iterū adibit, benedictionem recepturus, qui à ſocio itineris rationē, & quid rei actum ſit, diligenter perquirat.*

Romam petere nemo poteſt.

§. 39 *Nullos fratres Romā venire Superiores permittant, niſi priùs à Generali, vel Protectore dumtaxat licentiam in ſcriptis impetrauerint.*

Pœnæ contrafacientibus

§ 40 *Si quis autem ſine huiuſmodi facultate Romā venire præſumpſerit, voce actiua, & paſsiua biennio priuatus exiſtat, ſubiturus etiam alias arbitratu Superiorum infligendas pœnas; Quæ item omnia aduersùs eos, qui ſupradictos admiſerint, & receperint, ſine ulla exceptione locum habeant.*

§ 41 Ha-

Digitized by Google

§. 41 *Habeat Superior clauem ita fabrefactam, vt, cum ſibi videbitur, cellas omnes reſerare poſſit; & propterea nullus cellam, etiam noctu, ita claudat, quin ſemper à Superiore poſſit aperiri.* Vnica claue omnes cellæ aperiantur.

§. 42 *In medio dormitorij totam noctem lampas colluceat.* Lampas in dormitorio luceat.

§. 43 *Nullus, etiam Superior, cellas, ſiue in clauſtro, ſiue alibi ſeparatas à communi dormitorio habeat, ſed vnuſquiſq; vnica cella, eadem cum cæteris aliorum fratrum coniuncta, nudis omninò parietibus, ac lecto, & menſa humilibus, vniformiq; ſuppellectili, vt præfertur, quemadmodum Religioſos decet, contentus ſit; poſſit tamen Generalis alicui ex Superioribus Conuentuum, ſi eorum muneris, & officij neceſſitatem id exigere cognouerit, alteram etiam cellam concedere.* Nullus duas cellas, niſi Superiores, habeat.

§. 44 *Cellæ, ſiue ædiculæ, quæ extra dormitorium ſeparatim ſunt, ad officinas, aut aliàs ad communem vſum, & commoditatem Conuentus redigantur.* Cellæ extra dormitorium prohibentur.

§. 45 *Sigillatim ſuo quiſque lectò cubet, neq; vllibi duo eodem lecto dormire poſſint, qui omnes ad certam formam redigendi erunt.* Singuli lectū habeant.

§. 46 *In priuatis cellis nulli camini permittantur, ſed omnes obſtruantur ſtatim, cardinibus etiam è parietibus conuulſis, vt res illa non ad tempus facta, ſed perpetuò duratura videatur; cellis tamen Generalis, aut alterius Superioris, ac Prædicatoris exceptis.* Camini non permittuntur, niſi Superioribus.

§. 47 *Conuentus feneſtræ omnes, quæ in vias publicas, aut in vicinas laicorum ædes proſpiciunt, muro ita obſtruantur, vt omnino is proſpectus impediatur.* Cōuētus feneſtræ quomodò regulari debeant.

§. 48 *Valetudinarium in ſingulis Conuentibus certo, ac ſalubriori loco conſtituatur, quod pro loci ſitu, ac fratrum numero, quò ad fieri poterit, commodiſſimum eſ-* Infirmaria in ſingulis Conuentibus conſtituatur.

ſe

ſe poſſit, in quo fratres omnes, cum ægrotabunt, curentur, nec inde, niſi recuperata ſanitate, abire permittantur; qui verò infirmorum curæ præpoſiti ſunt, omni ſedulitate, ac charitate operam ſuam præſtabunt, ac curabunt, ne quid ægrotis omnino deſit, quod ad ſanitatem recuperandam pertineat.

Non concedatur fratribus extra Cõuentũ degere.

§. 49 *Ineatur ratio, qua, ſublatis licentijs, ac facultatibus hactenus quibuſcumq; conceſſis, degentes extra Conuentus clauſtra, ad ea quamprimum reuocentur, nec de cætero, niſi ex grauiſſima cauſa, à Sede Apoſtolica probanda, huiuſmodi facultates concedi poſſint.*

Nullus recipiatur nouitius, niſi i Cõuentibus deſignatis.

§. 50 *Nulli in poſterum ad habitum, aut profeſſionem admittantur, niſi in Conuentibus per Sedem Apoſtolicam in qualibet Prouincia deputandis.*

Conſtit. largitionis munerum obſeruetur.

§. 51 *Curēt Superiores, vt cõſtitutio interdicēs largitiones munerũ, & præſcribens hoſpitalitatis formã, ab omnibus in quolibet Conuentu inuiolabiliter obſeruetur.*

Dignitatum procuratio pͥhibetur. Vide tom. 1. Relig. q. 2. cap. 2. §. 11. pag. 555.

§. 52 *Vt omnis officiorum ambitus occaſio præcludatur, caueant omnes à directa, vel indirecta, vocum, ſeu ſuffragiorum procuratione, tam pro ſe ipſis, quàm pro alijs, tum in Capitulis locorum, tum in cæteris, præſertim generalibus, Capitulis, aut Congregationibus, ſeu alibi. Quicumq; ſecus fecerint, præter alias pœnas, & cenſuras hactenus contra huiuſmodi ambientes inflictas, quas in ſuo robore permanere volumus, in pœnam priuationis officiorum, quæ obtinent, eo ipſo incidant, & ad futura quæcumq; pariter inhabiles habeantur; ſuper quo cum eis diſpenſari à nemine poſſit, niſi à nobis, vel ſucceſſoribus noſtris, & pro qualitate culparum grauiùs etiam plectantur. Porrò ſupradictas omnes pœnas ad complices, ac ſimpliciter ſcientes, & non reuelantes extendimus.*

§. 53 *In*

§. 53 *In Superiorum, & officialium omnium electionibus forma præſcripta à ſacro Concilio Trid. & Ordinis cõſtitutionibus inuiolabiliter ſeruetur, iurentq; electores, ſecundùm veritatem cuiuſq; conſcientiæ, probiores, ac magis idoneos ſe electuros. Ac propterea, priuſquam ad electionem deueniatur, in primis, & ante omnia prælegantur conſtitutiones de qualitate, & requiſitis eligendorum. Ad officia, gradus, & prælaturas illi præcipuè eligantur, qui poſſint, & conſueuerint Regulas Ordinis, & conſtitutiones obſeruare, præſertim quæ pertinent ad ſeruitium chori, ac veſtitum, & victum communem.* Iurent electores de meliori eligẽdo; & ad officia, qui magis Regulam ſeruãt, eligantur.

§. 54 *Eligantur in Capitulo generali, vel prouinciali aliquot graues, & periti ex fratribus cuiuslibet Prouinciæ, ſaltem tres, qui admittendos ad prædicationem verbi Dei, vel ad audiendas confeſſiones, etiam ipſorum fratrum, ac Lectores publicos diligenter ſimul examinent, priuſquam probentur, & ad huiuſmodi miniſterium admittantur. Horum etiam curæ ſit examinare, & probare, tam quò ad doctrinam, quàm quò ad mores promouendos ad quoſcumq; ordines; in quo ſeruetur decretum Congregationis interpretum ſacri Concilij Trid. hac de cauſa nuper editum, & promulgatum.* Tres viri grãues in examinatores eligãtur.

§. 55 *Illud porro Superiores omnes in Domino admonemus, vt memores ſint rationis, quam in nouiſſimo die reddituri ſunt pro grege ſibi commiſſo, ac propterea omni ſtudio inuigilent, vt, quæ in eorumdem Ordinũ Regulis, & conſtitutionibus de oratione mentali, ſilentio, ieiunijs, Capitulo culparum, alijſq; ſpiritualibus exercitijs prudenter, ac piè ſancita ſunt, ea omnia, & ſingula ad vnguem obſeruentur, intelligantq; ſuper his,* Curent Superiores Regulã ſeruari, & ſermo de religioſa diſciplina habeatur.

Digitized by Google

veluti fundamentis, omnium Religionum ædificia conſtruenda, & amplianda eſſe; quæ vt faciliorem exitũ ſortiantur, & fructus vberiores in animis fratrũ producant, valde opportunum erit, ſi in quolibet Conuentu ſingulis hebdomadis habeatur ſermo de religioſa diſciplina, regulariq; obſeruantia.

Tabella cum horarum diſtinctione in loco conſpicuo appendatur.

§. 56 *Quò verò omnia ordinatè peragantur, appendatur tabella in loco conſpicuo vniuſcuiuſq; Cõuentus, in qua diſtinctè annotetur, quid ſingulis horis cuiuſq; diei quilibet frater præſtare debeat, vt certo quoque ſigno præmonitus, maiore animi præparatione ſuo muneri ſatisfacere poſſit. Quæ Ordinis conſtitutiones, his decretis non aduerſantur, inuiolatè cuſtodiendæ erunt.*

Hæc decreta inter alias cõſtit. perpetuas collocentur.

§. 57 *Quibus horum decretorum capitibus certa pœna præſcripta non eſt, arbitrio Generalis, vel alterius immediati Superioris infligatur. Vt autem hæc decreta, donec alia, quæ pleniorem reformationem facient, edãtur, ab omnibus obſeruari poſſint, diſtrictè præcipimus Generalibus, ac omnibus alijs quibuſcumq; Superioribus, ad quos hoc ſpectat, vt curent, ac efficiant, ea omnia inter alias eorumdem Ordinum conſtitutiones perpetuò valituras redigi, interdicta omnino eorum ſingulis facultate illas declarandi, & aduerſùs eas vmquam diſpenſandi, alioquin ſciant, ſe in pœnam Generalatus, & officiorum priuationis, ac inhabilitatis perpetuæ ad alia quæque munera ipſo facto, & ſine vlla exceptione reſpectiuè incidiſſe.*

Forma publicandi, ad effectum obligandi.

§. 58 *Ne verò prætextu dilatæ publicationis eorum obſeruatio quoquo modo differri poſſit, aut impediri, volumus, vt, poſt illorum publicationem in Conuentu, vel Monaſterio cuiuslibet Ordinis de Vrbe factam, Generalem, alioſq; Ordinũ Superiores, cæteroſq; quoſcumq;*

cumq;

Digitized by Google

cumq; fratres præſentes ſtatim; reliquos verò abſentes citra montes vnius menſis; vltra montes trium menſiũ ſpatio ita arctent, ac ſi eorum ſingulis perſonaliter intimata fuiſſent.

§. 59 *Inſuper mandamus, quòd Generales in ſingulis Conuentibus citra montes vnius menſis; vltra verò montes trium menſium curſu decreta ſupradicta publicari faciant, ſub pœna priuationis Generalatus, aliiſq; arbitrio noſtro imponẽdis. Datum Romæ, apud S. Petrum, die 25. Menſis Iunij. 1599.* Generales hæc decreta publicari faciant.

§. 60 *Decretum illud, quo fratres Romam petere cũ Generalis, & Protectoris licentia dumtaxat permiſſum eſt; Sanctitas ſua extendi ad Prouincialem decreuit, ita vt Prouincialis ipſe ex cauſa communi totius Prouinciæ dumtaxat, facultatem huiuſmodi facere valeat; declarauitq; pœnam priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ contrafacientibus inflictam Sanctitati ſuæ reſeruatam eſſe, interdicta omninò eorum Superioribus ſingulis, etiam Generali, ac Protectori, facultate illam moderandi, ac relaxandi. Datum Romæ, die 20. Martij, 1601.* Prouincialis poteſt concedere licentiã eundi Romã.

Decretum fel. rec. Clem. Papę VIII. ſuper caſuum reſeruatione, ab omnibus Regularium Superioribus obſeruandum.

§. 61 S*Anctiſſimus D. N. qui iampridem accuratè perpendit, ac re ipſa comperit, quòd reſeruatio facultatis abſoluendi Religioſos pœnitentes à peccatis quibuſdam grauioribus, niſi Superiores admodùm prudenter, ac moderatè illa vtantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori ſuo conſcientiæ* Motiua pro caſuum reſeruatione à Superioribus facienda.

Digitized by Google

maculas detegere formidant, adducere poſſet in æternæ damnationis periculum, & ſpiritualis remedij deſperationem; Ideo, vt huic malo Sanctitas ſua opportunè proſpiceret, decreuit, vt nemo ex Regularium Superioribus peccatorum abſolutiones ſibi reſeruet, exceptis ijs, quæ ſequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout ſubditorum vtilitati expedire prudenter in Domino iudicauerint.

§. 62 *Veneficia, incantationes, ſortilegia.*

§. 63 *Apoſtaſia à Religione, ſiue habitu dimiſſo, ſiue retento, quando eò peruenerit, vt extra ſepta Monaſterij, ſeu Conuentus fiat egreſſio. Nocturna, ac furtiua è Monaſterio, ſeu Conuentu egreſſio, etiam non animo apoſtatandi facta.*

§. 64 *Proprietas contra votum paupertatis, quæ ſit peccatum mortale. Iuramentum falſum in iudicio regulari, ſeu legitimo.*

§. 65 *Procuratio, auxilium, ſeu conſilium ad abortum faciendum poſt animatum fœtum, etiam effectu non ſequuta.*

§. 66 *Falſificatio manus, aut ſigilli officialium Monaſterij, aut Conuentus. Furtum de rebus Monaſterij, ſeu Cõuentus in ea quantitate, quæ ſit peccatũ mortale.*

§. 67 *Lapſus carnis voluntarius opere cõſummatus.*

§. 68 *Occiſio, aut vulneratio, ſeu grauis percuſſio cuiuſq; perſonæ.*

§. 69 *Malitioſum impedimentum, aut retardatio, aut aperitio literarum à Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.*

Si qđ aliud crimen reſeruandum ſit, quomodò id fieri poſſit.

§. 70 *Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis cõſeruatione, aut pro conſcientiæ puritate reſeruandum videbitur, id non aliter fiat, quàm generalis*

Capituli

Digitized by Google

Capituli in toto Ordine, aut prouincialis in Prouincia matura diſcuſsione, & conſenſu.

Superiores regulares ſubditorum confeſſiones non audiant.

§. 71 *Non liceat Superioribus Regularium cõfeſsiones ſubditorum audire, niſi quando peccatum aliquod reſeruatum admiſerint, aut ipſimet ſubditi ſponte, ac proprio motu id ab ijs petierint.*

Superiores cõfeſſores deputent.

§. 72 *Superiores in ſingulis domibus deputent duos, tres, aut plures confeſſarios pro ſubditorum numero maiori, vel minori, ijq; ſint docti, prudentes, ac charitate præditi, qui à non reſeruatis eos abſoluant, & quibus etiam reſeruatorum abſolutio committatur, quando caſus occurrerit, in quo eam debere committi ipſe in primis confeſſarius iudicauerit.*

Notitia ſ cōfeſſione habita nō vtantur ad exteriorē gubernationem.

§. 73 *Tam Superiores pro tempore exiſtentes, quàm confeſſarij, qui ad ſuperioritatis gradum fuerint promoti, caueant diligentiſsimè, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confeſsione habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur*

Licet Superioribus pœnitentias determinare.

§. 74 *Licebit tamen Superioribus determinare pœnitentias graues quibuſdam peccatis, etiam non reſeruatis, à confeſſarijs imponendas, quæ ſubditos ab huiuſmodi perpetrandis cohibere poſsint.*

Cõtrariis derogat.

§. 75 *Atq; ita per quoſcumq; Regularium Superiores, quicumq; illi ſint, obſeruari mandauit. Non obſtãtibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac cuiuſuis Concilij etiam generalis decretis, necnon conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore obſeruatis, aut regulis in generalibus, ſeu prouincialibus Capitulis editis, ſtatutis, & conſtitutionibus, etiam Apoſtolica auctoritate confirmatis; priuilegijs, indultis, & conceſsionibus quorumcumq; Ordinum, quorum tenores hic pro expreſsis haberi voluit, cæteriſq; in contrarium*

Digitized by Google

trarium facientibus quibuſcumq; . Datum Romæ, apud S. Petrum, die 26. Menſis Maij, anno Domini 1593.

Superiore negante confeſſario facultatem abſoluẽdi, ille nihilominus poteſt abſoluere.

§. 76 *Sanctitas ſua deinceps declarauit, & declarat, vt ſi, huiuſmodi Regularium confeſſarijs caſus alicuius reſeruati facultatem petentibus, Superior dare noluerit, poſſint nihilominus confeſſarij illa vice pœnitentes Regulares, etiam non obtenta à Superiore facultate, abſoluere.*

Formula concedēdi facultatem pro nouitijs ad regularem habitum recipiendis in Monaſterijs, & locis deſignatis.

Eſt forma, prout in sũma, & quod numerus fratrũ deſignatus augeri non poſſit.

§. 77 S*Anctiſſimus in Chriſto P. & D. N. D. Clemens diuina prouidentia Papa VIII. cum regularem diſciplinam reſtituere, atq; in priſtinum ſtatum reuocare maximè cuperet, Regulareſq; omnes vitam moreſq; ſuos ad rationem eius Inſtituti, quod quiſque profeſſus eſſet, ità componere, vt quæ ad votorum vim, habitum, victumq; communem pertinent, ea potiſſimùm ſinguli religioſiſſimè obſeruarent, generali decreto, quod de Menſe Iunij editum, tertia Iulij, anni 1599. promulgatum fuit, Ordinum religioſorum Superioribus (nonnullis exceptis) prohibuit, ne aut nouitios reciperent, aut quemquam ad profeſſionem ante admitterent, quàm à Sanctitate ſua Monaſteria aliquot ad eam rem præſcripta eſſent, in quibus obſeruantia regularis vigeret. Nunc verò eadem Sanctitas ſua à locorum etiam Ordinarijs, quibus id muneris demãdauerat, certior facta, in infraſcriptis Monaſterijs, & Conuentibus Ordinis N. præfinitum eſſe numerum dumtaxat eorum, qui vel ipſius Monaſte-*

rij

*rij cenſibus, vel conſuetis eleemoſynis ſuſtentari ibi cō-
modè poſſunt, atq; in ijs omnia fideliter obſeruari, quæ
ſunt cum illorum profeſsionis perfectione coniuncta, nē-
pe caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ vota, unà
cum cæteris decretis particularibus, vel Inſtituti ipſius,
vel pontificijs, etiam ad victum, veſtitumq; communē
ſpectantibus, ipſo decreto, vt ſupra, edito, & promul-
gato nequaquam obſtante, poteſtatem facit Superiori
eiuſdem Ordinis nouitiatus in infraſcriptis Monaſte-
rijs, & Conuentibus erigendi, nouitios recipiendi, edu-
candi, atq; ad profeſsionem admittendi, modò tamen
id ad præſcriptum inſtructionis, iuſſu ſuæ Sanctitatis
editum, neq; alio modo fiat. Quoniam verò ea eſt ſuæ
Sanctitatis mens, & voluntas, vt in Monaſterijs, &
Conuentibus, ad alendos nouitios præfinitis, regularis
obſeruantia perpetuò retineatur, mandat, & præcipit,
vt in ipſis præſcriptus iam perſonarum numerus in po-
ſterum ſeruetur, nulluſq; omnino Superior cuiuſuis cō-
ditionis perſonarum, & nouitiorum numerum augere
præſumat, ea pœna propoſita, vt omnibus priuatus
officijs, vocis actiuæ, & paſsiuæ ius omne amittat. Vult
denique Sanctitas ſua huiuſmodi facultatem per Con-
gregationem reformationis Apoſtolicæ hoc decreto Se-
cretarij manu ſubſcripto concedi, non obſtante decreto,
vt ſupra, promulgato. Datum Romæ, die, &c. Præ-
ſcribitur verò numerus Sacerdotum. Clericorum. No-
uitiorum. Conuerſorum autem.*

Decretum ſuper forma recipiendi nouitios Regula-
rium ad habitum, & profeſsionem.

§. 73 S*Anctiſsimus in Chriſto P. & D.N.D. Cle-
mens diuina prouidentia Papa VIII. qui* Nouitij non recipiantur, niſi ab Ordi-
alias

nariis approbati. Quod tamen derogatur hic ſupra, num. 1.

aliàs pro regularis diſciplinæ reſtitutione ſingulis Regularium Ordinibus (quibuſdam exceptis) prohibuit, ne ad regularem habitum nouitios in poſterum reciperent, receptoſue ad profeſſionem admitterent, quouſque in aliquibus cuiuſuis Ordinis Monaſterijs, ſeu Conuentibus, in quibus nouitiatus pro recipiendis, & educandis nouitijs deſignarentur, & approbarentur, ad eius, quam profeſſi ſunt, Regulæ præſcriptum, vitam, moreſq; reſtituerent, & componerent: Certior deinde factus, quoſdam omnium fere Ordinum Conuentus ſeu Monaſteria ad priſtinam illam regularem viuendi formam, & diſciplinam, quam diutius deſiderauerat, fuiſſe redacta, in eiſdem Monaſterijs, & Conuentibus, vt nouitiatus erigi, nouitijq; recipi poſſent, ſub certis tamē legibus, ac ea præſertim, vt licētia à Congregatione reformationis Apoſtolicæ priùs obtenta eſſet, cōceſſit, & ad illa deſignauit, & approbauit. Nūc volēs, vt ea, quæ pro nouitiorum receptione, & inſtitutione de mandato Sanctitatis ſuæ præſcripta fuerunt, in poſterum accuratiùs, & exactiùs obſeruentur, vltra formam traditam in conſtitutionibus fel. rec. Sixti Papæ V. & etiam Sanctitatis ſuæ ſuper receptione nouitiorum, decreuit, ac præſentis decreti virtute mandauit, ne in Conuentibus, ſeu Monaſterijs, ad nouitios recipiendos de Sanctitatis ſuæ, ſeu dictæ Congregationis reformationis licentia hactenus deſignatis, & approbatis, ſeu in poſterū deſignādis, & approbandis, nouitij ad habitum recipi vllatenus poſsint, vel admitti, niſi priùs ab ipſa Congregatione, vel à proprijs locorum Ordinarijs, aut ab illis, in quorum Diœceſi nouitiatus exiſtunt, in quibus nouitij recipiendi fuerint, expreſsè, & nominatim nouitij ipſi recipiendi approbati fuerint, & vt recipi, & admitti

poſsint,

poſſint, licentiam in ſcriptis, gratis tamen in omnibus, etiam quò ad ſcripturam concedendã, obtinuerint. Monet autem Sanctitas ſua eoſdem Ordinarios, omnem curam, & diligentiam adhibere, vt circa ætatem, conditionem, educationem, ſcientiam, vitam, & mores, cæteraſq; qualitates in ipſis nouitijs requiſitas, obſeruentur inſtitutiones pro illis recipiendis ab eadem Congregatione reformationis factæ, & publicatæ, neq; aliter, nec alio modo aliquem ad habitum recipi permittant, Ordinariorum ipſorum conſcientiam onerando, ſi quempiam approbauerint, vel admitti permiſerint, qui non ſit idoneus, & iuxta conſtitutiones, & inſtitutiones prædictas approbandus, & admittendus. Firmis nihilominus remanentibus pœnis omnibus contra Superiores quorumcumq; Ordinum, qui in admittendis ad habitum, & profeſſionem nouitijs, formam conſtitutionum, & inſtitutionum prædictarũ non ſeruauerint, aut nouitium aliquem, quantumuis idoneum, & approbatum, in quouis alio Conuentu, & loco ſeu Monaſterio, præterquam in hactenus à ſua Sanctitate, vel à dicta Congregatione deſignatis, & approbatis, ſeu inpoſterum deſignandis, & approbandis, vel vltra numerum in eorum ſingulis præſcriptum, ſeu præſcribendum receperint, vel admiſerint, ſeu aliàs præmiſſis quouis modo contrafecerint: Irritum ex nunc, & inane decernens, quicquid ſecus, vel aliàs quauis auctoritate, à quouis geſtum, vel attentatum fuerit. Non obſtantibus quibuſcumq; &c. Datum Romæ, apud S. Petrum, die 19. Maij, 1602. Pontif. eiuſdem S. D. N. anno II.

Monitio ad Ordinarios.

Pœnæ contra Superiores contrafacientes.

Digitized by Google

Inſtitutiones ſuper receptione, & educatione nouitiorum Religioſorũ in Monaſteriis, & Conuentibus deſignatis, vel deſignandis, Clementis eiuſdem iuſſu editæ.

Motiua harũ ordinationũ:

§. 79 CVm ad regularem diſciplinam in ſingulis Religioſorum Monaſterÿs propagandam nouitiorum inſtitutio maximè vtilis ſit, ac neceſſaria; & nihil ad grauem illam, ac laudatiſſimam priſcorum Patrum viuendi rationem relaxãdam maiorem vim habuiſſe compertum ſit, quàm vel nimiam in recipiendis nouitÿs facilitatem ſupra numerum, quẽ capere, atq; alere Monaſterii ipſa poſſent; vel negligentiam in probando, & examinando eorum ſpiritu, an verè eſſet ex Deo, atq; ex præcipuo deſiderio illi inſeruiendi; vel denique incuriam in eis educandis, atque inſtituendis, idcirco, vt huiuſmodi incommodo deinceps occurratur, præcipitur omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, vt in recipiendis nouitÿs, & in eorum inſtitutione, atq; educatione, necnon in Magiſtri, & aliorum miniſtrorum electione, præter alia, quæ in ſacris Canonibus, & decretis, præſertim Concilÿ Tridentini, pontificÿs, & cuiuſcumq; Ordinis, aut Inſtituti conſtitutionibus cõtinentur, tàm in aliàs deſignatis, quàm nunc, & in poſterum ad hoc deſignandis Monaſterÿs, & Conuentibus, hæc quæ ſequuntur inuiolatè obſeruari, & exequi perpetuò curent.

Quæ conditiones requirantur in nouitÿs recipiẽdis.

§. 80 Primùm, quòd attinet ad nouitiorum recipiendorum formam, vltra diligentem perquiſitionem, quæ habenda erit de vniuſcuiuſq; natalibus, corporis habitudine, moribus, & vita ante acta, ac præcipuè eorum, qui ſextum decimum ætatis ſuæ annum excedẽt,

an

Digitized by Google

an criminoſi, an ære alieno grauati, vel reddendæ alicuius adminiſtrationis rationi obnoxij ſint, iuxta formam conſt. fel. rec. Sixti V. & moderationum ſubſecutarum; illud etiam Superiores, ad quos ſpectabit, ſedulò perquirant, vt quibus in Monaſterijs, & Conuentibus ex Apoſtolica facultate nouitiatus fuerint inſtituti, in ijs ad Religionem nullus in poſterum admittatur, qui & ex honeſtis parentibus natus non ſit, & conditiones ſacris Canonibus, ſummorumque Pontificũ conſtitutionibus præſcriptas non habeat, iuxta decretũ ſuper forma de recipiendis nouitijs, die 19. Maij 1602. editum.

§. 81 Quiſque recipiendus in aliquo Ordine regulari, etiam Mendicantium, in ea ſit ætate conſtitutus, quam eius Ordinis, in quo recipietur, regularia inſtituta, & ordinationes requirunt; eam verò literarum ſcientiam calleat, aut illius addiſcendę ſpem indubiam præſeferat, vt minores, & ſui temporibus maiores Ordines iuxta decreta ſacri Concilij Trid. ſuſcipere valeat. Sed ſi quis annum vigeſimumquintum excedens, ad habitum regularem admitti poſtulauerit, & talis eruditionis expers inuentus fuerit, in Conuerſorum tãtum, quibus literarum ſcientia non eſt neceſſaria, numerum referatur, Ipſi autem Conuerſi non recipiantur ante vigeſimum ætatis ſuæ annum, & niſi ſaltem præcipua doctrinæ chriſtianæ capita nouerint. Quam ætatẽ, & ſcientiã habere debeant, etiã Conuerſi.

§. 82 Demum Superiores diligenter exquirant, quo ſpiritu, qua mente, ac voluntate id regularis vitæ genus elegerint, quem ſibi finem propoſuerint, num zelo melioris frugis, ac perfectioris vitæ, & vt Deo liberiùs famulari poſſint, an potiùs leuitate, vel humano aliquo affectu, aut inordinato animi ducantur, & an eo- De quibus debeant examinari.

Digitized by Google

rum parentes ope, & ſubſidio ipſorum indigentes, deſtituantur.

Inſtruantur de Regula, & votis, antequā ad habitū recipiantur.

§. 83 *Prouideant quoque, vt omnes, etiam Conuerſi, recipiendi, priuſquam ad habitum regularē admittantur; ab ijs, quibus munus hoc incumbit, de Regula, quam profeſſuri ſunt, tribus votis eſſentialibus, ſtatuq; regulari, & alijs cuiuſque Ordinis peculiaribus inſtitutis, & conſtitutionibus diligenter inſtruantur. Et quia quarumdam Religionum mos eſt, nedum Conuerſos ad profeſſionem admittendos, verùm & Oblatos, vt vocant, recipere, circa ipſorum Oblatorum receptionem vnaquæque Religio ſuas peculiares conſtitutiones, ſpecialiaq; inſtituta obſeruare teneatur.*

Nouitij ſtatim recepti cōfeſſionem generalē faciāt.

§. 84 *Statim atq; nouitij ad habitum recepti, & in locum nouitiatus introducti fuerint, per generalem omnium peccatorum confeſſionem totius ante actæ vitæ cōſcientiam diſcutiant, & expurgent.*

De ſitu, & poſitura nouitiatus; In quo etiā Magiſter, & ſocius ſtēt.

§. 85 *Quod verò ad loci qualitatem vniuſcuiuſque nouitiatus ſpectat, locus huiuſmodi propria clauſura ab ea parte Conuentus, & Monaſterij, in qua degunt profeſſi, ſegregatus ſit, atq; diſtinctus, habeatq; tot ad dormiendum cellulas ſeparatas, quot erunt numero nouitij, vel dormitorium ita capax, vt pro ſingulis ſinguli lectuli commodè ſterni poſſint, in quo etiam cellula, vel certus, ac determinatus locus pro Magiſtro, eiuſq; ſocio reperiatur.*

Sit in eo, locus pro collationibus: Caminus quoque ad calefaciendum.

§. 86 *In eo etiam, præter alias communes commoditates, aptus locus adſit ad ſpirituales collationes, ſeu conſerentias faciendas, ac lectiones, inſtructioneſq; Magiſtri audiendas; & in quem hyemis tempore ad calefaciendum ſe igne communi recipiant.*

§. 87 *Oratorium inſuper, ſeu Capella, ſi commodè*

fieri

Digitized by Google

ſieri poterit, ad nouitios in ſpiritualibus, præſertim in cæremonijs, eccleſiaſticisque functionibus exercendos. — Sit etiam in eo Oratoriũ.

§. 88 Hortus quoque peculiaris ad honeſtam recreationem, bene concluſus, atque munitus adſit; ſin minus, hortum cæteris fratribus communem recreationis tempore ingrediantur; Ipſis verò nouitijs ibi commorantibus, curabit Magiſter cum loci Superioris auctoritate, ſi opus fuerit, ne in eumdem quisquam alius ingrediatur. — Hortus quoq; ſin minùs, ad communem, alijs excluſis

§. 89 Ad huiuſmodi locum nouitiatus nemini eiuſdem, vel alterius Ordinis Regulari, etiam Conuentus, & Monaſterij officiali vllo vmquam tempore ſub quouis prætextu aditus pateat, præterquam Magiſtro, eiuſque ſocio, ac etiam Monaſterij, aut Conuentus Superiori, ſi quandocumque ingrediendum ſibi neceſſariò exiſtimauerit; quo tamen caſu aliquem ſemper ex ſenioribus Conuentus, vel Monaſterij Patribus ſocium aſſumat. — In nouitiatũ ſolus: Magiſter, ac ſocius, & aliquando Superior ingrediantur.

§. 90 Huius loci clauſuræ clauis apud Magiſtrum ſemper aſſeruetur, illiq; ſoli liceat ex graui tantùm cauſa ingreſſum illuc alicui permittere; Si quis autem nouitiorum quempiam alloqui voluerit, Magiſtro præſente, & non aliter, alloquatur. — Nouitij quo modò alloquẽdi.

§. 91. Nouitiorum Magiſtro ſocius, ſi per nouitiorum inſtruendorum multitudinem neceſſarius fuerit, vita, & moribus, quoad fieri poterit, conſimilis deputetur, qui in his, quæ ad Nouitiatus regimen ſpectant, dicto Magiſtro immediatè ſubiectus exiſtat; eliganturq; tam Magiſter, quàm ſocius, per prouinciale Capitulum, per triennium ad minus onus huiuſmodi ſubituri. Quòd ſi aliquo caſu extra tempus capitulare noua loca Nouitiatus concedi contingat, tunc electionem — Magiſter nouitiorum, & ſocius in Capitulis prouincialibus eligãtur per triennium.

Magiſtri

Digitized by Google

Magiſtri Nouitiorum, & ſocij huiuſmodi in his nouis locis per Generalem, vel Prouincialem, ſeu Miniſtrum, aut eorum Viſitatores, ſeu Vicarios, de Definitorum tamen, vel grauiorum aliorum Patrum conſenſu fieri permittatur; idemq; ſeruetur, ſi intra triennium, alterum, vel vtrumq; vrgenti aliqua de cauſa ex illis locis amoueri, vel mori contigerit, in cuius, vel quorum locum alij conſimiles ſubrogari debeant.

De cōditionibus Magiſtri nouitiorū, & ſocij.

§. 92 *Tam nouitiorum Magiſter, quàm ſocius, ab ijs omnibus officijs, oneribusq; vacationem habeant, quæ nouitiorum curam, & regimen impedire valeant. Ipſe Magiſter ſacerdotali ordine ſit initiatus, ac in quinto ſaltem ſupra trigeſimum ætatis ſuæ anno conſtitutus, & per decennium à profeſſione emiſſa in Religione perſtiterit; ſocius verò trigeſimum annum excedat, ſintq; ambo doctrina, &, quantùm per Superiorum diligentiam, & vires fieri poterit, vitæ etiam anteactæ exemplo præſtantes, orationis præterea, & mortificationis operibus addicti, prudentia, charitateq; referti, non ſine affabilitate graues, Zelum Dei cum manſuetudine præſeferentes, ab omni cordis, ac animi perturbatione, ira præſertim, & indignatione, quæ in ſe, & erga alios charitatem impedire conſueuerunt, quàm longiſſimè alieni; & tales demum, qui in omnibus ſeipſos bonorum operum exemplum præbeant, vt ij, qui eorum curæ ſubſunt, illos non tam metuant, quàm reuereantur, nec illis vmquam detrahere quicquam poſſint.*

Magiſter habet plenā poteſtatem circā nouitios.

§. 93 *Habeat etiam Magiſter plenam, & abſolutam poteſtatem circa nouitiorū inſtitutionem, ac Nouitiatus regimē ita vt in illis nemini (Viſitatoribus ac Superioribus maioribus, vel etiam localibus exceptis,) quouis colore ſe ingerere liceat.*

§. 94 Cu-

Digitized by Google

§. 94 Curam adhibeat diligentem, vt nouitij omnes in regulari diſciplina ſedulò exerceātur, agnoſcātq; præcipuè diuinæ, qua digni facti ſunt, vocationis præſtātiam, & excellentiam, quæ vera ſit, atq; perfecta votorum ſolemnium, & quàm neceſſaria cuiuſq; Ordinis conſtitutionum obſeruantia, modum in oratione, tū vocali, tum mentali fructuosè perſiſtendi, illicitas paſſiones, & vitia (ad quæ natura per peccatum labefactata, omni tempore prona eſt, atq; procliuis) per ſenſuum cuſtodiam, & mortificationem cobibendi, auſteritatem, ieiunia, cilicia, diſciplinas, conſcientiæ puritatem, crebram illius diſcuſſionem, ſacramentorum frequentiam, confeſſionis præſertim, quæ bis ſaltem ſingulis menſibus fiat per aperitionem quotidianam motuū internorum cordis, & tentationum manifeſtationē, per exercitium humilitatis circa viliora miniſteria, per modeſtiam in omnibus actionibus, diuturnumq; ſilētiū. De quibus debēt nouitij inſtrui.

§. 95 Quilibet nouitius bis quotidie orationi mentali, & vocali incumbat, vnuſquiſque ſecundùm propriā capacitatem, & ordinem ſibi à Magiſtro præſcriptum, ac pluries in die propriam conſciētiam vnuſquiſque examinare contendat; ipſi autem Magiſtro ſoli nouitiorū confeſſiones audiendi cura committatur. Liceat tamen Superiori, etiam locali, ſi ita expedire iudicauerit, vel per ſe ipſum, vel per alium ab eo deputandum, ſemel, aut bis in anno eorūdem nouitiorum cōfeſſiones audire. Nouitij orationi incūbāt, & Magiſtro confiteantur. Huic obſtat noſtrum Cor. c. 8. num. 89. cui non puto derogari.

§ 96 Quotidie miſſæ ſacrificio interſint, & ſtatutis horis in choro nocturnis, diurniſq; diuinis officijs aſſiſtāt. Miſſæ interſint, & horis canonicis.

§. 97 Exercitationibus etiam corporalibus vacent, legant, vel ſcribant res ſpirituales, modeſtam animi recreationē interponant, quæ in ſolitario loco, & commodo extra nouitiatum ſemel in hebdomada, vel in al- Vacent etiam exercitijs corporalibus.

ternis

ternis ſaltem hebdomadibus longior ſtatuatur, fiatq; ſẽper, Magiſtro præſente, vel ſocio, qui multùm inuigilent, ne duo ab alijs commorentur diſiuncti, atq; eo tẽpore cuiuſque, in quam natura feratur, propenſionem ſcrutentur.

Cum profeſſis non cõuerſentur.

§. 98 *Non liceat eis, durante nouitiatus, & probationis tempore, unà cum profeſſis, niſi in choro, in Eccleſia tempore officiorum, in proceſſionibus, aut in cœnaculo cauſa refectionis commorari, nec permittatur eis profeſſos domo exeuntes comitari.*

Vni nouitiorum committatur ianuæ cuſtodia.

§. 99 *Pro communibus, & proprijs cuiuſque neceſſitatibus, quæ accidere poſſunt, unus ex nouitijs ipſis, ætate, moribuſq; prouectior deputetur, qui, abſente ſocio, Magiſtro permittente, omnia, prout opus fuerit, agat, cui etiam ianuæ cuſtodia, & rerum leuioris momenti prouiſio intra nouitiatum committi poterit.*

Conuerſorum cura nõ omittenda.

§. 100 *Cum autem licèt Clericorum bene inſtituendorum cura debeat eſſe præcipua, Conuerſorum tamen religioſa inſtructio non ſit prætermittenda, quin potiùs æquanimiter amplexanda, quandoquidem ſatis exploratum eſt, iſtorum etiam, cum regulam profiteantur eamdem, perfectam educationem, tum Religioni decorem, & ornamentum, tum alijs Chriſti fidelibus ædificationem, exemplum, atq; vtilitatem afferre: Conuerſis ipſis à Clericorum nouitiatu ſeparatus ad dormiẽdum locus, quantùm commodè fieri poterit, aſſignari præcipitur: illi tamen, hac ſeparatione non obſtãte, Magiſtro nouitiorum, ſeu Superioribus Monaſteriorum, & Conuentuum, iuxta cuiuſque Ordinis ſtatuta, & conſtitutiones ſubditi eſſe, & obedientiam præſtare debebunt, à quo non tantùm circa corporalia obſequia probandi, & exercendi, verumetiam pro eorum capa-*

citate,

Digitized by Google

citate, & commoditate de ſpiritualibus, præſertim de modo mentaliter orandi, diligenter inſtruendi erunt; quod vt commodiùs fiat, ad capitula, & ſpirituales cõciones, quæ per Magiſtros nouitijs fieri ſolent, accerſiri debeant, & in Eccleſijs ſtatutis horis conueniant, niſi tunc in ſuis officijs actualiter occupati fuerint.

§. 101 *Tempore verò probationis elapſo, ij tantùm, qui non ſolùm religioſæ perfectionis capaces, ſed ad laborem corporalem apti nouo, ac diligenti examine reperti fuerint, dummodò ætatis ſuæ annum quò ad Clericos decimumſextum, quò verò ad Conuerſos vigeſimum primum exceſſerint, ad profeſſionem admittantur; ſed qui ad Conuerſorum habitum recepti fuerint, ad Clericorum ſtatum tranſire, etiam durante tempore probationis, non poſſint.* Conuerſi 21. annũ ad profitendum habeant.

§. 102 *Superior cuiuslibet Conuentus, in quo nouitiatus fuerit conſtitutus, particularem librum habeat, in quo vniuſcuiuſque nouitij profeſſio regiſtretur, illãq; nouitius profeſſus propria manu, & duo teſtes, qui præſentes fuerint, ſubſcribant.* Habeat Superior librũ, in quo nouitiorum profeſſio regiſtretur.

§. 103 *Conuerſus verò literarum ignarus profeſſus, in eorumdem teſtium, qui ſe ſubſcripſerint, præſentia propria manu ſignũ crucis apponat, aſſerueturq; liber, & cuſtodiatur in archiuio, vbi ſcripturæ ad Monaſterium, ſeu Conuentũ pertinentes reponi conſueuerunt.* Cõuerſi loco ſubſcriptionis ſignũ crucis faciãt.

§. 104 *Quia verò in quibuſdam Ordinibus filiationis vſus eſt receptus, declaratur, quòd licèt decretum ſit, vt nouitijs educandis certa Monaſteria, aut Conuentus deſignata quilibet Ordo habere debeat, licitum tamẽ ſit Superioribus Monaſteriorum, & Conuentuum huiuſmodi Ordinum, in quibus filiationis vſus receptus eſt, eos, quos prænarratis qualitatibus ſuffultos repere-* Cõuẽtus facientes filiationes, ad loca nouitiatuũ nouitios mittant.

Digitized by Google

rint, in ſuorum locorum filios iuxta cuiuſque Ordinis conſtitutiones aſcribere, ſicq; aſcriptos, cum iuxta præſentes inſtitutiones, & aliàs, ſeruatis ſeruandis, ad Ordinem recepti fuerint, ad loca nouitiatuum cum teſtimonialibus literis tranſmittere, vbi tamquam dictorũ Conuentuum, ſeu Monaſteriorum filij, eorumdem nomine, & inſtantia recipi, ac in nouitiatu probari, & deinde, antequam ad eadem Monaſteria, ſeu Cõuentus filiationis huiuſmodi remittantur, in profeſſorio ad perfectionem, vt præmiſſum eſt, exerceri debebunt.

Capitula prouideãt circa ſingulos Cõuentus, q̃ illis opus erit.

§. 105 *Porro, ne loca vnius Monaſterij, ſeu Conuentus ab alio præoccupentur, Capituli generalis, aut prouincialis partes erunt numerum præſcribere pro omnibus, & eam ſimiliter rationem circa alimentorũ contributionem, ſi opus fuerit, inire, ac ſingulis Conuentibus, & Monaſterijs præſcribere, quæ magis expedire videbitur.*

Nouitij recens profeſſi in aliud profeſſorũ collocentur.

§. 106 *Vt autem nouitij iam in profeſſorum numerum, ſicut præmittitur, recepti, meliùs in bono ſpiritu, regulariſq; diſciplinæ obſeruantia ſtabiliantur, & confirmentur, mandatur, vt ſtatim poſt profeſſionẽ emiſſam, ſi in Conuentibus, aut Monaſterijs pro nouitiatibus aſſignatis locus aderit ſecundi nouitiatus, ſiue profeſſorij, ab ea, quæ nouitiorum eſt, atq; antiquorum profeſſorum habitatione diſtinctus, & ſegregatus, ibi collocentur, ſi Monaſterium, aut Conuentus eos alere queat; ſin minùs, in alium commodiorem Conuentum, aut Monaſterium transferantur, in quo is locus cum requiſitis ad nouitiatum ſupra narratis reperiatur, vel accommodetur, aut de nouo conſtruatur.*

Religiones, quæ conſue

§. 107 *Ab hoc tamen illæ Religiones excipiuntur, quæ ſuarum conſtitutionum, ſeu inſtitutorũ vigore maioris*

Digitized by Google

ioris temporis curſu nouos profeſſos intra nouitiatum detinere conſueſcunt, quibus in hac parte non derogatur, illis tamen permittitur, vt prædictis earum conſtitutionibus non obſtantibus, idipſum facere poſſint, ſi id rationi, ac Religioni magis expedire dijudicauerint, quibus in locis degant ſub regulis, & modo viuendi adhuc arctiori, quàm ſeruent antiquiores profeſſi, ita quod in negotijs Monaſteriorum, aut Conuentuum non ſe intromittere, nec communibus tractatibus intereſſe, neq; alicuius exterioris obedientiæ officium exercere debeāt, ibiq; permaneant, quouſque ad ætatem ſacris ordinibus ſuſcipiendis ſufficientem deuenerint, vel ſaltem per triennium poſt profeſſionem, quo etiam tempore poterunt, quinimmo & debebunt literarum ſtudijs operam nauare ſub directione, ac regimine Superioris, qui eas qualitates habeat, quibus nouitiorum Magiſtrū præditum eſſe oportere dictum eſt. — uerunt nouitios maiori tēpore in nouitiatu tenere, cōtinnēt.

§. 108 Declaratur tamen, quòd propter præmiſſa non cenſeatur conceſſa licentia recipiendi nouitios, niſi in locis pro nouitiatu deſignatis, aut in poſterum deſignandis, & pro numero dumtaxat in eorum ſingulis præſcripto, vel præſcribendo. — Nouitij non recipiantur, niſi ī locis deſignatis.

§. 109 Denique ſi illi, qui inter Religioſos gradu, & ordine Superiores ſunt, & alij, ad quos ſpectat, in prædictis omnibus, vel eorum aliquo deliquerint, ſeu quouis modo contrafecerint, officiorum omnium, quæ tunc obtinebunt, priuationem, grauioreſq; pro modo admiſſæ culpæ pœnas ſe ſubituros certò ſciant. Datum Romæ, apud S. Petrum, die 19. Martij, 1603. Ant. Seneca Reform. Apoſt. Secr. Anno 1624. Indictione 7. Pontificatus autem S. D. N. D. Vrbani diuina prouidentia Papæ VIII. anno eius 2. die verò 26 Menſis — Pœnæ contrafacientibus.

Digitized by Google

Octobris, ſupradicta decreta, tam ſacræ Congreg. Concilij, quàm S. M. Clementis VIII. affixa, & publicata fuerunt ad valuas Baſilicarum S. Ioannis Lateranen. & Principis Apoſtolorum, necnon in acie campi Floræ, vt moris eſt, per nos Camillum Fundatum, & Iulium Marzitellum Curſores Sanctiſsimi. Brandimartes Latinus pro Magiſtro. DD. Curſ.

§. IV.

1 CIrca ſex illos Patres eligendos, de quorum ſolùm conſilio, & aſſenſu eijciendi ſunt incorrigibiles, aduerte, quòd cum difficile valde exiſtimatum fuiſſet, Generalem, vltra ordinariam comitiuam ſecum ducere continuè debere dictos ſex Patres pro ſolùm dicta cauſa expulſionis, quæ rara admodum eſt, ſupplicatum eſt, vt audiui à Religioſis fide dignis, Congregationi pro remedio. Quæ reſpondit, poſſe Generalem, vel Viſitatorem generalem in qualibet Prouincia, in qua id opus fuerit, aſſumere ſibi ſex ex Definitoribus illius, de quorum cõſilio, & aſſẽſu poterit dictos incorrigibiles eijcere.

§. XVIII.

2 NOta, quòd iſta decreta fuerunt primò miſſa ad Capitulũ generale noſtri Ordinis, quod Genuæ 6. celebrabatur anno 1596. vt patet ex num. 2. dicti Capit. & ab eo fuerunt acceptata, vnde non eſt dubium, quin ad ea obſeruanda teneantur noſtri.

3 Studiorum cauſa occupatos dicas ſtudiorum Regentes, & qui libros imprimunt, vel ad cõfutandos hæreticos ſtudent; leg. Semper, §. Negotiatores. ff. de iure imm.

4 Aegro-

4 Aegrotos etiam dicas tam temporaneos, quàm perpetuos, leg. Prætor, ff. de vacat. & exc. mu. Inter quos & poſſunt numerari ſenes; leg. Semper, ff. de iur. imm. Statutum enim loquẽs de ægrotis, in ſenibus locum habere, docuit Abbas in cap. Magnæ, de voto; Menoch. de præſump. lib. 6. præſump. 46. num. 2. Et facit textus in cap. 1. §. Sin autem Epiſcopus, de Cleric. ægr. in 6. Sed numquid hi ad prelaturas eligi poſſint. Dic quòd ſic; ſi habiles aliàs ſint; leg. Cui muneris, ff. de mun. & honor. tunc enim debebunt choro intereſſe. *Abbas* *Menoch.*

5 Et ſi quæras, an infami infamia iuris, vel facti ſit demandandum munus alios docendi, ſeu prædicãdi, ita vt poſſit inde his priuilegijs vti.

℞. Negatiuè: Tum quia primum debet excellere moribus, vt ſtatuitur in iure ciuili; leg. Vnica, C. de profeſſ. qui in Vrbe Conſtan. doc. lib. 12. & leg. Magiſtros, C. de profeſſ. & med. lib. 10. & in noſtra Regula num. 41. Turpe enim foret, vt hodie docens ſederet in cathedra, qui pridem luſit in ſcena, vt dicitur d. 48. in princ. Tum quia prædicare, & ſacrificare pariſicantur; cap. Preſbyteros, qui, d. 50. Sed infamis à ſacrificando repellitur, nam indigno ſancta committenda non ſunt; cap. Si quis verò 11. q. 3. Ergo & à prædicando, ſeu docendo; cuius enim vita deſpicitur, neceſſe eſt vt eius prædicatio contemnatur; cap. Infames, §. Idem teſtatur 3. q. 7. Atq; ita docet Pẽna leg. vnica, C. de profeſſ. qui in Vrbe Cõſt. lib. 12. col. 2. Quæ tamẽ poteris limitare, ſi talis poſt peractam pœnitentiam verè reſipiſcat ex corde; arg. cap. Si duo 35. q. 6. vbi Gloſſa ver. Atq; infames; abſitq; ſcandalum, & periculum recidendi, & id publicè non fiat; cap. Bene valet, & cap. Sacerdos, d. 50. non enim refert, quis doceat, ſed qualia doceat; cap. Secundum Eccleſiæ, d. 19. Sed quid faciet, inquies, vir literatus, ſi propter aliquam deſgratiam infamiã incurrat. Quieſcat, & pœnitentiam agat, ait Penna *Penna*

loc. cit. & ad id citat cap. Nemo in peccatis, de pœnit. d. 1. quod tamen ego inuenire non potui. Facit pro hoc §. 6. cōſtit. 2. Pauli IV. ſupra, quatenus prohibet, apoſtatas redeuntes ad Religionem prædicare, & confeſſiones audire.

§. XXXII.

6 NOta, quòd prohibentur Superiores hæc decreta interpretari. Loquitur autem de interpretatione iuridica, vt patet ex illa clauſula. *Ne Concilij Trid.* non enim poſſunt Superiores decreta Concilij per vllum priuilegium ſic interpretari. Vnde quò ad iſtas interpretationes derogat priuilegio Iulij II. quod habes ſupra, in eius conſt. 13. § 1. vbi vide quæ dico de tali interpretatione n. 1. Quare linquit campum francum Doctoribus ea doctrinaliter, ſeu magiſtraliter interpretandi. Ita Probus in cap. Exijt, de verb. ſignif. in 6. nu. 1. tali enim interpretationi nemo ſtare cogitur, vt Penna loc. cit. col. 4. qui ſex ponit interpretationum ſpecies, & plura de interpretatione. Quiq; col. 6. ait, quòd vbi lex interpretationem expreſsè prohibet, ſi loquamur de interpretatione, quæ corrigat, ad legislatorem ſpectat; ſi de ea, quæ prorogat, vel extendit, ad Doctorem etiam pertinet, vbi eſt eadem ratio, & omnimoda ſimilitudo.

Probus.

7 Seu dicas, per huiuſmodi probationem ſolùm prohiberi interpretationes ſubtiles, ſeu capitoſas, quæ iuri, & rationi non nituntur. Et nota ex Penna loc. cit. col. 7. quòd ſubtilitas eſt duplex, vna bona, & laudabilis, quæ .ſ. ex ingenij virtute procedit, à ratione pariter, & æquitate non deuians, & hæc ſubtilitas laudabilis eſt, & omnino neceſſaria Doctoribus bonæ famæ; laudatur cap. Cum Sancti. 24. q. 3. & leg. vnic. C. de profeſſ. qui in Vrb. Conſt. lib. 12.

Alia

Alia ſubtilitas eſt cauilloſa, quæ non rationi, neq; iuri innititur, ſed proprio capiti, & per ambages, & cauillos, leges claras obſcurando, ſuam curat probare ſententiam, & hæc reprobatur cap. Dilecti filij, de iud. & cap. Hinc etiã, d. 49. De hac ait Petrus Chryſolog. in quodam ſermone *Odibilius nihil eſt ſubtilitate, vbi eſt ſola ſubtilitas; quid enim prodeſt in illis expendere dies ſuos, quæ nec domi, nec militiæ, nec in foro, nec in clauſtro, nec in Curia, nec in Eccleſia, nec alicubi proſunt, niſi dumtaxat in ſcholis*. Et Seneca in quadã epiſtola. *Quid eſt*, inquit, *ingenium, quod ſola ſubtilitate laſciuiens nulla in ſe reſidet grauitate*. *Bonus Doctor*, inquit, Aug. 4. de doctr. chriſt. *vulgi more loquatur, vt ambiguitates, obſcuritatesq; vitet*. Et Greg. 20. mor. *Debet*, inquit, *ſubtiliter is, qui docet, perſpicere, ne plus dicere ſtudeat, quàm ab audiente capiatur, prædicare debet ad infirmitatem audientium, ſemetipſum contrahendo, deſcendere; ne dum paruis ſublimia, & idcirco non profutura loquitur, ſe magis curet oſtendere, quàm auditoribus prodeſſe*. Ex quo loco duas dictas ſubtilitates perſpicis.

P. Chryſol.

Seneca

D. Auguſt.

D. Gregor.

§. LXI.

8 NOta, 1. quòd iſtos dumtaxat caſus poſſunt ſibi reſeruare Superiores regulares, vel omnes, vel aliquos. Et explicantur à Longo in tract. partic. de hac re; Comitulo in reſponſ. moral. q. 34. Graff. lib. 3. de caſib. reſer. Quar. verbo Caſus reſeru. à pag. 193. Suar. tom. 4. in 3. p. diſp. 29. ſect. 3. à nu. 11. & alijs.

Longus
Comitulus
Graffius
Quaranta.
Suarez.

9 Nota 2. quòd poſſunt Superiores reſeruare ſibi hos caſus, non ſolùm quò ad profeſſos, ſed etiã quò ad nouitios, per viuæ vocis oraculum Pauli V. pro Congreg. S. Mariæ Fulien. de quo teſtatur Card. Bãdinus anno Dom. 1609. die 17. Aug. vt habetur in comp. dictæ Congreg. tit. Caſuum reſeruatio, §. 4. Quod tamen ante hanc declarationem erat valde

dubium,

Digitized by Google

dubium, cum pro vna parte nouitij non ſint Religioſi, & pro alia ſint exempti à iuriſdictione Epiſcoporum. Videatur Io: Cruz lib. 1. de ſtatu Relig. cap. 6. dub. 10.

Cruz

10 Nota 3. quòd dubitant aliqui, an poſt hunc motum proprium poſſint Superiores regulares præcipere aliquid ſub pœna excõmunicationis ipſo facto incurrenda, & ſibi abſolutionẽ reſeruare. Suar. tom. 4. in 3. p. diſp. 29. ſect. 3. num. 13. cenſet quòd ſic. Contrarium puto verius, cum Sanch. 6. in decal. cap. 1. num. 15. Quia ſic poſſet quilibet Superior ad libitum ſuum quemlibet caſum ſibi reſeruare, apponendo illi excommunicationem ipſo facto cum reſeruatione, & ſic hanc ſanctam ſanctionem deludere, & bonam Pontificis mentem defraudare.

Suarez

Sanchez

11 Admoneo autem hic Superiores regulares, meminiſſe debere in excommunicationibus ferendis id, quod docuit Trid. ſeſſ. 25. de refor. cap. 3. nimirum ſobriè & magna circumſpectione gladium illum eſſe exercendum, & non præcipitanter, neq; ex quacumq; cauſa, vt aliquos facere ſæpe vidi; nam quãdoq; excommunicantur aliqui iniuſtè, & excommunicatores, vltra peccatum mortale, quod incurrunt per cap. Sacro, de ſent. exc. tenentur ad omne intereſſe obueniens excommunicato, & puniri debent per Superiorem, vt eod. cap. dicitur. Et tenentur actione iniuriarum; cap. Illud, & cap. Temerarium, 11. q. 3. Et puniuntur tamquam ſacrilegi; cap. Non in perpetuũ 24. q. 3. Et carere debent ſacra communione, & arceri ab ingreſſu Eccleſiæ; cap. De illicita 24. q. 3. Vide Fel. conſ. 5. num. 9. Ex quo etiam nota, quòd Prælatus præcipiens aliquid ſubdito, non debet incipere à pœna excommunicationis, alioquin præceptum eſt nullum. Et ſententia excom. adiecta præcepto inualido nulla eſt. Fel. loc. cit. nu. 2. & 3. Videatur Menoch. lib. 2. de arbit. caſu 543. qui etiã à num. 11. ponit multas cauſas, propter quas excommunicans

Felinus

Menoch.

Digitized by Google

municans iniuſtè poteſt à prædictis pœnis excuſari. Vide etiam caſu 544. vbi ponit pœnas, quas incurrit excommunicatus, ſi iniuſtè conqueratur; & cauſas, propter quas excōmunicatus iniuſtè querens poteſt à dictis pœnis excuſari.

§. LXX.

12 NOta, quòd licèt in Regula noſtra reſeruētur ſuperioribus Prælatis quatuor vota; quia tamen per iſtam conſtit. nòn poſſunt Prælati ſibi reſeruare, niſi votum paupertatis, & caſtitatis, ideo alia duo, nimirum obedientiæ, & vitæ quadrageſimalis, non ſunt reſeruata, nec poſſunt ſibi Superiores reſeruare, niſi ſpecialiter per Capitulum generale in tota Religione, vel prouinciale in aliqua Prouincia reſeruentur. Quod hucuſque factum non eſt. Nec obſtat, quòd hæc ſint reſeruata per Regulā; nam hic illi ſufficienter derogatur, vt patet ex §. 79.

§. LXXI. & LXXII.

13 VIde quæ dico tom. 1. Relig. cap. 21. cōclu. 9. vide etiam Graff. de caſib. reſeru. lib. 5. cap. 10. num. 29. *Graffius*

14 Nota, quòd illi, quibus Superiores facultatem abſoluendi à reſeruatis commiſerint, poſſunt in caſu particulari dictam facultatem alij ſubdelegare. Ita Nau. in man. cap. 27. num. 43. Graff. de caſib. reſer. loc. cit. num. 32. Qui aduertit, quòd ille, cui talis poteſtas ſubdelegabitur, debebit eſſe approbatus à Prælato ad confeſſiones audiendas. *Nauarra* *Graffius*

§. LXXVI.

15 NOta, quòd Superior, qui difficilē ſe præbet in concedenda facultate ſubditis, vt alij, quàm confeſſario ordinario confiteri poſſint, peccat mortaliter, ſecundùm D. Th. in 4. d. 17. q. 3. *D. Thomas*

artic.

Digitized by Google

Sotus ar. 3. quæſtiũc. 4. ad 6. Sotũ ibi. d. 18. q. 2. ar. 5. ver-
Angelus ſu Igitur quo. Angelum verbo Confeſſio 3. nu. 31.
Syluester Sylu. verbo Confeſſor 1. q. 16. Armilla verbo Con-
Armilla feſſio, num. 35. Nau. in cap. Placuit, de pœnit. d.
Nauarr. 6. num. 119. & 151. Quod tamen intellige, modò
Suarez. hanc difficultatem non cauſet aliqua rationabilis ra-
tio, vt ſentit Suar. tom. 4. in 3. p. diſp. 30. ſect. 4. n. 9

Et ſic ad gloriam, & laudem omnipotentis Dei, B. Mariæ ſemper Virginis, ac B. Franciſci de Paula Patris mei, ad vtilitatem fratrum meorum, cœterorumq; Regularium omnium, finem impono præſenti labori. Faxit Deus, vt intentum conſequar. Amẽ.

1626. die 3. Nouemb. Genuæ.

Ego F. Cõſtantinus Montobius Carmelitici Inſtituti alumnus, in ſacra theologia Magiſter, in Conuentu Carmelitarum Genuæ Regens, ac S. Officij Conſultor. Iuſſu Adm. R. P. Magiſtri Eliſei Maſini totius Seren. Reip. Genuæ Dominij Inquiſitoris, perlegi librum intitulatum *Priuilegia ſacro Ordini Minimorum S. Franciſci de Paula per ſummos Pontifices Sixtum IV. vſque ad Vrbanum VIII. conceſſa. Ab Adm. R. P. Laurentio de Peirinis eiuſdem Ord. ac Genuæ Prouinciæ Prouinciali declarata, & illuſtrata*, Et nihil (quod viderim) fidei catholicæ, & orthodoxæ contrarium inueni. Quare typis demandari poſſe cenſeo, in lucemq; edi.

Ego F. Conſtantinus Montobius manu propria.

Impr. F. Eliſeus Maſinus Inquiſ. Genuæ.

F. Fran

F. Franciſcus Maria de Agrifolijs, Genuenſis, Ordinis Minimorum, in laudem Auctoris.

LAVRENTIVS PEIRINA.

Anagramma

ITE, IN RIPA EN LAVRVS.

QValiter, horrifico reboat cum murmure cælũ,
Fulmineo pauitat quilibet enſe peti.
Et veluti, tacitæ ſerpunt cum germina peſtis,
Mortiferam labem quiſq; ſubire timet.
Tum ſi fortè virens cernatur laurus amœna
In ripa, extenſis vndiq; cincta comis.
Concipiunt ſubitò cuncti noua gaudia mente,
Ad lauri fidæ ſubſidiumq; volant.
Hic ſecura quies, hinc longè fulminis ictus,
Vana hic graſſantis ſemina tetra luis.
Extera ſic ſanctos vexabat turba cucullos,
Tertia ſicq; hominum ſtirps ſitibunda lucri.
Hinc inde inſtabant lites, hinc indeq; fraudes;
Hæ ſicut peſtis, fulminis inſtar eę.
At poſtquam felix Minimorum ripa creauit
Paciferam hanc Laurum, iubila quiſq; dedit.

Iubila

Digitized by Google

Iubila quiſq; dedit, nam ſpes iam certa fugandi
Fulmineas lites, peſtiferoſq; dolos.
Huc igitur rapidis, Minimi, iam greſſibus ITE,
IN RIPA EN LAVRVS, mittite corde metum.
En viridans Laurus, doctrinæ brachia pandens,
Huc huc Clauſtricolæ quàm citò ferte pedem.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

INDEX PONTIFICVM, ET CONSTITVTIONVM, QVAE IN HIS DVOBVS TOMIS CONTINENTVR.

Adrianus VI.

COnſtitutio vnica. Vniuerſis. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum, in quo conceditur fratribus noſtris, vt tartarucas, ſeu teſtudines comedere licitè poſſint. tom.I.* *fol.*726

Alexander VI.

Conſtit. I. Meritis. *Approbat primam Regulam, & mutat nomen Eremitarũ in nomen Minimorũ, tom.I.* *fol.*178

2 Conſiderantes. *Concedit, quòd tertiarijs noſtris poſſimus Euchariſtiam, etiam in die Paſchæ, & extremam vnctionem miniſtrare tom.I.* *fol.*184

3 Ex parte veſtra. *Quæ eſt Alexandri IV. Mandat, quòd ad Epiſcopatum, ſeu alias dignitates extra Ordinem aſſumpti, reſignent omnia, quæ tempore aſſumptionis habere continget, Superioribus Ordinis. tom.I.* *fol.*186

4 Vt in veſtris. *Quæ eſt Alexandri IV. Concedit, quòd famuli ſeruitijs fratrum deputati, & Procuratores, & operarij non poſſint excommunicari; & quòd poſſint intereſſe diuinis tempore interdicti. tom.I.* *fol.*187

Clemens VII.

Conſt. I. Conqueſtionem. *Mandat Ordinarijs, & alijs in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, vt electi in Conſeruatores aſſiſtant*

Digitized by Google

defenſioni fratrum aduersùs moleſtatores, & tradit eis modum procedendi. tom 1. *fol.732*

2 Libenter. *Approbat, & confirmat ex certa ſcientia officium, & miſſam S.P.N. Franciſci; & concedit indulgentias illud recitantibus, & miſſam propriam celebrantibus. tom.1.* *fol.741*

3 Deuotionis. *Declarat, & de nouo concedit, quòd conceſſa vni domui intelligantur conceſſa omnibus conſtructis, & conſtruendis. tom.1.* *fol.743*

4 Saluatoris. *Concedit viſitantibus Eccleſiam S. Ludouici de Neapoli ſextis ferijs cuiuslibet hebdomadæ centum dies de indulgentia. tom.1.* *fol.746*

5 Exponi. *Concedit, quòd Generalis, & Prouincialis poſſint concedere licentiam alienandi res, quæ non excedunt valorem* 100. *ducatorum auri de Camera, cum conſenſu duarum partium Conuentus, cuius ſunt bona. tom. 1.* *fol.749*

6 Exponi. *Concedit facultatem Superioribus damnandi fratres ſcandaloſos ad triremes. tom.1.* *fol.752*

7 Conqueſti. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum. Prohibet ſub pœna excommunicationis, cum reſeruatione, mulieribus ingreſſum in noſtra Monaſteria; & declarat, quænam debeant dici Fundatrices. tom.1.* *fol.755*

8 Iniunctum. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum. Indulget, vt moniales poſſint cantare, & quòd in earum Monaſteria poſſint intrare Generalis cauſa viſitationis, confeſſarius cauſa adminiſtrationis Sacramentorum, Medicus, & Chirurgus cauſa infirmitatis, & cæmentarij cauſa ædificij. tom.1.* *fol.758*

9 Vniuerſis. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum. Concedit, quòd Generalis quolibet triennio poſſit indulgentiam plenariam fratribus, & ſororibus tertiarijs, ac Fundatoribus, Procuratoribus, & Conſeruatoribus concedere, & quòd dicti poſſint ſibi eligere confeſſorem in Ordine profeſſum, qui eos abſoluat à caſibus Epiſcopis reſeruatis. tom.1.* *fol.762*

10 Vniuerſis. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum. Concedit Superioribus Ordin. Minim. & primis eorum ſocijs, & ſpecialiter fratribus omnibus domus SS. Trinit. de Vrbe, in certis diebus facultatem celebrandi miſſas ad liberandum animas de Purgatorio. tom.1.* *fol.765*

11 Ex

Digitized by Google

11 Ex parte veſtra. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum. Concedit, ꝙ fratres poſſint ſe obligare ad ſuffragia perpetua tom.1. fol.770*

Clemens VIII.

Conſtit. 1. Iniuncti. *Confirmat priuilegia Minim. ex certa ſcientia, & de Apoſt. poteſtatis plenitudine. tom.2. fol.267*

2 Tutte l'elettioni. *Ordinationi, auuertimenti, e ricordi, che ſi danno dalla Santità di N.S. Clemente Papa VIII. alli Padri del Capitolo generale di S. Franceſco di Paola, radunati in Genoua queſt'anno 1596. tom.2. fol.272*

3 Exponi. *Concedit Generali Ordin. Minim. vt poſſit examinare rehabilitationes fratrum priuatorum voce actiua, & paſſiua, obtentas à ſacris Congreg. ſeu etiam à Papa ipſo. tom. 2. fol.292*

4 De omnium, *Concedit, vt, decedente aliquo fratre ſeu aliquo ex parentibus alicuius fratris, vel aliquo habente literas fraternitatis, vel qui fratres ad hoſpitium recipiunt, poſſint fratres illius loci, in quo vna ex talibus perſonis deceſſerit, miſſam vnam celebrare pro anima dictæ perſonæ defunctæ, quæ illam liberet à Purgatorij pœnis. tom.2. fol.295*

Gregorius XIII.

Conſt 1. Regimini. *Confirmat, & innouat de plenitudine poteſtatis Minim. priuilegia, cum clauſula, Non obſtante Concil. Lateranen. tom. 2. fol.224*

2 Ex paſtoralis. *Statuit, quòd Generalis Ord. Minim. poſſit deputare quoſcumq; Viſitatores in omnibus Prouincijs; & appellantes ad tribunalia ſecularia, & ſe dictis Viſitatoribus opponentes ſint excommunicati. tom.2. fol.230*

3 Muneris. *Decernit, quòd deſcendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum in Religione recipiantur; & ad dignitates admittantur; non tamen deſcendentes ex dictis relapſis, vſque ad quartam generationem incluſiuè. tom. 2. fol.237*

4 Ad augendam. *Concedit indulgentiã plenariam viſitantibus Eccleſias Ord. Minim. in die S.P.N. Franciſci. tom.2. fol.241*

5 Exponi. *Concedit, quòd electiones factæ in Capitulis generalibus à deputatis valeant. tom.2. fol.248*

Digitized by Google

Gregorius XIV.

Conſt. vnica. Ordinem. *Confirmat, & innouat priuilegia, & ſtatuta Minim. tom. 2.* *fol. 264*

Gregorius XV.

Conſtit. 1. Iniuncti. *Confirmat priuilegia Minimorum. tom. 2. fol. 397*

2 Inſcrutabili. *Moderat exemptorum priuilegia circa animarum curam, & Sacramentorum adminiſtrationem, ſanctimonialium Monaſteria, & prædicationem verbi Dei. tom. 2. fol. 399*

3 Romanus. *Reuocat conceſſiones quaſcumq; viuæ vocis oraculo, non tamen S. R. E. Cardinalibus factas, vel ipſorum manu firmatas. tom. 2.* *fol. 411*

4 Vniuerſi. *Eſt contra confeſſarios ſollicitantes pœnitentes in confeſſionibus. tom. 2.* *fol. 417*

5 Sanctiſſimus. *Dat formam eligendi Conſeruatores; & decernit, de quibus cauſis cognoſcere poſſint. tom. 2.* *fol. 440*

6 Cum aliàs. *Quæ eſt decretum ſacræ Congreg. Concil. In quo ſtatuit, quòd non fundentur noui Conuentus, niſi in ijs poſſint ſuſtentari duodecim fratres; & quòd alij Religioſi ibi habitantes vocentur. tom. 2.* *fol. 473*

Innocentius VIII.

Conſt. vnica. Paſtoris. *Confirmat priuilegia Pyrrhi, & Sixti IV. ex certa ſcientia. tom. 1.* *fol. 173*

Iulius II.

Conſt. 1. Dum. *Confirmat omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus nobis conceſſa, & quã plurima de nouo concedit. tom. 1. fol. 189*

2 Virtute. *Eſt Maremagnum noſtræ Religionis, in quo plurima nobis concedit tom. 1.* *fol. 275*

3 Exponi. *Concedit, quòd fratres poſſint ſe obligare ad ſuffragia perpetua in genere. tom. 1.* *fol. 373*

4 Aliàs. *Declarat irrita pacta, facta abſq; conſenſu Generalis, vel Capituli generalis; & quæ ſint perſonæ fruentes priuilegijs fratrum: Deniq; quæ ſit Conſeruatorum poteſtas. tom. 1.* *fol. 376*

5 Sacer.

5 Sacer. *Concedit multa priuilegia P. Binet, qui fuit primus poſt S. Franciſcum in Religione Generalis; & in ſpecie, quòd nouem collectæ valeant pro nouem miſſis. tom. 1. fol. 395*
6 Licèt. *Confirmat de nouo Regulam, approbat declarationes illius, factas à Cardinali Senogallenſi: Probibet cantum, & ingreſſum mulierum non Fundatricum intra ſepta noſtrorum Monaſteriorum. tom. 1. fol. 408*
7 Pijs. *Concedit, quòd poſſimus ſumere Conuentus, & ædificare, etiam non diſtantes ab alijs per cannas* 140. *tom. 1. fol. 428*
8 Exponi. *Confirmat electionem Generalis Germani Lionet, & acta Capituli generalis Thuronenſis; & concedit, quòd Generalis præſideat in Capitulo generali, vſque ad nouam futuri Generalis electionem; & quòd acta in vno Capitulo generali, in ſequenti approbari, vel reprobari poſſint. tom. 1. fol. 434*
9 Ex iniuncto. *Concedit, vt duo ex Prælatis Congregationis Monachorum B. M. montis Oliueti, cum conſenſu Capituli, poſſint alienare in euidentem vtilitatem. tom. 1. fol. 440*
10 Conceſſit. *Excommunicat impedientes, & moleſtantes eos, qui ex ſeculo ad Religionem confugiunt. tom. 1. fol. 460*
11 Etſi. *Concedit multa Ordini Eremitarum S. Auguſtini, præſertim quòd fruatur omnibus priuilegijs conceſſis alijs Ordinibus Mendicantium. tom. 1. fol. 462*
12 Aliàs. *Declarat, quomodò ſit intelligenda communicatio priuilegiorum inter Ordines Minorum, & Prædicatorum. tom. 1. fol. 466*
13 Conſiderantes. *Concedit Generali, vt poſſit priuilegia declarare: Quòd confeſſionalia ſine licentia Superioris non valeant: Et quòd tertiariæ collegialiter viuentes poſſint tria vota emittere. tom. 1. fol. 470*
14 Exponi. *Declarat, quòd per publicationem bullæ Cœnæ non derogatur ijs priuilegijs, quæ caſuum illius abſolutionem expreſſè concedunt: Et quòd tertiariæ viuentes collegialiter profiteantur obedientiam, &c. tom. 1. fol. 475.*
15 Expoſuiſti. *Probibet appellare à ſententijs Superiorum; & concedit, quòd Generalis poſſit eximere Conuentus à iuriſdictione Prouincialium. tom. 1. fol. 479*
16 Exponi. *Probibet ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ*

Digitized by Google

tiæ fratribus Minimis, ne poſſint recipere, aut retinere fratres Minores. tom. 1. *fol.* 483

17 Vobis. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum; In quo declarantur quædam puncta noſtræ Regulæ. tom. 1.* *fol.* 485

18 Vniuerſitati. *Quæ eſt viuæ vocis oraculum. In quo datur forma tonſuræ gerendæ ab omnibus choro deſtinatis; & aſſignatur forma profeſſionis à tertiarijs faciendæ. tom. 1.* *fol.* 494

Iulius III.

Conſt. vnica. Cum. *Recipit Minimos, & bona ipſorum ſub protectione Sedis Apoſtolicæ; & confirmat omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus conceſſa. tom. 2.* *fol.* 71

Leo X.

Conſt. 1 Ea. *Concedit tertiarijs Ordinis noſtri, vt gaudeant immunitate, & alijs priuilegijs, quibus tertiarij Ordin. Minorum, tom. 1. fol.* 500

2 Paſtoris. *Concedit indulgentiam decem annorum, & totidem quadragenarum viſitantibus noſtras Eccleſias in feſto omnium Sanctorum, Aſſumptionis, & Annunciationis B.M. ac in die Pentecoſtes. Et concedit Correctoribus licentiam deputandi ſex, aut plures confeſſores, qui dictis diebus, & præcedenti poſſint abſoluere à caſibus epiſcopalibus, & vota omnia commutare, exceptis quatuor. tom. 1.* *fol.* 505

3 Illius. *Concedit, quòd ſingulis annis die 2. Aprilis poſſit celebrari officium, & miſſa in Eccleſijs noſtri Ordinis, in honorem B. Franciſci de Paula; & quòd illius imago in noſtris Eccleſijs depingi poſſit. tom. 1.* *fol.* 511

4 Ijs. *Confirmat omnia priuilegia conceſſa à ſuis prædeceſſoribus, & approbat de nouo Regulas fratrum, ſororum, & tertij Ordinis; ac concedit, quòd famulis inſeruientibus in noſtris Monaſterijs in habitu ſeculari poſſimus miniſtrare Euchariſtiã, etiam tempore Paſchatis, & in articulo mortis, ac reliqua ſacramenta præſtare, & in noſtris Eccleſijs ſepelire. tom. 1.* *fol.* 522

5 Expoſcit. *Confirmat, & de nouo concedit priuilegium, quòd nouem collectæ dictæ ad beneplacitum, & deuotionem ſacerdot valeant pro totidem miſſis de Requiem. tom. 1.* *fol.* 5[illegible]

6 Quam. 27

Digitized by Google

6 Quamuis. *Mandat ſub pęna excommunicationis maioris latæ ſententiæ, ſibi abſolutionem reſeruando, ne fratres Minimi poſſint tranſire ad alium quãtumuis priuilegiatum Ordinẽ; quam etiam vult incurrere retinentes, & retentos non dimittentes. tom. 1.* *fol* 534

6 Solet. *Confirmat indulgentias conceſſas ab ipſo ſupra in conſtit. eius 2. cum omnibus clauſulis in ea contentis. Et addit, quòd per bullam Cruciatæ dictæ indulgentiæ numquam intelligantur ſuſpenſę; Quapropter concedit, vt poſſint liberè, & licitè vbiq; publicari. tom. 1.* *fol.* 540

8 Etſi. *Concedit indulgentiam plenariam viſitantibus Eccleſiam SS. Trinit. de Vrbe omnibus Dominicis Quadrageſimæ, & diebus Aſcenſionis, &c. & omnibus diebus à media Quadrageſima vſque ad Octauam Paſchæ indulgentias S. M. de Populo; & omnibus diebus Dominicis totius anni concedit 30. annos, & totidem quadragenas, cum poteſtate deputandi confeſſores dictis diebus, qui abſoluant ab omnibus caſibus, etiam Papæ reſeruatis, exceptis contentis in bulla Cœnæ. tom. 1.* *fol.* 549

9 Licèt *Præcipit ſub pœna excommunicationis maioris latæ ſententiæ, abſolutionem ſibi reſeruando, quòd nullus audeat habitum noſtri coloris deferre. tom. 1.* *fol.* 562

10 Exponi. *Mandat Archidiacono, & Cantori Eccleſiæ maioris Conſentinen. ne ſinant, fratres noſtros moleſtari à Parochis ſuper quarta funeralium, &c. tom. 1.* *fol.* 567

11 Quamuis. *Concedit, quòd tempore interdicti ordinaria auctoritate appoſiti poſſimus, ianuis apertis, diuina celebrare. tom. 1. fol.* 572

12 Etſi. *Concedit, quòd tempore interdicti etiam Apoſtolica auctoritate appoſiti poſſint noſtri fratres non ſolùm in proprijs, ſed etiam in alienis Eccleſijs, & etiam in itinere, ianuis clauſis, celebrare diuina, excluſis excommunicatis, & interdictis, non pulſatis campanis. tom. 1.* *fol* 577

13 Exhibita. *Concedit facultatem Generali, & Prouinciali, ac alijs Superioribus Ordin. Minim. capiendi apoſtatas, & fugitiuos, & mandat excommunicari eos retinere præſumentes, tom. 1. fol.* 581

14 Licèt. *Concedit, quòd Generalis poſſit deputare quoſcumque*

Viſi-

Digitized by Google

Viſitatores cum plenaria poteſtate. Reſiſtentes excommunicat, abſolutionem ſibi reſeruando. tom.1. *fol.589*

15 Cum. *Concedit, quòd fratres poſsint ſe obligare ad ſuffragia perpetua in genere. tom.1.* *fol.601*

16 Excelſus. *Eſt Canonizatio S. Franciſci de Paula Ord. Minim. Fundatoris. tom.1.* *fol.604*

17 Licèt. *Mandat celebrari feſtum S. Franciſci de Paula ſub ritu duplici, & in Eccleſijs Ordinis noſtri cũ Octaua. tom 1* *fol.640*

18 Religionis. *Concedit, quòd ſi requiſitus Epiſcopus diœceſanus pro noſtrarum Eccleſiarum conſecratione recuſauerit, eas conſecrari facere poſſimus à quocumque Epiſcopo; & quòd Superiores poſſint Eccleſias, & ornamenta pro eis neceſſaria benedicere, & Eccleſias, & cœmeteria reconciliare. tom.1.* *fol 642*

19 Cum. *Concedit, quòd poſsint expelli ab Ordine, qui fuerunt maculati in ſeculo grauibus delictis, & moniti in profeſsione ea tacuerunt. tom.1.* *fol 646*

20 Cum. *Concedit, quòd dicendo vnam miſſam ſatisfaciant Regulares omnibus eleemoſynis acceptis pro pluribus celebrandis, ſi hæ ſummam vnius Iulij Papalis non excedant. tom.1.* *fol.650*

21 Intelleximus. *Concedit, quòd vtriuſque ſexus fideles ſatisfaciant precepto Eccleſiæ, audiendo miſſam in Eccleſijs fratrum Mendicantium. tom.1.* *fol.654*

22 Nuper. *Declarat, quòd ſorores tertij Ordinis vouentes etiam ſimplicem continentiam, gaudeant priuilegijs, etiamſi in proprijs domibus habitent. tom. 1.* *fol.657*

23 Romani. *Prohibet ſub pœna excommunicationis ipſo facto, ne Religioſi poſſint conueniri coram iudice, qui de Ordine ſuo non ſit; & quòd non poſſint appellare à correctione ſuorum Prælatorum. tom 1.* *fol.659*

24 Cum. *Concedit facultatem alienandi de conſenſu duarum partium Conuentus in euidentem vtilitatem. tom.1.* *fol.667*

25 Dudum. *Declarat, quòd indulgentijs S.M. de Populo poſſint gaudere fratres Mendicantes, ac moniales, & tertiarij, ac eorum familiares, non autem ſeculares. tom.1.* *fol.670*

26 Dum. *Eſt moderatio priuilegiorum Mendicantium facta in Concil Lateranen. tom.1.* *fol 675*

27 Vniuerſitati. *Statuit, Correctorium eſſe addendum Regulæ,*

& ſe-

Digitized by Google

& ſecundùm illud, & iſtam omnia in Religione debere definiri; & concedit, quòd in Capitulis generalibus poſſint fieri ſtatuta, non tamen contra Regulam, nec contra Correctorium; quæ tamdiu durent, quò fuerint per ſequens Capitulum generale reuocata. tom. 1. fol. 711

28 Vobis. Statuit, quòd fratres, non obſtante Kalendario Ordinis poſſint feſta municipalia celebrare; & quòd Capitula prouincialia poſſint anticipari, & differri. tom. 1. fol. 716

Paulus III.

Conſt. 1. Regimini. Confirmat in ampliſsima forma ex certa ſcientia omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus Minimis conceſſa tàm in genere, quàm in ſpecie, & ea extendit ad omnes, & ſingulos Conuentus Religionis tàm conſtructos, quàm conſtruendos. tom. 2. fol. 4

2 Supra. Concedit viſitantibus Capellam S. Franciſci de Paula Conuentus S. Aloyſij Neapolis omnes indulgentias, quas Leo X. ſupra. conſt. eius 8. conceſſerat viſitantibus Eccleſiam SS. Trinit. de Vrbe. tom. 2. fol. 28

3 Cum. Mandat ſub pœna excommunicationis poſt debitam monitionem ipſo facto incurrenda, vt extra Ordinem degentes in locis, in quibus non ſunt Conuentus Ordinis noſtri, non deferant caputium noſtro ſimile. tom. 2. fol. 38

4 Sinceræ. Confirmat acta Capituli generalis Paulæ celebrati; & derogat quibuſdam priuilegijs Apoſtolicis contra Regulam impetratis. tom. 2. fol. 42

5 Exponi. Declarat, quòd vota ſororum, & fratrum tertij Ordinis collegialiter viuentium ſolemnia ſint. tom. 2. fol. 54

6 Honeſtis. Eximit fratres, & ſorores à ſolutione cuiuſcumque portionis legatorum. tom. 2. fol. 59

7 Nuper. Concedit, quòd fratres poſſint ſe obligare ad ſuffragia perpetua. tom. 2. fol 64

8 Iniunctum. Erigit Monaſterium monialium tertij Ordinis Minim. tom. 2. fol. 67

Paulus IV.

Conſt. 1. Cum. Recipit Minimos, & bona ipſorum ſub protectio-

ne Sedis Apoſto licæ; & confirmat omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus conceſſa. tom. 2. fol. 74

2 Ingens. Declarat, quomodò tractandi, & recipiendi ſint apoſtatæ ad Religionem reuertentes. tom. 2. fol. 76

Paulus V.

Conſtit. 1. Iniuncti. Confirmat priuilegia Minimorum. tom. 2. fol. 301

2 Aliàs. Concedit indulgentiam plenariam viſitantibus noſtras Eccleſias ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis; & dictas Eccleſias viſitantibus ſingulis alijs ſextis ferijs totius anni 7. annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs. tom. 2. fol. 305

3 Nomen. Mandat celebrari feſtum S. Franciſci de Paula ſub ritu duplici. tom. 2. fol. 309

4 Cum. Extendit Generalatum Ordin. Minim. ad ſexennium. tom. 2. fol. 311

5 Admonemur. Mandat Superioribus Ord. Minim. ſub meritò ſanctæ obedientiæ, & pœna excommunicationis maioris ipſo facto incurrenda, ne ad inſtantiam quarumcumque perſonarum extra Ordinem exiſtentium, dignitates ſuis ſubditis conferant, nec pœnas remittant; quibus pœnis ſubiacere vult etiam ſubditos fauores procurantes. tom. 2. fol. 318

6 Inter. Prohibentur fratres tertij Ordinis S. Franciſci portare habitum noſtri coloris. tom. 2. fol. 324

7 Romani. Decernit, quòd Conuentus SS. Trinit. de Vrbe regatur, & inhabitetur per Patres Gallos; & quòd ſolum ſit ſubiectus P. Generali, ac eius oculato Viſitatori. tom. 2. fol 337

8 Romanus. Reuocat omnes indulgentias Regularibus conceſſas, & alias de nouo concedit. tom. 2. fol. 364

9 Romanus. Mandat Superioribus Regularium, ne cognoſcant cauſas ſuorum ſubditorum, ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis pertinentes. tom. 2. fol 377

Pius V.

Conſt. 1. Super. Decernit, quòd ad Capitulum generale Ordin. Minim. non teneantur accedere Collegæ Prouincialium, nec duo

Commiſſi

Digitized by Google

Commiſſi ipſius Prouinciæ, ſed tantùm Prouincialis, cum vnico Commiſſo cuiuslibet Prouinciæ; & quòd in poſterum non celebrentur Capitula prouincialia intermedia, niſi dumtaxat per ſingulos Prouinciales cuiuslibet Prouinciæ, vnà cum Definitoribus eiuſdem Prouinciæ capitulariter eligendis in primo anno cuiuslibet triennij. tom.2. fol.86

2 Sedis. *Capuccini non poſſunt transferri ad Ordinem Minim. nec è contra. tom.2. fol.89*

3 Apoſtolicæ. *Declarat, Ordinem Minim. inter Mendicantes eſſe connumerandum; eiq; omnia priuilegia Mendicantibus conceſſa communicat. tom.2. fol.93*

4 Romanus. *Declarat, quòd Ordines tam S. Dominici, & S. Franciſci, quàm Eremitarum S. Auguſtini, & Carmelitarum, ac Seruorum B. M. ſunt verè, & propriè Ordines religioſi Mendicantes, etiamſi in communi bona, quamuis immobilia, poſſideant, eorumque gratijs omnibus perfruuntur. tom.2. fol.101*

5 Regularium. *Reuocat omnes licentias conceſſas mulieribus ingrediendi Monaſteria fratrum, & prohibet tales ingreſſus ſub pœna excommunicationis ipſo facto, poſtquam harum literarum notitiam habuerint, abſolutionem ſibi reſeruando; introducentibus verò apponit pœnam priuationis, & ſuſpenſionis à diuinis. tom.2. fol.112*

6 Circa. *Mandat omnibus monialibus clauſuram, etiam tertiarijs, & alijs, qui nec eam promiſerunt, nec vmquam ſeruauerunt; prouidet, quòd per Conuerſas colligantur eleemoſynæ pro ipſarum monialium ſuſtentatione; quas tamen Conuerſas in ipſis Monaſterijs recipi vetat; quòd ſi eleemoſynæ per Conuerſas collectæ non ſufficiant, prouideant Ordinarij colligi per alias perſonas pias, nec plures moniales recipiantur, quam quæ commodè ſuſtentari poſſunt. tom.2. fol.116*

7 Etſi. *Numerat 40. grauamina illata Mendicantibus ab Epiſcopis, & Parochis, à quibus eos liberat, multa loca Concilij Trid. declarando; poſtremò confirmat omnia Mendicantium priuilegia. tom.2. fol.136*

8 Summi. *Concedit nouitijs monialibus in articulo mortis conſtitutis, vt profeſſionem poſſint emittere ante annum probationis expletum, dummodò ſint in ætate legitima conſtitutæ, vſq;*

etiam indulgentiam plenariam concedit in forma iubilæi. tom. 2. *fol.* 200

9 Debitum. *Concedit, quòd Superiores regulares in vnaquaq; Prouincia poſſint conſtituere etiam plures ſui Ordinis fratres ab eis approbatos, in Notarios publicos pro intimandis mandatis, & reſcriptis Apoſtolicis, publicam, & priuatam dicti Ordinis vtilitatem concernentibus. tom.* 2. *fol.* 207

10 Romani. *Statuit, quòd Religioſi non poſſint vti bulla Cruciatæ, nec alijs indultis particularibus quò ad electionem confeſſorum, & quò ad abſolutionem à reſeruatis; poſſunt tamen abſolui, & diſpenſari à ſuis Prælatis, ſicut poſſunt Clerici, & ſeculares à ſuis Epiſcopis per Concilium Trid. tom.* 2. *fol.* 219

Pyrrhus Archiep. Conſentin.

Conſt. vn. Decet. *Eximit Ordinem Minim. à ſua iuriſdictione. & illum immediatè ſubijcit Sedi Apoſtolicæ, illúmque approbat. multa priuilegia concedendo. tom.* 1. *fol.* 17

Sixtus IV.

Conſt. 1. Ijs. *Mandat Epiſcopo S. Marci, vt ſumpta informatione de nobis conceſſis à Pyrrho, ea auctoritate Apoſtolica approbet, & confirmet. Communicat priuilegia conceſſa F. Petro de Piſis. tom.* 1. *fol.* 59

2 Sedes. *Confirmat ex certa ſcientia priuilegia Pyrrhi, & de nouo concedit. tom.* 1. *fol.* 69

3 Apoſtolicæ. *Concedit, vt quælibet vtriuſq; ſexus perſonæ ſeſepeliri poſſint cum habitu noſtro; & excommunicat Curatos, & alios contradicentes, ſibi abſolutionem reſeruando. tom.* 1. *fol.* 124

4 Sacri. *Iſta eſt bulla, quæ communiter dicitur aurea, in qua ſanctus Pontifex Sixtus confirmat omnia priuilegia iam conceſſa à ſe, & ſuis prædeceſſoribus fratribus Minoribus, & Prædicatoribus, & denouo multa concedit, eiſque communicat omnia conceſſa cæteris Mendicantium Ordinibus. tom.* 1. *fol.* 130

5 Quoniam. *Reuocat particulam bullæ aureæ, id eſt* 4. *huius Pontificis* §. 6. *ſuper abſolutionem, & diſpenſationem fratrum obtinen-*

Digitized by Google

obtineadam à Generali ſolùm; & dictam facultatem eos habere, decernit. qui eam habebant, antequam dicta bulla aurea emanaſſet. tom 1. fol.169

6 Supplicari. Concedit, vt fratres, cum itinerauerint, vel extra Conuentum erint de licentia ſuorum Prælatorum, poſſint conſiteri Sacerdotibus quibuſcumque ſecularibus, vel regularibus. tom.1. fol.171

Sixtus V.

Conſtit. 1. In cęli. Mandat, feſtum S. Franciſci de Paula celebrari ſub ritu duplici, & in Kalendario Romano aſcribi.tom.2. fol.253

2 In his. Transfert celebrationem Capituli generalis, quæ fiebat in die Aſcenſionis, ad diem Pentecoſtes. tom.2. fol.256

Vrbanus VIII.

Conſt. 1. Iniuncti. Confirmat priuilegia Minimorum ex certa ſcientia. tom.2. fol.476

2 Apoſtolicam. Concedit, quòd fratres Minimi ſe poſſint obligare ad ſuffragia perpetua. tom.2. fol.482

3. Ad augendam. Concedit indulgentiam plenariam viſitantibus Eccleſias Minim. ſingulis primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis. tom.2. fol.489

4 Conſeruationis. Iubet ſub pœna excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, ne ex Bibliotheca Genuenſi Ordinis Minim. extrahantur quomodolibet libri.tom.2. fol.490

5 Exponi. Reducit onera miſſarum perpetuarum ad rationem ſcutorum quinquaginta monetæ Romanæ. tom.2. fol.493

6 Inter. Statuit, quòd Collegium, ſeu Conuentus S. Franciſci de Paula Ordinis Minim. ſitum in regione Montium iuxta palatium Monaſterij S. Petri ad Vincula, & per bonæ mem. Io: Pizzullum Presbyt. Calabrum ex Oppido Reginæ Biſinianen. Diœc. oriundum fundatum, perpetuis futuris temporibus à Religioſis dicti Ordinis ex Prouincia Calabriæ tantùm, & non ab alijs ex quacumq; alia Prouincia, et natione gubernetur, & adminiſtretur, tom.2. fol.496

7 Humanæ. Probibet fieri inueſtituras bonorum iuriſdictionalium,

Digitized by Google

lium, ad Eccleſias inferiores ſpectantium in vniuerſa Italiæ: tom. 2. *fol. 517*

8 Sacra. *Quæ eſt decretum Congreg. Concil. editum de mandato Vrbani VIII. in quo prohibetur Regularibus alienatio. tom. 2. fol. 526*

9 Cum. *Quæ ſunt decreta Congreg. Concilij, iuſſu Vrbani VIII. edita de celebratione miſſarum, & numero fratrum vnicuique Conuentui deſignandorum. tom. 2.* *fol. 529*

10 Sacra. *Quæ ſunt decreta Congreg. Vrb. VIII. iuſſu edita; in quibus agitur de Regularibus apoſtatis, & eiectis, aliiſq; ordinationibus ad ipſos Regulares pertinentibus. tom. 2.* *fol. 544*

Digitized by Google

INDEX RERVM NOTABILIVM, QVAE IN HIS DVOBVS TOMIS CONTINENTVR.

A.

ABſoluere poſſunt Prælati regulares ſuos ſubditos ab omnibus cenſuris, ac etiam nominatim excommunicatum. tomo 1 numero 28 folio 315. Quod etiam colligi poteſt ex conſtit. 26. Leonis X. infra §. 7. *ibi. Laicos tamen, & Clericos à ſententijs ab homine latis nullatenus abſoluere poſſint*. Ergo ſuos ſubditos poterunt; exceptio enim firmat regulam in contrarium. Et cum Papa non determinet, de qua ſententia ab homine intelligat, intelligendus eſt vniuerſaliter de ſententia particulariter, & nominatim lata: Beneficia. n. Principis amplianda; & verba ſimpliciter poſita, generaliter intelligenda ſunt; cap. Quia circa, de priuil. Gloſſa in cap. Præterea, verb. Simpliciter, de off. del.

Abſoluere poſſunt Prælati regulares non ſolùm profeſſos, ſed etiam nouitios. tom. 1. nu. 30. fol. 316

Abſoluere à ſimonia commiſſa in ſuſceptione ordinum non poſſunt Prælati regulares ſuos ſubditos. tom. 1. num. 88. fol. 342

Abſoluere poteſt Prælatus regularis ſuum ſubditum, qui Monaſteria monialium ingreſſus eſt ad malum finem. tom. 2. nu. 42. fol. 155

Abſoluere non poſſunt confeſſores regulares ſeculares à ſententijs ab homine latis, etiam ſatisfacta parte. tom. 1. num. 11, 12. fol. 693. *Si autem non habuerint vnde ſoluant, abſoluere poſſunt. tom. 1. num. 43. fol.* 707 Facit cap. Cum tu, de vſur. ibi. *Euidenter excuſet*. Et Gloſſa in cap. Quamquam, verb. Facultates, eod. tit. in 6.

Ab-

Abſoluere non poſſunt confeſſores regulares in vim Cruciatæ à crimine hæreſis. tom.1.num.45. fol.48

Abſoluere poterant Minimi ab omnibus caſibus, & cenſuris, à iure, vel ab homine Epiſcopis reſeruatis. tom.1.nu.61. fol.255. & §. 2.fol.507. Et eſt probabile, quòd poſſint etiam nunc in diebus indulgentiarum. tom.2. num.6. fol.37

Abſoluere non poſſunt confeſſores regulares ſimpliciter vigore ſuorum priuilegiorum à cenſuris Epiſcopis reſeruatis. tom. 1. num. 63. fol.256

Abſoluere poſſunt confeſſores regulares pugnantes in duello, modò non ſit ſecutus effectus. tom.1.num.64 fol.257. Et etiam à pœnis abortus fetus animati. ibid. num. 65.

Abſoluere rapientes bona naufragantium poſſunt Generales Ordinum. ib. num.66. fol.258

Abſoluere ab omnibus cenſuris, à quibus abſoluunt Epiſcopi, poſſunt confeſſores regulares. ib. num.67. Et qui ſint caſus, à quibus iure communi abſoluunt Epiſcopi. ib. à num.68. ad 76. fol.258

Abſolui poſſunt Regulares à ſuis Prælatis etiam à caſibus bullæ Cœnæ. tom.1.§.8.fol.23.& à n.10. fol.151. Item à caſu hæreſis. ib.num.20. fol.154. Et alijs quibuſcumque quantumuis grauiſſimis. ib. nu.22. Prælati verò, qui poſſunt hoc facere, ſunt Generales, Prouinciales, ac eorum Vicarij, & Correctores. ib. num.25. fol. 156. Poteſt id etiam Vicarius relictus à Correctore, qui debet abeſſe per vnum diem naturalem. ib.num.26. Non autem, ſi eadem die ſit reuerſurus. ibidem

Abſolui poteſt à ſuo Prælato Regularis, qui percuſſit Clericum, vel Regularem alterius Ordinis. tom.1.num.119. fol.358

Abſolui poſſunt Prælati regulares à confeſſarijs ſibi electis ab omnibus caſibus, à quibus poſſunt dicti Prælati ſuos ſubditos abſoluere. tom.1. § 9.fol.280 & num.29. fol.316

Abſolui non poſſunt Regulares, etiam de Prælati licentia, à caſibus reſeruatis per Regulam à confeſſarijs, qui ſui Ordinis non ſint. tom.1.num.63. fol.330

Abſolui non poſſunt à confeſſarijs, qui ſui Ordinis non ſint, Regulares abſq; licentia Prælati. ib. num.62.

Abſolutiones, & diſpenſationes generales, quæ fiunt à Prælatis tempore reconciliationis, quid proſint. tom. 1. num. 42. fol. 246

Abſo-

Digitized by Google

Abſolutiones à cenſuris, quæ fiunt ab Epiſcopis ante ordinationes, proſunt etiam Regularibus. ib. num. 43
Acta in vno Capit. generali, in alio approbari, vel reprobari poſſunt. tom. 1. §. 4. fol. 436. Quid autem, quando 1. Capitulum fuit confirmatum à Papa? ib. num. 3. fol. 438
Adminiſtratio quid ſit. tom. 1. num 97. fol. 345
Agi de delictis in iudicio poteſt tribus modis. Ciuiliter, criminaliter, & mixtè. Et quid vtrumq; ſit tom. 2. num. 43. fol. 462
Agnos Dei tangere non licet niſi Subdiaconis. tom. 1 nu. 5. fol. 521
Contra miniantes autem adeſt excommunicatio. ib. dem
Alexander VI. mutauit nomen Eremitarum in nomen Minimorum. tom. 1. §. 2. fol. 181. Et ib. §. 7. fol. 195. inſtante S. P. N. Franciſco. ib. num. 3. fol. 182
Alienare bona Religionis nemo poteſt. tom. 1. §. 4. fol. 398. & tom. 2. §. 1. fol. 526
Alienare, inconſulto Romano Pontifice, poſſunt Regulares in tribus caſibus. tom. 1. num. 5. fol. 449
Caſus à iure permiſſi, in quibus licitum eſt alienare, ſunt quatuor. ib. num. 6. fol. 450
Ad alienandum requiritur cauſa iuſta, & ſolemnitas iuris; quæ ſolemnitas requirit quatuor. ib. num. 7
Minor pars Conuentus, quæ alienationi non conſenſit, an teneatur ſubſcribere alienationi determinatæ à maiori parte. ib. num. 8. fol. 452
Qui non vult alienationi à toto Capitulo factæ conſentire, tenetur expreſsè contradicere. ib. num. 9
Alienari poſſunt fructus, & bona, quæ ſeruando ſeruari non poſſunt; & quæ iſta ſint. ib. num. 10. fol 453
Pecunia an ſit de his, quæ ſeruando ſeruari non poſſunt. ib. nu. 11
Alienari non poſſunt bona mobilia pretioſa; & quæ iſta ſint. ib. nu. 12. fol. 454
Alienari prohibita, prohibita ſunt etiam pignorari. ib. num. 13
Alienari poſſunt res exiguæ; & quæ iſtæ ſint. ib. num. 15.
Alienandi priuilegium an fuerit immediatè Minimis conceſſum. tom. 1 num. 2. fol. 447
Contra alienantes quæ ſint conſtitutæ pœnæ. ib. num. 4. fol. 448
Alienandi facultatem faciebant Prælati regulares. tom. 1. § 4 fol. 447.

444. & § 1. fol. 667. & §. 2. fol. 750
Alienationum commiſſiones cui, & per quos fiant. tom. 1. num. 1. fol. 446
Altare viaticum quid ſit. tom. 1. num. 35. fol. 44
Altaria Regularium Epiſcopi viſitare non poſſunt. tom. 2. ad primum. fol. 409
Altaria priuilegiata non communicantur. tom. 2. num. 2. fol. 70
Ambitus Minimis prohibetur. tom. 2. fol. 318. Vide nu. 1. fol. 320, & num. 2. fol. 321
Angaria quid ſit. tom. 1. num. 136. fol. 366
Apoſtatas, & gyrouagos poſſunt Superiores regulares vbique capere. tom. 1. §. 38. fol. 226. & num. 95. fol. 273. §. 15. fol. 287. & §. 7. fol. 465. & §. 2. fol. 582. & num. 7. fol. 588. Et propria auctoritate. tom. 2. num. 20. fol. 197
Apoſtatæ non ſe ſinentes pacificè duci, poſſunt pugnis, & calcibus vrgeri, atque etiam vulnerari. tom 1. num 95. fol. 273
Apoſtatas retinentes poſſunt excommunicari. tom. 1. § 13. fol. 285. & num. 47. fol. 323. Immo ſunt ipſo facto excommunicati. nu. 8. fol. 589. non tamen ſi eos recipiant tamquam amicos, & familiares. tom. 1. num. 49. fol. 324
Apoſtatæ poſſunt à Superioribus regularibus licentiari ad ingrediendum alium determinatum Ordinem. tom. 1. nu. 52. fol. 325
Apoſtata eſt ille, qui vagatur etiam cum habitu, animo ad Religionem non reuertendi. tom. 1. nu. 5. fol. 588. ſecus autem, ſi animo ad Religionem reuertendi. ibid. num. 6
Apoſtatæ, & fugitiui debent priuari libris, & alijs rebus ſuo vſui conceſſis. ibid. num. 9
Apoſtatæ ad Religionem redire volentes, non ſunt recipiendi omnes. tom. 2. §. 2. fol. 77
Apoſtatæ redeuntes cogendi ſunt renunciare literis Apoſtolicis. tom. 2. §. 2. fol. 78. & iurare, quòd talia ampliùs non attentabunt. ibid. §. 4. probandi etiam ſunt in humilitate. ib. §. 5. & remanent priuati voce actiua, & paſſiua, &c. ibid. § 6.
Apoſtatæ ab Ordinarijs capiantur, ſuis Superioribus conſignandi. tom. 2. §. 3. fol. 545
Apoſtoli fuerunt Monachi, & Monachorum Patres. tom. 2. nu. 3. fol. 111

Appel-

Digitized by Google

Appellare quomodò poſſint Religioſi à ſuorum Prælatorum ſententijs. tom.1.nu.134.fol.364.& §.2.fol. 479.& §.32.fol.298. & §.2. fol.661
Appellare ad tribunalia ſecularia, vel alios ad ea trahere non poſſunt Regulares, ſub pœna excommunicationis ipſo facto. tom.1. num.3 fol 666. & tom.2 §.3. fol.232
Appellare ad tribunalia eccleſiaſtica, quibus non ſubduntur, non poſſunt Regulares ſub pena excommunicationis ipſo facto. tom. 2.num.19. fol.196
Arbores incidere, an, & quando ſit alienare. tom.1. à num. 17. ad 23. fol.456
Arma tenentes in ſuis Eccleſijs, vel Conuentibus, Regulares habitantes in Statu Mediolanenſi ſunt ipſo facto excommunicati. tom. 2. num.9. fol.300
Aſtrologi proteſtantes ſe certò non affirmare, quæ dicunt, an in foro conſcientiæ ligentur pœnis contra eos inflictis in conſt. Sixti V. tom.2. num.24. fol.392
Auroræ nomine quid intelligatur, quando dicitur, quòd ante auroram miſſa celebrari non poteſt. tom.1.num.21. fol.35

B.

BAnnitos, neque fallitos poſſunt Regulares in ſuis Conuentibus retinere. tom.2. num.5. fol.298. Quod limita in caſu. num 8. fol.299
Beatificatio quid ſit. tom.1.num.1. fol.636
Benedicere ornamenta Eccleſiæ poſſunt Generales, & Prouinciales. tom.1.§ 19.fol.206.& etiam Correctores locales. ibid.num.44. fol.247.& § 3 fol.644 & §.3. fol.464
Benedicere poſſunt Prælati regulares Eccleſias, cœmeteria, &c. tom. 1.§ 22.fol.209 & §3. fol.644
Beneficium Principis latiſſimè interpretandum eſt. tom.1.num.30. fol.316
Bigamia triplex eſt; & cum qua Prælatus regularis diſpenſet. tom.1.num.120. fol.358
Blaſphemia hæreticalis, quæ. tom.1.num.16. fol.390
Bona omnia piè elargita recipere, & retinere poſſunt Minimi. tom.1.

§. 12. *fol.* 198. *non poſſunt tamen ſuper his in iudicio contendere ibid. fol.* 199. *& num.* 6. *fol.* 231
Bonorum eccleſiaſticorum ius ſupremum eſt apud Papam. tom. 1. *num.* 3. *fol.* 230
Bonorum temporalium ſolus purus vſus facti conceſſus eſt Minimis. tom. 1. *num.* 5. *fol.* 230
Bona ſuperflua quando diſtribuenda, ibid. num. 8. *fol.* 231
Bona incerta ad Ordinem venientium poſſunt regulares Prælati in pios vſus conuertere tom. 1. §. 20. *fol.* 289
Bona immobilia, ſeu mobilia pretioſa an poſſint Prælati regulares de vno in alium Conuentum commutare. tom. 1. *num.* 76. *fol.* 335
Bona Regularium extra Religionem decedentium, ad Religionem pertinebant. tom. 2. §. 22. *fol.* 175. *ſed nunc ad Cameram Apoſtolicam ibid. num.* 22. *fol.* 198
Brachium ſeculare tenentur Principes eccleſiaſticis præſtare, & poſſent renuendo peccare mortaliter; Magiſtratus verò ſeculares ad id tenentur ſub pœna excommunicationis. tom. 2. *num.* 20 *fol.* 139
Brindare non debent Religioſi, neque brindantibus reſpondere. tom. 2 *num.* 5. *fol.* 332
Bulla Cruciatæ non poſſunt vti Religioſi quò ad electionem confeſſarij. tom. 2. §. 2. *fol.* 220
Bullæ Cœnæ publicatio non derogat priuilegijs expreſsè concedentibus abſolutionem à caſibus in ea contentis. tom. 1. §. 2. *fol* 476. *Vide num.* 1. *fol.* 478

C.

CAmpanas pulſare poſſunt omni tempore Regulares. tom. 2. §. 24 *fol.* 177. *præterquam in die Sabbathi Sancti ante Cathedralem. tom.* 1. §. 15. *fol.* 681. *& num.* 32. *fol.* 703
Canonicam portionem ſoluere non tenemur. tom. 1. §. 26. *fol.* 292
Canonizare Sanctos pro ſua Diœceſi olim poterant Epiſcopi. tom. 1. *num.* 5. *fol.* 27. *& ibid. num.* 4. *fol.* 638. *At nunc ad ſolum Papam. ibidem*
Canonizatio S. P. N. Franciſci. tom. 1. *fol.* 604
Canonizatio quid ſit. tom. 1. *num.* 1. *fol.* 636

Hono-

Digitized by Google

Honores, qui debentur Sanctis canonizatis ab Eccleſia, ſunt ſeptem. ibid num. 2. fol. 637

Per canonizationem non acquiritur Sanctis maior gloria eſsentialis. ibid. num. 3.

Ad canonizandum aliquem Sanctum requiruntur merita, & miracula. tom. 1. num. 5. fol. 638

Sancti canonizandi merita quomodò probentur ibid. num 6.

Miracula, quæ requiruntur ad canonizandum aliquem Sanctum, debent habere quatuor conditiones. ibid. num. 7. fol. 639

Merita ſine miraculis, nec hæc ſine illis, ad aliquem canonizandum ſufficiunt. ibid. num. 8.

Errare non poteſt Eccleſia in canonizatione Sanctorum. ib. nu. 9.

Capitulum generale Paulæ Ordin. Minimorum confirmatur. tom. 2. fol. 43. & eſt confirmatio ex certa ſcientia. ibid. num. 11. fol. 53

Capitula generalia, & intermedia Ord. Minim. per quos celebranda. tom. 2. fol. 81

Capitulum generale Minimorum, quod in die Aſcenſionis celebrabatur, celebrari mandatur in die Pentecoſtes. tom. 2. §. 2. fol. 257

Capitulum Thuronenſe Ordin. Minim. confirmatur. tom. 1. § 2. fol. 435

Capitula prouincialia poterant olim in Ord. Minim. anticipari, & differri. tom 1. § 4. fol. 719 Secus nunc. tom. 2. §. 4. fol. 46

Cardinalibus in damnum tertij non credendum, etiamſi dicant habere viuæ vocis oraculum Papæ. tom. 2. num. 3. fol. 416. Secus autem, vbi non agitur de præiudicio tertij. ibid. nu. 4 fol. 417. Nec poteſt Papa facere, vt vni Cardinali in præiudicium tertij credatur. ibid. num. 5.

Carolus Rex Francorum particularem geſſit deuotionis affectum ad Ordinem Minimorum. tom. 1. num. 2. fol. 182

Charitatiuum ſubſidium quid ſit. tom. 1. num. 86. fol. 341

Caſus reſeruandi poteſtas eſt in Eccleſia. tom. 1. num. 37. fol. 44

Caſus à iure Epiſcopis reſeruati qui ſint. ibid. num. 38.

Cenſus quid ſit. tom. 1. num. 136. fol. 366

Cenſuras publicare quomodò teneantur in ſuis Eccleſijs Regulares. tom. 1. §. 16. fol 682

Clauſula, in foro conſcientiæ, quid ſignificet. tom. 1. nu. 43. fol. 46

Clauſula, Sine Parochiæ præiudicio. tom. 1. num. 32. fol. 42

Clau-

Digitized by Google

Clauſula, Dicitur plenius contineri. tom. 1 num. 2. *fol. 63*
Clauſula, Vocatis, qui fuerint vocandi. tom. 1. num. 4. *fol. 63*
Clauſula, Si tibi de præmiſſis. tom. 1. num. 5. *fol. 64*
Clauſula, Supplens omnes, & ſingulos defectus. tom. 1. nu. 8. *fol. 65*
Clauſula, Non obſtantibus. tom. 1. num. 11. *fol. 66*
Clauſula generalis ſequens ea, quæ ſpecialiter ſunt præmiſſa, reſtringitur generaliter ad ea, quæ ſunt ſimilia expreſſis. tom. 1. num. 1. fol. 82
Clauſula, Prorſus eximimus, & totaliter liberamus. tom. 1. num. 10. *fol. 88*
Clauſula, Nobis, & ſucceſſoribus noſtris canonicè intrantibus. ib. nu. 11. Pro iſta clauſula vide cap. Alienationes 12. q. 2. & cap. Ego N. de iur. iur. & cap. Hic ergo, de cōſec. d. 1.
Clauſula, Indignationem omnipotentis Dei. tom. 1. nu. 19. fol. 92. & num. 7. & 8. *fol. 129*
Clauſula, Canonica monitione præmiſſa, ſignificat, quòd canonica monitio fit ter, Per aliquot dierum competentia interualla: ſeu fit vna ſola monitio pro tribus aſſignatis dictis dierum interuallis pro 1. 2. & 3. monitione. Ita habetur in cap. Conſtitutionem, §. Statuimus, de ſent. exc. in 6. *tom. 1. num. 6.* *fol. 129*
Clauſula, Motu proprio. tom. 1. num. 1. & 2. *fol. 146*
Clauſula, Quorum tenorem. ibid. num. 3. *fol. 147*
Clauſula, Quoties expediens fuerit. tom. 1. num. 1. *fol. 177*
Clauſula, Contradictores. ibidem
Clauſula, Abſoluentes à quibuſuis. tom. 1. à nu. 54. ad 59. fol. 252
Clauſula, Pro potiori cautela. tom. 1. num. 59. *fol. 254*
Clauſula, Inuocantes. tom. 1. num. 96. *fol. 273*
Clauſula, Nulli ergo. tom. 1. num. 98. *fol. 274*
Clauſula, Gratiam, & communionem. tom. 1. num. 24. *fol. 314*
Clauſula, Obſeruata forma canonica. tom. 1. num. 31. *fol. 316*
Clauſula, Quoties opus fuerit. tom. 1. num. 3. *fol. 385*
Clauſula, In omnibus, & per omnia. ibidem
Clauſula, Super omnes, & ſingulos. tom. 1. num. 4. *fol. 403*
Clauſula, Quatenus ipſi, vel alter eorum. tom. 1. num. 2. *fol. 433*
Clauſula, Appellatione remota. ibid. num. 3.
Clauſula, Quatenus ſunt in vſu. tom. 1. num. 1. fol. 482. & tom. 2.

Digitized by Google

num.1. *fol.229*
Clauſula, Prout conſcientiæ. tom.1. num.1. & 2. *fol.649*
Clauſula, Non obſtantibus quibuſcumque conſuetudinibus. tom.1. num.3. *fol.650*
Clauſula, Sic per quoſcumque, ſublata. tom.1. num.4. *fol.666*
Clauſula, Irritum, & inane. ibid. num.5.
Clauſula, Super quo prudentiam veſtram requirimus tom.1. nu.1. fol 669
Clauſula, Aut ſi alicui. tom.2. §. 34. *fol.184*
Clauſula, Et ſacris Canonibus. ibid. num. 2.
Clauſula, Et decretis. ibid. num.3.
Clauſula, Confirmamus, & innouamus. tom.2. num.1. *fol.266*
Clauſula, Suſcipimus. tom. 2. num.1. *fol.73*
Clauſula, Salua moderatione. ibid. num.2.
Clauſula, Si, & prout de iure. tom.1. num.16. *fol.390*
Clauſura monialibus indicitur. tom.2 §. 1. fol.117. renuentes compellantur. ibid. §. 2. fol. 118. tertiariæ, etiamſi ſolemne votum emiſerint. ib. §. 3. volentes ſine clauſura viuere non poſſunt alias recipere. ibid. § 4. *fol.119*
Clauſura vt ſeruetur, curare tenentur Ordinarij. tom.2. nu.2. fol.124
A clauſura non poſſunt moniales exire, niſi in certis caſibus. ib. num.3. *fol.125*
Pro clauſura adſunt aliquæ conſtitutiones pontificiæ. ibid. nu.4.
Ad clauſuram an poſſint moniales à Papa obligari. tom.2. n.12. fol.134
Ad egrediendum clauſura monialibus exemptis quis poſſit facultatem concedere. tom.2. num.22. *fol.139*
Clauſuræ locus quis ſit. ibid. num.21.
Iuſta cauſa licentiæ concedendæ moniali ad egrediendum clauſura, quæ ſit. tom. 2. num.23. *fol.140*
Iuſta cauſa egrediendi clauſura eſt morbus ita periculoſus, vt ſalus monialis de conſilio medici deſperetur, ea non egreſſa. tom.2. nu.24. fol. 141. Sed quid, ſi hoc caſu Superior, ad quem ſpectat, licentiam dare nolit, poterit ne monialis egredi, ea petita, licèt non obtenta? ℞. hanc quæſtionem tractat ex profeſſo Penna leg. 1. C. de comm. lib. 12. & quòd poſſit, multis probat. Quod videtur valde rationabile:

Digitized by Google

nabile; nam tunc irrationabiliter talis licentia denegatur, & vita hominis æſtimari non poteſt; ff. de donat. leg. pen. in fin. & ad eam conſeruandam iure naturæ tenemur. Immo addit dictus Penna, quòd poſſet dicta monialis inuita extra clauſtra trahi; quod poſſet eſſe verum.

Iuſta cauſa etiam egrediendi clauſura eſt imminentis belli periculum, ſiue à fidelibus, ſiue infidelibus, vel hæreticis bellum fiat. tom. 2. num. 25. fol. 142 erit etiam cauſa iuſta electio monialis in Abbatiſſam alterius Conuentus. ibid. num. 26. fol. 143

Clauſura egrediens monialis abſque iuſta cauſa, quas pœnas incurrat. tom. 2. num. 27 fol. 144. & ſimiliter quas pœnas incurrant moniales aliquem intra clauſuram admittentes. tom. 2. num. 39. fol. 153

Clauſuram violantes ad duos paſſus non incurrunt pœnas. ibid. num. 40. fol. 154

Clauſura egreſſam monialem quis abſoluet. tom. 2. num 41 fol 154

Clerici coniugati quomodò gaudeant priuilegijs Clericorum. tom. 1. num. 143. fol. 369

Clerici negotiari prohibentur cauſa lucri. tom. 1. num. 145. fol. 370

Clerici auariſſimi ſunt, & auaritia obcæcantur. tom. 1. §. 1. fol. 568. & num. 2. fol 572

Clerici peregrini quomodò poſſint admitti ad celebrandum in Eccleſijs Regularium. tom. 1. num. 5. fol 689

Clericorum tonſuræ quid ſignificet. tom. 2. num. 3. fol. 1 2

Clericus venator, ſi hominem occidat, non ideò eſt irregularis tom. 1. num. 109. fol. 354

Collectæ valebant pro miſſis. tom. 1. § 5. fol. 393. & §. 3. fol. 531. Vide aliud ampliſſimum priuilegium in hac materia. ibid. num. 4. fol. 533

Collegæ Generalis non poſſunt eſſe conſanguinei illius. tom 2. §. 7. fol. 275. nec ſimiliter Collegæ Prouincialis, aut Correctoris. ibid § 9.

Collegæ Generalis tenentur ſemper ire cum Generali. tom. 2. §. 8. fol. 275.

Collegæ Superiorum an ſint comparticipes officij. tom. 2. num. 21. fol. 288. remiſſiuè.

Color

Color habitus Minimorum poteſt eſſe magis, vel minùs niger, iuxta vſum Prouinciarum. tom.2. num.17. *fol.337*

Coloris fului laudes. tom.2. à num.2. fol.330. & num. 16. fol.336

Coloni Regularium ſunt exempti à ſolutione decimarum. tom.1. nu. 132. *fol.363*

Coloni Regularium non tenentur ſoluere gabellas. tom.1. num.142. fol.369

Communicatio priuilegiorum quomodò intelligenda. tom.1. §.1. fol 466. & num.1. *fol.469*

Communicatio priuilegiorum inter Mendicantes. tom.1. §.1. fol. 670

Confeſſor eligendus à ſubdito vigore priuilegiorum, debet eſſe approbatus à Superiore. tom.1. num.27. *fol.157*

Confeſſorum fratrum approbatio ad quos pertineat in Ordine Minimorum. tom.1. num.28. *fol.157*

Confeſſores Congregationis Oratorij approbati Romæ vbiq; confeſſiones audiunt. tom.1. num.80. *fol.262*

Confeſſores regulares ab Ordinarijs approbantur. tom.1. §.6. fol. 679. indebitè recuſati nihilominus confeſſiones audiunt. tom.1. num.7. fol.691. examen eis faciendum eſt ſolùm circa doctrinam. ibid. num.8.

Confeſſores regulares poſſunt audire confeſſiones omnium vndecumq; venientium. tom.1. num.9. fol.693. & Minimi. tom.1. §.32. fol.222. & §.7. *fol.679*

Confeſſores regulares poſſunt vota forenſium commutare, & diſpenſare. tom.1. num.10. *fol.693*

Confeſſores regulares poſſunt confeſſiones ſecularium infirmorum in proprijs domibus audire. tom.1. num.14. fol.695. & tom.2 §.4. fol.165

Confeſſores monialium, tàm ordinarij, quàm extraordinarij, ab Epiſcopis approbari debent. tom.1. num.47. fol.109. & tom.2 §.4. fol.402. antea non erat neceſſe. tom.2 §.24. fol.177. & generaliter approbati ad audiendas ſecularium confeſſiones, non audiũt confeſſiones monialium. tom.2. ad 9. fol.410. nec approbati ad audiendas confeſſiones vnius Monaſterij, poſſunt audire confeſſiones monialium alterius. ib. ad 10. nec approbati pro vna vice poſſunt pluriès monialium confeſſiones audire. ibid. ad 11.

Confeſſores tenentur monere pœnitentes ſollicitatos de obligatione denunciandi. tom.2. §. 9. *fol* 424

Confeſſores regulares ſemel ab Epiſcopo examinati, ab eodem ampliùs examinari non poſſunt. tom.1. num. 41 fol.105. & tom. 2. num.8. fol.189. & qui generaliter reperti ſunt idonei, generaliter etiam debent approbari. tom. 1. num.42 fol.105. admiſſus ad beneplacitum abſque limitatione, intelligitur generaliter admiſſus. ibid. num.43 fol.106. nec admiſſus ad beneplacitum poteſt ad libitum Epiſcopi reuocari. ibid. num.44. Quia Mendicantes poſt approbationem Epiſcopi, ſtatim ad id delegantur à Sede Apoſtolica, vt Gloſſa in cap. Si Epiſcopus, de pœnitent. & remiſs. in 6. verb. Item tertiò præſuppono.

Confeßores regulares liberè ab Epiſcopis approbati ad confeßiones audiendas, non poſſunt ab eiſdem reprobari abſque noua cauſa ad confeſſiones pertinente. tom.1. num 45. *fol.* 107

Confeſſores regulares vnius Conuentus non poßunt omnes ſimul ſuſpendi. ibid. quòd ſi Epiſcopi contrarium faciunt, non tenentur Regulares obedire. ibid. fol. 108. Et colligitur ex conſtit. 26. Leonis X. §.6. vbi confitentes Regularibus indebitè recuſatis, ſatisfaciunt præcepto cap. Omnis vtriuſque ſexus.

*Confeſſores Regulares ſemel in vna Diæceſi admiſſi ad confeſſiones audiendas, ſi inde exeant, & poſtea reuertantur, non indigent noua approbatione. tom.1. num.45. fol.*108 Ita Nauar. in ſum. cap.27. num.266.

*Confeßores regulares indefinitè approbati ad confeſſiones audiendas, mortuo Epiſcopo, non ſuſpenduntur. tom.1. nu.46. fol.*108.

Confeſſionalia ſine conſenſu Superiorum non valent. tom.1 §. 2. fol. 471. etiamſi in dictis confeſſionalibus libera licentia vtendi illis ſubditis concedatur. tom.1. num.3. *fol* 474

Confirmans Religionem caput illius eſt. tom.1. num. 9. *fol.*28

Confirmare Religiones antiquitùs ad Epiſcopos pertinebat. tom 1. num. 2. fol. 25. quæ poteſtas longo vſu, & conſuetudine ſublata eſt. ibid. num. 4. *fol.*26

Confirmatio in forma communi, & ex certa ſcientia quomodò differant. tom.1. num.4. *fol.*84

Con-

Digitized by Google

Confirmatio priuilegiorum ex certa ſcientia habet vim reſtituendi priuilegia reuocata. tom.1. num.11. *fol.388*

Confirmatis priuilegijs ex certa ſcientia alicuius Religionis, an cenſeantur confirmata pro omnibus. tom.1. num.12. *fol.389*

Coniux habens votum caſtitatis, ſi alter coniux fiat adulter, tenetur votum ſeruare. tom.1. num.11. *fol.306*

Conſeruatoribus ſemel in vita, & in articulo mortis conceditur indulgentia plenaria, & dicendo quinquiès orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam in diebus ſtationum, lucrantur omnes indulgentias, quas actualiter viſitantes Eccleſias intus, & extra Vrbem. tom.1. § 39. *fol.226*

Conſeruatores participant de omnibus bonis, quæ fiunt in Religione. tom. 1. § 5. *fol.382*

Conſeruatoribus quolibet triennio poteſt Generalis Minimorum indulgentiam plenariam concedere. tom.1 §.1. fol.762. & electionem confeſſoris. ibid. §. 2. fol.763. & num.2. *fol.764*

Conſeruator Minimis conceditur. tom.1. §. 27. *fol.216*

Conſeruatores excommunicant moleſtantes, & inquietantes Regulares. tom.1. §. 20. fol.208 & num 45. *fol.247*

Conſeruatorem eligendi poteſtas traditur Minimis. tom.1. § 6. fol. 383

Conſeruatores tenentur ſub mortali Regularibus, quorum ſunt Conſeruatores, aſſiſtere, & non permittere eos moleſtari. tom. 1. numero 30. *fol.394*

Conſeruatores Regularium non poſſunt ſuſcipere querelas ipſorum, contra alios Regulares. tom.1. §.3. *fol 662*

Conſeruatores Regularibus conceduntur. tom.1. §. 18. *fol 682*

Conſeruatorum poteſtas ſecundùm priuilegia. tom. 1. *fol.733*

Conſeruatores Minimorum habent auctoritatem capiendi, & reducendi apoſtatas. ibid. § 2. *fol.736*

Conſeruatores debent eſſe in eccleſiaſtica dignitate conſtituti, & iudices ſynodales. tom.2 § 2. *fol.441*

Conſeruatores poſtquam elegerint facultatem habentes, debent id notificare Actuario Ordinarij. tom.2. §.5. fol.443. & num. 30. & 31. *fol.458*

Coram Conſeruatoribus poſſunt conueniri Regulares, non autem alios conuenire. tom.2. § 6. fol. 444 ſed pro manifeſtis iniurijs

Digitized by Google

poſſunt etiam alios conuenire. ibid. num. 39. fol. 460. ea vtendo indagine, quæ in manifeſtis adhiberi ſolet. ibid. num. 40.

Controuerſiæ inter Conſeruatores, & Ordinarios per arbitros decidantur. tom. 2 §. 7. fol. 444

Conſeruatores in ſuo officio excedentes ſuſpenduntur per annum ab officio Conſeruatoris. ibid. § 8. & num. 62. fol. 470. Quid requiratur ad incurrendam hanc pœnam. ibid. num. 63. fol. 471

Conſeruator quid ſit ſecundùm ius commune, & quid ſecundùm priuilegia. tom. 2. num. 2. fol. 448

Conſeruatorem nullus poteſt dare, præter Papam. ibid. num. 3. fol. 449. & de facto Regularibus à Papa dati ſunt. num. 4. ibid.

Conſeruator fratrum poteſt alium ſubdelegare. ibid. nu. 5. fol. 450

Conſeruator non eſt neceſſe, quòd habeat dignitatem, vel perſonatum in Eccleſia cathedrali. tom. 2. num. 9. fol. 451

De iure communi Canonici non poſſunt eſſe Conſeruatores. ibid. num. 10. fol. 452

In Conſeruatores qui poſſint eligi. ibid. à num. 11. ad 18.

Conſeruatores electi non poſſunt per quinquennium mutari. tom. 2. num. 32. fol. 458

Conſeruatores ſecundùm ius commune non poſſunt cognoſcere, niſi de manifeſtis iniurijs. ibid. num. 34. fol. 458

Conſeruatores defendunt Regulares à manifeſtis iniurijs, non ſolùm illatis, ſed etiam inferendis. tom. 2. num. 41. fol. 461. & non ſolùm contra Clericos, ſed etiam contra laicos. ibid. nu. 42 fol. 462

Conſeruator quomodò procedat, ciuiliter, criminaliter, an mixtè. ibid. num. 43. 44. & 45.

Coram Conſeruatoribus, ſtando in iure communi, poſſunt Regulares tamquam actores reos trahere. tom. 2. num. 46 fol. 463. & etiam ſecundùm conſt. Greg. XV. num. 50. fol. 465

Conſeruator in omnibus cauſis ſemper debet pronunciare, delictum eſſe notorium. ibid. num. 47. fol. 464

Conſeruator ſecundùm priuilegia quid poſſit. ibid. num. 48.

Conſeruator an poſſit vt ſuſpectus recuſari. tom. 2. num. 59. & 60. fol. 469.

A Conſeruatore an poſſit appellari. ibid. num. 61. fol. 470

Conſeruatores, quando eliguntur à Regularibus, tenentur ſub mortali acceptare. tom. 2. num. 68. fol. 472

Con-

Digitized by Google

Conſtitutionibus ſynodalibus quomodò ſubiaceat Regulares. tom. 1. num. 67. fol. 332

Conſtitutiones extrauagantes ſunt eiuſdem auctoritatis, quàm illæ, quæ ſunt in corpore iuris communis inſertæ. tom. 1. num. 11. fol. 134

Conſuetudo legitimè præſcripta excuſat ab obſeruantia præceptorum Regulæ. tom. 1. num. 21. fol. 391

Conuentus, & Eccleſias recipere poſſunt Regulares, & quomodò. tom. 1. §. 9. fol. 23. etiã Parochias. §. 1. fol. 463. etiam abſq; alicuius Ordinarij licentia. §. 20. fol. 206. & §. 27. fol. 215. & num. 72. fol. 334. Vide num. 48. fol. 49

In Conuentibus is tantùm numerus Religioſorum conſtituatur, qui commodè poſſit ſuſtentari. tom. 1. num. 49 fol. 50. & tom. 2. §. 7. fol. 533. & tom. 2. §. 2. fol. 473. & ibid. §. 8. fol. 535

Conuentus dimittere poſſunt Regulares, aſportatis bonis in alium Conuentum. tom. 1. §. 27. fol. 293

Et hoc propria auctoritate. ibid. num. 79. fol. 336

Hoc tamen non poſſunt facere Prouincialis ſine licentia Generalis. ibid. num. 80. Poſſunt etiam Generales duos Conuentus in vnum vnire. ibidem

Conuentus, qui habent fundatores, ſi deſerantur, an poſſint vendi. tom. 1. num. 82. fol. 338

Conuentus pauperis an poſſint Regulares ius patronatus alicui concedere. tom. 1. num 83. fol. 339

Conuentus ſumere poſſunt Minimi etiam non diſtantes ab alijs per 140. cannas. tom. 1. §. 3. fol. 431. ſed non eſt ampliùs in vſu. num. 1. fol. 433

Conuentus conſtruendi licentias Ordinarij denegare non poſſunt, niſi ex legitima cauſa. tom 2. § 25. fol. 177

Conuentus SS. Trinitatis de Vrbe habitatur à fratribus Gallis. tom. 2. § 2. fol. 339. nec in eo poſſunt eſſe Superiores, neq; locales fratres aliarum nationum. ibid. §. 4. fol. 342. an poſſint id permittere fratres Galli. ib. num. 12. fol. 348. Galli non ſubditi Regi Galliarum an poſſint eſſe locales in dicto Conuentu. ibid. nu. 17. fol. 349. iſte Conuentus Generali immediatè ſubijcitur. tom. 2. §. 6. fol. 46

Conuentus S. P. Franciſci de Vrbe regitur per fratres Calabros.

tom. 2.

tom. 2. §. 2. fol. 505. qui tamen tenentur recipere hoſpites. ibid. num. 1. fol. 514. & poſſunt permittere vt etiam alij ibi inhabitent. num. 2. *fol.* 516

Conuentus nouus quando dicatur acquiri. tom. 2. num. 1. *fol.* 475

Conuentus, qui 12. fratres alere non poſſunt, dimitti mandantur. tom. 2. §. 14. *fol.* 278

Correctores in Ordine Minimorum quomodò poſſint exire Conuentu. tom. 1. § 6. *fol* 489

Correctores in Ordine Minimorum deputant confeſſores in diebus indulgentiarum; qui abſoluant etiam à caſibus epiſcopalibus. tom. 1. § 2. fol. 507. Vide ibid. num 3. fol 509. & § 3. fol. 552. & § 3. fol 745. & tom. 2 §. 5. fol 33. & tom. 2. num. 5. fol. 37. & eſt probabile, quòd etiam nunc abſoluant à caſibus epiſcopalibus. tom. 2. num. 6. fol. 37. & poßunt deputare non ſolùm Sacerdotes profeßos, ſed etiam nouitios. ibid. num. 7.

Corrector SS. Trinitatis de Vrbe non debet præcedere Prouinciales. tom. 2 num. 3. *fol.* 344

In Correctorem dicti Conuentus poteſt eligi ab Vrbe abſens, & in eo non localis. tom. 2. num. 18. *fol.* 351

Correctoribus an poſſint prohibere Prouinciales ſui officij exercitium; & in ſpecie bona Conuentuum miniſtrare, & fratres foras mittere. tom. 2 num. 23. *fol.* 352

Correctores in Ordine Minimorum poßunt ſibi eligere confeſſorem. tom. 1. num. 28. *fol.* 157

Correctorium Minimorum habet tantam auctoritatem, quantam Regula ipſorum. tom. 1. §. 2. fol. 712. nec contra illud poteſt aliquid ſtatuere Capitulum generale, ibid nec poteſt corrigi, aut emendari. ibid. § 3. fol. 714. nec quiſquam contra illud recalcitrare ibid. §. 5. *fol.* 715

Corrigere ſuos ſubditos de iure communi ad proprios Prælatos pertinet. tom. 1. num. 134. *fol.* 364

Crux, quæ defertur ante funus defuncti, quid ſignificet. tom. 1. num. 18. *fol* 698

Curati non poſſunt impedire, quin ſeculares cum habitu fratrum ſepeliantur. tom. 1 §. 3. *fol.* 126

Curati regulares tenentur Synodis intereße. tom. 1. num. 64. fol. 331. & poſſunt ad id compelli per cenſuras. ibid. nu. 65. fol 332

Curati

Digitized by Google

Curati præſumentes auertere fideles, ne in Eccleſijs Mendicantium ſuas eligant ſepulturas, poſſunt excommunicari. tom. 1. § 2. fol. 570

Curati perſuadentes hæredibus defunctorum, ne vocent Regulares ad aſſociandum corpora ad ſepulturam, poſſunt à Conſeruatoribus cenſuris eccleſiaſticis coerceri. tom. 1. num. 1 fol. 571. Vide conſt. 7. Pij V. §. 26. & §. 1. grauamine 20. & expreſsè grauamine 38. & §. 27. fol. 178

Curati nolentes leuare corpora defunctorum, niſi vocentur tot Clerici, quot Regulares, an peccent. tom. 1. num. 2 fol. 571. Vide conſt 7. Pij V. grauamine 38. fol. 163

Curati Minimorum quomodò Correctoribus ſubijciantur. tom. 1. num. 4. fol. 689

D.

DEbitis grauati ad Religionem recipi non debent. tom. 1. num. 32. fol. 316

Decimas minimè ſoluere tenentur Minimi. tom. 1. § 33. fol. 223. & § 19. fol. 289. neque etiam papales. §. 30. fol. 296. & tom. 2. §. 1. fol. 102 & ibid. §. 3. fol. 105

Decimas ſoluere non tenentur Regulares ex prædijs, quæ habent in emphyteuſim ſeu locata. tom. 1. num. 133. fol. 363

Decima quid ſit, & quo iure debeatur, tom. 1. num. 122. & 123. fol. 359

Decimarum ſolutionem ſuadere tenentur Regulares. tom. 1. §. 17. fol 682. & num 39. fol. 705

Declarare dubietates ortas circa conſt. pontificias ad Papam pertinet. tom. 1. §. 3 fol. 410. & tom. 2 § 2. fol. 164 & ibid. nu. 6. fol. 188

Defunctorum corpora in eccleſijs Regularium ſepelienda non debent priùs deferri ad eccleſias parochiales. tom. 1. num. 19. fol. 698

Defunctorum corpora leuare poſſunt Regulares, ſi Parochus omninò recuſet. ibid. num. 20. fol. 699

Defunctorum officia in eccleſijs Regularium ſepultorum agere ad ipſos Regulares pertinet. tom. 1. num. 57. fol. 328

Delinquens in Monaſterijs Regularium non incurrit pœnas contra

talſes

tales ab Epiſcopo impoſitas, propter loci exemptionem. tom. 1. nu. 9. fol. 88. Et ſtatuitur in cap. Vt animarum, de conſt. in 6. quod tamen limitat Probus dicto cap. nu. 14. niſi Epiſcopus declaret, ſe intendere ligare delinquentes etiam extra territorium, vel in loco exempto; nam tunc ratione obedientiæ tenerentur ſeruare ſua ſtatuta, etiam extra territorium; modò domicilium mutare non intenderent. Poſſet nihilominus Epiſcopus dictos delinquentes in dictis Monaſterijs, etiam extra limitationem dictam, punire. Ita Azor p. 2. inſtit. mor. lib. 5. cap. 33. q. 6.

Denunciare hæreticum, vel de hæreſi ſuſpectum, ſeu incurſum in aliquem caſum pertinĕtem ad Sanctum Officium, quomodò, & quando quis teneatur. tom. 2. num. 25. 26. & 27. fol. 393

Deſcendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum, debent ad Religionem recipi, & ad dignitates admitti. tom. 2 § 2. fol. 238. non tamen ex relapſis. ibid. § 3. fol 239

Dictio, Commodè, quid ſignificet. tom. 1. num. 49. fol. 51

Dictio, Competenter. tom. 1. num 49. fol. 52

Dictio, Legitimè. tom. 1. num. 6. fol. 64

Dictiones, Omnimodè, & plenè. tom. 1. num. 27. fol. 97

Dictio, Nullatenus. tom. 1. num. 11. fol 693

Dictio, Dumtaxat. tom. 1. num. 8. fol. 692

Dictio, Et, ſæpe eſt diſiunctiua. tom. 2. num. 4. fol. 36

Dictio, Inſuper, importat diuerſitatem. tom. 2. num. 2. fol. 235

Dictiones, Accumulatiuè, & priuatiuè. tom. 2. num. 20. fol. 433

Dictio, Etiam, eſt implicatiua, & ampliatiua. tom. 1. nu. 4. fol. 596

Fr. Didacus de Sylua, Epiſcopus Eſſilienſis, Ord. Minim. primus Commiſſarius generalis in Regnis Portugalliæ. tom. 1. num. 46. fol. 322

Dignitas quid ſit. tom. 2. num 8. fol. 451

Dignitates gradatim conferendæ eſſent. tom. 2 num. 5. fol. 281

Dignitates, cum cognoſcitur Dei voluntas, non ſunt pertinaciter recuſandæ. tom. 1. num. 1. fol. 402

Diſpenſare in priuatione vocis actiuæ, & paſſiuæ, quando pœna eſt incurſa propter tranſgreſſionem alicuius conſt. papalis, quis poſſit. tom. 1. num. 23. 24. & 25. fol. 426

Doctor

Digitized by Google

Doctor in legendo plus proficit, quàm ſimpliciter Curatus in ſacramentis miniſtrandis. tom.2. num.24. *fol.291*

Dominium rerum eccleſiaſticarũ eſt ſolius Dei. tom.1. nu.2.fol.229

E.

Eccleſiæ nomine veniunt etiam Religioſorum clauſtra. tom.1. num.31. *fol.41*

Eccleſias Regularium quilibet Epiſcopus conſecrare poterat, recuſante Epiſcopo loci. tom.1. §.21.fol. 209. & §.2.fol.644. & § 13.fol.681. Quod nunc ceſſat. tom. 1. num. 46. & 47. fol. 247. & 248

Eccleſias benedicere poßunt Prælati regulares, & pollutas reconciliare. tom. 1. §. 22. fol. 209. & §. 3. *fol.645*

Eccleſia quotidie orat pro litigantibus. tom.1. num.5. *fol.493*

Electiones in Ordine Minim. ſiue cauſa mortis, ſiue priuationis, &c. an debeant fieri intra tres menſes. tom. 1. num. 8. fol. 304. & num. 13. fol. 307. Et ſi queras, an dicti electores poſſint reijcere totum negotium electionis (quod à me fuit nouiter petitum) in Superiorẽ. Dico, quòd ſic; Tum quia poſſunt nolle eligere pro illa vice, & ſic linquere vt electio deuoluatur, ergo & conuenire vt electio in Superiorem reijciatur. Tum; quia poſſunt compromittere; per cap. Quia propter, de elect. in alium inferiorem, ergo & in Superiorem. Atque ita docet Abbas in cap. Bonæ mem. el.1. num. 8. de poſt. Præl. Guliel. Bened. in quæſt. de Epiſc. à num. 49

Electiones factæ in Capitulis generalibus Minimorum à deputatis, valent. tom.2. §. 2. fol. 249. ab ipſis tamen non poſſunt fieri per communem inſpirationem. ibid. num. 1. *fol.252*

Electiones in Ordine Minimorum quomodò faciendæ. tom. 2. §. 1. fol. 273. in electionibus qui vocem habeant. ibid. §. 2

Electoribus Generalis, &c. tempus à iure ſtatutum non currit. tom. 1. §. 3 fol. 277. & num. 5 fol. 303. & num. 6. *fol.304*

Electus ad aliquam dignitatem, ſi ante confirmationem exerceat aliquem actum ad eam ſpectantem, eſt ipſo iure priuatus. tom.1 num.1. *fol.301*

Eleemoſynas quærere non poſſunt prohiberi Mendicantes. tom. 1. §. 8. fol. 138. & tom. 2. §. 17. fol. 173. & ibid. num. 17. fol. 196. & prohibentes ſunt ipſo facto excommunicati. tom. 1. num. 40 fol. 163. immo poſſunt etiam in terris excõmunicatorum eleemoſynas petere, ibidem, & §. 8. fol. 279. & blada colligere, etiam antequam Rector parochialis collegerit. tom. 2. num. 12. ad 13 fol. 194.

Eleemoſynas quærere omnino poſſunt Mẽdicantes, abſque Epiſcoporum, & Curatorum licentia. tom. 1. num. 43. fol. 164. tenentur tamen quæſtuantes Ordinarijs oſtendere literas ſuorum Superiorum. ibid. fol. 165.

Eleemoſynæ pro monialibus per Conuerſas colligantur. tom. 2. §. 5 fol. 119. ſalubrius remedium adhibuit Gregor. XIII. tom. 2. nu. 15. fol. 136

Eleemoſynas repetere in iudicio quomodò poſſint Minimi. tom. 1. §. 2. fol. 487

Emere, vel vendere quomodò poſſint Minimi. tom. 1 §. 8. fol. 490

Epiſcopi loco Apoſtolorum ſucceſſerunt. tom. 1. num. 2. fol. 25

Epiſcopus contra ius commune non poteſt priuilegium concedere; poteſt tamen ſuper illo diſpenſare. tom. 1. num. 6. fol. 27

Epiſcopi quam auctoritatem habeant abſoluendi à caſibus reſeruatis Papæ. tom. 1. num. 41. fol. 46

Epiſcopi an poſſint abſoluere à caſibus bullæ Cœnæ. tom. 1. num. 44 fol. 47

Epiſcopus non poteſt in totum eximere Eccleſiam à ſua iuriſdictione, tom. 1. num. 53. fol. 55

Epiſcopi in Regulares nullam habent iuriſdictionem. tom. 1. num. 8 fol. 87. ſententiæ, quas contra eos ferrent, ſunt omnino nullæ tom. 1. num. 12. fol. 89

Epiſcopi an poſſint declarare Regulares excommunicatos à iure. tom. 1. num. 13. fol. 89

Epiſcopi non poſſunt declarare excommunicatos Regulares prohibitos aliquid facere per edictum publicum. tom. 1. num. 14 fol 90

Epiſcopus citans Regularem, citatio eſt ipſo iure nulla, nec cenſura ligatur, ſi non compareat. tom. 1. num. 15. fol. 90

Epiſcopus nõ poteſt cognoſcere de iure priuilegij Regularium, ad vitandum illius iudicium producti. tom. 1. num. 15. fol. 91

Digitized by Google

Epiſcopi olim Regulares viſitabant. tom. 1. num. 16. fol. 91
Epiſcopi non viſitant neq; Monaſteria, nec Eccleſias Regularium exemptorum. tom. 1. num. 17. fol. 91. etiam quòd prætendant eſſe in quaſi poſſeſſione. ibidem. num. 18
Epiſcopi, ſeu Curati moleſtantes Regulares in ſuis priuilegijs mortaliter peccant. tom. 1. num. 19. fol. 92. & alijs grauibus ſubiacent pœnis. ibid. & tom. 2. § 3. fol. 95
Epiſcopus viſitans Parochias Regularibus ſubiectas, debet id facere abſque inſolito grauamine Monaſterij. tom. 1. num. 24. fol. 96 & § 3. fol 678
Epiſcopus ſecundùm antiquos Canones Regularem curam animarum exercentem delinquentem non puniebat, ſed puniendum tradebat ſuo Superiori. tom. 1 num. 25. fol. 96
Epiſcopus non viſitat Clericum ſecularem exercentem curam animarum in Monaſterio, in quo degit Generalis Ordinis. tom. 1 num. 26. fol. 97
Epiſcopus modò punit Regulares delinquentes circa animarum curam, ibidem. num 27
Ad Epiſcopũ pertinet diſpenſare Regularem ſuper temporum interſtitijs. tom. 1. num. 35. fol. 102
Epiſcopus non poteſt nec per ſe, nec per alios procedere ad capturam Regularium, etiam nouitiorum. tom. 1. num. 62. fol. 144 niſi nouitius ob delictum in ſeculo factum præſumatur in fraudem Religionem intraſſe. ibid. quòd ſi capiat, incidit in excommunicationẽ. ibid. num. 62. fol. 115. in quam incidunt etiam capientes. ibidem.
Epiſcopi quomodò ſe gerant cum Regularibus notoriè delinquentibus. tom. 1. num. 63. fol. 115. & tom. 2. § 18. fol. 174
Epiſcopus poteſt capere Regularem enormiter delinquentem, ſi ſit ſuſpectus de fuga; & ſtatim ad ſuum Superiorem remittere. tom. 1. num. 64. fol. 116
Epiſcopi, ſeu alij Prælati eccleſiaſtici in negotijs Regularium non ſe impediant. tom. 1. §. 25. fol. 291. & tom. 2. nu. 18. fol. 196
Epiſcopi poſſunt compellere remedijs opportunis Regulares ad habendum in ſuis Conuentibus Lectores ſacræ Scripturæ. tom. 1. num. 16. fol. 310. & quæ ſint iſta remedia opportuna. ibid. nu. 17
Ab Epiſcopo procedente tamquã delegato Sedis Apoſtolicæ non

poteſt appellari, niſi ad Papam, tom. 1. num. 18. fol. 310

Epiſcopi non poſſunt excommunicari, niſi id expreſsè concedatur. tom 1. num. 47. fol. 322. cap. Sedes Apoſtolica, de reſcr. Colligitur ex Trid. ſeſſ. 24. de refor. cap. 5. Nec valet, quòd dicatur, Etiamſi excõmunicari non poſſint per literas non facientes expreſſam mentionem; nam hoc priuilegium, Epiſcopis conceſſum, notoriũ eſt; vnde non ſufficit ad illud derogandum clauſula generalis, ſed debet eſſe particularis, & ſpecificè expreſſa, vt eam poſuit Pius V. in cõſt. eius 7. infra, tom. 2. §. 34. fol. 184.

Epiſcopi non poſſunt compellere Regulares accedere ad Synodos, tom. 1. num. 64. fol. 331.

Epiſcopi ſi præcipiant Regularibus annunciare feſta in ſuis Eccleſijs, hi obedire tenentur. tom. 1. num. 68. fol. 333

Epiſcopi non poſſunt in Eccleſijs Regulariũ Capitula celebrare, neq; obedientiam à Superioribus exigere, nec de electione, vel depoſitione eorũ ſe intromittere. tom. 1. nu. 69. 70. & 71. fol. 333.

Epiſcopi poßunt regulari habitu incedentes, ſi obedientias ſuorũ Superiorum non habeant, vel noti non fuerint, incarcerare. tom. 1. num. 3. fol. 587.

Epiſcopus non poteſt pœnis cogere populum ad audiendam miſſam, & concionem in Eccleſia parochiali. tom. 1. num. 1. fol. 656

Epiſcoporum dignitas nullis poteſt comparationibus adæquari. tom. 1. § 1. fol. 667

Epiſcopi debent benignè tractare Regulares. to. 1. §. 24. fol 685

Epiſcopos priuarunt Pontifices iuriſdictione Regularium, in pœnã grauaminum. tom. 1. num. 3. fol. 688

Epiſcopos venerari debent Regulares ſub mortali. tom. 1. nu. 44. fol. 707

Epiſcopos debent reuerenter recipere Regulares, quando veniunt ad celebrandum in eorum Eccleſijs; & quæ poſſint dicti Epiſcopi in Eccleſijs Regulariũ facere. to. 1. nu. 45. 46. & 47. fol. 708

Epiſcopi multa grauamina Regularibus inferebant. to. 2. fol. 156. & tom. 1. num. 3. fol. 689

Epiſcopi in moniales Regularibus ſubiectas non ſe impediebãt. tom. 2. §. 7. fol. 167

Epiſcop

Epiſcopi examen puellarum Deo dicandarum quomodò debeant facere. tom. 2. §. 8. fol. 169. & num. 10. fol. 190
Epiſcopi Regulares extra clauſtra degentes, ſub ſua protectione non debent recipere. tom. 2. §. 21. fol. 175
Epiſcopus poteſt per ſe, vel per alium electioni Abbatiſſarum intereſſe. tom. 2. §. 7. fol. 403
Euchariſtiæ ſacramentum poſſunt Regulares in eorum Eccleſijs quoties opus fuerit, peregrinis, & tranſeuntibus miniſtrare. tom. 1. §. 37. fol. 225
Euchariſtiam recipere tenetur quilibet fidelis ſemel in anno, ſaltem in Paſcha. tom. 1. num. 81. fol. 263
Euchariſtiam miniſtrare in die Paſchæ prohibētur Regulares. ibid. num. 83. fol. 264. & tom. 2. § 6. fol. 167
Euchariſtiam ſumpturus in die Paſchæ in Eccleſijs Regularium, ſufficit, quòd dicat, ſe habere licentiam à proprio Parocho, licèt eam non habeat in ſcriptis. tom. 1. num. 84. fol. 265
Euchariſtiam omni tempore, præterquam in die Paſchæ, poſſunt Regulares miniſtrare. tom. 1. num. 85. fol. 265. & per diem Paſchæ intelligitur communio paſchalis. ibid. num. 86
Euchariſtiam etiam in ipſo die Paſchę an poſſint Regulares miniſtrare. tom. 1. num. 88. fol. 268
Euchariſtiam etiam in communione paſchali poſſunt Regulares miniſtrare mercatoribus, curialibus, & peregrinis. tom. 1. num. 90. fol. 269
Euchariſtiam in articulo mortis, abſente, vel nolente Parocho, poſſunt Regulares cuilibet miniſtrare. ibid. num. 91. fol. 269. & num. 15. fol. 696
Excommunicationi volumus ſubiacere, an ſit latæ ſententiæ. tom. 1. num. 48. fol. 324
Exemptio triplex eſt. tom. 1. num. 8. fol. 86
Exemptionis priuilegio non poſſunt exempti renunciare. ibid. nu. 6. fol. 85.
Exemptus à iuriſdictione, non eſt exemptus à reuerentia. tom. 1. num. 44. fol. 708
Exempti omnes circa ſacramētorum adminiſtrationem Ordinarijs ſubijciuntur. tom. 2. §. 2. fol. 401
Exempti omnes, ſi delinquant circa moniales, & eorum bona, ab

Ordina-

Ordinarijs puniuntur. tom. 2. §. 3. *fol.* 402

Eximere Regulares à iuriſdictione Ordinariorum ad ſolum Papam pertinet. tom. 1. num. 5. *fol.* 85

Expelli poſſunt à Religione, qui diffamati ſcandaloſis delictis, & moniti in profeſſione, ea tacuerunt. tom. 1. §. 2. *fol.* 648

Expelli à Religione quomodò poſſint incorrigibiles. tom. 2. §. 4. fol. 646

Expulſi à Religione, ſi humiliter petierint, debent ad Religionem recipi. tom. 1. num. 51. fol. 325. & tom. 2. §. 3. fol. 545. & ibid. §. 7. *fol.* 547

Expulſis non poſſunt Superiores concedere literas ad Sedem Apoſtolicam, nec mandare, vt talem Religionem ingrediantur. to. 2. §. 5. fol. 547. Vide tom. 1. §. 17. *fol.* 287

Expulſi extra Religionem degentes ſunt perpetuò ſuſpenſi ab ordinũ executione. tom. 2. §. 6. *fol.* 547

Expulſi ſingulis annis requirendi. ibid. §. 7.

Expulſi non poſſunt docere, neq; prædicare, neq; confeſſiones audire. tom. 1. §. 16. *fol.* 287

Extremam vnctionem poſſunt Regulares miniſtrare ægrotis, abſente, vel nolente Parocho. tom. 1. num. 15. *fol.* 669

F.

Familiares qui ſint. tom. 1. num. 15. *fol.* 234

Famuli, qui in Monaſterijs Regularium viuunt, non ſubiacẽt ſententijs excommunicationis, & interdicti, quibus afficitur locus, in quo eſt Conuentus. tom. 1. fol. 188 & nu. 13. fol. 233

Famuli Regularium habitum eorum portantes, & in eorum Eccleſijs ſepulturam eligentes, gaudent priuilegijs fratrum. tom. 1. §. 15. *fol.* 205

Famulis in habitu ſeculari in noſtris domibus ſeruientibus poſſumus Euchariſtiam miniſtrare, etiam in die Paſchæ, & in articulo mortis. tom. 1. num. 11. fol. 232 & §. 3. *fol.* 526

Famulis prædictis poſſunt Regulares à ſolo ſuo Prælato ad audiẽdas confeſſiones fratrum approbati, pœnitentiæ ſacramentum miniſtrare. tom. 1. nu. 12. fol. 232. Rodriq; tom. 1. quæſt. reg. q. 56. art. 14.

Famu-

Digitized by Google

Famuli Regularium ſunt in duplici differentia. tom. 1. num. 12. fol. 233.
Famuli prædicti poſſunt à dictis confeſſarijs abſolui à caſibus Epiſcopis reſeruatis. tom. 1. num. 14. *fol. 234*
Famuli, etiamſi ſeruiant pro ſalario, dictis priuilegijs fruuntur. ibid. num. 16.
Famuli prædicti tempore interdicti poſſunt intereſſe diuinis. ibid. num. 17. *fol. 235*
Fauores humani regularem diſciplinam funditus conuellunt. tom. 2. num. 2. *fol. 321*
Factores qui dicantur. tom. 2. num. 3. *fol. 236*
Fautor, non ſecuto effectu, an incidat in pœnas contra fautores. tom. 2. num. 4. *fol. 236*
Feſta diœceſana ſeruare tenentur Regulares quò ad conciones, & lectiones habendas ad populum. tom. 1. num. 2. *fol. 721*
Feſtum S. P. Franciſci celebratur ſub ritu duplicis. to. 1. fol. 640. & tom. 2. §. 3. fol. 255. & ibid. §. 1. fol. 309. in orationibus, & inuocationibus dicti Sancti non eſt neceſſe addere, De Paula. tom. 1. num. 2. *fol. 642*
S. P. Franciſcus adhuc viuens vt ſanctus prædicatur. tom. 1. §. 2. fol. 20. eligitur in Superiorem. ibid. §. 3. fol. 21. & §. 10. fol. 197. & dicitur fideliſſimus imitator Patrum priſcorum. ibid. & eſt falſum, quòd fuerit literarum expers. tom. 2. num. 24. fol. 290
Fundatrices, & Tutrices gaudent priuilegijs Ordinis. tom. 1. §. 24. *fol. 210*
Fundatrices quæ ſint. tom. 1. num. 50. & 51. fol. 250. earum priuilegia. num. 52. *fol. 251*
Fundatrices poſſunt ingredi in Conuentus Minimorum. tom. 1. nu. 6. fol. 415. cum ſua comitiua. ibid. num. 7. *fol. 416*
Fundatricum filiæ ſuccedunt per capita, neptes per ſtirpes. tom. 1. num. 3. *fol. 757*
Fundatrices poſſunt ingredi omnes Conuentus Religionis. ibid. num. 4. *fol. 758*
Fundatores vnius Conuentus poſſunt eſſe tres; ſcilicet dans fundũ, dotem, & ædificans. tom. 1. §. 3. fol. 756. & ibid. num. 84. fol. 340. & fundi V. G. poſſunt eſſe plures. ibid.

Funda-

Digitized by Google

Fundatores participant de omnibus bonis, quæ fiunt in Religione. tom. 1. §. 5. *fol.* 382

Fundatoribus ſemel in vita, ac in morte conceditur indulgentia plenaria, & dicendo quinquies orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam in diebus ſtationum lucrantur omnes indulgentias, quas actualiter viſitantes Eccleſias intus, & extra Vrbem. tom. 1. §. 39. *fol.* 226

G.

GAbellas, & impoſitiones quaſcumq; ſoluere non tenentur Regulares. tom. 1. §. 33. fol. 299. imponentes, vel ab eis exigentes ſunt excommunicati. tom. 1. num. 138. fol. 366. quod tamen non procedit, quando eſſet facienda aliqua contributio pro aliquo extraordinario, ibid. num. 141. fol. 368. tenentur etiam ſoluere, quando ſoluuntur pro communi damno vitando. ibid.

Gabellarum emptores poſſunt exigere ab eccleſiaſticis iuramentum, quòd res tranſeuntes per Duanam ſunt ipſorum; & hi tenentur iurare ad mentem ipſorum emptorum. tom. 1. nu. 150. fol. 372

Regulares an iure diuino, vel humano ſint exēpti à ſolutione gabellarum. tom. 1. num. 137. *fol.* 366

Generales Minimorum ſtatim electi ſuum officium liberè exercere poſſunt. tom. 1. §. 1. fol. 276. & num. 1. fol. 301. & tom. 2. §. 5. fol. 46. Vide ibid. num. 10. *fol.* 53

Generalis à quibus poſſit amoueri à ſuo officio. to. 1. §. 2. fol. 277

Generalis Minimorum, durante ſuo officio, non viſitatur. tom. 1. num. 2. fol. 301. poteſt tamen in tribus caſibus amoueri. ibid. num. 3. *fol.* 302

Generalis Minimorum à quibus deponendus. ibid. num. 4.

Generalis habet plenariam auctoritatem ſuper ſuos ſubditos. tom. 1. §. 3. fol. 397. quæ ſit iuriſdictio plenaria. ibi. n. 3. fol. 402

Generalis, ſi res exigit, poteſt ſuos ſubditos torturæ ſubijcere. tom. 1. num. 3. fol. 403. Et id etiam poſſe abſq; priuilegio in caſibus, in quibus torquentur laici, ad eruendam veritatem. Docent Archid. in cap. Quia iuxta §. Preſbyteri 1. 5. q. 6. Penna in leg. Omnes iudices, Cod. de decur. lib. 10. col. 4.

Digitized by Google

Generali præcipienti contra Regulam obedire non tenemur. tom.1. num. 5. fol. 403

Generales, vel Prouinciales non poſſunt eximere in totum ſubditū ab obedientia Superioris immediati. tom.1. num.6 fol. 403. & num. 1. fol. 482

Generalis poteſt in quacumq; irregularitate cum ſuis fratribus diſpenſare. tom. 1. num. 9. fol. 404

Generalis tempore viſitationis reducebat miſſas, itaut nouem collectæ valerent pro nouem miſſis. tom. 1. num.10. fol.405. quam facultatem poterat etiam committere ſuo Viſitatori generali. to. 1. num. 13. fol.406. & hoc priuilegium valebat etiam pro miſſis futuris. ibid. num. 14. fol. 407

Generalis Minimorum præſidet Capitulo generali vſq; ad electionē noui Generalis. tom.1. §. 3. fol. 436

Generales poßunt priuilegia, & conſtitutiones pontificias declarare. tom.1. §.1 fol. 470. & iuridicè. ibid. num.2. fol. 473. cum tamen res eſt dubia. ibid.

Generalis Prædicatorum poteſt eximere Conuentus à iuriſdictione Prouincialium. tom.1. §.3. fol. 480. non autem generalis Minimorum. ibid. num.1. fol. 482

Generalis, ſemel viſitata aliqua Prouincia, non poteſt ad libitum eam iterum viſitare. tom.1. num. 2. fol. 595

Generalis Minimorum poteſt quolibet triennio tertiarijs fratribus, & ſororibus, Conſeruatoribus, & Procuratoribus indulgentiā plenariam concedere. tom.1. §. 1. fol. 762. & etiam electionē confeſſarij. ibid. §. 2. fol. 763; & num. 2. fol. 764

Generalis Minimorum tenetur viſitare perſonaliter Conuentus principaliores Religionis. tom.2. §.6. fol. 274

Generalis Minimorum examinat rehabilitationes fratrum, obtentas à Congregatione, & à Papa. tom. 2. §. 2. fol. 294

Generalis Minimorum durat per ſex annos. tom.2. §. 2. fol. 313

Gratia morte concedentis non expirat. tom.1. num. 14. fol. 31

Gratiæ ab vno Prælato conceſſæ alicui fratri particulari, durant etiam, Prælato concedente vita functo, vel officio finito. tom. 1. num. 14. fol. 31

Gratia à Generali, vel Prouinciali, aut Epiſcopo conceſſa abſoluendi à caſibus reſeruatis, durat, etiamſi vita, vel officijs fun-

ti ſint. ibidem, num. 15 fol. 32
Gratiæ factæ à Prælatis ſubditis tempore viſitationis, durant etiã, poſtquam concedentes fuerint officio functi ibid. num. 16.
Gratijs, ſeu priuilegijs conceſſis ſubdito non debet Prælatus ſucceſſor eum priuare. tom. 1. num 17. fol. 32
Gratia, ſeu priuilegio ſtudendi per ſeptem annos non poteſt quis ante illud tempus ſine cauſa priuari. ibid. num. 17. fol. 33
Grauamina à Prælato ſubditis impoſita, non per definitiuam ſententiam, ipſo officio functo, non durant. ibid. num. 18.

H.

Habitum Minimorum cuiq; venienti dare poſſumus. tom. 1. §. 10. fol. 23 vide ibid num. 50. fol. 52
Habitum Regularium oſculantibus indulgentiæ conceduntur. tom. 1. num. 5. fol. 128
Habitum ſimilem habitui Minimorum nullus ferre poteſt. tom. 1. §. 18. fol. 288. & num. 53. fol. 326. & §. 3. fol. 565. & tom. 2. fol. 325. nec fratres extra Ordinem degentes poſſunt caputium noſtro ſimile deferre. tom. 2 §. 2. fol. 39
Habitus non facit Monachum. tom. 1. num. 5. fol. 588 cap. Porrectum, de regul.
Homicida voluntarius per aſſaſſinium eſt irregularis quò ad ordines, & exercitium illorum, & quò ad dignitates. tom. 1. num. 102. fol. 348. nec cum iſto poſſunt Prælati regulares diſpenſare. ibid. num. 103. hanc autem irregularitatem non incurrit is, qui mandauit homicidium in perſonam vnius, quod poſtea fuit commiſſum in perſonam alterius. ibid. fol. 350
Homicida voluntarius in rixa eſt irregularis, ſed cum illo diſpenſat Prælatus regularis, ſi ſit occultus. to. 1. nu. 104. fol. 350
Homicida per ſententiam, nimirum iudex, irregularis eſt, ſed cum eo diſpenſat Prælatus regularis. tom. 1. num. 105. fol. 351
Homicidium caſuale duplex eſt. tom. 1. num. 106. fol. 351
Homicidium caſuale quomodò, & quando ſit peccatum. tom. 1. à num. 106. ad 112. fol. 351. quis poſſit cum eo diſpenſare. ibid. num. 112. fol. 354
Homicidium ob propriam defenſionem, vel patris, ſeu Prælati,

cum

cum moderamine inculpatæ tutelæ, nullam inducit irregularitatem. tom. 1. num. 113. fol. 355. ſecus autem, ſi excedatur mortaliter in defenſione. ibid. num. 114 quando autem per fugam poteſt vitari periculum, an irregularitas incurratur. ibid. num. 115. fol. 356. in iſta tamen irregularitate diſpenſat Epiſcopus, vel Prælatus regularis, ſi ſit occulta. ibid. nu. 116. fol. 356

Hoſpitalitas nemini deneganda. tom. 2. num. 1 fol. 516. laudatur. ibid. fol. 514

Hoſpites hilariter recipiendi. tom. 2. num. 1. fol. 515

Hoſpitari renuens cogendus. ibid. receptus liberaliter tractandus. ibid. hoſpitibus pedes lauandi. ibid. fol. 515

Hoſpitales qui non ſunt, non debent ad dignitates promoueri. tom. 2. num. 1. fol. 516.

Hoſpitibus ſecularibus in Conuentibus Regularium infirmantibus poſſunt dicti Regulares Euchariſtiam miniſtrare. tom. 1. nu. 92. fol. 270 & etiam extremam vnctionem. ibid. nu. 93. fol. 271. &, ſi decedant, ſepulturæ tradere. ibid. num. 94. fol. 272

I.

IGnorantia eſt mater omnium delictorum. to. 2. nu. 22. fol. 288

Ignorantia craſſa quæ ſit. tom. 1. num. 17. fol. 423

Illegitimus per profeſſionem in Religione approbata habilitatur ad ordines ſacros ſuſcipiendos. tom. 1. num. 89. fol. 342

Illegitimus per profeſſionem, non legitimatur ad dignitates ſui Ordinis. tom. 1. num. 90 fol. 343

Illegitimus quæ officia poſſit in Religione habere. ibid. num. 91. Cum illegitimis diſpēſare ad dignitates Ordinis nunc etiam poteſt Generalis, cum votis ſuorum Collegarum, & de conſenſu illius etiam Prouinciales. tom. 1. num. 95. & 96. fol. 345. Quod etiam conceſſit Clem. VIII. Clericis regularibus de Somaſcha, in ſua conſt. 22. §. 3. apud Cherub. quæ incipit, Decet, fol. 29. vbi dat facultatem Generali, vt cum ſuis Collegis poſſit diſpenſare cum illegitimis ad recipiendum, retinendum, & exercendum adminiſtrationes, officia, & dignitates.

Illegitimus diſpenſatus ad dignitates intra Ordinem non poteſt eas

habere extra illum. tom. 1. num. 98. fol. 347

Illegitimus diſpenſatus ad dignitatem inferiorem, non eſt diſpenſatus ad maiorem. ibid. num. 99.

Illegitimus tenetur in conſcientia diſpenſationem petere, nec poteſt ante eam obtentam dignitates acceptare. ibid. num. 100. fol. 347. quòd ſi ſit omnino occultus, nec poſſit ſine infamia diſpenſationem petere, poteſt dignitatem retinere. ibid. fol. 348

Imagines eorum, qui cum ſanctitatis fama deceſſerunt, pingi non poſſunt cum ſignis venerationem indicantibus. tom. 1. num. 1. fol. 515. nec imprimi libri dictorum miracula continentes. ibid. fol. 516. nec ad dictorum ſepulcra appendi tabellæ, neq; accendi lampades. ibid. tabellæ autem dictis viris oblatæ, vel offerendæ aſſeruari debent. ibid. fol 517. licet tamen eos priuatim colere. ibid. num. 2. fol. 518. & illis exhibere aliquos ex honoribus, qui Sanctis canonizatis deferuntur. ibid. nu. 3. fol. 519

Imprimere tractatus in materia de auxilijs nullus poteſt. tom. 1. num. 20. fol. 311

Incorrigibilis quis ſit cenſendus. tom. 2. § 4. fol. 546

Indefinita æquipollet vniuerſali. tom. 1. num. 9. fol. 404

Indulgentias conceſſit Iulius II. Minimis. tom. 1. § 11. fol. 197 & §. 6. fol. 400. & Leo X. ibid. §. 1. fol. 506. quæ ſunt in ſuo robore. ibid. num. 1. fol. 509. & confirmantur. §. 2. fol. 543. nec reuocantur per bullam Cruciatæ. ibid. §. 3. fol 544: & poſſumus, non obſtantibus quibuſcumq. liberè eas publicare. ibid. § 4. fol. 545. & num. 5. fol. 548. ijs tamen non gaudent alij Mendicantes. tom. 1. num. 2. fol. 509

Indulgentias conceſſit Sixtus IV. tom. 1. §. 4. fol. 133. ſed vacant. num. 4. fol. 148

Indulgentiæ non plenariæ non ſuſpenduntur per bullam iubilæi. to. 1. num. 1. fol. 547. & plenariæ non ſuſpenduntur per bullam Cruciatæ. tom. 1. num. 2. fol. 547

Indulgentiæ & priuilegia anno iubilæi ſuſpenduntur quò ad quinque. tom. 1. num. 2. fol. 547

Indulgentiæ etiam plenariæ pro articulo mortis non ſuſpenduntur anno iubilæi. ibid. num. 3.

Indulgentiæ etiam plenariæ pro articulo mortis conceſſæ medalijs, coronis, &c. non ſuſpenduntur anno iubilæi. ibid.

Indul-

Digitized by Google

Indulgentiæ pro defunctis anno iubilæi non ſuſpenduntur. tom. 1. num. 4. fol. 548. Hic nota, quòd tempore iubilæi poſſunt omnes Regulares confiteri peccata ſua ſacerdotibus approbatis ab Ordinario ad audiendas confeſſiones, etiamſi ſui Ordinis non ſint; in bulla enim non fit mentio, niſi de Ordinario eorum, qui audiunt cōfeſſiones, non autem de Ordinario pœnitentium. Et ita declarauit Gregor. XIII. vt refert Rodriq: in ſuo bull. in viuæ vocis oraculis dicti Gregor. Et ſic vidi practicari Romæ.

Indulgentia plenaria conceditur viſitantibus Eccleſias Minimorū in Dominicis Quadrageſimæ, & alijs diebus. to. 1. §. 1. fol. 550

Ad indulgentiam lucrandam requiritur ſtatus gratiæ. to. 1. nu. 2. fol. 553. quo tempore requiratur gratia. ibid. num. 2.

Indulgentia an ſuum ſortiatur effectum, recedente fictione. tom. 1. num. 3. fol. 554

Illa verba, Verè pœnitentibus, & cōfeſſis, poſita in indulgētijs, actualem confeſſionem requirunt. ibid. num. 4. fol. 555.

Ad indulgentiam lucrandā poteſt Papa actualem confeſſionem venialium præcipere. tom. 1. num. 4. fol. 555

Illa verba, Deuotè viſitauerint, in indulgētijs poſita, quid ſignificent. ibid. à num. 7. fol. 556

Indulgentia eſt duplex; plenaria, & limitata. ibid. num. 12. fol. 559. Limitata eſt multiplex. in num. ſequentib. vſq; ad nu. 17

Indulgentia plenaria remittit non ſolùm pœnam temporalem à cōfeſſario impoſitam, ſed etiam quæ luenda eſſet in Purgatorio. tom. 1. num. 18. fol. 561

Indulgentiæ communes inter fratres, non ſunt communes cum ſecularibus. tom. 1. §. 2. fol. 672. vide num. 1. fol. 674

Indulgentiæ centum dierum conceduntur viſitantibus Eccleſias Minimorum ſingulis quibuſq; ſextis ferijs. to. 1. §. 1. fol. 747. & ſeptem annorum, & totidem quadragenarum. tom. 2. §. 4. fol. 308. & ibid. §. 2. fol. 490. & indulgentia plenaria quibuslibet primis ſextis ferijs cuiuslibet menſis. tom. 2. §. 3. fol. 307. & ibid. §. 1. fol. 489

Indulgentia plenaria, & aliæ temporales conceduntur viſitātibus Capellam S. Franciſci de Paula in quibuſdam diebus. tom. 2. §. 4. fol.

Digitized by Google

4. fol. 29. vide num. 4. fol. 35
Indulgentia per ſe non remittit vllum peccatum. tom. 2. nu. 2. fol. 34. quid intelligatur, quando dicitur in aliquibus conceſſionibus indulgentiarum, Peccatorum remiſſiones. ibid. fol. 35
Indulgentia per modum ſuffragij quid ſit. tom. 2. nu. 3. fol. 35
Indulgentia in forma iubilæi quid ſignificet. tom. 2. nu. 6. fol. 206
Indulgentia plenaria conceditur viſitantibus Eccleſias Minimorũ in die S. P. Franciſci. tom. 2. §. 1. fol. 241. & eſt toties quoties. ibid. num. 5. fol. 245. & quomodò id intelligatur. ibid. & transfertur cum feſto. tom. 2. num. 8. fol. 247
Indulgentiæ tantùm valent, quantùm ſonant. ibid. nu. 1. fol. 243
Ad indulgentias concedendas quid requiratur. ibid. num. 2.
Qui eodem die pluries facit actum, per quem conceditur indulgentia, an pluries indulgentiam conſequatur. ibid. num. 3.
Indulgentias omnes Regularibus conceſſas reuocauit Paulus V. & alias de nouo conceſſit. tom. 2. fol. 364
Indulgentijs à Paulo V. Regularibus conceſſis fruuntur etiam extra Conuentus commorantes. tom. 2. num. 1. fol. 373
Indulgentiæ conceſſæ Regularibus pro defunctis non reuocantur per bullam Pauli V. tom. 2. num. 5. fol. 375. quæ ſint iſtæ indulgentiæ. ibid. num. 6, 7. 8. & 9. neq; reuocantur per dictam bullam indulgentiæ conceſſæ pro articulo mortis. ibid. nu. 10. fol. 376. neq; conceſſæ alicui Eccleſiæ particulari in die eius feſti. ibid. n. 11. neq; conceſſæ medalys, vel coronis. ibid. fol. 377.
Infamiæ maculam poſſunt Regularium Superiores abolere. tom. 1. num. 10. fol. 66
Infami munus docendi an ſit committẽdum. tom. 2. nu. 5. fol. 581
Infirmaria in Cõuentibus Minimorum, vbi non poteſt commodè cõſtrui, locetur in aliqua parte Conuentus. tom. 1. §. 3. fol. 488
Infirmis qui debeant deſeruire. tom. 1. §. 4. fol. 488
Infirmi veſcentes carnibus in Ordine Minimorum, è Conuentu nõ egrediuntur. tom. 2. §. 5. fol. 274. poſſunt tamen egredi conualeſcentes ex longa infirmitate. ibid. num. 18. fol. 287. & prædicantes actualiter, ſi infirmitate corripiantur. ibid. item itinerantes. ibid. num. 19. item & Superiores quicumq; ibid.
Infirmi, qui non poſſunt ire ad Eccleſiam ad lucrandas indulgentias, eas conſequi poſſunt in ſuo lecto. tom. 2. num. 2. fol. 373

Iniuria

Digitized by Google

Iniuria quid ſit. tom. 2. num. 35. fol. 459. & quot modis fiat. ibid. num. 36.

Inquiſitores hæreticæ prauitatis quomodò ſubſint correctioni ſuorũ Superiorum. tom. 1. §. 11 fol. 140. & num. 49. fol. 168. & §. 12. fol. 285. & num. 46. fol. 323

Inquiſitores contra Generales Ordinum quomodò procedãt. tom. 2. num. 2. fol. 385

Inquiſitores de quibus cauſis cognoſcant. tom. 2. à num. 3. ad 23. fol. 386.

Inquiſitores non procedunt contra confeſſarios inceſtum cum filiabus ſpiritualibus committentes. tom. 2. nu. 18. fol. 431. quæ cenſenda ſit filia ſpiritualis. ibid. num. 19. fol. 432

Inquiſitores, & locorum Ordinarij procedunt contra ſollicitantes fœminas, vel pueros in confeſſionibus. tom. 2. nu. 20. fol. 432

Inquiſitores procedunt contra confeſſarios allicientes pœnitentes ad inhoneſta, non ſolùm verbis expreſſis, ſed etiamſi ſolùm tacitis. ibid. num. 21. fol. 433

Inſignia illius, qui habet Capellam in aliqua Eccleſia, ſi ipſe propter proditionem à Ciuitate expellatur, deleri non poſſunt. tom. 1. nu. 24. fol. 701

Interdicta à Regularibus ſeruari debẽt. tom. 1. num. 49. fol. 109. & num. 33. fol. 704. non tamen in diebus feſtiuis ſuarum Religionum. tom. 1. num. 51. fol. 110. & tom. 2 §. 6. fol. 167. nec in aliquibus feſtis ſolemnibus. tom. 1. num. 52. fol. 111. poſſunt item dicto tempore admittere ad diuina ſex, immo quindecim perſonas. ibid. num. 53.

Quæ conceduntur Mendicantibus tempore interdicti generalis, conceduntur etiam tempore interdicti ſpecialis. tom. 1. num. 54. fol. 112

Interdicti tempore, ianuis clauſis, & ſubmiſſa voce poſſunt diuina celebrari. ibid. nu. 55. & §. 23. fol. 290. & §. 2. fol. 578

Interdicti tempore ordinaria auctoritate appoſiti, poterant Minimi, ianuis apertis, diuina celebrare. tom. 1. §. 2. fol. 574

Interdicti tempore, etiam Apoſtolica auctoritate appoſiti, poſſunt Regulares in proprijs, & alienis Eccleſijs, & etiam in Oratorijs, ianuis clauſis, admiſſis ſocijs, diuina celebrare. tom. 1. §. 2. fol. 578

Inter-

Interpretatio legis duplex. tom. 1. num. 1. fol. 472. & tom. 2. nu. 6. & 7. fol. 582
Inueſtituræ bonorum iuriſdictionalium fieri prohibentur. tom. 2. §. 2. fol. 518
Irregularitas incurritur ſine culpa, non tamen ſine voluntate. tom. 1. num. 107. fol. 352
Irregularitas ex mutilatione membrorum proueniens diſpenſatur ab Epiſcopo, & Prælato regulari. tom. 1. num. 117. fol. 357. nomine mutilationis membrorum intelligitur omnimoda truncatio illius. ibid.
Irregularitas omnis, tribus exceptis, diſpenſatur à Prælatis regularibus. tom. 1. §. 29. fol. 295
Iudices ſeculares tenentur ſuum brachium eccleſiaſticis præſtare. to. 1. num. 97. fol. 274
Iudices eccleſiaſtici, vel ſeculares non poſſunt ſuſcipere querelas fratrum contra fratres. tom. 1. §. 3. fol. 662
Iudex quando dicatur datus ad vniuerſitatem cauſarum. tom. 2. num. 2. fol. 449
Iudex ſynodalis eſſe non poteſt Canonicus collegiatæ, qui ſit Doctor. tom. 2. num. 19. fol. 455
Iudex ſynodalis eſſe non poteſt, qui dignitatem dimiſit. tom. 2. nu. 20. fol. 455
Iudices ſynodales quot creandi. tom. 2. num. 21. & 22. fol. 456. Si moriatur aliquis iudex ſynodalis, alium ſubſtituit Epiſcopus cum conſilio Capituli, tom. 2. num. 21. fol. 456. quod conſilium non poteſt omitti. ibid. num. 23. Vide plura numeris ſeq.
Iulius II. confirmauit Correctorium Minimorum. tom. 1. §. 25. fol. 210. Item tres Regulas editas à S. P. N. §. 26. fol. 211
Iulio II. prædixit S. P. N. F. Papatum. tom. 1. nu. 1. fol. 229
Iuriſdictio plenaria quæ ſit. tom. 1. num. 3. fol. 402
Iuriſdictio perpetuò competens dignitati, priuilegio Principis ordinaria eſt. tom. 1. num. 14. fol. 31

L.

Lectores in Conuentibus Regularium poſſunt legere abſq; alicuius licentia. tom. 1. §. 5. fol. 278. & num. 15. fol. 309

Lectio

Digitized by Google

Lectio ſacræ Scripturæ in omnibus Conuentibus Regularium habẽda ibid. num. 16.
Lectores non gaudent immunitatibus, niſi actu legant; dicuntur autem actu legere tempore vacationum, & quando ſunt deſtinati ad de breui legendum. tom. 1. num. 21. fol. 312
Legatus, & Nuncius Papæ venit nomine Ordinarij. tom. 1. num. 41. fol. 320. an dictis Legatis teneamur contra noſtra priuilegia obedire. tom. 1. num. 42. fol. 312
Legata pia, ſeu oblationes non ſoluentes Eccleſijs debent excõmunicari. tom. 1. num. 127. fol. 361
Legatum rei alicuius immobilis an poſſit repudiari à ſolo Prælato. tom. 1. num. 16. fol. 455
Leges iuſtæ nimia ſeueritate obſeruatæ, ſunt damnoſæ bonis, & malis. tom. 2. num. 3. fol. 280
Lex poteſt tripliciter interpretari. tom. 2. num. 4. fol. 280
Libros hæreticorum ad oppugnandum poſſunt legere Regulares de licentia Generalis. tom. 2. num. 9. fol. 387
Libros ſuſpenſos poſſunt emendare Regulares per ſe ipſos, cum licentia Prouincialis. ibid. num. 10.
Libri ex Bibliotheca Genuenſi Ordinis Minimorum extrahi non poſſunt. tom. 2. §. 1. fol. 491
Litigare eſt inuentum Diaboli. tom. 1. num. 5. fol. 495
Loca, & bona Regularium occupantes ſunt ipſo facto excõmunicati. to. 1. nu. 33. fol. 42. eoſq; ſimiliter moleſtantes. ibid. §. 17. fol. 205. & §. 36. fol. 225
Locari vltra triennium poſſunt prædia, quæ alternis tantùm annis fructificant. tom. 1. num. 24. fol. 458. immo etiamſi ſingulis annis fructificent. ibid. num. 25. fol. 459
Locationes ad ſex, vel nouem annos, cum clauſula, Quòd tot ſint locationes, quot triennia, fieri non poſſunt. tom. 1. num. 26. fol. 459. Quòd ſi fiant, locatio pro primo triennio erit valida. ibid. Vbi non eſt recepta bullæ Pauli II. poſſunt fieri locationes [v]tra triennium. ibid. fol. 460

M

MAnifeſtum quid ſit. tom. 2. num. 38. fol. 460
Matrimonia non poſſunt ſolemnizare Regulares ſine licentia

tia Parochi tom. 1. num. 26. fol. 702. quæ licentia debet eſſe expreſſa. ibid. num. 28. fol. 703. non eſt tamen neceſſe, quòd ſit in ſcriptis. ibid.

Mendicantes fruuntur priuilegijs etiam non Mendicantibus conceſſis. tom. 1. num. 81. fol. 337

Mendicãtiũ Ordines qui ſint. tom. 2. § 2 fol. 103. & n. 1 fol. 110

Mendicantes non tenentur ad aliquorum onerum contributionem. tom. 2. § 16 fol. 172. & ibid. num. 16. fol. 195

Mendicantes in Eccleſia Dei portant pondus diei, & æſtus tom. 1. num. 2. fol. 687. & tom 2 § 2 fol. 164 & nu 5. fol. 188

Mendicantes non poſſunt prohiberi aſſociare mortuorum corpora ad ſepulturam. tom. 2. § 24. fol. 177

Minimi fruuntur priuilegijs non ſolùm conceſſis, ſed etiam concedendis omnibus Regularibus. tom. 1. nu. 33 fol. 242. & §. 14. fol. 203

Minimi non poſſunt cogi ad colligendas pecunias, nec ad habendum curam monialium, &c. tom. 1. § 10. fol. 281. Vide ibid. à num 36. ad 41. fol 318

Minimi obligari non poterant ad ſuffragia particularia, niſi per quinquaginta annos tom. 1. num. 2. fol 375. & § 4 fol. 382. nunc autem poſſunt ad perpetua. tom. 1 num. 27. fol. 393. & §. 2. fol. 771. & tom. 2 § 2. fol. 66 & ibid § 3. fol. 486.
ſententia enim Principis trahenda eſt ad cõſequentia. vt Gomes. in regul. Cancell. in princ. q. 2. pag. 13. qui probat ex leg. fin. C. de leg. & leg. 1. verb. Per epiſtolam, ff. de conſt. Princip.

Minimi non poſſunt tranſire ad alium quantumuis priuilegiatum Ordinem. tom. 1. §. 4 fol. 398 & §. 3 fol. 537. an poſſint in in aliquo caſu cum licentia Generalis. tom. 1. num. 7. fol. 404

Minimi de feſtis municipalibus, non obſtante proprio Kalendario, tenebantur celebrare ſaltem vnam miſſam. to 1. §. 1. fol. 717

Minimi in celebrando officio Conceptionis ſe conſuetudini Prouinciæ conformabant. ibid. § 2.

Minimi degentes extra Ordinem in locis, in quibus non ſunt Conuẽtus, nõ poſſunt portare caputiũ ſimile alijs. tom. 2. §. 2. fol. 39.

Minimi ad Capuccinos tranſire non poſſunt. tom. 2. §. 2 fol. 90. & ibid. num. 1. fol. 92

Mini-

Digitized by Google

Minimorum Ordo inter Mendicantes numeratur. to. 2 §. 2. fol. 94
Minimorum Ordo ex ſua primæua inſtitutione euangelicam paupertatem profitetur. tom. 2. num. 1. fol. 99.
Minimi poſſunt habere cippum in ſuis Eccleſijs ad eleemoſynas quotidianas colligendas. tom. 1. §. 12. fol. 201. & num. 9. fol. 231
Miſerabiles perſonæ quæ dicantur. tom. 1. num. 31. fol. 99
Miſſas ante diẽ celebrare poterant Minimi. tom 1. §. 7. fol. 21. ſed reuocatur per Trid. ibid. num. 19. fol. 33. verùm denuo reſtituitur. ibid. num. 20. fol. 35
Miſſæ debent celebrari iuxta ritum miſſalis Romani, & nullo modo veſpertino tempore. tom. 1. num. 19. fol. 34
Miſſæ poſſunt dici à Regularibus per duas horas cum dimidia ante ortum Solis. tom. 1. num. 21. fol. 36
Miſſæ Natiuitatis poſſunt omnes tres celebrari ante auroram. tom. 1. num. 22. fol. 36
Miſſa debet inchoari, vel abſolui meridie. ibid. num. 23. excipe ſolemne aliquod feſtum, & ſi ratione itineris neceſſe ſit die aliquo feſto horam poſt meridiem celebrare. tom. 1. num. 24. fol. 36.
Miſſam feria 5. hebdomadæ ſanctæ omnibus ſacerdotibus abſq; populi frequentia celebrare licet; feria 6. nemini ſabbatho poſt paſchale officium ob cauſam licet. tom. 1. num. 25. fol. 37
Miſſa poteſt celebrari à Regularibus diebus feſtis, etiam antequam Rector parochialis celebrauerit. tom. 1. nu. 26. fol. 37. & tom. 2. §. 10. fol. 170. & ibid. num. 12. fol. 193. ad 5.
Miſſam cum altari portatili celebrare poterant Regulares tom. 1. § 7. fol. 22. & § 8. fol. 279. ſed antiquatur per Trid. nu. 27. fol. 37. innouatur verò per Greg. XIII. num. 28. fol. 38
Miſſæ poſſunt dici à Regularibus in priuato Oratorio approbato à Prouinciali. tom. 1. num. 29. fol. 39. & etiam in Monaſteriorũ infirmarijs, & alijs locis honeſtis cum altari portatili. ibid. fol. 40
Miſſæ poſſunt à Regularibus dici in Oratorijs conſtructis in grangijs Monaſteriorum. tom. 1. num. 30. fol. 40
Miſſam poſſunt celebrare Regulares cum altari portatili in cellis infirmorum, nequeuntium è lecto ſurgere, & eis ſacramentum Euchariſtiæ miniſtrare. tom. 1. num. 34. fol. 43

Digitized by Google

Miſſa propter neceſſitatem poteſt celebrari ſubdio tom. 1. num. 35. fol. 43. numquam tamen licet ſupra mare, vel flumen. ibid. num. 36. fol. 44
Miſſæ fructus meritorius, & ſatisfactorius tantùm valet ex condigno ſingulis, cum pro multis offertur, ac ſi vni tantùm applicaretur. tom. 1. num. 7. fol. 404
Miſſa de Sancto an ſeruiat pro vna Miſſa de Requiẽ. tom. 1. à num. 1. fol. 533.
Cũ vna miſſa ſatisfaciebant Regulares omnibus eleemoſynis acceptis pro pluribus celebrandis, ſi hæ ſummam vnius Iulij papalis non excederent. tom. 1. §. 2. fol. 652
Miſſam audiendo fideles in Eccleſijs Regularium ſatisfaciunt præcepto Eccleſiæ. tom. 1. fol. 654. & tom 2 §. 10. fol 171
Miſſas in Eccleſijs Regularium celebrare poſſunt quicũq; Clerici tom. 1. § 4. fol. 678
Miſſam priuilegiatam pro defunctis ſingulis 2. & 4. ferijs dicunt omnes Superiores, & primi eorum Socij Ordinis Minimorum. tom. 1. fol. 765. Item omnes ſacerdotes conuentuales in Conuentu S. Trinitatis de Vrbe. ibid. etiam hoſpites. ibid. num. 3. fol. 767.
Item Vicarij generales, & conuentuales. ibid. num. 6. fol. 768. Itẽ Socius P. Zeloſi. ibid. num. 7. Item Socius Vicarij generalis Hiſpaniæ. ibid. num. 8.
Miſſam celebrantes Regulares pro anima parentum, vel fratrum, aut habentium literas fraternitatis, eam liberant à pœnis Purgatorij. tom. 2. §. 1. fol. 296
Miſſæ pro Minimis reducuntur ad rationem quinquaginta ſcutorum monetæ papalis. tom. 2. §. 2. fol. 494
Miſſarum onera non poſſunt reduci niſi ab Apoſtolica Sede. tom. 2. §. 1. fol. 530
Miſſa tot celebrari debent, quot fuerunt recepta ſtipendia. ibid. §. 2
Priuilegia ſatisfaciendi miſſis cũ anniuerſarijs, vel collectis, reuocata ſunt. ibid. §. 3. fol. 530
Qui certam pecuniã pro miſſa celebranda ſumpſit, non poteſt minorem alteri dare. tom. 2. §. 4. fol. 531
Pecuniæ recipiendæ cũ onere perpetuo miſſarum, conuerti debẽt in bona immobilia. tom. 2. §. 5. fol. 531

Miſſa-

Digitized by Google

Miſſarum onera perpetua recipi non poſſunt ſine Epiſcopi, vel Generalis, aut Prouincialis licentia. ibid. §. 6. fol. 532
Miſſarum manualium eleemoſynæ recipiantur, quando oneribus impoſitis fuerit ſatisfactum. ibid.
Monachus dicitur eſſe in Monaſterio, quando eſt in quocumq; loco de Superioris mandato. tom. 1. num. 22. fol. 95
Monachorum nomine in fauorabilibus veniunt omnes Regulares. tom. 1. num. 2. fol. 469
Monaſterij nomine quid intelligatur, quando ingreſſus in illud interdicitur. tom. 1. num. 12. fol. 419
Monaſteria monialium ingrediendi licentiam quis dare poſſit, & quomodò. tom. 2. num. 4. 5. & 6. fol. 50. & 51. & ibid. num. 29. fol. 145.
Monaſteria monialium ingrediens cum Superioris licentia, non tamen ex iuſta cauſa conceſſa, an incurrat pœnas. tom. 2. num. 7. fol. 52
Monaſteria monialium tertij Ordinis poſſunt erigere Minimi. tom. 2. §. 2. fol. 68
Monaſteria monialium ex iuſta cauſa ingredientes, finito negotio, an ſtatim exire teneantur. tom. 2. num. 32. fol. 149
Monaſteria monialium abſque licentia ingrediens quas pœnas incurrat. ibid. num. 33. fol. 150. & num. 35. fol. 151
Monaſteria monialium ingrediens bona fide fœmina abſque licentia, animo profitendi, non incurrit pœnas. tom. 2. nu. 34. fol. 151
Monaſteria monialium adire Regulares ad colloquẽdum prohibentur. tom. 2. num. 6. fol. 128. & eſt mortale peccatum. ibid. num. 36. fol. 152. conceditur tamen quater in anno conſanguineis. ibid. num. 7. fol. 130
Monaſteria monialium Regularibus ſubiectarum adeundi ad colloquendum ſecularibus licentiam quis concedere poſſit. tom. 2. num. 38. fol. 153
Monaſteria monialium ingredientes à quo poſsint abſolui. tom. 2. num. 41. fol. 154
Monaſteria monialium ingrediendi facultates quomodò intelligantur. tom. 2. num. 5. fol. 127
Monaſteria monialium ingrediendi habent iuſtam cauſam confeſſarij pro audiendis confeſsionibus monialium infirmarũ. Medici,

Chi-

Chirurgi, Fabri, Baiuli. tom. 2. num. 30 fol. 147. & eſt etiam iuſta cauſa vt feratur Caputium S. P. N. Franciſci alicui moniali infirmæ eum vehementer deſideranti. ibid. vt aliquando factũ eſt.
Monaſteria monialium Minimorum poterat ingredi Generalis tempore viſitationis. tom. 1. §. 3 fol. 760. modò non. tom 2. §. 4. fol. 46. & num 2. fol. 50 poteſt tamen confeſſarius, & Medicus, & alij artifices. tom. 1. §. 4 fol. 760. & 761. & tom. 2. num. 3. fol. 50.
Moniales fruuntur omnibus priuilegijs conceſsis fratribus. tom. 1. §. 7. fol. 136. & num 30. fol. 158. & §. 4. fol. 227
Moniales confeſsionalibus vti non poſſunt. tom. 1. num. 3 fol. 474
Moniales Minimorum poſſunt in miſsis alta voce reſpondere. tom. 1. §. 2. fol. 760
Moniales non plures recipiant, quam poſſint ſuſtentari. tom. 2 §. 8. fol. 121. & num. 1. fol. 124. & num. 18. fol. 138
Monialium numero expleto, poſſunt aliquæ ſupernumerariæ recipi. tom. 2. num. 9. fol. 131
In monialium Monaſterijs poſſunt recipi educandæ puellæ. tom. 2. num. 10 fol. 133. & etiam aliæ honeſtæ fœminæ. ibid.
Moniales in Monaſterijs Conuerſas recipiunt. tom. 2. nu. 17 fol. 137.
Monialis iuſta de cauſa è Monaſterio egreſſa, an poſsit ingredi aliud monialium Monaſterium. tom. 2. num. 28. fol. 145
Moniales an poſsint admittere famulas ad monialibus inſeruiendũ, ſi Conuerſæ non adſint. ibid. num. 31. fol. 148. Et hoc modo intellige ſtatutum factum in cap. Romano 6. Ord. Minim. num. 14. dub. 9.
Moniales nouitiæ in art. mortis conſtitutæ poſsunt facere profeſsionem ante annum probationis expletum, modò ſint in ætate legitima. tom. 2 §. 2. fol. 201
Monialium bona adminiſtrantes tenentur Epiſcopis rationem reddere. tom. 2. §. 5. fol. 403
Mulieres in Conuentus Minimorum non poſſunt ingredi. tom. 1. §. 3. fol. 412. & num. 3. fol. 414. & §. 2. fol. 756. nec etiam in Conuentus aliorum Regularium. tom. 1. num. 4 fol. 414 & tom. 2. §. 2 fol. 114. Poſſunt tamen ingredi tempore proceſsionum, prædicationum, &c. tom. 1. num. 5. fol. 415. Non tamen ijs temporibus in Conuentus Minim. ibid. num. 8. fol. 417. In Conuentus

Digitized by Google

uentus autem, qui fabricantur, poſſunt ingredi. ibid. num. 9. fol. 418
Mulieres licitè ingrediũtur clauſtra Regularium tempore proceſsionis de induſtria factæ. tom. 1. num. 13. fol. 420
Mulieres poſſunt dicta Monaſteria ingredi, quando datur habitus nouitijs, vel ſit pedum lotio. ibid. num. 14. fol. 421
Mulieres ingredientes dicta Monaſteria, & Religioſi admittentes quas pœnas incurrant. ibid. num. 15. fol. 422
Muliere bono fine admiſſa in Conuentus Regularium, ſi quis abuteretur, non incurreret pœnas. tom. 1. num. 18. fol. 424
Mulieres ingreſſæ in Conuentus Regularium, ſi delictum ſit occultum, abſoluuntur ab Epiſcopo, & confeſſoribus regularibus. tom. 1. num. 21 fol. 425. & etiam in foro contentioſo quò ad culpam. ibid. Regulares autẽ admittentes abſoluit Prælatus. ibid. nu. 22.
Munus quid ſit. tom. 1. num. 136. fol. 366
Mutare fratres ante tres menſes die electionis an poſſint ſuperiores in Ordine Minim. tom. 2. num. 7. fol. 282. & vide plura in ſequ. de iſta mutatione.

N.

NOtarios poſſunt Superiores regulares in qualibet Prouĩcia cõſtituere. tom. 2 §. 2. fol. 209. & non ſolùm pro negotijs communibus ſed etiam pro particularibus. ibid. num. 3. fol. 217. Et poſſunt dicti Notarij facere informationes pro nouitijs recipiendis. ibid. num. 4. Et authenticare priuilegia Apoſtolica. ibid. num. 5. & ſeruire Prælatis in omnibus cauſis tam ciuilibus, quã criminalibus. ibid. num. 6.
Notarius quid ſit. tom. 2. num. 7. fol. 217
Monachus non poteſt eſſe de iure communi Notarius. ibid. num. 7. neq; baſtardus. ibid. num. 8. fol. 218
Forma creandi iſtos Notarios. ibid. num. 9 fol. 218. forma iuramenti à Notario præſtandi. ibid.
Nouitij habẽtes cõditiones requiſitas à Trid. poſſunt ſumere ordines ab Epiſcopo, in cuius Diœceſi ſunt, cum dimiſſorijs proprij Epiſcopi. tom. 1. num. 37. fol. 104
Nouitij profeſſionem poteſt Superior prolõgare per ſex menſes, to. 1. num.

1.num 81.fol.123.immo ad ſuum libitum.ibid.num. 82.
Nouitij abſoluti à cenſuris intuitu ingrediendi Religionem, ſi ſtatim non ingrediãtur, vel poſtquam fuerint ingreſſi, ſponte egrediantur, in eas relabuntur. tom.1.num.33. fol.317
Nouitius propter morbum expulſus, paratus ad redeundum an reincidat. ibid. num. 34.
Impediens, ne quis Religionem ingrediatur, vel etiã iam nouitiũ ab ea extrahens, vel iniuriam irrogans recipientibus, poſt monitionem eſt ipſo facto excommunicatus. tom. 1 fol. 460. Et aduerte, quòd rapiens nouitium ex Monaſterio, pœna capitis punitur; vt docet Farin. tract. de her. q. 183. §. 6. num. 85.
Nouitij in artic. mortis conſtituti poſſunt profeſſionem emittere, etiam non completo anno nouitiatus, modò habeant ætatem legitimam. tom. 2. §. 3. fol. 205
Nouitij habentes animum perſeuerandi, in art. mortis conſtituti poſſunt eligere confeſſorem, qui eos ab omnibus caſibus abſoluat, & indulgentiam plenariam largiatur. tom. 2. num. 4. fol. 206 Vide num. 5.
Nouitiorum ad Religionem recipiendorum conditiones remiſſiuè. tom. 2. num. 6. fol. 262
Nouitios ad Religionem recipere ad quos pertineat. ibid. à num. 7.
Nouitij profeſſi ſtent ſub cura Magiſtri per duos, aut tres annos. to. 2. §. 12. fol. 276. & ibid. num. 25. fol. 291
Nouitij ad habitum non recipiantur, niſi in Conuentibus deſignatis. tom. 2. §. 11. fol. 550. & §. 12. fol. 551

O.

OBedientia eſt præcipuum Religionis fundamentum. tom. 1 num. 1. fol. 595
Oblatio quid ſit. tom. 1. nu. 125. fol. 360. ex quibus cauſis debeatur. ibid. num. 126. redditio eius ſub mortali obligat. ibid. nu 127. fol. 36[illegible]
Oblationem facere prætermittens in miſſa ſine ſcandalo non peccat. tom. 1. num. 128. fol. 36[illegible]
Oblationes ſoluere recuſans poteſt puniri. Ibid.

Oblatio-

Digitized by Google

Oblationes tripliciter recipiuntur à Religioſis. ibid. nu. 130. uſq; poſſunt trifariam vti. ibid. num. 131.
Ocultum quid ſignificet. tom. 1. num. 42. fol. 46
Officium P. N. Franciſci celebrandi, & imaginem eius pingendi facultas conceditur tom. 1. §. 4 fol. 513. & §. 3. fol. 742
Officium diuinum an poſſit dici mentaliter. tom. 1. nu. 4. fol. 721 an poſſit dici matutinum ſequentis diei, antequam ſit omnino perſolutum officium præſentis diei. tom. 1. nu. 5. fol. 723
An in officijs diuinis celebrandis poſſint ſe Regulares conformare Eccleſiæ matrici. ibid. num. 6. fol. 724
Pro ſupplēdis defectibus commiſſis in officio diuino habent Regulares aliqua priuilegia. tom. 1. num. 7. fol. 724
Officiū diuinū recitātibus indulgentiæ cōcedūtur. ibid. nu. 8. fol. 725
Ab officij diuini recitatione quando excuſentur Regulares. tom. 1. num. 9. fol. 725
Officia mortuorum non poſſunt Parochi in Eccleſijs Regularium facere contra illorum voluntatem. tom. 2 §. 27. fol. 178
Officia diuina canere non poſſunt Minimi, ſed recitare. tom. 1. §. 3 fol. 412. & num. 2. fol. 413
Officiales Conuentus in Ordine Minimorum quomodò poſſint fieri à Prælatis. tom. 1. §. 5. fol. 489
Officiorum nomine quid intelligatur. tom. 1. num. 97. fol. 346
Ordo Minimorum eximitur à iuriſdictione Ordinariorum. tom. 1. §. 7 fol. 78. Et ſententiæ contra talem exemptionem datæ nullæ sūt. tom. 1. § 10. fol. 81
Ordines ſuſcipere à quocūq; Epiſcopo poterāt Regulares, tom. 1. §. 6 fol. 278. & num. 22 fol. 313. & tom. 2. §. 9. fol. 169. nunc non niſi à Diœceſano tom. 1. num. 35. fol. 102. ipſo autem abſente, & concedente alij Epiſcopo ordinationes celebrare, non tenentur Regulares ab ipſo ordines ſuſcipere. ibid. num. 34 & habitantes in locis nullius Diœceſis tenentur recipere ordines à viciniori. tom. 1. nu. 36. fol. 103
Ordines ſuſcipiens ante determinatum tempus incurrit pœnam ſuſpenſionis ipſo facto. tom. 1. num. 20. fol. 235. quæ ſuſpenſio, cum ad ætatem legitimam peruenerit, ceſſat. ibid. nu. 22. fol. 237
Ordinem presbyteratus ſumens ante legitimam ætatem, non fit irregularis, eo quia cum Epiſcopo celebret. ibid.

Ordinem presbyteratus olim Minimi anno 22. ſuæ ætatis ſumere poterant. tom. 1. § 16. fol. 205
Ordinari non poſſunt ſacris ordinibus Regulares non profeſſi. tom. 1. num. 37. fol. 103
Ordinari poſsũt Religioſi Societatis Ieſu extra tẽpora in tribus Dominicis, vel feſtis ad ſacros, etiã presbyteratus, ordines. tom. 1. num. 38. fol. 104
Ordinari poteſt etiam ad presbyteratum Regularis minùs literatus, modò ſciat legere, & cantare in choro cum alijs. tom. 1. num. 25. fol. 702.
Ordinatus ordine presbyteratus ante tempus, non fit irregularis exercens actus ſolis ſacerdotibus conuenientes. tom. 1. num. 24. fol. 238
Ordinatus ante tempus non fit irregularis exercens ordines ritè ſuſceptos, tom. 1. num. 25. fol. 238
Ordinatus ante tempus ad ſacerdotium, fit irregularis, ſi dicat ſolemniter collectam in choro. ibid. num. 26. ſimiliter ſi benedicat menſam. ibid.
Ordinatus ante tempus bona fide, non incurrit pœnam ſuſpenſionis. tom. 1. num. 27 fol. 239. Nec etiam ſi deinde mala fides adueniat. ibid. nu. 29 fol. 240. peccat tamẽ quoties celebrat. ibid. n. 30
Ordinatum ante tempus in foro conſcientiæ abſoluit Prælatus regularis. ibid. num. 31. & num. 34. fol. 242. & etiam ſuper irregularitate diſpenſare poteſt, ſi celebrauerit. ibid. fol. 243. non ſolùm vt in malè ſuſceptis miniſtret, ſed etiam vt ad alios promoueatur. ibid. In foro autem cõtentioſo nõ poſſunt. ibid. nu. 36. fol. 244
Excommunicationẽ, quam fert Epiſcopus, ne quis ad ordines accedat, niſi habilis, incurrunt etiam Regulares. tom. 1. nu. 39 fol. 245. à qua tamen abſoluit Prælatus regularis. ibid. num. 40. Ab iſta autem excommunicatione ferenda abſtinere deberent Epiſcopi. ibid. num. 41. fol. 246
Literas dimiſſorias ad ordines Regularibus dat illorũ Prælatus. tom. 1. num. 23. fol. 313. & valent, etiam Prælato vita, vel officio functo. ibid. ſed non durant niſi ab vna ordinatione ad aliam. ibid. fol. 314
Regulares ordinandi ſolùm de grammatica, & doctrina examinari debent. tom. 1. § 12. fol. 680. Et declarauit ſacra Cõgreg.

tem-

tempore Sixti. V. immo ipſe Sixtus, vt refert Rodriq: in ſuo Bull. in viuæ vocis oraculis Greg. XIII. pag. mihi 505.

Ordinationes plurimus pro Regularium reformatione, vide. tom. 2. § 18. *fol. 554*

Ordinationes pro nouitiorum educatione. tom. 2. § 79. *fol. 570*

P.

PActa, quæ non ſunt confirmata à Generali, vel Capitulo generali, nõ valent. tom. 1. §. 3. fol. 379. vide §. 9. fol. 680. & num. 9. *fol. 387*

Papa poteſt concedere, vt pro vna miſſa recipiantur plura ſtipendia. tom. 1. num. 1. *fol. 653*

Papa eſt omnium Religionum proprius Generalis. tom. 1. n. 9 fol. 29

Paſchatis nomine quid intelligatur, quando dicitur, quòd quilibet tenetur ſemel in anno in Paſchate Eucbariſtiam ſumere. tom. 1. num. 82. *fol. 263*

Pauperes mendicantes non permittantur in Eccleſijs eleemoſynas petere. tom. 1. num. 2. *fol. 385*

Penſio quid ſit. tom. 1. num. 136. *fol. 365*

Perſonatus nomine quid intelligatur. tom. 1. num. 97. fol. 346. & tom. 2. num. 8. *fol. 451*

Pœna priuationis non obligat in conſcientia. tom. 1. nu. 19 fol. 424. Pro quo facit optimus textus in c. 1. de homic. in 6. fine.

Pœna ſuſpenſionis, & excommunicationis incurritur ipſo facto ibid. num. 20.

Pœnitentiæ ſalutares quæ ſint. tom. 2. num. 30. *fol. 397*

Portio canonica non ſoluitur à Regularibus. tom. 1. num. 73. fol. 334. quid ſit portio canonica. ibid.

Prædicatores ſeu Dominicani cæteris Mendicantibus præferuntur, & quare. tom. 2. §. 2. *fol. 100*

Prædicare poſſunt in ſuis Eccleſijs ad libitum ſuum Mendicantes. tom. 2. §. 3 fol. 165. ſed vide ibid. num. 7 fol. 188. & § 8. fol. 404

Prædicare in Eccleſijs, quæ ſui Ordinis non ſunt, non poſſunt Regulares ſine licentia Ordinarij; in Eccleſijs verò ſui Ordinis ſine

Digitized by Google

benedictione petita ſaltē licèt nō obtēta to.1.n.20.& 21.fol.94. Faciunt cap. Omnis vtriuſq; ſexus, de pœnit. & rem. ibi Poſtulet, & obtineat. & cap. Super Cathedram, §. In Eccleſijs, extr. de ſepul. Quando enim licentia debet obtineri, expreſsè ponitur verbum obtinere, vel aliud æquiualens. *Alioqui poſſunt puniri. tom. 1. num. 21. fol.44*

Prælati regulares poſſunt ſibi caſus reſeruare. tom 1. nu 37. fol. 44

Prælati regulares habent eamdē auctoritatem in ſibi ſubditos, quā Epiſcopi in ſuos. tom. 1. nu. 46 fol. 48. & tom. 2. §. 3. fol. 221

Prælati regulares, inſtante Epiſcopo, tenentur punire ſubditos delinquentes cum ſcandalo. tom. 1. num. 68. fol. 119

Prælati regulares poſſunt abſoluere ſuos fratres etiam nouitios, & ad eos diuertentes à caſibus, & cenſuris generaliter latis, & ſuper irregularitatibus diſpenſare. tom. 1. § 9. fol. 280 exceptis quatuor. ibid. §. 29. fol. 294. & etiam à particulariter latis. tom. 1. num. 27. fol. 315. immo nominatim excommunicatos, tom. 1. num. 28. fol. 315

Prælati regulares procedunt, non ſeruatis apicibus iuris. tom. 1. num. 32. fol. 298

Prælati regulares in duobus caſibus poſſunt ſubditorum confeſſiones audire. tom. 1. num. 59. fol. 328

Prælati regulares tenentur dare licentiam confeſſori petenti facultatem abſoluendi aliquem Religioſum à caſu aliquo reſeruato, ſi confeſſarius idoneus eſt. tom. 1. num. 59. fol. 328. quòd ſi negauerint, poteſt nihilominus confeſſarius pro illa vice abſoluere. tom. 2. § 76. fol. 566

Prælati regulares non tenentur concedere ſubdito habenti reſeruatos, vt poſsit cōfiteri cuicumq; voluerit. ibid. n. 60. fol. 329

Prælati regulares poſſunt commutare legata ad vnum in alium vſum. tom. 1. num. 74. fol. 334

Prælatus cum Conuentu iure communi poteſt ſe obligare ad ſuffragia perpetua. tom. 1. num. 20. fol. 391

Prælati regulares poſſunt damnare fratres ſcandaloſos ad triremes. tom. 1 §. 2. fol. 753

Prælati omnes eccleſiaſtici poſſunt examinare literas quomodocumq; exeuntium ab Ordine ſuo, & non verificatis cauſis in eis allega-

Digitized by Google

allegatis, inſtantibus Ordinis Superioribus, eas nullas declararē. tom. 2. num. 3. fol. 42

Prælati regulares tenentur ſub mortali præbere ſubditis facultatē abſoluendi à reſeruatis. tom. 2. §. 2. fol. 221. & n. 15. fol. 585

Prælati regulares non poſſunt cognoſcere de cauſis ſpectantibus ad ſanctum Officium Inquiſitionis. tom. 2 §. 2. fol. 378

Præmium ſtrenuè certantibus debetur. tom. 1. num. 2. fol. 687

Præſumptio ſi requiratur ad incurrendam aliquam pœnam, ignorātia etiam craſſa, ab ea excuſat. tom. 1. num. 16. fol. 423

Primitia quid ſit. tom. 1. num. 124 fol. 359

Priuilegia Mendicantium communicantur Minimis. tom. 1. § 11. fol. 23. & §. 14. fol. 203. & §. 35. fol. 224. & §. 4. fol. 382

Priuilegia concedere poteſt, qui poteſt legem ferre. tom. 1. num. 6. fol. 27

Priuilegia non eſt neceſſe, quòd ſemper ſint contra ius commune. tom. 1. nu. 7. fol. 28

Priuilegia ab inferiori conceſſa, & à Superiore ex certa ſcientia confirmata, non poſſunt ab illo ampliùs reuocari. ibid. num 8. & num. 2. fol. 83

Priuilegium ad inſtar quid ſit. tom. 1. num. 52. fol. 53

Priuilegium per communicationem quid ſit. ibid. fol. 54

Si priuilegium communicationem prohibeat, illa non conceditur per confirmationem ſequentis Pontificis cum ſolis clauſulis generalibus. tom. 1. num. 52. fol. 55

Priuilegia Petri de Piſis Minimis communicantur. tom. 1 §. 3. fol. 61. & ibid. num. 10. fol. 66

Priuilegijs poſſunt Regulares abſq; alicuius licentia frui. tom. 1. §. 8. fol. 80. & impedientes grauiſſimis afficiuntur pœnis. tom. 1. §. 14. fol. 144

Priuilegia confirmantur in forma communi, & ex certa ſcientia. tom. 1. num. 3. fol. 83

Priuilegia Minimorum confirmantur, tom. 1. § 4 fol. 73. & § 6. fol. 77. & fol. 173. & fol. 189. & fol. 525. & tom 2. fol. 4. & ibid. fol. 71. & fol. 74. & fol. 224. & 265. & 267. & 301 & 397. & 476.

Priuilegia vni domui Regularium conceſſa, intelliguntur conceſſa omnibus. tom. 1. §. 18. fol. 206. & ibid. §. 3. fol. 221. & §.

7. fol.

Digitized by Google

7.fol.383.& §.1.fol.670.& §.2.fol.745.& tom.2. §.16. fol.27

Priuilegia data Minimis ſub nomine Eremitarum, declarantur eſſe data eiſdem ſub nomine Minimorum. tom. 1. §. 34. fol.223

Priuilegiorum communicatio extenditur ad viuæ vocis oracula. tom. 1. num. 10. fol. 232

Priuilegia abſolutè loquentia, in vtroq; foro intelliguntur. tom.1. num. 36.fol. 244.& num. 21. fol.425

Priuilegia poßunt à Capitulis prouincialibus, & generalibus tolli. tom. 1. num. 9. fol. 305

Priuilegio ſuo poteſt quilibet renunciare; fallit in duobus caſibus. tom. 1. num. 10. fol. 305

Priuilegia quomodò poſſint reuocari.tom.1.nu.135. fol.364

Priuilegium quandoq; conceditur pro foro interno, quandoq; pro foro externo. tom.1. num. 14. fol. 390

Priuilegia quomodò per non vſum perdantur. to. 1. nu. 1. fol. 481

Priuilegium conditionatum, conditione non ſeruata, non valet. tom. 1. num. 1. fol.669

Priuilegia Mendicantium fuerunt moderata in Concilio Lateranenſi. tom.1. §.2. fol. 677

Priuilegia ſunt duplicis generis. tom. 1. num.10. fol. 769

Priuilegia poſſunt duobus modis renunciari. to.1. nu.12. fol.306

Priuilegia, quæ ſunt puri fauores, latè interpretantur; ſecus quæ iuri communi, vel tertij præiudicant. tom. 1. num. 10. fol.769

Priuilegia motu proprio conceſſa latè ſemper interpretantur. ibid. num. 11. ſimiliter quæ ſunt in fauorem cauſæ piæ. ibid. num. 12.

Priuilegia, quæ inferunt præiudicium tertiæ perſonæ contra ius iam acquiſitum, ſtrictè interpretantur. ibid. nu. 13.

Priuilegia dubia poſſunt à Regularibus interpretari in fauorem animarum, iuris rigore relicto. tom. 1. num. 15. fol.770

Priuilegia ſemper ſunt interpretanda vt aliquid de nouo concedant. tom. 2. num. 4. fol.35

Priuilegia per modum contractus non reuocantur per clauſulas generales tom. 2. num. 1. fol.89

Priuilegia omnia Mendicantium confirmauit Pius V. tom.2.§.31. fol. 179.

Priuilegium, cauſa finali ceßante, ceſſat, & quomodò dicta cauſa

debeat

Digitized by Google

debeat ceſſare. tom. 2. num. 2. fol. 260
Priuilegium ſine limitatione ad certum locum, valet vbique. tom. 2. num. 4. fol. 261. Et ſimiliter priuilegium conceſſum ſine limitatione temporis, cenſetur perpetuum. ibid.
Priuilegiatus poteſt in duobus caſibus obligari ad vtendum ſuo priuilegio, etiam contra ſe ipſum. tom. 1. num. 11. fol. 306
Proceſſionibus publicis intereſſe compelli poſſunt Regulares ab Epiſcopis. tom. 1. num 57. fol. 113. & num. 66. fol. 332. & § 5. fol. 679. non tamen cenſuris eccleſiaſticis. tom. 1. num. 6. fol. 114. Et vocari debent perſonaliter. tom. 1. num 57. fol. 113. quæ ſint proceſſiones, ad quas ſolas cōpelli poſſunt. tom. 2. nu. 25 fol. 199
Proceſſiones publicę quæ ſint. tom. 1. num. 59 fol. 113. & tom. 2. §. 29. fol. 178
Controuerſias circa præcedentiam tollit Epiſcopus. tom. 1. nu. 58. fol. 113
Proceſſio Roſarij poteſt fieri per totam Ciuitatem. tom. 2. num. 14. fol. 193
Procurationes, vel ſubſidia nemini ſoluere tenentur Regulares. tom. 1. §. 28. fol. 294
Procurationes quid ſint. tom. 1. num. 86. fol. 341
Procuratores, & tutores Ordinis Minimorum participant de omnibus bonis, quæ fiunt in Religione. tom. 1. §. 5. fol. 382
Procuratores an ſubiaceant cenſuris Epiſcoporum. tom. 1. §. 20. fol. 683
Profana cauſa quæ ſit. tom. 2. num. 67. fol. 472
Profeſſio facta à nouitijs in artic. mortis conſtitutis, etiāſi non decedant, valida eſt. tom. 2. num. 1. fol. 204
Profiteri volentes in Ordinibus Mendicantium, ſi excommunicati ſint, vel de intereſſe tertij agatur, an poſsint abſolui. tom. 1. §. 19. fol. 683
Propoſitio hæretica, de hæreſi ſuſpecta, ſcandaloſa, temeraria, &c. quid ſint, remiſsiuè. tom. 2. num. 19. fol. 391
Proprietatis vitium extirpatur, ſi Religioſis neceſſaria tribuantur. tom. 2. num. 17. fol. 286
Prouinciales in diebus indulgentiarum poſſunt deputare confeſſores in noſtris Eccleſijs. tom. 1. num. 4. fol. 510
Prouinciales poſt electionem poſſunt liberè ſuum officium exercere. tom.

Digitized by Google

tom.1.§ 4 fol.278.& num.14. *fol.* 308

Pyrrhus Archiepiſcopus Conſentinus Religionem Minim. primò approbauit, & confirmauit. tom.1. num. 1. fol. 25. Aduerte hic, quòd approbare, & confirmare aliquando differunt, ita ſcilicet, vt confirmatio fiat auctoritate ſuperiorum, approbatio verò priuatorum, vel inferiorum. Ita Baldus in leg. Barbarius, ff. de off. Præt. & colligitur ex leg. Immunitates, Cod. de agric. & cenſ. lib. 11. Ita Azor. tom. 2. inſt. mor. lib. 10. cap. 5. q. 1. quo pacto nulla eſſet difficultas circa approbationem noſtræ Religionis factam à Pyrrho. Potuit enim iure ab ipſo approbari, ſed non intelligebatur confirmata, quouſque per Romanum Pontificem, tãquam legitimum ſuperiorem, confirmaretur. Sed melius tene quod dixi.

Q.

QVarta legatorum debetur Epiſcopis iure communi. tom. 1. nu. 54. fol. 56. ſed Regulares à ſolutione illius, & omnium aliarum quartarum liberati ſunt. ibid & § 33 fol. 223. & §. 2. fol. 569. & tom. 2. § 2. fol. 60. & ibid. § 13 fol. 171. & §. 14. fol. 172. & num. 14. *fol.* 194

Quæ dicuntur cauſa exempli non reſtringunt diſpoſitionem generalem. tom. 1. num. 2. *fol.* 469

R.

RAtæ non debentur Superioribus, niſi actu viſitent. tom. 1. nu. 10. *fol.* 600

Recipi ad Religionem Minimorum non poſſunt neque Capuccini. tom. 2 fol. 89 neque Minores. tom 1 fol 52. & § 2 fol. 484. Poſſunt tamen ex omnibus alijs Religionibus. tom. 1. §. 31. fol. 222. & num. 60. *fol.* 254

Recurſus Regularibus conceditur. tom. 2. §. 4. fol. 233. & poteſt eſſe immediatus ad Papam. ibid. num. 1. *fol.* 235

Regula prima Minim. approbatur ab Alexandro VI. tom. 1. §. 2. fol. 180. Ite ſecunda, & tertia. Regula ab eod. §. 8. & 9 fol. 190

Regula

Regula Minimorum eſt omnium ſtrictior. tom. 1. §. 4. fol. 398. & ibid. num. 50. fol. 334. & §. 2. fol. 512. & §. 1. fol. 535.
Regulares à iuriſdictione Legati de latere exempti non ſunt. tom. 1. num 8. fol. 87
Regulares extra Monaſterium degentes abſq; Prælati licentia, ſi delinquant, poßunt ab Ordinarijs puniri. tom. 1. nu. 22. fol. 95
Regulares animarum curam exercentes ſubduntur viſitationi Epiſcopi. tom. 1. num. 23. fol. 96
Regulares extra clauſtra degentes, in quibus caſibus poſſint coram Ordinario conueniri. tom. 1. num. 23. fol. 98. & qui dicantur extra clauſtra degere. ibid.
Regulares intra clauſtra degentes in nullo caſu poſſunt coram Ordinarijs conueniri. tom. 1. nu. 3 fol. 99. & num. 32. fol. 100
Regularis abſq; licentia ſui Superioris non poteſt ſe obſequio alicuius mancipare. tom. 1. num. 48. fol. 109
Regularis intra clauſtra degens, & extra ea ita notoriè delinquēs, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore puniri debet. tom. 1. num. 61. fol. 114
Regularis in flagranti crimine, vbi timeretur de fuga, & non eſſet iudex eccleſiaſticus, poſſet capi à iudice ſeculari. tom. 1. num. 66. fol. 118
Regularis ſi ducatur captus per officiales iudicis ſecularis extra caſum permiſſum, poteſt ab eis impunè auferri. tom. 1. num. 67. fol. 118
Regulares poſſunt ſemel in vita, immo quater in anno eligere ſibi confeßarium, qui eos abſoluat ab omnibus caſibus. tom. 1. § 5. fol. 134. & num. 5. fol. 149
Regulares habilitati ad obtinenda beneficia extra Ordinem, non gaudent priuilegijs Ordinis, niſi de Prælatorum conſenſu. tom. 1. §. 10. fol. 139. & num. 44. fol. 166. Nec ad ea poßunt admitti, etiamſi dicta beneficia dimiſerint, abſq; Generalis licentia. tom. 1. num. 44. fol. 32.
Regulares non ſunt capaces abſq: diſpenſatione Papæ beneficij Curati ſecularis in titulum. tom. 1. num. 45. fol. 167. Neq; beneficij ſimplicis. ibid. num. 46. fol. 168. Neq; penſionis. ibid. num. 47.
Regulares nō poſſunt eſſe Vicarij Epiſcoporū. to. 1. nu. 48. fol. 168

Digitized by Google

Regulares in itinere poſſunt confiteri cuicumq; ſacerdoti ſeculari, vel regulari alterius Ordinis. tom. 1. §. 2. fol. 171
Regulares ad aliquam dignitatem aßumpti extra Ordinē, tenentur conſignare omnia, quæ habent, Superiori. tom. 1. fol. 186
Regularem ab Ordine ſuo diſcedentem nemo poteſt retinere. tom. 1. §. 13. fol. 285
Regulares, qui obtinuerunt licentiā tranſeundi ad alium Ordinem, debent intra duos, vel tres menſes ad illum tranſire tom. 1. §. 14. fol. 286
Regulares ſuis Prælatis confiteantur. tom. 1. §. 24. fol. 291. Vide ibid. num. 58. fol. 328
Regulares deputati ſeruitijs alicuius Prælati eccleſiaſtici, poßunt à proprijs Prælatis reuocari. tom. 1. §. 11. fol. 283. & nu. 43. fol. 321
Regulares, & alij eccleſiaſtici poßunt vendere ſua blada abſq; ſolutione gabellæ. tom. 1. num. 144. fol. 370
Regulares quomodò poſſint cōpelli ad teſtimonium ferendum. tom. 1. num. 147. fol. 371
Regulares ſunt idonei teſtes in cauſis ſuorum Monaſteriorum. tom. 1. num. 148. fol. 371
Regulares non poſſunt inuiti compelli iurare. tom. 1. num. 149. fol. 372
Regulares tenentur ſeruare leges ciuiles in communem vtilitatem Reipublicæ indictas. tom. 1. num. 151. fol. 372
Regulares prohibentur iure communi forenſia negotia tractare. tom. 1. num. 5. fol. 493
Regularis non grauatus iniuſtè, ſi fugam arripiat, mortaliter peccat. tom. 1. num. 3. fol. 586
Regulares fratres ignotos ſine obedientia recipere non poßunt. tom. 1. num. 3. fol. 587
Regulares non poſſunt quemquam ex ſuis fratribus coram iudice, qui de Ordine ſuo non ſit, conuenire. tom. 1. §. 2. fol 661
Regulares Mendicantes non minora fecerunt pro Eccleſia Dei, quā Epiſcopi. tom. 1. §. 1. fol 676 nec faciunt nunc minora, quā fecerint antiqui illi. ibid. num 2. fol. 686
Regulares poſſunt admitti ad curam animarum ſuis Conuentibus annexum. tom. 2. §. 12. fol. 171. Vide ibid. §. 23. fol. 176.

&

Digitized by Google

& num. 22. fol. 198

Regulares confugientes ad Epiſcopos poſſunt illorum Prælati punire. tom. 2. § 20. fol. 175

Regulares poſſunt in ſuis Eccleſijs mulieres poſt partum ad purificationem admittere. tom. 2. §. 14. ad 9. fol. 194

Regulares poſſunt in ſuis Eccleſijs annunciare feſta, & ieiunia. tom. 2. §. 13. ad 1. fol. 193

Regulares poſſunt in miſſa facere oblationes, & dare pacem populo. ibid. ad 2.

Regulares vocati ad ſepulturas mortuorum, vbi eſt conſuetudo, accedere debent ad Eccleſiam priùs parochialem. ibid. ad 4.

Regulares in ſuis Eccleſijs matrimonia publicare non poſſunt. ibid. ad 6.

Regulares poſſunt in ſuis Eccleſijs prædicare, etiam quando prædicatur in Eccleſia parochiali. ibid. ad 7.

Regulares non poſſunt facere proceſſiones extra ambitum ſuarum Eccleſiarum. tom 2. num. 14. ad 8. fol. 193

Regulares extra ſuos Conuentus decedentes poſſunt ad eos deferri, Parochis inconſultis. ibid. ad 10. fol. 194

Regulares non poſſunt in ſuis Eccleſijs admittere ad celebrandum presbyteros ſeculares contra prohibitionem Epiſcoporum. ibid. ad 12.

Regulares poſſunt colligere granum, vinum, &c. antequam colligat Parochus. ibid. ad 13.

Regulares nõ poſſunt benedicere domos in hebdomada ſancta. ibid. ad 14.

Regulares delinquentes extra loca, in quibus degunt, an ligentur excommunicationibus ſuorum Prælatorum. tom. 2. num. 21. fol. 197.

Regulares recurrentes ad ſanctum Officium vt in eo teſtimonium perhibeant, nõ poſſunt à ſuis Superioribus grauari. tom. 2. num. 28. fol. 395

Regulares pœnitentiati à ſancto Officio, ſunt inhabiles ad dignitates, etiamſi pœnitentias compleuerint. tom. 2. nu. 29. fol. 396

Regulares non poſſunt pecunias mutuo, vel ad cambium recipere, & lucrum ceſſans, & damnum emergens ſoluere. tom. 2. num. 1 fol. 528

Digitized by Google

Regulares extra Conuentum degentes, ad Religionem reuertantur; nec in poſterum tales licentiæ ampliùs concedantur. tom. 2. §. 49. fol. 560
Regulares ſponſos benedicere non poſſunt abſq; Curatorum conſenſu. tom. 1. §. 14. fol. 681
Reipublicæ intereſt, ſcelera puniri eo loco, vbi fuerunt perpetrata. tom. 1. num. 9. fol. 692
Religio Minimorum eximitur à iuriſdictione Tyrrhi. tom. 1. §. 12. fol. 241
Religiones quò ad dominium rerum temporalium ſunt in duplici differentia. tom. 1. num. 4. fol. 230
Religio Minimorum obſeruat in diuinis officijs celebrandis Kalendarium Romanum. tom. 1. num. 3. fol. 721
Religioſus priuatus poteſt ſe Ordinario ſubijcere, vt abſoluatur ab aliquo caſu tom. 1. num. 7. fol. 86
Religioſi diuiduntur in quatuor ſpecies. tom 2. num. 2. fol. 110
Religioſus fictione iuris ſemper eſt in clauſtro. tom. 2. num. 21. fol. 197
Reliquiæ antiquæ extra capſam non oſtendendæ. tom. 1. num. 5. fol. 521
Reliquias furari, etiam paruas, etiam vt honorabiliùs collocentur, non licet ibid.
Reliquias tangens qui non eſt in ſacris, vel etiam laicus, modò id reuerenter agant, non peccant. ibid.
Renunciatio quando, & quomodo debeat fieri à nouitijs. tom. 1. nu. 71. fol. 120
Renunciatio facta à nouitio ante ingreſſum Religionis, intuitu tamen illius, valet. ibid. num. 73. fol. 120
Renunciationis nomine quid intelligatur. tom. 1. num. 74. & 75. fol. 121
Renunciatio facta à nouitio intra duos menſes ante profeſsionem, ſi interim moriatur non valet. tom. 1. num. 76. fol. 122
Renunciatio facta à nouitio vicino morti; profitente per priuilegiũ ante annum ſi decedat, valet ibid. num 77.
Renunciatio ſi profeſſio, quæ ſequitur, inualida eſt, non valet. ibid. num. 78.
Renunciatio facta à nouitio cum debitis ſolemnitatibus, non poteſt à

volente

volente perſeuerare in Religione reuocari. ibid. num. 79.
Reſcriptum quid, & quotuplex ſit. tom. 1. num. 1. fol. 62
Reſcripta commiſſa alicui nomine dignitatis, ipſo mortuo, ad ſucceſſorem tranſeunt. ibid. num. 3. fol. 63
Reſcriptum prohibens cauſæ cognitionem, eſt de falſitate ſuſpectum. tom. 1. num. 7. fol. 64
Reſcriptum propter cauſam impulſiuam falſam non vitiatur. tom. 1. num. 3. fol. 576
Romam ire prohibentur Regulares abſque licentia in ſcriptis Generalis, vel Protectoris. tom. 2. §. 39. & 40. fol. 558. cum licentia tamen Prouincialis ex cauſa communi Prouinciæ poſſunt etiam. tom. 2. §. 6. fol. 563

S.

Sacerdos proprius quando dicatur contemptus. tom. 1. num. 2. fol. 657
Sacerdotes obligati celebrare ratione beneficij, vel capellæ, non poſſunt recipere eleemoſynas pro miſſis votiuis. tom. 2. ad quartum fol. 542.
Senes à vino abſtinere debent. tom. 2. num. 3. fol. 331. ſenum qualitates. ibid. num. 3. fol. 330
Senes debent eſſe graues. ibid. num. 9. fol. 333. & prudentes. ibid. num. 10. & conſtantes. ibid. num. 11.
Senes vt ſuperiores honorandi. ibid. num. 12. fol. 334
Senes debent eſſe taciturni. tom. 2. num. 14. fol. 335. non tamen ſemper. ibid. num. 15.
Sepeliri eligentes cum habitu Regularium multas indulgentias lucrantur. tom. 1. num. 2. fol. 128. quem tamen habitum recipere tenentur à Superiore. ibid. nu. 3. & §. 9. fol. 138. poſſunt eligere ſepulturam vbicumq; voluerint. tom. 1. §. 11. fol. 680
Sepeliri in Eccleſijs Regularium nullus poteſt, illis inuitis, tom. 1. §. 22. fol. 290
Sepeliri mandantes in Eccleſijs Regularium multas lucrantur indulgentias. tom. 1. num. 56. fol. 327
Sepeliri non poſſunt ſuper terrã corpora defunctorum. tom. 1. num. 1. fol. 384
Sepelire aliquem in alieno ſepulcro an poſſit Prælatus. tom. 1.

num.22. fol.701

Sepulturam eligere in Eccleſiis Regularium omnibus liberum eſt. tom.1.§ 28.fol.218 & §.21. fol.289

Sepultura in Eccleſiis Regularium libera eſt.tom.1.num.55.fol.327.& tom.2.§ 15.fol.172.& ibid.num.15.fol.195.& quid per illud, libera, intelligatur.tom.1.num.16. fol.697

Sepulturæ defunctorum ſubtus altaria, vel bradellas fieri prohibentur.tom.1.num.1. fol.384

Sepulturæ locus in Eccleſia vendi poteſt.tom.1.num.21.fol. 699

Sepulti in alieno ſepulcro exhumari non debent. tom.1.num.23. fol.701

Sollicitantes in confeſsionibus ſunt ſuſpecti de hæreſi. tom.2.§.3. fol.419.& ibid.num.6. fol.428

Sollicitantes qui dicendi tom.2.§.5. fol.421

Contra iſtos procedunt Inquiſitores, & locorum Ordinarij. ibid. §.6. fol.422

Ad huius delicti probationẽ admittuntur teſtes ſingulares. ibid. §.7.fol.423.& num.22.fol.434. quot autem teſtes requirãtur, vide num.23. fol.435

Sollicitare quid ſit.tom.2.num.2. fol.425

An dictũ vnius mulieris ſollicitatæ ſufficiat ad capturam ſollicitantis.ibid.num.4. fol.427

Sollicitans ad alia peccata non carnalia, non incurrit pœnas.tom.2. num.7. fol.428

Mulieres ſollicitantes confeſſarios non incurrunt has pœnas.ibid. num.8. nec confeſſarius conſentiens mulieri ſollicitanti. ibid. num.9.

Mulier conſentiens confeſſario ſollicitanti tenetur eum denunciare, non tamen proprium conſenſum manifeſtare. tom.2.num.12. fol.429

Sollicitantes ante, vel poſt confeſsionem immediatè, incurrunt pœnas ibid.num.13. fol.430

Sollicitantes pueros incurrunt pœnas.ibid.num.14.

Sollicitans fœminam in loco ſolito audiendi confeſſiones, etiamſi eas non audiat, incurrit pœnas. ibid.num.15.

Sollicitans pro ſe, vel pro alijs incurrit.ibid.num.16. fol.431

Sollicitans mulieres in adminiſtratione aliorum ſacramentorum,

non

non incurrit pœnas ibid. num. 17.
Sollicitati tenentur denunciare ſollicitantes, ibid. nu. 24 fol. 435. nec aliter poſſunt abſolui ibid. fol. 436. Confeſſarius verò ſollicitans ab omnibus abſolui poteſt. ibid. num 25.
Sollicitati an teneantur ſollicitantes fraternè corrigere. tom. 2. num. 26. fol. 436
An poſſit dari caſus, in quo mulier ſollicitata non ſtatim denunciare teneatur. ibid. num. 28. fol. 438
Sollicitatori pro vitandis pœnis remedium. to. 2. nu 33. fol. 440.
Ordinarij in actu admittendi aliquem ad confeſſiones ſecularium audiendas, tenētur eis legere conſtit. Greg. XV. to. 2. n. 34 fol. 440
Statuta facere quomodò poſſint Minimi. tom. 1. §. 4 fol. 21. & num. 10 fol 29. & 30. & §. 13. fol. 201. & § 7. fol. 490. & §. 4. fol. 714. Nec licet multùm Minimis in ſtatutis abundare. tom. 1. §. 5. fol. 715. quod vide emendatum in erratis.
Statuta facta in vno Capitulo generali confirmato à Papa, an poſſint mutari in alio. tom. 1. num 3. fol. 438
Statuta ſemel facta non debent facilè mutari. tom. 1. num. 2. fol. 437. dicitur enim leg. In rebus, ff. de conſt. Princip. Antiqui mores nō ſunt mutādi ſine maxima, & euidenti neceſſitate. Et Nicolaus Papa relatus in cap. Ridiculum, d. 12. ait. Ridiculum eſt, vt traditiones, quas antiquitùs à Patribus accepimus, infringi patiamur. & D. Th. 1. 2. q. 97. art. 2. definit, legem etiam humanam non eſſe mutandam propter quamlibet vtilitatem, ſed propter maximam, quæ ſuperet damnum, quod mutatio adducit.
Studia linguarum inſtitui in ſingulis Conuentibus mandauit Paulus V. tom. 1. num. 19. fol. 311
Studia in qualibet Prouincia erigenda. tom. 2. §. 10. fol. 276. tāquam neceſſaria pro Religionum reformatione. tom. 2. num. 22. fol. 289
Studiorum cauſa occupati qui cenſeantur. tom. 2. num. 3. & 4. fol. 580. & 581
Studia negligentes Prælati quàm malè faciant. ib. num. 23.
Superflua diſtribuere quando tenētur Minimi. to. 1. § 9 fol. 490
Superiores habent auctoritatem ſuper fratres. tom. 1. §. 5. fol. 21.

Poſſuntq;

Digitized by Google

Poſſuntq; delinquentes punire. ibid. §. 6. fol. 22. Hæc poteſtas ordinaria eſt. num. 11. fol. 30. non ſolùm quò ad profeſſos, ſed etiam quò ad nouitios. ibid. num. 12. & non ſolùm ad cauſas regulares, ſed etiam ad extraneas. ibid. num. 13. fol. 31
Superiores regulares quos caſus ſibi reſeruare poſſint. tom. 2. §. 61. fol. 564
Superiores poſſunt reſeruare ſibi caſus etiam pro nouitijs. tom. 2. num. 9. fol. 583
Superiores an poſſint præcipere ſub pœna excommunicationis, & abſolutionem ſibi reſeruare. ibid. num. 10. fol. 584
Superiores excommunicationis gladio parcè vtantur. ibid. nu. 11. & præcipiendo ab excommunicatione non incipiant. ibid.
Stylus Curiæ Romanæ quid poſſit. tom. 1. num. 38. fol. 244

T.

TAllia quid ſit. tom. 1. num. 136. fol. 366
Tertiarij ſunt in multiplici differentia. to. 1. à n. 31. fol. 158
Tertiariæ non poſſunt confiteri niſi ſacerdotibus approbatis ab Ordinario. tom. 1. nu. 39. fol. 162. nec in Paſchate communicare. ibid. licèt ante ſic. tom. 1. §. 1. fol. 184
Tertiarij cum clauſtralibus habitantes gaudent priuilegijs fratrum. tom. 1. num. 39. fol. 162
Tertiariæ poſſunt emittere tria vota Religionis. to. 1 §. 3. fol. 471
Tertiariæ obedientiam præſtant Generali. ibid. § 3. fol. 476
Tertiariorum profeſſionis forma. ibid. §. 2. fol. 497. per quam tamen nec noua obligatio, nec votũ inducitur. ibid. nu. 2. fol. 499
Tertiarij gaudebant immunitate. tom. 1. § 3. fol. 503
Tertiariæ vouentes ſimplicem continentiam gaudent priuilegijs fratrum. tom. 1. §. 2. fol. 658
Tertiarij in proprijs domibus habitantes, tamquam laici cenſentur. tom. 1 §. 21. fol. 683
Tertiariorum vota collegialiter viuentium ſolemnia ſunt. tom 2. § 3. fol. 57
Tertiariæ ſecundùm conſtit. Pij V. quomodò ad clauſuram teneantur. tom. 2. num 13. fol. 135
Teſtudines comedere poſſunt Minimi. tom. 1 fol. 727. quas priùs nō
audebant

Digitized by Google

audebant comedere.ibid.num.1. fol.729
Teſtudines an ſint piſcis, vel caro ibid.num.2. 3. & 4.
Teſtudinum quatuor ſunt ſpecies.tom.1.num.5. fol.729
Teſtudinum virtutes in medicaminibus ibid.nu.5. fol.730
Teſtudinum tegumentis vtebantur antiqui ad ornandos lectos.ibid. num.6.
Teſtudo prudentiæ, ſilentij, & pigritiæ ſymbolum. ibid.num.7.
Teſtudinum pes dexter ſi inferatur nauigio, id ire tardiùs creditur. ibid. num.7. fol.731
Teſtudines varijs modis parantur ad comedendum. ibid. num.8. fol.731
Tonſuræ forma à Minimis gerenda.tom.1.§.1. fol.496
Tranſactio quid ſit.tom.1.num.7. fol.386
Tranſactio cum conſenſu Generalis, vel Capituli generalis fieri poteſt.ibid.num.6.
Tranſactiones, conuentiones, & pacta facta à Conuentibus, & Capitulis abſq; Generalis conſenſu, non valent. ibid num. 8. & num. 13 fol.389.non prohibetur tamen amicabilis compoſitio.tom.1. num.15 fol.390
Tranſire ad ſtrictiorem Religionē quomodò liceat.to.2.§.2. fol.545
Tributum quid ſit.tom.1.num 136. fol.366
Triremium Capitanei tenentur ſub mortali Regulares ad eas damnatos recipere & retinere.tom.1.§.3. fol.754
Tutrices quæ ſint.tom.1.num.49. fol.249

V.

VEctigal quid ſit.tom.1.num.136. fol.365
Verbum, Inſtare, plures flagitationes ſignificat.tom.1.nu.70. fol.120.
Verbum, Teneri, aliquando honeſtatem dicit.tom.1.nu.1. fol.656
Verbum, Sancio, quid ſignificet.tom.2.num.7. fol.451
Verbum, Moneo, aliquando interpretatur pro, Præcipio. tom. 2. nu. 22. fol.456
Vicarium generalem ordinarium poteſt conſtituere Generalis Minimorum.tom.1.num.4. fol.595
Vigiles in Ordine Minimorum acceptari mandauit Iulius II. tom. 1.§ 4.fol.412.ſed in deſuetudinem abierunt, & nullus vmquam

fuit

Digitized by Google

fuit in Religione Vigil, niſi P. F. Hieronymus à Ponte, Genuenſis, ibid. num. 26. *fol.* 428
Vinolentia conſuetudinaria in Ordine Minimorum punienda. tom. 1. §. 10. 491
Vinum temperare debent Religioſi. tom. 2. num. 5. *fol.* 332
Vinum bonum poſſunt ſibi velle dari Religioſi à ſuis Superioribus. tom. 2. num. 6. *fol.* 332
Vinum nouum quando potari incipiat. tom. 2. num. 7. *fol.* 332
Vini boni qualitates. ibid. num. 8. *fol.* 333
Violentia quid, & quotuplex ſit. tom. 2. num. 37. & 38. *fol.* 460
Vir grauis quis dicatur. tom. 1. num. 4. *fol.* 588
Viſitare Religionem ad Prælatos ordinarios ſpectat. tom. 1. num. 5. fol. 597
Viſitatores quoſcũq; poteſt deputare Generalis. tom. 1. §. 2. fol. 591. *& tom. 2. § 2.* *fol.* 232
Viſitatores cauere debent à munerum receptione. tom. 1. num. 7. fol. 598
Viſitatores non debent nimis grauare viſitatos. ibid nu. 8. fol. 599.
Viſitatores debent auocare fratres ex Conuentibus pauperioribus in pinguiores. tom. 1. num. 8. *fol.* 600
Viſitatores ſe debent expedire quàm citiùs poßunt ibid. num. 9.
Viſitatores, viſitatione abſoluta, poſſunt cõcedere Religioſis indulgentiam plenariam. tom. 1. num. 12. *fol.* 601
Viſitatori tenentur facere expenſas viſitati. tom. 1. num. 6. fol 598
Viuæ vocis oracula habent eamdem vim, quam aliæ conſtitutiones. tom. 1. num. 26. fol. 393. & num. 1. fol. 492. Innoc. in cap. Conſtitutus, num. 2. de reſcrip. Fel. conſil. 6. num. 1. *& priuilegÿs derogatis, ea non derogantur. tom. 1. num. 26. fol 393. & num. 3.* *fol.* 492
Viuæ vocis oracula, de quibus in ſcriptis teſtimonium non fert aliquis Cardinalis, non valent. tom. 2. §. 1. fol. 412. Vide num. 1. fol. 416. Et tom. 1. num. 2. *fol.* 492
Vota obedientiæ, & vitæ quadrageſimalis in Religione Minim. an ſint caſus reſeruati. tom. 2. num. 12. *fol.* 585

FINIS.

Digitized by Google

Errata aliqua reſtituenda.

Tomus prior.

Pag.	*Lin.*	*Errata*	*Corrigenda.*
22	17	vt miſſas	*dele*, vt
22	24	miniſtrare	miniſtrãdi
22	26	audite	audiendi
29	10	ſicut	Et ſicut
58	2	Rodriq;	Cherub.
73	9	iuribus	viribus
75	6	præmiſſis	permiſſis
112	29	55	54
125	1	honori	honore
125	2	roburq;	robur
155	8	num.24	*dele.*
164	1	numero 16	numero 12
168	23	vt dico	quod adduco
189	19	Dudum	Dum
193	24	ſi qua	ſi qua alia (di
195	14	Ordinis	*adde*, huiuſmo
195	19	Societatem	*adde*, pauperũ
196	17	& per	*dele*, &
196	23	propria	propia
197	25	huiuſmodi	*adde*, eiſdem
198	4	eleemoſynas	*adde*, ꝑmoſũ
198	15	Minimis	Ordinis Mini
198	16	huiuſmodi	*adde*, ſimpliciter
200	1	Prælatis	præfatis
201	17	vtique	vbique (cari
208	16	conſtrui	*adde*, & ædifi-
212	17	emendauerat	*adde*, amplia-uerat
213	12	mutata	*adde*, emẽdata
214	25	conceſſarum	*adde*, per quas
216	13	nobilitatis	*adde*, aut di-gnitatis
218	25	Et tamen	*dele*, Et
220	13	conceſſis	contentis
221	11	ſi	*adde*, quibus
222	4	&	etiam
224	8	diuiſim	*adde*, fieri
225	6	reliquam	reliquiam
225	12	reliquas	reliquias
225	18	& præfatis	*dele*, &
226	24	ſibi	ſicut
229	2	ſi ut ſi forent	*dele*, ſicut
265	34	penæ	pone

Pag.	*Lin.*	*Errata*	*Corrigenda.*
284	26	licituiri	licitum
285	16	ſint ipſos	ſint in ipſos
286	12	Religionem	ad Religionẽ
306	10	ob gratiam	Quod ob gratiam
316	12	in c. Dilectus	in c. Cum dilectus
316	13	Gutierr.	*adde*, lib. 1.
366	12	ſumptis	*meliùs*, ſumptibus
383	margine	§. 7. §. 4	§. 16
387	1	ſi abſq;	*dele*, ſi
392	2	eterno	externo
402	28	art. 1. dub. 8.	art. 10. dub. 5.
402	28	lib. 8. q. 3 art. 1.	li. 10. q. 1. ar. 4.
416	33	&c.	& cap.
507	23	confluerint	confluerent
516	8	quarumuis	quorumuis
518	35	℟. Bellar.	℟. affirmatiuè (Bellar.
524	3	moderni	*adde*, dicti
524	3	Ordinis	*adde*, Correctoris
607	8	myſterio	miniſterio
611	2	Minimorũ	*adde*, diti
616	18	beatus	*adde*, vt
617	22	iuiſſet	veniſſet
618	3	idem	inde
621	2	Lamachiã	Lamachia
621	24	ipſeq;	*adde*, Iulius
627	20	quod	quæ
629	22	Iacobatis	Iacobatijs
635	1	ꝓpitiationis	propitiationis
636	2	Piſauriẽſis	Piſaurenſis
678	20	ſua	ſuæ
689	5	26	40
715	8	recalcitrare	*adde*, neq; multũ inſtatutis abũdare liceat.
715	11	maximè	maturè
735	1	Generales	Generalis
743	12	præteritis	perpetuis

To-

Tomus Poſterior.

Pag	*Lin.*	*Errata*	*Corrigenda.*
50	15	2. 2	22
51	12	1	2
126	28	liceciam	licentiam
142	13	fama	ſana
186	32	an ſit	an iſta ſit
269	9	tenorem	tenores
289	7	inſtitua	inſtituat
298	16	ſupenſionis	ſuſpenſionis
303	8	Concili	Concilij
312	16	Prouiciacialiũ.	Prouicialiũ.
359	33	dicat dictta	dictat uicta
362	15	poſſit	poſuit
400	19	reputare	reputari
416	37	.3. n.	n. 3.
434	5	vel	verb.
438	22	ſolutam	ſolut.
451	37	reſeru.	reſcrip.
505	13	paſſi moritura	paſſim oritura
582	29	probationem	prohibitionem

In Indice 2. lit. E Expelli à Religione, &c. fol. 646. *Corrige*, 546,
Ibidem, lit L. Locationes, &c. tra triennium. *Corrige*. vltra triennium.
Ibidem, lit. M. Miſſæ poſſunt dicit. *Corrige*, dici,
Ibidem lit M. Mutare fratres ante tres menſes die *Corrige*, diei
Ibidem lit, P. Prædicare in Eccleſijs, &c. tom, 1. num, 21, fol. 44. *Corrige*, 94.

Digitized by Google